

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני
הקוראן
המפואר
לעברית

وَقَدْ بَقِيَ مَا لَمْ يَخْلُصْ مِنَ الشَّرِيعَةِ
لِللَّهِ سَيِّدَانِ رَحْمَتُ الْعَالَمِينَ
وَلَا يَجُوزُ بَيْتُهُ

וקף סוללת יתעלה מטעם שרת שני המקדים הקדושים
הפלד סלמאן בן עבד אל-עזיז צאל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר

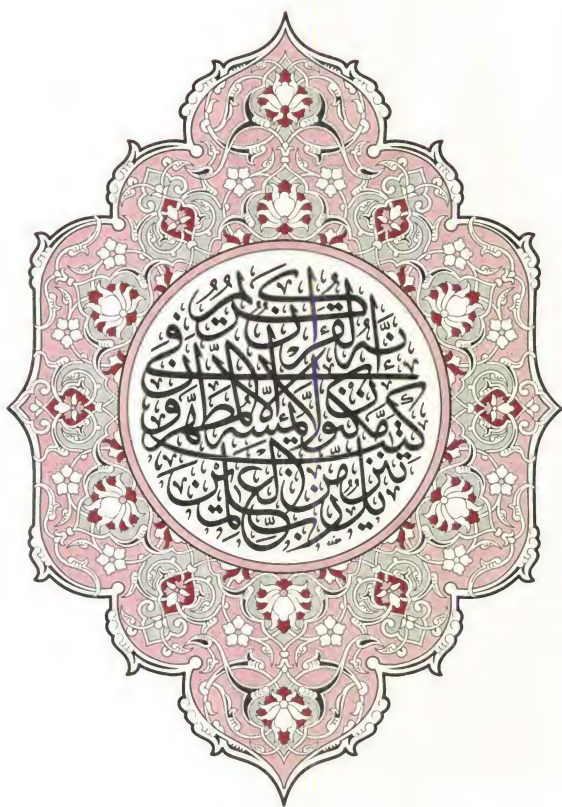
תרגום

פרופ' אַסְעַד נַמֵּר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

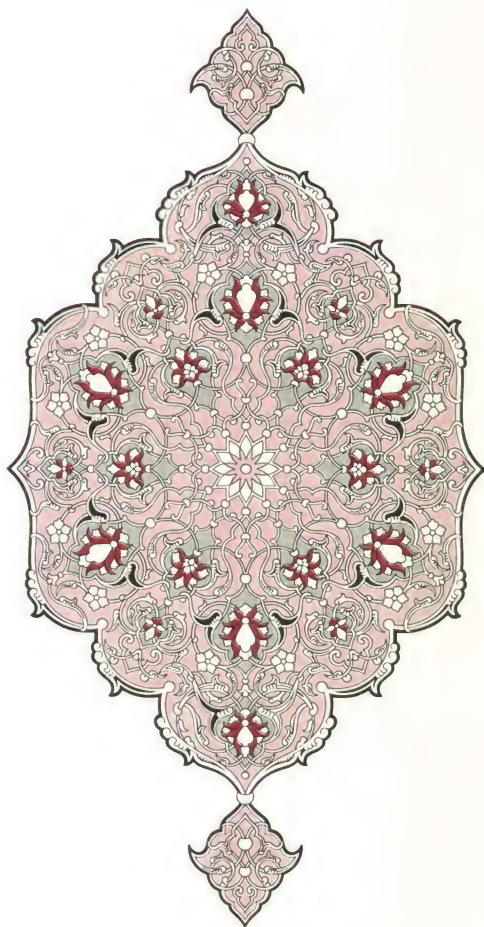
إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ الذِّكْرُ وَاللَّيْلُ نَبُذُكَ
 كَمَا نَبْذُ الْحِطَّةَ

שרת שני המסגדים הקדושים (הכפעה ומסגד הנביא), הוד מלכותו
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד מלך הממלכה הסעודית
 מתכבד להוציא צוו להדפסת התרגום הזה למובני הקוראן המפואר

تَشْرِيفٌ بِالْأَرْيَاطِيَّةِ هَذِهِ التَّرْجُومَةُ لِمَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
 خَازِنُهَا سُلَيْمَانُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي
 مَلِكُ الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وَقَفْتُ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ نَيْيَامَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سَعُودٍ
 وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
 بِوَنَعٍ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אל סעוד
 המכירה אסורה
 בחינם

جميع الملائكة أفهد أطباءنا عن المصحف الشريف

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترها ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון המשגיח על מרכז המלך פהד

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אללה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אללה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אללה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו
אללה ויאריך ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצוה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונרה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח כלו לאללה! שיתבם שמו שהתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקוה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושליחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו
אללה ויאריד ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצינתו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הנהגה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח כלו לאללה ושתבח שמו שהכתיר את פאלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

תרגום מובני
הקוראן המפואר
לעברית

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادَم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

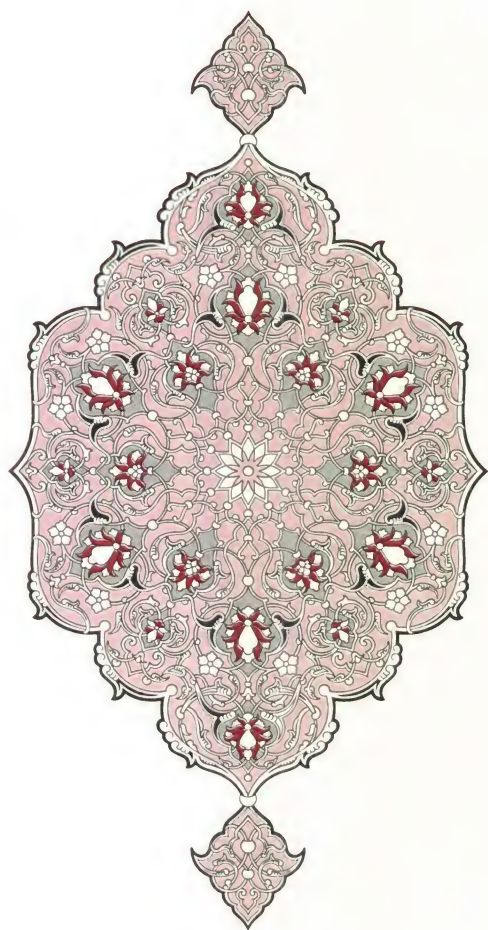
אד חשוב לציין שפכל שהצלחתנו כבירה תהיה בתרגום, אין אנו מצפים
שנצליח להעביר את תכנו ומובנו של הקוראן המפאר, התכו העצום
והכביר בנוסף לנסוחי פסוקיו הנפלאים והמדיקים של הקוראן
מהערבית לכל שפה אחרת אשר תהיה.

ובנוסף לכך נאמר שהתרגום הזה מביע את הבנתו האישית של המתרגם
לנשח הקוראני בערבית, ולא מו הנמנע שמה שקורה לכל מעשה אנוש
שיפלו טעיות בתרגום או חסרונות, כי השלמות היא אד ורק לאלה
(ישתבח שמו).

אי לכך בקשתנו מקוראי התרגום העברי הזה שיודעו לאנשי מרכז
המלך פהד באל-מדינה אל-מונורה אם להם יש הערות על התרגום, דבר
שיביא לידינו לתקן התרגום בהוצאות העתידות של התרגום.
ולבסוף, אלה הוא מנחנו לדרך ההצלחה ולמעשי החסד.

אלהנו! קבל נא את עמלנו זה.

הרי אתה השומע הנענה והכל יודע.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֱלֹהָה אשר בחסדו נִשְׁלַם כל טוב ותפילת אֱלֹהָה ושלומו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדורף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוסף יואל רבלין – אֶלְקוֹרָאן, הַדְפָּסָה שְׁנִיָּה: תשכ"ג 1963.
- (3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן, מִהַדְרָה שְׁנִיָּה, 1978.
- (4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֱלֹהָה העוזו והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים () או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
 - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عربي للغة العربية المعاصرة.
 - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سجيّف، عربي-عربي، عربي-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ج = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם צינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'ידה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. צינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכך הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אלה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אלה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אלה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אלה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אלה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אלה ושלומו) «הקוראן». אלה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אלה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּיךָקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּי'כֶר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפָּא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִוְעָטָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו שליחותו.

הביטוי «מוֹצִחֶךָ, ספר, כרך» נלקח מן «הציוחוף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אלה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּיבְרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אלה ושלומו). אלה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּיבְרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבונְךָ יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה ויִבְחַר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמז'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' – אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם ריבונך אשר ברא!
 2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
 3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
 4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
 5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבדו רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, ח'דיג'ה בִּנְתַּ חִינְלֵד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִרְקָה בֶּן נִפְלֵא», והוא היה איש חכם, ואמרה לו: «הוי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוציאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטקסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב.

העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתעניינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְرَاحُو אללה).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנוזר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בוח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

גיבריל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בוז'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדיי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכוונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת הח'ליפות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתיב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושליטה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלוכלך בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עאצס» מן המסורת של תלמידו «חפצ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסד מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התענינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התענינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג'יתהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלום). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגין עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגין הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנעס 6: 7, ופ' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא.סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקהר 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהיה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהיה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמונת הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהיה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

1

סִוֵּרַת אֶל-פִּאתְחָה הַפּוֹתְחַת

אֶל-פִּאתְחָה, הַפּוֹתְחַת : נקראת בשם זה משום
שבקריאתה פותחים את קריאת הקוראן. והיא נכתבת
בהתחלת הקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96.
והתפילה נעשתה כמצוה דתית חמש פעמים ביום ולילה
במכה. התפילה היום יומית לא תתקבל בלי קריאת אֶל-
פאתְחָה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בִּשְׁם אֱלֹהֶי הָרַחֲמָן וְהָרַחִים,²
2. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהֶ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הָרַחֲמָן וְהָרַחִים,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
6. הַנְּחָה אוֹתָנוּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל,
7. אַרְחַ אֱלֹהֶ אֲשֶׁר הֶעֱנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אֶרְחָם שֶׁל אֱלֹהֶ אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהֶ
רוֹבְצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שִׂידְעוֹ אֶת הָאֻמָּת וְלֹא הִתְנַהֲגוּ לְפִיָּה), וְלֹא (הָאֲרִיחַ)
שֶׁל הַתּוֹעֵים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֶ» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אלללה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראא'ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סִוֵּרַת אֶל-בִּקְרָה הַפֶּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בִּקְרָה, הַפֶּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בִּקְרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפֶּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקה 2

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. ספר זה (הקראן), אינו ספק בו (שהוא מאללה).² הוא מדריך ליראי שמים,³
3. המאמינים בנסתר, והמקימים את התפלה, והמוציאים (כצדקה) ממה שהענקנו להם.
4. והמאמינים במה שהורד מן השמים אליך (מוחמד), ובמה שהורד (לנביאים) אשר קדמו לך,⁴ והם מאמינים בקיום העולם הבא.
5. כל אלה רבונם מדריך אותם בדרך הישר, ואלה הם המצליחים.
6. אכן אלה אשר כפרו, הינו הן אם תזהירם ואם לא תזהירם, לא יאמינו.⁵
7. אללה חתם על לבותיהם, ואטם את אזניהם, ושם על עיניהם כסות, וצפוי להם ענש עצום.
8. ובבני אדם יש אלה אשר יאמרו, אגחנו מאמינים באללה וביום האחרון, ובעצם הם לא מאמינים.
9. הם חושבים שהם מרמים את אללה ואת המאמינים, ואולם את עצמם הם מרמים, בלי שירגישו בזה.⁶

קטע 2

10. ישנה מחלה בלבבותיהם, אללה יוסיף להם עוד מחלה,⁷ וצפוי להם ענש מכאיב למה הם היו משקרים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְצִי! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינָם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָיוּ כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינָם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אָנוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְּׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עֲמַכֶּם אֲנַחְנוּ, וְאֵךְ אֲנַחְנוּ מִהֶתְלִים».
15. אֲלֵלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמַרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחָרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהֲדָרָה, עֵסֶקְתֶּם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רוּחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשָּׁלֶם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהֶאֱשׁ הָאִירָה עַל סִבִּיבָתוֹ, נָטַל אֲלֵלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלֵמִים, וְעֹרִים, לָכֵן אֵינָם יְכוּלִים לַחְזוֹר לְאִמּוֹנָה שֶׁנִּשְׁטָאוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רַעַם וּבָרָק, וְהֵם יִשְׁיִמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִינֵיהֶם מִן הָרַעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפְתַּח הַמָּוֶת.² אֲלֵלָה מְקִיף אֶת הַכוֹפְרִים.
20. כְּמַעֲט וְהִבָּרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכַאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכַאֲשֶׁר יִחְשִׁיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֲלֵלָה יָקַח אֶת שְׁמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֵלָה הַכֹּל-כָּל.

קִטְעַ 3

21. הִיוּ בְּנֵי אָדָם! עָבְדוּ אֶת רְבוּזִכֶּם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֵלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצְמִיחַ כָּל מִינֵי פְרוֹת וְצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבִהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּיִם לְאֲלֵלָה בְּיוֹדְעִי.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלַם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקֶרְאָן אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדָנוּ (מוֹחֲמַד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹרֵיכֶם מִבִּלְעָדִי אֵלֶּלָה, אִם בָּאֲמַת אַתֶּם צוֹדְקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמָּר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂרָ לֹאֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֶרְמִים מִתַּחֲתָם, כָּל זֶמֶן שֶׁתִּגַּשׁ לָהֶם בִּרְכָה מִפְּרֵי הָעֵץ, יִגִּידוּ, «הֲלֹא זֶה מֶה שֶׁהִגַּשׁ לָנוּ לִפְנֵים?» וַיִּגַּשׂוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹוג טְהוֹרוֹת, וַיַּחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֵלֶּלָה אֵינּוּ מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוּלוֹ מִשָּׁל כְּלָשָׁהּ, יִתּוּשׁ אוֹ לִנְעָלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְבִאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הָאֲמַת מִרְבוֹנָם. אַךְ הַכוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֵלֶּלָה בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעַה רַבִּים, וּמִדְרִיד בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלַם רַק אֶת הַמְּשַׁחֲתִים יִתְעַה.
27. אֵלָה אֲשֶׁר יָפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֵלֶּלָה לְאַחַר שִׁנְחֻתָּמָה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קֶשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֵלֶּלָה לְחִבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ, רַק אֵלָה הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאֵלֶּלָה? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם, וְאַלְיוּ תוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מֶה שֶׁבְּאַרְץ, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאָמַר רְבוּנָד לְמַלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְץ». וְהֵם אָמְרוּ, «הִתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וַיִּשְׁפֹּךְ דָּם, וְנִאֲחַנּוּ נִשְׁבַּח אוֹתָהּ וּנְקַדְשֶׁהּ?» אָמַר, «יִוְדַע אֲנִי מֶה שְּׂאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמַּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרוּאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ן 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סגידה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אָמְרוּ, «הַשֵּׁבַח לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אֶתְּהָ הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּלָה אָמַר, «אָדָם! גֵּלָה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכַאֲשֶׁר גֵּלָה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּלָה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכַאֲשֶׁר אָמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם»! ¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אַבְלִיס (הַשָּׂטָן) ² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאָמְרָנוּ, «אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְזוּגְתְּךָ בְּגֵן, וְאָכְלוּ מִפְּרִיָתִי, וְחַיּוֹ חַיֵּי נָעִם וְרוּחָה, אַךְ אַל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה ³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגֵרַם לְגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנָּעִם). וְאָמְרָנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֵּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹן מִגְבָּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כָּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְאָכִים (תַּפְּלוֹת) ⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּלָה) קִבֵּל אֶת תִּשְׁוִבָתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שָׁבִים וְרוּחִים.
38. אָמְרָנוּ, «רְדוּ כָּלְכֶם מִמֶּנּוּ (הַגֵּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדְּרָכָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּא כָּל הַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיְּגוֹן.
39. אַךְ אֵלֶּה שִׁכְפָּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בְּעָלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִי בָהֶם».

קטע 5

40. הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנֵקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי הֵיוּ יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בְּמָה שֶׁהוֹרְדְתִּי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאַל תִּהְיוּ הָרָאוּשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתֵי בְּמַחִיר מָאֹד זוֹל, וְיִירָאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאַל תִּעַרְבְּבוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאַל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בְּיוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיּוֹת בְּשִׁבְלֵי אָדָם הוּא סוּגִיּוֹת תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיּוֹת עֲבָאָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אַבְלִיס: הַשָּׂטָן.

3. הָעֵץ אִינוֹ מוּגֹדֵר בְּאִיסְלָאִם.

4. הַמַּלְאָכִים (הַתַּפְּלוֹת) נִמְצְאוּת בְּסוּרַת אֶל-אֶעֱרָף 7: 23.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתָנוּ אֶת הַזָּכָת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכֹּרְעִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אֲףֹּעַל פִּי שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה)! הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ!
45. הַתְּאָזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבַתְּפִלָּה (נִגְדָּ כָּל רָעָה), ² אֲמָנִם עֲצוּמָה הִיא (הַקֶּמֶת הַתְּפִלָּה), אַךְ לֹא לַצְנוּעִים,
46. אֵלֶּה הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רַבּוֹנָם וְאֵלֵיו יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהִעֲנֵקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בְּחִרְתִּי בְּכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדַּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הַשְּׁמָרוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, ³ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְּׁתַּדְּלוּתָהּ, וְדַמִּי כִפּוֹר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁴ וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה. ⁵
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פְּרָעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בְּעֵנוּיִם רָעִים, וְשָׁחֲטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהַשְּׁאִירוּ בַּחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם. ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פְּרָעָה, רַבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקָּרַעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְּרָעָה וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנוֹעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לֵילוֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּהִעָדְרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוֹטְאִים. ⁸
52. אַךְ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלֵי תִכְרִיּוֹ טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָא ⁹ אוֹלֵי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֵגֶל, לָכֵן חֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל
הַחוּזָרִים בְּתִשׁוּבָה וְרַחוּם».

55. וְכֹאשֶׁר אֶמְרָתֶם, «מוֹסָא! לֹא נֶאֱמִין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּה בְּגִלּוֹי», אָז
הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעִינֵיכֶם רֹאוֹת (וְהֵרָג אֶתְכֶם).

56. וְהִחִינוּ אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לִמְעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצַּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנוֹ, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלֹ (הַסְלֹא),¹ לִמְעַן שֶׁתֹּאכְלוּ
מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרַנְסֵנוּ אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְם הֵם הִזְיָקוֹ לְעַצְמָם.

58. וְכֹאשֶׁר אֶמְרָנוּ, «הִכְנָסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלָה לְעִנְיָה
מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲךָ הִכְנָסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאֶמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח
לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאֶמְרוּ אַחֲרַת מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן
הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֹשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלָּל סְטִיטָם.

קִטְעַ 7

60. וְכֹאשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִים. אֶמְרָנוּ, «הִכָּה בְּמַטְךָ אֶת
הַסָּלַע!» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עָשָׂר מַעֲיֵנוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם
שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ מִטּוֹב אֵלֶּה. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאשֶׁר אֶמְרָתֶם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לֵאכֹל מִמֵּאֲכָל אֶחָד. הַתַּפְּלָל
בְּשִׁבְלֵנוּ לְרִבּוֹנוֹךְ שֶׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשֶׁיהָ,
וּבִצְלִיהָ». אֶמְרָ, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרְעוֹ; לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ
בְּאִיזוֹ שְׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפִּלוֹת
וְהַדְּלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּה עַל שִׁכְפָּרוֹ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה,
וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֶק.

קִטְעַ 8

62. הַמֵּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנּוֹחֲרִים וְהַצִּבְאִים,⁴ מִי מֵהֶם
שֶׁהֵאֱמִין בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֶחָדוֹ וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכָּרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין
עֲלֵיהֶם פָּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. הַמֶּן, מִין מֵאֲכָל מִתּוֹק כַּדְּבֶשׁ. סְלֹא, הַשְּׁלִי, מִין עוֹף אֶפּוֹר קֶצֶת קָטָן מִן הַיּוֹנָה.

2. בְּאֶמְרָם חֲטָה, הֵם מְבַקְּשִׁים סִלִּיחָה מֵאֵלֶּה עַל מַעֲשֵׂי הָרַע שֶׁעָשׂוּ.

3. הַתּוֹרָה וְהָאֲנָגִיל מַעֲיִדִים לַמַּעֲשֶׂה זֶה עַל יְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

4. הַצִּבְאִים: כְּתוּת קְרוּבוֹת לַנְּצֻרוֹת שֶׁהִטְבִּילָה הִיתָה לָהֶם יְסוּד חֲשׁוֹב בְּדָתָם. אֵלֶּה מִבְּנֵיהֶם אֲשֶׁר
הֵאֱמִינוּ וְעִבְדוּ אֶת אֱלֹהֵה.

5. ר' סוֹרֶת אֶל-מֵאֵאִידָה 5 : 69 ; וְסוֹרֶת אֶל-חֲגִי 22 : 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַטּוֹר¹ מֵעַלֵּיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוּ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתֶם עָרָף, וְלוֹלֵא חֲסָדִי אֶלְלָה וְרַחֲמִי עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֵר יוֹדְעִים עַל אֱלֹה מִבְּיַנְיָכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבֵת, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹנֶשׁ לְדַגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וּלְקַח לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֶלְלָה מִצְוַה עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהִתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֶלְלָה לִהְיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ יִבְאֵר לָנוּ מָה הִיא?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מִמָּצֵעַ, לֹא זִקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֶם»».
69. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְצַו לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צֹהֶבָה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מְשֻׁמַּחַת אֶת הָרוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן יִבְאֵר לָנוּ יוֹתֵר מָה הִיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצָה אֶלְלָה».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הִשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כָּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֻמָּת». אִזּוּ זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכַמְעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מִתּוֹךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נַפֶּשׁ וְתֹאשִׁימוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בַּהֲרִיגָתָהּ, אֶלְלָה יִגְלָה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנֶּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וַיִּחְזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיָה אֶלְלָה אֶת הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַדִּין) וַיִּרְאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כִּד נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאָבּוֹ וְאַף יוֹתֵר קָשָׁה מִמֶּנָּה, הֲרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהוֹרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זּוֹרְמִים מִים, וַיֵּשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְפּוֹרְרוֹת מִתּוֹךְ יִרְאֵת אֶלְלָה. וְאֶלְלָה אֵינוֹ רֹשֵׁל וְלֹאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) נאמינו לכם? הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אללה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידעים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפגשם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנכחו עמכם בפני רבונכם? האם לא תשפילו».¹
77. האינם יודעים, כי אללה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרהורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי לאלה שיקתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אללה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהריוחו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «תקבלתם על כך הבטחה מאללה? הן אללה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אללה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אללה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמסכנים»³, ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקיימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם, מלבד מעטים מהם פניתם לרף, והפכתם למתנגדיה (הברית).
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל יגרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מהם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבוים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אכ-נסא' 4 : 36.

- מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שייעשה זה מכם בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאללה.
86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שיביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היירות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?
88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא כן הוא, אלה קללם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.
89. כאשר בא אליהם ספר מאת אלה³ מקים את אשר בידם,⁴ ולפני בואו היו מקוים כי יוכלו באמצעותו לנצח את הכופרים. וכאשר הציג להם הספר אשר הכירו, כפרו בו. קללת אלה על הכופרים.
90. מה גרוע המחר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵
91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אלה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷
92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253 ; וסורת אל-מאידה 5 : 110.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 5 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עיפרא 40 : 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 146 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 87 ; וסורת אל-מאידה 5 : 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמָנוּ אֶת הַטּוֹר מֵעַלְיֶכֶם. (וְאָמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעוֹ אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֵּנוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֶד לֹא נִצִּיתִי», כִּי בִכְפִירְתְּכֶם סִפְגַּתְּם אֶת הָעֶגְל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רַע אֲשֶׁר אֲמוֹנַתְכֶם מַצְנֶה עָלֵיכֶם, אִם בְּאֵמֶת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הֵבֵא אֶצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עָלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֶד הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפּוּ לְמוֹת, בְּשֶׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֻטָּאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחֻטָּאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתוֹקֵקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוֹנֶה לַחַיּוֹת אֶלָּף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יַחֲיֶה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֶנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבַד בְּרָצוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהִדְרָכָה וּבִשּׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמַלְאָכָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִבְרִיל וּלְמִכָּאֵיל, אָכֵן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וְכִבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמִּשְׁחָתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְּרִית, חֵלֶק מֵהֶם יָכְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְם מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וְכִשְׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאשֶׁר אֶת מַה שְּׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְּׁלִיחַ חֵלֶק מֵאֵלֶה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאַחֲרֵי גִבְס, כְּאֵלוּ שֶׁלֹא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוֹ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמִּשְׁתַּפִּים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמְדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשִׁנֵּי הַמַּלְאָכִים בְּבִבְל, הָאֲרוֹת וּמֵאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומועה 62: 6.

2. התורה והאגניל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֵךְ אֵל תִּכְפְּרוּ!» כִּךְ לָמְדוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי־צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוּלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזְיֵק לָמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹה שֶׁהֵם
לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יִזְיֵק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלּוֹמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מִה גְּרוּעַ הַמְּחִיר שָׁבוּ מְכָרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֱלוֹ הָאֱמִינִי וְהָיוּ יִרְאִים הָיָה גְּמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הָיוּ הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּגִּידוּ «רְאֵנָּה»,¹ הִגִּידוּ, «אוֹנֵט יִרְנָא», וְשָׁמְעוּ
(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרֵאן לִפְנֵיהֶם). וְלִכּוֹפְרִים יֵשׁ עֲנֹשׁ מְכָאִיב.²
105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תוֹרֵד אֲלֵיהֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנָם, אֵךְ אֱלֹהָ מְקַצֵּב רַחֲמָיו לָמִי שִׁירְצָה. כִּי אֱלֹהָ בְּעַל
חֶסֶד עָצוּם.
106. כָּל פְּסוּק (בְּקוֹרֵאן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נָבִיא פְּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?
107. הָאֵם לֹא יָדַע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם עוֹזֵר וּמִגֹּן
מִלְבָּדוֹ.
108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאוֹל הַשְּׁלִיחַ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׁאַל מוֹסָא (מֹשֶׁה)
לִפְנָיו? וְכִי שָׁמַחְלִיף אֱמוּנָה בְּכַפִּירָה הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּזְכָּרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירָכֶם לְהִיּוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחֵר שֶׁכָּבַר הָאֱמִנִתִּים, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמִתָּה.
מִחֲלוֹ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחֲלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵
110. קִיָּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְשָׁלְמוּ זָכָאֵת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמָכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוֹה עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֵל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «רְאֵנָּה רְאֵנָּה»,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהַיְּהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרִבִית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רְעִינוּ, הֲרַע
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת אנ-נסאי 4: 46.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 101.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25: 63.

5. ר' סורת אל-חגי 22: 40.

6. ר' סורת אז-זלזלה 99: 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן ופנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שָׁכְרוּ אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להקנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, ועלנש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שגד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבותיהם דומים. כבר הבהרנו את האזותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשא על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 5 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 123 - 124 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 28.

4. ר' סורת מרים 19 : 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13 : 40 ; סורת אנ-נחל 16 : 82 ; וסורת קאף 50 : 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יָחִיו מְרָצִים מִמֶּדָּה אֲלֵא אִם תִּשְׁתַּיֵּד לְדָתָם. אָמַר, «רַק הַדְּרָכָת אֲלֵלָה (נֶת הָאֶסְלָאם) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּשָּׂה אֲזַן לְהַבְלִיָּהם לְאַחַר מִה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדְּעִת (הַקְרָאן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶצֶל אֲלֵלָה לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֲלֵה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֲלֵה מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּי בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וְשֶׁבַחְתִּי בָּכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנְכֶם).¹

123. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפֶּשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דָּמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא יִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.

124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָאֵהִים (אֲבִרְהָם) נִסּוּהוּ בְּכֶמָה מִצְּוֹת שֶׁעֲמַד בָּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנְנִי מְמַנָּה אוֹתָךְ אֲכַמֵּס, מְנַהִיג, לְבְּנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבְרָאֵהִים), «וַיִּמְזַרְעִי אֲחֵרִי?» אָמַר (אֲלֵלָה), «בְּרִיתִי לֹא תִגִּיעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִימִים אֶת מִצְּוֹת אֲלֵלָה)».³

125. וְכִשְׁעִשְׂנוּ מִהֲבִית (הַכַּעֲבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּינוּ, «עֲשֵׂה מִ'מִּקְאֵם אֲבְרָאֵהִים' מָקוֹם לְתַפְלָה».⁶ וְהִטְלֵנוּ עַל אֲבְרָאֵהִים וְעַל אֶסְמָעִיל (יִשְׁמָעֵאל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמְתִּיחִים לַעֲבֹדָת אֲלֵלָה וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֲלֵלָה).

126. וְכְאֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָאֵהִים, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִנֵּס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֵלֵה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאֲלֵלָה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֲלֵלָה), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתָן לוֹ לְהַתְעַנֵּג זְמַנִּית בְּמַעֲט, וְאַחַר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכַח אֵל עֹנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכֶמָה רַע סוֹפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 68 ; סורת אנ-נחל 16 : 120 - 123 ; וסורת אנ-נג'ים 53 : 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסים האומרים, כי אברהים מילא כשלושים פקודות מאללה : עשר בסורת אל-מואמנון 23 : 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג'י 70 : 22 - 35 ; ועשר בסורת אל-אחזאב 33 : 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 67.

6. מקאם אברהים : לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אברהים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָאָהִים וְאַסְמָאֲעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבַּיִת, (הַתַּפְּלֹלוּ),
 «רְבוּנוּ! קִבַּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
 128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזֻרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טַקְסֵי
 הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבַּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אַתָּה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשְׁוִבָּה
 וְהִרְחוּס.
 129. רְבוּנוּ! הֵקֵם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאֲעִיל) שְׁלִיחַ מִקְרָבָם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהם
 אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדָם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה וְיִטְהַרְם,² כִּי
 אַתָּה הַעֲזוּז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָאָהִים³ מִלְּבַד אִישׁ נִבְעֵר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוּ
 (אַבְרָאָהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
 131. וְכִשְׂרָבוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלָם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רְבוֹן
 הָעוֹלָמִים».
 132. וְכֵן צִוָּה אַבְרָאָהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת
 וְאַל תַּמּוֹתוּ אֶלָּא בְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
 133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
 מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָאָהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָחַק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
 134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָה, שֶׁתִּקְבַּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתֶּם תִּקְבְּלוּ אֶת
 גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּכִים. וְאַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.
 135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לְהַפְּדֹךְ,
 נִאֲמִין בְּדַת אַבְרָאָהִים הַחֲנוּף,⁶ וְלֹא עֶבֶד אֱלִילִים».
 136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 (הַקּוֹרְאָן), וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָאָהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָחַק, וְיַעֲקֹב, וְהַשְּׁבָטִים, וּבִאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהם מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל 16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהם כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

- (יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאללה».
137. אם יאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.
138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אללה,¹ ואין טוב מדתו של אללה שאותו אנחנו עובדים.
139. אמר: למה תתוכחו אותנו על אללה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.
140. אז אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אללה. אללה שם לב למעשיכם».
141. זאת אמה שכבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכוון הקבלה, התפלה,² שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאללה המזרח והמערב,³ והוא מדריך את מי שירצה אל הדרך הישרה».
143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כוון התפלה אשר פנית אליו לפניכם למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה היה הדבר, אך לא לאלה אשר אללה הודריך. כי אללה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אללה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30: 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פ' 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 110; סורת אנ-נאסא' 4: 135; וסורת את-תובה 9: 71.

5. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת אל-ענכבות 29: 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי צִד אֶתָּה מִפְּנֵה פָּנֶיךָ כֹּה וְכֹה הַשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוֹון תִּפְלָה שֶׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכֹךְ הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֵבְרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂוִיָּה הָאֻמָּת מִרְבוֹנָם. וְאַלְלָה לֹא יַעֲלִים עֵין מֵאֲשֶׁר יַעֲשֻׂוּ.

145. אַךְ גַּם אִם תִּבְּיֵא לֵאמֹה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֵת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּון הַתְּפִלָּה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּון תְּפִלָּתָם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֵת כּוֹון תְּפִלָּתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחֵר כָּל מֶה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלְדֵּךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.

146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֵת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֵת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֵת הָאֻמָּת בְּיוֹדְעִין.

147. (מֶה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.

קִטְעַ 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוֹון תְּפִלָּה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנֶה. לָכֵן הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשֶּׁם יִבְיֵאכֶם אֵלְלָה. אֵלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.

149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכֵּן זֹאת הִיא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נַעֲלְמוּ מֵאֵלְלָה מַעֲשִׂיכֶם.¹

150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֵבְרוֹ. לְמַעַן שֶׁלֹּא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבֵּד הַעוֹשִׂקִים מֵהֶם. אַךְ אַל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתֵי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשֶׁלִּים חֲסָדִי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְרֹכוּ.

151. כְּמוֹ שֶׁשָּׁלַחְנוּ אֵלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֶיכֶם אֵת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶּם, וַיְלַמְדְּכֶם אֵת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֵת הַחֻכְמָה (הַמִּסְתֵּר שֶׁל הַנְּבִיא), וַיְלַמְדְּכֶם אֵת אֲשֶׁר לֹא יוֹדְעֵתֶם.²

152. לָכֵן זָכְרוּ אוֹתֵי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֵלֶּה הוּא עִם רַבִּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאמְרוּ לְנִהְרָגִים בְּשִׁבִּיל אֵלֶּה, «מֵתִים». אֲדַרְבֶּה, הֵם «חַיִּים». אֵד אֵין אַתֶּם מְרַגְשִׁים בָּזֶה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אַתְּכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בְּרִכּוּשׁ וּבִנְפֶשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשׂוֹר טוֹב לְרַבִּי סִבְלָנוֹת,
156. כִּאֲשֶׁר יִפְגַּע בָּהֶם אָסוֹן יֵאמְרוּ, «לֹאֵלֶּה אָנוּ שְׂיָכִים וְאֵלֵינוּ אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כֹּל אֵלֶּה עֲלֵיהֶם תַּחֲלָנָה תִּפְלּוֹת מְרֻבֶּנֶם וְרַחֲמִים, וְאֵלֶּה הֵם הַמִּדְרָכִים.
158. אֶצְ-צַפֵּא וְאֶל-מְרוֹה⁴ הוּ מִטְקָסִי הַפִּלְחוֹן שֶׁל אֵלֶּה, עַל כֵּן כֹּל הָעוֹלָה לְרָגֶל אֶל הַבַּיִת בַּחֲג' אוּ בְעוֹמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מִתֵּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפוֹת סְבִיבּוֹ. וְכֹל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֵלֶּה מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.⁵
159. כֹּל אֵלֶּה הַמִּסְתִּירִים אֵת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדָרָה אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחַר שֶׁהִבְהִירוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאֵן). אוֹתָם יִקְלֵל אֵלֶּה וְיִקְלְלוּ אוֹתָם כֹּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֵלֶּה הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַמְּטִיבִים אֵת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהִירִים אֵת אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כֹּל אֵלֶּה אֶקְבֵּל אֵת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וְרַחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחּוּל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּה, וְהַמִּלְאָכִים, וְכֹל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וְיִשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָה.
163. הָאֵלֶּה שֶׁלְכֶם (אֵלֶּה) אֵלֶּה אֶחָד הוּא, וְאֵין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ, וְהוּא הַרְחָמֹן וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 10.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 169.

3. ר' סורת מוחמד 47 : 31.

4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40.

קטע 20

164. אֲכֹ, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבַחֲלוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֵלֶּלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לְהַחֲיֹת אֶת הָאָדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֶה כְּמִתָּה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִיֹן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהָעֲנָנִים הַכְּפוּפִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁעוֹשִׂים לָהֶם אֵלִילִים שְׁוִים לְאֵלֶּלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאֹהֲבַת אֵלֶּלָה. אוֹלָם אֶהֱבַת הַמַּאֲמִינִים לְאֵלֶּלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֲנָשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מֶה רַב כּחוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה וּמֶה כִּבֵּד עָנָשׁוֹ.
166. אֵיזֵ תִּנְכְּרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשִׁירָאוּ אֶת הָעֲנָשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּינֵיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְּנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הִתְנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יֵרָאֶה לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יִצָּאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכָלוּ מִן הַחֲלָאֵל, הַמִּתֵּר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מַסִּית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּלָה מֶה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לְכּוֹפְרִים), «הַתְּנַהֲגוּ לִפִּי מֶה שֶׁאֵלֶּלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! גִּלְךָ בַּעֲקֻבוֹת מֶה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אֵף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהְמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הַרוֹעָה) מִבְּלִי שִׁבְיָנוּ מֶה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֵלֵּמִים, וְעוֹרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אברהמים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי המַאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּת, הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לְאֵלֶּה אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנִּבְלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֹלַת אֵלֶּה. אַךְ מִי שָׂאוּכַל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הִרְגָּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.
174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּרָה זֹלָה מִסְתִּירִים חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה בְּסִפְּרָה (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּיתִים, לֹא יִדְבַּר אֲלֵיהֶם אֵלֶּה וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכָּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתַּעֲרִיחַ בַּמָּקוֹם הַדְּרָכָה, וּבַעֲנֵשׁ בַּמָּקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוֹלִים לִסְבּוֹל אֶת (הַעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֵלֶּה הוֹרִיד אֶת הַסִּפְּרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמַּחֲלָקִים בְּדִבְרֵי הַסִּפְּרָה נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לָקֵת מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֲסֵד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֲסֵד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּה, וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבְמַלְאָכִים, וּבִסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים,¹ וּבַנְּבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הַיּוֹתוֹ אֲהוּב, לְקַרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכֵּנִים, וְעוֹבְרֵי אֲרֶץ, וְקַבְּצָנִים, וְשִׁחְרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בַּקִּיּוֹם הַתַּפְּלָה וּבַתְּשׁוּלּוֹם זָכָאת; וְהַמְקִימִים הַתַּחֲבִיבּוּיּוֹת,² וְהַמְחַזְקִים מַעֲמָד בְּסִבְלָנוֹת בָּאִסּוֹן וּבִצָּרָה וְלַעֲת מַלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדָקִים וְאֵלֶּה הֵם הַיִּרְאִים.
178. הוּי המַאֲמִינִים! מַצְוָה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעַבֵּד תַּחַת עַבֵּד, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אַךְ מִי שֶׁקְרוּבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרָג), עָלָיו לְנַהוֹג לְפִי הַחֲסֵד וּלְשֵׁלֶם כְּפָר בַּעֲיוֹן יָפָה. זֹהִי הַקְּלָה הַנִּתְּנָת לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אַךְ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשׁוּלּוֹם כְּפָר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכָּאִיב.
179. הוּי בַּעֲלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעֶקְרִי לַהֲגֵנָה וּבִטְחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמְכֶם מִעָוֹל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לְמוֹת, וּמִנִּית נִכְסִים אַחֲרָיו, מַצְוָה עָלָיו לְצוּת (חֶלֶק מִן) הַנִּכָּס לְהוֹרִים וְלְקַרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֲסֵד. זֹהִי חוֹבָה עַל הַיִּרְאִים.

1. הַסִּפְּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁאֵלֶּה הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהָאֲנִיִּל, וְהַקּוֹרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כָּל הַמִּשְׁנָה צֹנֶאָה לְאַחַר שֶׁהִיָּה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוִל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחוֹשֵׁשׁ כִּי נִהָג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהִשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיֹּרְשִׁים, אֵין עָלֶיו אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! צֹנֶה עֲלֵיכֶם הַצּוּם כְּשֶׁם שֶׁנִּצְנָה עַל אֵלָה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם, לְמַעַן שֶׁתִּהְיוּ יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֵךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רַחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלֶיו לְצוּם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לְאֵלָה שֶׁלֹּא יוֹכִלִים לְצוּם, לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלֶת מִסָּכָן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמָּנִם אִם תְּצוּמוּ יִיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֵתֶם.

185. חֲדָשׁ רִמְצָ' אֵין הוּא הַחֲדָשׁ שֶׁבּוֹ הוֹרֵד הַקָּרָאן מִן הַשָּׁמַיִם לְמַעַן יָבִיא לְבָנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֲדָשׁ זֶה עָלֶיו לְצוּם בּוֹ, אֵךְ הַחוֹלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רַחוּק מִן הַבֵּית), יְצוּם מִסְפֵּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְלִל, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לְמַעַן שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפֵּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתּוֹ לָכֶם,² וּלְהוֹדוֹת לוֹ (עַל חֲסִדּוֹ).

186. (הוּי הַנִּבְיָא!) אִם יִשְׁאַלְכֶם עוֹבְדֵי עָלִי, הִנֵּה קָרוֹב אֵנִי, וְיֶאֱנֶה לְקִרְיָאָה הַקּוֹרָא אֵלַי. וְעֲלִיָּהֶם לְצִיָּת לִי וּלְהֶאֱמִין בִּי, לְמַעַן יִלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוּם לְהִזְדַּוֵּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מְזִיקִים לְעַצְמְכֶם בְּמִנּוּעַ עַצְמְכֶם מֵהוֹ, וְחִזֵּר וְהַקְלִל עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדַּוְּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהֲגוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאַכְלוּ וּשְׁתּוּ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה, עַד אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֹן (אוֹר הַשָּׁמֶר) וְחוּט שְׁחֹר (חֲשֻׁכַת הַלֵּילָה) לַעֲת שְׁחִירִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁיָכוּ בְּצוּם עַד הַלֵּילָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדַּוְּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחֲדוּתְכֶם בְּמִסְגָּדִים (לְמִטְרַת פִּלְחָן). אֵלָה חֲקוֹת אֵלֶּלָה אֵל תִּקְרְבוּ אֵלֶיָּהוּ. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֵיו לְבָנֵי הָאָדָם לְמַעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֵל תִּאֲכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בְּהוֹן) לְשִׁחַד שׁוֹפְטִים כִּדִּי לְבָלוֹעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִידוּעִין.

1. חודש רמז'אן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-גיומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְוּדָּה (מוֹחַמַּד) עַל הַסְהֵרָוִנִים. אָמַר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֶג, הָעֲלִיָּה לְרָגֶל». אִין זֶה חֶסֶד שֶׁתִּכְנְסוּ לְבִתְיָכֶם מֵאַחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמִצַּב הָאֲחֵרָאם),¹ אָמְנֶם חֶסֶד הוּא יִרְאֵת אֲלֵהָ, וְלָכוּ הִכְנְסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלָתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵהָ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלְחֲמוּ בְּשָׂבִיל אֲלֵהָ רַק בְּאֵלָה שֶׁיִּלְחֲמוּ בָּכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגוּבָה, כִּי אֲלֵהָ אִינוּ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלָה שֶׁנִּלְחֲמוּ בָּכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֶהֱם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִית לַחֵץ וְעֵנֶשׂ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קֶשֶׁה מִהִרְיָגָתָם. אֵל תִּלְחֲמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֵלָּא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֵנֶשׂ הַכּוֹפְרִים.
192. אֵךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוֹת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֲלֵהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלְחֲמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דָּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאַלֵּהָ.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֵלָּא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֲדָשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֲדָשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עֵנֶשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלְחֲמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵהָ, וְדַעוּ כִּי אֲלֵהָ עִם הַיִּרְאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשָׂבִיל אֲלֵהָ, וְאַל תִּבְיִאוּ כְּלָיָה עַל עֲצֻמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֲלֵהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִנְּמוּ אֶת הַחֶג⁴ וְהַעוֹמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֲלֵהָ. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהִשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֵּן בְּהִתְאֵם לִכְלִתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רְאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגְיַע הַקֶּרְבֵּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיָעֵד לְשַׁחִיטָתוֹ. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נֶגַע בְּרָאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלֵּחַ), וְיִכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדְקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ

1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אהליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס

לבתיהם בזמן החגי' והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.

2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.

3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'יב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו

אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה

או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.

4. קיום החגי' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אל

עמרן 3: 97.

5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החגי'. העומרה אינה חובה כמו החגי'.

וְדַרְכְּכֶם בְּזֶמַן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג וְהַעֲוִמְרָה בְּיַחַד, יִבְיֵא מִהֶקְרָבָן לְפִי יִכְלֶתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, עָלָיו לָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבִּיטָה. עֲשֶׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כִּךְ יִנְהֲגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ וְדָעוּ כִּי אֱלֹהָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שֶׁלֹּקַח עַל עַצְמוֹ לָקִים בָּהֶם אֶת הַחֵג, חִיָּב לְהַמְנִיעַ מִיַּחְסֵי מִין, מִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֱלֹהָ יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דָּעוּ כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יִרְאֵת אֱלֹהָ,³ וְלָכֵן יֵרָאוּ אֶתֶם בְּעָלֵי תִבּוֹנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּהַשְׁגַּת פְּרִנְסָה מֵעַם רְבוּנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצֵאתְכֶם מֵעֶרְפֶּאת (חֲזָרָה לְמַכָּה). הִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ עַל יַד הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ,⁵ הִזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ כְּפִי שֶׁהִדְרִיד אֶתְכֶם, וְכִי הָיִיתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כֵּךְ, צֵאוּ מִהַמָּקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֶל, וּבִקְשׁוּ אֶת סְלִיחַת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסֵיכֶם, הִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ כְּשֶׁם שֶׁנִּהְגַּתֶּם לְהִזְכִּיר אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֵּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ (בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבָנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מֵאַמִּינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵ אוֹתָנוּ מֵעֲנִשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפְלָה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוּלָם לְפִי הַשְׁגִּיהֶם, וְאֱלֹהָ הוּא מְהִיר-חֶשְׁבוֹן.

1. חודשי החגי' הם: ד'ו אל-קעדה, ד'ו אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חגי' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד'ו אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החגי' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החגי', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החגי'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָהּ בְּמִסְפָּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵד מִי שֶׁמְקַדִּים אוֹ מֵאַחַר בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֵׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָהּ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְדָעוּ כִּי אֵלֵיו תֵּאֲסָפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצָאִים חֹן בְּעֵינֵיד, וְהֵם מְזַכְּרִים אֶת אֱלֹהָהּ כְּעֵד עַל אֲשֶׁר בָּלָבָם.³ אוּלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
205. וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֶרְף רֹץ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהִשְׁחִית אֶת הָאֲדָמָה וְאֶת פְּרִיָהּ, וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֹאמֵר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָהּ! הוּא מְתַנָּאָה בַּפֶּשַׁע.⁴ לָכֵן דִּין גִּיהֶנֶם, וְכַמָּה נורָא הַנְּצוּעַ.
207. אֵד יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַפְת אֱלֹהָהּ.⁵ אֱלֹהָהּ הוּא מֵלֵא חֲמֵלָה אֶל עַבְדּוֹ.
208. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! קִבְּלוּ כָלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאִם כֵּלּוֹ וְאֵל תִּלְכוּ בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שָׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא עֶזּוֹ וְחֻכָּם.
210. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצְּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבֹא אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת עֲנִיִּים עִם הַמְּלָאָכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִיָּיִם.⁶

קטע 26

211. שְׁאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הִבֵּאֵנוּ לָהֶם. כָּל הַמְּסִלֵּף אֶת חֻסֵּד (דֵּת) אֱלֹהָהּ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנַק לוֹ, (עֲלֵיו לְהַבִּין) שֶׁאֱלֹהָהּ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמֵאֲמִינִים (הַמְּחַכִּים לַחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוּלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמֵּאֲמִינִים הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָהּ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חג'יה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חג' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אברהאים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אִמָּה אַחַת (בְּלִי אִמּוֹנָה),¹ וְאִזּוּ שָׁלַח אֱלֹהָהּ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמִבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֱמֶת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצִדְקָה בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָהּ בִּינֵיהֶם. וְאִזּוּ הִדְרִיךְ אֱלֹהָהּ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֱמֶת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָהּ מִדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הָאֱמָנִים חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לָגֶן וְלֹא יִקְרָה לָכֶם מִה שֶׁקְרָה לְאֱלֹהָ שֶׁקִּדְמוֹ לָכֶם? פָּגְעוּ בָהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעְזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מִתִּי זָבוּא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ?» וְאֱמָנִים נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ קְרוֹב.⁴

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכּוּשִׁים) כְּצִדְקָה, וְאִיךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, וְנִתֵּן לְהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתּוֹמִים, וְלִמְסַכְנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשֹׂו, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָהּ».

216. צִוָּה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שָׁנוֹא עֲלֵיכֶם, אֵךְ יֵשׁ שֶׁתִּשְׁנְאוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתִּתְּנֶה דָּבָר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ וְאֹתָם אֵינֶכֶם יוֹדְעִים.

קִטֵּעַ 27

217. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שֶׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בְּחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֵךְ לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָהּ וְאִי אִמּוֹנָה (שֶׁלָּכֶם) בּוֹ, וְגַם לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּהִכָּנֵס לְמִסְגַּד הַקָּדוֹשׁ, וְלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיאִים וְהַמְּסַלְמִים) מִמָּוְנוֹ, כָּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ. לַחַץ וְעִנְשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קִשִּׁים מִהִרְיָגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדִּתְכֶם, אִם יִצְלִיחוּ בָכֶךְ. אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דִּתָּם וְיִמּוּתוּ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגָּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מִשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלְעוֹלָם יִחְיוּ בָּהּ.

218. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְהִגְרּוּ⁶ וּבִצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָהּ. כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-גיאתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2-3; סורת אל-אחזאב 33: 9-11; וסורת אז-זוח'רף 43: 7-8.

5. ר' סורת אל-חגי' 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלָה שְׁשׁוּאַלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) עַל אוֹדוֹת הַיֵּין וְהַמִּיֶסֶר, מִשְׁחָךְ גּוֹרֵל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֲטֵא גָדוֹל, וַיֵּשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה פְּלִפְלִית), וְאוֹלָם הַחֲטֵא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַעֲדָקָה), אָמַר, «מִה שְּׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּדּוּ וַבְּהִיר אֵלָלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מִה שְּׂיֻעִיל לָכֶם), בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ בִּיצֵד לְנֶהֱג עִם הִתּוֹמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֵת עֲנִיֵּיהֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶם, כְּאֲחִים שְׁלָכֶם (הִיוּ). אֵלָלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוּ רָצָה אֵלָלָה הִיא מִקֹּשֶׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶם). אֵלָלָה עֲזוּז וְחָכֶם.
221. אֵל תַּתְּחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֶנָּה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָתִי, גַּם אִם הַפְּגִינָתִי מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאַל תִּשְׁיֵאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם נִאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלָה (הַפְּגִינָיִים) מִזְּמִינִים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֵלָלָה מִזְּמִין אֵל הַגֶּן וְלִזְכוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדּוּ מִבְּהִיר אֵלָלָה אֵת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנּוֹסֶת. אָמַר, «זִהוּמָה הִיא, לָכוּ הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקִּיפַת הַנּוֹסֶת וְאַל תִּזְדָּוְגוּ עִמָּהּ עַד אֲשֶׁר יִטְהָרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֶיהָ כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם אֵלָלָה. אֵלָלָה אוֹהֵב אֵת הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֵת הַמִּטְהָרִים».
223. נִשְׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶם מֵאִיזָה עַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקִּדְיָמוּ לַעֲשׂוֹת לְנִפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֵת אֵלָלָה, וְיִדְּעוּ כִּי עֲתִידִים אַתֶּם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֵלָלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֵלָלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
225. אֵלָלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלֵּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲךָ הוּא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלֵּל כּוֹנֵנַת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֵלָלָה סוֹלַח וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91; וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת: זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־לָהּ שְׁנֵשְׁבָעוּ לֹא לְקַיִם יַחְסִי מִיַּן עִם נְשׁוֹתֶיהָם, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אֲרָבָעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבֻּעָתָם, וְאוֹלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבֻּעָתָם, הִנֵּה אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.

227. וְאוֹלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁיוֹ, הִנֵּה אֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת תִּמְתְּנָה שְׁלוּשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלֶּה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאַמִּינוֹת הֵן בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזְּכוּת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֻבוֹת וּלְיַחֲסֵה הוֹגֵן, וְאוֹלָם לְגָבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלֶּה הוּא עֲזִיז וְחָכָם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַעֵצ גְּרוּשֵׁיוֹ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אֶךְ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בְּחֶסֶד, אוֹ לְשַׁלְּחָהּ (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוּת. בְּגְרוּשֵׁיוֹ סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵינָה שְׁהוּא דָּבָר מִמָּה שְׁנִתֵּן לָהּ (כְּמִהְרָה),¹ אֲלֹא אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה. וְאִם אֲתֵם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה (לַחֲיוֹת בְּשָׁלוֹם כְּזוֹג כְּדֵת וְכִדְיוֹ), לֹא יַחֲשֹׁב לָהֶם לַחֲטָא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוֹאִין עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֶלֶק מִמָּה שְׁנִתֵּן לָהּ). אֲלֹה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלֶּה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלֶּה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁה (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁה, לֹא יִהְיֶה חֲטָא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְיָמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלֶּה. אֲלֹה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלֶּה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּחִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֲתֵם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבָר מְלֹאוֹ אֶת תְּקוּפַת הַהִמְתְּנָה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְשַׁלְּחָן בְּחֶסֶד, וְאוֹלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כְּדִי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטָא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלֶּה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלֶּה² וְאֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְסַרְתָּ שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שִׁלְהוּ, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקובל. כִּד נִדְרַשׁ לנהג מכל אחד מכם המאמין באללה והיום האחרון. וְזֶה מִרְבָּה אֶת טְהֻרְתְּכֶם, כִּי אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אֵךְ אַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שְׁנַתִּים שְׁלֹמוֹת לְמִי שִׁירְצָה לְקַיֵּם בְּמִלּוּאָה אֶת תְּקוּפַת הַהֲנָקָה.¹ עַל הָאֵב שֶׁל הַתִּינוּק לִפְרִינֵס אוֹתָן וּלְהַלְבִּישׁן כְּמִקְבֵּל. אֵךְ אֵין לְחַיֵּב נֶפֶשׁ יוֹתֵר מִכִּפִּי יְכַלְתָּה.² אֵין לְהַצִּיק לָאֵם בְּשֵׁל לִדְהָ, וְאֵין לְהַצִּיק לָאֵב בְּשֵׁל יִלְדוּ. וְעַל הַיּוֹרֵשׁ לְמִלָּא אוֹתָם תִּפְקִידִים. וְאֵם יִרְצוּ שְׁנִיָּהִם גְּמִילָה בְּהַסְפָּמָה בִּינֵיהֶם וְהַתִּיעָצוּת לֹא יִהְיֶה חֲטָא עֲלֵיהֶם. אֵם תִּרְצוּ לְשָׁכַר מְנִיקָה לְיִלְדֵיכֶם. לֹא יִהְיֶה חֲטָא עֲלֵיכֶם אֵם תִּשְׁלֹמוּ אֶת שְׁכָרָה כְּמִקְבֵּל. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְדַעוּ כִּי אֵלֶּלָה רוֹאָה מַעֲשֵׂיכֶם.

234. אֵם אֲנָשִׁים נִפְטָרִים וּמִשְׁאִירִים נָשִׁים, עֲלֵיהֶן לְהַמְתִּין (לֹא לְהַתְחַתֵּן) אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים וְעֶשְׂרָה יָמִים. עִם תֵּם תְּקוּפַת הַהֲמַתָּנָה, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לְמָה שֶׁתִּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת וּמִקְבֵּלָת.³ אֵלֶּלָה בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

235. לֹא יִחַשֵּׁב לָכֶם לְחֲטָא אֵם תִּרְמְזוּ שֶׁאַתֶּם מְעַנִּינִים לְשֹׂאת אִשָּׁה מִסִּמָּת, אוֹ אֵם תִּחַשְׁבוּ עַל כִּד בְּלִבְכֶם. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כִּי תִחַשְׁבוּ עֲלֵיהֶן. אוּלָם אִסוּר לְהַפְגִּשׁ עִמָּהּ בְּסִטָּר, וְעֲלֵיכֶם לְהַתְקַשֵּׁר אִתָּן אֵךְ וְרַק בְּצוּרוֹת הַמִּקְבֵּלוֹת, וְאֵל תְּחַלִּטוּ לְבַצֵּעַ אֶת קֶשֶׁר הַנִּשְׁוֹאִין אֲלָא כַּעֲבֵר הַזְּמַן הַקְּבוּעַ לְהַמְתָּנָה. דַּעוּ, כִּי אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ מָה שֶׁבְּלִבְכֶם וְהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ, וְדַעוּ כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וּמִתּוּן.

קטע 31

236. לֹא יִחַשֵּׁב לָכֶם לְחֲטָא אֵם תִּגְרְשׁוּ נָשִׁים לִפְנֵי שִׁבְעַלְתֶּם אוֹתָן, וּלְפָנֵי שִׁקְבַּעְתֶּם לָהּ מוֹהַר, אֵךְ תִּנּוּ לָהּ פְּצוּי כְּמִקְבֵּל, הַעֲשִׂיר לְפִי יְכַלְתוּ, וְהַעֲנִי לְפִי יְכַלְתוּ, כִּי זוֹהִי חוֹבַת הַנִּדְבָּנִים.

237. אֵם תִּגְרְשׁוּ אוֹתָן לִפְנֵי שִׁבְעַלְתֶּם אוֹתָן אוּלָם לְאַחַר שִׁקְבַּעְתֶּם לָהּ מוֹהַר, שִׁלְמוּ לָהּ מִחֲצִית מֵאֲשֶׁר קִבַּעְתֶּם לָהּ, אֲלָא אֵם וְתִרְנָה עַל הַמַּגִּיעַ לָהּ, אוֹ יוֹתֵר הַמִּמֶּנָּה עַל עֲנִינֵי הָאִשָּׁה (אֵם הִיא קְטִינָה), וְאֵם תִּוְתָרוּ תִּהְיוּ

1. ר' סורת אל-אחמאף 46: 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרֹבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֵלָּהָ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֵלָּהָ רוֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

238. שָׁמְרוּ עַל (זְמִינִי) הַתְּפִלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתְּפִלָּה הָאֲמֻצָּעִית (תְּפִלַּת אַחֵר הַצֹּהֲרִים), וְקוּמוּ לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֵלָּהָ בְּהַתְּמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סַכְנָה הַתְּפַלְלוּ בְּהִלִּיכָה עַל רְגְלֵיכֶם אוֹ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נְסִיעָה). אַךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתְּפַלְלוּ אֶל אֵלָּהָ כְּדָרְךָ שֶׁלְּמַדְכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הָיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֵלָּה אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְנִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שְׁנָה שְׁלָמָה, וְלִהְיֶאֱרֵךְ בְּמִשְׁךְ שְׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזוּבְנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֵלָּהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הַיִּרְאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְּגֻרָשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחִיָּה כְּמִקְבֵּל.

242. כֵּךְ יִבְהִיר אֵלָּהָ לְכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֵלָּהָ אֲשֶׁר בָּרְחוּ בְּאֻלְפֵיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמְנָם אֵלָּהָ אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הַחִיָּה אוֹתָם. הֵן אֵלָּהָ רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מְכִירִים תוֹדָה.²

244. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֵלָּהָ,³ וְדַעוּ כִּי אֵלָּהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֵלָּהָ גָּמוּל חֶסֶד,⁴ אֵלָּהָ יַכְפִּיל לוֹ כָּפֹל כְּפָלִים.⁵ וְאֵלָּהָ

נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמְצוּם וּפֶעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָּהָ תוֹשֵׁב

246. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמַר לְנִבְיָא שְׁלָהֶם, «בְּחַר לָנוּ מֶלֶךְ לְמַעַן נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֵלָּהָ!» אָמַר לָהֶם, «הֲאִם לְאַחֵר שִׁינְיָה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלַּחְמוּ!» אָמַר, «וְלָמָּה לֹא נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֵלָּהָ לְאַחֵר שֶׁגִּרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּגִינוּ?» אוּלָם כְּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עֲרָף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֵלָּהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אן 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיא שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֶשֶׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שִׁירָצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אֶמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנָּתֵן לָכֶם בְּבוֹא אַרְוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְׂכִּינָה בְּתוֹכוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסֵא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָרוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם».

קטע 33

249. כְּאֲשֶׁר יֵצֵא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שְׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהָר. מִי שִׁשְׁתָּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֲדָּ מִי שְׁלֹא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתָה רַק בְּמִלּוֹא יָדוֹ». (וְכְאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהָר) רַבִּם שָׁתוּ עַד לַרְוִיָּה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבִחְצִיתוֹ אֶת הַנֶּהָר יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אִלוֹת (בְּגִלְתִּי) וְחִילָיו». וְרַק אֶלָּה שִׁידְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְגֹּשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כַּמָּה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקְטָנָה נִצָּחָה בְּעֶזְרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסַּבְלָנִים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אִלוֹת (גִּלְתִּי) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנֵנוּ! הַשִּׁירָה סַבְלָנוֹת עָלֵינוּ, חֲזֹק אֶת מַעֲמָדְנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגִבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבְעֶזְרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדַאוּד (דָּוִד) הִרְגָּ אֶת ג' אִלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה וְאֶת הַחֲקָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שִׁרָּצָה. וְלוּלֹא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלָּה בִּידֵי אֶלָּה, נִשְׁחַתָּה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלָּה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) בְּאַמַּת,¹ וְאַתָּה הִנֵּךְ אַחַד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶּה אַתָּם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדִרְגוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֵלֶּה לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם מִחֻלָּקִים בִּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוּלָּם הֵם נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם: כִּי חֵלֶק מֵהֶם הָאֱמִינוּ וְחֵלֶק כִּפְרוּ.
אִלּוּ רָצָה אֵלֶּה, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בִּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה פּוֹעֵל כְּרָצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִזֵּי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנֵקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹא יוֹם
שָׂאִין בּוֹ מִקֶּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשֶׁרִי יָדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֵלֶּה, אֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, הַחֵי וְהַנְּצָחִי, לֹא תֵאָחַז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שְׁנָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בְּהַמְלָצָה לִפְנֵינוּ אֶלֶּא
בְּרִשּׁוֹת? הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלוֹ (כְּסָאוֹ)² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכְבַּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.

256. אֵין לְכַפֵּת דָּת בִּלְחָם,³ כִּי כָּבֵד הַבָּר הַיֶּשֶׁר מִן הַתַּעֲיָה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הָאֵלִילִים) וּמַאֲמִין בְּאֵלֶּה מַחֲזִיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבִּלְתִּי מִנְתֵּק,⁴ כִּי אֵלֶּה
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֵלֶּה הוּא מְגֹן עַל הַמַּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֶׁכָה אֶל הָאוֹר, אוּלָּם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הָאֵלִילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֶׁכָה.⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצָח יִהְיוּ בָּהּ.

קטע 35

258. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הָאֵישׁ אֲשֶׁר הִתּוֹכַח עִם אֲבְרָאָהִים בְּדִבְרֵי רְבוּנוֹ בְּגִל
שֶׁאֵלֶּה נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאֲבְרָאָהִים אָמַר לוֹ, רְבוּנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אללה.

3. אללה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברהם, אללה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אללה לא ידרוך את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איד יוכל אללה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אללה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אללה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איד נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשור». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אללה הכל-יכל».
260. וכאשר אברהם אמר, «רבוני! הראה לי איד תחיה את המתים». אמר (אללה), «האם לא תאמין?» אמר (אברהם), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אללה, «קח ארבעה מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהו, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אללה עוזר וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אללה כגורעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אללה יכפיל למי שירצה, ואללה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אללה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגיון.
263. אמירת דברים יפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואללה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באללה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואללה לא ידרוך את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אללה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שירד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואללה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֵן תְּמָרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים תַּחְתָּיו, אֶדָּ לַעֲת זִקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים חֲלָשִׁים, וְהָגֵן יִפְגַּע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתַּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כִּד יִבְהִיר לָכֶם אֵלֶּה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאֵל תִּבְחָרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוֹ לַתָּת (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה), אֲשֶׁר לֹא הִיִּיתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה בְּלִתִּי-זָקוּק לְדָבָר וּמִשְׁבַּח.
268. הַשֵּׁטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצָּוָה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מִשְׁחָתִים, וְאֵלוּ אֵלֶּה מִבְּטִיחַ לָכֶם סְלִיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּה רֵב-אֶמְצָעִים וְיֹדֵעַ.
269. הוּא (אֵלֶּה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּה) יִזְכֶּה בָּרַב טוֹבָה. רַק בְּעֵלִי בִינָה יִזְכְּרוּ.
270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּרָמוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּתְּדְרוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתָם. וְלִכְפֹּרִים אֵין עוֹזְרִים.
271. אִם תִּתְּנוּ צְדָקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֶדָּ אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֵלֶּה יִכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמַד) אַחֲרָאִי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּה מְדִרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרָצוֹת פְּנִי אֵלֶּה. כָּל הַטּוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֵזר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,
273. (הַצְדָּקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיַּעֲדֵת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוּעַ בְּאַרְץ לְצָרִיכֵי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֶמּוּנָתָם בְּאֵלֶּה. וּמִי שֶׁלֹּא מְכִיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשֹׁבֵם לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְבָּקֵשׁ צְדָקָה, אוּלָם תִּכְבִּירִם בְּסִימָנָם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בִּהְפָצָרָה. כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּה יֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמוֹצִיאִים כֶּסֶפָם (בְּצָדָקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא גִגוּן.
275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחִיָּה (בְּיוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שִׁמְץ שֶׁל שַׁעֲוֹן, קֶם וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שֶׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוּלָם אֵלֶּה הַתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אֲסָר.

לָכוּ, כָּל מִי שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו אֲזַהְרָה זֶה מִרְבוֹנוֹ, וְהִפְסִיק לְאָכַל רִבִּית, יַחֲזִיק בְּאֶשֶׁר כָּבֵד קִבֵּל, וְאֵלֶּה יִטְפֵּל בְּעִנְיָנוֹ. אֲדָא אֶשֶׁר יָשׁוּב (לְקַחַת רִבִּית), אֵלֶּה מְשׁוּכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

276. אֵלֶּה יִמְחַק אֶת הָרִבִּית וְיִרְכָּה אֶת הַצִּדְקָה. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל כּוֹפֵר וְחוֹטֵא.

277. אֲדָא אֵלֶּה אֶשֶׁר הָאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְהִקִּימוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְנָתְנוּ אֶת הַזִּכְּרִית, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רְבוֹנָם, וְלֹא עָלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיָּגוֹן.

278. הֵי הַמֵּאֱמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְהִנִּיחוּ מִה שְׁנוֹתֵר לָכֶם מִן הָרִבִּית אִם בְּאֶמֶת מֵאֱמִינִים אַתֶּם,

279. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, הִכִּינוּ אֶת עַצְמְכֶם לַמִּלְחָמָה בְּאֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, וְאוּלָם אִם תַּחֲזִירוּ בְּתִשׁוּבָה, תִּקְבְּלוּ בַּחֲזָרָה אֶת הַקֶּרֶן שֶׁל הוֹנְכֶם, לֹא תַעֲשִׂקוּ וְלֹא תַעֲשִׂקוּ.

280. וְאִם בְּמִצּוּקָה הוּא (הַחֲזִיב), תִּנְתֵּן לוֹ אֶרְכָּה (עַד אֶשֶׁר יִרְחֹב לוֹ), וְאִם תַּעֲשׂוּ עִמּוֹ צִדְקָה (שֶׁלֹּא לִגְבוּת אֶת הַחֹזֶק), טוֹב לָכֶם, לוֹ יִדְעֶתֶם.

281. יִרְאוּ אֶת הַיּוֹם בּוֹ תַּחֲזִירוּ אֶל אֵלֶּה, וְאִזּוֹ תִּקְבְּלֵם כָּל נֶפֶשׁ אֶת הַמִּגִּיעַ לָהּ, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ.

קטע 39

282. הֵי הַמֵּאֱמִינִים! כְּאֶשֶׁר אַתֶּם נוֹתְנִים חֹב בִּינֵיכֶם לְזִמְן קְבוּעַ, עָשׂוּ זֹאת בְּכֶתֶב, וְצָרִיד לְכֶתֶב לָכֶם כּוֹתֵב בְּצִדְקָה. אֲסוּר לְכוֹתֵב לְסָרֵב מִלְּכֶתֶב כְּאֶשֶׁר לַמִּדְהוֹ אֵלֶּה. עָלָיו לְכֶתֶב, וְהַחֲזִיב יִכְתִּיב לוֹ, וְיִירָא אֶת אֵלֶּה רְבוֹנוֹ, וְלֹא יִפְחִית מִחוּבוֹ מֵאוּמָה. אִם הַחֲזִיב הִיָּה בְּלִתִּי שְׁפוּי אוֹ חִלוּשׁ בְּדַעְתּוֹ שְׁאִינוֹ מְסַגֵּל לְהַכְתִּיב, יִכְתִּיב הַמִּמְנָה עָלָיו בְּשִׁמּוֹ בְּצִדְקָה. הִקִּימוּ שְׁנֵי עֲדִים מִקְרֵב אֲנָשִׁיכֶם. אִם לֹא יִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כִּי אִזּוֹ אִישׁ אֶחָד וּשְׁתֵּי נָשִׁים אֶשֶׁר אַתֶּם מְרַצִּים מֵהֶן כְּעֻדּוֹת, שְׂאֵם תִּשְׁגָּה הָאֲחֻת, תִּזְכִּיר לָהּ הָאֲחֻרָה. וְאֲסוּר לְעֲדִים לְסָרֵב מִלְּהָעִיד בְּכָל זִמְן שִׁיתְּבַקְשׁוּ לְהָעִיד. וְאֵל תִּתְּרָשׁוּ בְּכִתְיַבַּת הַחוּב בֵּין אִם קֶטֶן הוּא אוֹ גָּדוֹל, וְאֶת מוֹעֵד פְּרַעְוֹנוֹ. דֶּרֶךְ זֶה כְּשֶׁרָה יוֹתֵר בְּעִינֵי אֵלֶּה וְטוֹבָה יוֹתֵר לְשִׁמִּירַת הָעֻדּוֹת וְלִמְנוּעַת סִפְקוֹת. וְאוּלָם אִם סְחוּרָה זְמִינָה הִיא אֶשֶׁר תִּמְסְרוּהָ מִיָּד בִּינֵיכֶם, אִין בְּעִינֵי אִם לֹא תִכְתְּבוּהָ. הִקִּימוּ עֲדִים לְכָל עֶסְקָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, מִבְּלִי שֶׁתִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּלַחֲץ נֶגֶד כּוֹתֵב אוֹ עַד, כִּי אִם כֹּה תַעֲשׂוּ, יִהְיֶה זֶה חֲטָא מִצִּדְקָה. לָכוֹ יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְאֵלֶּה לְמַדְכֶם, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חוב מקבל הפקדון להחזירו כמצות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבם אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבונו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

3

סִוֶּרַת אֶאֱל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והאaron. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתיים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אללה, אין אלה אלא הוא, החי והקים,
3. הוא הוריד מן השמים אליך (מוחמד) הספר (הקוראן) באמת מאשר את (ספרי הקדש) שהורדו לפניו, וגם הוא אשר הוריד את התורה והאנג'יל (האונג'ליון),
4. מקדם כהדרךכה לבני אדם, והוריד את הפורקאן.² הכופרים באותות אללה, להם ענש קשה (ביום הדין), כי אללה עזוז ובעל ענשין.
5. אללה, אין דבר בארץ או בשמים שנסתר ממנו.
6. הוא שעצב דמותכם ברחם כרצונו, ואין אלה מבלעדיו, והוא העזוז והחכם.
7. הוא שהוריד מן השמים אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן). ישנם בו אותות מדקים, והם יסוד הספר,³ ואחרים המשתמעים לכמה פנים. אלה אשר תעיה בלבם בוחרים את האותות המשתמעים לכמה פנים כדי לעורר ספקות, וכדי לפרשו כחפץ לבם, ואולם רק אללה ידע את פשרו. המשרשים בחכמה ובידע אומרים, אנחנו מאמינים בו, הכל מעם רבונו. רק בעלי הבינה יזכרו.
8. רבונו! אל תתעה את לבותינו לאחר שהדרכתנו, ותן לנו רחמים מאתך, כי אתה הוא הנותן בשפע.
9. רבונו! אתה תאסף את כל בני האדם ביום אשר אין ספק בבואו (יום הדין). אללה לא יפר הבטחה.

קטע 2

10. הכופרים, לא יעזר להם רכושם ולא בניהם במאומה אצל אללה, אלה יהיו דלק האש.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כִּחְשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלְלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהֶה קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמְרוּ לְכּוֹפְרִים! תִּגְנָצְחוּ וְתִאֲסָפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמְהָ רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחְנוֹת אֲשֶׁר נִפְגְּשׁוּ (בְּבִדָּר);² מַחְנֶה אֶחָד לָחֵם לְמַעַן אֱלֹהֶה,³ וְהַשָּׁנִי כֹפֵר.⁴ הַמֵּאֲמִינִים רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם אֶת מַחְנֶה הַכּוֹפְרִים כָּאֵלוּ הָיָה כְּפָלִים מִמִּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּדּוּ מִנְחִיל אֱלֹהֶה נִצְחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לְקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מִקְּסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִים מְצִינִים, וּמִקְנֶה, וְזֶרַע. כֹּל זֶה תַעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמֵנָם הַתַּעֲנוּג הַנִּצְחִי הוּא אֶצֶל אֱלֹהֶה.
15. אָמְרוּ! הָאֵגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֶצֶל רְבוּנָם גִּנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרָמִים מִתַּחְתָּם לְנִצָּחַ חַיֵּי בָהֶם, וּבִנּוֹת זֹג מְטֹהְרוֹת, נוֹסֵף לְכֹל זֶה יִקְבְּלוּ הַרְצוֹן שֶׁל אֱלֹהֶה. וְאַלְלָה מִשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנוּ! אָנוּ מֵאֲמִינִים בָּדָד, סָלַח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וְשָׁמַר עָלֵינוּ מִעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בְּעֲלֵי הַסְּבִלְנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֻמָּת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמּוֹן (כְּצִדְקָה), וְהַמְתַּפְּלִילִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֱלֹהֶה הַעִיד כִּי אֵין אֱלֹהֶה זֹלָתוֹ, וְכֵן (הַעִידוּ) הַמְּלָאָכִים, וּבְעֲלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בְּצִדְקָה. אֵין אֱלֹהֶה זֹלָתוֹ, הַעִיזוּ וְהַחֲכִם.
19. הַדַּת הָאֻמִּיתִית אֶצֶל אֱלֹהֶה הִיא דַּת הָאֲסֵלָאִם. אֱלֹהֶה שֶׁנָּתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מְצֻדָּה (לְדַת הָאֲסֵלָאִם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וּמִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֶה, הִנֵּה אֱלֹהֶה מִהִיר-חֲשָׁבוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְדָּ (מוֹחֲמֵד), אָמְרוּ, «הַתְּמַסְרִיתִי לְאַלְלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמְרוּ לְאַלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) וְלֹאֲלָה שֶׁלֹּא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להגירה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קוריש. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן לָהֶם סֵפֶר, הָאֵם הִתְמַסְרָתֶם לְאֱלֹהָ! וְאֵם הֵם הִתְמַסְרוּ, הֵם כָּבֶר הִדְרֹכוּ. וְאֵם יִפְנוּ עֶרְף, (אֵין אֶתָּה אַחֲרָאֵי לָהֶם), כִּי עֲלִיד רַק לְהוֹדִיעַ לָהֶם. וְאֱלֹהָ מְשַׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו».

קטע 3

21. הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, וְהַהוֹרְגִים אֶת הַנְּבִיאִים בְּלִי צֶדֶק, וְגַם הֵם הוֹרְגִים אֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִצְווּ אוֹתָם עַל צֶדֶק. אֵלֶּה בֶּשֶׁר לָהֶם כִּי עֲנָשׁם מִכְּאִיב.
22. וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הִזָּה יֵאָבְדוּ לָהֶם, וּבְעוֹלָם הַבָּא לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
23. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יָדְעוּ מִנֶּה מִן הַסִּפֵּר (הַתּוֹרָה) מִזְמָנִים לְבּוֹא אֶל סֵפֶר אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) לְמַעַן יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם, וְהִנֵּה חֲבוּרָה מֵהֶם הִתְרַחֲקָה וְסָרְבָה.
24. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «לֹא תִגַּע בָּנוּ הָאֵשׁ אֵלָּא לְיָמִים סְפוּרִים». הִשְׁלָה אוֹתָם מִה שֶׁבָּדוּ בְּדַת שְׁלָהֶם.
25. וּמֵה יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר נֶאֱסָפָם בְּיוֹם (יּוֹם הַדִּין) שְׁאִין סִפֵּק בּוֹ, כְּשֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ, וְהֵם לֹא יִקְפְּחוּ.
26. הַתְּפִלָּה! «אֱלֹהָ! מוֹלִיד הַמַּלְכוּת, הַנּוֹד מַעֲנִיק מְלוּכָה לְמִי שֶׁתִּרְצֶה, וְתִפְקִיעַ אֶת הַמְּלוּכָה מִמִּי שֶׁתִּרְצֶה, אֶתָּה נוֹתֵן עוֹ לְמִי שֶׁתִּרְצֶה, וּמִשְׁפִּיל אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, בְּיָדְךָ כָּל הַטּוֹב, וְאַתָּה הַכֹּל-יָכֹל.
27. אֶתָּה מַחְדִּיר הַלִּילָה לְתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם לְתוֹךְ הַלִּילָה, וּמוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמָּת וְאֶת הַמָּת מִן הַחַי, וְתִשְׁלַח פְּרִנְסָה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה».
28. אֵל יִקְחוּ הַמַּאֲמִינִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמַגְנִים בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים. וְכָל הָעוֹשֶׂה זֹאת, אֵין לוֹ מִה לְקוֹוֹת מֵאֱלֹהָ, אֵלָּא אִם תַּעֲשׂוּ זֹאת לְהִגּוֹ עַל עֲצָמְכֶם מִפְּנֵי סִכְנָה. אֱלֹהָ יִזְהִירְכֶם מִמֶּנּוּ, כִּי אֵל אֱלֹהָ הַכֹּל חוֹזֵרִים.
29. אָמַר! אִם תִּסְתִּירוּ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹתֵיכֶם (מִן הַיְדִידוֹת לְכּוֹפְרִים) אוֹ תִגְלוּהוּ, אֱלֹהָ יַדַּע אוֹתוֹ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל,
30. בְּיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִמָּצֵא כָּל נֶפֶשׁ אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהָ הַטּוֹבִים וְהָרָעִים נֹצְבִים לְפָנֶיהָ, אִזּוֹ תִרְצֶה כָּל נֶפֶשׁ שְׂיִהְיֶה בִּינָה לְבִין מַעֲשֵׂיהָ הָרָעִים מִרְחָק מְאוֹד גְּדוֹל. אֱלֹהָ מְזַהֵרְכֶם מִמֶּנּוּ, אִךְ הוּא רַחוּם בְּעוֹבְדָיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר! «אַם אוהבִים אַתָּם אֶת אֱלֹהָ, תֵּאַמִּינוּ בִּי וְנִהְיוּ כִּפִּי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֵאָהֲבֶכֶם אֱלֹהָ וְיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם. אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֱלֹהָ וּלְשָׁלִיחַ (מוחמד), וְאַם יִכְּנוּ עֲרָף, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֱלֹהָ בָּחַר אֶת אָדָם (הָרָאשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָאָהִים, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֲמֵרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּלֶם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כְּאֲשֶׁר אֲשַׁתּוֹ שֶׁל עֲמֵרָאן! אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרַתִּי לָךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קָבֵל מִמֶּנִּי! אֵתָה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כְּאֲשֶׁר יָלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדַּתִּי נִקְבָּה - וְיִדְאִי, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂיִלְדָּה - וְאִין הַזָּכֵר כִּנְקָבָה, וְקִרְאֲתִי אֶת שְׁמָהּ מֵרִים, אֲנִי שְׁמֹר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאֲרוּר».
37. רְבוּנָה קָבֵל אוֹתָהּ (הַבַּת) קָבֵלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמְנָה לָהּ אֶת זִכְרָא (זִכְרִיָּה) לְאֶמּוֹן. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבִּקֵּר אֶצְלָה זִכְרָא בַּמָּקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אֱלֹהָ, מָצָא אֶצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מֵרִים מֵאִין לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אֱלֹהָ הוּא». אֱלֹהָ מִפְּרִנֶּס אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.
38. שֶׁם זִכְרָא הִתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הֲעֵנֵק לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאֵתָךְ, כִּי אֵתָה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְלָאָכִים קִרְאוּ אֵלָיו בְּעוֹדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אֱלֹהָ מְבַשֵּׁר לָךְ עַל (בֶּן וְשִׁמּוֹ) יִחְזִיא (יוֹחָנָן) מֵאֶמּוֹן בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תְּבוֹא מֵאֱלֹהָ, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְיִטְהוֹר, וְיִבְיֵא מִן הַיִּשְׂרָאִים.
40. אָמַר (זִכְרָא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקוֹן וְאֲשַׁתִּי עֶקְרָה?» וְהוּא נִעָנָה, «כֵּךְ יִהְיֶה. אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְּׂיִרְצָה».
41. אָמַר (זִכְרָא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִּי אוֹת». וְהוּא נִעָנָה, «הָאוֹת שֶׁלָּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרִמּוֹ. וְהִרְבָּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹ וְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו עָרֵב וּבִקְרָא».

קטע 5

42. ויזכר כְּאִשֶּׁר הַמְּלָאכִים אָמְרוּ, «מְרִים! אֵלֶּלָה בְּחַר בָּךְ, וְטַהַר אוֹתָךְ, וּבְחַר בָּךְ לְהִיּוֹת מַעַל נָשׁוֹת הָעוֹלָם,
43. מְרִים! צִיְתִי לְרַבּוֹנֶךָ, וְסִגְדִי, וְכַרְעִי עִם הַכּוֹרְעִים».
44. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמְּאֻרְעוֹת הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים אוֹתוֹ לָךְ (הַנְּבִיא), כִּי לֹא הִיִּית עִמָּהֶם כְּאִשֶּׁר (הַפִּילוֹ גּוֹרֵל) בְּהַשְׁלִיכֶם אֶת עִטִּיהֶם לְמַעַן יִדְעוּ מִי מָהֶם יִהְיֶה אִמָּן אֶת מְרִים, וְלֹא הִיִּית עִמָּהֶם בְּרִיכָם בִּינֵיהֶם.
45. וְהַמְּלָאכִים אָמְרוּ, «מְרִים! אֵלֶּלָה מְבֻשָּׁרְךָ עַל (הַלְדָת בֶּן לָךְ) עַל פִּי מֶלֶךְ מֵאֲתוֹ, שְׁמוֹ הַמְּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) עֵיסָא בֶּן מְרִים, נִכְבָּד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמִן הַמְּקַרְבִּים (לְאֵלֶּלָה).
46. וַיִּדְבֹּר אֶל בְּנֵי אָדָם בְּהִיּוֹתוֹ בְּעָרִיסָהּ וּבְגִיל הָעַמִּידָה, וַיִּהְיֶה מִן הַיִּשְׂרָאִים».
47. אָמְרָה, «רַבּוֹנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִי בֶן וְאִישׁ לֹא בָא אֵלַי?» נֶעֱנְתָה, «כָּךְ יִבְרָא אֵלֶּלָה אֶת מַה שְׁיִרְצָה, וְאִם הִחְלִיט עַל דְּבָר, הוּא יֹאמַר לוֹ, 'יִהְיֶה!'
- וְהִיָּה».
48. הוּא (אֵלֶּלָה) יִלְמְדֵהוּ הַכֶּתֵב, וְהַחֲכָמָה, וְהַתּוֹרָה, וְהָאֲנִי' יל.
49. וַיִּשְׁלַח אוֹתוֹ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (וַיֹּאמֶר לָהֶם), «הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם עִם אוֹת מְרַבּוֹנְכֶם: אֲבָרָא לָכֶם מַטְיוֹן דְּמוֹת עוֹף, וְאַפַּח בּוֹ (רוּחַ), וְהִיָּה לְעוֹף בְּרָצוֹן אֵלֶּלָה. וְאֲנִי אֲרַפֵּא אֶת הָעוֹר מִלְּדָה, וְאֶת הַמְּצָרֶה, וְאֶחְיֶה אֶת הַמֵּתִים בְּרָצוֹן אֵלֶּלָה. נּוֹסֵף לְכָל זֶה, אֲנִי אוֹכַל לְהוֹדִיעַכֶם אֶת אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ וּמָה אֲתֶם אוֹגְרִים בְּבִתְיֶכֶם. בְּזֹאת יִהְיֶה לָכֶם אוֹת (שְׁאֲנִי נְבִיא) אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם,
50. וְאֲנִי מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה שֶׁבִּין יָדַי, וְלִהְיֶתִיר לָכֶם חֵלֶק מִמָּה (הָאֲכָל) שְׁנֵאָסֵר עֲלֵיכֶם. וְהִבֵּאתִי לָכֶם אוֹת מֵעַם רַבּוֹנְכֶם, לָכֵן יִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
51. כִּי אֵלֶּלָה הוּא רַבּוֹנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עַל כֵּן עֲבֹדוּהוּ, וְזֶהוּ דְרָךְ הַיִּשְׂרָאֵל».
52. אַךְ כְּאִשֶּׁר הִרְגִּישׁ עֵיסָא (הַמְּשִׁיחַ) בְּכַפִּירָתֹם, אָמַר, «מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְאֵלֶּלָה?» אָמְרוּ חֲסִידָיו, «אֲנַחְנוּ נַעֲזֹר לָךְ לְמַעַן אֵלֶּלָה. אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים וְיִהְיֶה לָנוּ עַד כִּי מְסַלְמִים (מִתְּמַסְרִים) אֲנַחְנוּ.
53. רַבּוֹנֵנוּ! אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאִשֶּׁר הוֹרְדָת (מִן הָאֲנִי' יל), וְנִלְךְ אַחֲרֵי הַשְׁלִיחַ (עֵיסָא), עַל כֵּן כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים».
54. הֵם (הַלֹּא מֵאֲמִינִים בְּעֵיסָא) זָמְמוּ נִגְדּוֹ, וְאֵלֶּלָה זָמַם, וְאֵלֶּלָה הוּא הַטּוֹב שְׂבֻזָּמִים.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אָנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיָאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶעֱלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאֶצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאֶשִׁים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מֵעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲבִית הַמֵּתִים, וְאֶז וְתַחֲזְרוּ אֵלַי, וְאֶשְׁפֹּט בִּינֵיכֶם בְּאֶשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
56. אַךְ אֶת אֶשֶׁר כָּפְרוּ, אֶעֱנִישׁ אוֹתָם עֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאֵין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אֶשֶׁר הָאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים.
58. זֶה מֶה שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסִּפֵּר הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַׁל עִיסָא אֶצֶל אַלְלָה כְּמִשַׁל אָדָם, אֶשֶׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאֶז אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֶה הָאֱמֶת מֵרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.
61. אִם יִתְוַכְּחוּ אִתָּךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוּתָיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת, אֶשֶׁר בָּאָה אֵלָיְךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבָנֵינוּ וּלְבָנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכַלְנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קָלַת אַלְלָה תַּחּוּל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסִּפּוּר הָאֱמֶתִי. וְאֵין אֵלֶּה זוֹלַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוּ וְהַחֲכָם.
63. אִם יִפְנוּ עֵרֶף, הֲרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲיִתִּים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר! בּוֹאוּ אֶל דְּבַר נִשְׁוֶה בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יָקַח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זוֹלַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עֵרֶף, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר! לָמָּה תִּתְוַכְּחוּ בְּדְבַר אֲבִרָא הֵימָּה? הֵן רַק אַחֲרֵיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָלַד. הֵאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תַּמִּיד מִתְוַכְּחִים (אַתְּנוּ) עַל מֶה שֶׁיִּדּוּעַ לָכֶם? וְלָמָּה תִּתְוַכְּחוּ עַל מֶה שֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ לָכֶם? אַכֵּן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְּעוּ.
67. אֲבִרָא הֵימָּה לֹא הִיָּה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הִיָּה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הִיָּה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהִיּוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָא הֵימָּה הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶכּוֹ, וְהַנְּבִיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתעוֹתְכֶם, אִךְ אִין הֶם מִתְעִים אֶלָּא אֶת עֶצְמָם בְּלֹא שְׁיָחוּשׁוּ (שֶׁהֶם מִתְעִים אֶת עֶצְמָם).
70. הוּי בְּעָלִי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה עַל אֵף שְׁאַתֶּם מִכִּירִים אוֹתָם?
71. הוּי בְּעָלִי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֱמֶת בְּשֶׁקֶר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לִבְנֵי דָתָם), «הָאֱמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמְּאֻמִּינִים (הַקּוֹרְאִין), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָּהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אִמּוֹן אֶלָּא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתְכֶם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַהִדְרָכָה הָאֱמִתִּית הִיא הַדְּרָכַת אֵלֶּלָה, אֲבָל אַתֶּם (בְּעָלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנְתְּנוּ לְאַחֵרִים כְּאִשֶּׁר נִתֵּן לָכֶם». אִךְ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַפֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֶסֶד הוּא בִּידֵי אֵלֶּלָה הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֵלֶּלָה רַב-אֻמָּצִים וְיוֹדֵעַ.
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אִשֶּׁר יִרְצֶה, וְאֵלֶּלָה הוּא בַּעַל הַחֶסֶד הַעֲצוֹם».
75. יֵשׁ בֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אִשֶּׁר אִם תִּפְקִיד בִּידֵיהֶם קִנְטָאר, ¹ יִחְזִירוּהוּ לָךְ, אִךְ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אִשֶּׁר אִם תִּפְקִיד בִּידֵיו דִּינָאר ² אַחַד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֶלָּא אִם תִּמְשִׁיד לְתוֹבָעוֹ וְלֹא תִרְפֶּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שָׂאִין הֶם אַחֲרָאִים כָּלִפִּי הָאוֹמִיין» ³. זֶהוּ שֶׁקֶר שֶׁהֶם מְפִיזִים בְּשֵׁם אֵלֶּלָה וְהֶם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֵלֶּלָה אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵי־וֹתֵיהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירֵאָת אֵלֶּלָה.
77. אִךְ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֵלֶּלָה וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מַעֵט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֵלֵיהֶם אֵלֶּלָה, וְלֹא יִבִּיט אֵלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בְּעָלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחַשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוֹלָם אִין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֵלֶּלָה. וְאוֹלָם אִין הוּא מֵאֵלֶּלָה, וְכֵן הֶם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֵלֶּלָה בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסור לָאָדָם, אֲשֶׁר אֵלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הֵיוּ עֲבָדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּא הוּא יֹאמֶר, הֵיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאָסור לוֹ לְצוּת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כְּאֲדוֹנִים. הַנִּצְוָה עֲלֵיכֶם לִכְפֹּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְּלָמִים (מִתְּמַסְּרִים לְאֵלֶּלָה).

קטע 9

81. (וְזָכַר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֵלֶּלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשֶׁיָּבֹא עֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וּלְעָזֹר לוֹ», וְשָׂאֵל (אֵלֶּלָה), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמִקְבָּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטַּלְתִּי עֲלֵיכֶם?» אָמַר, «הַמַּאֲשֵׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אֵלֶּלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעֲדִידִים»,
82. וְאָכֹן, מִי שְׁפוּנָה עָרַף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקָשׁוּ דָת מִבְּלַעְדֵּי הַדָּת שֶׁל אֵלֶּלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׁמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֶרְצוֹן אוֹ שְׁלֵא מֶרְצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֵינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָאָהִים וְאַסְמָאֲעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֶּׁבִּטִּים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וְלְנְבִיאִים מִרְבּוֹנָם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינִיָּהִם, וְתַמִּימִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדַת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּךְ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲדוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אָמַת הוּא, וּלְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֶרְכָּה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּכַפְרֵתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמָוּתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כְּמִלּוּא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֲנֵשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזִרים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֵד שֶׁל אֵלֶּלֶה, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מָה שֶׁאֱהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֵלֶּלֶה.

93. כָּל הַמֵּאֲכָלִים הָיוּ מִתְרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלֵּבֶד מָה שֶׁאֲסָר יִשְׂרָאֵל עַל עַצְמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הִבִּיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדָקִים».

94. אַף אֵלֶּה הַבּוֹדִים שֶׁקָּרִים עַל אֵלֶּלֶה אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוּטָאִים.

95. אָמַר, «אֵלֶּלֶה מַדְבֵּר אֲמֵת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָא הִים הַחֲנִיף, שֶׁלֹּא הָיָה בְּפִגְנִיִּים».

96. הַבִּית (הַקְדוֹשׁ) הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּקָם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבִכָּה,¹ וְבוֹ בָּרָכָה וְהִדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.

97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאִם אֲבֵרָא הִים.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֵלֶּה צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבֵּית, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אֵלֶּלֶה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.

98. אָמַר, «הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה תִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלֶה? וְאֵלֶּה עַד לִמְעֵשִׁיכֶם?»

99. אָמַר, «הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! מַדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֶאֱמִין (בְּאִסְלָאִם) מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּלֶה, וּתְסַלְּפוּ אֶת מָה שֶׁאַתֶּם עֹדִים לְאִמְתוֹתוֹ? אֲכֹן לֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלֶּלֶה מִעֲשֵׂיכֶם».

100. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם תִּצְיִתוּ לִקְבוּצָה מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר, יַחְזִירוּכֶם לְאַחֵר אֲמוּנַתְכֶם לְכוֹפְרִים.

101. וְכִיצַד תּוֹכְלוּ לְכַפֵּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אֵלֶּלֶה נִקְרָאִים בְּפִגְנִיכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדְנוֹ חֵי בִינִיכֶם? וּמִי שְׁסוּמָךְ עַל אֵלֶּלֶה יִדְרֹךְ אֶל הַדְרֹךְ הַיְשָׁרָה.

1. כִּינוֹי לַעִיר מִכָּה.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, והחזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו למען תדרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצוה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין),
105. ולא תהיו כאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
106. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות יאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לה (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא אלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לו האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם כאשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפעס של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם על כי מרדו ועברו את חק אלה).
113. ואולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלילה וסוגדים לו,

114. הם מַאֲמִינִים בְּאַלֵּלָה וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצִּוִּים עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֵלֹהֵי הַיְּשָׁרִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשֶׂה, אֵלָּהּ יִכִּיר בּוֹ. וְאַלֵּלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַיְּרָאִים.
116. אוֹלָם לְכוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֶי אֵלָּהּ. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וַיַּחֲיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מֶה שֶׁהֵם מוֹצִיאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֵלָּהּ לֹא קִפְחָ אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נַפְשׁוֹתֵיהֶם קִפְחוּ.
118. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שְׁלֹא מְבִינֵיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסִכוּ מֵאֲמָץ לָגֵרִם לָכֶם צְרוֹת מְמַשְׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מְבִיעִים שְׁנָאָה כְּלַפֵּיכֶם, אֲדָּ אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֶּפֶר), וְאֵלֹהֵי הֵם אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלִים¹ (בְּזִמְן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוּרְאָן). וְהֵם בְּפָגֶשׁ אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אִתָּם, הֵם יִשְׁכּוּ אַצְבָּעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלֵיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמָכֶם, אֵלָּהּ יוֹדֵעַ מֶה שֶׁיִּבְלָקְבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ אֵת אֵלָּהּ לֹא תִזְיֶק לָכֶם תַּחֲבוּלָתֶם בְּמֵאוּמָה. אֵלָּהּ מְקִיף אֵת מֶה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּא הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצֹאֵת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לְקַבֹּעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמֻדוֹת לְקָרֵב (בְּקָרֵב אוֹחוּד). וְאַלֵּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אִזּוֹ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מְבִינֵיכֶם, אֲדָּ אֵלָּהּ הִגּוּ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֵלָּהּ סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הכוונה היא לספרים הקדושים: התורה, והאנגיל, והקוראן.

2. שני השבטים הם: בנו סלמה ובנו חארתייה, אשר חשבו לחזור אל מדינה באמצע הדרך לאוחד עם המפקד שלהם עבד אללה אבן אבי אובי, ראש הצבועים. בסוף הם החליטו להמשיך בדרכם ולהצטרף לנביא. וכך עשו.

123. אֱלֹהָהּ נָתַן לָכֶם נֶצְחוֹן בְּקֶרֶב בְּדָר¹ בְּאֶשֶׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכוּ וִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, לְמַעַן שֶׁתִּכְבְּרוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאֶמֶר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא זֶי בְּכָד שֶׁרְבוּנְכֶם הִכִּיז לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי מִלְּאָכִים?
125. בְּוִדְאִי! אִם תִּהְיֶה בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, וְתִהְיֶה בְּכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפָּת פָּתַע, יִשְׁלַח רְבוּנְכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמִשָּׁת אֲלָפִים מִלְּאָכִים מְסֻמָּנִים.
126. אֱלֹהָהּ עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוּרָה בִּשְׁבִילְכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּצְחוֹן הוּא רַק מֵאֱלֹהָהּ, הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
127. (הַנֶּצְחוֹן בְּבִדָּר) הִנֵּה כְּדֵי שֶׁאֱלֹהָהּ יִכְחִיד אַחָדִים מֵאֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וְיִשׁוּבוּ מֵאֲקָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוּשָׁה).
128. עֲנִי (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בִּידִיד. אֱלֹהָהּ יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָהּ, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוֹם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שִׁירְצָהּ, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָהּ, וְאֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 14

130. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת, וִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכְנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיְתוּ לֹאֲלֹהָ וְלִשְׁלִיחַ לְמַעַן תִּרְוַחְמוּ.
133. מִהָרוּ אֶל סִלְיָהָ מִרְבוּנְכֶם וְלָגוּ שֶׁרַחְבּוֹ כְּרַחֵב הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הַמֵּיַעַד לִירְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בַּצִּדְקָה) מִכֶּסֶף בָּעֵת שֶׁפַּע וּבָעֵת מִצוּקָה, וְלֹאֲלֹהָ הַכּוֹבָשִׁים אֶת כֶּעָס, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב,
135. וְאֲשֶׁר בְּעִשְׂוֹתָם מַעֲשֶׂה מְגַנָּה, אוֹ חָטְאוּ לְעֶצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהָהּ, וְיִבְקְשׁוּ אֶת סִלְיָתָהּ עַל חַטְאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חַטְאִים מִבְּלִעַדִּי אֱלֹהָהּ. וְלֹא יִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּידִידֵים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אֵלָה גְּמוּלָם סְלִיחָה מִרְבוּנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נִהְרוּת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, שְׂפָהֶם יִחְיוּ לְנֶצַח. אָכֵן מָה טוֹב שְׂכָר הָעֲמָלִים.
137. דּוֹרוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לִפְנֵיכֶם. וְלָכֵן קוֹמֹו וְעִבְרוּ בְּאַרְץ וְרָאוּ מָה הָיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים,
138. זֹהִי הַבְּהִרָה לִבְנֵי הָאָדָם וְהַדְּרָכָה וְלִקְחָה לִירָאִים.
139. אֵל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים וְאַל תַּעֲצְבוּ (לֹאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם בְּאוֹחוֹד), כִּי עֲלִיוֹנִים תִּהְיוּ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
140. וְאִם נִפְצַעְתֶּם (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בְּקָרֵב בְּדֵר). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יָמֵי הַנֶּצַח וְכֵן בְּנֵי הָאָדָם מֵצֵד לְצֵד, לְמַעַן יִבְחִין אֵלָה בְּמֵאֲמִינִים וְיִבְחַר מִבְּיִינֵיכֶם חָלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאַלְהָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים,
141. וְלְמַעַן יִבְחֹן אֶת הַמֵּאֲמִינִים וְיִמְחֹץ אֶת הַכּוֹפְרִים.
142. הַחֲשַׁבְתֶּם כִּי תִכְנסוּ לְגֹן מִבְּלִי שְׂאֵלָה יִבְחִין מִי הֵם הַמּוֹנֵג' אֶהְדִּין (הַנֶּאֱבָקִים) בֵּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְבִים?
143. הֲלֹא הָיִיתֶם שׂוֹאֵפִים תְּמִיד לְמוֹת (בְּקָרֵב) עוֹד לִפְנֵי שְׂפָגְשַׁתֶּם בּוֹ (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), וְאַמְנֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמּוֹת לְגֹדַע עֵינֵיכֶם.

קטע 15

144. אֵין מוֹחַמֵד אֵלָּא שְׁלִיחַ אֲשֶׁר הִשְׁלִיחִים חָלְפוּ לִפְנֵינוּ, וְאִם יָמוּת אוֹ יִהָרֵג תִּתְחַזְרוּ בָּכֶם (מִן הָאִסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יִזְקַק לְאֵלָה בְּמֵאוּמָה, וְאַלְהָה יִגְמַל לְאֵלָה שְׂמוּדִים לוֹ.
145. לֹא תָמוּת נָפֶשׁ אֵלָּא בְּרִשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלָה בְּמוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אֵלָה); ¹ מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אֵד מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמַל לְמוּדִים.
146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רַבּוּת נִלְחָמוּ לְצֵדָם, וְלֹא נָפַל לָבָם כְּתוּצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחָמָתָם לְמַעַן אֵלָה, וְלֹא נִחְלְשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אֵלָה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹבְבִים,
147. הֵם לֹא (הַתְלוּנָנוּ) וְלֹא אִמְרוּ דְּבַר אֵלָּא, «רְבוּנֵנוּ! סִלַּח לָנוּ לַחֲטָאֵינוּ וּמָה שֶׁלֹּא מָלֵאנוּ מִחוֹבָתֵנוּ לָךְ, וְהִצַּב אֵיתָנוּ אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נֶצַח וְעוֹלָם הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים».

148. אֱלֹהָהּ נָתַן לָהֶם אֶת שֹׁכֵר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחָוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר
הַמַּעֲלָה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גַּן עֵדֶן), וְאֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 16

149. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לְכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחֲרָהּ לְכַפְיָהּ,
וְתִהְיֶה לְמַפְסִידִים,

150. לֹא כִּי אֱלֹהָהּ מִגְנֶכֶם וְהוּא הַטּוֹב בְּמוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלֵב הַכּוֹפְרִים, עַל מַה שִּׁיַּחֲסוּ לְאֱלֹהָהּ שְׂתַפִּים לֹא כָּל הוֹכְחָה
מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעֲוֹן שֶׁלָּהֶם, וּמִה נּוֹרָא יִהְיֶה מַעֲוֹן הַחוֹטָאִים.

152. אֱלֹהָהּ קִיָּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם)
בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְּל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי
הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבְּתֶם (אֶת הַשִּׁלָּל
מִכּוֹשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרוֹכּוֹשׁ הָעוֹלָם
הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשֹׁכֵר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הָטָה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעַלֵּיהֶם
כְּדֵי לְנִסּוֹתָכֶם. וּבִסּוּף סִלַּח לָכֶם. כִּי אֱלֹהָהּ רַב-חֶסֶד לַמַּאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתָּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּם לֵב לְאַף אֶחָד, עַל
אֵף שֶׁהִשְׁלַיִח (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחוֹר. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אֱלֹהָהּ) בְּצַעַר
תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחָוֹן וְהַשִּׁלָּל שֶׁאֲבַדְתֶּם וְאֶת הַכֶּשֶׁלּוֹן שֶׁפָּגַע
בָּכֶם. אֱלֹהָהּ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹוֹה עַל יְדֵי תְּנוּמָה שֶׁאֲחֻזָּה בְּשִׁמּוֹרוֹת עֵינֵי
קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלוּ קְבוּצָה אַחֲרַת דְּאָגָה רַק לְשִׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל
אֱלֹהָהּ מַחְשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל (אֲנִשִּׁי) ג' אֶהְלִייה,¹
אוֹמְרִים, הֵאֵם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלוּ בְּיַד אֱלֹהָהּ
. הֵם מִסְתִּירִים בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רַק
הִיא הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֹה. אָמַר, לוֹ גַּם הָיִיתֶם בְּבִתֵּיכֶם, הָיוּ אֵלָה
אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּד אֱלֹהָהּ רָצָה
לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וְלִבְחֹן אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשְׁכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם
מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בָּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נִפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת
(הַמִּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הַשָּׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלָּל
חֲטָאֵיהֶם, אֱלֹהָהּ סִלַּח לָהֶם, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלַח וְיָתוּן.

1. הג'אֵהִלִּיה: מוֹנַח עַרְבִי הַמְתָּאֵר אֶת מִצַּב הָעֵדֶר הַמַּעֲצוֹר הַמוֹסְרִי וְהַדְתִּי אֶצֶל עַרְבֵי חֲצִי-הָאֵי עַרֵב
הַטְרוֹם אֶסְלָאִמִּים.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה יעשה דברם זה כגון בלבותיהם. אלה יחיה וימית. ואלה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מכל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התיחסת בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם ושאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתנער בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לך, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא ויגנבו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם כזה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדרגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקרבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדם בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכם אסון (בקרב או חוד), ויכר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכם ביום (או חוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בְּמַלְחָמָה), לוֹ שְׁמָעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נְהַרְגִים, אָמַר, «סִלְקוּ אֶת הַמּוֹת מֵעַצְמָכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל וַתִּחַשֵׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשָׁבִיל אֱלֹהֵי לְמֹתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רַבּוֹנָם מַחֲיָתָם,

170. הֵם שְׁמַחִים בְּמָה שֶׁאֱלֹהֵי מַחֲסָדוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֱלֹהֵי שֶׁנִּשְׁאַרוּ בַּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמֶּה לְפִיחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֱלֹהֵי וַחֲסֵד, כִּי אֱלֹהֵי לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קטע 18

172. אֲשֶׁר נִעְנוּ לְאֱלֹהֵי וַהֲשִׁלִּיחַ (מוֹחַמַד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּצַע (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב וַהֲיֵרָאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאוֹיְבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הִכִּינוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יֵרָאוּ מִפְּנֵיהֶם. אַךְ אֲמוֹנַתָּם גְּבִרָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֱלֹהֵי שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמִּגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֱלֹהֵי וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוֹיְבֵי), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבִּיטָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֱלֹהֵי וּבַחֲסֵדוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רָע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֱלֹהֵי, וְאֱלֹהֵי בַעַל הַחֲסֵד הָעָצוֹם.

175. הַשָּׁטָן הוּא שֶׁמִּטִּיל עֲלֵיכֶם פֶּחַד עַל יְדֵי נַאֲמָנִיו, אַךְ אֵל תִּפְחַדוּ מֵהֶם, וַיֵּרָאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא הַנִּבְיָא!) אֵל יִצְעָרוּד אֱלֹהֵי הַחֲשִׁים לִכְפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהֵי בְּמֵאוֹמָה. אֱלֹהֵי לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָּׁם עָצוֹם.

177. אֱלֹהֵי שֶׁבָּחָרוּ בְּכִפִּירָה בְּמִקּוֹם אֲמוֹנָה לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהֵי בְּמֵאוֹמָה, וְעֲנִשָּׁם מְכַאֵב.

178. אֵל יַחֲשִׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֲטָא. וְעֲנִשָּׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֱלֹהֵי לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֲלֵא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֱלֹהֵי לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתָּר, אֲבָל אֱלֹהֵי יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שְׁיִרְצָה. עַל כֵּן הָאֲמִינוּ בְּאֱלֹהֵי וּבְשְׁלִיחָיו, וְאִם תִּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָּכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבערה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושיק את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דברך, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזיבור (מגלות שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד), וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתי.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה פרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאית השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֱלֹהַ הַמְזִכִּירִים אֶת אֱלֹהַ בְּעֶמֶדָה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צֶדֶם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרַאתָ כָּל זֶה לַתְּהוֹ ; לָךְ הַשְׁבַּח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מֵעֲנֹשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִּס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מִשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מַרְעוֹתֵינוּ, וְאַסְפְּנוּ עִם הַיִּשְׂרָאִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תָּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילֵנוּ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מַבְטֵל אֶת עַמְלֹו שֶׁל עַמִּל מַכֶּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מִשּׁוּם שֶׁכֻּלְכֶם שׁוֹיִם אַצְלִי. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הִגְרוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בְּגִלְלִי, וְנִלְחַמוּ וְנִפְּלוּ (בְּמִלְחָמָה לְמַעֲנִי), אֲכַפֵּר לָהֶם מַרְעוֹתֵיהֶם, וְאַכְנִיסֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֱלֹהַ, כִּי הַגִּמּוּל הַיָּפֶה שְׁמֹור אַצֵּל אֱלֹהַ .
196. אַל תִּשְׁלַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּמִקּוֹמוֹת שׁוֹנִים בְּעוֹלָם (וְחַיִּי הָרוֹחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנֶּאֱדָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעֲוֹנִם בְּגִיהֶנֶם, וּמָה רַע שֶׁם הַיִּצּוּעַ,
198. אַךְ הִירָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתְּנֵת אֱלֹהַ. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהַ, טוֹב הוּא לַיִּשְׂרָאִים.
199. בֵּין בְּעַלִּי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאֱלֹהַ, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרָאן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֱלֹהַ. הֵם אֵינֶם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהַ בְּתִמְרוּהָ זוּלָה. אֱלֹהַ לָהֶם שְׁכָרָם אַצֵּל רְבוּנוֹם, וְאַלְלָה מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמַּאֲמִינִים! חֲכוּ בְּסִבְלָנוֹת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מֵעַמְד בְּסִבְלָנוֹת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהָיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהַ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סִוֵּרַת אֵן-נִסָּא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נִסָּא', הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת,¹ וַיִּבְרָא מִמֶּנָּה אֶת בֵּת זִוְגָה, וּמִשְׁנִיָּהֶם הִפִּיץ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים בְּמִדָּה מְרֻבָּה. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּשִׁמּוֹ תִּתְיַחֲסוּ זֶה לָזֶה, וְאַל תִּתְנַכְרוּ לְשֹׁאֲרֵי בִּשְׂרָכֶם, כִּי אֱלֹהֵה מְשַׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם.
2. עֲלֵיכֶם לְמַסֵּר לִיתוּמִים אֶת רְכוּשֶׁם (כְּשִׁי תִבְגְּרוּ), מִבְּלִי לְהַחֲלִיף אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ בְּרָע, וְאַל תַּעֲרַבְבוּ בֵּין רְכוּשֶׁם לְבֵין רְכוּשְׁכֶם, כִּי זֶהוּ חֲטָא גָדוֹל.
3. וְאִם תִּרְאוּ כִּי לֹא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּצִדָק עִם הִיתוּמוֹת, הַנְּשָׂאוֹ לְנָשִׁים הַמוּצָאוֹת חוּן בְּעֵינֵיכֶם, לְשִׁתִּים, לְשִׁלוּשׁ, אוֹ לְאַרְבַּע. אֲדָּךְ כִּי תִרְאוּ שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּהוֹן בְּצִדָק, הַנְּשָׂאוֹ לְאַחַת, אוֹ מִן (הַשְּׁפָחוֹת) אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֵכֶם. הוּא קָרוֹב יוֹתֵר אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל.
4. תִּנּוּ לְנָשִׁים מְהֵרָן מִרְצוֹן טוֹב, אֲדָּךְ אִם תִּוְתַרְנֶנָּה לָכֶם עַל חֵלֶק מִמֶּנּוּ כְּטוֹב לָבוֹ,² אֲכָלוּ אוֹתוֹ לְבִרְיאוֹת.
5. אַל תִּפְקִידוּ בְּיַדִּי חֲלוּשֵׁי דַעַת אֶת רְכוּשְׁכֶם אֲשֶׁר אֱלֹהֵה מִנָּה אֶתְכֶם לָנֶהֱל. וְאִילֵם פִּרְנָסוֹ אוֹתָם וְהַלְבִּישׁוּם, וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּדַבּוּר יָפֵה.
6. וְתִבְחֲנוּ אֶת הִיתוּמִים (אֲשֶׁר תַּחַת הַשְּׁגָחַתְכֶם), בְּהַגִּיעַם לְגִיל הַנְּשׂוּאִין ; וְאַז אִם תִּבְחִינוּ בָּהֶם בְּגֵרוֹת, הַחֲזִירוּ לָהֶם אֶת רְכוּשֶׁם, וְאַל תִּתְּדָרוּ בְּאַכְלוֹ לִפְנֵי שִׁי תִבְגְּרוּ. עַל (הַמְּשַׁגִּיחַ) הָעֹשִׂיר לְהַמְנִיעַ מִלְּאֹכַל מִרְכוּשׁ הִיתוּם, אֲדָּךְ הָעֵנִי רִשְׁאֵי לְאֹכַל כְּמִקְבֵּל. וּבִתְתֹכֶם לָהֶם אֶת הוֹנֶם, הָעִידוּ עֲלֵיהֶם עֲדִים. דִּינּוּ בְּאַלְלָה לְבַדּוֹ לַעֲשִׂית חֲשׁבוֹן.³
7. לְזָכְרִים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עֲזָבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, וְלְנָשִׁים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עֲזָבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, אִם מַעֵט הוּא וְאִם רַב, חֵלֶק קְצוֹב.
8. וְכִי יִמְצָאוּ בְּמִקּוֹם חֲלָקַת (הִירְשָׁה) קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכָּנִים, יֵשׁ לְהַעֲנִיק לָהֶם חֵלֶק (מִן הָעֲזָבוֹן) וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּעֲדִינוֹת.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממנה.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשָׁשִׁים לַעֲתִיד צָאצָאִים חִלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כְּשֶׁם שֶׁהָיוּ חוֹשָׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאִירִים חֲסָרֵי יָשָׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֵלֶּהָ, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאִמָּנָם אֵלֶּהָ אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיְּתוּמִים בַּעֲשָׁק, וַיִּמְלְאוּ בְּטִנְיָהֶם אֵשׁ, וּבִבְאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְּלוּ.

קטע 2

11. אֵלֶּהָ מְצוּהָ לָכֶם בִּיחֹס לִילָדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לִזְכֹּר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נִקְבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֲזָב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה יַחֲידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׂשִׁית מֵאֲשֶׁר עֲזָב אִם יֵשׁ לוֹ יִלָּדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נִקְבָּה). אֵד כְּשֶׁאֵין יִלָּדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַיַּחֲדִידִים, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵד אִם הָיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׂשִׁית. כִּד תַּחֲלֶקוּ לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֹאתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יִלָּדִיכֶם לֹא תִדְּעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמְצוּהָ מֵאֵת אֵלֶּהָ. אֵלֶּהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

12. לָכֶם מִחֲצִית עֲזוּבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יִלָּד. אֵד אִם יֵשׁ לָהֶן יִלָּד, לָכֶם רִבַּע עֲזוּבוֹן, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֹאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כִּן מֵגִיעַ לָהֶן הָרִבַּע מֵעֲזוּבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יִלָּד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יִלָּד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזוּבוֹנְכֶם, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֹאתְכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יִלָּדִים לְגֵבֶר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵד יֵשׁ אַח אוֹ אַחוֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׂשִׁית; אֵד אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֹאתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֵאלֹא גְרִימַת נֶזֶק (לִיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמְצוּהָ מֵאֵלֶּהָ, וְאֵלֶּהָ יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.

13. וְאֵלֶּה חֲקוֹת אֵלֶּהָ, וְכָל מִי שֶׁמְצִיָּה לְאֵלֶּהָ וְלִשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), הוּא יִכְנִיסוֹ אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחְיוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֵלֶּהָ וְלִשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֲקָיו, יִכְנִיסוֹ אֶל הָאֵשׁ לְהִשָּׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעָנְשׁוּ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. נְשׁוֹתֵיכֶם הַמְּאֻשְׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִיּוֹ בְּהֵן אֲרַבְּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִידוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבִתִּים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֵלֶּהָ יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשָּׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנִים מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיהֶם), וְאִם יַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּוּ כְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהַזִּיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבַת עַבְדִּיו וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבַתְּם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשַׁגָּה, וְהַמְמַהֲרִים לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרְתָם בְּתִשׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּ לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לַחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִגִּיעַ שְׁעַתְּם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לְמֹתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמְּאַמִּינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנוֹ. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהַנָּשֵׂא (לְאִישׁ אַחֵר). וְאֵל תִּצִּיקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לְקַבֵּל מִהוּ בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָ), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זָנוֹת שֶׁהוֹכַחָה. נִהְיָו בָּהֶן בְּהִגִּינוֹת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְּכֶן שְׁתִּשְׁנָאוּ אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אַחֶרֶת בְּמִקּוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוֹאִים לָהּ, וַיְכַבֵּר נִתְּתָם לְרֹאשׁוֹנָה קִינִטֹּר,² אֵל לָכֶם לְקַחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אִיךָ תִקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּימְתָם בִּינֵיכֶם, וְלֹאֲחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוֹאִין?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵא אִם כָּבֹר קָרָה מִקִּדָּם (לִפְנֵי אִסְלָאם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהֵג מִבֵּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וְלִיחָסִי מִן : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲמִיכֶם, וּבָנוֹת הָאֵח, וּבָנוֹת הָאֲחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם לִינִיקָה, וְאֲמוֹת נְשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מְנָשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתָם אוֹתָן, אֲדָּ אִם לֹא נִשְׂאָתָם אוֹתָן אִין חֲטֵא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְאֵל תִּנְשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֲחִיוֹת יַחֲדוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש והחזוקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי' 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לָכֶם) נָשִׁים נְשׂוּאוֹת, חוץ מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר שְׂבוּיוֹת מִלְחָמָה, זֶה חֹק אֵלֶּלֶה אֲשֶׁר הוֹרִיד לָכֶם. אַךְ חוץ מֵאֵלֶּה מִתְּרוֹת לָכֶם לְנִשְׂוָאִין, אַךְ מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה מִתֵּר לָכֶם לְמַצֵּא נָשִׁים אֲשֶׁר תִּשְׁלְמוּ לָהֶן אֶת מְהָרָן מֵהוֹנָכֶם לְמִטְרַת נְשׂוּאִים, אַךְ לֹא לָשֵׁם זָנוֹת. חוֹבָה עֲלֵיכֶם לְשַׁלֵּם אֶת הַמֶּהָר שֶׁקִּבַּעְתֶּם לְנָשִׁים אֲשֶׁר נִהְיִיתֶם בִּיחְסִים מִיָּנִיִּים אֲתָן בְּצוּרָה חֲקִית (נְשׂוּאִין), וְלֹא יִהְיֶה חֲטֵא אִם תִּבְאוּ לַיָּדִי הַסֶּכֶם מִיַּחַד בִּיחֹס לְגוֹרֵל הַמֶּהָר, כִּי אֵלֶּלֶה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

25. וּמִי שֶׁקָּצְרָה יָדוֹ מִלְשָׁאֵת אֶת הַצְנוּעוֹת מִבְּנוֹת הַחוּרִין הַמֵּאֲמִינוֹת, כִּי אַז אֶת הַשְּׁפָחוֹת הַמֵּאֲמִינוֹת אֲשֶׁר בְּבַעְלוּתְכֶם. אֵלֶּלֶה יוֹדֵעַ טוֹב מִי מִכֶּם מֵאֲמִין. הַמֵּאֲמִינִים שִׂיכִים הָאֶחָד לָרַעְהוּ. עֲלֵיכֶם לְשַׁאֲת אוֹתָן בְּרִשּׁוֹת מִשְׁפָּחוֹתֵיהֶן, וְשַׁלְמוּ לָהֶן אֶת הַמֶּהָר הַמְּגִיעַ לָהֶן כַּמִּקְבֵּל, וּבִתְקוֹף קְדוּשֵׁי נְשׂוּאִין וְלֹא לָשֵׁם זָנוֹת. אוּלַם אִם תִּזְנֶה (אַחֲרֵי הַנְּשׂוּאִין), יַחֲוֹל עָלֶיהָ רַק מִחֲצִית הָעֶנֶשׂ שֶׁחַל עַל אִשָּׁה נְשׂוּאָה בֵּת חוּרִין. זֶה הַדֶּרֶךְ לְכָל אֶחָד מִכֶּם שִׂיזְצֻרוֹ גוֹבֵר עָלָיו. אַךְ מוּטֵב לָכֶם שֶׁתִּשְׁלְטוּ בִּיצִרְכֶּם. וְאֵלֶּלֶה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

קטע 5

26. אֵלֶּלֶה רוֹצֶה לְהַדְרִיכְכֶם בְּדַרְכֵיהֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם, וּיִקְבַּל אֶת חֲזָרְתְּכֶם בְּתִשׁוּבָה, כִּי אֵלֶּלֶה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

27. אֵלֶּלֶה רוֹצֶה לְקַבֵּל אֶת חֲזָרְתְּכֶם בְּתִשׁוּבָה, אַךְ אֵלֶּה הַמְּשַׁעֲבָדִים לַתַּאֲוֹת רוֹצִים כִּי תִרְחִיקוּ לְסֻטוֹת (מִן הַדֶּת).

28. אֵלֶּלֶה רוֹצֶה לְהַקֵּל עֲלֵיכֶם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מֵה חֲלָשִׁים נִבְרָאוּ בְּנֵי הָאָדָם.

29. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אַל תֵּאָכְלוּ אֶת הוֹנָכֶם בִּינִיכֶם בְּלֹא צֶדֶק, אֲלֹא אִם תִּהְיֶה זֶה עֲסָקָה מִתּוֹךְ הַסֶּכֶם הַדָּדִי, וְאַל תִּבְיֹאוּ כָלֶיהָ עַל עֲצֻמְכֶם, כִּי אֵלֶּלֶה מְרַחֵם עֲלֵיכֶם.

30. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֵלֶּה (גִּזְלַת רְכוּשׁ וְהֶרֶג שֶׁל אַחֲרִים) בְּאִיבָה וּבְחֶסֶר צֶדֶק, נִצֵּלָה אוֹתוֹ בְּאֵשׁ (גִּיהֵנִם), וְזֶה מֵאֵד קָל לְאֵלֶּלֶה.

31. אִם תִּרְחֲקוּ מִן הַחֲטָאִים הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת, נִכְפָּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים, וְנִכְנִיס אֶתְכֶם לְמָקוֹם נִכְבָּד (גִּן עֵדֶן).

32. אַל תִּחְפְּצוּ לְקַבֵּל אֶת מֵה שֶׁאֵלֶּלֶה הַעֲדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֶחָדִים. וְכָל אִישׁ יִקְבַּל גָּמוֹל לְפִי מַעֲשָׂיו, וְכָל אִשָּׁה תִּקְבַּל גָּמוֹל לְפִי מַעֲשֶׂיהָ, וּבִקְשׁוֹ אֶת חֲסִדּוֹ שֶׁל אֵלֶּלֶה. אֵלֶּלֶה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִים וּקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עֲזָבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָּ בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגִּבְרִים מִנְהֵלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלּוֹל שֶׁהַעֲדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִרְכּוּשָׁם לִפְרָנְסָתָן. הַיְשָׁרוֹת הֵן הָאֲדוֹקוֹת הַשּׁוּמְרוֹת עַל הַנִּסְתָּר כְּדָרָךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֲדָּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתְּםָּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הַטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהַתְּנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָכּוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאִם תִּצְיַתְנָה לָכֶם, אַל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכָבִיר.

35. וְאִם תַּחֲשֹׁשׁוּ לִפְלוֹג בֵּין הַשָּׂנִיִּים, שְׁלַחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יִרְצוּ שִׁנִּיָּהֶם לְהַתְּפִיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִידֵי הַסֵּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עֲבְדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהַטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְנִים, וְלִשְׁכֵּן קְרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׁכֵּן הָזֶר, וְלִבְנוֹ לִזְנֵה בְּבֵית אוֹ בְּדָרָךְ, וְלַעֲוָבֵרֵי אֶרֶץ, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַזֵּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמְּקַמְצִים וְהַמְּצוּיִם אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמְּסִתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֲסָדּוֹ. וְהַכְּנוּ לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׂ מַחְפִּיר.

38. (הַעֲנֵשׂ הַמַּחְפִּיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאֹד.

39. וְיִמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לֹו הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהֶחֱסֵד שֶׁאֵלֶּה הָעֲנִיק לָהֶם! וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שְׂכָר עָצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מֶה אֵתָּה (מוֹחַמַּד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כְּאֲשֶׁר נָבִיא מְכַל אִמָּה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לָעַד בְּאֵלֶּה (הַמְּסַלְמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְוּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (נִמּוֹתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַסְתִּיר מִלֶּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוי המאמינים! אל תתפללו בשאתם שכורים,¹ עד אשר תדעו מה אתם אומרים, ולא בשאתם טמאים, (ואל תכנסו אל המסגדים) אלא אם אתם עובדי ארח, עד אשר תתרחצו. ואם חולים אתם, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידים, וקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ומשחו את ידיכם.² אלקה חונן וסולח.
44. הלא ראית את אלה אשר ידעו חלק מן הספר (התורה) רכשו לעצמם תעיה, ורוצים שגם אתם תתעו מן השביל של אלקה.
45. אלקה יודע יותר טוב מכם את אויביכם, ודי באלקה כמגן, ודי באלקה כעוזר.
46. יש מאלה שהתיהדו המשנים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים (לנביא), שמענו ונאמרנו, ושמע, ונקה שאל תשמע, ו«ראענא»,³ בעוות לשונם, להשמיץ את הדת (האסלאם). אלו היו אומרים, נשמע ונציג; שמע; והבט אלינו,⁴ כי אז היה זה טוב יותר להם ונכון יותר. אך אלקה קללם על כפירתם, ורק מעטים מאוד מהם יאמינו.
47. הוי אתם אשר נתן לכם הספר! האמינו באשר הורדנו מן השמים (הקוראן) המאשר את אשר עמכם (התורה), לפני שנטשטש את צורת פניכם ונהפך אותם לאחור, או נקלל אותם כשם שקללנו את מחללי השבת.⁵ צו אלקה תמיד מתקיים.
48. אלקה לא יסלח לאלה שעושים לו שתפים, אך יסלח כל אשר פחות מזה למי שירצה. כל המצרף שתף לאלקה, הוא בעצם בדה חטא עצום.
49. האם לא ראית את אלה אשר יזכו נפשם? ואולם אלקה יזכה רק את מי שירצה, והם לא יעשקו בקרום גרעין התמר.
50. ראה! איך הם בודים על אלקה שקרים. ומספיק בזה חטא בהיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219.

בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימוס». ר' סורת אל-מאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכוון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «نُظَرْنَا أَوْنَظُورُنَا»: הבט אלינו.

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באֵלילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאֵללה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורוֹתיהם נשרפו, נחליפם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עיוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שְׁנֵהוּרוֹת זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כִּמָּה הוא יפה המוסר שאֵללה מטיף לכם. ואֵללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! צִנְתוּ לֵאלֵלָה וּלְשָׁלִיחֵיהָ וְלֵאחֲרָאִים בֵּינֵיכֶם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באֵללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם : אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה הוגנת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראיית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפוט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנצטוו לכפר בו? השטן רוצה להתעוותם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי יאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באללה, התכוננו רק לעשות טוב והשקלמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ויאמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח הזה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כדך. אמנם, לו היו עושים מה שנדרש מהם, היתה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאללה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאללה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע באללה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אלה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או כלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם יפגע בכם אסון יאמר, אלקה נטה לי חסד כי לא הייתי עמהם,
73. ואם תקבלו חסד מאללה, יאמר, כאלו לא הייתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלקה, ומי שנלחם בשביל אלקה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלקה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניד מגן, והקם לנו מלפניד מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלקה, ואלו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על כן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אף קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאללה, אפלו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחי העולם הבא טובים יותר ליראי אלקה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפלו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאללה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאללה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלקה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלקה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאלקה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. וְהִם אוֹמְרִים, מִצִּיתִים אֲנַחְנוּ, אָבֵל בְּצִאתְכֶם מֵעַל פְּנִידָה, קְבוּצָה מֵהֶם זָמְמָה בַּחֲשָׁד הַלֵּילָה דְבָרִים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר אָמְרָה לָךְ, וְאוֹלָם אֵלֶּלָה רוּשִׁם אֶת אֲשֶׁר זָמְמוּ. אַתָּה, אֵל תִּשָּׂים לָהֶם לֵב, וְהִשְׁעוּ עַל אֵלֶּלָה, כִּי הוּא דִּי כִמְגוֹן עֲלִידָה.
82. הֵאֵם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ בְּקוֹרְאָן! הֵן לוֹ לֹא מֵאֵלֶּלָה הָיָה, כִּי אִזּוּ מִצְאוּ בּוֹ נְגוּדִים רַבִּים.¹
83. אִם יִגִּיעַ אֲלֵיהֶם דְּבַר הַנוֹגֵעַ לְבִטְחוֹן אוֹ לְאִמָּה, הֵם מִמְהָרִים לְהַפִּיצוֹ, אֲדָּה אֵלּוּ הָיוּ מְבִיאִים אוֹתוֹ לְשָׁלִיחַ וְלֹאֲחֻרָאִים מִבִּינֵיהֶם, הָיוּ מְבִינִים אוֹתוֹ וְיוֹדְעִים אֶת פִּשְׁרוֹ. לוֹלֵא הַחֶסֶד שֶׁל אֵלֶּלָה וְרַחֲמֵיו עֲלֵיכֶם הַיֵּיתֶם הוֹלְכִים בְּעֻקְבוֹת הַשָּׁטָן, מַלְבֵּד מַעֲשִׂים מַכִּים.
84. (וְאַתָּה הַנְּבִיא) הִלַּחֵם בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי אֵלָּא לַעֲצֻמָּךְ, הָרִי עֲלִידָה לְהֹאִיץ בְּמֵאֲמִינִים (לְהִלַּחֵם), (בְּדָ וּבְמֵאֲמִינִים) אֵלֶּלָה וְשִׁבְרָה אֶת כּוֹחַ הַכּוֹפְרִים, כִּי אֵלֶּלָה חִזָּק מֵהֶם וְהִעֲלֵשׁ שְׁלוֹ יוֹתֵר קָשָׁה.
85. הַמְמַלִּיץ הַמְלַצָּה טוֹבָה יְהִיָּה לוֹ חֵלֶק בָּהּ, אֲמֵנָם, הַמְמַלִּיץ הַמְלַצָּה רָעָה, יִקְבֵּל עֲלֵשׁ שְׁוָה לָהּ, כִּי אֵלֶּלָה מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל דְּבַר.
86. וְאִם מִי שֶׁהוּא מְבַרֵךְ אֶתְכֶם לְשָׁלוֹם, בִּרְכוּ בְּבִרְכָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִמֶּנָּה, אוֹ הַחֲזִירוּ בְּרִכָּה דּוּמָה. כִּי אֵלֶּלָה מַעֲנִיק חֶסֶד עַל כָּל מַעֲשֵׂה שְׁתַּעֲשׂוּ.
87. אֵלֶּלָה, אִין אֵלֶּלָה זּוֹלָתוֹ, אִין סַפָּק, הוּא יֶאֱסוֹף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וּמִי צוֹדֵק מֵאֵלֶּלָה בְּמֵאֲמָרוֹ?

קטע 12

88. וּמָה לָכֶם כִּי נַחֲלַקְתֶּם לְשִׁתִּי קְבוּצוֹת בְּנוֹגֵעַ לַצְּבוּעִים? וְאֵלֶּלָה הִעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל מַעֲשִׂיהֶם, הִתְרַצוּ לְהַדְרִידָה אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּלָה הַתַּעֲהוּ? וּמִי שֶׁאֵלֶּלָה מַתַּעָה, אִין דְּרִידָה כָּל שֶׁהִיא לְהַדְרִיכוֹ.
89. הֵם (הַצְּבוּעִים) רָצוּ שֶׁתִּכְפְּרוּ כְּפִי שֶׁכִּפְרוּ וְתִהְיוּ דּוֹמִים לָהֶם. וְאֵל תִּקְחוּ מִבִּינֵיהֶם וְיָדִידִים נֶאֱמָנִים עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה. אוֹלָם אִם יִסְרְבוּ תִּתְּפוּ אוֹתָם וְהִרְגוּ אוֹתָם בְּאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אוֹתָם, וְאֵל תִּקְחוּ מֵהֶם וְיָדִיד נֶאֱמָן אוֹ עוֹזֵר.
90. מַלְבֵּד אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ יַחַס בֵּינָם לְבִין אֲנָשִׁים שְׂנִישׁ בְּרִית בֵּינְכֶם לְבִינָם, אוֹ אֵלֶּה שֶׁצְּבוּאוֹ אֲלֵיכֶם וְאִין לָהֶם הָאֱמֶץ וְהָרָצוֹן לְהִלַּחֵם נֶגְדְּכֶם וְנֶגֶד בְּנֵי

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, היה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלכם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מוחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב או בייכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית בייכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכלתו לשחרר עבד, יצום שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחקם.
93. ומי שהורג מאמין בכונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שייברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בעשותכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשארים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שונים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשארים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. וְאַלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמִּלָּאֲכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׂקוּ אֶת עַצְמָם (בַּחֲיוּתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לָכֵן לֹא יָכְלוּ לִבְצֹעַ אֶת דָּתָם כְּרֹאוּי), שֶׁאֵלֹו (הַמִּלָּאֲכִים) אוֹתָם, מָה עָשִׂיתָם בַּיַּחַס לְדָתְכֶם? אָמְרוּ, הֵיינוּ לְחוֹשִׁים בְּאֲדָמָתֵנוּ. הַמִּלָּאֲכִים אָמְרוּ, הֲאִם לֹא הֵייתָ אֲדָמַת אֱלֹהָ מִסְפִּיק רַחֲבָה לְמַעַן שֶׁתִּהְיֶה בָּהּ? אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מְעוֹנָם הוּא גִיהֶנֶם, וְכֵּן נֹרָא הַמַּעוֹן.
98. פָּרַט לְחוֹשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהַיָּלָדִים, שֶׁלֹא יָכְלוּ לַעֲזֹר לַעֲצָמָם, וְלֹא יָכְלוּ לְמַצֵּא מוֹצֵא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהַשְׁאֵר בְּבִתֵּיהֶם,
99. כָּל אֵלֶּה, יִתְּכוּ שֶׁאֱלֹהָ יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכַפֵּר.
100. כָּל הַמִּהְגֵּר בְּשָׁבִיל אֱלֹהָ, יִמָּצֵא בְּאֶרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֵה רַבִּים וְרוֹחוֹה, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדִי לַהֲגִיר אֶל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בְּדִדְךָ, יִהְיֶה שְׂכָרוֹ עַל אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 15

101. וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רְחוֹק מִבִּתְיָכֶם, מִתֵּר לָכֶם לִקְצֹר בַּתְּפִלָּה¹, מִחֲשֵׁשׁ שֶׁיִּתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בְּזִמְנוֹ תִּפְלְתֶּכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיְבֵיכֶם הַגָּלוּי.
102. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלֵף, וּכְשֶׁתִּקְּסִים אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לִקְבוּצָה מֵהֶם לְהַתְּפִלָּל אֶתְךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקְּבוּצָה הָאַחֶרֶת מֵאַחֲרֵיכֶם (פְּנִים מוֹעֲדוֹת לִקְרֹאת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקְּבוּצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמַר אֶת הַסְּגִידָה תִּקּוּם, וְיִחַלְפוּ מַעֲמָד, וְעַלֵּיהֶם לְהִזְהֵר וּלְקַחַת אֶת נִשְׁקָם אֶתְם.² הַכּוֹפְרִים הֵיוּ רוֹצִים שֶׁתַּעֲזְבוּ אֶת נִשְׁקָכֶם וְאֶת כְּלִיכֶם, וְאַזּוּ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁמִידוּכֶם. אֵין כָּל רֵעַ אִם פָּגַע בָּכֶם הַמָּטָר, אוֹ הֵייתֶם חוֹלִים בְּהִנָּחַת נִשְׁקָכֶם, אֲךָ הַשְּׁמֵרוֹ לָכֶם. וְאַלֶּה הַכֵּין לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
103. וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בְּתַנָּאִים כְּאֵלֶּה), הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בַּעֲמֻדְכֶם, וּבִשְׁבָּתְכֶם, וּבִשְׁכֻבְכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מִבְּטָחִים, קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ וְנִמְנִיָה לְמַאֲמִינִים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחוויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחוויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית:

صلاة السفر، צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف، צלאת אל-ח'יוף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אַל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים מִלְּעֶקֶב אַחֲרֵי הָאוֹיֵב, כִּי אִם אַתֶּם מַתִּיּוֹרִים הָרִי הֵם מַתִּיּוֹרִים כְּמוֹכֶם, וְאוֹלָם לָכֶם תִּקְוָה (לְתַגְמוֹל טוֹב) מֵאֵלֶּלָה, וְלָהֶם אֵין תִּקְוָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

קטע 16

105. הוֹרְדָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקוֹרְאָן) עִם הָאֱמֶת, לְמַעַן תִּשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם כְּפִי שְׁאֵלָה הַשְּׂרָה אֵלֶיךָ, וְאַל תִּהְיֶה מְגוֹן עַל הַבּוֹגְדִים, וְשָׂאֵל אֶת אֵלֶּלָה אֶת סִלְחָתוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוֹחוּם.
106. וְאַל תִּגֹן עַל אֵלָה שֶׁבָּגְדוּ בְּעֶצְמָם (בְּאֵי קִיּוֹם מַצּוֹת הַדֵּת). אֵלֶּלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגֵד וְהַפּוֹשֵׁעַ.
108. הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִנְסִים לְהַסְתֵּר מִן הָאֲנָשִׁים, אֲדָּ לֹא יִצְלִיחוּ לְהַסְתֵּר מֵאֵלֶּלָה, כִּי הוּא כָּל הַזְמָן אַתֶּם, כִּי הֵם זֹמְמִים בְּחִשְׁבַת הַלֵּילָה דְּבָרִים שֶׁהוּא אֵינוֹ אוֹהֵב. וְאַלֶּלָה מַקִּיף אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
109. הִנֵּה אַתֶּם (הַמֵּאֲמִינִים) הַגִּנְתֶּם עֲלֵיהֶם (אֵלָה שֶׁבָּגְדוּ בְּעֶצְמָם) בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲדָּ בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים מִי יִגֹן עֲלֵיהֶם לִפְנֵי אֵלֶּלָה, אוֹ מִי יִהְיֶה הַמְּגוֹן עֲלֵיהֶם?
110. אוֹלָם הָעוֹשָׁה רָעָה וְחוֹטֵא לְעַצְמוֹ וְאַחֵר כֶּךָ חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, יִמָּצֵא אֶת אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.
111. הָעוֹבֵר עֲבֵרָה, חוֹטֵא רַק נֶגֶד עַצְמוֹ, וְאַלֶּלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
112. וּמִי שֶׁעוֹשָׂה חֲטָא אוֹ עֲבֵרָה, וְיִטִּיל אוֹתָם עַל אַחֵר זָכָאִי, הוּא מַחֲבִיב אֶת עַצְמוֹ כְּזָב וּפֹשַׁע בָּרוּר.

קטע 17

113. לֹוִיֹּא חֶסֶד אֵלֶּלָה וְרוֹחֲמִיו עֲלֶיךָ, הִיְתָה קְבוּצָה מֵהֶם יוֹזֶמֶת לְהַתְּעוֹתֶךָ. וְאוֹלָם אֶת עַצְמָם הֵם מַתְּעִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּךָ בְּמֵאוּמָה. אֵלֶּלָה הוֹרִיד לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקוֹרְאָן) וְאֶת הַחֻכָּמָה וְלִמְדָּךְ אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָ, וְכִי חֶסֶד אֵלֶּלָה עֲצוֹם עֲלֶיךָ.
114. עַל פִּי רַב לֹא תִצָּא טוֹבָה מִשִּׁיחוֹתֵיהֶם הַסּוֹדִיּוֹת, אֲלֹא אִם יִחַלֵּט עַל צָדָקָה, אוֹ חֶסֶד, אוֹ הִשְׁכָּנַת שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם, כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת בְּמִטְרָה לְרַצוֹת פְּנֵי אֵלֶּלָה, נִעְנִיק לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם.
115. כָּל מִי שָׂרֵב עִם הַשְּׁלִיחַ לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרַר לוֹ הַדָּרֵךְ הַיִּשְׁרָה, וְיִבְחַר בְּדָרֵךְ אַחֶרֶת מִזֹּו שֶׁל הַמֵּאֲמִינִים, אוֹתוֹ נּוֹבִיל בְּדָרֵךְ שֶׁבְּחַר לְעַצְמוֹ, נִצְלָהוּ בְּגִיהָנָם, וְסוֹפוֹ יִהְיֶה הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר.

קטע 18

116. אַללָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָּהּ הוּא יִסְלַח כָּל חֲטֵא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמִּשְׁתַּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מְרַחֵק לְתַעוֹת.
117. אַלָּה (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֵלֶק מִסִּים מַעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲוֹרַר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנֵּי הַבְּהֵמוֹת, וְאַצְנֶם לְשָׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאִדּוֹן בְּמָקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מִחֻלָּה.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִיחַ וּמַעֲוִיר תִּקְוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָּהּ הַבְּטָחוֹתֵינוּ הֵן רַק רְמִיָּה,
121. וּמַעֲנוֹם שֶׁל אֵלָּה הוּא הִגִּיהֵנָם, שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא יוּכְלוּ לְהִמָּלֵט.
122. אַלָּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לְגַנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֱמֶת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדַבְּרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֲסֵד לְהַכְנִס לְגֹן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמַּסְלָמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתַּ בְּעָלֵי הַסִּפֵּר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֶשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מִגֵּן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֱמִין, אַלָּה יַכְנִסוּ אֶל הַגֵּן, וְלֹא יַעֲשִׂקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בְּעַל דַּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עֲצָמוֹ לְאַלְלָה! וְהוּא מֵיִטִּיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְץ, וְאַלְלָה מְקִיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הֵם מִבְּקָשִׁים חוֹת דַּעֲתָד (מוֹחֲמַד) בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לְכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאֵן), בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרִצּוֹנְכֶם לִשְׁאֵתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרֵר). וּבַעֲנֵן הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסָרֵי הַמִּגֵּן, עֲלִיכֶם לְנִהַג עִם הִיתּוֹמִים בְּצִדֵּק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנִינֶם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

2. חניף: ר' סורת אל-בקרה 2: 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) בתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרי, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכס, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תענה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנתיב הישר.

138. בַּשָּׂר לְצַבּוּעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים מִבִּלְעָדִי הַמֵּאֲמִינִים. הָאֵם הֵם מִבְּקָשִׁים אֲצֵלָם עִזִּי? הֲלֹא הָעִזִּי אֲצֵל אֵלֶּהָ?
140. אֵלֶּה הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אֵל תִּשְׁבּוּ אִפּוּא אַתֶּם עַד אִם יִשְׁחֻ בְּדָבָרִים אַחֲרִים. כִּי אִזְּ תִּהְיוּ כְּמוֹתָם. אָכֵן אֵלֶּה מֵאֲסַף אֶת הַצַּבּוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדָּו אֶל גִּיהֶנָּם,
141. כִּי אֵלֶּה (הַצַּבּוּעִים) הַמִּצְפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֵלֶּה נוֹתֵן לָכֶם נִצְחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הִינּוּ עִמָּכֶם? אֵךְ כְּשֶׁיֵּשׁ לְפַעֲמִים מִזֵּל לְכּוֹפְרִים, הֵם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזַרְנוּ לָכֶם וּמִנְעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמֵּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֵלֶּה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֵלֶּה לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לְכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיוֹנוֹת) עַל הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצַּבּוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֵלֶּהָ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לְתַפְלָה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדֵי שֶׁהָאֲנָשִׁים יֵרְאוּ אוֹתָם. אֵךְ אֵין הֵם מְזִכִּירִים אֶת שֵׁם אֵלֶּהָ אֶלָּא מַעַט,
143. בְּתוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאֵינָם מִשְׁתַּיְכִים לְאֵלֶּה (הַמֵּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֵלֶּה מִתְּעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ שְׁבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמֵּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לְתֵת לְאֵלֶּה הוֹכָחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּכֶם (שֶׁאַתֶּם לֹא צוֹדִיקִים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצַּבּוּעִים יִהְיוּ בְּשֹׁפֶל הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצֵא לָהֶם עֲזָרָה,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלֶּה שִׁחְזְרוּ בְּתִשְׁבּוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֵלֶּהָ, וְהִתְמַסְּרוּ בְּלֵב שְׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֵלֶּהָ, אֵלֶּה יִהְיוּ עִם הַמֵּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֵלֶּה יַעֲנִיק לְמֵאֲמִינִים שְׂכָר עֲצוּם.
147. מֶה יַעֲשֶׂה אֵלֶּהָ בְּעִנְיַשְׁתְּכֶם, אִם תִּכְרִירוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינוּ? אֵלֶּה מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֵלֶּלָה אֵינּוּ אוֹהֵב אֶת הַמִּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרָבִים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֵלָּא
אֲשֶׁר נִעְשֶׂק. אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלְחוּ לְרַעָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכּוּ הַכּוֹפְרִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחָיו וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֵלֶּלָה וּבֵין שְׁלִיחָיו,
וְהַאוֹמְרִים, נֶאֱמִין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפַּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בֵּינֵינוּ (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלָּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמַתִּיִּים, וְלַכּוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ עֵנֶשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלָּה הַמֵּאֱמִינִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחָיו, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בֵּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
- קטע 22**
153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ (מוֹחֲמַד) כִּי תוֹרִיד אֵלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשְּׂמִימִים. הֵם שָׁאֲלוּ מִמוּסָא דְּבָר גָּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֵלֶּלָה בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הָעֵגֶל
לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלְּחָנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁלִטוֹן מַחֲלֹט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הָרַ הַטּוֹר מַעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שֶׁכָּרְתָּנוּ אִתָּם).
וְאִמְרָנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בְּהַשְׁתַּחֲוִיָּה בַּשָּׁעַר, וְגַם אִמְרָנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשַּׁבָּת, וְקִבְּלָנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתַּחֲיִּיבוֹת מִדְּגִשָּׁת.
155. מַשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכָפְרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֵלֶּלָה חֲתַם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכַפִּירָתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֱמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירָתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ, עִיסָא בֶן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה.
וְאִכּוּ לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלָּה אֲשֶׁר נִחַלְקוּ
עַל אוֹדוּתֵיו הֵם בְּסִפְק בְּדָבָר מוֹתוֹ, אֵינֶם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵנֶיךָ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹ שְׁוֹא יִלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הָרְגוּהוּ בְּאֱמַת.
158. מַשׁוּם שֶׁאֵלֶּלָה הָעֵלָּה אוֹתוֹ אֵלָיו, כִּי אֵלֶּלָה עֲזִו וְחִכָּם.

1. מרים: אמו של עיסא המשיח.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו (של עיסא בן מרס), וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. אוכלם את אלה שהתיחדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתרים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן הענשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשורשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.
- קטע 23**
163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והארו, וסולימאן, לדאוד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עזוז וחכם.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותן בידיעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפכרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) ישארו לנצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַעְלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֶל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלֶּה אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עֵיסָא בֶן מֵרְיָם, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמַלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֵרְיָם, וְרוּחַ מִלְפָּנָיו לָכֵן הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוֹשָׁה הֵם. מוֹטֵב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֶלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהְיוֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְדִיּוֹ לְאֱלֹהָ כְּמֹגֵן.

קִטְעַ 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמָּנַע לְהִיּוֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הַמַּלְאָכִים הַמְקֻרְבִּים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמָּנַע לַעֲבֹד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֶאֱסֹף אֵלָיו (בַּיּוֹם הַדִּין),

173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׁכָרָם וּמוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמָּנְעוּ לְהִיּוֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהַתִּיּוֹרִי, הוּא הַעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ מַכְאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֵּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.

174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנוֹכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).

175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחֻסָּדוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

176. הֵם מִבְּקָשִׁים חֹת דַּעְתָּךְ (מוֹחִמֵד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵינָן הַמּוֹרִישׁ שָׁאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרֶשֶׁת אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחוֹת אַחַת, תִּקְבַּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם נִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, הֵן תִּקְבַּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהַעֲזָבוֹ. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאַחֵיוֹת, לִגְבֹר חֶלֶק כְּחֻלְקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְנַעֲוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֵאֵאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֵאֵאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֵאֵאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! מִלְאוּ אֶת חוּבוֹתֵיכֶם. בְּהִמּוֹת הַמִּקְנָה¹ הִתְרוּ לָכֶם לְמַאֲכָל, מִלִּבְד מִה שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), וּמִה שֶׁנֶּצְוֶה בְּתַקִּיפַת הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל. אֲלֵלָה יַצּוֹה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה.
2. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תַּחֲלְלוּ אֶת הַמְקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, פְּלַחְגֵי אֲלֵלָה, וְלֹא אֶת הַחֹדֶשׁ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא אֶת הַקְּרִבָּנוֹת וְקִשּׁוּטֵיהֶם, וְלֹא אֶת הָעוֹלִים לָרֶגֶל הַבָּאִים לְבִקֵּשׁ חֶסֶד וְרִצּוֹן מִרַבּוֹנָם, וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַחֵג, יֵשׁ לָכֶם הָרְשׁוּת לַצּוּד צִיד. לֹא תִגְרַם שְׁנֵאֲתֶכֶם לְאֵלָה שֶׁמִּנְעוּ מִכֶּם אֶת הַגִּישָׁה לְמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ לְהִתְקִיפָם, וְעִזְרָתָם אִישׁ לָרֵעֵהוּ לְחֶסֶד וּלְיִרְאַת אֲלֵלָה, וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ פְּעֵלָה אֶתֶם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי פֶשַׁע וְתוֹקְפָנוֹת, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה, כִּי עֲנֵשׁ אֲלֵלָה קָשָׁה מְאֹד.
3. נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לְאַכִּילָה, הַנִּבְלָה וְהַדָּם וּבִשָּׁר הַחֲזִיר, וְאֲשֶׁר נִקְרָא עָלָיו שֵׁם אַחֵר זֹלַת אֲלֵלָה,² אֶת בִּשָּׁר הַבְּהֵמָה הַחֲנוּקָה, וְהַמֶּכֶה, הַהֲרוּגָה עַל יְדֵי נְפִילָה, הַנְּגוּחָה, וּבְהֵמָה שֶׁנִּהְרָגָה עַל יְדֵי חֵיָה טוֹרֶפֶת, אֲף לֹא אֲשֶׁר שָׁחַטְתֶּם. בְּנוֹסֹף לָכֵל זֶה, אֲסוּר לָכֶם לְאַכֹּל כָּל אֲשֶׁר נִשְׁחַט עַל מִזְבֵּחַ אֱלִילִים, וְאֲסוּר עֲלֵיכֶם הַטֵּלַת חֲצִים, בְּמִשְׁחָקֵי גוֹרִלוֹת, כִּי זֹהִי תוֹעֵבָה. הַיּוֹם נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִדִּתְּכֶם, עַל כֵּן אַל תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם, כִּי אוֹתִי תִירְאוּ. הַיּוֹם הִשְׁלַמְתִּי לָכֶם אֶת דִּתְּכֶם וְתִמְמַתִּי אֶת חֲסִדֵי עֲלֵיכֶם, וְרִצְיָתִי אֶת הָאֶסְלָאם לְדַת בִּשְׂבִילְכֶם.³ וְכָל הַנֶּאֱלָץ מִחֲמַת רָעַב,⁴ וְלֹא מִתּוֹךְ נֻטִּיָּה לְחֶטָא, הִנֵּה אֲלֵלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
4. יִשְׁאַלְדוּ, מִה עוֹד מִתֵּר לָהֶם לְאַכֹּל? אָמֹר, הִתְרוּ לָכֶם כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים, וְכֵן כָּל הַחַיּוֹת וְהַדּוֹרְסִים אֲשֶׁר אֲלַפְתֶּם וְאֲשֶׁר לְמִדַּתֶּם אוֹתָן אֶת אֲשֶׁר לְמַד אֶתְכֶם אֲלֵלָה. אֲכָלוּ מִמֶּה שֶׁצִּדּוּ לְמַעַנְכֶם, וְהִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֲלֵלָה עָלָיו, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה. כִּי אֲלֵלָה מִהִיר-חֹשֶׁבוֹן.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התירו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהרן, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידים, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ופשפו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר פרת עמכם, באשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והקחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם באשר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אֵלֶּלָה כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבְּנִייהֶם שָׁנִים-עֶשֶׂר נְגִידִים. אֵלֶּלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיָמוּ אֶת הַתַּפְּלָה, וְתִתְּנוּ זָבָת, וְתִתְּנוּ לְשִׁלְחִי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאֵלֶּלָה גְּמוּל חֶסֶד, אֲזִי אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנְהַרְוֹת וְזֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֲדָּא מִי שִׁיכְפֹּר מִכֶּם לְאַחַר כָּל זֹאת תּוֹעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
13. וּבֹאֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלַלְנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוִיתִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מֵהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנּוּ אוֹתָם. כִּי אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
14. וְאֵת אֵלָה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחַמַּד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבְאָר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהִיִּיתֶם מִסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגּוּ'י), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם אוֹר מֵאֵלֶּלָה וְסִפֵּר בְּהִיר (הַקּוֹרְאָן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֹשֶׁךְ לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אֵלֶּלָה, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלָה הָאוֹמְרִים כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמַּסִּיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שֶׁלְטוֹן עִם אֵלֶּלָה, אִם יִרְצָה לְהַמִּית אֶת הַמַּסִּיחַ בֶּן מֶרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לֵאמֹר לֵאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אֵלֶּלָה וְאַהוּבָיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם! אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלֵאמֹר לֵאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחַמַּד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבְאָר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּהּפֻּעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר (הַנְּבִיא מוֹחַמַּד). וְאֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וְזָכַר בְּאֶשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבָנָי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתָכֶם לְמַלְכִּים (שִׁחָרַר אֲתָכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבִנּוֹתָנוּ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (וְזִמְנָכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּנוּ עֵרָף לְמַעַן לֹא תִפְסְדוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בְּאָרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ עַד אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָה. וְרַק אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָה, נִכְנָס אֵלֶיךָ.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָם חֹסֵד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֶיכֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלֵיכֶם), וְסַמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ לָעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמְּלָקִים) בְּתוֹכָה. לָךְ אִפּוּא אֶתָּה וְרַבּוֹנֶךָ וְהַלַּחֲמוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ כָּאֵן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֲלֵא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בֵּינֵינוּ לְבֵין הָעֵדָה הַמְּשַׁחֲתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אָרֶץ כְּנָעַן) תַּהֲיֶה אֶסּוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שִׁבְּהֶן יִתְעוּ בְּאָרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֵל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁנֵיהֶם קִרְבּוֹ, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאֲחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתְךָ. אֲמַנָם אַחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קִרְבָּנוֹת רַק מִן הִירָאִים בִּלְבַד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לַהֲרֹג אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לַהֲרֹג אוֹתְךָ, כִּי יֵרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לַהֲרִיגָתִי יַחַד עִם שְׂאֵר חַטָּאִיךָ, וְתַהֲיֶה מְשׁוֹכְנִי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֲנֵשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָם, נִפְשׁוּ הַרְשָׁתָה לּוֹ לַהֲרֹג אֶת אַחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אִזְּ אֱלֹהָ שְׁלַח עוֹרֵב שִׁבְּחַשׁ בְּאֲדָמָה לַהֲרָאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) בִּיצֵד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִיו. הוּא (הַרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלָתִי לִהְיוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִי! וְהוּא הִתְחַרֵּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוחמים באלה ופליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלב, או יכרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולתם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאלה. ואלה עזוז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואלה הכל-יכל.
41. הוי השליחי! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמינו, אך לבותיהם לא האמינו. וגם לא על אלה שהתיהדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הזהרו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כָּזָב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפֹּט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפֹּט, שפֹּט ביניהם בצדק. אֵלֶּלָה אוהב את עושי הצדק.

43. אך למה יבחרו בך כְּשׁוֹפֵט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפֹּט אֵלֶּלָה, אחר משפֹּטֶם הם פונים עָרֶף? אֵלֶּה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אֲכַן הוֹרְדֵנוּ את התורה, תוכה הדרך ואור, ועל פיה שפֹּטו הנביאים אשר התמסרו לֵאֲלֶלָה את היהודים, וגם הרבנים והחכמים, בהתאם לספר אֵלֶּלָה שהפקד בידיהם והיו עדים עליו, לָכֵן אל תיראו מפני האנשים, ויראו רק אותי, ואל תמכרו את אותותי במחיר זול מאוד. כֹּל מי שאינו שופט לפי מה שהוריד אֵלֶּלָה, אֵלֶּה הם הכופרים.

45. וצוינו בה (התורה) עליהם, כי נפש תחת נפש, ועין תחת עין, ואף תחת אף, ואזן תחת אזן, וְשֵׁן תחת שֵׁן, וכי גם על הפצעים יש גמול. ואולם כֹּל העושה צדקה,¹ יכפר לו.² כֹּל מי שאינו שופט על פי הדרך אשר הוריד אֵלֶּלָה, אֵלֶּה הם הפושעים.

46. ובעקבותיהם (הנביאים) שלחנו עיסא בן מרים מאשר את התורה שקדמה לו, ונתנו לו את האנג'ל, ובו הדרך ואור, ומאשר את התורה אשר היתה לפניו עם הדרך ואזהרה ליראים,

47. על בעלי האנג'ל לשפֹּט על פי שהוריד בו אֵלֶּלָה, כֹּל מי שאינו שופט לפי מה שאֵלֶּלָה הוריד, אֵלֶּה הם המשחתים.

48. והורדנו אליך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, ומאשר את הספרים שהורדו לפניו ושולט עליהם. על כן שפֹּט ביניהם על פי שהוריד אֵלֶּלָה מן השמים, ואל תלך אחרי יצריהם הסוטים מן האמת שנתנה לך. לְכֹל אחד מכם נתנו חק ומנהג. ואלו רצה אֵלֶּלָה הִיא עושה את כֻּלְכֶם אֶמָה אחת, אך הוא רצה לנסותכם בִּמָּה שַׁנְתֵּן לָכֶם, לָכֵן התחרו ביניכם במעשים טובים, כי כֻּלְכֶם אֵל אֵלֶּלָה תשובו, ואז יודיעכם את הדרך אשר נחלקתם בו.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שִׁפֹּט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֱלֹלָהּ, וְאַל תִּלְךְ אַחֲרֵי יִצְרִיחֶם הַסּוּטִים מִן הָאֻמָּת (שְׁנִתְּנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל וּפְתוּד לִסְטוֹת מִחֶלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְנוּ עֵרָר, דַּע כִּי אֱלֹלָהּ רוֹצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֲטָאֵיהֶם. וְכִי מִרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.
50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלָה) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַגְּ' אֵהְלֶהָ!¹ הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֱלֹלָהּ כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטָחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאֲשֶׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מִהֶם הוּא. אֱלֹלָהּ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).
52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלָה (הַצְּבוּעִים) שֵׁנִשׁ מִחֶלֶה בְּלִבוֹתֵיהֶם חֲשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנָּצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אִסּוּן. אֲדָּ יִתְּנוּ שְׁאֲלָלָהּ וְיֵבֵא נֶצַח, אוֹ יַעֲשֶׂה מִשְׁהוּ לְחִזָּק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְּבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.
53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלָה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֱלֹלָהּ בְּשׁוּבָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֲתֶכֶם? מַעֲשֵׂיהֶם יִכְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.
54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שֵׁינִטֵּשׁ אֶת דָּתוֹ מִבֵּינֵיכֶם, אִזּוֹ יֵבֵא אֱלֹלָהּ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהֵב אוֹתָם וְיֹאֲהֵבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ ג' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹלָהּ, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גְנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אֱלֹלָהּ שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שֵׁיִרְצָה, כִּי הוּא מְקִיף וְיודֵעַ.
55. הַמִּגְנִים שְׁלָכֶם הֵם, אֱלֹלָהּ, וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמַּשְׁלָמִים אֶת הַזִּכָּאת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֱלֹלָהּ.
56. וּמִי שְׁלֹקַח לוֹ לַמִּגְנִים אֶת אֱלֹלָהּ, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׂיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֱלֹלָהּ, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֵלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וּלְשִׁחוּק. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹלָהּ, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וְכָשַׁאתֶם קוֹרְאִים לְתַפְלָה הֵם שָׁמִים אוֹתָהּ לְלַעַג וּשְׁחֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הֲאֵם אַתֶּם מִתְנַקְּמִים בָּנוּ מִשּׁוֹם שְׁאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאַלְלָהּ וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֶּדֶם, וּבִאֲשֶׁר מִרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הָאֵגִיד לָכֶם, רָעָה מִזֹּאת, לָמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֲלָלָהּ? לְאַלְלָהּ אֲשֶׁר קוֹלָם אֲלָלָהּ, וְכַעַס עֲלֵיהֶם, וְהַפֶּד מֵהֶם לְקוֹפָּרִים וּלְחַזִּירִים, וְאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טֹאע'וֹת. מִקּוֹם אֵלָּה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בְּיוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכָּל, תַּעֲיִתֶם מִן הַדָּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבֹעִים מִבְּיִן הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, הֲרִי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכּוֹפְרִים, אַךְ אֲלָלָהּ יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חָשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפָנוּת וּקְבָלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מַה נּוֹרָא אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֲטָא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקְבָּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֲלָלָהּ כָּבוֹל יָד¹, יָדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאֶרְוִרִים הֵם עַל אֲשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֲלָלָהּ פְּשׁוּטוֹת לְהַעֲנִיק כְּאֲשֶׁר יִרְצֶה. מַה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיךְ מִרְבּוֹנְךָ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וּכְפִירָה. וְלָכֵן זִרְעֵנוּ אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים. בְּכָל יַעַת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה, מְכַבֶּה אוֹתָהּ אֲלָלָהּ, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאַלְלָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הָאֲמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) וְיִרְאוּ אֶת אֲלָלָהּ הַיֵּינוּ מְכַפְּרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמְכַנִּיסִים אוֹתָם לַגְנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶגְ'יִל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הֵיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֲמַנָּם יֵשׁ בֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אַךְ מִרְבִּיתָם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. היד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמינית.

קטע 10

67. הוּי הַשְּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנְךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֵן תַּעֲשֶׂה, אֲזִי לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהֶ). הֵן אֱלֹהֶ יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהֶ אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֲמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹּא תִקְנִמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֶנְגֵ'ל וְאֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) מִרְבוּנְךָ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שִׁחְצֹנוֹת וּכְפִירָה, אֲדָּ לֹא תִצְטָעֵר עַל מֶה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמֵּאֲמִינִים (הַמְּסֻלָּמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנִּצְרִים,¹ מִי שֶׁהֶאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהֶ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עֲלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטָעֵרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֲדָּ בְּכָל פַּעַם שֶׁהִבִּיא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹּא לָפִי תִאֲוֹת נִפְשָׁם, הַכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אַחָדִים, וְאַחָדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁלֹּא יַעֲנִשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעַוְּרוּ וְאַטְמוּ אֶת אֲזִנֵּיהֶם. אֲבָל הָעֲנִשׁוּ, לְאַחַר מִכּוֹן קִבֵּל אֱלֹהֶ אֶת תְּשׁוּבָתָם, אוּלַם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וּכְחֹרְשִׁים. וְאֱלֹהֶ רוֹאֶה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אֲכֹן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהֶ הוּא הַמְּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מָרְיָם. הַמְּסִיחַ אָמַר, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהֶ, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמְּצַרְף שֶׁתִּפִּים לְאֱלֹהֶ, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהֶ מִן הַגּוֹ, וּמַעוֹנוּ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחֲטָאִים אֵין עוֹזָרִים.
73. אֲכֹן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהֶ הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהֶ אֶלָּא אֱלֹהֶ אֶחָד (אֱלֹהֶ). וְאִם לֹא יַחֲדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנִשׁ מְכַאִיב.
74. הֵלֹא יַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֶ, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהֶ סוֹלַח וְרַחוּם.
75. הַמְּסִיחַ בֶּן מָרְיָם אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִיְתָה צִדִּיקָה, וּשְׁנֵינֶיהָ (הֵיוּ בְּנֵי אֲדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּן. רֵאֶה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מְבַהֲרִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסֵּתֵכֵל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמִת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם; אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזִימוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֶיךָ וְתִתְּכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מַעַל הַשִּׁבִּיל הַיָּשָׁר.

קִטְעַן 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מֵרְס מִשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חָק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגִנִּים. מִה נֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים, מִה נֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלֹהֵי הָאָמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבִנְבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמִגְנִים, וְאוֹלַם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אִתְּהָ תִמְצָא כִּי הָיְהוּדִים וְהַפְּגָנִיִּים, אִיבְתָם לְמַאֲמִינִים (הַמְסַלְּמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲדָ תִמְצָא כִּי אֵלָה הַטּוֹעֵנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מִשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזִּירִים, וְאִינֵם שֶׁחֲצִנִּים,
83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מִה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אִתְּהָ רֹאָה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלֵּל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים (לְאֻמּוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמִה לָנוּ כִּי לֹא נֶאֱמַן בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִיסֵנוּ רְבוּנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)).
85. אֵלֶּלָה יִגְמַל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגִנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְנִצָּח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
86. אֲדָ אֵלָה שֶׁכְּפָרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתָיו, אֵלָה הֵם בְּעָלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם).

קטע 12

87. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּאָּסְרוּ (עַל עַצְמְכֶם) אֶת הַמֵּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָ לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֶק, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֶק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ פָּרַגְס אֶתְכֶם, מִן הַמִּתֵּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָ לְפָלִיטוֹת פֶּה בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשָּׁבְעוּ בְּכוֹנָה תַּחֲלָה. לִמְעַן יִכְפֹּר לְנִשְׁבַּע (אִם לֹא יִקְיִם אֶת שְׁבוּעָתוֹ), עָלָיו לְהֵאֲכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מֵאֲכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵרֵר עֶבֶד. אֲדָּ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, יָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוּם שְׁבוּעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם. כָּכָה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אוֹתוֹתָיו לִמְעַן תִּזְדּוּ לוֹ.
90. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִינּוּ וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזָּל, מִיֶּסֶר,¹ וְזָבַח עַל מִצְבּוֹת (לִמְעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בֵּינֵיכֶם אִיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיֶּסֶר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהָ וּמִהַתְפַּלֵּחַ. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיְתִים לְאִסוּר?³
92. צִיְתוֹ לְאֱלֹהָ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחִמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְנוּ עֲרָף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלָּל מָה שֶׁאֲכָלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסוּר לְאֶכָּל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהֵאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהֵאֲמִינוּ, וְעוֹד יֵרְאוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֱלֹהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּידֵיכֶם וּבִרְמַחֵיכֶם (בְּעוֹנֶת הָעֲלִיָּה לָרָגֶל), וְזֹאת לִמְעַן יִבָּרַר אֱלֹהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתְרָה. וּמִי שֶׁיַּחֲטֵא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 219.

2. הִתְרַחֲקוּ מֵעֲלִיָּהם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ: הַשֵּׁלֶב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסוּר שְׁתֵּית יַיִן. בְּשִׁבְלֵי שֵׁלֶב רֵאשׁוֹן, ר' אל-בַּקְרָה

2: 219, וּבְשִׁבְלֵי שֵׁלֶב שֵׁנִי, ר' אֶנ-נִסְאִי 4: 43.

3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסוּר? זֶה הַשֵּׁלֶב הַרְבִּיעִי וְהַסּוּפִי לְאִסוּר שְׁתֵּית יַיִן בְּאִסְלָאם.

95. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְרָגוּ (בַּהֲמוֹת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרָג בַּהֲמֹת צִיד בְּכֹנֶה תַחֲלֶה, הָעֵנֶשׁ שֶׁלוֹ הוּא שְׁחִיטָה בַּהֲמָה דּוֹמָה לָמָּה שֶׁהָרָג, לְפִי הַחֲלֻט שְׁנֵי אָנָשִׁים יִשְׂרִים מִבְּנֵיכֶם, כְּקָרְבָן שִׁיזָבַח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַכֶּפֶר, הַאֲכָלֹת מִסְכְּנִים, אוֹ לָצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׂוִים לְכַמּוֹת הָאֲכָל שְׁיִתֵּן לְמִסְכְּנִים, לִמְעַן יִסְבֹּל הָעֵנֶשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֵלֶּה יִסְלַח עַל מֶה שֶׁנַּעֲשָׂה בַּעֲבָר, אֲדָּ מִי שִׁשְׁיֹב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֶם בּוֹ אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה עֲזֹז וְעַל נְקָמוֹת.
96. הִתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לֹאֲכִילָה וּלְטוֹבֹת הַנֶּאֱתָכֶם בְּבֵית וּבְצִידָה לְדָרְךָ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לָצוּד בַּיָּבֶשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלֶה לָרָגֶל. וַיֵּרְאוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵלֶּי וַתֵּאֱסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
97. אֵלֶּה עָשָׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוֹם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוּשִׁים,¹ וְאֶסָר לְהַתְקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזָּבַח עַל קְשׁוּטֵיהֶם שִׁיקְרָבוּ לַכַּעֲבָה, לִמְעַן תִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ עַל מֶה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאָרֶץ, וְכִי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
98. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קְשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיף, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
100. אָמֵר, הִרַע וְהַטוֹב אֵינָם שְׂוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצֵא חֵן בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יֵרְאוּ אֶת אֵלֶּה אַתֶּם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לִמְעַן תַּעֲלִיחוּ.

קִטְעַ 14

101. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְּגַלוּ לָכֶם יִהְיוּ קָשִׁים עֲלֵיכֶם, וְאוֹלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְנֵי יְרִידַת אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְּגַלוּ לָכֶם. אֵלֶּה סֹלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֵלֶּה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.
102. יֵשׁ אָנָשִׁים שֶׁשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלֶּה לְפָנֶיכֶם, וְכִשְׁנִתְּגַלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.
103. אֵלֶּה לֹא חוֹקֵק אֶת «הַבְּחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצְלָה»⁴ אוֹ «חֲאָמִי»⁵, וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֵלֶּה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסָרֵי בִינָה.

1. הַחוֹדָשִׁים הַקָּדוּשִׁים אַרְבַּעַ: רִגִּב, ד'וֹ אֶל-קִיעֵדָה, ד'וֹ אֶל-חִיגִ'ה, אֶל-מוֹחֶרֶם.

2. בְּחִירָה = קְטִיעַת אוֹנֵי הַנֶּאֱקָה. אַחֲרֵי שֶׁתּוֹלִיד מִסֶּפֶר מִסּוּיִים. נֶאֱקָה כְּזוֹ יוֹקֵדֶשׁ הַחֶלֶב שֶׁלָּה לֵאלִילִים.

3. סֵאֲאִיבָה = רַעִיָּה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱקָה וְהִיא מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

4. נִצְלָה = נֶאֱקָה הַיּוֹלֶדֶת נִקְבָּה בַּעֲפֶם הָרֵאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָה לְהוֹלִיד נִקְבוֹת בְּלִי זָכֶר בִּינִיחֵן. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

5. חֲאָמִי = גִּמֹּל זָכֶר מִיּוֹעֵד לְצוּרֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסֶּפֶר מִסּוּיִים שֶׁל נִקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וּכְשֶׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְרִים הָעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אֵף כִּי לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים?
105. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! דָּאָגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מְדַרְכִּים לֹא יִזְיק לָכֶם אִיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָ תַחֲזְרוּ בְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יֹשְׁרִים מִקְרִבְכֶּם עַל צְנֹאתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעֵכֶם בְּדֶרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מְבִינִיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרְשׁוּ מֵהֶם שֶׁיִּשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מַחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבְּנוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָ לְשֹׁמֵר, וְאִם כֵּךְ נַעֲשֶׂה, נִהְיָה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם יִתְגַּלֶּה אַחֵר כֵּךְ שֶׁהֵם אֲשֻׁמִּים (בְּשִׁנּוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֲדִים (בְּשִׁעַת הַמּוֹת), וְלֹא קִפְחוּנוּ אֵף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזֹאת תִּבְטִיחַ מְסִירַת עֲדוּת אֲמִתִּית, עַל יְדֵי הַחֲשָׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעַתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָ יֵאָסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיֹּאמֶר, מָה הִיָּתָה תְּשׁוּבַתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֵלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָ יֹאמֶר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בִּין מַרְגִּים! זָכַר אֶת חֲסִדֵּי לָךְ וְלֹאֲמָד, כְּאֲשֶׁר סִינְעִיתִי לָךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לָךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיוֹתְךָ בְּעָרִיסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדַּלְתָּ, וְלִמַּדְתִּיךָ אֶת הַכֶּתֶב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהֶאֱנִיֵּיל, וְכְאֲשֶׁר יָצַרְתָּ בְּרִשׁוֹתֵי דְמוֹת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַתְּ בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוֹתִי, וּבְרִשׁוֹתֵי רַפְּאֶת אֶת הָעוֹר מִלִּדָּה, וְאֶת הַמִּצְרַע, וְהַחֲיִיתִי אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָאת אֵלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְרִים מִבְּיַנְיָהֶם אָמְרוּ, "שְׂאִין הֵם אֵלָּה כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמְּסִיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֻרִּים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְסִם! הִזְכֹּל רְבוּנָךְ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוֹצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְנִדַּע כִּי אִמַּת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָ עֲדִים עֲלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְסִם, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנָנוּ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָ לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאֲתָךְ, וּפְרָנִסְנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמִּפְרָנִסִּים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הִנְנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֵיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ שְׁלֵא הֶעֱנֵשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְסִם! הֵאֵם אַתָּה אִמַּתְךָ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כְּשֵׁנִי אֵלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הַשִּׁבְחָה! אֵין לִי סִמְכוֹת לֵאמֹר מֶה שְׁאִינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אִמַּתְרִי אוֹתוֹ, וְדַעַת אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשִׁי, וְאִינִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשֶׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אִמַּתְרִי לָהֶם אֵלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הִיִּיתִי בִּינֵיהֶם הִיִּיתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁחֲזַרְתָּ אוֹתִי אֵלֶיךָ, הִיִּיתָ אַתָּה הַמְּשַׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵו וְהַחֲכֵם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאִמַּת, הָאִמַּת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גִּנִּים אֲשֶׁר נִהְרוּת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָּהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מֵרָצָה מֵהֶם, וְהֵם מֵרָצִים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

6

סִוֵּרַת אֶל-אֲנַעָאם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-אֲנַעָאם, הַמִּקְנָה», מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה מנחה למאמינים איך להתייחס לחיות בית מהם למאכל ומה מהם לרכיבה. וגם אלה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה בנוגע לבהימות. הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה ששים וחמשה. קיבלה את שמה «הַמִּקְנָה» מפסוק מאה שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשֹּׁבֵחַ לְאֱלֹהֵה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאֹר, וּבָכַל אֵלֶּה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפֵּיִם) שְׂוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר אֶתְכֶם מִטֵּיִן, וְקָצַב עֵת (לְחַיֵּי כָּל בֶּן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבָכַל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סֶפֶק בִּיכָלְתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֹאת הַמֵּתִים בְּיוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיּוֹדֵעַ מַה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שֶׁאַתֶּם מַשְׁיִיגִים.
4. וְאַכֵּן לֹא בָּא אֱלֹהֵיכֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יִפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרֹף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאַמֶּת שֶׁבָּאָה אֱלֹהֵיכֶם, אוֹלִם סוֹפֵם שֶׁיָּבֹא אֱלֹהֵיכֶם (הַעֲנֵשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,
6. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים מַה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם! דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שֶׁלֹּא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטֵר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֹׁפֶעַ, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הִזְרַמְנוּ מִתַּחַת לְאֶדְמוֹתֵיהֶם, וְאֵף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם, וְהִקְמְנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֲרֵים.
7. אֱלוֹ הַיִּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֶפֶר כְּתוּב עַל מְגֻלַת נֵזֶר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שֶׁאֵין זֶה אֶלָּא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹו מִלְּאֵד מִן הַשָּׁמַיִם! הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאֵד, נִחְרָץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתֶּם), וְלֹא הִיְתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרֻכָּה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיִּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאֵד, הַיִּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֵת אָדָם, וְאֵד הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחָשְׁדוּ (בַּנְּבִיא מוֹחֲמַד).
10. כָּבַר לַעֲגוֹ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךְ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), שִׁיִּסְרוּ בָּאָרֶץ וַיִּרְאוּ אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אָמַר, לְמִי כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אָמַר, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵד הוּא יֵאָסֵף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבוקשת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לביניכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השרה לי הקוראן הזה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא יצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אַזְנֵיהֶם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כָּל אות (מִן הַקּוֹרְאָן) לֹא יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְהֵם בָּאִים אֵלַיךְ רַק לְהִתְנַכַּח אִתְּךָ. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵלֶּה הֵם אֲגָדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
26. וְהֵם אוֹסְרִים עַל הָאֲנָשִׁים לְהִקְשִׁיב לוֹ, וּמַרְחִיקִים עֲצָמָם מֵעָלָיו. וּמִבֵּיאִים כָּלִיָּה רַק עַל עֲצָמָם מִבְּלִי שְׂיִרְגִּישׁוּ זֹאת.
27. אִם תִּרְאֶה אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשִׁיעָמָדוֹ מוֹל הָאֵשׁ וַיֹּאמְרוּ, לוֹ רַק יַחְזִירוּנוּ (אֶל חַיֵּי הָעוֹלָם) לֹא הֵייוּ מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ, וְהֵייוּ מֵאֲמִינִים.
28. (הָעֵנָן הוּא לֹא כָד), אֲלֵא מִשּׁוֹם שְׁנִגְלָה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ לָפָנִים, וְאֵלוֹ הָיוּ מַחְזְרִים, הָיוּ שָׁבִים וְעוֹשִׂים אֶת אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם, כִּי כּוֹזְבִים הֵם.
29. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אַחֲרֵים מִלְּבַד חַיֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי לֹא נָקוּם לְתַחִיָּה.
30. אִם תִּרְאֶה אוֹתָם עוֹמְדִים (בְּיוֹם הַדִּין) לִפְנֵי רְבוּנוֹ, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם, הֲאֵם אֵין זֹאת הָאֱמֶת? וְהֵם אוֹמְרִים, כֵּן, בְּרְבוּנוֹ! אִזּוֹ אֵלֶּה אוֹמֵר, טַעְמוֹ אִפּוֹא מִן הָעֵנָשׁ אֲשֶׁר בּוֹ כְּפָרְתָם.

קטע 4

31. אֲבוּדִים יִהְיוּ הַכּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁתָם עִם אֵלֶּה, וְכֹאֲשֶׁר תְּבוֹא עֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין לִפְתָּע, יֹאמְרוּ, חֲבַל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר הִזְנַחְנוּ, וַיִּשְׂאוּ אֶת חַטְאֵיהֶם עַל גְּבֵיהֶם, וְמָה רַע הוּא הַמִּשְׁא.
32. וְאֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵא מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעַ, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לִירֵאִים. הֲאֵם לֹא תִבְיִנוּ?
33. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יַעֲצִיבוּ דְבָרֵיהֶם, בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם הֵם אֵינָם חוֹשְׁבִים שְׂאֵתָה מִשְׁקֵר, אוֹלָם לְאוֹתוֹת אֵלֶּה יִתְכַחֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים.
34. כְּבֵר הַכְּחָשׁוֹ שְׁלִיחִים שְׁקָדְמוּ לָךְ, אֲשֶׁר קִבְּלוּ בַּסְּבָלְנוֹת אֶת הַהִכָּחָשׁוֹת וְהַפְּגִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם עֲזָרְתָנוּ. כִּי אֵין לְהַחֲלִיף אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה, וְכְּבֵר בָּאוּ אֵלַיךְ מְקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים (שְׁקָדְמוּ לָךְ).
35. וְאִם הִתְרַחֲקוּתָם קָשָׁה עָלֶיךָ, הֲאֵם תּוּכַל לְמַצֵּא לָךְ מִנְהַרָּה בְּאֲדָמָה, אוֹ סֵלֶם לַעֲלוֹת לְשָׁמַיִם וּתְבִיא לָהֶם אוֹת (שְׂאֵתָה צוּדֵק, עֲשֵׂה זֹאת). לוֹ רָצָה אֵלֶּה הִיָּה מְכַנֵּס אוֹתָם לְהַדְרָכָתוֹ, לָכֵן אֵל תִּהְיֶה מַחֲסֵרִי הַסְּבָלְנוֹת.
36. רַק אֵלֶּה שְׁמוּכִנִּים לְשִׁמְעַם מַסְגִּלִּים לַעֲנוֹת לָךְ, וְאֵלוֹ הַמֵּתִים (הַכּוֹפְרִים) אֵלֶּה יִחִיָּה אוֹתָם (בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים), וְאֵלֵיו יוֹחֲזוּ.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבּוֹאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה כָּל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמַּעוֹפֵף בְּכַנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֵלִמִּים וּבַחֲשֻׁכָּה תִמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְעָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחֵי, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֶנֶשׂ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלָת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִפְּנוּ בְּקָרִיאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֵלָיו לְהִסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתַּפְּתֶם בּוֹ.
- קטע 5**
42. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישׁוּ אוֹתָם), לָכֵן נִהְגְנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַצָּרוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלָם עַם בּוֹא תִתְּלָא שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם, הֵיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אֲדַרְבָּא, לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הִשְׁטֵן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כְּאֲשֶׁר שִׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פִּתְחָנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר שִׁמְחוּ בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָם לְיָדֵי יָאוֹשׁ.
45. כִּךְ נִגְדַע שְׂרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּלָה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוֹשׁ שְׁמִיעֵתְכֶם וְרֵאיוֹתְכֶם וְיִנְיָטִם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מְבַלְעָדִי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רֵאָה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אֲדַרְבָּא הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כִּךְ שֶׁאִם לִפְתַּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסַתְּכָלִים, יָבוֹא עֶנֶשׂוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הִיִּשְׁמַד מִיִּשְׁהוּ מִלְּבַד קֶהֱל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אֲדַרְבָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יַגַּע בָּהֶם הָעֶנֶשׂ, כִּי הָיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אללה.

50. אָמַר, אִינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֵלֶּלָהּ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמָה, וְאִינִי טוֹעַן כִּי מִלְאָד אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקַח? הָאֵם לֹא תִחַשְׁבוּ עַל כָּד?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוּ (בְּקוֹרְאָן) אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֹאסְפוּ אֶל רְבוֹנִם, שְׂאִין לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלֵּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.

52. אֶל תִּגְרֹשׁ אֶת (עַנְיֵי הַמַּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רְבוֹנִם בְּקֹר וְעַרְב בְּתַקְוָה שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיד לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיהֶם לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרֹשׁ אֶז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.

53. כָּד נִסִּינוּ אֶת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעַנְיִים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֵלֶּה חֲסִדוֹ מִתּוֹכֵנוּ? אֶד הָאִין אֵלֶּה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?

54. כַּאֲשֶׁר הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ זְבוֹאוּ אֵלִיד, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רְבוֹנְכֶם קָתַב עַל עַצְמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשַׁל חֶסֶד יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יִשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֵלֶּלָה) סוֹלַח וְרוּחוֹם.

55. כָּד אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֶאֱסַר עָלִי לַעֲבֹד אֶת אֵלֶּה (הָאֵלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵּי אֵלֶּלָהּ. אָמַר, לֹא אֵלִיד אַחֲרֵי יִצְרִיכֶם, כִּי אֶז הוּא אֶתְעָה, וְלֹא אָהִיָּה מִן הַמִּדְרָכִים.

57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוֹנִי, וְאוֹלָם אַתֶּם הַתִּכַּחֲשֵׁתֶם לָזֶה. לֹא בִּידִי הַדָּבָר (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידִי אֵלֶּלָה לְבִדּוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצִדֵּק, וְהוּא הַטוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.

58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בִּידִי הַדָּבָר (הָעֵנֶשׁ) שֶׁאַתֶּם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמַר הָעֵנֶן בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.

59. וְאַתּוּ מִפְתָּחוֹת הַתַּעֲלוּמוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֶת כָּל אֲשֶׁר בִּיבִשָּׁה וְאֲשֶׁר בִּיָּם, וְאִין עֲלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַּעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעִין בְּמַחֲשֵׁי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם גֶּבֶשׁ, רְשׁוּם בְּלוֹחַ הַשְּׁמׁוֹר בְּשָׁמִים.

60. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאסֹף אַתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה, וְיִדַּע אֶת אֲשֶׁר פְּעֻלָּתֶם בַּיּוֹם, וּלְאַחַר מִכּוֹן יָקִים אַתְכֶם בּוּ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלָא זְמַן מִגְבֵּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֵלִיו תִּשׁוּבְתְכֶם, אֶז יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המוות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו נכנעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מזאת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתתפו עמו אלילים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי ישכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אחריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהיר למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנה. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאללה, אל מי שלא יועיל ולא יזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאללה הדריכנו ואז נהיה פאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם צוינו, קימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיון) אשר בו הוא יאמר, «הינה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקי.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאלהים? רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידיעתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואידך אני אפחד ממה שאתם משתפים באללה, ואתם לא מפחדים לשתף באללה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבבו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם להוכיח את בני עמו. נָרִים במעלות את אשר נרצה. כי רבונך חכם ויודע.
84. ונתנו לו (לאַבְרָהָם) את אַסְחָאק (יצחק) ויעקוב וכבר הִדְרֵכְנוּ כָל אחד מהם, ואת נוח הִדְרֵכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצְאָאָאִיו (של אַבְרָהָם) דַּאוּד וְסוּלִימָאן (שלמה) וְאִיּוֹב וְיוֹסֵף וְמוֹסֵא וְהָאֲרוֹן, כִּד נִגְמַל לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב.
85. וְכֻמוֹ כֵּן אֶת זְכָרְיָא וְיַחְזִיא (יוחנן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אליהו), שְׂכָלָם מִן הַיִּשְׂרָאִים.
86. וְאֶת אַסְמָאֵיל (ישמעאל) וְאַלְיָסַע (אלישע) וְיוֹנוֹס (יונה) וְלוּט. אֶת כָּל אחד מהם רוממנו מכל בני העולם.
87. בִּיחַד עִם כָּמָּה מַאֲבֻתִּיהֶם וְאַצְאִיָּהֶם וְאַחִיהֶם שְׂבַחְרֵנוּ בָּהֶם, וְהִדְרֵכְנוּ אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
88. זֶה הִהְדְרָכָה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה מִזֵּין עֲבָדָיו. אִם יִצְרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לִשְׂוֹא הִיוּ כָל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹה נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר,¹ וְאֶת הַחֻקָּה, וְהַנְּבִואָה, אִם אֱלֹה (אֲנָשִׁי קוֹרִישׁ) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבִואָה שֶׁל מוֹחַמַד), הִנֵּה הִפְקַדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלַּכְתָּ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אָמַר, אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזַהְרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הָעֲרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד אֱלֹה דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אֲתָם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שֶׁחֵלֶק מֵהֶן אֲתָם מַגְלִים אִךְ הַרְבֵּה מֵהֶן אֲתָם מִסְתִּירִים. וְאֲתָם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאֵן) מֵה שֶׁלֹּא יִדְעֶתֶם וְלֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהָ (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אֲנוֹר כִּד עֲזַב אוֹתָם לִנְפֹשׁם לַהֲשִׁתַּעֲשֵׂעַ בְּהִבְלִיָּהֶם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'יל), ולמען תזהיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלקה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר! או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאלקה הוריד! לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלקה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאלקה. נכרת הקשר ביניכם, ומה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלקה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המת ויוציא את המת מן החי. זהו אלקה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והיודע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר צר אתכם מנפש אחת, ואז תשפנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שִׁתְּפִים לְאֵלֶּהָ אֶת הַג' (השִׁדִּים), אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָם. הם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה מַעַל הַשָּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, כִּיצַד יִהְיֶה לוֹ בֶן, וְאֵין לוֹ בֵּת זוּג? הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר כָּל דָּבָר, וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זֶהוּ אֵלֶּהָ רְבוּנָכֶם, אֵין אֵלֶּה מִבְּלַעְדִּיו, בּוֹרָא כָּל דָּבָר. עֲבָדוּ אוֹתוֹ אַפּוּא. עַל כָּל דָּבָר הוּא מִגֹּן,

103. לֹא תִשָּׁג אוֹתוֹ כָּל עֵין, אֵדָּה הוּא יִשָּׁג כָּל עֵין, וְהוּא הַמִּמְחָה וְהַבְּקִיא.

104. כִּבְר נָתַנוּ לָכֶם הוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת מִרְבוּנָכֶם, הַמִּבְחִין בָּהֶן לְטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עֵין מִהֶן, לְרַעְתּוֹ יִהְיֶה, וְאֵין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. וְאוֹלָם הֵם יֹאמְרוּ, לְמַדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וְאַנְחֵנוּ נִבְאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לְאִנְשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לָּךְ מִרְבוּנְךָ, שְׁאֵין אֵלֶּה אֵלָּה הוּא, וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֵלֶּהָ לֹא הָיוּ מִשְׁתְּפִים (לוֹ שִׁתְּפִים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבָתָךְ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אַל תִּגְדַּפוּ אֶת אֵלֶּה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעְדֵּי אֵלֶּהָ, לְמַעַן שֶׁלֹּא יִגְדַּפוּ אֶת אֵלֶּהָ מִתּוֹךְ אֵיבָהּ וּבְלִי דַעַת. כִּד אֲנַחְנוּ קִשְׁטֵנוּ לְכָל אֶמְהָ אֶת מַעֲשִׂיהָ, וּבִסּוּף יַחֲזִיר אֶל רְבוּנָם, וְיִודֵיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הם (הכופרים) נִשְׁבְּעוּ בְּאֵלֶּהָ וְהִדְגִּישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֵת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אָמַר, הַמוֹפְתִים בָּאִים מֵאֵלֶּהָ. אָתָם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשִׁיבֹא הַמוֹפֵת אֲלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אֲנַחְנוּ נֶאֱטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וְכִשֶּׁם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כֵּן נִשְׁאִירָם לְתַעוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לו גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעזה. לו רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא וקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונד באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונד (הקוראן) והוא יתקיים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונד יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונד יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתותו), כי זה פשע. השטנים רומזים לידיהם להתנכח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זעה שעהיה כמות (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשארו בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.

123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזמם למנע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים באשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחולו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריך, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שיצר להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפך אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.

126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכן השלום אצל רבונם והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרביתם להתעויות בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבוננו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אללה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הולינו אותם שולל, והם יעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבונד לא הִזָּה מִשְׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהּ עוֹל, מִבְּלִי שִׁישְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שִׁיזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לֹא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רַבּוֹנֵד מִפְּקֻחַ עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רַבּוֹנֵד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שִׁיבְרָא כְּפִי שִׁבְרָא אֶתְכֶם מְזָרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שֶׁקִּדְמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶׁהִבְטִיחַ לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוֹכְלוּ לְבָרֵחַ מֵאֵלֶּה.
135. אֲמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שֶׁמִּתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שֶׁאֵלֶּה רוֹצָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַגּוֹ? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא).
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לֵאלֹהֶה חֵלֶק מִמָּה שִׁבְרָא מִיבּוֹל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֲמָרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לֵאלֹהֶה, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לַשִּׁתְּפִים אֲשֶׁר צִרְפְּנוּ לוֹ מִן הָאֱלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מַה שֶׁהִקְדִּישׁ לַשִּׁתְּפִיָּהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּה, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּה הוּא אֶל שִׁתְּפִיָּהֶם יִגִּיעַ. וּמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשֵּׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגִנִּים אֶת הַרִיגַת יְלָדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפָה, לְמַעַן יָבִיא כָּלָהָ עֲלֵיהֶם וּיְבַלְבֹּל לָהֶם אֶת דָּתָם. אֵלוֹ רָצָה אֵלֶּה, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שֶּׁבָּדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וּיְבּוֹל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֶרֶם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מֵהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֵלָּא מִי שִׁירְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעֵן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכְּרוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה (בְּשִׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהֶה, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנִשָּׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַּעַד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבִּיגִינוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שָׁלְנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מִשְׁתַּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּה יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהַגֵּיהֶם אֵלֶּה, כִּי הוּא חָכָם וְיוֹדֵעַ.
140. אֵלֶּה שֶׁהֲרִגוּ אֶת יְלָדֵיהֶם מִתּוֹךְ בַּעֲרוֹת וְחִסְרֵי דַעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּה סִפֵּק לָהֶם, מִתּוֹךְ שֶׁקָּר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהֶה. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲנוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצְמִיחַ גִּנִּים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדְקָלִים, וְזֶרְעֵי מֵאֶכָּל שֹׁנִים, וְזֵיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וְלְעֵתִים לֹא דוֹמִים. אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשֵׁיבָשִׁילוֹ, וּבִיּוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאֵת שָׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבַזְבְּזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנָה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה. אֲכָלוּ מִמָּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפִרְנֶסְתְּכֶם, וְאֵל תֵּלְכוּ בְּעֵקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבִּרְחֹם הַנִּקְבּוֹת? הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יִדְעֵתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אֲתֶם.
144. וַיֵּצֵר מִן הַגְּמִלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבִּרְחֹם הַנִּקְבּוֹת? הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדָה שֶׁקָּרִים עַל אֵלָה לְהַתְּעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצָא בָּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָּבָר הָאָסוּר לֹאֲכָל לֹאֲכָל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שָׁפוּךְ, אוֹ בֶּשֶׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בֶּשֶׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הַנִּיאָלֶץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאַוָּה וּבְלֹא זֶדוֹן, הִנֵּה רְבוּנָךְ סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתְיַהֲדוּ אֲסִרְנוּ כָּל בַּעַל צִפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסִרְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשְׂאָה עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדְּבִק בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְאַנְחֵנוּ דוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִיךָ, אָמַר, רְבוּנְכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אַךְ לֹא יִחְסֹף עֲנָשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִנִּים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מְצַרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסִרְנוּ מֵאוּמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לְפִנְיָהֶם, עַד אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת עֲנָשׁוֹ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשְׁהִי בִּדְבָרְכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׁאֲתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אֲתֶם אֶלָּא מְשֻׁקְרִים.

149. אָמַר, בְּיַד אֱלֹהָ הַהוֹכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלִי רָצָה הָיָה מְדַרִּיךְ אֶת כָּלֶכֶם.
150. אָמַר (לַפְּגָנִיִּים), הִבִּיאוּ אֶת עֲדֵיכֶם שְׂמִיעִידוֹ אִם בְּאֶמֶת אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר אֶסֶר מִה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם יַעֲדוּ, אֵל תִּקְבַּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלָּךְ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיזִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מְאֻמִּינִים בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבּוֹדִים שְׂוִים לְרַבּוֹנָם.
151. אָמַר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶסֶר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֹתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִטִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תִּהְרְגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מֵעַנִי, אֲנַחְנוּ נִפְרָנֶס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּה וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֵל תִּהְרְגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אֶסֶר אֱלֹהָ, אֲלֵא בְצִדֵּק. זֶהוּ אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הַיְתוֹם אֲלֵא בְּהִגִּינוֹת עַד שְׁתִּתְּבַגֵּר, וּלְהַקְפִּיד עַל הַצִּדֵּק בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבֵּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי וְכִלְתָּהּ. בְּדִבְרְכֶם, הָיוּ צוֹדֵקִים, וְאִם גַּם נֶגְדַּ קְרוֹבוֹיִם. וְהַקִּימוּ בְּרִית אֱלֹהָ. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֱלֹהָ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אֶסְלָאִם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שֶׁיִּפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אֱלֹהָ. זֶה מִה שְׁצִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירָאוּ.
154. וּלְמוֹסָא נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלֵם וּבִצּוֹרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֻמְינוּ בַּפְּגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ. לָכוּ נִהְגוּ עַל פִּי וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּרְוַחְמוּ,
156. כְּדִי שְׁלֹא תֵאֻמְרוּ, הַסֵּפֶר¹ הוֹרֵד אֶל שְׁתֵּי עֲדוּת² לַפְּגָנִי, וְלֹא הַסֵּפֶקְנוּ לְלִמּוּד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׁתֵּאֻמְרוּ, אֵלֵינוּ הוֹרֵד הַסֵּפֶר אֵלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מֵהֶם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, כְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי יֵאֻפֹּא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְסוּטָה מֵהֶם. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאֹד עַל סְטִיגָתָם.

1. הכוונה בספר היא, התורה ואנגיל.

2. שתי העדות הן, היהודים והנוצרים.

3. אותם = הספרים שקדמו לקוראן, התורה והאנגיל.

158. האם מִחֲכִים הַכּוֹפְרִים עַד אֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיהֶם הַמַּלְאָכִים (לְהוֹצִיא אֶת שְׁמָתָם), אוּ יָבוֹא רְבוּנָדָּה (לְשַׁפֵּט אוֹתָם בְּיוֹם הַדִּין)¹, אוּ יָבוֹאוּ כָּמָה מֵאוֹתוֹת רְבוּנָדָּה (סִימְנֵי יוֹם הַדִּין)? הַיּוֹם שָׁבוּ יָבוֹאוּ כָּמָה מֵאוֹתוֹת רְבוּנָדָּה, לֹא תוֹעִיל לְנַפֵּשׁ אֲמוּנָתָהּ (אֵז), אִם הִיא לֹא הָאֲמִינָה לְפָנֵי כֹן, אוּ תִפְעַל טוֹב בְּאֲמוּנָתָהּ. אָמַר, הַמְתִּינוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בַּמְתִּינִים.
159. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בְּדָתָם וְהִכּוּ לְסִיעוֹת מַפְזָרוֹת, אִין לָךְ מַה לַּעֲשׂוֹת אִתָּם, אֲמַנִם, עֲנִינִם בִּידֵי אֵלֶּלֶה, וְהוּא יוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.²
160. מִי שִׁיעַשָּׂה מַעֲשֶׂה טוֹב גְּמוּלוֹ יִהְיֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים יוֹתֵר, אוֹלָם מִי שִׁיעַשָּׂה מַעֲשֶׂה רַע יַעֲנֹשׁ רַק בְּמַעֲשָׁהוּ, וְהֵם לֹא יַעֲשֻׁקוּ.
161. אָמַר, רְבוּנֵי הַדְרִיד אוֹתִי אֶל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר, הַדָּת הָאֲמִתִּית שֶׁל אֲבְרָהָם הַחֲנִיף שֶׁלֹּא הָיָה בְּפָגְנִים.
162. אָמַר, תִּפְלְתִי וְקָרְבָנִי וְחַיִּי וּמוֹתִי לֹאֲלֶלֶה רְבוֹן הָעוֹלָמִים הֵם,
163. שְׁאִין שְׁתַּף לוֹ, וְזֶה הוּא אֲשֶׁר צוִיתִי, וְאֲנִי רֹאשׁוֹן הַמִּסְלָמִים.
164. אָמַר, הָאֲבִיקָשׁ רְבוֹן זִוְלַת אֵלֶּלֶה הוּא רְבוֹן כָּל דְּבָר? וְכָל נַפֵּשׁ תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה רַע, הִיא אַחֲרָאִית לוֹ (בְּיוֹם הַדִּין), וְאִין נַפֵּשׁ שֶׁתִּשָּׂא אֶת הָעַל שֶׁל נַפֵּשׁ אַחֲרֵת, כִּי אֶל רְבוּנָכֶם תַּחֲזִרוּ, וְהוּא יוֹדִיעֲכֶם אֶת דְּבַר כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
165. וְהוּא אֲשֶׁר הִקְיַמְכֶם דוֹר אַחֲרֵי דוֹר בְּאָרֶץ, וְהָעֵלָה אַחֲדִים מִכֶּם בְּדִרְגוֹת (הַפְּרָנְסָה וְהַכּוֹחַ) עַל פְּנֵי אַחֲרִים, לְמַעַן נְסוּתְכֶם בְּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. רְבוּנָדָּה מְהִיר הָעֹנֵשׁ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת אל-בקהר 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוֵּרַת אֶל-אֶעְרָאף

הַחֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֶּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶעְרָאף»,
הַחֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֶּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה
מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה
אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה
את שמה «הַחֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֶּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק
ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוראן) הוא סֵפֶר (עצום) אֲשֶׁר הוּרַד אֵלַיְךָ (מוֹחֶמֶד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סֵפֶק בְּלִבְךָ בִּיחֹס אֵלָיו (שֶׁהוּא הוּרַד אֵלַיְךָ מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לִהְיוֹתִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמֵּאֲמִינִים,
3. לָכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁהוּרַד אֵלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם, וְאַל תִּלְכוּ אַחֲרֵי מְדַרְיָכִים זֹלָתוֹ. מֶה מַעֲט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רַבּוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁבִים, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִזּוֹ כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרָאוּ (בַּחֲרָה), בְּאַמַּת הַיָּינוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאַל אֶת כָּל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאַל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעֲוֹלָם לֹא הָיִינוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקָלוּ בְּמֵאזְנֵי צָדֵק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כֶּבֶד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוּלַם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קָל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְסַפְקָנוּ לָכֶם בָּהּ מַחִיָּה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִיעְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופי' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנו כָּבֵד בָּרָאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכֶּן צִירְנוּ אֶתְכֶם (בַּצּוּרָה הַיְפָה בְּיוֹתֵר), וְצוּרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוּגָדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהִים), מַה מֵנַע אוֹתְךָ מִלְסָגֵד כְּאֲשֶׁר צוּיְתִי אוֹתְךָ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמֶּנּוּ. אוֹתִי בָרָאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרָאתָ מִטֵּין.
13. אָמַר (אֱלֹהִים), אִם כֵּן, יֵד מֵהֵנוּ, כִּי לֹא מִתֵּר לָךְ לִהְיוֹת שְׁחָצוֹן בְּגוֹ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים.
15. אָמַר (אֱלֹהִים), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָתָ לִי לְתַעוֹת, אֶאָרֵב לָהֶם (לְבָנֵי אָדָם) בְּשִׁבִּיל הַיֶּשֶׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוּ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצְּדָדִים, מִפְּנִיָּהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימִינָם וּמִשְׁמָאלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהִים) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנִם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַחוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ בְּגוֹ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֶל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוּ תִּגְרְמוּ עָוֹל לְעֶצְמְכֶם.⁴
20. הִשְׁטֹן פֶּתַח אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמֵּיהֶם אֲשֶׁר נִסְתְּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רְבוּנוֹכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקֹרֵב אֶל עֵץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַהְיוּ מִלְאָכִים אוֹ תַּחֲיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהַכְשִׁילָם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר טָעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמֵּיהֶם, אִזּוּ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעַלֵּי הֵנוּ. אִזּוּ קָרָא אֲלֵיהֶם רְבוּנוֹם, הֵאֵם לֹא אֲסֻרְתִּי עֲלֵיכֶם לְקֹרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטֹן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! חֲטֵאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחַמְנוּ, נִהְיָ מִן הָאוֹבְדִים.

24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כָּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבַת הַנָּעִיזָה לְזָמָן קָצוֹב,

25. וְאָמַר, וְכֵּה תַחֲיוּ וְכֵּה תָמוּתוּ וּמִמָּנָה תוֹצֵאוּ (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים).

קטע 3

26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבְגָד פָּאָר, אֵד לְבוּשׁ יֵרָאֵת אֱלֹהָ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתֶּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֵּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבְּגְדֵיהֶם לְהִרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שֶׁלֹּא תִרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

28. בְּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צָוָה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצָּוָה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?

29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצָּוָה רַק עַל הַצֵּדֶק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנֵי אָמֵנוּת לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְרוֹת מְלָאָה. כֶּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֵלָיו),

30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הַדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲיָה מִשׁוּם שְׁחִבְרִיָּה לְקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוֹלַת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.

31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ זָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מְבַקְרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאִכְלוּ וּשְׁתוּ, אֵד לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּגִזִּימִים,

32. אָמַר, וְכִי מִי אֶסֶר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהִיפָה וְהִמְזוֹן הַטָּעִים וְהִמְתֵּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לְעַבְדֵּי? אָמַר, רַק אֵלָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָכָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אָמַר, רְבוּנִי אֶסֶר אֶת הַתּוֹעֵבוֹת, הַגְּלוּיֹת בָּהֶן וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֶת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשֵׁק, וְלִשְׁתֹּף לְאֵלֶּה שֶׁתִּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוֹעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחוּתוֹ אִף לֹא בִּשְׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֵלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתַי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפֹּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אֲדָּ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעַלֵּי הָאֵשׁ הֵם, וּלְעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶם.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁבּוֹדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתַי? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשׁ כְּכַתּוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמָּנוֹת) אֵלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הֵיכָן הֵם אֵלֶּה שֶׁהֵיטִיב קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֵלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אֲזִי יַעֲדִידוּ עַל עֲצָמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אֲזִי יֹאמֶר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הִכְנִסוּ לֹאֵשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אֲמוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִידִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כָּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחוּתָהּ בְּהַכְנָסָהּ,³ וְכְּאֲשֶׁר יִתְאַסְּפוּ כָּלֵן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרִאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רְבוּנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמֶר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנֵשׁ, וְאוֹלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאֲחֵרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנֵשׁ כְּגִמּוּל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַחֲסוּ אֵלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעְרֵי שְׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנָן, עַד אִם יַעֲבֵר הַגְּמֵל בְּקוֹף הַמַּחֲטָה. כִּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבא' 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנִם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמְכֻסָּה לָהֶם, וְכֵן נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שְׁהָאֻמִּינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב וְכֻלָּתָם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לְשִׁאת יוֹתֵר מִכְּפִי וְכֻלָּתָהּ, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנַעֲקֹר כָּל טִינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בְּזֶמֶן שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבַּח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכֵנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הִזִּינוּ מוֹצָאִים דְּרַכְּנוּ הִנֵּה, לוֹיֵלָה הִדְרִיכֵנוּ אֲלֵלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוֹ שֶׁהִבִּיאוּ לָנוּ אֶת הָאֻמָּת. אִזּוּ יִקְרְאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחְלַתְּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרְאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כְּבָר מֵצֵאנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוֹ אֻמָּת הוּא. הָאֵם מֵצֵאתָם גַּם אֲתָם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֻמָּת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוֹז בְּתוֹכָם, קִלְלַת אֲלֵלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֲלֵלָה, וּפַעְלוּ לַעֲקָמוֹ, וְכִפְּרוּ בַּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִימָת מַחֲצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחֲצָה נִצָּבִים אֲנָשִׁים² הַמִּכְרִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימָנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרְאוּ אֶל הַמַּיַעֲדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לַעֲמַת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוֹ! אֵל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמַּחֲצָה יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיַפִּירוּ לְפִי סִימָנֵיהֶם, מִה הוֹעִיל לָכֶם הַהוּן שְׁאֻסְפָתָם? וּמִה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוֹתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הַעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרַשׁ אֲלֵלָה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מִן הַמַּיִם, אוֹ מִמֶּה שֶׁאֲלֵלָה פָּרַס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֲלֵלָה אָסַר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דָּתָם שְׁעֲשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִזִּי הַעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כְּפִי שֶׁשְׁכַּחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-ג'אית'יה 34: 45.

52. כָּבֵר הִבֵּאנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתַר לָהֶם אֵלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהְרוֹת שָׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשְׁם אֲזָהְרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלֶּהָ אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאֱמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁימְלִיץ לְטוֹבַתְנוּ, אוֹ שֶׁנִּחְזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֵר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בְּכַפִּירָתָם), וַיִּמָּה שֶׁבָּדוּ נֻטַּשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנְכֶם הוּא אֵלֶּלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאֵז עָלָה עַל כֶּס המַלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה, כִּשְׁהוּא רוֹדְפוֹ בְּמַהֲירוֹת נְמִשָּׁקֶת, וּבָרָא אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרַצּוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֵלֶּלָה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

55. קִרְאוּ לְרְבוּנְכֶם בְּכִנְיָעָה, וּבְלַחֲשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אַל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּן שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקִרְאוּ אֵלָיו (לְאֵלֶּלָה) בִּירָאָה וְתַקּוּהָ, רַחֲמֵי אֵלֶּלָה קְרוּבִים מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵץ כְּבֵד (מִלֵּא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עֲלֶיהָ אֶת הַמִּים, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמֵּתִים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תִּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבְשָׁפַע) בְּרִשׁוֹת רְבוּנָם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תִצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּא אֲמָלִלִים. כֵּךְ נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְיָרֵי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֵר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֵמוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֵלֶּלָה כִּי אֵין לָכֶם אֵלֶּה זולָתוֹ. אֲכֹן מִפִּתְחָד אֲנִי שֶׁיָּבִאוּ עֲלֵיכֶם עֲנֶשׁ יוֹם עַצוֹם (יּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11 : 1 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 166.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 205 ; וסורת מרים 19 : 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42 : 28.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 50.

8. ר' סורת הוד 11 : 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁאֵתָה תּוֹעָה תַעֲזִיחַ מַחֲלָטָה.
61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תּוֹעָה, אֲמַנְסָ אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,¹
62. בְּאֵתִי לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְלַעֲצָ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׁאֵתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרוּחֲמוּ?
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ וְאָז הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתְּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קִטְעַ 9

65. וְאֵל בְּנֵי עֶאֱד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֵלֶּלָה, שְׁאֵין לָכֶם אֵלֶּה זֹולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֵלֶּלָה?
66. אָמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שְׁכַפְרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשָׁקָרִים.
67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנְסָ אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
68. לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעֵץ נְאֻמָּן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם? זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בְּאֵתֶם אַחֲרֵי עַם נוֹחַ, וְעַשָּׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסָדִי אֵלֶּלָה לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.
70. אָמְרוּ, הָאֵם בְּאֵת אֲלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֵלֶּלָה לְבָדוּ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֹּךָ הַדְּבָר? הִבֵּא עֲלֵינוּ אֶת (הַעֲנֹשׁ) שֶׁבּוּ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוּדֵק.
71. וְהוּד אָמַר, כִּבְר נָפֶל עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מִתְּוַכְּחִים אֶתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׁאֵתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֵלֶּה מִבְּלִי שׁוּם רֵאָיָה מֵאֵלֶּלָה? לָכֵן חֲכוּ (לַעֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מִחֲכָה עִמָּכֶם.
72. אֲזִי הִצְלֵנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֵת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחקאף 46: 11; וסורת אל-מוטפפין 83: 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 15.

3. ר' סורת נוח 71: 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11: 50 - 60; סורת פוצלת 40: 15; וסורת אל-פגיר 89: 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8: 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69: 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוֹדִי שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבָר בָּאָה לָכֶם הֹכְחָה בְּרוּרָה מְרֻבֶּנֶכֶם, זֹו הִנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לְרַעוֹת בְּאַדְמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִּי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרֵי עִם עֶאֱד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבַמִּישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוֹדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתֵים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכֵן הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמַאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מַאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רְבוּנוֹ! הַמַּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחֵינוּ.
76. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מַאֲמִינִים בּוֹ.
77. וַעֲקְרוּ אֶת הִנָּאקָה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רְבוּנוֹ, וְאָמְרוּ, הוּא צֹאֲלָח! הֵבֵא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֹשׁ), אִם בְּאַמַּת אַתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲדַת אֲדָמָה וַיְהִיו לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מִסְרַתִּי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנִי, וַיַּעֲצֵתִי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרָאוּנוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בְּתַאֲוָה מִיִּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזִּימִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גִּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְהָרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׂאִתֶּם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֲנֹשׁ.
84. אַז הִמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וַרְאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד-ד'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשְׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחֵיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹלָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבֶר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּדוּ בַּמִּדֵּית הָאֵמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מֵאֲזִנֵּי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזֹרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאֶרֶץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבַתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.
86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יְדֵי אִיוִּמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְקָשְׁכֶם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִיְתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.
87. אִם חִלַּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחִיחוֹתֵי וְחִלַּק אֵינוֹ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שֶׁאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּיָנֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוֹפָטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדֵי עַמּוֹ הַמִּתְיָהִרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלֹא אִם תִּשׁוּבוּ אֶל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הַנְּחֹזֶר לְדַתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?
89. נָהִיָּה בּוֹדִים כָּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֶר אֶל דִּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאֱלֹהָ הִצִּיל אוֹתָנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֶר אֲלֵיהָ אֲלֹא אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מִקִּיף כָּל דָּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בְּיָנֵינוּ לְבִין בְּנֵי עַמִּנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֵתָּה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוֹפָטִים.
90. אַךְ נִכְבְּדֵי בְנֵי עַמּוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.
91. אִזּוּ תִקְרָה אוֹתָם רְעִידַת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²
92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אִזּוּ הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! מִסְרָתִי לָכֶם אֶת הַזְּהָרַת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?
94. כְּאֲשֶׁר הָיִינוּ שׁוֹלְחִים נִבְיָא לַעֲלִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הָיִינוּ מִכִּים אֶת תּוֹשְׁבֵיהָ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֶל אֱלֹהָ וּיִבְקְשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83: 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11: 87, ופי' 94; וסורת אש-שוערא' 26: 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורוחה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרוחה. על כן הפינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים ויראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הפינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שְׁלוֹ רָצִינוּ הִיִּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם? וְהִיִּינוּ אוֹטְמִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים!¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתכחשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, אמנם הם הכחישו אותם, וראה מה הִיָּה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטהו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6; סורת אבראהים 14: 44 - 45; סורת טא. הא 20: 128; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, בָּמָה אַתֶּם מִיַּעֲצִים?
111. אָמְרוּ, הִשְׁהָה אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו (הָאֲרוֹן), וְשִׁלַּח שְׁלִיחִים לְכָל הָעָרִים לְאַסֹּף,
112. לְהָבִיא אֶלֶיךָ כָּל מִכְשֹׁף מִמֶּחָה.
113. הַמִּכְשָׁפִים בָּאוּ אֶל פְּרַעְה וְאָמְרוּ, הֲאִם נִקְבַּל פָּרֹס אִם נִנָּח?
114. אָמַר פְּרַעְה, כֵּן, וְאַתֶּם תִּהְיוּ מִן הַמִּקְרָבִים.
115. אָמְרוּ הַמִּכְשָׁפִים, הוּא מוֹסֵא! הַבְּרָצוֹנָה לְהַשְׁלִיךְ מִטֶּד בְּרֹאשׁוֹנָה, אוֹ שְׁאֲנַחְנוּ נִהְיָה הַמְשָׁלִיכִים?
116. אָמַר (מוֹסֵא), הַשְׁלִיכוּ אֹתָם! כְּאִשֶּׁר הַשְׁלִיכוּ (אֵת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אֲחִזּוּ אֵת עֵינֵי הַקָּהָל וְהַפְחִידוּהוּ וְחִלְלוּ כְּשׁוֹף עֲצוֹם.
117. אַךְ אֲנַחְנוּ הַשְּׂרִינוּ לְמוֹסֵא, הַשְׁלִיךְ אֵת מִטֶּד, וַיִּבְלַע אֵת מִרְמַת הַמִּכְשָׁפִים.
118. אַז נִתְגַּלְתָּה הָאֱמֶת וְנִתְבַּטְלוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם (שִׁקְרֵי הַמִּכְשָׁפִים),
119. וְכֵךְ נִחְלוּ הַמִּכְשָׁפִים תְּבוּסָה (וּפְרַעְה וְאַנְשָׁיו) הַשְּׁפֹלוּ,
120. וַיִּפְּלוּ הַמִּכְשָׁפִים מִשְׁתַּחֲוִים (לְאַלְלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים).
121. וְאָמְרוּ, הָאֱמֶנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
122. רַבּוֹנֵם שֶׁל מוֹסֵא וְהָאֲרוֹן.
123. אָמַר פְּרַעְה, הֲהָאֱמַנְתֶּם לוֹ בְּלִי רְשׁוּתִי? מִזְמָה הִיא אֲשֶׁר יִזְמַתֶּם בְּעִיר לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה אֵת תּוֹשְׁבֵיהָ, אַךְ אַתֶּם עוֹד תִּדְעוּ (מָה אֶעֱשֶׂה בָכֶם?)
124. אֲכָרַת אֵת יָדֵיכֶם וְאֵת רַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת (יָד יָמִין עִם רַגֶּל שְׂמָאל וְלִהְפֹּךְ), וְאַחֵר כֵּךְ אֲצַלֵּב אֵת כָּלְכֶם.
125. אָמְרוּ, סוֹפְנוּ נַחֲזֹר אֶל רַבּוֹנֵנוּ.¹
126. אַתָּה כּוֹעֵס עָלֵינוּ בְּגִלָּל שֶׁהָאֱמֶנוּ בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנֵנוּ (אֲלֵלָה) כְּשֶׁהֲגִיעוּ אֵלֵינוּ. רַבּוֹנֵנוּ! הַעֲנֵךְ לָנוּ סִבְלָנוּת וְתֵן לָנוּ לְמוֹת מִתְמַסְרִים לָךְ (מִסְלָמִים).

קטע 15

127. אָמְרוּ נִכְבְּדִי עִם פְּרַעְה, הַתְּרֹשָׁה לְמוֹסֵא וְעַמּוֹ לְהַשְׁחִית בְּאָרֶץ וְלַעֲזֹב אוֹתָךְ וְאֵת אֱלֹהֶיךָ? אָמַר, נִהְרַג אֵת בְּנֵיהֶם וְנִשְׁאִיר אֵת נְשׁוֹתֵיהֶם חַיּוֹת, וְאַנְחָנוּ שׁוֹלֵטִים עֲלֵיהֶם.

128. אַז אָמר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בִּקְשׁוּ עֲזָרָה מֵאֵלֶּה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ הִיא לְאֵלֶּה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שְׁיִרְצָה מִעֲבָדָיו, וְהִנָּצְחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה לִירָאִים.

129. וְהִם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאָד, וְאִף אַחֲרֵי בּוֹאָד. אָמַר מוֹסָא, יִתְּכוּ שְׂרָבוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וְיִרְאָה כִּיצַד אַתֶּם מִתְּנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנִים הִבֵּאנוּ עַל עַם פְּרַעָה שְׁנוֹת הַבְּצֻרָת וּמַחֲסוֹר בַּתְּנוּבָה, לְמַעַן יִרְתְּעוּ.

131. כְּשִׁבְאָה עָלֵיהֶם שְׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רָעָה הָיוּ מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לָרַע מְזָלָם, אִף עַל פִּי שְׁהַמְזָל הוּא רַק בִּידֵי אֵלֶּה, אָכֵל מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרַעָה וְאַנְשֵׁיוּ), אִם גַּם תָּבִיא אֱלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא נֶאֱמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עָלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאֲרָבָה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת הַצִּפְרִדְעִים, וְאֶת הַדָּם, אוֹתוֹת מִפְּרָטִים, אֵד הֵם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים פּוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עָלֵיהֶם הָעֲנָשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא! קְרָא לְמַעֲנֵנוּ אֶל רַבּוֹנֵךְ לְפִי שְׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֲנָשׁ הַזֶּה מֵעֵלֵינוּ, נֶאֱמִין לָךְ, וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אֵד כַּאֲשֶׁר גִּלְינוּ אֶת הָעֲנָשׁ מֵעָלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִזּוּ נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְפַּעְנוּ אוֹתָם בָּיָם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּךְ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעַבְד אֶת מִזְרָחָה וּמַעֲרָבָה שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ וְהִתְקַיְמָה בְּמִלּוּאָה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל רַבּוֹנֵךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁהִרְסָנוּ אֶת כָּל מַה שִּׁבְּנָה וְזָרַע פְּרַעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִזּוּ הִעֲבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּךְ הִם בָּאוּ אֶל עַם שְׁהָיוּ מִתְּמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא (מִשָּׁה)! עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יַחְרֹב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטֹּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.
 140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֱלֹה זֹלַת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בַּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,
 141. וְהַצֵּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשֵׁי פָרְעָה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהַרְיַת
 בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְּׁאֲרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לַחַיִּי הָעַבְדּוֹת, וּבְזֹאת הַתְּנִסְיָתָם
 בְּמִבְחָן עֲצוּם מִרְבוֹנָכֶם?

קטע 17

142. אַחֵר כִּדָּ קִבַּעְנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים יָלּוֹת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה
 עֲלֵיהֶם, וְכִדָּ מָלְאוּ לוֹ אַרְבַּעִים יָלּוֹת לְהַפְגֵּשׁ עִם רַבּוֹנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ
 לַפְּגִישַׁת רַבּוֹנוֹ) אָמַר לְאַחִיו הָאֲרוֹן, מֵלֵא אֶת מְקוֹמִי בְּהַנְהִיגַת בְּנֵי עַמִּי
 וּדְאֵג לְשְׁלוֹמָם וְאַל תִּלָּךְ בְּעַקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.
 143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעֲת מוֹעֲדֵנוּ, וְרַבּוֹנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רַבּוֹנִי! הֲרֹאֲנִי אֶת
 פָּנֶיךָ. אָמַר, לֹא תִרְאֵנִי, וְאוּלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאַר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ
 אוֹלִי תִרְאֵנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רַבּוֹנוֹ אֶל הָהָר, הִתְמוּטֹט הָהָר וְנִגְעַלָם
 מִמְּקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעָם. וְכִשֶּׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לָךְ הַשְּׁבַח! הִנְנִי שָׁב
 אֵלֶיךָ, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בַּמַּאֲמִינִים.
 144. אָמַר אֱלֹהָ, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַּחֲרִיתִיךָ מַעַל הָאֲנָשִׁים בַּעֲשׂוֹתֶיךָ הַשְּׁלִיחַ שְׁלִי
 וּבַדְּבָרֵי אֱלִיד. לָכוּ קַח אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלּוּחוֹת) וְהִיָּה מִכִּיר תּוֹדָה.
 145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בְּלוּחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה),
 (וְצוּיָנוּ עֲלֵיו), אֵחָז בָּהֶם בְּכַחַת, וְצוּיָה לְבִנֵּי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָּהֶם,
 וְאֲנִי אֲרַאֶה לָכֶם אֶת מַשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.
 146. אֲנִי אֲרַחֵיק מֵאוֹתוֹתַי אֶת אֱלֹה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְץ בְּלִי צֶדֶק, וְאֵף אִם
 יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יִאֲמִינוּ בוֹ,¹ וְאֵף אִם יִרְאוּ אֶת שְׂבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ,
 אֲדָא אִם יִרְאוּ אֶת שְׂבִיל הַשְּׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלְל שֶׁהֵם הִכְחִישׁוּ אֶת
 אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.
 147. כָּל הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בַּפְּגִישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא
 יִתְקַבְּלוּ מִעֲשֵׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יִעֲנֻשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהֶעֱדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדִרִיךְ אוֹתָם בְּדִרְכָּם?² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לְעַצְמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כֶּךָ כִּי רָאוּ שֶׁתַּעֲוֶהוּ, וְאָמְרוּ, אָכֵן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רַבּוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וּכְאֲשֶׁר חִזַּר מוֹסָא אֶל עֲמוֹ הָיָה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אַחֲרַי! כָּל כֶּךָ מֵהֵר שִׁכַּחְתָּם אֶת עֲבוֹדַת רַבּוּנְכֶם! אִזּוּ הַשְּׁלִידִי אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאֶחָז בְּרָאשׁ אֶחָיו וּמִשְׁכּוֹ אֵלָיו. אָמַר (אֶחָיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכַמְעַט הִרְגוּ אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תִּשִּׂים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! סִלַּח לִי וּלְאֶחָי וִרְחַם עָלֵינוּ כִּי אֶתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעַם רַבּוּנָם יָגַע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כֶךָ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֱלִילִים.

153. אִזּוּ לְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חִזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כָּל זֹאת,
רַבּוּנְךָ סוֹלַח וְרַחוּם.

154. וּכְאֲשֶׁר שָׁכַךְ זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדִּרְכָּה וְרַחֲמִים לְאֵלֶּה הַיִּרְאִים אֶת רַבּוּנָם.

155. וְאִזּוּ בַּחֵר מוֹסָא שִׁבְעִים מִבְּנֵי עֲמוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וּכְאֲשֶׁר רָעְדָה הָאָדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! אֵלֹהֵי רָצִיתָ הַשְׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרְגוּ אוֹתָנוּ עֲבוֹר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחֹן מַצִּידִי,
תִּתְּנָהּ בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אֶתָּה מְגַנְנוּ, סִלַּח לָנוּ
וְרַחֲמֵנוּ, כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלַחִים.

156. וְכַתֵּב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חִזְרָנוּ בְּתִשּׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(לְאֵלֶּה), אָכֵן אֶפְגַּע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הַרַחֲמָנוּת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לְאֵלֶּה הַיִּרְאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָפָת (זְדִקָּה)
וְהַמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת ע'אמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסור עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר יאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שליח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחרינו למען תדרכו לדרך הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתי הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהענקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הכירו טובה על החסד שהענקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכנו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מפל אשר תאווה נפשכם, אד אמרו, "חטה", והכנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וּשְׂאֵל אוֹתָם (הַיְּהוּדִים) עַל אוֹדוֹת הָעִיר אֲשֶׁר שָׁכְנָה עַל חוּף הַיָּם, הֵם (תוֹשְׁבֶיהָ) חִלְּלוּ אֶת הַשְּׁבִת, כִּי דָּגִי הַיָּם עָלוּ עַל פְּנֵי הַיָּם בַּיּוֹם הַשְּׁבִת, וְאֵלוּ בְּמִים אֲשֶׁר לֹא שָׁבְתוּ הַדָּגִים לֹא בָּאוּ. כִּי כָּה הֶעֱמַדְנוּ בְּנִסְיוֹן אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.¹
164. חֲבוּרָה מִבְּנֵי־הֶם אָמְרָה, לָמָּה אַתֶּם מְטִיפִים לְאַנְשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּה עוֹמֵד לְהִשְׁמִידָם אוֹ לַעֲנֹשׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ גָּדוֹל! אָמְרוּ, לְמִלּוּי חוֹבְתָנוּ כָּל־פִּי רְבוּנְכֶם, וַיִּתְּכֵן שְׁתֵּהֲיָה בָּהֶם יִרְאָה.
165. כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכֵּר לָהֶם, הִצְלָנוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אָסְרוּ אֶת הָרֶעַ, וְהֶעֱנִשְׁנוּ אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּעֶנֶשׁ קָשָׁה עַל פֶּשַׁעַם.
166. וְכַאֲשֶׁר הִמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָסוּר שֶׁהִוִּטֵּל עֲלֵיהֶם, אָמְרָנוּ לָהֶם, הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּזִים.²
167. רְבוּנָד הַכְּרִיז, כִּי עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אוֹיְבִים שְׂנֵאִיקוּ לָהֶם בְּיִסּוּרִים קָשִׁים. רְבוּנָד מֵהִיר-בְּעֶנֶשׁ, וְהוּא אֶף סוֹלַח וְרַחוּם.
168. אַחֵר כִּד חִלְּקֵנוּ אוֹתָם (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) בְּאַרְצָ עֲדוֹת, בָּהֶם יֵשׁ הָעוֹשִׁים הַיָּשָׁר, וּבָהֶם יֵשׁ לֹא כֵן (יַעֲשׂוּ), וְנִסְיָנוּ אוֹתָם בְּטוֹבוֹת וּבְרָעוֹת אוֹלִי יָשׁוּבוּ.
169. הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם (חֲלוּפֵי רַע) אָמְנָם יָרְשׁוּ אֶת הַסֵּפֶר, אֲךָ יָחַד עִם זֶה הָיוּ לוֹקְחִים הִנְחוֹת מִמָּה שֶׁהִזְדַּמְּנוּ לָהֶם מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה (אִם הוּא מִתֵּר אוֹ לֹא),³ וְאוֹמְרִים, וְדָאִי יִסְלַח לָנוּ. וְאוֹלָם אִם יִמְצָאוּ אוֹתוֹ הַדָּבָר יִקְחוּ אוֹתוֹ.⁴ הָאֵם לֹא קִבְּלוּ אֶת הַבְּרִית בְּסֵפֶר (הַתּוֹרָה) לֵאמֹר עַל אֵלֶּה אֶת הָאֱמֶת לְבַדָּה! הֵם אֵלֶּה שֶׁלְּמַדּוֹ אֶת הַסֵּפֶר וְעִסְקוּ בוֹ. חֵי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר (מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה) לִירְאִים. הָאֵם לֹא תִבְיִנוּ!
170. וְאַלֶּה הַמַּחֲזִיקִים בְּסֵפֶר וְהַמְקִימִים אֶת הַתִּפְּלָה, אֲנַחְנוּ לֹא נִקְפַּח אֶת שְׁכָרָם שֶׁל עוֹשֵׂי הַיָּשָׁר.
171. וְכַשֶּׁעָקְרָנוּ אֶת הָהָר וְנִשְׁאָנוּ אוֹתוֹ כְּסוֹכֵד מַעֲלִיָּהֶם,⁵ עַד כִּי חָשְׁבוּ כִּי נוֹפֵל הוּא עֲלֵיהֶם. (צוּינוּ עֲלֵיהֶם), אֲחִזּוּ בִכְחַ בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם (הַתּוֹרָה) וְזָכְרוּ אֶת אֲשֶׁר בָּהּ לְמַעַן תִּירָאוּ (אֵלֶּלֶה).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 154.

קטע 21

172. וְכַאֲשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגִּבֵּיהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיהֶם,¹ וְהַעֲדֵה אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שְׁאֵנֵי רְבוּנְכֶם? וְהֵם עָנוּ, אֲמָנָם כֵּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֹאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֹאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כְּדִי שְׁיַחֲזְרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהֵה).
175. קְרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסֵּתֵלֵק מֵהֶם, וְהִשְׁטֹן רֹדֵף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֲלוֹ רְצִינוּ, הֵינּוּ מְרוֹמָמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלּוֹ בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֲדָּה הוּא נָטָה לַחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשָׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַם לוֹ יִנָּשֵׁם בְּכַבְדּוֹת. לְזֹאת נִמְשָׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסִּפּוּר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמִּשְׁלָּה שֶׁל אֱלֹהִים שֶׁהִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלֹהֵה מְדַרְיָךְ הוּא הַמְּדַרְיָךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְעָה, אֱלֹהֵה הֵם הַמִּפְסִידִים.
179. וּכְבֹּר בָּרְאנוּ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַגִּ' (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אֲנוּשׁ בְּעָלֵי שֶׁכֶּל אֲמָנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינֵים לָהֶם אֲמָנָם לֹא יֵרְאוּ, אֲזַנֵּים לָהֶם אֲמָנָם לֹא יִשְׁמָעוּ. הֵם דּוֹמִים לְבִהֲמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אֲף יוֹתֵר. אֱלֹהֵה הֵם הַבִּלְתִּי זִהִירִים.³
180. לְאֱלֹהֵה שְׂיָכִים הַשְּׂמוֹת הַיְּפִים, עַל כֵּן קִרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעִזְבוּ אֶת אֱלֹהֵה הַמְּסֻלָּפִים בַּשְּׂמוֹת הַיְּפִים שֶׁלוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמִּתְאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בֵּין אֱלֹהֵה שֶׁבָּרְאנוּ מִן הַגִּ' וּבְנֵי אֲנוּשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צֶדֶק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקרעה 2: 6; וסורת את-תובה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקרעה 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוהררף

37: 36 - 43; וסורת אל-אחקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנֵם אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִיַּד עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאֵין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מִזְמַתִּי אֵינָהּ הִיא.
184. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֱלֹה מִזְהִיר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דָּבָר שֶׁבָּרָא אֱלֹה, וְכִי קָרוֹב כְּבֶר סוּפָם? וְלֹאחֵר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרֶה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֱלֹה יִתְעַה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּא?⁴ אָמֹר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יְגַלֶּה מוֹעֲדָה. הַעֲצָמָה שְׁלֵה כְּבִדָּה מְאוֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּא עֲלֵיכֶם אֱלֹה לִפְתָּע. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלוּ אַתָּה מַעֲנִין לְדַעַת מִתִּי תְּבוּא. אָמֹר, רַק לְאֱלֹה הַיֹּדֵעַ עֲלֵיהָ, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַבִּיא תוֹעֵלַת לְעַצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רִצּוֹן אֱלֹה, וְלוֹ יִדְעִתִּי אֶת הַנִּסְתֵּר הֵייתִי מִרְבָּה טוֹבָה לְעַצְמִי וְהָרַע לֹא הָיָה פוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֱלֹה מִזְהִיר וּמַבְשֵׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֱלֹה) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשֹׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הִזְדוּג אֶתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהַתְחַלָּה הָיָה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַּאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבִד הַזּוּג הַתְּפִלְלוֹ אֶל אֱלֹה רְבוּנִים וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֵּן טוֹב נְהִיָּה מְאוֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נִתֵּן לָהֶם בֵּן טוֹב, שִׁתְּפוּ לוֹ שִׁתְּפִים, וְיִחַסּוּ לָהֶם חֵלֶק בְּאֲשֶׁר נִתֵּן לָהֶם. אֲכֹן יִתְעַלֶּה אֱלֹה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתְּפוּ לוֹ.
191. וְכִיצַד יִצְרְפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרָא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעַצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34: 46; וסורת את-תכויר 81: 22.

3. ר' סורת ינוס 10: 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 38; סורת אל-אחזאב 33: 63; וסורת אש-שורא 42: 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאלה הם כמוכם. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בלח, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיכם, והתנבלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבועזים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאללה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאללה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכוֹפְּרִים להמשיך בכפרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכוֹפְּרִים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשירה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השירה מרבונכם כדי להאיר עינים, ולהביא הדרך ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבוֹנְךָ בְּקֹר וְעֶרֶב בִּירָאָה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבוֹנְךָ לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוְרַת אֶל-אַנְפָּאֵל שֶׁלֶל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שֶׁלֶל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינהה, אחרי סורת אל-בקר 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שֶׁלֶל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שֵׁיךְ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחַ, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהֵה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶה כְּאֲשֶׁר יִזְכֵּר אֱלֹהֵה, יִמְלָאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהְקָרָא אוֹתוֹתָיו לִפְנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֱמוּנָה, וְעַל רְבוּנָם יִשְׁעֲנוּ.²
3. וְאֲשֶׁר יִקְיֻמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֶל רְבוּנָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרָנְסָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּגֹן עֵדֶן).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיאָךְ רְבוּנְךָ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֲמֵת,⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מִתְנַכְּחִים אֵתְךָ עַל הָאֲמֵת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבְלִים לְמָוֶת כְּאֵלוּ הֵם רֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הִבְטִיחַ לָכֶם נֶצְחוֹן בְּאַחַת מִהִקְבוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאֲחַת הַבְּלִיתִי מִזֵּינֶת, וְאוֹלַם אֱלֹהֵה רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֲמֵת בְּדִבְרֵי וּלְהִבִּיס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּדְּ כִּדִּי לְהַקִּים אֶת הָאֲמֵת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבִטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגָדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקָרְאֶתֶם אֶת רְבוּנְכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נִעְנָה לָכֶם,⁶ אֲנִי אֶשְׁלַח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזָה אַחֵר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 163 ; סורת אל-חגי' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאת ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבויתכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזז וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו,¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבויתכם ויצבי איתן את רגליכם.
12. רבונך אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחתכו להם כל איבר.²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (העונש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה העונש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרויו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע.³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.
 2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.
 3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המַאֲמִינִים! צִיְתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כֹּל עוֹד אַתֶּם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוֹרְאָן נִקְרָא לַפְּנִיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּה (הַכּוֹפְרִים) הַאֲוִמְרִים, שֶׁמַּעֲנוּ, וְהֵם בְּאַמֶּת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיְצוֹרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לַפְּנֵי אַלְלָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהַאֲלָמִים אֲשֶׁר לֹא יָבִינוּ.¹
23. אֱלוּ יָדַע אַלְלָה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מִשְׁהוּ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הֵיוּ פּוֹנִים עֶרְף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המַאֲמִינִים! הֲעֵנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוֹרְאוֹ אַתְּכֶם כִּשְׁהוּא מַעֲנִיךְ לָכֶם חַיִּים, וְדַעוּ כִּי אַלְלָה מִפְּרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לָבּוֹ,² וְכִי אֵלָיו תִּתְאַסְּפוּ.
25. שִׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחָן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בַּחוּטָאִים שֶׁבִּינֵיכֶם (לְבָדָם), וְדַעוּ כִּי אַלְלָה מַעֲנִישׁ קֶשֶׁה.
26. וְזָכְרוּ כִּשְׁהִיְיִתֶם מַעֲטִים וְנִרְדְּפִים בְּאַרְץ (בְּמִכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אַתְּכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֶק אַתְּכֶם בַּעֲזָרְתּוֹ (בְּבִדָּר), וּפְרִנֵּס אַתְּכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ.
27. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵיךְ בְּאַשֶׁר הִפְקִד בְּיָדֵיכֶם.
28. וְדַעוּ כִּי הַהוּן שֶׁלָּכֶם וּבִנֵּיכֶם הֵם רַק מִבְּחָן לָכֶם, וְאַצֵּל אַלְלָה הַשָּׂכָר הָעֶצּוֹם.

קטע 4

29. הוּי המַאֲמִינִים! אִם רַק אַלְלָה תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוֹרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אַמֶּת לַהֲבֵל), וַיִּכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסַּלַח לָכֶם, כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֵר מוֹחֲמַד!) כִּשְׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֵּר אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲגִלוֹת אוֹתְדָּ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּזוֹמָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרہ 2 : 18, ופ' 171.

2. ר' סורת קאף 50 : 16.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רְצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקְדְּמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אָז הִמָּטַר עָלֵינוּ אַבְנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הִבָּא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אַבְל אֵלָלָה לֹא הָיָה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זְמַן שֶׁהָיְתָה אֶתָּה (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּנְיָהֶם, וְכֵן לֹא הָיָה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שְׁלָא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אֵלָלָה, בְּזַמַּן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִלָּל בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְּמַנִּים עָלָיו בְּאֶמֶת הֵם הַיִּרְאִים, אֲדָּ מִרְבִּיתָם אֵינִם יוֹדְעִים.³
35. תִּתְּפֹלְתֶם (הַכּוֹפְרִים) לְכַד הַבַּיִת (הַכְּעֻבָּה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוֹף פֶּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעַמּוֹ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתְּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיאִים אֶת הָעֶשֶׁר שְׁלָהֶם כְּדִי לְמַנֵּעַ מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשִׁבְלֵי שְׁלֵ אֵלָלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לְצַעַר בְּשִׁבְלֶם, וּלְאַחַר מִכּוֹן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יִאֲסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שֶׁאֵלָלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב, וְיַעֲרֹם אֶת הָעֶשֶׁר הָרַע וּבְעָלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וְיִשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמִּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחַדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסְלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְאַסְּלוּ), אֲדָּ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הָרִי כְּבָר נַעֲנְשׁוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הִלַּחֲמוּ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָלָה. וְאִם יִאֲמִינוּ, הָרִי אֵלָלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרָא 26 : 187; סורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 53; סורת צֹאד 38 : 16; וסורת אל-מַעֲרָג' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 217; וסורת את-תּוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3 : 142, ופי' 166 - 167, ופי' 179; סורת את-תּוֹבָה 9 : 16; סורת יוֹנוּס 10 : 28; סורת אֶר-רוּם 30 : 14, ופי' 43; וסורת יֵא. סִין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תּוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלקה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיף לאלקה ולשליח ולקורביו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלקה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפורקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלקה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה הייתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלקה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שיידע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלקה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלקה,¹ ואלקה הוא שומע ויודע.

43. אלקה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו היה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנוכחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלקה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלקה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלקה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אלו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלקה למען תצליחו,

46. וציתו לאלקה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אף התאזרו בסבלנות, כי אלקה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתיהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלקה (להאמין), ואלקה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנפאל 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכָשֶׁהֱשָׁטֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר זָפָה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיִּנָּצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוּלַם כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חָזַר בּוֹ הַשָּׁטֹן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאָה אֲנִי מִה שֶׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלְהָ אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלַת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֱלֹה (הַמְּסַלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוּלַם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹהָ, הִנֵּה אֱלֹהָ עֲזִיז וְחָכָם.

50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרֹאוֹת כְּשֶׁהַמַּלְאָכִים יוֹצִיאוּ אֶת נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחֲבֹטוּ עַל פְּנֵיהֶם וְגִבֵּיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעַמְנוּ אֶת עֲנֹשׁ הַבְּעֵרָה.²

51. כְּעֹנֵשׁ עַל אֲשֶׁר קִדְּמוּ יָדֵיכֶם, בְּאַמְת, אֱלֹהָ אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³

52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, וְאַלְלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. אֱלֹהָ חָזַק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.⁴

53. אוּלַם אֱלֹהָ לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הָעֲנִיֵּק לָעַם, עַד אֲשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵

54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלְהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הַכַּחֲשִׁיו אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהָעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.

55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בִּיּוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹהָ הֵם הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶

56. הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּרַת אֶתְּם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹהָ).

57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בְּמִלְחָמָה, פָּזַר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֱלֹה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.

58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִידָה מַצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּךְ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנצח, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנוּ.¹
60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרֹאתָם כָּכָל שְׂתוּכָלוּ, וְסוֹסִים מוֹכָנִים לִקְרֹב,² כְּדֵי לְהַפְחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אֱלֹהָ וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבִים אֲחֵרִים מִלְּבָדָם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲךָ אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בַּשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, יוֹחֵזר אֲלֵיכֶם בְּמִלּוּאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תִקְפְּחוּ.³
61. אֲךָ אִם יֵטוּ לְשָׁלוֹם, הִטָּה גַם אֶתָּה, וְסִמַּךְ עַל אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ הַיּוֹדֵעַ.
62. וְאִם יֵרְצוּ לְרִמּוֹתָךְ, דִּיךָ בְּאֱלֹהָ, הוּא אֲשֶׁר מִחֹזֶק אוֹתָךְ בְּעֶזְרָתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמִּהְגָּרִים שֶׁל מִכָּה וְהַעוֹזְרִים שֶׁל מִדִּינָה),
63. שֶׁהוּא אֶחָד אֶת לְבוֹתֵיהֶם, לוֹ גַּם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מַצְלִיחַ לֵאחֹד אֶת לְבוֹתֵיהֶם, אֲךָ אֱלֹהָ אֶחָד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחָכָם.⁴
64. הוּי הַנָּבִיא! אֱלֹהָ מִגּוֹ עֲלֶיךָ וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתָּךְ.

קטע 9

65. הוּי הַנָּבִיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לְמִלְחָמָה, אִם עֲשָׂרִים מִכֶּם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בַּסִּבְלָנוֹת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֹתֵם (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָכֶם מֵאָה כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חֲסֵרֵי בִינָה.
66. וְאוֹלָם עֲתָה הִקַּל אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם, בְּיֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חֲלָשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָכֶם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בַּסִּבְלָנוֹת יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֹתֵם, וְאִם יִהְיוּ בָכֶם אֶלֶף כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ בְּרָצוֹן אֱלֹהָ, עַל אֶלְפִים, כִּי אֱלֹהָ עִם בְּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת.
67. אִינוּ מֵתָר לְנָבִיא לְקַחַת שְׂבוֹיִים בְּטָרֶם יִהְיֶה מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אֲתָם רּוֹצִים טוֹבַת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵלּוּ אֱלֹהָ רּוֹצֵה (לָקֶם) אֶת טוֹבַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ רַב-כֹּחַ וְחָכָם.
68. לוֹא גִזַּר אֱלֹהָ מִקֹּדֶם (בְּלִקְיַחַת הַשְּׂבוֹיִים), הָיִיתָם נַעֲנָשִׁים בְּעֵנֶשׁ עֲצוֹם עַל (הַשְּׂבוֹיִים) שֶׁלִקְחֵתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

69. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׂלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

70. הוּי הִנְבִּיא! אָמַר אֵל אֱלֹה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

71. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כוּ, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

72. אַךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה (תּוֹשָׁבֵי מַדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹה מְגִנִּים אִישׁ לְאָחִיו.¹ וְאֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה וְהִגְרוּ (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינָם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

73. הַכּוֹפְרִים מְגִנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמֶּאֱמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּתְּנוּ מְגִנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי), תִּהְיֶה הַסֵּתָה וְשִׁחִיתוֹת רַבָּה בְּאַרְץ.

74. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, אֱלֹה הֵם הַמֶּאֱמִינִים הַאֲמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעֲד בְּגוֹ עֵדוּ).²

75. וְכוּ גַם אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהִגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֶאֱבֹק, הֵם נַחֲשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רֹאשׁוֹנִים לְרִשְׁתָּה זֶה אֶת זֶה, לִפִּי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תובנה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת מאל עמראן 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועיין פ' 4 לעל.

9

סִוֵּרַת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית,
 2. ותוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ וידעו כי לא תברחו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
 3. וזוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג' הגדול,² כי אללה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
 4. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
 5. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזכאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
 6. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

7. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליו.
 - ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותו.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג' אל-אכבר, החג' הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג' הזה כונה «החג' הגדול» משום שזה הייה החג' הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תַּאֲמִינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בִּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוֹת שְׁנָתְנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגִּיעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוֹמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמַנֶם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגָנִיִּים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַקֵּת בְּשָׂבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינֵם לְבֵין הַמַּאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוֹת שְׁנָתְנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִים.
11. אוּלַם אִם יַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְיִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִשְׁלְמוּ אֶת הַזִּכָּאת, יִהְיוּ אַחֲיֶכֶם לְאֻמוֹנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אֲדָּ אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחֵר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אֵין אֲמוֹן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגִרְשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמֶּכָּה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִירָאִים אַתֶּם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שֶׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאַמַּת אַתֶּם מַאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נֶצַח וְעֲלֵיהֶם וְיָבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים,
15. וְיִרְחִיק כַּעַס לְבוֹתֵיהֶם, וְיִקְבֵּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בְּתִשׁוּבָה לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הָאִם חֲשַׁבְתֶּם שֶׁאֱלֹהָ יִנִּיחַ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מִכֶּם הַשְׁתַּתֵּף בְּגִ'הָאֵד (מֵאַבְקָ בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידִי נָפֶשׁ זֹלַת אֱלֹהָ וְשִׁלְחוּ וְהַמַּאֲמִינִים? אֱלֹהָ בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קטע 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִיִּים לְבַקֵּר וּלְשַׁרֵּת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲיָדִים עַל עַצְמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאֵשׁ יִשְׂאָרוּ לְנֶחֱח.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבַקֵּר וּלְשַׁרֵּת רַק הַמַּאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְּקִיִּם אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזִּכָּאת, הִירָא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג'יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגירו ויצאו לג'יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, דרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם בשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נאחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השכר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחיכם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחיכם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומהציאה לג'יהאד בשבילו, אז המתינו עד שייבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חוננו² כבאשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חיילים שנסתרו מעיניכם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע ורחם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוננו, עמק בקירבת מכה היה בו קרב חוננו בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלַּחְמוּ (בְּאֵלָה הַמִּתְמַרְדִּים) מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֶּפֶר הַלֵּא מֵאֲמִינִים בְּאֵלָה וְלֹא בְיוֹם הַדִּין וְאִינִם אוֹסְרִים מִה שְּׁאָסֵר אֵלָה וּשְׁלִיחוֹ וְאִינִם נוֹהֲגִים לְפִי הַדֵּת הָאֲמִתִּית (דֵּת הָאִסְלָאם), עַד שֶׁיִּשְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וַיִּשְׁלְמוּ לָכֶם אֶת הַג' זֵיחַ¹ וַיִּקְבְּלוּ אֶת שְׁלֹטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קטע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שְׁעוֹזְרִי² הוּא הֵבֵן שֶׁל אֵלָה. הַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּסִיחַ הוּא הֵבֵן שֶׁל אֵלָה. זֶה דְּבָרִם הֵם אֲשֶׁר בָּדוּ. דְּבָרִם זֶה דּוֹמֶה לְדְבָרֵי אֵלָה שֶׁכִּפְרוּ לַפְּנִיָּה. יִקְלַל אוֹתָם אֵלָה כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הַרְבֵּנִים שֶׁלָּהֶם,³ וְ(הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לְאֲדוֹנִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלָה. גַּם (הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּסִיחַ עֵיסָא בֶּן מָרְיָם לְאֲדוֹן מִבְּלַעֲדֵי אֵלָה, אֲף עַל פִּי שֶׁנִּצְטוּוּ לַעֲבֹד רַק אֵלָה אֶחָד שְׂאִין אֵלָה וּזְלָתוֹ. לוֹ הִשְׁבַּח מֵעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשִׁתְּפִים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אֵלָה בַּפִּיּוֹתֵיהֶם, אֲדָּ אֵלָה יִגְבִּיר וַיִּשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כָּרְחֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אֵלָה) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר וּבִדֵּת הָאֲמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדֵּתוֹת, אֲכַלּוּ אִם שָׁנְאוּ זֹאת הַפְּגִנִּים.

34. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מִהַרְבֵּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנוֹצְרִים מְנַצְּלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בַּשְּׂבִיל שֶׁל אֵלָה. אֲדָּ לֹאֵלָה אֲשֶׁר יַצְבְּרוּ זֶהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאֻם בַּשְּׂבִיל שֶׁל אֵלָה, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֵשׁ מְכַאִיב,

35. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִלְהִיטוּ אֶת (מִטְבְּעוֹת הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף) בָּאֵשׁ גִּיהֶנֶם, יִטְבַּע בְּכוֹהֵה עַל מַצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגִבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מַה שֶּׁצִּבְרָתֶם לַעֲצֻמְכֶם, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת אֲשֶׁר צִבְרָתֶם.

36. הִנֵּה מִסְפֵּר הַחֲדָשִׁים אֲצֵל אֵלָה שְׁנַיִם-עָשָׂר חֲדָשׁ בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלָה⁴ מִיּוֹם שֶׁבָּרָא אֵלָה שְׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבָּעָה מֵהֶם קְדוּשִׁים. זֹאת הַדֵּת הַנִּכְוָנָה. וְלֹא תִגְרְמוּ בָהֶם עוֹל לַעֲצֻמְכֶם.⁵ אֲדָּ הִלַּחְמוּ בַּפְּגִנִּים כָּלֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כָּלֶכֶם, וַדְּעוּ כִּי אֵלָה הוּא עִם הַזִּירָאִים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשכחה.

3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 79 - 80.

4. בערבית אל-לוּח אל-מַחְפּוּט = הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאלה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאלה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם בפאשר תזעקו למלחמה בשביל אלה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ! האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא?¹ תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשנאה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אלה ואויביכם), אלה יעניש אתכם ענש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שניצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אלה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אלה כבר עזר לו בפאשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השני מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחברו, אל תתעצב! אלה הוא עמנו, אז הוריד אלה את שכינתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אלה תמיד העליון, כי אלה עזוז וחכם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אלה ברכושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לוי זה היה שלל שזוכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליו, אף המרחק היה ארוך וקשה יותר מדי בשבילם. והם לשבעו באללה לוי יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר כזו יביאו כליון על עצמם, כי אלה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אלה, מדוע הרשית להם (להחליץ בקלות), לפני שיתגרר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באללה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אלה ברכושם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופ' 120, ופ' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באלה וביום הדין ויש חשד בלבובתיהם שואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג'האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את יציאתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים, וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בבלול דעת ביניכם, והיו ממהרים ביניכם להסית אחד נגד האחר ליצר פרוד בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלקות בין המאמינים, ונסו להפוך לך את העניינים להכשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, זכריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון, יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולענייננו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע בכם בענש, מלפניו או בדינו. המתינו, וגם אנחנו ממתינים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל מכם, כי אתם אנשים משחתיים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באלה ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב בניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לכם (למאמינים), אבל הם לא שיכים לכם, והם עושים זאת מתוך פחד,
57. לו היו מוצאים מחסה או מערה, או מקום אחר שיוכלו להסתתר בו, היו נכנסים אליו בחפזון.
58. יש באלה מביניהם שלועגים לך (הנביא) בגלל חלקת כספי הצדקה, כי אם יקבלו חלק ישמחו, ואם לא יקבלו ירגזו,
59. לו רק היו מסתפקים במה שאללה ושליו נותנים להם, והיו אומרים, דינו באללה, הוא יתן לנו מחסדו, וגם שליו יתן לנו, ורק את אלה לבדו אנחנו שואלים.

קטע 8

60. כספי הצדקות (הנצאת) מיעדים לעניים, למסכנים, ולפקידים הפועלים לגבות את הצדקות, ולאלה שאתם מקרבים את לבותיהם לאסלאם, ולשחרור עבדים, לשקועים בחובות, ולממן (העובדים) בשביל של אלה, ולנוסעים רחוק מן הבית שאזל כספם, החלקה הזאת היא מצנה מאלה. אלה יודע וחקם.
61. יש ביניהם (הצבועים) באלה המציקים לנביא, ואומרים, הוא מטה און ומאמין לכל אחד. אמר, הוא און המקשיבה לכל דבר טוב שאתם אומרים לו, והוא מאמין באללה, ומאמין למאמינים, גם הוא רב רחמים לאלה שהאמינו מביניהם. אך לאלה המציקים לשליח אלה צבוי ענש מכאיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לכם באללה לרצותכם, אך מוטב להם כי ירצו את אלה ואת שליו אם באמת הם מאמינים.
63. האם אינם יודעים, כי המתנגד לאללה ולשליו מחכה לו אש הגיהנם, ובה ישאר לנצח? זו החרפה הגדולה.
64. הצבועים מפחדים שמא תורד סורה¹ מן השמים אשר תודיע להם על מה שהם מסתירים בלבותיהם (מן הכפירה). אמר להם, המשיכו להלעיג, אלה מגלה את מה שאתם מפחדים ממנו.
65. אם תשאל אותם (אודות מה שהם אומרים נגדך), יאמרו, היינו מתלוצצים. אמר, האם באללה, ובאותותיו, ובשליו אתם מתלוצצים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתם, אם נסלח לקבוצה מכם (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכוו את אללה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשחתים.¹
68. אללה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואללה קלל אותם, ומחפה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכם ועשירים יותר מכם עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, וישקעתם בדברי שקר על אללה כפי ששקעו. אלה הלך עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שלקו הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אללה, לכן הוא העניש אותם). לכן אללה לא עשה להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומצייתים לאללה ולשליחו. אלה ירחם אללה עליהם (ביום הדין). אללה עוזר וחסם.
72. אללה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשפנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אללה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה וישאר השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'אטייה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליחו. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. וגש באללה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו ערך קשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ושקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליחו, ואללה לא ידריך את המשחיתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתייהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בצאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו²,

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאי' 4: 56; סורת אל-חג' 22: 19 - 22; וסורת אל-מעארג' 70: 15 - 16.

82. הם יצחקו מעט (בעולם הזה), אבל הם עומדים לבכות הרבה (בעולם הבא) כענש למה שעשו.

83. וכאשר יחזירך אלה אל אחת מקבוצותיהם (הצבועים), ואז יבקשו אותך להרשות להם לצאת אתך לקרב. אמר, לא תצאו אתי לעולם, ולא תלחמו אתי באויב לעולם, בפעם הראשונה רציתם להשאיר בבית, ולכן, השאירו עם אלה הנשארים בבית, החלשים (הנשים והילדים והזקנים והחולים).¹

84. ואתה (השליח) אל תתפלל לעולם על גופת אחד מהם, ואל תעמד ליד קברו להתפלל למענו, משום שהם כפרו באללה ובשליחו ומתו בעודם משחתיים.

85. ואל תתירשם מהונם הרב והמספר הגדול של בניהם. אלה רוצה לתת להם את זה כענש בשבילם בחיי העולם הזה, ועד שימותו ככופרים.²

86. וכאשר יורדת סורה מן השמים האומרת, האמינו באללה ובצעו ג' האד עם שליחו, בעלי האמצעים מביניהם מיד ישאלו את רשותך, ויאמרו, הרשה לנו להשאיר עם אלה שנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים והחולים).

87. הם (הצבועים) רוצים להשאיר עם הנשים והילדים והזקנים ובעלי המום, כי נאטמו לבותיהם, לכן, הם לא יבינו.

88. אך השליח (מוחמד) והמאמינים עמו בצעו ג' האד ברכושם ובנפשותיהם, שמור להם כל הטוב (בעולם הבא) והם המצליחים.

89. אלה הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. לנצח יחיו בהם, וזו הזכייה הגדולה.

קטע 12

90. המתנצלים מבין שוכני המדבר באו (אל השליח) להתנצל לפניו על המצב הקשה שלהם, למען שירשה להם לא לצאת אתו לקרב, והמתכחשים לאללה ולשליחו עוד לא יצאו עם הנביא. ענש מכאיב יפגע באלה שפכרו מביניהם.

91. אין חטא על החלשים והחולים ולא לה שאין להם האמצעים להכין את עצמם לצאת עם השליח לקרב, אם הם נשארו נאמנים לאללה ולשליחו, כי אין סבה להעניש את עושי הטוב, ואללה סולח ורחום,

1. ר' סורת אל-פתח 48 : 15.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזר להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לתת להם, ואז חזרו ועיניהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אללה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לכם בכלל, משום שאללה גלה לנו את הענין שלכם, אללה ושליחו יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לכם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלכם), הם (הצבועים שפחרו להשאיר בבית) ישבעו לכם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לכם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אללה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאללה הוריד מן השמים על שליחו. אללה יודע וחקם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אללה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אללה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אללה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמי, כי אללה סולח ורחום.
100. אללה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואללה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישכנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופ' 110; וסורת אל-חג' 22: 58.

101. יש צבועים מבין שוכני המדבר אשר סביבכם ומשוכני מדינה הרחיקו לכת בצבועותם, שאתה לא מכיר אותם, אמנם אנחנו מכירים אותם. נעניש אותם פעמים (בעולם הזה). ולאחר מכן גם יוחזרו אל ענש עצום (בעולם הבא).
102. ואמנם ישנם אחרים (מאנשי מדינה) שהודו בחטאם וחזרו בתשובה, וכך ערבבו מעשה טוב במעשה רע. יתכן שאללה יקבל חזרתם בתשובה, כי אלה סולח ורחום.

קטע 13

103. קבל מרכושם צדקה לטהרם ולזכותם בה, והתפלל בעדם, כי תפלתך מרגיעה אותם, ואללה שומע ויודע.
104. האנשים יודעים כי אלה מקבל את חזרת עבדיו בתשובה, ומקבל את הצדקה שהם נותנים. אלה הוא המקבל את חזרת עבדיו בתשובה ורחום.
105. אמר, עשו (מעשים טובים), ואללה יראה את מעשיכם, וכן גם שליחו, וגם המאמינים, ולאחר מכן תחזרו אל יודע הנסתר והנגלה, והוא יודיע לכם על אשר עשיתם.
106. יש כאלה שדינם נדחה, מחכים לדיו של אלה, אולי יעניש אותם או יקבל את חזרתם בתשובה, כי אלה יודע וחכם.
107. ואלה (מבין הצבועים) שהקימו מסגד לשם הצקה (למאמינים)¹ וכפירה, ולזרוע הפרדה בין המאמינים, וכדי שישמש מקלט לכל אלה שנגלחמו באללה ובשליחו מלפנים. הם נשבעים, התכוננו רק לטובה, ואולם אלה יעיד כי הם משקרים.
108. לעולם לא תקים תפלה בו. את המסגד שנוסד מהיום הראשון על יראת אלה,² ראוי יותר שתקים בו תפלה. יש בו אנשים שאוהבים להטהר, ואללה אוהב את המטהרים.
109. האם את מי שישד את בנינו על יראה ורצון מאלה טוב יותר או מי שישד את בנינו על שפת תהום שהתמוטט בו אל אש גיהנם? אלה לא ידריך את הכופרים.
110. את בנינם (של הצבועים) אשר בנו ממשיך להיות חרדה בלבותיהם עד אשר לבותיהם יקרעו. אלה יודע וחכם.

1. מסגיד אצי-צ'ראר שהקימו הצבועים להתקין המוסלמים במדינה ממנו. אבל הנביא והמוסלמים הרסו אותו לפני שהצבועים יכלו לבצע את מזימתם.

2. מסגיד קובאי קרוב למסגד הנביא במדינה.

קטע 14

111. אֵלֶּלָה קָנָה מִהַמְאֲמִינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תַּמּוּרַת הַגֹּן, אִם יִלְחֲמוּ בַשָּׂבִיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהְרָגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַתּוֹרָה וּבִאֲנִי' יֵל וּבִקְוִירָאן, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֵלֶּלָה בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתֶם עִם אֵלֶּלָה. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.
112. אֵלֶּלָה הֵם, הַחוּזָרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַמְשַׁבְּחִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַצְמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹדִידִים בַּתְּפִלָּה לֵאמֹר, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהָאוֹסְרִים אֶת הָרַע, הַמְקִימִים אֶת דִּינֵי אֵלֶּלָה, וּבִשְׂר טוֹבוֹת לַמְאֲמִינִים.
113. אִין לִנְבִיא וְלַמְאֲמִינִים לְשָׂאֵל מֵאֵלֶּלָה סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיָּהֵם.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבִירָהִים אֶת אֵלֶּלָה לְמַעַן אֲבִיו לֹא הִיְתָה אֶלָּא בְּגִלַּת הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לֵאמֹר מִשְׁדָּד יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבִירָהִים הָיָה מְרַבָּה הַתְּחַנּוּנוֹת אֶל אֵלֶּלָה וּמִתּוֹן.
115. אֵלֶּלָה לֹא הָיָה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחַר שֶׁהִדְרִיד אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמָם מִזְעֲמוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
116. לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמַמִּית, וְאִין לָכֵם זִילְתוֹ מִגֵּן אוֹ עוֹזֵר.
117. אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבַת הַנְּבִיא וְהַמְהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּלָה שֶׁהֶצְטִרְפוּ אֵלָיו בְּזִמְן הַמְּצוּקָה (בְּזִמְן הַמָּסַע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחַר שֶׁהִלְבָּבוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעַט סְרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְאִזּוּ אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כִּמוֹ כֵּן, אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הֶצְטִרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נִפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיִדְעוּ שֶׁאִין מִפְּלֵט מֵאֵלֶּלָה אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאִזּוּ הוּא קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמְּקַבֵּל הַחוּזָרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוֹי הַמְאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמִת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשְׁבֵי מְדִינָה וְתוֹשְׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהֶצְטִרֵּף אֶל שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה (מוֹחַמֵּד), וְלִהְיוֹת אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, והלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲנִיפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֵן לֹא יִדְּרֻךְ בְּמָקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שֶׁהִיא, אֲלֹא
שִׁירָשׁם לְזָכוֹתָם מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקַּח שָׂכָר עוֹשֵׂי הַטוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שִׁיּוּצִיאוֹ אִם גְּדוּלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל וָאֲדִי שִׁיחֲצוֹ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֶׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצֹאֵת לְמַלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בְּחֵלֶק מִכָּל
קְבוּצָה לְצֹאֵת, לְמַעַן אֱלֹה שְׁלֹא יִצְאוּ לְמַדּוֹ אֶת דָּתָם, וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יַחֲזִרוּ אֲלֵיהֶם מִהַמְלַחְמָה לְמַדּוֹ אוֹתָם מִה שֶׁלְּמַדּוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שִׁיְהִיו זִהִירִים.

קטע 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אִתְּכֶם, וְיָדְעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיְּרָאִים.
124. וְכֹאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מָכֶם סוּרָה זֹה הוֹסִיפָה אֱמוּנָה? אַכֵּן לְמַאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֱמוּנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוּנָה.
125. אֲדָּ לְאֵלָה שֵׁישׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמֵאָה עַל טְמֵאָתָם,
וַיִּתּוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחָנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים! אֲדָּ הֵם אֵינֶם
חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכֹאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאֵם מִיִּשְׁהוּ רֹאֶה אֶתְכֶם! וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מִרְגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֲלֵלָה הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הָאֱמוּנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּבֵּר בָּא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבְּכֶם,³ שְׁכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בְּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמְתִיחַס לְמַאֲמִינִים בְּחֻמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ), אֲמַר, דִּינִי בְּאֵלָלָה, שְׂאִין אֵלָה זוֹלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעָצוּם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מודת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צ' 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקה' 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוֵּרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת יונס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם (הַקוֹרְאֹ),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקֶּרְבָּם (מוֹחֲמֵד),²
וְצוּיָנוּ לוֹ, הִזְהַר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שֶׁעוֹד לֹא הֶאֱמִינוּ), וּבִשָּׁר לַמַּאֲמִינִים שְׂנִיֹּשׁ
לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רְבוֹנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף בְּרוּר.
3. רְבוֹנָם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשָׁשָׁה יָמִים,
וּלְאַחַר מִכֵּן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, מִנְהַל אֶת עֲנִינֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאִין
מִמְלִיץ שְׁמִתָּר לוֹ לְהַמְלִיץ בְּפָנָיו עַל מִישֵׁהוּ בְּלִי הַסִּקָּמָתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה
רְבוֹנָם שֶׁעֲלִיכֶם לְעַבְדּוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כָּלכֶם תִּחְזְרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֹו הַבְּטָחָה אֲמִתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרָא
אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחַר שְׁיָמִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷
לְמַעַן יִגְמַל לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטוֹב בְּצִדֵּק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה
רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְּאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שֶׁעָשָׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר שֶׁל אֹור וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ
מִסְּלוּלִים, לְמַעַן תִּדְּעוּ אֶת מִנְּנֵן הַיָּמִים וְחִשְׁבוּן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא
בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמֶּת וּלְמַעַן שְׂיִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בְּחִלּוֹף הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת
לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63 ; סורת צאד 38 : 5 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

3. ר' סורת אל-כהף 18 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת סבא' 34 : 3.

5. ר' סורת אל-בקהר 2 : 255 ; סורת סבא' 34 : 23 ; וסורת אנ-נגים 53 : 26.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; וסורת אז-זוח'ירוף 43 : 87.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

8. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 42 - 43 ; סורת צאד 38 : 57 - 58 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44.

9. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת יא. סין 36 : 40.

10. ר' סורת אל-אעראף 7 : 5.

11. ר' סורת יונס 10 : 101 ; סורת יוסוף 12 : 105 ; וסורת סבא' 34 : 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְטָחוֹ בָּהֶם, וְשָׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מְעוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֶשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יִדְרִיךְ אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִיסֶם אֶל גּוֹ עֵדוֹן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגוֹ עֵדוֹן, «הַשְׁבַּח לָךְ אֱלֹהֶה», וּבִרְכָתָם בִּינִיָּהם, «שָׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְׁבַּח לְאֱלֹהֶה רְבוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֱלֹהֶה אֶת הָרָעָה לְבָנֵי אָדָם כְּשֶׁהֵם מִבְּקָשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמִּבְּקָשִׁים אוֹתוֹ, כְּכֹר סוֹפֶם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אֲבָל אֲנַחְנוּ מִנִּיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּישׁ עֲמָנוּ (בִּיּוֹם הַדִּין) לְתַעוֹת בְּעוֹרֹנָם.
12. וְכֹאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשָׂכִיבָה עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָה, אוֹ בְּעִמִּידָה,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגַעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמְּשַׁחֲתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וְכִבֵּר הַשְׂמֵדָנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרּוֹת שֶׁשְׁלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.
14. וְאֵי עָשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּיִּוְרְשִׁיָּהֶם בְּאַרְצָה, לְמַעַן נִרְאָה כִּיִּצַּד תִּתְנַהֲגוּ.
15. וּבִהִקְרָא לִפְנֵיָהֶם אוֹתוֹתֵינוּ בְּהִירִים, אֲמָרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּפָגִישָׁה עֲמָנוּ (בִּיּוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ מִמִּירוּהוּ. אֲמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִי, וְאֲנִי נִרְאָה אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֲקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. אֲמַר, לוֹ רָצָה אֱלֹהֶה, לֹא קָרָאתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הֵבִיא אוֹתוֹ לִידִיעַתְכֶם, וְכִבֵּר שֶׁהִיתִי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵי, ⁵ הָאֵם לֹא תִבְיִנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13: 23 - 24; סורת אל-אחזאב 33: 44; סורת יא. סין 36: 58; וסורת אל-ואקעה 25 - 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 1; וסורת אל-כהף 18: 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 11.

4. ר' סורת פוצלת 41: 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממי שבודד שְׁקָרִים על אֱלֹהָ אוּ מְכַחֵשׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יַצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוּ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בִּפְנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאָז נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כָּפְרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאַרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רִבּוֹנָהּ, הִיָּה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתָּר הוּא רַק בֶּיַד אֱלֹהָ, חֲכוּ (לְהִחְלָטָת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.²

קִטֵּעַ 3

21. וְכַאֲשֶׁר נַעֲנִיק לִבִּי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מְהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אֲכֹן שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבִשָּׁה וּבִים, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בְּסַפִּינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמֵחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סַעֲרָה וְחַגְלִים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאֶבּוֹד, הַתְּפַלְּלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּית, אִם תִּצְלִל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חִסְדְּךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהֲצִיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוּא הָאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שֶׁלְכֶם תַּחּוֹל עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזֹרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָכֶם מָה שֶׁעָשִׂיתֶם.
24. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשַׁלֵּם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צֶמַח הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֶכֶל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹנֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חֹשְׁבֵי שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עָלֶיהָ, וְאִזּוּ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת ינוס 10: 96 - 97; סורת אל-

אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת ינוס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָתֵנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כְּאֵלוּ מַעֲוֹלָם לֹא צָמְחָה. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעָלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשְּׁלוֹם (גֵּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֵת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶּה אֲבָק וְלֹא הַשְּׁפָלָה, אֲלֵלָה הֵם אֲנָשִׁי הַגֵּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וּלְאֵלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֵעֲנִשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְּׁפָלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כְּאֵלוּ כֶּסֶּוּ
בְּקִטְעֵי לֵיל אָפֶל, אֲלֵלָה אֲנָשִׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסַף אוֹתָם יַחְדּוֹ,⁴ נֹאמַר לְפָגְנִיִּים, עֲמְדוּ
בְּמִקוֹמְכֶם אַתֶּם וְשִׁתְּפִיכֶם (שִׁשְׁתַּפְּתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעַד בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לֵב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁכַּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיָהּ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֱמֵתִי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמַר, מִי מִפְּרִנֵּס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְּׁמִיעָה וְאֶת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֶת הַמֵּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעֲנָנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמַר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: להביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 106 - 107; סורת אבראמים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 18: 47.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופי' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמרמן 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וַאֲמַר, זֶהוּ אֱלֹהָהּ רַבּוֹנְכֶם הָאֵמֶתִי. וְאִין דְּבַר זִילֵת הָאֵמֶת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, כִּיצַד אַתֶּם סוֹטִים מַעֲבֹדְתּוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פֶּסֶק וּבִצְדָק כִּי פוֹרְקִי עַל שְׁמַיִם לֹא יִאֲמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיוּכַל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאִזְיִרְס אֱלִיוֹ? אָמַר, אֱלֹהָהּ יִתְחִיל אֶת הַבְּרִוּאִים וְאַחֵר כֶּךָ (יִמִּיתֶם וְיִחִיָּה אֹתָם) יִחִיִּירְס אֱלִיוֹ (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדְּרָךְ הָאֵמֶת אֶל דְּרָךְ הַתְּעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם מִי שְׂיִכַל לְהַדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת! אָמַר, רַק אֱלֹהָהּ מִדְּרִיךְ אֶל הָאֵמֶת. לָכֵן מִי שְׂמִדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת רְאוּי מְכַל שְׂיִאֲמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדְּרִיךְ וְהוּא זָקוּק לְהַדְרָכָה.² מַה קֶּרָה לָכֶם, כִּיצַד אַתֶּם שׁוֹפְטִים?

36. מַרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלֵם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בְּפָנֵי הָאֵמֶת בְּמֵאוּמָה. אָכֵן יוֹדַע אֱלֹהָהּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּיאַת אֶת הַקּוּרְאָן מְכַל מְקוֹר שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשְּׁמַיִם לְאַשֵׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקִּדְּמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי'ל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לְמַה שֶׁהוֹרֵד בְּסְפָרִים שֶׁקִּדְּמוּ לוֹ, אִין סִפֵּק בּוֹ שֶׁהוּא מַעֵם רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

38. וְאִם יֹאמְרוּ, הוּא (מוֹחַמֵּד) הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, הַבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעִזְרַתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֵתֶם יְכוּלִים מְלַבֵּד אֱלֹהָהּ, אִם בָּאֵמֶת אַתֶּם צוֹדִקִּים.³

39. וְאוֹלֵם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוּרְאָן) לְפָנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְנֵנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כְּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לְפָנֵיהֶם, וְיִרְאֶה מַה הָיָה סוֹפֵם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מַבְיִיגֵיהֶם (בְּגִי הָעַם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהִאֲמִינוּ בּוֹ (בְּקוּרְאָן), וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מַבְיִיגֵיהֶם שֶׁלֹּא הִאֲמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קטע 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אָמַר, לִי מַעֲשֵׂי וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, אַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שְּׂאֲנִי עוֹשֶׂה וְאֲנִי לֹא אַחֲרָאִי לְמַה שְּׂאֵתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 24 ; סורת אל-אסרא' 17 : 88 ; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4 ; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבִּינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּךְ לֹא מִבִּינִים מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוֹלָם הַתּוֹכֵל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבִּינֵיהֶם שֶׁהֵם מִסְתַּכְּלִים בְּךָ (אֲדָּךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָךְ), אוֹלָם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים עַל אֵף שֶׁהֵם אֵינָם רוֹאִים!¹
44. אֲלֵלָה אֵינִי מִקְפָּח אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּךְ הֵם מִקְפָּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֲסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגִּישׁוּ כְּאֵלוּ שֶׁהוּא (בַּעֲוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחַת,² וְכִפְּרוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מְאוֹד). אֲלֵלָה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלֵלָה יַפְסִידוּ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֲנֵשׁ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוֹת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֲנֵשׁ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלֵלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֵּׁר יַעֲשׂוּ (בַּעֲוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אֲמָה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחנָּה שְׁלִיחַ, וְלֵאחֵר בּוֹא שְׁלִיחַם, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצִדֵּק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מִתִּי גִבּוֹא הָאִיִּים הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאַמַּת אַתָּם צוֹדֵקִים (בְּאִיִּים שְׁלֵכִם)?⁴
49. אָמֵר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעְזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלֵלָה. לְכָל אֲמָה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחֲוֹתוֹ אֵף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אָמֵר, אֵידָּךְ אַתָּם מִרְגִּישִׁים אִם גִּבּוֹא אֵלֵיכֶם עֲנִשׁוֹ בְּשִׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בַּיּוֹם? וּמִה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שֶׁהֵם מִבְּקָשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ! כָּעַת אַתָּם מֵאֲמִינִים בּוֹ! לְמִרוֹת שְׁדִרְשֶׁתֶם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאֵז נֶאֱמַר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֲנֵשׁ הַנִּצָּחִי, הָאִם אֵין זֶה הָעֲנֵשׁ הַרְאוֹי לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בַּעֲוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכופרים מבקשים ממך ידיעה עליו, האם הוא אמת? אמר, כן, ברבונאי! אמת הוא, ואתם לא תוכלו להמלט (מהענש של אלה).¹

קטע 6

54. ולו יהיה לכל נפש כופרת כל הון העולם תהיה מוכנה לשלמו כפדיון עבור עצמה.² וכאשר יראו את הענש ירגישו חרטה עמקה, ואז ישפט ביניהם משפט צדק והם לא יעשקו.

55. לאלה כל אשר בשמים ובארץ. והבטחת אלה אמת היא, ואולם מרביתם (הכופרים) לא יודעים.

56. הוא (אלה) יחיה וימית ואליו תחזרו (ביום תחית המתים).

57. הוי בני אדם! כבר באה לכם דרשה (הקוראן) מרבונכם, ובה רפוי למחלות הלבבות, והדרך, ורחמים למאמינים.³

58. אמר, (הקוראן שבא אליכם) בחסד של אלה וברחמיו, בזאת ישמחו, כי הוא טוב יותר מכל ההון אשר נאספו.

59. אמר, מה אתם חושבים על המזון שאלה יצר לכם, אולם אתם עשיתם חלק ממנו אסור וחלק מתר? אמר, האם אלה הרשה לכם לעשות כן, או תבדו על אלה כזב?⁴

60. ומה דעתם של אלה הבודים על אלה הכזב (פי יקרה) ביום תחית המתים! אלה מעניק חסד לבני אדם, אך מרביתם אינם מכירים תודה לאלה.

קטע 7

61. אין דבר שתעסק בו, או קריאה שתקרא בקוראן, או כל מעשה שתעשו, מבלי שנהיה עדים לו כשתתחילו לעסק בו, אין דבר שתיחבא מרבונך ולו כמשקל גרעין, בארץ או בשמים, או מה שקטן או גדול ממנו, והכל נרשם בפנקס רשום ברור.⁵

62. המקרבים לאלה לא יהיה עליהם פחד ולא יגון,

63. אלה אשר האמינו וייראו אלה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵין לִשְׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הִגְדוּל.
65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֶיָּהֶם. הַכּוֹחַ הָעָצוּם כָּלוּ שִׁיךְ לֵאלֶּלָה, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׂמִים וְאִשֶּׁר בְּאֶרֶץ שִׁיךְ לֵאלֶּלָה, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִה שֶׁהֵם מִיַּחֲסִים לֵאלֶּלָה.
67. הוּא (אֵלֶּלָה) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה (חֲשׂוֹד) לְמִנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מִיָּאִיר) לְמַעַן תֵּרְאוּ לְאוֹרוֹ, וַיֵּשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
68. הֵם (הַנּוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֵלֶּלָה וְלָד, לוֹ הִשְׁבַּח! הוּא הַבִּלְתִּי זָקוּק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מָה שֶׁבְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלִטוֹן (הוֹכַחָה) בָּזֶה? הַתְּאֻמְרוּ עַל אֵלֶּלָה אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ!¹
69. אָמַר, אֵלֶּה הַטּוֹפְלִים שֶׁקְרִים עַל אֵלֶּלָה לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.
70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנֶּאֱדָה קֶצֶרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִזּוֹ יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הָעֵנֶשׁ הַחֹזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוּחַ כְּשֶׁאָמַר לְבְנֵי עָמוֹ, בְּנֵי עַמִּי! אִם נוֹכַחְתִּי בִּינִיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֵלֶּלָה קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֵלֶּלָה. הַחֲלִיטוּ בִּינִיכֶם מִה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֵתֶם וְשִׁתְּפִיכֶם אִשֶּׁר צִרְפֶּתֶם לֵאלֶּלָה, וְהַכְרִיזוּ אֶת מַה שֶׁאַתֶּם זוֹמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מִה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצְפּוּ לִי,²
72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאַלְתִּי מִכֶּם שְׂכָר, כִּי שְׂכָרִי מֵאֵלֶּלָה, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמִּתְמַסְרִים לֵאלֶּלָה).³
73. אֲדָּה הֵם הַתִּנְגְּדוּ לוֹ, וְנִאֲנַחְנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רְאֵה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19: 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 59 - 64; וסורת הוד 11: 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 131 - 132; סורת אל-מאאידה 5: 44; סורת אל-אנעאם 6: 162 - 163; סורת

אל-אעראף 7: 126; סורת יונס 10: 84; סורת יוסוף 12: 101; וסורת אנ-נמל 27: 44, ופ' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עֲמִיקָה, וְהֵם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הָאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּד אֲנַחְנוּ אוֹטְמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלָה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֵלָלָה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (הַשְּׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עֲמֹ, אֲדָּהֶם הִתִּיָּהֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אֲמָרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בְּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אֲתֵם לָאֱמֶת כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לַעֲוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אֲמָרוּ לְמוֹסָא, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירֵנוּ מִהֶדֶת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַשְׁלֹטוֹן בְּאֶרֶץ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אָמַר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשָׁף אֲמֹן.
80. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אֲתֵם רוֹצִים לְהַשְׁלִיד!⁶
81. וְכַאֲשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שְׁעֲשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים, וְאֵלָלָה וְבִטְלוּ.⁷ אֵלָלָה לֹא יִתֵּן לְמַעֲשֶׂה הַמְשֻׁחִיתִים לְהַצְלִיחַ.⁸
82. אֵלָלָה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בְּדִבְרֵיו עַל אֵף שִׁנְאָת הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עֲמֹ שֶׁל מוֹסָא הָאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאֶרֶץ וְעִבֵּר כָּל גְּבוּל בְּכִפְרִתּוֹ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עֲמִי! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֵלָלָה סִמְכוּ עָלָיו, אִם אֲתֵם מִתְמַסְּרִים לוֹ?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; יונוס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

וסורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אנחנו סומכים על אלה. רבוננו! אל תתן לכופרים לרדף אותנו ולנצח אותנו,

86. והצילנו ברחמך מן הכופרים.

87. והשרנו אל מוסא ואחיו (הארו), הקימו לבני עמכם במצרים בתים למקלט בשעת סכנה, ולמקומות תפלה, וקימו את התפלה, ובשר למאמינים.

88. ואמר מוסא, רבוננו! אתה הענקת לפרעה ולנכבדיו רכוש והון עצום ברחמי העולם הזה. רבוננו! הם משתמשים בו להתעות אנשים משבילך. רבוננו! השמיד את הונם ואטם את לבותיהם לבל יאמינו עד אשר יראו את הענש המכאיב.¹

89. אלה אמר, תפלתכם נענתה, לכן המשיכו ללכת בשביל של אלה, ולא תלכו בשביל של חסרי הדעת.

90. וכאשר העברנו את בני ישראל בים, ופרעה וגדודיו רדפו אחריהם בזדון ואיבה, וכאשר עמד פרעה לטבע, אמר, אני מאמין שאין אלה זולת האל שבני ישראל מאמינים בו, ואני מן המתמסרים לו,

91. אז נאמר לו, כעת! וכבר מרדת מקדס והיית מן המשחיתים,

92. אולם היום נציל אותך בגופך למען תהיה לאות לבאים אחרים. אך מרבית בני האדם אינם שמים לב לאותותינו.

93. וכבר הושבנו את בני ישראל במושב בטוח, ופרנסנו אותם במאכלים טובים, והם לא נחלקו ביניהם אלא אחרי שהעניקה להם הדעת. רבונך ישפט ביניהם ביום תחית המתים במה שנתלקו בו.

קטע 10

94. אם יש לך ספק כל שהוא בנוגע למה שהורד אליך (מהענן הזה), שאל את אלה הקוראים את הספר (התורה והאג'יל) לפניך. כבר באה אליך האמת מרבונך, לכן, אל תהיה מן הספקנים,

95. ואל תהיה במכחישים את אותות אלה, לבל תהיה מן המפסידים.

96. אלה אשר אלה החליט החלטת צדק, לגרשם מרחמיו, לא יאמינו,

97. ולו בא אליהם כל אות, עד שיראו את הענש המכאיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כְּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוּס, כְּאֶשֶׁר הָאֱמִינוּ, הִסְרָנוּ מֵעָלֵיהֶם אֶת עֹנֶשׁ הַקָּלוּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִתְּנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בְּהֵנָּה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָדָה הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשׁוֹכְנִים בְּאַרְץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לַהֲיֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׁתּוּכָל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֹנֶשׁ עַל אֱלֹהָ שְׁאִינֶם מִבְּנִים.
101. אָמַר, הִתְבּוֹנְנוּ בְּכָל מָה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנִם הָאוֹתוֹת וְהָאֲזָהָרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחְכִּים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֹנֶשׁ) כְּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהָ שֶׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחְכֶּה בֵּין הַמַּחְכִּים גַּם־כֶּם,
103. לְאַחֵר מִכֶּן, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קִטְעַ 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפֵּק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּ שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמְיִתְכֶם אֲנִי אַעֲבֹד, וְצוּיִתִּי לַהֲיֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּתַנִּיף לְשֹׁמֵר אֶת הַדֵּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), וְאֵל תַּהֲיֶה מִן הַפְּגָנִים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׁלֹא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֵק לָךְ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּד אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שֵׁיכָל לְהַסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבַדּוֹ, וְאִם יִרְצֶה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאֲשֶׁר יִרְצֶה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנָכֶם, לָכֵן, מִי שֶׁמִּקְבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מִקְבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְכִי שְׁיִתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לְמָה שִׁיקְרָה לָכֶם.
109. נִהַג לְפִי מָה שֶׁהֲשָׁרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36: 30; סורת אדי-דיאריאת 51: 52; וסורת אז-זוח'רופ 43: 23.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 272; סורת הוד 11: 148 - 149; סורת אר-רעד 13: 31, ופ' 40; סורת אל-קצצ

28: 56; סורת פאטר 35: 8; וסורת אל-ע'אשיה 88: 21 - 22.

11

סורת הוד הוד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר. ¹
זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר אוֹתוֹתָיו נִשְׁמְרוּ מִפְּנֵי כָּל סֶלוּף וְזִיוֹף, ² וּפְרָשׁוֹ
מֵאֵת הַחֶכֶם וְהַבְּקִיא (אֱלֹהֵ),
2. כְּדִי שְׁלֹא תַעֲבְדוּ אֵלָא אֶת אֱלֹהֵ. ³ אֲנִי (הַנְּבִיא) שְׁנִשְׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם כְּמִזְהִיר
וְכַמְבַּשֵּׁר מֵאֲתוֹ,
3. וּבִקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְּבוּנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתַשׁוּבָה, וְהוּא יַעֲנִיק לָכֶם מִנְעָמִים
לְזֶמֶן מְגֻבֵּל, וְיַעֲנִיק חֶסֶד לְמִי שְׂרָאוּי לוֹ. ⁴ אֵד אִם תִּסְטוּ, חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לָכֶם
מִפְּנֵי הָעֹנֵשׁ שֶׁל יוֹם כְּבִיר (יוֹם הַדִּין),
4. אֵל אֱלֹהֵ תִשׁוּבַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
5. הֵם (הַפְּגִנִיִּים) מֵתֵאֱמָצִים לְמַעַן שְׁיִסְתִּירוּ אֶת כְּפִירְתֶּם מִמֶּנּוּ, הָאֵם אֵינֶם
יּוֹדְעִים כְּשֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת עֲצָמָם בְּבִגְדֵיהֶם, הוּא יֵדַע אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ
אוֹ יִגְלוּ? כִּי אֱלֹהֵ יוֹדַע אֶת אֲשֶׁר בְּלִבָּבוֹת.

חלק 12

6. פְּרִנְסַת כָּל נֶפֶשׁ חִיָּה בְּאֶרֶץ מֵאֵת אֱלֹהֵ, וְהוּא יוֹדַע אֶת מִשְׁכָּנָה כְּשֶׁהִיא
חִיָּה, וְיוֹדַע אֶת מְקוֹם מוֹתָהּ, כִּי הַכֹּל כְּתוּב וּמִפְּרֹט בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי
הַכְּרוּר. ⁵
7. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, כְּשֶׁכֶּס מַלְכוּתוֹ הָיָה
עַל פְּנֵי הַמַּיִם, לְמַעַן יִבְחַן אֶתְכֶם מִי בָכֶם מִיִּטִּיב לַעֲשׂוֹת. ⁶ וְאֵם תֵּאֱמַר
(הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד), שֶׁלְאַחַר הַמָּוֶת תִּקְוָמוּ לְתַחִיָּה. הַכּוֹפְרִים יֵאֱמָרוּ, אֵין זֶה
אֱלֹא כְשׁוֹף בְּרוּר. ⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופי' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אדי-ד'אריאת 51 : 56.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27 ; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. ואם אֶנְחֵנו דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׂ מֵהֶם עַד לְזִמְן מָסִים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂבִיבֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׂ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שְׂלַעְגוֹ לוֹ יִקִּיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אִם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחֵר נְסִירָם מֵעָלָיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר, אֲדָם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסָדָיו לְאַחֵר מְצוּקָה שְׁפָגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חָלְפוּ הָרְעוֹת מֵעָלַי, וַיְהִיָּה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֲה בַעֲצָמוֹ,
10. לֹא כֵן בְּעָלֵי הַסְּבָלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
11. אוֹלֵי אֶתָּה חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹדִי, וְצָר לָךְ עַל כֵּךְ, שְׂיֹאמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְּאֲדִי?² אֶתָּה רַק מְזַהֵר. וְאַלְלָה אַחֲרָאֵי לְכָל דָּבָר.
12. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוֹיוֹת כְּמֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לַעֲזֹרְתְּכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זולַת אֲלָלָה, אִם אֶתֶם צוֹדִיקִים?
13. וְאִזּוֹ אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דַּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֲלָלָה, וְכִי אֵין אֵל זולַתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֵאֵם לֹא תִהְיוּ מְסַלְּמִים?³
14. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפָּחוּ,⁴
15. אֲלֵה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יְהִיָּה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלֵה הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסְכַּל, וְלֹא יְהִיָּה עֶרְךְ לָמָּה שֶׁפָּעֲלוּ,
16. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיךְ וְרִחְמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבֵּין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעֵדָה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶה בְּסִפְק בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנְךָ,⁷ וְאוֹלָם מְרִבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵאֱמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארגי: 70: 19 - 22; וסורת אל-עצר 103: 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21; וסורת אש-שורא 42: 20.

5. ר' סורת אר-רום 30: 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 19; וסורת אס-סגידה 32: 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 2; וסורת אס-סגידה 32: 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה כזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונם, והעדים זכריזו, הנה הם אלה כזבו על רבונם. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל עונשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמץ (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונם, אלה הם שוכני הגן, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴

קטע 3

25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברורה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו ענש יום מכאיב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמוהו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבוני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166; סורת מרים 19 : 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29 : 25; וסורת אל-אחקאף 46 : 6.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23; סורת אל-חשר 90 : 20; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'ריוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמַר, הוּי בְּנֵי עֲמִי! אֵינִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאַלְלָה, לָכֵן לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֶת אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֶת רַבּוֹנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.
30. הוּי בְּנֵי עֲמִי! מִי יַעֲזֹר לִי בִּפְנֵי אֵלֶּה אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי? הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֵם כִּי בְּיַד אוֹצְרוֹת אֵלֶּה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלְּאֹד אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֵלֶּה שְׁאַתֶּם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֵלֶּה לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֵלֶּה יוֹדֵעַ מַה שֶׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹשׁ עוֹל לַעֲצָמִי.
32. אָמְרוּ, נוּחַ! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבִּית לְהַתּוֹכַח, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֶת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמַּת אֶתָּה צוֹדֵק.
33. אָמַר נוּחַ, אֵלֶּה יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצָה, וְאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְבָרַח מֵאַלְלָה,
34. לֹא תוֹעִיל לָכֵם עֲצָתִי, אִם בְּרָצוֹנִי לִיעֹץ לָכֵם אִם אֵלֶּה רוֹצֶה שֶׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רַבּוֹנְכֶם וְאֵלֵיו תִּוְחָזְרוּ.
35. הֲאִם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמַּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֶטְאִי, אֵד אֲנִי חַף מִחֶטְאֵיכֶם.
- קִטְעַ 4**
36. וְאַלְלָה הִשְׁרָה לְנוּחַ, מִקְּבֹד אֵלֶּה שֶׁכָּבַד הֶאֱמִינוּ, לֹא יֶאֱמִין עוֹד אֵף אֶחָד מִבְּנֵי עַמּוֹ, לְכַד אֶל תַּצְטַעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
37. וּבִנְיָה אֶת הַתִּבְּהָ בְּהִשְׁגָּחַתָּנוּ וְהִשְׁרָאֲתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאַל אוֹתִי לְסֹלַח לְכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵּעוּ.
38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוּחַ בּוֹנֶה אֶת הַתִּבְּהָ, וְכִשְׁמִנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוּ לוֹ. אָמַר, כִּשֶּׁם שְׁאַתֶּם לוֹעָגִים לָנוּ, גַּם אֶנְחֶנוּ נִלְעַג לָכֵם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,
39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יָבֹא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחּוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 39.

40. וּבְאֶשֶׁר בָּא הֵצוּ שְׁלֵנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אֶמְרָנוּ (לְנוּחַ), קוּחַ אֶתְדָּה אֶל הַתִּבְּהָ זֹוג מְכַל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵיתְדָּה -פָּרֵט לְאֶלֶה שֶׁכָּבֵר נִחְרָץ גּוֹרֵל־סֵם² וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲטִים הָאֲמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עָלוּ בָּהּ, בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַפִּלְגָּתָהּ וְעִגִּינְתָּהּ, כִּי רְבוּנִי סוֹלַח וְרָחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתִּבְּהָ מְהֻלָּכֶת בֵּין גְּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שֶׁלֹּא הֶצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הֶצְטַרֵּף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֶמְצֵא מַחְסֵה בְּהָר שֶׁיִּגֹּן עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מָגוּ הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֱלֹהָ, אֵלֹא רַק לְמִי שֶׁאֱלֹהָ יִרְחֵם עָלָיו. וְאִז הַפְּרִידוֹ בִּינֵיהֶם הַגְּלִים, וְהָיָה בָּנוּ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאִז נֶאֱמַר, הוּא אֲדָמָה! בִּלְעִי אֶת מִימִידָּה! וְהוּא שְׁמַיִם! הַפְּסִיקוּ! אִז פָּתְחוּ הַמַּיִם, וְהָעִנָּן נִגְמַר. (וְהַתִּבְּהָ) הִטִּילָה אֶת הָעֶלְוֹן עַל הָר אֶל-ג'וּדִי,⁴ וְאִז נֶאֱמַר, הָאֲבִדוֹן לַכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רְבוּנוֹ, רְבוּנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהַבְּטַחְתָּדָּה (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֶמֶת הִיא, וְאֶתָּה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֱלֹהָ), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּדָּה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי מָה שֶׁאֵין לָדָּה יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מִזְּהִיר אוֹתָדָּה שֶׁלֹּא לְהִיּוֹת בְּנִבְעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רְבוּנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחְסֵה אֲצִלָּדָּה מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׁאֵל אוֹתָדָּה עַל אֶשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחֵם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמַּפְסִידִים.
48. אִז נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עָלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָדָּה, אֲדָּה אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עֲנִשׁ מִכָּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְּפוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתֵּר שֶׁאֲנַחְנוּ מְגִלִּים לָדָּה, לֹא יְדַעְתָּם עָלָיו אֶתָּה וּבְנֵי עַמְדָּה לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִתְאַזָּה הַטּוֹבָה לִירָאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-גיודי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֶל בְּנֵי עַד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הַיִּדְּוֹ אַחֲיָהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהֵי, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהִים מִבְּלַעַדְיוֹ, כִּי אַתֶּם רַק מְשֻׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עָלָיו (עַל מֶה שְׁאַנִּי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהִים לְבַדּוֹ), שְׂכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הֵאֵם לֹא תִבְנִינוּ?
52. הוּי בְּנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וְאָז יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְּחוּטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הוּד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנו נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְכֶּן שְׁאַחַד מֵאַלְהֵינוּ גֵרֵם לְשַׁגְעוֹנָךְ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲיִד עָלִי אֶת אֱלֹהֵי, וְהֵיוּ עֲדִים גַּם אַתֶּם שְׁאַנִּי מִתְנַעֵר מִמֶּה שְׁאַתֶּם מְשַׁתְּכִים,
55. עַם אֱלֹהֵי, לָכֵן הִתְנַכְלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שִׁהוּת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהֵי רְבוֹנִי וְרְבוֹנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלֵא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוֹנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׁרָה.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵר מִסִּרְתִּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבְיָא אֵלֵיכֶם. רְבוֹנִי יַחֲלִיף אַתְּכֶם בְּאַנְשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוֹנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֵי מִכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵי הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְעַמּוֹ כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתָם מֵעֲנֵשׁ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְּנֵי עַם עַד כִּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוֹנָם וְלֹא צִיְתוּ לְשִׁלְחִיו, וְצִיְתוּ לְצוּר שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עָרִיץ,
60. לָכֵן רָדְפָה אוֹתָם קִלְקָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵי הַמַּתִּים (מִחֻפָּה לָהֶם עֲנֵשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כִּפְרוּ בְּרְבוֹנָם. הָאֲבָדוֹן לְאַנְשֵׁי עַד, עַמּוֹ שֶׁל הוּד.

קטע 6

61. וְאֶל בְּנֵי עַם תִּמּוּד שְׁלַחְנוּ אַחֲיָהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהֵי, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהִים מִבְּלַדּוֹ, הוּא בָּרָא אַתְּכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לְחַיּוֹת בָּהּ. לָכֵן שְׁאַלּוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי רְבוֹנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַד: הֵם אוֹמֵר עֲרַבִּית קְדוּמָה טְרוּם-אַסְלָאמִית שֶׁנִּכְחַדָּה הִרְבָּה זֶמֶן לִפְנֵי קוּם הָאִסְלָאם. ר'.

סוֹרַת אֶל-אַעֲרָא 7: 65 - 71.

2. ר' סוֹרַת אֶל-בִּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צָאֲלַח! לִפְנֵי זֶה הָיִית בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכֵם וּמֵתוֹן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאֶשֶׁר אַתָּה קוֹרָא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
63. אָמַר (צָאֲלַח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מְרֻבּוּנִי, וְהוּא הֶעָנִיק לִי רַחֲמֹנוֹת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יַצִּיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אַצִּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אַבְדּוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֲלָלָה¹ לְאוֹת לָכֵם. תִּנּוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדֻמַּת אֲלָלָה, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵת יִפְגַּע בָּכֶם עֲנֹשׁ מָהִיר.²
65. אוּלָם הֵם עֲקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צָאֲלַח, תִּהְיוּ מֵהַחַיִּים שְׁלָכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זוֹהִי הַתְּרָאָה צוֹדֶקֶת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵ הַדִּין שְׁלָנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצְלָנוּ אֶת צָאֲלַח וְאֶת כָּל אֶלָּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מִהַשְׁפֶּלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרֻבּוֹנָד הוּא הַחֲזָק וְהַעֲזִיזוּ.
67. וְהַצֶּקָה פִּגְעָה בָּאֶלָּה שֶׁכִּפְרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לִפְגָּרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בְּחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְרוּ, הֶאֱבְדּוּן לְאִנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שְׁלָנוּ הַבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהַבִּיֵא לָהֶם עֶגֶל שְׁמֵן צְלוּי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וְכִשְׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מְגִיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שְׁמַעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׁרָנוּ לָהּ עַל הַלֵּדֶת אֶסְחָאֵק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאֵק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-ד'אריאת 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכול את אוכל ההארחה שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוי לי! אֵיךְ אֵלֶּד וְאֵנִי זָקְנָה וּבַעֲלִי זֶה גַם זָקוּ! בְּאַמֶּת זֶה דָּבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְּלָאכִים), הָאֵם אַתְּ מַתְּפַלֵּאת מִהֶעֱנִן שֶׁל אֱלֹהִים! רַחֲמֵי אֱלֹהִים וּבִרְכוּתֵי עֲלֵיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהִים) רַב-תַּפְאָרֶת וּמְהֻלָּל.
74. וְכַאֲשֶׁר נִרְגַע אֲבָרָהִים וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלְדָּת אֶסְחָאק וְיַעֲקֹב, הַמְּשִׁיד לַהֲתַנַּחֵם עִמָּנוּ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל לוֹט).
75. כִּי אֲבָרָהִים הָיָה מֵתוֹן, וּמִרְבָּה לַהֲתַפְּלֵל אֶל אֱלֹהִים, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבָּה.
76. הוּא אֲבָרָהִים! שָׁכַח מְזָה, הִנֵּה כָּבֵד הַגִּיעָה הַחֲלֻטֶּת רַבּוֹנָד, וְהַעֲנֵשׁ בָּא אֲלֵיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בָּבוֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאֵם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עֲמוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרֹת, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סִטְיָה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עָמִי! הִנֵּה בְּנוֹתֵי² (הַתַּחֲתָנוֹת אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהִים וְאֵל תְּבִיאֵי עָלֵי חֶרֶף בְּהַתְּקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אַתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתֶיךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הָיָה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הָיָה לִי מִשְׁעָן חֲזָק לַהֲשֹׁעַן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְּלָאכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לַהֲגִיעַ אֵלֶיךָ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל יָבִיט אֶחָד מִכֶּם לְאַחֹר, פֶּרֶט לֹאֲשַׁתֵּךְ אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מָה שְׁיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בְּבֹקֶר, הָאֵין הַבֹּקֶר קְרוֹב?
82. וְכַאֲשֶׁר בָּצַע הַצּוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הַפְּכָנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה,³ וְהַמְּטָרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מְטִיט יָבֵשׁ (סִג' יל) בְּלִי הֶרֶף,⁴
83. מִסְּמֹנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רְחוֹקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 53.

4. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאֶל בְּנֵי מִדְיָן שָׁלַחנִי אֶת שׁוּעִיבַּ אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַּ מִבְּלַעַדִּי, וְאֵל תַּפְחִיתוּ בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל. הֵן רוּאָה אֲנִי כִי הַמַּצֵּב שְׁלָכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲדָּ אֲנִי מִפְּחַד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעֲנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאֵל תַּפְחִיתוּ לְאֻנָּשִׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאֵל תַּפְּצוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצֵךְ,
86. מַה שֶׁאֱלֹהָהּ הַתִּיר לָכֶם מִהַרְחֹק שְׁמַגִּיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מֵאַמִּינִים, אוּלַם אֲנִי לֹא יָכֹל לִשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּי שׁוּעִיבַּ! הָאֵם תִּפְלֹתְךָ מִצְוָה עֲלֶיךָ (לְדַרֵּשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִכְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרָכוּשֵׁינוּ כְּרָצוֹנָנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבְּיַנֵּינוּ הַמֵּתוּן וְהַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׂרָאֵל?
88. אָמַר (שׁוּעִיבַּ), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבּוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פֶרֶנְסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַקּוֹן כָּכָל יָכֹלְתִּי. הַצִּלְחָתִי תִּלְוִינָה רַק בְּאֱלֹהָהּ שֶׁעָלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.
89. הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֵל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוֹתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֵא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאַסּוֹנִים שֶׁל אֲנָשֵׁי נוֹחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹאֵלָח, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבּוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה, כִּי רְבּוֹנִי רַחוּם וְחוּמֵל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבַּ! אֵין אָנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחֵנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלָנוּ), וְלוּלֵא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵינִנוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנַע מֵאַתָּנוּ.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאֱלֹהָהּ, עַד כִּדֵּי כָּךְ שֶׁפְּנִיתֶם לַעֲרֹף לְמַה שֶׁהוּא צְוָה אֶתְכֶם? רְבּוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲדָּ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבוֹא עֲנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מַה יִּקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מִחֻכָּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הַצֵּלְנוּ אֶת שׁוֹעִיב וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עָמוּ, בְּרַחֲמֹת מֵאֲתָנוּ, אִזּוּ לְכוּכְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צֹחָה וְהֵם נִהַפְּכוּ לַפְּגָרִים מוֹטָלִים עַל פְּגִיחֵם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כְּאֵלוֹ מַעוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הָאֲבָדוֹן לְאִנְשֵׁי עִם מְדִין כָּפִי שְׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עִם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאִנְשֵׁי הַשְּׁלִטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוּ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלִכְן יֵצֵד פְּרָעָה בְּרָאשׁ בְּנֵי עָמוּ בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים וְיוֹבִילִים אֶל הָאֵשׁ. כְּמָה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְּנְסוּ,
99. וְקָלְלָה רִדְפָה אוֹתָם בַּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים. כְּמָה רַע מֶה שְׁיִקְבְּלוּ נוֹסֵף לְמָה שְׁקִבְלוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הַעֲזֵרוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהֶן עוֹד קִיָּם וְחֵלֶק הַשְּׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׁקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשִׁקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שְׁאֲלִיָּהֶם הִתְפַּלְּלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כְּאֲשֶׁר בָּצַע הֵצוּ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְּדוּ, אִדּוּ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנִשָּׁם.
102. וְכִזָּה הוּא הַעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כְּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אִנְשֵׁי הַעֲזֵרוֹת הַכוּכְרִים. וְעֲנִשׁוּ מְכַאִיב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שְׁיִרָא מַעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שְׁיִאֲסֻפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דּוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מָסִים,
105. כְּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יָבוֹא, לֹא יוּכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רִשּׁוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֱמָלָלִים וְהַמַּאֲשָּׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחוזב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אפר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. אַתְּ הָאֲמַלְלִים, הֵם יִהְיוּ בָּאֵשׁ, שִׁיְהִיו גְּאֻנְחִים וְנֶאֱנָקִים.
107. לְנֶצַח יִהְיוּ בָּהּ, כָּל עוֹד יִתְקִימוּ הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנָד אַחֲרָת.¹ כִּי רְבוּנָד פָּעֵלו כְּפִי שֶׁהוּא רוּצֶה.
108. אֲשֶׁר לְמֵאשְׁרִים הֵם יִהְיוּ בְּגוֹ, וְלְנֶצַח יִהְיוּ בּוֹ, כָּל עוֹד הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ קִנְזִים, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנָד אַחֲרָת.² תִּהְיֶה זֶה כְּמִתְנֶה בִּלְתִּי נִפְסָקֶת.
109. לֹא יִהְיֶה בְּדָ סֶפֶק אֲפּוֹא בְּמָה שֶׁהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה עוֹבְדִים, הֵם אֵינִם עוֹבְדִים אֲלֵא מֶה שֶׁעֲבָדוּ אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כִּי אֲנִיחֵנו נּוֹתְנִים לָהֶם אֶת כָּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מִן הָעֹלֶשׁ בְּשִׁלְמוֹת.

קטע 10

110. אֲנִיחֵנו נָתַנו לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְאוֹלָם הֵם (הַיְּהוּדִים) נִחְלְקוּ בּוֹ, וְלוֹלֵא הַחֲלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָד, הִיָּה שׁוֹפֵט בִּינִיָּהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְהֵם (הַכּוֹפְרִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים וְהַפְּגָנִים) מִפְּקָפְקִים בּוֹ (הַקּוֹרְאֵן) בְּאִפֹּן חֲמוֹר.
111. וְאִכּוּ לְכֻלָּם (אֵלֶּה שֶׁכִּפְרוּ בַּקּוֹרְאֵן) יִשְׁלַם רְבוּנָד כְּפָעֻלָּם, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
112. וְלָכֵן הַמִּשָּׁד בְּדִרְכָּד כְּפִי שֶׁצְּוִיָּת, אֶתְּהָ וְאֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בַּתְּשׁוּבָה אֶתְּדָ, וְאֵל תַּגְזִימוּ, כִּי אֵלֶּלֶה רוּאָה אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
113. וְאֵל תִּבְטָחוּ בַּכּוֹפְרִים, לְבַל תִּפְגַּע בָּכֶם הָאֵשׁ. אִזּוּ לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגִנִּים זוֹלָת אֵלֶּלֶה, וְלֹא תִקְבְּלוּ עֲזָרָה כָּל שֶׁהִיא.
114. קִנְזִים אֶת הַתִּפְלָה בְּשָׁנֵי קָצוֹת הַיּוֹם,³ וּמִשָּׁד שְׁעוֹת מֵהַלִּילָה, כִּי הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים מִכְּפָרִים וּמוֹחִים אֶת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים. וְזִזּוּ הַזְכָּרָה לְאֵלֶּה שְׂרוּצִים לְהַזְכֵּר.
115. וְהִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי אֵלֶּלֶה לֹא יֵאָבֵד אֶת שְׁכָרְם שֶׁל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
116. לוֹ הָיוּ בְּקֶרֶב הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָכֶם אֲנָשִׁים שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְמַעֲשִׂים רָעִים, הֵינּוּ מַצִּילִים אוֹתָם. וְהֵם רַק מַעֲטִים מִבִּינִיָּהֶם, אֲבָל הַכּוֹפְרִים הַמְּשִׁיכוּ בְּכִפְרָם וּבַתְּעוּגוֹתֵיהֶם וְהָיוּ חוֹטְאִים.
117. רְבוּנָד לֹא הִיָּה מְשִׁמֵּד עָרִים בְּלִי סִבָּה מַצְדִּיקָת, בְּעוֹד תּוֹשְׁבֵיהֶן עוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, הנה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם ימשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. וחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שיד כל הנסתרים ובארץ, ואליו יוחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוֵּרַת יוֹסֵף יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסף, יוסף» משום שהספור של יוסף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6 : 84; וסורת ע'אפר 40 : 34. הורדה במכה אחרי סורת הוד 11; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוסף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. אנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך
מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. כאשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר
כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד בלב יזממו מזמות נגדך.
כי השטן אויב גלוי לכו האדם.
6. כך יברח בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים
את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך,
אברהם ואסחאק לפניך. רבונך יודע ויחכם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש את ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר
מאותנו, אם כי אנחנו חבורה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז
אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו
למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים
לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו
אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

12. שְׁלַח אוֹתוֹ עִמָּנוּ מִחֵר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחָנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (יַעֲקֹב), אֲנִי אֶדְאָג מְאֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהָזָאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׁמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הָזָאב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וְחֻזָּקִים, נִהְיָה מְאֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכַאֲשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֵאחֶר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכָנוּ תַּחֲרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסוּף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טִרֵּף אוֹתוֹ הָזָאב, אַתָּה לֹא תִאָּמֵן לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אֲנַחְנוּ הֵיינוּ צוֹדֻקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כֶּתֶנָתוֹ וְעֻלָּיָה דָם שֶׁקָּר. אָמַר (יַעֲקֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מָה רַע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפָה בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלָה יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מָה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁנְיָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִים. וְכַאֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלָיו, וּלְפַתַּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְאֵתִי נַעַר בְּבוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלָה יָדַע מָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאֹד, בְּעֶבֶר דֶּרֶה־מִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֲנִין בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נֶסַח אוֹתוֹ כָּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסוּף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכִדִּי לְלִמַּד אוֹתוֹ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלֶּלָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֲנִינִים שָׁלוֹ, וְאוֹלַם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסוּף לְבִגְרוּתוֹ הִעֲנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפִתּוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדְּלָתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלָה! הֵן אֲדוֹנִי כָּבֵד אֶת שְׁהוּתִי בְּבִיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יִצְלִיחוּ.

24. וְאָכַן חֲשֵׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאָף הוּא חֲשֵׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לּוּלִי רָאָה אֶת אוֹת רִבּוֹנוֹ.¹ עֲשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הַטְּהוֹרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָהּ.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדָּלֶת לְבֵרֶת, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתִנְתּוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מִצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדָּלֶת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאָסֵר אוֹ עֹנֵשׁ מִכְּאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָהּ הָעִיד, אִם כְּתִנְתּוֹ קְרוּעָה מִלְּכָנִים, הֲרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כְּתִנְתּוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, הֲרִי הִיא מִשְׁקֶרֶת וְהוּא צוֹדֶק.
28. וְכֹאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְּתִנְתּוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אָכֵן זֶה מִמְּזֻמָּתְכֶן, כִּי מִזְמַתְכֶן עֲצוּמָה,
29. אֶתָּה יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאַתָּה, בִּקְשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטֵאֲךָ, כִּי הֵייתָ מֶן הַחוֹטְאִים.

קטע 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אִשְׁתְּ הַשָּׂר חֲשֵׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיָה גְלוּיָהּ.
31. וְכֹאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאָכַל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכּוֹן בְּיַד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיְיךְ. וְכֹאֲשֶׁר הַנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהָמוּ מִיָּפִי מְרָאָהּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יְדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהָהּ! אֵין זֶה בֶּן אָדָם. אֵין כִּי זֶה אֱלֹא מִלְּאָךְ מִכְּבָד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלּוֹ. אֲמַנֶם רְצִיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יִצְרָו. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רִבּוֹנִי! הַמֵּאָסֵר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֶן מִזְמִינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן, אֲכַנֵּעַ וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטְאִים.
34. וְרִבּוֹנוֹ נֶעֱנָה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנֶם אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֵאסֹר אוֹתוֹ לְזָמַן מָה.

1. ראה את אות ריבנו = יש האומרים, שהמלאך גיבריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשֵׁנִי נָעָרִים נִכְנָסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהֶר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רְאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוּם סוֹחֵט עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֲחֵר אָמַר, הִנֵּה רְאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוּם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַעַ לָנוּ אֶת פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲוָשִׁי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסוּף, כָּל אֲכָל שְׂיוּבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שְׂיָגֶשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלַמְדָּנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נִטְשָׁתִי אֶת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹלָהּ, וְיִכְפְּרוּ בַּעֲוֹלָם הַבָּא,
38. וְהָאֶמְנָתִי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָאָהִים, אֶסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְאֵל לָנוּ לְשִׁתְּףָ עִם אֱלֹלָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאֱלֹלָהּ).
39. חֲבֵרִי לְמֵאָסָר! הֵאֵם (עֲבוּדָת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוּדַת אֱלֹלָהּ, הָאֶחָד וְהַמִּנְצָח?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֲתָם עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִיו אֵינָם אֵלָּא שְׂמּוֹת שְׂאֲתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מֵאֱלֹלָהּ. הַשְּׁלֹטוֹן בְּיַד אֱלֹלָהּ לְבַד, וְהוּא צָוָה כִּי לֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְשָׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמֵאָסָר! וְאֲשֶׁר לִפְשֶׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֶת אָדוֹנוֹ יַיִן, וְהַשְּׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כָּבֵר נַחֲרָץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֲלָתֶם עָלָיו.
42. אֲזִי אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שְׁהוּא יִנְצֵל, הַזֵּכֶר אוֹתִי בְּפָנָי אֲדוֹנִיךָ. אֵדֶּה הַשְּׁטָן הַשְּׁכִיחוּהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אֲדוֹנִי, וְהוּא (יוֹסוּף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהֶר שָׁנִים מִסָּפָר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוּם) רְאִיתִי שְׁבַע פְּרוֹת שְׂמִנּוֹת, וְהִנֵּה שְׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתוֹן, וְשְׁבַע שְׁבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תָּנוּ דַּעְתְּכֶם עַל חֲלוּמִי, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבִלְבָּלִים, וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסוּף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לִלְכֹּת,
46. (וְכַשֶּׁהֲגִיעַ אֶל יוֹסוּף בְּבֵית הַסֵּהֶר) אָמַר לוֹ, יוֹסוּף הֲצִדִּיק! מַה דַּעְתְּךָ עַל שְׁבַע פְּרוֹת שְׂמִנּוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שְׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשְׁבַע שְׁבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כְּדֵי שְׂיִדְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שְׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בְּשָׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מֶה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבְלִיו, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.

48. אַחֵר יָבוֹאוּ שְׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מֶה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

49. אַחֵר כִּד תָּבוֹא שָׁנָה שְׁבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וְבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאִזְּ אָמַר הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכַאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וְשַׁל אוֹתוֹ, לְבָרַר אֶת עֵינֶיךָ הַנִּשִּׁים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיךָ. כִּי רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִזְמָתוֹ.

51. וְאָמַר הַמֶּלֶךְ, מֶה קָרָה לָכֵן כַּאֲשֶׁר שִׁדְלָתָן אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֵלֶּה! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אִזְּ אָמְרָה אִשְׁתּוֹ הַשֵּׁר, עֲתֵה נְכוֹנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדְקִים.

52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בִגְדָתִי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֵלֶּה לֹא יִדְרִיךְ אֶת מִזְמַת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכֶּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִיצֵר מִדִּים לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יִרְחַם רְבוּנִי. כִּי רְבוּנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְאִזְּ הַמֶּלֶךְ אָמַר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאֶבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכַאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֲתָה אֲצַלְנוּ נִכְבָּד וְנֶאֱמָן.

55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקֵד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וּבַעַל יָדַע.

56. כִּד בְּשִׁסְנוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֹּן בְּכָל מְקוֹם שְׁיִרְצָה, וְכִד נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכָּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,

57. וְאוֹלָם שְׁכָר הַעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר לֵאלֹהֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֵלֶּה).

קטע 8

58. וְכַאֲשֶׁר אָחִיו שֶׁל יוֹסֵף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

59. אוֹלָם לֵאחֵר שֶׁשִּׁפַּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמִּזוֹן, אָמַר, בְּפַעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמִּדָּה מְלֵאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אַם לֹא תִבְיֹאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אִתִּי, וְלֹא תִקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנַע אֶת אָבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאִנְחָנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסוּף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפָּם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכוּ שִׁיחֲזָרוּ.
63. וַיִּשְׁחָזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! נִמְנַע הָאֵכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֵכֶל. וְאִנְחָנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֵׁם שֶׁהֵאֱמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אֲחִיו מִלְּפָנִים? אֲלֵלָה הוּא הַשּׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּס בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכֹּאשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וַהֲיָה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוֹחֵזֵר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקָשׁ! הִנֵּה כִסְפָּנוּ הֵחֵזֵר אֲלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹגֵס אֶת מִשְׁפְּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבֵּל מִשָּׂא גָמֵל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָל כָּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצָּרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלֵא לְאַחֵר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשָׁבוּעָה לִפְנֵי אֲלֵלָה שֶׁתִּחֲזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פָּרֵט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְהִגּוֹ עַל עֲצָמְכֶם. וַכֹּאשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מְשַׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לְעַזֹּר לָכֶם בְּפָנֵי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעָנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכֹּאשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבֵיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלֵא חֶשֶׁק שֶׁהָיָה בָּלָב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְמַדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קטע 9

69. וַכֹּאשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחֵר שֶׁסִּפֵּק צָרְכֵיהֶם בְּמִזוֹן, שָׁם אֶת הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כָּרוֹז קָרָא, הוּי אֲנִשִּׁי הַשִּׁינָה! אֲכֹן גִּנְבִים אִתָּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנוּ אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבָד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאִבּוֹ. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אִבּוֹ מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אָבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שֶׁיַּחְזִיר אוֹתוֹ יִקְבַּל מִטְעָן שֶׁל גָּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בָּזָאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁבָּעִים בְּאֵלֶּהָ! וְאַתֶּם כָּבֵד יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאֶרֶץ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִנָּבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסוּף), וַיְמָה הוּא עָנָשׁוּ שֶׁל הַגָּנֵב (אֶצְלָכֶם) אִם אַתֶּם מִשְׁקָרִים!
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הֲעֹנֵשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבִּאֲמַתְחָתוֹ (יִמָּצֵא הַגָּבִיעַ)? הֲיֵהָ הֲעֹנֵשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהִיָּה עֶבֶד), כִּד אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אֲמַתְחֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שְׁחַפֵּשׂ אֶת אֲמַתְחֹת הָאָח שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגָּבִיעַ) מֵאֲמַתְחָתוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִד אֲנַחְנוּ הִדְרַכְנוּ אֶת יוֹסוּף לְתַחְבוּלָה הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכְלָתוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לַקְּחֹת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלֵא אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בְּדִרְגּוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצּוֹי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֱלֹהָ).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גִנָּב הֲרִי גַם אָח לֹא גִנָּב לִפְנֵים. יוֹסוּף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הִעִיר לָהֶם עַל כֵּד. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמֵד שֶׁלָּכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוֹעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלֶּהָ יוֹדֵעַ יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוּד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאֲתָנוּ בְּמִקְוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אֵתָה אִישׁ חֲסֵד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֱלֹהָ! לֹא נִקַּח אֲלֵא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ מִצָּאֵנוּ אֶת הַחֶפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָ עוֹשִׂקִים.

קטע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נִוָּאֲשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בֵּינֵיהֶם. אָמַר הָאָח הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֱלֹהָ, הֵן כָּבֵד קִדְּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסוּף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאֶרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוּבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גִּנָּב בָּנָד, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר דַּעֲנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

82. וישאל את אנשי העירה (במצרים) שהיינו בזה, ואת אנשי השירה אשר באנו בזה. ואכן אמת נדבר.
83. אמר אביהם, התפתתה לכם נפשכם לעולל דבר מה. עלי להתאזר בסבלנות בצורה הוגנת, ויתכן שאללה יחזיר את כלם אלי, כי הוא היודע והחכם.
84. ואז התרחק מהם ואמר, יגוני מאוד גדול לאבדנו של יוסף. וכהו עיניו מן הצער, והוא עצר את גונו.
85. ואמרו בני ביתו, חי אללה! האם לא תחדל להזכיר את יוסף עד שישתכח או תמות.
86. אמר, אני מתאונן על צערי ויגוני לאללה, כי אני יודע (מן הרחמנות) של אללה את מה שאינכם יודעים.
87. הוי בני! לכו ובקשו לגלות ידיעות על יוסף ואחיו, ואל תתיאשו מרחמי אללה, כי רק אנשים כופרים יתיאשו מרחמי אללה.
88. וכאשר נכנסו אליו (יוסף) אמרו, הוי כבוד השליט! מצוקה פגעה בנו ובני ביתנו, והבאנו מעט כסף, תן לנו בבקשה מדת מזון מלאה או עשה צדקה עמנו, כי אללה גומל לנותני צדקה.
89. אמר, האם אתם זוכרים מה שעשיתם ביוסף ואחיו בהיותכם נבצרים? אמרו, באמת אתה יוסף! הוא אמר, כן אני יוסף וזה אחי. אללה העניק לנו חסד, ומי שירא את אללה ויסבל, אללה לא יגרע משכרו של עושה הטוב.
91. אמרו, חי אללה! אללה העדיף אותך עלינו, ואנחנו היינו חוטאים.
92. ואז הוא אמר, אין תוכחה עליכם היום, ואללה יסלח לכם, כי הוא הרחום ברחמנים,
93. קחו את כתנתי זאת והניחוה על פגי אבי ויאירו עיניו. והביאו אלי את כל בני ביתכם.

קטע 11

94. וכאשר יצאה השירה לדרך, אמר אביהם, אני מריח את הריח של יוסף, אם לא תלעגו לי.
95. אמרו, חי אללה! עדן אתה שקוע בתעיתך הקודמת.

96. וּבְאֶשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמַּבְשָׁר הַנִּיחַ אוֹתָהּ (הַכְתָּנָת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לָרְאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אִמְרָתִי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקֵּשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חַטָּאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵיינו חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הַכְּנִסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוּחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אָבָא! זֶה הוּא פְתָרוֹן חֲלוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הַגָּשִׁים אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֵּהר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטָן גָּרַם פְּרִיד בֵּינִי לְבֵין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הִמְיִטִּיב וְהַעֲוָשָׁה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיּוֹדֵעַ וְהַחֲכֵם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִי שְׁלֹטוֹן וְלִמְדַתְנִי אֶת פְּרוֹשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמְגֵן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כְּמַתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיִּשְׂרָאֵלִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמִּקְרָאִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים לָךְ, כִּי לֹא הִיִּית אַתֶּם בְּזִמְן שֶׁהַחֲלִיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזִמְמוּ מְזֻמָּה.
103. מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפֹלוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מְבַקֵּשׁ שְׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כְּשֶׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבָנֵי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזִּמְן אֲדָּ אֵינָם שָׁמִים יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאֵם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוֹם בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיב לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבִּין הַפְּגָנִיִּים.

1. להשתחוות, או הסגידה : היא מתוך הוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,
נצחוננו בא אליהם (אל השליחים) והצלנו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר
לבדוּתם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבהרת כל הענינים
החשובים לבני האדם, והדרך, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוֵּרַת אֶךְ-רַעַד הָרָעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רעד» בגלל הביטוי «אך-רעד, הרעם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אך-רעד» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הרעם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם רַבּוֹנָךְ
הוּא הַאֲמַת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינֶם מַאֲמִינִים.
2. אֵלֶּה הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתֶּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמַשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלֹל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוֹב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנִינִים, וּמְבַהֵר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבָרָא לָכֶם אֶת הַפְּרִי מִכָּל מִין זֹוג, וְהוּא עֹטֵף אֶת הַיּוֹם בְּלִילָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבְאָרֶץ עֶשֶׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בְּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְּנֵי שְׁרָשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶם מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִים. אֲמַנִּם אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים
בִּינֵיהֶם בְּטַעַם וָרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הִיוֹתָנוּ
לְעַפְרָ נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנִם וְאֲשֶׁר
קִבְּלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ לְהַחֲשִׁי (לָהֶם) אֶת הָרָעָה לְפָנֶי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עַמִּים שֶׁכִּפְּרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנָךְ סוֹלֵחַ לְבָנֶי אָדָם
לְמִרוֹת הִיוֹתָם עוֹשֵׁקִים, אֵךְ רַבּוֹנָךְ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חגי' 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריך (שִׁדְרִיד אוֹתָהּ לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר). ²

קטע 2

8. אֵלֶּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תֵּשָׂא (בְּרַחֲמָה) כָּל נִקְבָּה, ³ וּמָה יוֹצֵא מִן הַרְחֵם לִפְנֵי תִסְתַּכּוּת הַהֲרִיזִין אוֹ אַחֲרֶיהָ. וְכָל דָּבָר אֲצִלוֹ לִפְנֵי מִדָּה וְזִמָּן מִדִּיקִים,
9. הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתָּרוֹת וְאֶת הַנִּגְלוֹת, וְהוּא הַכַּבִּיר וְהַנֶּעֱלָה.
10. בְּעֵינָיו (שֶׁל אֵלֶּה) כֻּלָּם שְׁוִים, מִי שֶׁמִּסְתִּיר סוּד אוֹ מִגְלָה אוֹתוֹ, וְזֶה הַמִּסְתַּתֵּר בְּחִשְׁכַת הַלֵּילָה אוֹ מִתְהַלֵּךְ לְאוֹר הַיּוֹם. ⁴
11. יֵשׁ לוֹ (לְאֵלֶּה) מְלָאכִים שׁוֹמְרִים אֶת הָאָדָם מִלִּפְנֵי וּמֵאַחֲרָיו, וְהֵם מִשְׁגִּיחִים וּמְגַנְּנִים עָלָיו לִפְנֵי הַצּוֹ שֶׁל אֵלֶּה. אֵלֶּה לֹא יִשְׁנֶה אֶת הַמִּצָּב שֶׁל בְּנֵי אִיזוֹ קֹהֵלָה אֵלָּא אִם יִשְׁנוּ הֵם אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם אֵלֶּה יִרְצֶה לִפְגֹּעַ בְּאִיזוֹ קֹהֵלָה אֵין מִי שֶׁיִּכַּל לַעֲצֹר אוֹתוֹ, כִּי אֵין לָהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִגֹּן זוּלָּתוֹ.
12. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֶת הַבֶּרֶק בְּפֶחַד (מִן הַעֲנָשׁ) וּבִתְקוּהָ (לְגִשָּׁם), וְהוּא יוֹצֵר אֶת הָעֲנָנִים הַכְּבִידִים הַמְלֵאִים בְּמִים.
13. הָרַעַם מִשְׁבֵּחַ אוֹתוֹ וּמִהֲלָלוֹ, ⁵ וְכֵן הַמְלָאכִים, בְּשֶׁל יִרְאֶתָם אוֹתוֹ. הוּא שׁוֹלֵחַ אֶת סוּפוֹת הַבְּרָקִים, לִפְגֹּעַ בְּמִי שֶׁיִּרְצֶה, אוֹלֵם הַכּוֹפְרִים מִתּוֹכָחִים (עִם הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) עַל אֵלֶּה הַחֹזֵק בְּגִבְרוּתוֹ וְעֲנָשׁוֹ. ⁶
14. הַקְרִיאָה הָאֲמִתִּית וְהַצּוֹדָקָת שִׁיכָת לוֹ בַּלְבָּד, וְאֵלֶּה הַקּוֹרְאִים אֶל אֱלִילִים שׁוֹנִים זוּלָּת אֵלֶּה, הָאֱלִילִים לֹא יַעֲנוּ לָהֶם בְּכָלֵל. דּוֹמִים הֵם לְמִי שֶׁמוֹשִׁיט אֶת כַּפּוֹת יָדָיו אֶל הַמִּים לְהַבִּיאֵם אֶל פִּיו, אֲדָּהֵם לֹא יִגִּיעוּ אֵלָיו, כִּי קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים הִיא רַק תַּעֲרִיחָה.
15. לְאֵלֶּה סוֹגְדִים כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, סוֹגְדִים מִרְצוֹן אוֹ מִכְפָּיָה, הֵם וְצִלְלֵיהֶם עָרֵב וּבִקֵּר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקהר 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-גיס 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת הוד 11 : 5 ; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחֲמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֱלֹהָהּ, אָמַר, וּבְכָל זֹאת לְקַחְתָּם לָכֶם מְגִנִּים זֹולָתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לַעֲצָמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפִּקֹחַ הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁד וְהָאוֹר! הָאֵם עָשׂוּ שְׁתַּפִּים לְאֱלֹהָ שֶׁבָּרָאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהַבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֱלֹהָ לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֱלֹהָ בּוֹרָא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְנַצֵּחַ.

17. הוּא הוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נִשָּׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כּוֹ הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֲשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תְּכֵשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֱלֹהָ אֶת הָאֶמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאִכּוֹ בָּאֲשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבִגֵּי אָדָם יִשְׁאָר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כִּךְ יִמְשַׁל אֱלֹהָ מְשָׁלִים.¹

18. לְאֲשֶׁר נַעֲנוּ לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכִנִּים לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנָם יִהְיֶה קָשָׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיָּצוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֶת רַבּוֹנָהּ הוּא הָאֶמֶת,³ כִּזָּה אֲשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוּ רוֹאֶה אֶת הָאֶמֶת)?⁴ רַק בְּעִלֵּי בֵינָה יִזְכְּרוּ,

20. הֵם אֱלֹהָ הַמְקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ, וְאֵינֶם מְפִרִים אֶת הַתְּחִיבוֹתָם,

21. וְהַמְקִשְׁרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה לְקֶשֶׁר,⁵ וְיִרְאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפְחָדוֹ מִכְּפִי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חֲמוֹר,

22. וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר עֲמָדוֹ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהוֹצִיאוּ מִמָּה שֶׁהִתְנַקְּנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, וְהוֹדִפִּים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָהּ, לְכָל אֱלֹהָ הַגִּמּוּל וְהָאֲשֶׁר הַסּוֹפִי בְּעוֹלָם הַבָּא,

23. גְּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר אֱלִיהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרִים מִבֵּין הוֹרֵיהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת יונוס 7 : 26 ; וסורת אל-כהף 18 : 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59 : 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52 : 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחַיֵּיכֶם
בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, מִה טוֹב וּמִה נָעִים הַגְּמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלְכֶם.
25. אוּלַם אֵלֶּה הַמַּפְרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּתְרוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְנַתְקִים כָּל קֶשֶׁר
אֲשֶׁר צָנָה אֱלֹהָ לְקֶשֶׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְץ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקְּלָלָה, וְלָהֶם
הַמַּעֲוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
26. אֱלֹהָ מַפְרִינֵם בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שְׁמַחִים
בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאֶה חוֹלְפֶת לְעֵמֶת חַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוּנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³
28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינִי וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְבָבוֹת,
29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיִשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפֶה (גֵּן עֶדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).
30. כְּמוֹ כֵּן, שְׁלַחְנוּ אוֹתָהּ (מוֹחַמַד) אֶל אִמָּהּ אֲשֶׁר לִפְנֵיהָ חָלְפוּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בַּפְּנִיָּה אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמָן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שְׁאִין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, וְעָלָיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴
31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאָרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֵנִינִים בְּיַד
אֱלֹהָ. הָאִין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵי רָצָה אֱלֹהָ, הִיָּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כֻּלָּם! אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִפֹּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלְל מַעֲשֵׂיהֶם הַנִּבְזִים, עַד אֲשֶׁר תִּתְקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 96 - 97, ופי' 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארהה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 :

4 ; וסורת אל-קארהה 101 : 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קטע 5

32. כְּבֶר לִפְנֵיךְ לַעֲגוּ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֵר כֹּךְ הָעֲנָשָׁתִי אוֹתָם. וְעָנְשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רְאוּי לְהִיּוֹת נֶעֱבֵד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ: (אוּ הַשְׁתַּפִּים שֶׁבָּנִי הָאֵדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קִרְאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שֶׁאִינוּ יוֹדְעִים בְּאַרְצָה? אוּ סֵתֶם אֶתֶם מִדְּבָרִים?³ לְכּוֹפְרִים נִרְאָה מַה שֶׁזָּמְמוּ בְּעֵין יָפָה,⁴ וְנִמְנָעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שֶׁאֵלֶּהָ מוֹלִיד שׁוֹלֵל, אֵין לוֹ מִדְּרִיךְ.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מֶשֶׁל (תֹּאדוֹר) הַגָּנָה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאֵלֶּהָ) לִירָאִים, זוֹרְמִים מִתַּחַתֶּיהָ הַנְּהֲרוֹת, אֲכָלָה קִיָּם לְעַד וְצִלָּה. זֶה שֶׁכָּר הִירָאִים, וְשֶׁכָּר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) שֶׁמָּחוּ בָּזָה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאֲחֵדִים מִבְּעַלֵּי הַסֵּפֶר) הַתִּכְחָשׁוּ לְחַלֵּק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אֲכֹן צְוִיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתְּףִי בּוֹ, אֵלָיו אֶקְרָא, וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אָמֶת לְשֶׁקֶר) בְּעֶרְבִית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לִפִּי נְטִיטָה לְבָס לְאַחֵר כָּל הַדַּעַת שֶׁהֶעֱנָקָה לְךָ, לֹא יִהְיֶה לְךָ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וּכְבֶר שֶׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לִפְנֵיךְ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זֹוג וְצִאֲצָאִים.⁸ וְאֵין שְׁלִיחַ שֶׁיָּכֵל לְהִבְיֵא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עֵת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-גים 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. והוא מוחק את מה שִׁירָצָה או מִשְׁאִיר אֶת מה שִׁירָצָה מִן הַצִּוִּים
וְהַחֲקִים,¹ כִּי אָצְלוּ אִם הַסֶּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכּוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי
שָׁזָה יִקְרָה, הָרִי עָלֶיךָ רֶק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעָלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמִפְחִיתִים אוֹתָהּ מְכֹל
קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שִׁיתִּנְגֵּד לְמִשְׁפָּט, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמֶמוּ, וְאוֹלַם הַשְׁלֵטוֹן בְּיַדִּי אֲלֵלָה הוּא.⁵ הָרִי הוּא
יֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכָּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשֶּׁכֶר הַטּוֹב (בַּיּוֹם
הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֲלֵלָה. אָמַר, דִּי בְּאֲלֵלָה כָּעֵד
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, וּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הַסֶּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.

2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 41.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אַבְרָאָהִים אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אַבְרָאָהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אַבְרָאָהִים» בפירוט, וישבו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אבראָהִים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. ר. ¹
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיוז ורוב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן הענגש הכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העיוז והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את זמי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם ענגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנסיון גדול.

קטע 2

7. ורבוונכם הכריזו, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענגשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 257 ; וסורת אל-חדיד 57 : 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אִתְּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאֶרֶץ, אִין אֱלֹהָ זָקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאֶרֶת.¹
9. הָאֵם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֱלֹהָ שֶׁקָּדְמוֹ לָכֶם מֵעַמִּי נוּחַ (נח), עֲאֵד, וְתִ'מוּד, וְכָל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שָׂרַק אֱלֹהָ יוֹדַע עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹךְ רִגְזוֹ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִישׁ סֶפֶק בְּאֱלֹהָ בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עַנְשְׁכֶם לְזַמָּן מְסִים (עַד יוֹם הַדִּין)³ אָמְרוּ, אִין אִתְּם אֵלָא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוּ, וְאַתְּם רוֹצִים לְמַנַּע אוֹתָנוּ מִלְּעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכְחָה בְּרוּרָה.
11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֲנֵנוּ, אֵד אֱלֹהָ מַעְנִיק אֶת חֲסֵדוֹ (בְּשְׁלִיחוֹת) לְמִי שִׁירָצָה מַעֲוֹבְדִי, וְאִין בְּכוּחֵנוּ לְהִבִּי לָכֶם הוֹכְחָה אֵלָא בְּרִשּׁוֹת אֱלֹהָ, וְעַל אֱלֹהָ יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.
12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֱלֹהָ שֶׁהִנָּחָה אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֵּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֱלֹהָ יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קִטְעָה 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרֹשְׁכֶם מֵאֶרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדַתֵנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,
14. וְנִשְׁפִּין אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְמוּלוֹ שֶׁל הִיָּרָא אוֹתִי וְאֶת הַתִּרְאָתִי.⁶
15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֲלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאֵז כָּל עָרִיץ עֲקֹשָׁן הִיָּה מִתְאַכְזָב,⁸
16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מַחֲכָה לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מִגְלָה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אל-עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת הוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביא' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וַיִּלְגֹּם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיוּכָל לְבוֹלְעוֹ, וְהַמּוֹת יָבֹוא אֵלָיו מִכָּל עֵבֶר, אֵד הוּא לֹא יָמוּת,¹ וּמִחֻכָּה לוֹ עֲנֹש קֶשֶׁה.²
18. מַעֲשִׂיהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּרִבּוֹנָם (בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה) דּוֹמִים לְאַפֵּר אֲשֶׁר פָּגַעָה בּוֹ רוּחַ בַּיּוֹם סַעְרָה,³ וְלָכֵן לֹא יוֹכְלוּ לְהַפִּיק מֵאוֹמָה מֵאֲשֶׁר רָכְשׁוּ, וְזוֹהִי הַתַּעֲיָה הָרְחוֹקָה מִן הַדָּרֶךְ.
19. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּהָ בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ עַל יְסוֹד הָאֲמֵת, וְאִם יִרְצָה יִשְׁמִידֶכֶם וַיָּבִיא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה (בְּמִקְוִמְכֶם),⁴
20. וַאֲיֵן הַדָּבָר קֶשֶׁה עַל אֵלֶּהָ.
21. (וּבַיּוֹם הַדִּין) כֹּאֲשֶׁר יוֹפִיעִיו כֻּלָּם בְּפָנֵי אֵלֶּהָ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים לְאֵלֶּהָ שֶׁהִתְנַשָּׂאוּ, אֲנַחְנוּ הִלְכְנוּ אַחֲרֵיכֶם (וְצִיִּתְנוּ לָכֶם), הֵאֵם אַתֶּם יְכוּלִים לַעְזֹר לָנוּ לְהִסִּיר מֵעֲלֵינוּ מַעַט מֵעֲנִשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ? (הַמִּתְנַשָּׂאִים) יֹאמְרוּ, לוֹ הִנַּחְנוּ אֵלֶּהָ, כִּי אִזּוּ הֵיִינוּ מִנַּחִים אַתֶּכֶם. אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּקְצֹר רוּחֵנוּ וְאִם נִאֲרִיד רוּחֵנוּ, אֵינּוּ לָנוּ מִפְּלֹט (מִן הָעֲנִשׁ).⁵

קטע 4

22. כֹּאֲשֶׁר הָעֲנִין תָּם וְנִשְׁלַם יִגִּיד הַשֵּׁטֶן, הִנֵּה אֵלֶּהָ הַבְּטִיחַ לָכֶם הַבְּטַחַת אֲמֵת, וְאֵלוּ אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,⁶ וַאֲיֵן לִי עֲלֵיכֶם כָּל שְׁלֹטוֹן. אֲנִי קָרָאתִי לָכֶם וְאַתֶּם נִעַנִיתֶם לִי, וְלָכֵן אֵל תִּאֲשִׁימוּ אוֹתִי אֶלֶּא אֶת נִפְשׁוֹתֵיכֶם תִּאֲשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעְזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַעְזְרוּ לִי, וְאֲנִי מִכְחִישׁ אֶת הַשְּׁתַּפּוֹת עִם אֵלֶּהָ שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לִי.⁷ אָכֵן לְכוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְאִיב.
23. אֵלֶּה שֶׁהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב יִכְנָסוּ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זִרְמִים מִתַּחַתָּם. לְעוֹלָם יִחְיוּ בְּתוֹכָם בְּרִשׁוֹת רַבּוֹנָם, וּבִרְכָתָם בְּתוֹכָם «שְׁלוֹם».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פריו יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתענות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטורם ובוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפירי לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפירי לכם את הנהרות.

33. והכפירי לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפירי לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וזכרון.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. וזכר באַשר אַבראָהים אָמר, רבוני! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) בְּטוֹחָה,¹ וְהִרְחַק אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי מַעְבֻּדֹת הַפְּסִילִים.
36. רבוני! הִם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הִלֵּךְ בְּדַרְכֵי הוּא שֵׁיף לִי, וּמִי הִתְנַגַּד לִי, הִנֵּה אֶתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רבוני! הִנֵּה הוֹשִׁבְתִּי מִצְאָצְאִי בַעֲמֶק בִּלְתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקְדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה). רבוני! לִמְעַן וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכוֹ הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֵלֵיהֶם, וּפְרִינָס אוֹתָם מִכָּל פְּרִי, לִמְעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רבוני! אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֵלָּהּ מֵאוּמָה לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בְּשָׁמַיִם.
39. הַשָּׁבִח לְאֵלָּהּ אֲשֶׁר נָתַן לִי לַעֲת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֲעִיל וְאֶת אֶסְחָאֶק, כִּי רבוני שוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.
40. רבוני! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצְאָצְאִי. רבוני! וְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי.
41. רבוני! וְסַלַּח לִי וּלְהוֹרִי וְלִמְאֻמִּינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֵלָּהּ לֹא שֵׁם לֵב לְמַעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֲרָכָה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהִלָּה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרֹאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְּט קַפּוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מִרַּב פְּחַד).⁴
44. הַזֹּהָר אִפּוּא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רבוני! דַּחַה אֶת דֵּינֵנו עַד עֵת קְרוּבָה, וְנַעֲנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִגְלֵךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֵלָּהּ יֹאמֶר), הָאֵם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֹן כִּי אֵין לָכֶם בְּלָיָה?
45. וְשִׁכְנָתְם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלָּה אֲשֶׁר עֲשָׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרַר לָכֶם כִּי צִד הָעֲנָשָׁנוּ אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוּ לָכֶם מְשָׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 126 ; סורת אאל עמראן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קמר 54 : 8 ; וסורת אל-מעארגי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מואמנון 23 : 99 - 100 ; סורת אס-סגידה 32 : 12 ; סורת

פאטר 35 : 37 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קמר 54 : 55.

46. וְהֵם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹת אֶת הַנְּבִיא), אֲדָא אֱלֹהָ יָדַע עַל מְזֻמָּתָם (וּבִטֹל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעְקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשִׁלְיָחָיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזִיז וּבָעַל נְקָמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תַּחֲלֹף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֲרָת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְנַצְּבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאַזְיָקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַחֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כִּד יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.⁴
52. זוֹהִי אֲזַהְרָה לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבִּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אנ-נגים 53 : 31.

15

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְרִי אֶל-חֶגְרִי

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-חֶגְרִי» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֶל-חֶגְרִי» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
2. אֱלֹהֵה אוֹתוֹתֵינוּ שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²
3. אֵין סִפְק שֶׁהַכּוֹפְרִים יָקוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הֵיוּ מִסְלָמִים,³
4. לָכוּ עֲזַב אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהִתְקַנְהוּ (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיֵחַ אֶת דַּעְתָּם (מִהֶאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵה). אַךְ סוֹפָם יִדְעוּ.⁴
5. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקֶּדֶם,
6. אֵין אָמְהָ שֶׁתּוֹכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָהּ אוֹ לְדַחֲתוֹ.
7. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֵן מִשְׁגַּע אֶתָּה,
8. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶
9. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים אֲזִי לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.
10. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.
11. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחֲמַד) שֶׁלַּחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת,
12. אַךְ לֹא בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעַגּוֹ לוֹ.
13. וְכִךְ אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפִּירָה בְּאֱלֹהֵה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,
14. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכִךְ קָרָה גַם לְאֵמוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינוּ כְּתוּצָאָה הָעִנְשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
 2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.
 3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.
 4. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.
 5. המונח המקורי הוא اَلَّذِي אَد-דִּיכֵר, ההזרה, שם לקוראן.
 6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'ורוף 43 : 53.
 7. המונח המקורי הוא اَلَّذِي אَد-דִּיכֵר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רֵאִיתֵנוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.
- קִטְעַ 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרֵאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכְבִּים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמֵּאֲזִין בִּגְנֵבָה, מִיַּד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכֵב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פָּרְשָׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמָק וְחִזְק, וְהִצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאֻזּוֹן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׁאִין אַתֶּם מִפְּרִנְסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיָדֵינוּ, אִךְ נוֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שְׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָגִים וְהַצְמָחִים, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיֵּם וְהִשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמְיָה, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּנִם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוּנָד, כִּי הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

קִטְעַ 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרֵאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרֵאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. וְכַאֲשֶׁר רְבוּנָד אָמַר לְמַלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבָרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,
29. וְכַאֲשֶׁר אֲעַצְבָּנוּ וְאֶפַח בּוֹ מִרוּחִי, (כִּפְּדוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לִהְיוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (אֲלֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שֶׁאִינְךָ בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֹא מִמֶּנּוּ (גַּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִיד הַקִּלָּה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אֶרְכָּה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁגִּרְמַתְ לִי לִהְיוֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בָּאוּר יָפֶה וְאַתָּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שָׁבִיל יִשְׂרָאֵל שְׁמוּבִיל אֵלַי,
42. אַךְ עַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלִטוֹן, פָּרַט לַאֲלָה שִׁיתְעוּ וַיִּלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבָעָה שְׁעָרִים, וְלִכָּל שַׁעַר מְקָצָה חֶלֶק מֵהֶם.
- קטע 4**
45. אַךְ יִרְאִי אֲלָלָה יִהְיוּ בְּגָנִים וּמַעֲנִינֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוּ מִלְּבוֹתֵיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמֹת זֶה,
48. בְּלִי שִׁיסְבִּלוּ מַעֲיָפוֹת, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַעַ לַעֲבָדִי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלִיחַ וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עָנְשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵב.
51. וְהוֹדַעַ לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִינָה מֵכֶם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאֵנוּ לְבִשָׁר לָךְ עַל כֵּן בֵּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הָאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְדַּקְנִיתִי? בְּמֶה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בִּשְׂרָנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְאַשִּׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְיָאֵשׁ מִרְחֲמֵי רְבוּנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מֶה מִטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמִּשְׁפַּחַת לוֹט אֲשֶׁר נָצִיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרָנוּ שְׁתֵּהִיָּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמְדוּ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אַדְרָבָה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֵמֶת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדִיקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּכְנֹן לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָם לָלֶכֶת.

66. וְכַךְ הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הַעֲנֵן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמְדוּ עִם בָּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמֵחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תַּמְיטוּ חֶרֶףָה עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֵלֶּלָה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הֵאֵם לֹא אָסַרְנוּ עָלֶיךָ לְאַרְח אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הַזֵּדוּגוֹ אֵתָן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִיף (מוֹחֲמֵד)! הֵם הָיוּ מְבִלְבְּלִים מִשְׁכְּרוֹנִם.

73. עִם זִרְיַחַת הַשֶּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צִנְחַת הַעֲנָשׁ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטְרָנוּ עֲלֵיהֶם בְּרָצִיפוֹת אֲבָגֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרֹבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה עֲדָן.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתִּיָּהוּ נְקֻמָּנוּ,⁴ וְהָיוּ יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוּד 11 : 81.

3. ר' סורת אַז-צֶאפֶּאֶת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרֵי מֶכָה בִּדְרֹכָם לִסּוּרִיָּה. כִּי יְכוּלִים הֵם לִרְאוֹת

אֶת שְׂרִידֵי הָעִיר וּלְלַמּוֹד לָקַח.

4. שְׁתִּיָּהוּ : אֶל-אֵיכָה וְעִירוֹ שֶׁל לוֹט.

5. ר' סורת הוּד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חֶגְרָה¹ הִכְחִישוּ בְשִׁלְיָהִים,
 81. וּכְאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הִתְנַגְּדוּ לָהֶם.²
 82. הֵם חִצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
 83. אַךְ עַם בִּקְרָה הִלְמָה בָּהֶם צִוְחַת הָעָנָשׁ,
 84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
 85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³
 וַאֲיוֹ סִפְק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תְּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
 86. וְאָכַן רְבוּנְךָ הוּא הַבוֹרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
 87. וְאָכַן נָתַנוּ לָךְ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שְׁבָעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
 הַקּוּרְאָן הַנֶּעְלָה,
 88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הֶעֱנַקְנוּ זְמִנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר
 בְּשִׁבְלֵם, וּפְרֹשׁ כְּנָפֶיךָ לְהַגִּיט הַמְּאַמִּינִים,
 89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְּזַהֵר הַגָּלוּי.
 90. כִּךְ גַּם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחֲלָקִים,⁷
 91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
 92. בְּחַיֵּי רְבוּנְךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
 93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
 94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטוּיִת וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִים,
 95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הִגְנוּ עָלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
 96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָהּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּסוּפָם שִׁיִּדְעוּ.
 97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לִשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
 98. הֲלֵל וְשִׁבַּח אֶת רְבוּנְךָ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
 99. וְעַבְדְּךָ אֶת רְבוּנְךָ עַד בּוֹא אֱלֶיךָ הוֹדָאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חגיר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נגים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראהים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכו' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחֵל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחֵל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנזכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אנ-נחל 16

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. המועד של (יום הדין) וגזר דינו של אללה להעניש אתכם (הכופרים) קרוב מאוד, ואל תחישו בואו. ישתבח ויתעלה מעל השתפים אשר יצרפו לו.¹
2. הוא (אללה) שולח את המלאכים עם ההשראה והנבואה על מי שיירצה מבין עובדיו,² (ומצוה אותם), הזהרו, כי אין אלה אלא אני, ויראו אותי,³ ברא את השמים ואת הארץ באמת, יתעלה על השתפים אשר ישתפו לו.⁴
3. ברא את האדם מטפה, והנה הוא זריב גלוי (לבורא).⁵
4. ואת המקנה בראו לכם, בו חם (מלבוש מן העור והצמר), וצרכים אחרים, וממנו תאכלו,
5. מראה בואם הביתה של עדריכם (מן הגמלים) וצאתם אל המרעה, מוסיף לכם יקרה ויפי,
6. והם נושאים את מטענכם הכבד אל ארץ שלא תוכלו להגיע אליה בלי עמל קשה. רבונכם חנון ורחום.⁶
7. וברא את הסוסים, הפרדים, והחמורים למען תרכבו עליהם, ולתפארת לכם. ויברא גם את אשר לא תדעו.⁷
8. ואללה יראה לבני אדם את השביל הישר, ואולם יש גם שבילים עקומים אינם מובילים אל הישועה. אלו רצה (אללה), הנה מדריד את כלכם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 1; סורת אל-קמר 54: 1; סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; וסורת אש-שורא 18: 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 124; סורת אל-חגי' 22: 75; וסורת ע'אפר 40: 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 42: 52.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25: 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36: 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 143 - 144.

7. ר' סורת ע'אפר 40: 79 - 81; סורת יא. סין 36: 71 - 72; וסורת אז-זוח'רוף 43: 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6: 153; סורת אל-חגיר 15: 14; סורת ינוס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם לָכֶם, מִהֶם לְמִשְׁקָהּ, וּמִהֶם יִצְמָחוּ עֲצִים אֲשֶׁר תֵּרְעוּ בָהֶם (בַּהֲמוֹתֵיכֶם),
11. וְיִצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם תְּבוּאוֹת, וְזִיתִים, וְעֲצֵי תֵמָר, וּגְפָנִים, וְכָל פְּרִי. בְּכָל אֵלֶּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.¹
12. וְהִכְנִיעַ לְשֵׁרוֹתְכֶם אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, גַּם אֶת הַכּוֹכָבִים הוּא הִכְנִיעַ לְשֵׁרוֹתְכֶם בִּפְקֻדָּתוֹ, וּבָזָה אוֹתוֹת לְבַעְלֵי דַעַת.²
13. וְגַם אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּרָא וּפָזַר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, בְּצַבְעֵים שׁוֹנִים. בְּזֹאת אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִזְכְּרוּ.
14. והוא אֲשֶׁר הִכְנִיעַ אֶת הַיָּם לְשֵׁרוֹתְכֶם, לְמַעַן תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ בָּשָׂר טָרִי, וּתוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ תַכְשִׁיטִים שֶׁתִּתְקַשְּׁטוּ בָהֶם. וְתֵרְאוּ אֶת הַסְּפִינוֹת שֹׁטוֹת בּוֹ, לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה מִחֲסִדּוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים), וּלְמַעַן תּוֹדוּ לְאֱלֹהִים.
15. והוא הִתְקִיו בְּאֶרֶץ הָרִים לְבַל תִּטָּה בָּכֶם, וְכוֹ נְהוֹרוֹת וּשְׂבִילִים לְמַעַן תִּדְרְכוּ,³
16. וְצִיּוֹנִי דָרָד וְגַם לְפִי הַכּוֹכָבִים.
17. הָאֵם אַתֶּם מְדַמִּים אֶת מִי שֶׁבוֹרָא כָּל זֶה לְמִי שְׂאִינוּ בּוֹרָא מְאוּמָה? הָאֵם לֹא תִחַשְׁבוּ?
18. וְאֵם תִּנְסוּ לְסַפֵּר חֲסִדֵי אֱלֹהִים הָרִי לֹא תִמְנּוּ אוֹתָם.⁴ אֱלֹהִים סוֹלַח וְרַחוּם.
19. אֱלֹהִים יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּירוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ.
20. אֶת אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱלִיהֶם (הַכּוֹפְרִים) קוֹרְאִים מִבְּלַעַדִי אֱלֹהִים לֹא יוֹכְלוּ לִבְרֹא דָבָר, הֵם עֲצָמָם בְּיַדִּי אָדָם נַעֲשׂוּ,⁵
21. חֲסִרֵי חַיִּים הֵם, וְאֵינָם מֵיַעֲדִים לָקוּם לְתַחִיָּה (בְּיוֹם הַדִּין).

קטע 3

22. אֱלֹהֵיכֶם הוּא יָחִיד וְאַחָד, וְאַכֵּן אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית, לְבוֹתֵיהֶם כּוֹפְרִים וְהֵם יְהִירִים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת עיאפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוֹנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְדָּמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׁאוּ בָיוֹם תַּחֲתֵית הַמַּתִּים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהֶם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֵלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נוֹרָא הוּא הַמִּשְׁאֵ.²
- קטע 4**
26. כָּבֹר זְמָמוֹ קוֹדְמִיָּהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֲדָ אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שְׁיִרְגִישׁוּ זֹאת.⁴
27. וּבָיוֹם תַּחֲתֵית הַמַּתִּים יִשְׁפִּילֻם אֱלֹהָ וְיֹאמַר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שְׁתַּפִּי שְׁבִגְלָלָם הַתִּנְגְּדָתָם לְשְׁלִיחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרֶף וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתָם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנִסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לְנֶצַח. כִּמָּה נוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוֹנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲדָ בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיְּרָאִים?⁷
31. גָּנִי עֲדוֹן אֲשֶׁר יִכְנִסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתִיחָתָם נְהָרוֹת זֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחַפְּצוּ, כִּכָּה יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשֶׁלְּבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה יִגִּידוּ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנִסוּ לָגֶן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבאי 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצי-ציוחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. אֶת אֱלֹהַ (הַכּוֹפְרִים) אֲשֶׁר מַחֲכִים עַד לְהוֹפְעֵת מִלְאֲכֵי הַמָּוֶת אֲלֵיהֶם, אוֹ
עַד שְׂיבּוֹא מוֹעֵד רַבּוֹנָד (בְּהַעֲנִשְׁתָּם), כְּמוֹהֶם עָשׂוּ הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם,
וְאֵלֶּה לֹא קִפְּח אוֹתָם, אֲלֹא הֵם קִפְּחוּ אֶת עַצְמָם.

34. וְכֵן פָּגַע בָּהֶם כָּל הָרַע אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעָגִים לוֹ הִקִּיף אוֹתָם.

קטע 5

35. הַפְּגִיזִים אָמְרוּ, אֱלֹו רָצָה אֱלֹהַ לֹא עֲבַדְנוּ מִבְּלַעֲדֵיו דָּבָר, לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא
אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא אֲסֻרְנוּ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא אֲסֹר. כֵּן עָשׂוּ גַם אֱלֹהַ אֲשֶׁר קָדְמוּ
לָהֶם. אֵךְ אֵין עַל הַשְּׁלִיחִים אֲלֹא לְהַזְהִיר בְּגִלּוּי.¹

36. וְאֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אֶל כָּל אִמָּה שְׁלִיחַ לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהַ וְהִתְרַחֲקוּ
מִטֹּאע'וֹת (הַשְּׁקוּצִים). חֶלֶק מֵהֶם הִדְרִיךְ אֱלֹהַ, וְעַל אֲחֵרִים נִגְזַר בְּצִדִּיק
לְתַעֲוֹת. סִירוּ בְּאַרְץ וִירָאוּ אֵיךְ הִיָּתָה אַחֲרִית הַמִּכְחָשִׁים.

37. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּתְאַמֵּץ לְהַדְרִיךְ אוֹתָם, הִנֵּה אֱלֹהַ לֹא יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר
כָּבַר הַתַּעֲהָ, וְאֵין לָהֶם כָּל מוֹשִׁיעִים.

38. הֵם נִשְׁבָּעוּ בְּאֱלֹהַ בְּכָל תַּקֵּף, שֶׁהוּא לֹא יַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים. אָכֵן, זֹאת
הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מֵאֵת אֱלֹהַ, אֲמָנָם רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת,

39. כֵּן כְּדִי לְבָאֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלָקוּ בוֹ, וְכֵן יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הָיוּ מְשֻׁקְרִים.

40. כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְבָרֵא דָבָר אֲנַחְנוּ רַק אוֹמְרִים, «הִיָּה!» וְהִיָּה.

קטע 6

41. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הִגְרוּ לְמַעַן אֱלֹהַ לֵאחֹר שְׁנַעֲשֻׁקוּ, נִשְׁכִּין הֵיטֵב בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵךְ
שָׁכַר הָעוֹלָם הַבָּא רַב מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ,

42. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הָיוּ בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת וְעַל רַבּוֹנָם סָמְכוּ.

43. לִפְנִיךָ לֹא שֶׁלַּחְנוּ אֲלֹא אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהֶם. אִם אַתָּם לֹא יוֹדְעִים
זֹאת, שִׂאֲלוּ אֶת בַּעֲלֵי הַחֲכָמָה.²

44. (וְשֶׁלַּחְנוּ אוֹתָם) עִם הוֹכָחוֹת וְסִפְרֵי קִדְשׁ, וְאֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) הוֹרְדְנוּ מִן
הַשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן,³ לְמַעַן תִּבְהִיר לְאֲנָשִׁים אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיהֶם,
לְמַעַן יַחֲשֹׁבוּ וְיִדְרְכוּ בוֹ.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 25; סורת אז-זוח'רוף 43: 45; וסורת אל-מולכ 67: 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 93-94; סורת אל-פורקאן 25: 20; סורת אל-אנביא' 21: 8; וסורת אל-
כהן 18: 110.

3. המונח המקורי הוא الذِّكْر אדי-דיכר, ההזהרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חגיר 15: 6, ור' פי' 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאֵלֶּלָה לא יבקע את הארץ תחתיהם, או שהעֶנֶשׁ לא יבוא עליהם בלא שִׁיִּצְפוּ מֵאֵין,¹
46. או שלא יַעֲצֹר אֶת תְּנוּעָתָם בַּדְּרָכִים, וְלֹא יוֹכְלוּ לַחֲמֹק מֵעֲנֹשׁוּ שֶׁל אֵלֶּלָה,
47. או שֶׁלֹּא יַעֲכֹבֵם עַל יְדֵי הַטֹּלַת פֶּחַד עֲלֵיהֶם.² אולם רבוֹנְכֶם הוּא חוֹמַל וְרַחוּם.
48. האם לא יֵרְאוּ כִּי כָל אֲשֶׁר בָּרָא אֵלֶּלָה, יְטִיל אֶת צֵלוֹ יְמִין וּשְׂמָאל, סוֹגְדִים לְאֵלֶּלָה בְּהִכְנָעָה.
49. וּלְאֵלֶּלָה יִסְגֹּד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִכָּל רֶמֶשׂ עַד הַמְּלָאכִים וְאִין הֵם מִתְנַשְּׂאִים.
50. (הַמְּלָאכִים) יֵרְאִים אֶת רְבוֹנָם אֲשֶׁר הוּא מַעַל לָהֶם, וַיַּעֲשׂוּ כַּמִּצְוָה עֲלֵיהֶם.

קטע 7

51. אֵלֶּלָה אָמַר, אֵל תַּעֲשׂוּ לָכֶם שְׁנֵי אֱלֹהִים. יֵשׁ רַק אֱלֹהִי אֶחָד. וְרַק אוֹתִי תִירָאוּ,
52. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְעַבֹּדְתוּ הִיא הַמִּמְשָׁכֶת. הָאֵם מִיִּשְׁהוּ זוֹלַת אֵלֶּלָה תִירָאוּ?
53. וְכָל חֶסֶד אֲשֶׁר לָכֶם מֵאֵלֶּלָה הוּא. וּבִפְגַע בָּכֶם צָרָה אֵלָיו תִּפְנוּ בִּקְרִיאָה.³
54. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הוּא יִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעֲלֵיכֶם, וְהִנֵּה חֶלֶק מִכֶּם מִשְׁתַּף אֱלִילִים עִם רְבוֹנָם,
55. וְאֵינֶם מוֹדִים עַל הַחֶסֶד שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם. הַתַּעֲנִיגוּ אַפּוֹא, וְאוֹלָם עוֹד תִּדְּעוּ.
56. הֵם נוֹתְנִים חֶלֶק מֵאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם⁴ לְאֵלָה (הָאֱלִילִים) שְׂאִינֶם יוֹדְעִים דָּבָר (וְלֹא יוֹכְלוּ לַעְזֹר לָהֶם). חִי אֵלֶּלָה! עוֹד תִּשְׁאָלוּ עַל כָּל אֲשֶׁר בְּדִיתֶם.
57. הֵם מִיַּחֲסִים לְאֵלֶּלָה בְּנוֹת. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! וּמִיַּחֲסִים לְעַצְמָם מֶה שִׁיַּחֲפֹצוּ (מִן הַבָּנִים).⁵
58. וְכְאֲשֶׁר מִבְּשָׂרִים לֶאֱחָד מֵהֶם עַל הַלֵּדֶת בַּת, קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהוּא מִתְמַלֵּא וַעֲם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 68 ; וסורת אל-מולכ 67 : 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חגי' 22 : 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53 : 22 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומתהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא נאמינו באחרית שינך כל דבר נחות, ואילו לאללה שינך כל דבר נעלה, והוא העזוז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארפה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאלה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפניך, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולזהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטניהם מתוככי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונך השורה לדבורים, עשינה לכן בתים בחרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים יבנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת את-תכויר 81 :

9 - 8.

2. ר' סורת הוד 11 : 9 - 10 ; סורת אל-כהף 18 : 35 - 36 ; סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצ-צלת 41 : 50.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 34 - 36.

69. וְאִכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בַּמַּסְלָוִלִים שֶׁשָּׁלַל לַפְּנִיכָן רְבוּזִיכָן. מִשְׁקָה בְּצִבְעִים וּטַעֲמִים שְׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוּ מִרְפָּא לְבָנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאַנְשֵׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֵלֶּה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כֶּךָ יְמִיתְכֶם, וְיֵשׁ בָּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלֶגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דְּבַר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֵלֶּה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּלֵל.¹

קטע 10

71. אֵלֶּה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בַּפְּרָנְסָה, אִף אֶת אֵלֶּה שֶׁהֶעֱדָפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעִבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מְכַיִּשִׁים אֶת חֲסִדֵי אֵלֶּה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׁתַּפִּים)?²

72. וְאֵלֶּה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹג, וּמִהֵן נָתַן לָכֶם יְלָדִים וְנָקִידִים, וְהוּא פָּרְנָס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֵאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֵלֶּה יִכְפְּרוּ?

73. וְעָבְדוּ מִבְּלַעַדִי אֵלֶּה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹכֵל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָּה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹכְלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דְּבַר לְאֵלֶּה. אֵלֶּה יוֹדֵעַ אִף אֶתְּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֵלֶּה מִשָּׁל, עַל עֶבֶד מִשְׁעָבֵד לְאֶדוֹנוֹ וְאִין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דְּבַר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנָקְנוּ לוֹ פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעַת וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתְרָה וּבְגִלּוֹי, הָאֵם הֵם שְׁוִים! הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֵלֶּה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֶם וְחֹסֵר כָּל יְכָלָת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֶדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשֵׁל בְּכָל מָה שֶׁהִפְקֵד לִידָיו. הָאֵם הוּא שְׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצִדֵּק וְהוּא עֲצִמּוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר?

קטע 11

77. לְאֵלֶּה תַּעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שְׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֵלֶּה הַכֹּל-יָכֹל.

78. אֵלֶּה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דְּבַר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנֶה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקנו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתים, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושערוניהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליד רק למסר הודעה ברוה.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרביתם כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדיון) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארפה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבדעך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדיון) יתמסרו לאלה, וכל מה שבדו יחלף מהם.⁵
88. אלה שפכרו ומנעו אחרים מלקחת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדיון) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים לתבהרת כל דבר וכהדרכה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

28 : 55.

קטע 13

90. אֱלֹהָה מְצֹנָה לַעֲשׂוֹת צָדֵק, וְלִגְמֹל חֶסֶד,¹ וְלַעְזֹר לְקֶרֶב הַמְשֻׁפָּחָה (הַנְזָקָה),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגַנָּה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהַתְּחִיבֵתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחַר שְׂאֲשֻׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבּוּעָה בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהָ עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה שְׂאֲתֶם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזְרוּ בַּהֲבִטְחוֹתֵיכֶם וּתְהִיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתְיָרָה לַחוּטִים אֶת מָה שְׂאֲרָגָה וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בַּהֲשִׁתְמָשְׁכֶם בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדִי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בַּהֲיֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהָ מְנַסָּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתְּקוּמָה יִבְאָר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֵד אֱלֹהָ יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׂיִבְחַר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיף אֶת מִי שְׂיִבְחַר בַּהֲדָרְכָה. וְאַלְהָ יִשְׁאַל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, כִּן תִּלְכוּ לְאַבּוֹד אַחֲרֵי שֶׁהִייתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגִּישׁוּ טַעַם רַע, כִּי מְנַעֲתֶם אֲנָשִׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהָ, וְצַפּוּי לָכֶם עֹנֶשׂ עָצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְעַט. כָּל הַשְּׁמֹר אֶצֶל אֱלֹהָ טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מָה שְׂיֵשׁ לָכֶם יֵאָזַל, וְרַק מָה שְׂאֶצֶל אֱלֹהָ לְעוֹלָם יִשְׁאָר, וְאַנְחֲנוּ נִגְמַל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נְקֵבָה, נַחֲמָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָד בְּקוֹרְאָן בְּקֵשׁ מַחֲסָה בְּאַלְהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלִטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלִטוֹנוֹ רַק עַל אֵלָה שְׁלֹוֹקָחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלָה הַמְּשִׁתְּפִים עִם אֱלֹהָ שִׁתְּפִים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45 ; סורת אנ-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.

4. ר' סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אָנַחְנוּ מִחֲלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מִה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנִבְיָא), אָכֵן אֶתָּה בּוֹדָה כָּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינִם יוֹדְעִים.
102. אָמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחִזּוֹק רוּחָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וְכַהֲדָרְכָּהּ וּבִשְׁוֹרָה לְמַסְלָמִים.
103. אָנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אָנוּשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוֹחַמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עֲרַבִי בְּרוּר.
104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ, אֱלֹהָהּ לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מִקָּאִיב,
105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שְׁכּוֹפֵר בְּאַלְלָה לְאַחֵר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוּחַ בְּאֵמוּנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפֵּרָה, יַחּוּל וְעַם אֱלֹהָהּ וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלֶּה שֶׁהַעֲדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהָהּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שֶׁמִּיעֲתָם וְרֵאֲיָתָם וְהֵם אֵלֶּה הַלֵּא שָׁמִים לֵב לְמָה שֶׁמַּצְפֶּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפְק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמְּפָסִידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאֶפֶן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הַגֵּרוֹ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוּת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחֵר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָהּ וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לְטַעַן לְעֲצָמָהּ. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעַד מַעֲשֵׂיהָ וְלֹא יַעֲשֶׂקוּ.
112. אֱלֹהָהּ מוֹשֵׁל מָשֶׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוּחָהּ וּשְׁקָטָהּ, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשִׁפְעָה. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵּי אֱלֹהָהּ, וְהִטְעִימָהּ אֱלֹהָהּ אֶת טַעַם הָרֻעַב וְהַפְחַד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אותו.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14: 28 - 29; וסורת אל-קצצ 28: 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אללה מן המתן והטוב, והודו על חסד אללה, אם אותו תעבדו.²
115. אללה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אללה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאנה או הרגל אין בו חטא, כי אללה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונותיכם משקרות ומתארות, זה מתן וזה אסור, למען תיחסו לאללה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאללה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולאלה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונך הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אבראהים היה למנהיג בעבודת אללה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאללה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אבראהים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אללה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונך ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונך בחכמה והזהרה נאה, והתוכח עמם בצורה הוגנת ונאותה ביותר. רבונך יודע יותר מי תעה משבילו, והוא יודע יותר מי הם המדרכים.

126. ובהענישכם, השיבו רק באותה מדה וצורה שהענישתם בה, ואולם אם תסבלו ותסלחו, יהיה יותר טוב לבעלי סבלנות,

127. התאזר בסבלנות, ואללה הוא אשר יעזר לך להתאזר בסבלנות, ואל תצטער על מה שהם זוממים נגדך,

128. כי אללה הוא עם היראים ועם עושי הטוב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אֶסְרָא' הַמָּסַע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אֶסְרָא», הַמָּסַע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמָּסַע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המכה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג'ד אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגו זולתי,
3. הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
4. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרךה גדולה,
5. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
6. ולאחר כך התזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלהם,
7. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), בשם שנכנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
8. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
9. הקוראן הזה מדריך אל מה שנכון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
10. אך לאללה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. האַדס (בִּשְׁעַת רִגְזוֹ) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שְׂיִתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חָסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלִּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלִּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוֹ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּנֵן הַשָּׁנִים וְחֻשְׁבוֹן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאַרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינִי בְּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וּשְׁפֹט אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָמְךָ.
15. כָּל הַמֵּינִשִּׁיר לִכְתָּ, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישִׁיר לִכְתָּ, וְהַחֲלוּךְ בְּדָרְךָ תַּעֲזִיחַ, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יִתַּעַח, כִּי לֹא תִשָּׂא נַפֶּשׁ אֶת מַשָּׂא זולָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אִמָּה) לִפְנֵי שְׁנִשְׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שְׁטוּפֵי הַשָּׁפַע (לְהֶאֱמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיַּת לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצִּיתוּ וְיִסְטוּ מִדְּרֹךְ הַמוֹסֵר, וְקִסִּים גָּזַר הַדִּין אֲלֵיהֶם בְּצֹדֵק, וְהָרַס נְהָרַס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהִשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֹךְ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדֶּיךָ.
18. לְבוֹחַר בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַחוּלְף נַעֲנִיק וְנִתֵּן אֶת מַה שְׁנִחְלִיט לְמִי שְׁנִרְצָה, וְאַחֵר כִּדְ נִתֵּן לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִגֶּרֶשׁ מִרַחֲמֵי אֱלֹהֵהּ.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בַּהֲיוֹתוֹ מֵאַמִּין, מַעֲשֵׂי כָל אֱלֹהֵי יִזְכוּ בַּתּוֹדָה.
20. לְכֻלָּם, לְאַלֶּה (הַכּוֹפְרִים) וּלְאַלֶּה (הַמֵּאֱמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנֹךְ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנֹךְ אֵינָהּ מִגְבֵּלָת.
21. רֹאֵה כִּיצַד הָעֲדָפְנוּ אַחֲדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֱמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַהֲעֲדָפָה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אַל תִּקַּח לָךְ אֶל אַחֵר עִם אֱלֹהֵהּ, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְדָּה.

1. ר' סורת יונס 10: 67.

2. ר' סורת יונס 10: 5.

3. במקור בערבית طائر في عشقه = עופו תלוי בצוארו. הערבים היו מעוננים, פסמסטים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹ אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו «אוי»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבוני! רחם עליהם כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעוֹבֵר ארח, אך אל תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזר להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול (מפזרנות), למען לא תשב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפרנס אותם ואתכם, כי הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אך לא יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «אוי» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹגְגֶת, עַד שְׁיָגִיעַ לְבַגְרוֹתָיו.¹ וְקִיְמוּ
בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבִיבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַיְבוֹת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וּכְשֶׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזָנֵי צֶדֶק.²
טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְךָ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאוֹת,
וְהַמְחַשְּׁבָה, כָּל אֵלֶּה יַעֲיִדוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְךָ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשָּׁג
בְּקוֹמַתָּךְ אֶת גְּבוּהַּ הַהָרִים,
38. כֹּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רְבוּנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכֻמָּה אֲשֶׁר רְבוּנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֵלֶּה
אַחֵר, כֹּן תִּשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם רְבוּנְכֶם בָּנִים, וְלַעֲצָמוֹ
לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמְּלָאכִים? דָּבָר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וּכְבֹר הִבֵּאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוּרָאן הָזֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא
יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמַר, אֱלוֹ הָיוּ לֵאמֹלָה אֱלִים שֶׁתִּפִּים זולתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעִנִים, אִזּוֹ הָיוּ
מוֹצֵאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רְבוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעִנִים.
44. יִשְׁבַּחוּהוּ שְׂבַעַת הִרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁבַּחוּ וְיִתְעַלֶּוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנוּ אֶת תִּשְׁבַּחְתֶּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוּרָאךְ אֶת הַקּוּרָאן שֶׁמֶנּוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא
מִסָּד לְהַסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכֹסוּי, לְבַל יִבְיֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרָאן), וְאֵת אֲזִנֵּיהֶם
הַכְּבִדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתָּה מִזְכִּיר בְּקוּרָאן אֶת רְבוּנְךָ לְבִדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים
עֲרֵף בְּהַתִּנְכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

3. ר' סורת אל-חוגיורא 49 : 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39 : 45.

47. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מֶה הֵם חוֹשְׁבִים כְּאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בִּינִיָּהֶם, שְׁאֲתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רֵאֵה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהֲיָה עֲצָמוֹת וְשִׁירֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחֲיָה כְּבָרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תִהְיוּ אֲבָנִים אוֹ בְרָזֶל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְחֹשֶׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרִאשׁוֹנָה. אֲזִי יִנִּידוּ בְּרִאשִׁיהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מִתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקָרוֹב.³
52. יוֹם שִׁיקְרָא לָכֶם (לָקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, וְשִׁתַּבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַּחֲשֹׁבוּ אֲזִי כִי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וְאָמַר לַעֲבָדֵי שִׁידְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשָּׁטָן יִכְנִיס פְּרוּד וְשִׁנְאָה בִּינִיָּהֶם. כִּי הַשָּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לְאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִפִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחֲמֶכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּכְבֹּר הַעֲדַפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּוד אֶת הַזִּבּוֹר.⁶
56. אָמַר (לְכוֹפְרֵי עִירְךָ), קִרְאוּ לְאַלֹּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֵלֶּלָה לַעֲזָרָה, הֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֵלָה (אֵלִילִים) אֲשֶׁר אֱלִיהֶם עוֹבְדֵי הָאֵלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָּה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֵלֶּלָה, וּמִתַּחֲרִים בִּינִיָּהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנָם, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מַעֲנִשׁוֹ. אֵדָּה יֵשׁ לְהַזְהִיר מַעֲנֵשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 40, ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כָּל עִיר חוֹטָאת שֶׁלֹא נִשְׁמִיד אוֹתָהּ לִפְנֵי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוּ נֶעֱנִישׁ אוֹתָהּ עֲנֵשׁ קָשָׁה. וְזֶה רָשׁוּם בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (אַצֵּל אֶלְלָה).¹
59. לֹא נִמְנַעְנוּ מִשְׁלַח אֶת הָאוֹתוֹת (לְכוֹפְרֵי מִכָּה), אֲלָא מִשׁוּם שֶׁהַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים הִכְחִישׁוּ אוֹתָם. וּבְכֵן נִתְּנוּ לִבְנֵי עַם תְּמוֹד אֶת הַנְּאֻקָּה כְּאוֹת בְּרוּר וְגִלּוּי לַעֲיֹן, אֲדָהּ הֵם כִּפְרוּ בָּהּ, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹת אֲלָא לְשֵׁם אִזְהָרָה וְהַפְחָדָה.
60. כִּבֵּר אֲמַרְנוּ לָךְ כִּי רְבוּנְךָ מִקִּיף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. לֹא עָשִׂינוּ אֶת מַה שֶׁהָרִאשׁוֹנִים לָךְ בְּמַסַּע הַלִּילָה אֲלָא לְבַחוֹן אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְגַם אֶת הָעֶץ הָאֲרוּר² הַנִּזְכָּר בְּקוּרְאָן. אֲנַחְנוּ מִפְחִידִים אוֹתָם, אֲדָהּ הַדְּבָר מְאוֹד מוֹסִיף לְעָרִיצוּתָם.

קטע 7

61. וּבְאֲמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס³ אָמַר, הֵאֵם אֶסְגֵּד לְאִשָּׁר בְּרָאתָ מִטִּיִן?
62. וְאָמַר אֲבֵלִיס (לְרְבוּנוֹ), הִרְאִיתָ אֶת זֶה (אָדָם), אִשָּׁר כְּבֹדָתָ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, אִם תִּתֵּן לִי אֶרֶץ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אֲשַׁתַּלֵּט עַל זֶרְעוֹ וְאֶתְעָה אוֹתָם אֲלָא מַעֲטִים מֵהֶם?
63. אֲלָלָה אָמַר, לָךְ וְהַשְׁתַּדֵּל! אֵתָהּ וְכָל אֵלָה שֶׁיִּלְכּוּ אַחֲרֶיךָ תִּקְבְּלוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם הַמֵּלֶא בְּגִיחָנָם.
64. נִסָּה לְהַסִּית מֵהֶם כְּמָה שֶׁתּוּכַל בְּקוֹלְךָ, וְהִזְעַק עֲלֵיהֶם אֶת פְּרִשִּׁיד וְחִיָּלִיד⁴, וְהַשְׁתַּתֵּף אֹתָם בְּרִכּוּשָׁם וּבִילְדֵיהֶם⁵, וְתֵן לָהֶם הַבְּטָחוֹת, הַשְׁטָן לֹא יִבְטִיחַ לָהֶם דְּבָר אֲלָא הַשְּׁלִיּוֹת.⁶
65. וְאוּלַם עֲבָדֵי לֹא תַהֲיָה לָךְ כָּל שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם. כִּי רְבוּנְךָ דִּיו כְּמַגֵּן עֲלֵיהֶם נִגַּד הַשְׁטָן וְתַחֲבּוּלוֹתָיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוחירוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ הארוך: עץ הזקום הנמצא בגיהנום. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוח'אן 44: 43.

3. - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

4. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

5. ר' סורת מרים 19: 83.

6. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

7. ר' סורת אנ-נסאי 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזכרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אלה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.

קטע 8

71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקסו הרשום של מעשיהם ומסרו להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עור בעולם הזה, יהיה לבו עור בעולם הבא ותועה בדרכו גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכלתם להדיח ממה שהשרינו אליך למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותך להם לידיד.
74. ולולא חזקנו אותך, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותך כפלים של ענש בחייד וּכפלים במותך, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לך מאוד וכמעט הוציאו אותך מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריך אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את הענש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שאלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נא' 4 : 49.

קטע 9

78. קיים את התפלה מהתחלת נטות השמש עד חשך הלילה. וקיים תפלת השחר. כי לתפלת השחר עדים רבים (מבין המלאכים),
79. ובלילה קום לתפלה, תוספת היא לך. אולי יקימך רבונך במקום (מעמד) מהלל (ביום הדין),
80. ואמר: רבוני! הכנס אותי למה שהוא טוב לי בצורה הוגנת, והוצא אותי ממה שהוא רע לי בצורה הוגנת. ותן לי מאתך סמכות איתנה שתתן לי נצחון על כל אלה המתנגדים לי.
81. ואמר, הופיעה האמת (דת האסלאם), והשקר (הכפירה) כלה, אכן השקר יכלה.¹
82. אגחנו מורידים פסוקים מן הקוראן הנושאים מרפא ורחמים למאמינים, אך לכופרים הוא יוסיף רק אבדון.²
83. כשאגחנו נוטים חסד לאדם הוא משתמט ואינו מכיר תודה,³ אך בפגוע בו רעה, הוא מתנאש מרחמי רבונו.⁴
84. אומר, כל אחד פועל לפי הטבע שלו, אך רבונכם יודע מי הולך בדרך הישר.⁵
85. ישאלוך על הרוח. אומר, הרוח היא סוד אלהי, ואתם קבלתם אך מעט מאוד מן הידע.

קטע 10

86. אם נרצה, נוכל למחוק את אשר השרינו לך מן הקוראן, ולא תמצא לך מגן מבלעדינו,
87. אלא כאות רחמים מרבונך, כי רב חסדו עליך.
88. אומר, אם בני האנוש והג' הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן הזה, לא יביאו כמוהו, ולו גם יסיעו זה לזה.
89. הבאנו לבני אדם כל מיני משלים בקוראן הזה, ואולם מרביתם בחרו בכפירה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת ינוס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. וְהֵם אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִים לָךְ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מְבוּעַ (מַעְיָן) מַיִם,
 91. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ גֹּן שֶׁל דְּקָלִים וּגְפָנִים וְתִבְקַע בְּתוֹכָם נְהִירוֹת,
 92. אוּ תִפֹּל הַשָּׁמַיִם עָלֵינוּ כְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ פִּסּוֹת, אוּ תָבִיא אֶת אֲלֵלָהּ
 וְהַמְלָאכִים פָּנִים אֶל פָּנִים,
 93. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ בֵּית מִזְבֵּחַ, אוּ שֶׁתַּעֲלֶה הַשְּׁמִימָה, וְלֹא נֹאמְרִים כִּי עָלִיתָ
 עַד אִם תּוֹרִיד לָנוּ מִשֶּׁם סֶפֶר וְנִקְרָא בּוֹ. אָמַר, יִשְׁתַּבַּח רַבּוֹנִי! אֵינֶנִּי אֵלָא
 שְׁלִיחַ בִּשְׁרָר וְדָם.

קטע 11

94. וְאִין דָּבַר אֲשֶׁר יִמְנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּאִשֶּׁר בָּאָה לָהֶם הַהֲדַרְכָּה, אֵלָא
 שֶׁהֵם אָמְרוּ, הֲאֵם שְׁלַח אֲלֵלָהּ בֶּן אָנוּשׁ כְּשְׁלִיחַ?¹
 95. אָמַר, אֵלֹו הֵיוּ מִלְּאָכִים מִתְּהַלְכִּים בְּאָרֶץ בְּטוּחִים, הֵייוּ מוֹרִידִים לָהֶם
 מִן הַשָּׁמַיִם מִלֵּאדָּ שְׁלִיחַ.
 96. אָמַר, דִּי בְּאֲלֵלָהּ לַעַד בֵּינִי וּבִינֵיכֶם, כִּי הוּא רוּאָה וּבָקִיא בְּעַבְדּוֹ.
 97. אֶת מִי שֶׁאֲלֵלָהּ מִדְרִיד הוּא הַמְדְרִיד, וְכָל אֲשֶׁר יַתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לָהֶם
 מִדְרִיד זֹולָתוֹ, וּבִיּוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים נֶאֱסָף אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁהֵם
 נִגְרָרִים עַל פְּנִיָּהֶם, עוֹרִים, אֱלָמִים, וְחֹרְשִׁים, וּמַעֲזוֹם יִהְיֶה בְּגִיהָם, וּבְכָל
 פֶּעַם שֶׁהָאֵשׁ תִּבְקַח נוֹסִיף עוֹד אֵשׁ וְלִהְבָּהּ.
 98. זֶה יִהְיֶה עֲנָשָׁם עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם, הֲאֵם אַחֲרֵי הֵיוֹתֵנוּ
 לַעֲצָמוֹת וְאַבָּק, נוֹקֵם לְתַחֲיָה כְּבָרִיאָה חַדָּשָׁה?
 99. הֲלֹא יִרְאוּ, כִּי אֲלֵלָהּ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, יָכֹל גַּם לְבָרָא
 כְּדֻגְמָתָם? וְהוּא קֹבֵעַ לָהֶם מוֹעֵד אִין סֶפֶק בּוֹ, אֵד הַכּוֹפְרִים בְּחָרוּ בְּכַפִּירָה.
 100. אָמַר, לוֹ הֵיוּ אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנִי בִידֵיכֶם, כִּי אִזּוֹ הַחֲזֹקָתָם בָּהֶם,
 מִפְּחָדִים לְהוֹצִיאֵם, כִּי קִמְצוֹן הוּא הָאָדָם.

קטע 12

101. וּכְבָר נִתְּנוּ לְמוֹסָא תִּשְׁעָה אוֹתוֹת בְּרוּרִים. שָׁאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶּׁר בָּא
 אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרַעַה וְאַנְשָׁיו). וּפְרַעַה אָמַר לוֹ, מוֹסָא! חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי מְכַשֵּׁף
 אַתָּה.
 102. אָמַר (מוֹסָא), הֵן יוֹדַע אַתָּה, כִּי לֹא הוֹרִיד אֶת הָאוֹתוֹת הָאֵלָהּ אֵלָא
 רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּהוֹכָחוֹת גְּלוּיוֹת לַעֲיֹן. וְרוּאָה אֲנִי, פְּרַעַה, כִּי סוֹפֵד
 לְאַבְדּוֹן.

1. ר' סורת יונוס 10: 2; סורת אברהמים 14: 10; סורת אל-מואמנון 23: 47; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמדת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדיו).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותך (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדיעת לפניו (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתוך הוקרה לאללה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאללה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצאו לקרא לו, כי לו שייכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולך בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון ביניהם,
111. ואמר, השבח לאללה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו ותהלה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֶּהֶף הַמַּעֲרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֶּהֶף, הַמַּעֲרָה» משום שנוזכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כהף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חיי הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע' אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמַּעֲרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהף 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוּס,
2. יַצִּיב וְקִיֵּם, וְכִדִּי שְׂיִזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׁיָבוֹא מֵאֵתוֹ (אֱלֹהֵה) לַכּוֹפְרִים, וּלְבָשִׁר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֹן עֲדָן),
3. שְׁבוּ יִשְׁאָרוּ לְנֹצַח,
4. וְכִדִּי שְׂיִזְהִיר אֶת הַטּוֹעֲנִים כִּי אֱלֹהֵה הוֹלִיד וְלָד,¹
5. אַף עַל פִּי שְׁאִין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יָדִיעָה עַל כֵּךְ. מֶה נּוֹרָאָה הִיא הַמְלָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנֵם אוֹלִי אֶתָּה (מוֹחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עֶצְמָךְ מִצָּעַר מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשּׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֶם מִי מֵהֶם מַעֲשִׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוֹמֵם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנָשִׁי הַמַּעֲרָה וְאֶרֶץ-רַקִּים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לַפֶּלֶא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הַנְּעָרִים מָצְאוּ מִקְלָט בַּמַּעֲרָה, אָמְרוּ, רְבוּנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וּלְאַחֵר הַפְּלָנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמָקָה בַּמַּעֲרָה שָׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הִעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעֲרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפָּר לָךְ עַל עֲנִינֵם בְּאֶמֶת. אָכֹן הֵם נְעָרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 127; סורת אש-שוערא' 26: 3; סורת אנ-נמל 27: 70; וסורת פאטר 35: 8.

3. ר' סורת הוד 11: 9.

4. ר' סורת את-תובה 9: 124; סורת מוחמד 47: 17; וסורת אל-פתח 48: 4.

14. וְחִזְקֵנוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאַמוֹנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יִהְיֶה זֶה שֶׁקֶר רְחוֹק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמֵּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלָעֲדֵיו אֱלִים, לוֹ הָיָה בִּיכְלָתָם לְהִבְיֹא הוֹכָחָה בְּרוּרָה לְאַמְתּוֹתָם! וְמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהֵי!
16. (וְנֹאמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפְרְדּוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹולַת אֱלֹהֵי, מִצְאוּ מִקְלֵט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם אֶת רַחֲמָיו, וְיִסְפֹּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֹּׁמֵשׁ בַּעֲלוֹתֶיהָ הִיָּתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׂקִיעֶתָה הִיָּתָה פּוֹנָה שְׂמָאלָה, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהֵי. מִי שֶׁאֱלֹהֵי מְדֻרִיךְ הוּא מְדֻרִיךְ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹן וּמִדְרִיךְ.
- קטע 3**
18. אֵתֶּה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פֶּעַם לְצַד זְמַן וּפֶעַם לְצַד שְׂמָאל, וְכָלכֶם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רֹאִית אוֹתָם הֵייִת נֹס מֵהֶם בְּבִהָלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זְמַן מָה הִעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּכְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זְמַן שְׁהוֹתָם בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זְמַן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שְׁהֵינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מְקַצֵּת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵים, רְבוּנְכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זְמַן שְׁהֵיִתֶם. שְׁלַחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מִטְבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהַאֲכֹל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וְיָבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהֲרוּת שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יָגִלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם לְאַמוֹנָתָם, אִזּוּ לַעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאַנְשִׁים לְמַצֵּא אוֹתָם, לְמַעַן יִדְעוּ כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהֵי אֱמֶת, וְשַׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בְּעִיר) נִחְלָקוּ בְּעֵינֵינִם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנָם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אִמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ בְּאֵלֶּה שְׂיֵאמְרוּ, הִיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלכֶם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שֶׁאָמְרוּ, הִיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלכֶם. כָּל אֵלֶּה נְחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵים אָמְרוּ, הִיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלכֶם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲטִים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְנַכַּח בְּעֵינֵינוּ אֵלֹא בְּאֶפֶן גְּלוּי וּבְרוּר, וְאֵל תִּשְׁאֹל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבונך אם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוני לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשארו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לך מספר רבונך (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מעוז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבונם, בקר וערב
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבבו, והוא רדף אחרי תאנתו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבונכם. לכן הרוצה בה יאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשותות, יושקו רק מים לוהטים בזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקשטים
 בצמיד זהב, ולבושים בגדים ירקיים ממשי וקטיפה, וישובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים : אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כָּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקְעָנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
 34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֶב, וְהוּא אָמַר לְרֵעֵהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר
 מֵאִשְׁרִי לָךְ,
 35. וְנִכְנַס אֶל גִּנָּתוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוֹפְרוֹ אֶת חֲסָדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר
 שֶׁהַגָּנָה הַזֹּאת תִּתְחַרֵּב אֵי פַעַם,
 36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעֲת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא, אֲדָּא אִם אוֹחֲזֵר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי
 שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
 37. אוּלַם רֵעֵהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאִשְׁרִי בָּרָא אוֹתָךְ מֵעֶכֶר, וְאִזּוּ מִטְּפָה,
 וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתָךְ לְאִישׁ?²
 38. וְאִשְׁרִי לִי, אֵלֶלָה הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתֵּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
 39. וְלוֹ בְּהַכְנָסָךְ אֶל גִּנָּךְ אֲמַרְתָּ, אֶת אִשְׁרִי יִרְצֶה אֵלֶלָה יְהִיָּה, אֵין עוֹ אֵלֶלָה
 בְּאֵלֶלָה? אִם אֶתְּהָ רוּאָה אוֹתִי שֶׁיֵּשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיִלְדִים מִמֶּךָ,
 40. יִתְּבוֹ וְיִתֵּן לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֵנֶשׁ (אֵשׁ) מִן
 הַשָּׁמַיִם וְתִתְּפֹךְ לְאֲדָמָה שְׁמָמָה,
 41. אוֹ יִגְרֵם שְׁמִימִיָּה יִשְׁקַעוּ בְּאֲדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצָּאֵם.³
 42. וְקָרָה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהַחֵל סוּפֹךְ אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אִשְׁרִי הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ
 שֶׁהִתְפַּכָּה לְשִׁמְמָה. וְאָמַר, הִלּוּאִי וְלֹא שֶׁתִּתְּפִי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
 43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֵלֶלָה, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֲסֵר מִגֹּן וְעֶזְרָה.
 44. בְּמַצָּב כֵּזֶה, אֵלֶלָה אִשְׁרִי הוּא הַאֲמָת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטוֹב בְּגוֹמְלִים
 וְהַעוֹזֵר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כָּמִים אִשְׁרִי הוֹרְדָנוּ מִן
 הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאָרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲדָּא מִיָּד הוּא מְתִיבֵשׁ
 וְהָרוּחַ מִפְּזָרְת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֵלֶלָה יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
 46. הִרְכוּשׁ וְהַבָּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲדָּא הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים נִשְׁאָרִים
 קִיָּמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכָּרֶם רַב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֵךְ וְתִקְוָתְךָ גְּדוּלָה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נִצְתִּיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה,¹ אִזְנֵי אֶסְסִי אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם יַעֲמְדוּ בְּפָנַי רְבוּנָד שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת, לֹאמֹר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים),² אֲכֹן אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם, כִּי לֹא קִבְעֵנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיוֹתְכֶם לְחִשְׁבוֹן).
49. וּפְנִקֶס רְשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נָתַן לוֹ,³ וְאִזְ תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים חֲרָדִים מִמָּה שֶׁרְשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לוֹ לִפְנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינוּ מַעֲלִים אוֹ מְזַנִּיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ! וּמִצָּאוּ אֶת מַעֲשִׂיהֶם לִפְנֵיהֶם,⁴ וְרְבוּנָד לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד.⁵

קטע 7

50. וְכְאִשָּׁר אֲמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס⁶ הִיָּה מִן הַגִּ'וּ, לֹא צִית לְצוֹ רְבוּנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֵת צֶאֱצָאֵיו לְמַגְנִים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבְּלַעַדִּי! בְּעוֹדֶם אוֹנִבִּים לָכֶם! אֲכֹן, תְּמוּרָה רָעָה הִיא לְכוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הִרְאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאַתָם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמֶר (אֱלֹהֵה לְכוֹפְרִים), קָרְאוּ אֶת שְׁתֵּפִי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שְׁתֵּפִי הֵם. וְיִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם, אֵד הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאֶנְחֵנוּ נָשִׁים מְחַצֶּה בִּינֵיהֶם.⁷
53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיִחְשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵ אֵל תּוֹכָה, וְלֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֵט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבִנֵּי הָאָדָם מִשָּׁלִים שׁוֹנִים. אֲמָנָם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמַה שֶּׁמֵּנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהִאֲמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהֲדָרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחַת רְבוּנָם, אֲלֹא הִתְנַגְּדוּתָם לְנִבְיָא וּבִקְשָׁתָם שְׁיִקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעֵנֶשׁ, אוֹ שְׁיָבֹא עֲלֵיהֶם עֲנָשָׁם מִיָּד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; סורת אנ-נמל 27 : 88 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10 .
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 .
 3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69 .
 4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; סורת אל-קיאמה 75 : 13 ; וסורת אט-טארק 86 : 9 .
 5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; סורת אל-אנביא' 21 : 47 ; וסורת לוקמאן 31 : 16 .
 6. ר' סורת אל-בקר 2 : 34 .
 7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת מרים 19 : 81 ; וסורת אל-קצצ 28 : 64 .
 8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; סורת אל-אסרא' 17 : 92 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187 .

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזהרו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישכח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אֲזִיָּהָם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא יזרכו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כִּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְלֹהֶשְׁמַדְתָּן קִבְעֵנו מוֹעֵד.
- קטע 9**
60. וכִּאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְנֹעֲרֹ, לֹא אֶפְסִיק בְּדַרְכִּי עַד שְׂאֲגִיעַ אֶל מִפְגֵּשׁ שְׁנֵי הַיָּמִים, גַּם אִם תִּמְשֹׁךְ דַּרְכִּי זָמַן רַב,
61. וכִּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ לְמָקוֹם מִפְגֵּשׁ שְׁנֵי הַיָּמִים, הֵם שָׁכְחוּ אֶת הַדָּג אֲשֶׁר הֵבִיאוּ אִתָּם (לִפְרִנְסָתָם), וְהוּא עָשָׂה דַּרְכּוֹ אֶל הַיָּם וְהִתְחַמַּק מֵהֶם,
62. וכִּאֲשֶׁר עָבְרוּ שְׁנֵיהֶם מִן הַמָּקוֹם הַמְּסִיס, אָמַר מוֹסָא לְנֹעֲרֹ, הִבֵּא לָנוּ אֶת אֲרוֹחַתָּנוּ, כִּי מְאוֹד הִתְעַיְּפָנוּ מִן הַמַּסַּע הַזֶּה,
63. אָמַר (הַנֶּעֱר), הֵאֵם אֶתָּה זֹכֵר, כִּאֲשֶׁר נָחֲנוּ לִיד הַסָּלַע, שָׁכַחְתִּי אֶת הַדָּג, מְשׁוּם שֶׁהִשְׁטֹן גָּרַם שְׁלֹא אֲזַכְּרֶהוּ, וְהוּא עָשָׂה דַּרְכּוֹ אֶל הַיָּם בְּאַרְחַ פֶּלֶא.
64. וְאָמַר (מוֹסָא), זֶה מֶה שֶׁרָצִינוּ, וְשָׁבוּ עַל עֲקֻבוֹתֵיהֶם בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר בָּאוּ בָּהּ.
65. אִזּוּ מִצָּאוּ עֶבֶד מַעֲבָדִינוּ, שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לוֹ רַחֲמִים מֵאֲתָנוּ וְלִמְדָנוּ אוֹתוֹ דַּעַת מִקֶּרְבָּנוּ.
66. אָמַר לוֹ מוֹסָא, הָאוֹכֵל לְהַצְטַרֵּף אֵלֶיךָ לְמַעַן תִּלְמַדְנִי בִּינָה מֵאֲשֶׁר לְמִדָּתִּי?
67. אָמַר הָאִישׁ, לֹא תוֹכֵל לְסַבֵּל לַהֲיוֹת בְּחֻבְרָתִי.
68. וְאִיךָ תִּסְבֵּל אֶת מֶה שְּׂאִין לָךְ בּוֹ יְדִיעָה?
69. וְאָמַר מוֹסָא, תִּמְצָאֵנִי אִם יִרְצָה אֱלֹהֵה בַּעַל סִבְלָנוֹת, וְאֲנִי מוֹכֵן לְצִית לְכָל פְּקֻדוֹתֶיךָ.
70. אָמַר הָאִישׁ, אִם תִּלְוֶה אוֹתִי אֶל תִּשְׁאַלְנִי דָּבָר, לִפְנֵי שְׂאֲנִי בַּעֲצָמֵי אִמְרִי לָךְ עָלָיו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם עַד שָׁעָלוּ לְסַפִּינָה, וְהַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חוּר. אָמַר (מוֹסָא), הַנִּקְבֶּת בָּהּ חוּר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסַעֶיהָ? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה לֹא מִקְבֵּל.
72. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסָא), אֵל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי זֹאת, וְאַל תִּקְשֶׁה עָלִי.
74. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם עַד שִׁפְגְּשׁוּ עָלָם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסָא), הֲאִם הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חַפָּה מִפְּשָׁעִי, כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסָא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אַתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם וְהִגִּיעוּ אֶל כְּפָר, וּבִקְשׁוּ אֲכָל מֵאֲנָשִׁיהָ, אוֹלָם הֵם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוּ מָצְאוּ בּוֹ גֵּדֵר שְׁעוֹמָדָת לְהִתְמוֹטֵט, וְהוּא (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ) הָקִים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסָא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שָׂכָר עַל כֶּךָ.
78. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבָאָר לָךְ אֶת פֶּשֶׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסַפִּינָה, הִיָּתָה שִׁיכָת לְמִסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הָיָה לְפָנֶיהֶם מֶלֶךְ הַשּׁוֹדָד כָּל סַפִּינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר לְעָלָם שֶׁהִרְגָתִי, הוֹרִיו הֵיוּ מֵאֲמִינִים, וְחִשְׁשָׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שִׁיכָפָה עֲלֵיהֶם תַּעֲלֶיהָ וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנָם בְּמִקְוֵמוֹ בֶּן זִכָּאִי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגֵדֵר שֶׁתִּקְנָתִי, בְּעֲלִיָּהּ הֵם שָׁנִי נַעֲרִים יְתוּמִים מִבְּנֵי הַכְּפָר, וְתַחֲתֶיהָ טֶמּוֹן אוֹצָר הַשֵּׁיף לָהֶם, וְאַבְיָהֶם הָיָה אִישׁ יִשְׂרָאֵל, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנוֹךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמוֹר לְנַעֲרִים שְׂיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמָנוּת מְרֻבּוּנְךָ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. וְשָׂאֲלוּ אוֹתָךְ עַל ד'ו' אֶל-קַרְנִיָּן. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אַכֵּן אֲנַחְנוּ חִזְקָנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׂבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוּוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדֶרֶךְ.
86. (פְּנָה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנָרָאָה שׁוֹקֶעֶת הַשֶּׁמֶשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֶצֶל מַעֲיָן מִים וּבֶחַךְ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹלָה וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אָמְרָנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנִינוּ! הִבְרָה בִּידָד לְהַעֲנִישָׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹלָה אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בַּעֲדֵינוּת.
87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רְבוּנוֹ, וְהוּא גַם נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,
88. וְאָמְנָם מִי שֶׁמֵּאֲמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שָׁכָר טוֹב וְנִתְיַחֵס אֵלָיו בְּהִגִּינוּת.
89. וּלְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלָּךְ בַּעֲקֻבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (פְּנָה מִזְרָחָה),
90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתוֹר מִפְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ,
91. וְכִבֵּר יִדְעָנוּ אֵת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.
92. וְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלָּךְ בַּעֲקֻבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),
93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שֶׁכִּמְעַט לֹא מִבְּנִים שְׁפָה אַחֶרֶת מִלְבָּד שְׁפָתָם,
94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנִינוּ! בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ. הֵאֵם תִּסְכִּים שְׁנִשְׁלַם לָךְ שָׁכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֵר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?
95. הוּא אָמַר, מִה שְׂרַבּוּנֵי הָעֵנִיק לִי מִהַכּוֹחַ וְהַמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹמְדִים לְשֵׁלֶם לִי. לָכֵן עֲזְרוּ לִי בַּעֲצָם יִדְכֶם, וְאַקִּים גֹּדֵר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.
96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזֶל, וְכַאֲשֶׁר מֵלֵא אֶת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָהֵט הַבְּרָזֶל כְּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשַׁפֵּךְ עָלָיו,
97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֵר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.
98. אָמַר, (הַגֹּדֵר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוּת מִרְבּוּנִי, וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטָחַת רְבוּנִי (בְּצִאָתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רְבוּנִי אֶת הַגֹּדֵר, הֵן הַבְּטָחַת רְבוּנִי אֶקְמֵת הִיא.
99. בְּיוֹם הַהוּא נִבְנִיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אָדָם אַחֵרִים) לְהִסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלֵי הַיָּם, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִנְאֹסָף אֶת כָּלָם יַחַדּוֹ לַדִּין.
100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֶת גִּיהֶנֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,
101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁמַע אֶת הַקְּרִיאָה לְאַמּוּנָה.

קטע 12

102. הִחֲשָׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֹלָתִי לְמַגְנִים? אֲנַחְנוּ הִכְנוּ אֶת גִּיהֶנֶם לְכּוֹפְרִים כְּמָקוֹם מְרֻבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר יִלְדוּ כָּל עַמָּלָם לְאַבְדּוֹן?
104. אֱלֹהֵי הֵם אֲשֶׁר מֵאֲמָצִיָּהֶם בְּעוֹלָם הָיָה יְהוָה לִשְׂוֹא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנָם וּבַפְּגִישָׁה עִמוֹ, מַעֲשֵׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עֲנֶשְׁם, גִּיהֶנֶם, בְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחֵי לְלַעַג.
107. אֲדָּהּ הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגֵן עֵדֶן אֲשֶׁר יְהוָה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וְבוֹ יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹהֵי הָיָה הַיָּם דִּיו (לְכַתֵּב) דְּבָרֵי רְבוּנִי, כִּי אִזְ הַיָּם אֶזֶל בְּטָרָם יֵאָזְלוּ דְּבָרֵי רְבוּנִי, וְלוֹ גַם הִבְאֵנוּ עוֹד יָמִים כְּמוֹהוּ (כְּדִיו).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֲלֹא שֶׁהִשְׁרָה אֵלֵי, שֶׁהָאֱלֹהִי שָׁלַכְם הוּא אֱלֹהִי אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמְּבַקֵּשׁ פְּגִישָׁה עִם רְבוּנוֹ, חַיֵּב לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רְבוּנוֹ בְּלֹא לְצַרְף לוֹ כָּל שִׁתְף.

19

סִוֵּרַת מַיִם מַיִם

סורה זו קיבלה את שמה «מַיִם, מַיִם» מן הספור
המענין של מַיִם בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מַיִם» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמֹן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זָכַר רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כְּאֶשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! כְּבָר נַחֲלֶשׁוּ עֲצָמוֹתַי (כּוֹחֵי אֲזַל), וְרֹאשֵׁי הַלְבִּין מִשִּׁיבָה, וַיַּמְעוֹלֶם לֹא הִתְאַכְזַבְתִּי מִפְּנוּתִי אֵלַיִךְ,
5. וְיָרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שְׁיִירְשׁוּ אוֹתִי אַחֲרִי, (שְׁלֵא יַעֲבֹדוּ אוֹתְךָ כְּרֹאוֹי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְפָּנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֶשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֶשׁ אוֹתִי וְאֶת בֵּית יַעֲקֹוב (יַעֲקֹוב) (יִירֶשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רַבּוֹנִי מִקֶּבֶל (אֵלַיִךְ וְאֶל עֲבָדֶיךָ!)
7. (רַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֶנְחֲנוּ מִבְּשָׂרִים לְךָ בְּבֹן, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחֲיָא (יוֹחָנָן), שְׁלֵא הִזָּה לוֹ דּוֹמָה מִלְפָּנִים.³
8. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בָּאֲתִי בְּיָמִים?⁴
9. וְנֶאֱמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, זֶה קָל מְאוֹד לִי. וְכִבָּר בְּרֹאֲתֶיךָ מִלְפָּנִים, בְּהִיּוֹתְךָ לֹא כְּלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רַבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שְׁאֲשֶׁתִּי תִכְנֶס לְהַרְיוֹן), וַיֹּאמֶר, הָאוֹת שְׁלָךְ יִהְיֶה שְׁלֵא תִדְבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה יָלּוּת רְצוּפִים בְּהִיּוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אַז יֵצֵא מִבֵּית תַּפְּלָתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתֵת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה בְּקֹר וְעָרַב.
12. הוּא יַחֲיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרִצִּינוּת. וְהֶעֱנִקְנוּ לוֹ מִיִּלְדוּתוֹ חֻכְמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא : אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 41.

7. הספר : התורה.

13. וְהַעֲנֵקֵנוּ לוֹ רַחֲמָנוֹת, וְאַהֲבָה, וְטֶהַר מֵאַתָּנוּ. הוּא הָיָה יֵרָא אֵלֶיךָ,

14. וְהָיָה מָסוּר וּמִכְבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבֹּן,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדָּתוֹ וַיּוֹם מוֹתוֹ וַיּוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזְכֵּר בְּסֵפֶר (הַקוֹיֶרָאן) אֶת מָרְיָם (מָרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזְרָחָה,

17. וְהִסְתַּתְרָה מֵהֶם, אַזְ שֶׁלַּחְנוּ אֵלֶיךָ אֶת רוּחָנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגֶבֶר
מִשְׁלָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבָקֵשׁ מִהֲרַחֲמֹן מִחֶסֶד מִמֶּךָ, אִם יֵרָא אֵלֶיךָ הַנֶּךְ!

19. וְאַזְ הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רְבוּנֶךָ לְתֵת לָךְ בֶּן טְהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בֶן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאַנִּי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רְבוּנֶךָ אָמַר, זֶה קָל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)
אוֹת לְבָנֵי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתָּנוּ. וְכֵלָה וְנִחָרֵץ הָעֲנָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחִזּוּהָ אֲצֵל גִּזְעַ שֶׁל דָּקָל, וְאַזְ אָמְרָה, הֲלוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וּלְעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעֲרִי! רְבוּנֶךָ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֶת גִּזְעַ הַדָּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֶּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמָּרִים בָּשִׁלִּים וּטְרִיִים,

26. אֲכָלִי וְשָׁתִי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרִי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמֹן, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוּק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשָׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הוּי
מָרְיָם (מָרְיָם)! כֶּבֶד עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגָנָה.

28. הוּי אֲחוֹת הָאֲרוֹן!³ אָבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאַמָּא שְׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אֵיךְ נִדְבַר עִם תִּינוּק בְּעָרִיסָה!

30. אָמַר (הַתִּינוּק), הִנֵּה אֲנִי עֹבֵד אֵלֶיךָ, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וַעֲשֶׂה אוֹתִי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מָקוֹם שְׁאֶהְיָה, וַיִּצְוֵנִי עַל הַתַּפְּלָה וְעַל הַצְדָּקָה כָּל עוֹדֵי בְּחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אִמִּי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הַלֵּדָתִי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שְׁאָקוֹם לַתְּחִיָּה.²
34. זָהוּ עִיסָא בֶּן מָרְס, דְּבַר הָאֲמַת אֲשֶׁר הֵם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֵיְהִי!» וְהָיָה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבְנֵי עֲמוֹ), וְאָכַן אֵלֶּלָה הוּא רַבּוּנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלֶקוּ הַסִּיעוֹת (הַנוֹצְרִים וְהַיְהוּדִים) בֵּינֵיהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶּן מָרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הָעֹנֵשׁ שְׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאִין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוֹ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּסְאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַיְגוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרָךְ הַדְּבָר. אֵד הֵם לֹא יִשְׁמִימוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אָכַן אָנוּ נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזֵרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאֵן) אֶת אַבְרָאָהִים. אָכַן הִיָּה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאֲבִיו, אֲבִי! לְמָה תַּעֲבֹד אֶת מָה שְׁאֵינוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוּ רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אֲבִי! אֵלֶּלָה הָעֵנִיק לִי מִן הַדַּעַת מָה שְׁלֹא הָעֵנִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרֵי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אֲבִי! אֵל תַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְדֵּן נֶגֶד הָרַחֲמָן,
45. אֲבִי! אָכַן יֵרָא אֲנִי כֹן יַע בְּדַעַת עֵנֵשׁ מִן הָרַחֲמָן, וְאִז תִּהְיֶה רַע לְשֵׁטָן (בְּגִיָּהֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אביו אמר, המואס אתה את אלהי, אבראהים? אכן אם לא תחדל ארגם אותך באבנים. התרחק ממני לזמן רב.
47. אבראהים אמר, שלום עליך. אני אבקש מרבוני לסלח לך, כי הוא רב-חסד אלי,¹
48. ואתרחק מכס וממה שאתם עובדים, ואתפלל אל רבוני, ואני מקוה שהוא יענה לתפילתי.
49. ואחר שהתרחק מהם ומאליהם אשר עבדו מבלעדי אלה, הענקנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב (יעקב), ועשינו את שניהם לנביאים, והענקנו להם מרחמינו, לשון צדק מרומם.

קטע 4

51. הזכר בספר (הקוראן) את מוסא, הוא היה נבחר והיה שליח ונביא.²
52. קראנו אליו מצדו הימני של הר הטור, וקרבוהו לדבר אלינו באפן פרטי,
53. והענקנו לו מרחמינו את אחיו הארון כנביא (לעזר לו).³
54. הזכר בספר (הקוראן) את אסמאעיל (ישמעאל), והיה שליח ונביא,
55. והיה מצוה את בני ביתו על התפלה ועל הצדקה, והיה מקבל אצל רבונו.⁴
56. הזכר בספר (הקוראן) את אדריס, שהיה צדיק ונביא,
57. והעלינו אותו אל מקום עליון.
58. אלה הם אשר נטה להם אלה חסד מן הנביאים מצאצאי אדם, ומאלה אשר נשאנו עם נוח (נח) (בתבה), ומצאצאי אבראהים ואסראאיל (ישראל),⁵ ומאלה אשר הדרכנו ובחרנו,⁶ בהקרא אותם הורחמן (פסוקי הקוראן) נפלו על פניהם משתחווים ובוכים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאווד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וְקָמוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים אֲשֶׁר לֹא שָׁמְרוּ אֶת הַתַּפְּלָה, וְהָלְכוּ אַחֲרֵי הַתַּאֲוֹת וְסוֹפָם אֲבָדוֹן (בְּגִיהָם),
60. פָּרַט לָמִי שֶׁחֲזַר בְּתִשּׁוּבָה וְהֶאֱמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטּוֹב, אֵלֶּה יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן וְלֹא יִקְפְּחוּ בְּמֵאוּמָה,¹
61. גַּיִי עֵדָן אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הֶרְחֵמוֹ לַעֲבָדָיו בְּנִסְתֵּר, וְהִבְטַחְתוּ תִּתְקִים בְּלִי סֶפֶק,
62. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ לְשׁוֹן הָרַע אֲלֵא רַק אֲמָרֵי שְׁלוֹם,² וּמִזֹּנָם יִהְיֶה עֲרוּךְ בָּקָר וְעֶרֶב,
63. זֶהוּ הַגֶּן אֲשֶׁר נַעֲנִיק לַעֲבָדֵינוּ הִירָאִים.³
64. (מִלֵּאָדָּה בְּרִיל) אָמַר, אִין אֲנַחְנוּ יוֹרְדִים אֶל הָאָרֶץ מִן הַשָּׁמַיִם אֲלֵא בְּפִקְדַת רַבּוֹנָךְ, כִּי הוּא שׁוֹלֵט עַל כָּל אֲשֶׁר לְפָנֵינוּ וְעַל כָּל אֲשֶׁר מַעֲבֵר לָנוּ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּין זֶה לָזֶה, וְרַבּוֹנָךְ אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ דְּבָר.
65. רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, עֲבַדְהוּ אַפּוֹא, וְהִתְמַד בַּעֲבֹדָתוֹ, הִתְדַע מִיִּשְׁהוּ שְׂיִדְמָה אוֹ יִשְׁוֶה לוֹ?

קטע 5

66. הָאָדָם (הַלֵּא מַאֲמִין) אוֹמֵר, הָאֵם אַחֵר שְׁאֻמוֹת אָקוּם לְתַחִיָּה?
67. הָאֵם אֵינוֹ זֹכֵר כִּי אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אוֹתוֹ מִלְּפָנִים כַּאֲשֶׁר לֹא הָיָה כָּלוּם?
68. חִי רַבּוֹנָךְ! כִּי נֶאֱסַף אוֹתָם וְאֵת הַשְּׁטָנִים, וְאֵז נְצִיגָם סָבִיב גִּיהָם עַל בְּרִכְיָהֶם.
69. אַחֵר כֵּךְ נִמְשָׁךְ מְכַל קְבוּצָה אֶת אֵלֶּה שֶׁהִרְבּוּ לְמַרְדֹּד כִּנְגַד הֶרְחֵמוֹ.
70. הֵן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב מִי רָאוּי מְכַלָּם לְהַצְלוֹת בְּגִיהָם.
71. אִין אֶחָד מֵכֶם שֶׁלֹּא יָבוֹא אֶל גִּיהָם (כַּאֲשֶׁר יַעֲבֵר עַל הַסְּרָאט),⁴ כִּי זֶה הִכְרַח נַחֲרָץ מִרַבּוֹנָךְ.
72. אֵךְ אֶת הִירָאִים נִצִּיל, וְאֶת הַחוּטָאִים נִשְׁאִיר בּוֹ נוֹפְלִים עַל בְּרִכְיָהֶם.
73. כַּאֲשֶׁר יִקְרָאוּ בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְמַאֲמִינִים, מִי מִשְׁתִּי הַקְּבוּצוֹת מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ נָאִים יוֹתֵר, וְעִמְדָתוֹ גְּבוּהָה יוֹתֵר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56: 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְּׁמַדְנוּ לַכִּנְיָהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים יוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הֶרְחָמֹן אֶרְכָּה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֹנֵשׁ הַמֵּיֶעֶד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יֵרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אָז מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כּוֹחוֹ וְעוֹזָרְיוֹ הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵךְ לְמַדְרָכִים יוֹסִיף אֵלְלָה הַדְרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקְיָמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הִרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשַׁחֲצוֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוֹשׁ רַב וְיִהְיוּ לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתְחִיבוֹת עַל כֶּךָ מִן הֶרְחָמֹן?
79. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֹנֵשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֹשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְנֵאלִינוּ בּוֹא יַחֲדִי.
80. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֵלְלָה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמַעֲזוֹ.
81. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְכַחֲשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלֶּה וְיִהְיוּ לְמַתְנַגְּדֵיהֶם.

קטע 6

82. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסִּתָּה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
83. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
84. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסַף אֶת הַיִּרְאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמֹן בְּכָבוֹד,
85. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטְאִים צָמְאִים אֶל גִּיהֵנִם,
86. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מְלִיץ אֲלָא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמֹן.
87. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמֹן בּוֹ,
88. אֲכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
89. הַשָּׁמַיִם כִּמְעַט בָּקְעוּ מִדְּבוּר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעַט נִבְקָעָה, וְהַהָרִים כִּמְעַט הִתְמוֹטְטוּ,
90. עַל אֲשֶׁר יַחְסוּ לְרַחֲמֹן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאז אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלום),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לֹא הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוֹרְאָן לְמַעַן תִּתְּיֶסֶר,
3. אֲלֹא רַק לְהַזְכִּירָת הִירָאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הֶרְחֵמְנוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תִסְתִּיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתֵּר מִכָּל.
8. אֱלֹהֵה, אֵין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדִּי, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסָא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשְׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בָאֵשׁ, אוֹלִי אָבִיא לָכֶם לְהִבָּה מִמֶּנָּה, אוֹ אֶמְצֵא לִיד הָאֵשׁ מִי שֶׁיִּדְרִיךְ אוֹתָנוּ לְדֶרֶךְ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיךָ קָרָא אֵלָיו (אֱלֹהֵה), הוּא מוֹסָא!
12. אֲנִי רְבוּנָד! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אֶתָּה נִמְצָא בְּנֹאדִי הַמְּקֻדָּשׁ, טוֹנָא.
13. וְאֲנִי בְּחֶרְתִּי בְּדֵ, עַל כֵּן הִקְשַׁב לָמָּה שֶׁיִּשְׁתַּרֶּה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֱלֹהֵה, אֵין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדִּי, עַל כֵּן עֲבַדְנִי אַפּוֹא, וְקִיַּם אֶת הַתַּפְלָה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שַׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסְתִּיר בּוֹאָה, כִּדִּי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשֵׂיָהּ.
16. לָכוּ אֵל יְטֹה אוֹתָךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאֵינֹו מַאֲמִינוּ בָּהּ, הַהוּלָךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו, לְמַעַן לֹא תֵאבֵד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסֵא?
18. אָמַר מוֹסֵא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שֶׁעָלִיו אָנִי נֹשֵׁעַן, וְבוֹ אָנִי מִכָּה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֵלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הַשְׁלֵךְ אוֹתוֹ, מוֹסֵא!
20. הוּא הַשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזֵה בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבּוֹ הָרָאוּן.
22. וְאַסְף יָדָךְ אֶל חִיקֶךָ (בֵּית הַשָּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְדוֹלִים.
24. יָדָךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמִים.

קִטְעַן 2

25. אָמַר מוֹסֵא, רְבוּנִי! הָאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהַקֵּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהַתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן יָבִינוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפַּחְתִּי,
30. הָאֲרוֹן אָחִי,
31. חֲזֵק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְחוֹתִי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחֶךָ,
34. וְנִרְבֶּה לְזִכְרֶךָ,
35. כִּי אֶתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שֶּׁשְּׁאַלְתָּ, מוֹסֵא!
37. וְכִבֵּר גָּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרֵת,
38. כַּאֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֹּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶד) בְּתִבְחָה, וְהַשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִל אוֹתוֹ לַחוּף, וְיִקַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהִעֲנֵקוֹתִי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחָתִי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנֹשִׁי פָרַעַה מָצְאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָּה וְאַמְרָה, הָאֵם אֲרָאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכֵן הִחְזַרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שֶׁגִּדְלַת הִרְגַּת נָפֶשׁ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהַעֲמַדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשָׁהִיתָ מִסִּפָּר שָׁנִים בְּמִדְיָן. אַחֵר כֵּן בָּאתָ לְפִי גִזְרָה מִשְׁמַיִם מוֹסָא (לִנְבוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחַרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לֵךְ אֶתָּה וְאַחִיד, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדָּלוּ לְהַזְכֵּרְנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פָּרַעַה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם,
44. אִךְ נָסוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעֲדִינוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֱלֹהָ).
45. אֲמָרוּ שְׁנֵיהֶם, רְבוּנֵנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶּן יִפְגַּע בָּנוּ לָרָעָה אוֹ שִׁיתְפָּרַע יוֹתֵר.
46. אָמַר אֱלֹהָ, אֵל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאַרְאֶה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלָיִךְ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הִלָּךְ בְּאַרְחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשָּׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֶשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כִּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֲרָף.
49. אָמַר פָּרַעַה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנָנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֵר כֵּן הוּא מְדִרִיכֶם.
51. אָמַר פָּרַעַה, וּמָה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרָאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהַדְרָכָה)?
52. אָמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֲצֶל רְבוּנִי בְּלוֹחַ הַשְּׁמַיִמִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשֵׁב לָכֶם, וּפִתַּח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פְּנֵיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמַיִם מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכֹל מִין.
54. אֲכָלוּ וִרְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֶלָּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תְבוּנָה.
- קֶטַע 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְאַלֶּיָּה נְחִזִּירְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פְּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ בְּלֵס, וְאוֹלֵם הוּא כְּחֹשׁ וְסָרֵב (לְקַבֵּל אֶת הָאֻמָּת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאתְ אֵלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אַפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתְאִים לְכַלְנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֹג, וְבוּ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפְנֵי הַצְהָרִים.
60. וַיַּצֹּה פָּרַעַה לֵאסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו בְּלֵס לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בַּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוֹפוֹ שְׁיֵאבֹד.
62. אַז הִתְיַעֲצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֶרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהִים הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוֹצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׁים קוֹץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמְשַׁלְמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְבוּ שָׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׁיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהֲיָה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אֹתָם. וְבִהֲשַׁלִּיכֶם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלָּהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשַׁל הַכְּשׁוֹף שְׁלָהֶם.
67. אַז הִרְגִּישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הֵן יִדָּד עַל הָעֲלִיוֹנָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׁיִפְנָה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים וְאָמְרוּ, מֵאַמִּינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פָּרַעַה), הָאֲמָנָם הָאֲמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שְׁלֹמֹד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנְּגֵד, וְאַצְלֵב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קֹשָׁה וּמִתְמִיד בַּעֲנָשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבֵּל אוֹתָךְ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גָּזַר עָלֵינוּ מֶה שֶׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מִגְבֵּלֶת רַק בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וְאַנְחֵנוּ מֵאַמִּינִים בְּרַבּוֹנָנוּ כְּדִי שְׂיִסְלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחֲתָ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוֹסָא). כִּי (גְּמוּלוֹ שָׁל) אֵלֶּלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִיָּם לְעוֹלָם.
74. מִי שְׂיָבֹא אֶל רַבּוֹנוֹ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחָה כְּרָאוֹי.
75. אִךְ מִי שְׂיָבֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלֶּה לָּהֶם הַדְּרוֹת, הַעֲלִינוֹת,
76. בְּגִי עֵדֶן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבָהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׁכָרָם שָׁל הַמְּטַהֲרִים.

קטע 4

77. וְהִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בֵּיִם דָּרָךְ יִבְשָׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הֵיִם כְּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּנֵי עֲמוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כְּבָר הִצְלָנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִי שֶׁל הַר הַטּוֹר,² וְהוֹרְדָנוּ לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלוֹ.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וְתַעֲשִׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחֲוֹל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יַחֲוֹל עָלָיו רָגְזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלַח לַחוּזָר בְּתִשׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהִלָּךְ בְּדָרָךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָךְ לַעְזוֹב אֶת בְּנֵי עַמְּךָ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעֵקְבוֹתַי, וְאַנִּי מֵהִרְתִּי אֵלַיִךְ כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֵלֶּלָה), אֲנַחְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמְּךָ בְּהַעֲדָרְךָ, וְהִסָּאמְרִי² (שׁוֹמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אַז חִזַּר מוֹסָא אֶל בְּנֵי עֲמוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,³ וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֶרֶךְ לָכֶם הַזְּמַן? הַרוֹצִים אֶתְּכֶם שְׂיַחֲוֹל עֲלֵיכֶם רָגְזוּ מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הסאמרי, בעברית «שומרונ» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפֿרנו אַת הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַד הָיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אַנְשֵׁי פֶרְעָה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי בֶן עֶשֶׂה הִסְאֲמָרִי, וְהוֹצִיא (הִסְאֲמָרִי) לָהֶם עֵגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שְׂכַח (אוֹתוֹ).
88. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אִין בְּכוֹחוֹ לְהִרַע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. האַרונִן כָּבַד הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּגִי עֲמִי! (הַעֲגֹל) אִינוּ אֶלָּא מִבְּחוֹן לָכֶם, וְרַבְּנֹכֶם הוּא הַרְחֵמֶן, עַל בֶּן לָכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלְּעַבֵּד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שִׁיַּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וְכִשְׁחָזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּנֵּעַ מִמֶּךָ בְּרִאוּתָךְ אוֹתָם תּוֹעִים, שְׁלֹא לָבוֹא אַחֲרַי?² הָאֵם פֶּרְקַת עַל הַפְּקָדוֹת שְׁלִי? (וְהִנֵּה מוֹסָא אַחֲזוּ בְּרֹאשׁוֹ וְזָקְנוּ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).
93. אָמַר (הָאֲרוֹן) לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים, בֶּן אֲמִי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזָקְנִי וְלֹא בְּרֹאשִׁי, כִּי יִרְאֵתִי פֶן תֵּאֲמַר, הַפְּרִדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאת אֶת דְּבָרִי.
94. אָמַר (מוֹסָא), מַה אַתָּה סֹאמְרִי?
95. אָמַר, אֲנִי רִאֲיִתִּי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחֵתִי חֶפֶן מִעֲקֻבוֹת הַשְּׁלִיחַ (גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּכְשִׁי הַשִּׁיָּאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
96. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אִין לַגַּעַת בִּי! וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוֹתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֶלְהָךְ אֲשֶׁר הָיִיתָ עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרַף אוֹתוֹ וְאַחֲרַי כִּד נִפְגַּר אוֹתוֹ בָּיָם.
97. אָכֵן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵה, אֲשֶׁר אִין אֱלֹהִים מִבְּלַעַדִּיו, וְהַקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
98. כִּד נִסְפַּר לָךְ (מוֹחַמַד) דְּבָרֵי הַעֲבָר, וְכִבְרֵי נִתְּנוּ לָךְ מֵאַתְּנֵנוּ זָכַר (הַקּוֹרְאָן), וּמִי פָנָה לוֹ עֶרֶךְ, הִנֵּה יִשָּׂא בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
99. לְעוֹלָמִים יִשָּׂאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיהָנָם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים,
100. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲנִינֵיהֶם כְּהוֹת וְעוֹרֶם כְּחַל (מִחֲמַת הַפֶּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

103. והם מתלחשים ביניהם, שהיתם בעולם רק עשרה ימים בלבד.

104. אך אנחנו יודעים היטב את אשר נגידו, כי בעל הדעת והתבונה שבהם יאמר, שהיתם רק יום אחד.

קטע 6

105. ישאלוך על דבר ההרים (ביום הדין), אֹמֵר, רבוני יפֹּר אותם כאֶבֶק פֹּרֶחַ בָּאֵוִיר,

106. ויִהְיֶה אוֹתָם לְאֶדְמָה חֲרוּכָה,

107. אֲשֶׁר לֹא תִרְאֶה בָּהּ עֵקֶם וְלֹא קִמּוּר.

108. ביום ההוא (כָּל הַבְּרִיּוֹת) יֵלְכוּ אַחֲרֵי קוֹל הַקּוֹרָא לָהֶם, אֵין מְנוּס מִמֶּנּוּ, וְכָל הַקּוֹלוֹת יִנְמְכוּ מִיִּרְאַת הַרְחָמָן וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָא לַחֹשׁ.

109. ביום ההוא לא תועיל כָּל הַמְלָצָה אֵלָא אִם הַרְחָמָן יִרְשֶׁה לַמְּמַלִּיץ וְהִיָּה מִרְצָה מִן הַמְּמַלֵּץ עָלָיו.¹

110. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאוֹלָם יִדְעָתָם (שֶׁל בְּנֵי אָדָם) אֵינָה יְכוּלָה לְהַקִּיף אוֹתוֹ (הַרְחָמָן),²

111. הַפְּנִים (שֶׁל כָּל הַבְּרִיּוֹת) יִשְׁפְּלוּ בְּפָנָי (אֵלָלָה) הַחַי וְהַקַּיִם, וְכָל הַחוּטָאִים יִתְאַכְּבוּ,

112. וְאוֹלָם הַעוֹשָׂה אֶת הַטוֹב וְהוּא מֵאַמִּין, לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲשֵׁשׁ מִקְפּוֹחַ וְעֶשֶׂק.

113. וְאֶכֶן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוֹרָאן עֲרָבִי,³ וּפִרְטֵנוּ בּוֹ מִן הַהִתְרָאוֹת לְמַעַן יִירָאוּ וְיוֹזְהֲרוּ.

114. אֶכֶן יִתְעַלֶּה אֵלָלָה, הַמְּלִד, הָאֶמֶת. וְאֵל תִּמְהַר (מוֹחַמֵּד) בְּקִרְיַת הַקּוֹרָאן בְּטָרֶם יָתֵם לְהִתְגַּלּוֹת לָךְ,⁴ וְאֹמֵר, רְבוּנִי! הוֹסֵף לִי דַעַת.

115. כְּבָר מְקֻדָּם הִזְהַרְנוּ אֶת אָדָם (מִהַשָּׁטָן), וְאוֹלָם הוּא שְׂכַח, וְלֹא מִצָּאֵנוּ בּוֹ רָצוֹן אִיתָן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; סורת סבא' 34: 23; סורת אנ-נגים 53: 26;

וסורת אנ-נבא' 78: 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

3. ר' סורת יוסוף 12: 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75: 19.

קטע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבָלִים מֵאֵן,¹
117. אֲזַי אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבָלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאַשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמָלִים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹּא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרִם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִכֶּה אוֹתְךָ הַשָּׁמֶשׁ.
120. אֵד הַשָּׁטָן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֲנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נִצְחִית בְּלִתִּי חוֹלָפֶת.
121. שְׁנִיָּהם (אָדָם וְאַשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֵז נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרָמֶיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעָלִים מִן הַגֶּן.² כֵּךְ לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסֻטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשּׁוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֵלֶּהָ), רְדוּ מִמֶּנּוּ בְּלָכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בְּעֵתִיד הַדֶּרֶךְ מִמֶּנִּי, וּמִי שְׁיִנְהֵג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעָה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֵד מִי שְׁיִסָּטָה מֵאֲזִהָרְתִּי יִחְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים נִאָּסֵף אוֹתוֹ עוֹר.³
125. אֲזַי יִשְׁאַל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אֶסְכַּפְתָּ אוֹתִי עוֹר? הֵן הֵיִיתִי (בְּעוֹלָם) פֶּקֶח.
126. וַיֹּאמֶר (אֵלֶּהָ), כֵּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שִׁכַּחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח הַיּוֹם.
127. כֵּךְ נִעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בְּכִפְיָה וְלֹא הָאֶמֶן בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אֲכֹן הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא קֶשֶׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאֵם לֹא לָמְדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרָבוֹת בְּתִיָּהם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשְׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.

קטע 8

129. לוֹ לֹא הָיָה קִנְיָם צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹּא יִעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנִשָּׁם מִגִּשָּׁם מְזִמָּן,

1. ר' סורת אל-בוקרה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לָכוּ הָיָה סִבְלָן כָּלִפִּי מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנְךָ לִפְנֵי גְלוּת
הַשָּׁמַשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׂמִיחָה,
131. אֵל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל מָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מְכֹל אֱלֹהִים.
132. צִוָּה אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ עַל הַתַּפְּלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פְּרִנְסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרִינְס אוֹתְךָ, כִּי הִגְמוּל שְׁמוֹר לִירָאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוֹ מְבִיא לָנוּ אוֹת מְרַבּוֹנוֹ (לְחֹזֵק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹיֶרָאן) אֲשׁוּר מָה שֶׁנִּזְכָּר בַּסְּפָרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלוֹ הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בּוֹאוֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הָיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִיתָ שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְדֵּךְ אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהָיִינוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כִּלְנֵנוּ מִחֲכִים, וְחִכּוּ גַם אַתֶּם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוֵּרַת אֱל־אֲנִבְיָא' הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֱל־אֲנִבְיָא', הַנְּבִיאִים», משום שנוזכר בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לאמת זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם? התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. היאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שאינם אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קימנו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוח'ורוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכִמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הִרְסָנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהִגִּישׁוּ בְּעֵנֵשׁנוּ נִסּוּ לְבָרֵךְ בְּמַהֲרֹת רַבָּה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לְשׁוֹב אֶל חַיֵּי הָרוּחָה בְּבִתְיָכֶם, מִשׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הֵם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לְקֹרֵא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְגִבֵּשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לֹו רָצִינוּ לְשַׁחַק הִיָּינוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאֲצִלָּנוּ, אִם אָכֵן הִיָּינוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיךְ אֶת הָאָמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֱלֹהָה.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמְּלָאכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכֹּדִי לְעוֹבָדוֹ, וְאֵינָם מִתְעִיפִים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הִפְסַק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הָאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּ לֹו הָיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָה, כִּי אֲזַ נִשְׁחַתוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֱלֹהָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְּעֵלָה מַעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרוּהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֱלֹהָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הָאֲמָנָם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרְאָן) זָכַר אֱלֹהָה אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכַר אֱלֹהָה שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מְרִבְּתֶם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאָמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לְכַנְיֹד כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלִינוּ לוֹ לֵאמֹר, אֵין אֱלֹהָה זֹולָתִי, עֲבֹדוּנִי אֲפֹא.
26. אֲדָּ הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחֵמֵן הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמְּלָאכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֱלֹהָה). הֵם (הַמְּלָאכִים) רַק עֲבָדִים מְכַבְּדִים שֶׁל אֱלֹהָה,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינִם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בַּדְּבוּר, וּפּוֹעֲלִים לִפִּי פִקְדָּתוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִישֶׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶחַד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְיוֹ, עָנְשׁוּ יִהְיֶה גִיהֶזֶם. כִּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הֵאֵם לֹא יֵרָאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאַנְחָנוּ פֶרְקָנוּ אוֹתָם, וְנִצְרָנוּ מִן הַמַּיִם כָּל דָּבָר חִי? הַאִינִם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעָנוּ עַל הָאָרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבְרִים וּשְׂבִילִים לְהִנְחוֹתָם.
32. וְאֵת הַשְּׁמַיִם יִצְבְּנוּ כִגֵּג אֵיתָן, וְאֵף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שֶׁל הַשְּׁמַיִם).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַיּוֹם, וְאֵת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֵת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד סָבִב בְּמַסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשִׁבְלוֹ).
34. לֹא נִתְּנוּ לְאִישׁ לִפְנֵידָּ נִצָּחִיוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הִיחִיו הֵם לְנִצָּח?²
35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֶת הַמּוֹת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
36. כַּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעֲגִים לְךָ, הֵאֵם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבָּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בָּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחָפִז. אֲנִי אֶרְאֶה לָכֶם אֶת עָנְשִׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאָלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוֹלָם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאֻמָּת אַתֶּם צוֹדֻקִים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹן עַל פְּגִיָּהֶם וְעַל גְּבִיָּהֶם מִלְּהַבַּת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע וְתִדְהִימֶם מִבְּלִי שְׂיוּכָלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׂיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבַר הוֹשְׁמוּ לִלְעַג שְׁלִיחִים לַפְּנִיָּה, אוֹלָם אֵד רַק בְּלוּעִגִּים פָּגַע הָעֵנֶשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחַמַּד), מִי יָגוּ עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבִיּוֹם מַעֲנֶשׁוֹ שֶׁל הַרְחֻמוֹ?
וְאוֹלָם הֵם יִרְחֻקוּ מִזְכָּר רְבוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּינוּ! הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר
לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שְׂיַעְזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הָעֵנֶקְנוּ לָאֱלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלֶאֱבֹתֵיהֶם הַנָּאָה זְמַנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם
(וְלֹא הָאֱמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ
מִקְצוֹתֶיהָ? ¹ הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִּי. אֵד הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת
הַקְרִיאָה כְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אֵד כְּאֲשֶׁר יֵאֱחָז בָּהֶם לוֹ חֵלֶק מְאוּד קָטָן מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל רְבוֹנָד, יֹאמְרוּ, אוֹי
לָנוּ! כִּי הֵייוּ חוֹטְאִים.

47. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֵאֲזֵנִי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפֶּשׁ בְּמֵאוּמָה.
אֲכַלּוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נְבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ
עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהֵאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהִזְכָּרָה לִירָאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוֹנָם בַּסֵּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זֶכֶר (קוֹרְאָן) מִבְּרָד אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאֲזַכָּרָה), הָאֵם תִּכְחַשּׁוּ
אִפּוֹא לוֹ?

קטע 5

51. וְלֶאֱבֹרָאֵהִים נָתַנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הַכְּרָנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. כְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבָנֵי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׂאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מִצְאָנוּ אֶת אֲבֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכֹן הֵייתֶם אֲתֶם וְאֲבֹתֵיכֶם בַּתַּעֲיָה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הַבָּאֵת אֱלֵינוּ עִם הָאֱמֶת, אוֹ אֶתָּה לּוֹעֵג לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבֶּה! רְבוֹנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן
הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. בָּאֵלֶּה! אֲנִי אַעֲשֶׂה מַשְׁהוּ נֶגֶד הָאֱלִילִים שְׁלָכְם אַחֲרַי שְׁתַּעֲזְבוּ אוֹתָם.
58. אִזְ שָׁבַר אֶת הַפְּסָלִים לְרִסְסִים, חוּץ מִן הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם, לְמַעַן יוּכְלוּ לִפְנוֹת אֵלָיו.
59. אָמְרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ? בְּאֶמֶת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוּטָאִים.
60. אַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, שְׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מִדְּבַר רָעָה נִגְדָם, וּשְׁמוֹ אֶבְרָהִים.
61. אָמְרוּ, הִבִּיאוּהוּ לְעֵינֵי כָל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֲדִים נִגְדוֹ.
62. אָמְרוּ, אֶבְרָהִים! הֲאִם אַתָּה עֹשֶׂיתָ זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ?
63. אָמַר, הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם עָשָׂה זֹאת. שְׁאָלוּ אוֹתָם, אִם יוּכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!
64. וְהֵם הָיוּ חֹסְרֵי אוֹזִים, אָמְנָם הֵם אָמְרוּ, אַתֶּם הַנֶּכֶם הַחוּטָאִים,
65. אִזְ הוּדוּ בְּהִרְכִּנָם רֹאשֵׁיהֶם, הִנֵּה כָּבֹד יוֹדֵעַ שְׁאִין הֵם מִדְּבָרִים.
66. אָמַר, הַתַּעֲבָדוּ בְּמָקוֹם אֲלֵלָה מַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יִזִּיק לָכֶם בְּמֵאוֹמָה?
67. «אוֹף» לָכֶם וּלְמָה שְׁאַתֶּם עוֹבְדִים בְּמָקוֹם אֲלֵלָה! הֲאִם לֹא תִבְּנוּ?
68. אָמְרוּ, שְׁרָפוּ אוֹתוֹ וְעֲזְרוּ לְאֵלֵיכֶם, אִם בְּאֶמֶת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַשְׁהוּ?
69. אָמְרָנוּ, הוּי הָאֵשׁ! הִי קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֶבְרָהִים.
70. הֵם זָמְמוּ לְהִזִּיק לוֹ, אֲדָ אֲנַחְנוּ הַכְּשָׁלְנוּ אוֹתָם.
71. וְאֲנַחְנוּ הַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוֹט וְהִבֵּאנוּ אוֹתָם אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר בֵּרַכְנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,
72. וְנָתַנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאֶת יַעֲקֹב תּוֹסֶפֶת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עֲשִׂינוּ תַּמִּימֵי דֶרֶךְ,
73. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָם מְנִהִיגִים יְשָׁרִים וּמְדִרְכִּים אֶת הָאֲנָשִׁים בְּפִקְדָתָנוּ, וְהוֹרְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, לָקִים אֶת הַתְּפִלוֹת, לְתַרֵם אֶת הַצְדָּקָה, וְיַעֲבְדוּ אוֹתָנוּ.
74. וְגַם לְלוֹט הֶעֱנַקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת, וְהַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שֶׁאֲנָשֶׁיהָ עָשׂוּ תוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע מְשַׁחֲתִים.
75. וְהַכְּנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיְּשָׁרִים.

קטע 6

76. וְנוֹחַ כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רַבּוֹנוֹ) לְפָנָיו כּוֹ, וְאֲנַחְנוּ נַעֲנִינוּ לוֹ, וְהַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מִן הַצָּעַר הַגְּדוֹל,
77. וְעֲזָרְנוּ לוֹ נֶגֶד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כָּלָם.

78. וְדַאוּד וְסוּלַיְמָן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵיינוּ עֲדִים לַפֶּסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוּלַיְמָן, וְלִכְלֹ אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֻכְמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וְלִמְדֵנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מִגֵּן לְהִגֵּן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִיו טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוּלַיְמָן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בִּרְכֵנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבֵין הַשְּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בֵּינָם וּמִמְלָאִים תַּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשִׁבְלֹו, וְאֲנַחְנוּ הֵיינוּ מְרַסְנִים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאִתָּה הָרָחוּם שֶׁבִּרְחֻמֵּינִי, וְעִנֵּינוּ לוֹ, וְהִסְרֵנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ.
84. בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בִּרְחֻמֵּינוּ וּכְאוֹת הַזִּכָּרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאֶסְמָאֵעִיל, וְאַדְרִיס, וְדָוִד אֶל-כָּפֹל, כָּלֶם מִבְּעָלֵי הַסַּבְלָנוֹת,
86. וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְדָוִד אֶן-נֹון (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגָּז וַחֲשַׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֲאִפְּלָה (שֶׁבִּבְטֹן הַלְיוֹתָן), אֵין אֱלֹה זולָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֹךְ, וְאֵנִי הֵייתִי בְּחוּטָאִים,
88. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזִכְרֵיָא כֹּאֲשֶׁר קָרָא לְרַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאִתָּה הַטּוֹב בְּיוֹרֵשִׁים,
90. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבְרִיָּאָה (שֶׁתּוּכַל לְהַכְנִס לְהָרִיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבְרִיָּאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהֻרַת הָרַחֵם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאִתָּה בְּנָה אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאַנִּי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוֹלָם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הִתְפַּלְּגוּ בִּיגִיהָם, אֲדָּ לְבִסוּף יָשׁוּבוּ אֵלַיִנו כָּלָם.

קטע 7

94. הַעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזָכוֹתוֹ.

95. כָּל עֵיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֵלֶיהָ.

96. כַּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדָר) בְּנֵי גוֹג וּמָגוּג, הֵם יָבוֹאוּ בַּמְהִירוֹת מִן הָרָמוֹת,

97. אֲזִי הַבְּטַחְתִּי הָאֲמַת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בַּבְּהֵלָה וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיִּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֹצֵץ שֶׁל הַגִּיהָנֶם שְׁאֵלָיו כָּלְכֶם נִכְנָסִים.

99. אֱלוֹ הֵיוּ הֵם אֱלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו, וְכָלָם יִשְׁאַרוּ בּוֹ לְנֶצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכּוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דְּבַר (מַעֲצַמַת הָעֵנֶשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהָנֶם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵשׁ מִתּוֹכּוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לְנֶצַח בְּגֵן עִם כָּל מֵה שִׁחְשָׁקָה נִפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֶאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּגִיָּהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהִבְטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא נִקְפַּל אֶת הַשְּׂמִים כְּפִי שִׁמְקַפְּלִים אֶת הַמַּגְלוֹת. וְכָשֶׁם שֶׁבָּרָאנוּ לְרֵאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כַּאֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ, כִּד נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵר כְּתַבְנוּ בַּזְבוּר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי² עֲבַדִּי הַצַּדִּיקִים יִירָשׁוּ הָאֶרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדָעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) אֵלָּא רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אלהה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כְּבֹר הַתְּגִלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהֶ אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?
109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כָּלְכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֶךְ אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.
110. (אֱלֹלָה) הוּא חִיּוּדֵעַ אֶת הַנְּאָמָר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ.
111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֵן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.
112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֵנוּ, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיַּחְסִים לוֹ.

22

סִוְרַת אֶל-חֶגְגִּי הַעֲלִיָּה לְרֶגֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֶגְגִּי», הַעֲלִיָּה לְרֶגֶל» משום שקריאת אברהם לחג נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג. סורת אל-חג הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הַעֲלִיָּה לְרֶגֶל» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הִרְחֵמוֹן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רְעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְּנִיקָה תִּבְהַל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיק, וְכָל אִשָּׁה הָרָה תִּפִּיל אֶת עֶבְרָהּ, וְתִרְאֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׁכוּרִים, וְאִין הֵם שְׁכוּרִים (מִיָּין). כִּי הַעֲנֹשׁ שֶׁל אֱלֹהָ קָשָׁה מְאֹד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתְנַפְּחִים אוֹדוֹת אֱלֹהָ בְּלִי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטוֹן מוֹרֵד,¹
4. עָלִיו (הַשְׁטוֹן) נִגְזֵר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעֵקְבוֹתָיו, הוּא יִתְּעָה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוּ אֶל עֲנֹשׁ הַהֶבְהָה.
5. הוּי בְּנִי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בְּדִבְרֵי תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחֲנוּ בְּרֵאנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטֶּפֶה, אַחֵר מִדָּם קָרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמָּרֶת וּבֵין אִם לֹא, כִּדָּ לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בְּרַחֵם אֶת כָּל מֶה שֶׁנִּנְרָצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כִּדָּ אֲנַחֲנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאֶתֶם גְּדִלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שְׁתִּמּוּתוֹ (אַחֲרֵי זָמַן מִסֵּס), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֱמָלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתָּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלִי סִימּוֹן חַיִּים, אֵדָּ כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מִים הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגָדֵל וְתַצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהָ הוּא הָאֱמָת, וְכִי הוּא אֱמָנָם יַחֲיָה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אִין כָּל סִפֵּק שֶׁשְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאֱלֹהָ יַחֲיָה אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּקִבְרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹהָ בְּלִי דַעַת, בְּלִי הִדְרָכָה, וּבְלִי סִפֵּר הַמַּאִיר לוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ,
9. וְהוּא פוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בְּגִאָּה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֱמָת) לְהַתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהָ.² לָאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֲנֹשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אד'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיד לַעֲשׂוֹת. וְאַלֵּלָהּ לֹא יַעֲשֶׂק אֶת עַבְדּוֹ.

קטע 2

11. וַיֵּשׁ מִן הָאֲנָשִׁים הָעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהֵי בְּסַפְקוֹת, אִם יִשְׁיִיגְהוּ טוֹב, הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ, אִךְ אִם יַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן, הוּא נוֹטֵשׁ אֶת אֱמוּנָתוֹ. הוּא יַאֲבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ הָאֲבֵדוֹן הַגָּלוּי.
12. הוּא קוֹרֵא בְּמָקוֹם אֶל אֱלֹהֵהּ, לְמָה שֶׁלֹּא יוֹעִיל לוֹ וְלֹא יִזִּיק לוֹ. תַּעֲיֶיחַ זֶה מִרְחִיקָה לָכֶת.
13. הוּא קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר רָעָתוֹ קְרוּבָה מִתּוֹעֲלָתוֹ, אַכֵּן רַע הוּא הַמָּגוֹן וְרַע הַחֲבֵר.
14. אֱלֹהֵה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם. אֱלֹהֵה עוֹשֶׂה מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה.
15. כָּל מִי שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁאֱלֹהֵה לֹא יַעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא מוֹחֲמַד) בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, יוּכַל לִנְסוֹת לַעֲלוֹת אֵלָיו בְּכָבֵל אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּנָּסֶה לְמוֹנֵעַ אֱלֹהֵה מִלַּעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא), וַיִּרְאֶה אִם מֵאֲמָצוֹ יַעֲבִיר אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ!¹
16. כִּד הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים. וְאַלֵּלָהּ יִדְרִיף אֶת מִי שִׁירְצָהּ.
17. הַמַּאֲמִינִים (הַמְסַלְּמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנוֹצְרִים, וְהַמַּגּוּשִׁים, וְהַפְּגָנִים. אֱלֹהֵה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּי אֱלֹהֵה עַד לְכָל דָּבָר.²
18. הַאֵינֶךָ רוֹאֶה כִּי לֹאֱלֹה סוּגֵד כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהַשָּׁמַיִם, וְהַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים, וְהַהָרִים, וְהָעֲצִים, וְהַחַיּוֹת, וְרִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם. לָכֵן רִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם רְאוּיִים וּבִצְדָק לְהַעֲנִשָּׁה, וְכָל אֲשֶׁר אֱלֹהֵה מְבִישׁ, אֵין לוֹ מִכְּבֹד. כִּי אֱלֹהֵה יַעֲשֶׂה אֶת מָה שִׁירְצָהּ.
19. הִנֵּה שְׁנֵי יְרִיבִים (הַמְסַלְּמִים וְהַכּוֹפְרִים) רְבוּ בֵּינֵיהֶם בְּדָבָר רְבוּנָם: וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, יִגְזְרוּ לָהֶם בְּגִדֵי אֵשׁ, וְעַל רֹאשָׁם יִשְׁכְּחוּ מִים רוֹתְחִים,
20. אֲשֶׁר יָמִיס אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנָם וְהָעוֹרוֹת,
21. וְהוֹכְנוּ לְמַעַנָם פְּטִישֵׁי בְרָזֶל כְּבָדִים,
22. כָּל אֲשֶׁר יִנְסוּ לַצֵּאת מִמָּנָה מִחֲמַת הַצֵּעַר, יוֹחֲזָרוּ אֶל תּוֹכָהּ. (וַיֹּאמֶר לָהֶם), טַעְמוֹ עֲנֵשׁ הַבְּעָרָה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 62; ר' סורת אל-מאאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהָרוֹת זֶרְמִים מִתְחַתִּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבֹר, וְהֵדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶחַ שֶׁל אַלְלָה רַב-הַתְּפָאֶרֶת.
24. אַךְ אֵלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלָכֶת בְּשָׁבִיל אַלְלָה וּמִלְבָּקָר בְּמִסְגָּד הַקְדוֹשׁ (הַפְּעֵבָה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבֹדָה לְבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגִזְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֲנֵשׁ מְכַאִיב.
25. (וְזָכַר) כֹּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָהִים אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקְדוֹשׁ), (כְּדִי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תְּשַׁתֵּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בְּתִפְלָה, וְלַכּוֹרְעִים, וְלַסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִיבָה עַל כֶּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קְצוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְקֻוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בְּהֵמוֹת מִקְנֶה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כִּד יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נֶדֶרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֲתִיק, כֶּכָּה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קֹדֶשׁ אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֶל רְבוּנוֹ. כָּל הַמִּקְנֶה מֵתֵר לָכֶם לְאָכִילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפָנֶיכֶם (בִּקְרוֹרָא).⁵
29. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֵבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקֶר.
30. כְּחִיפִים לִשְׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמְשַׁתֵּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם בְּשַׁעוֹפוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשְׁאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רְחוֹק מְאוֹד.

1. ר' סורת אברהמים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובמינוי, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי הם עשרת הימים הראשונים של חודש דיי אל-חגיה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בחימות ההקרבה בחגי: גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 1.

32. ואולם כל המפאָר את מנהגי אלה הקדושים¹ מחזק את יראת אלה בלבבות,

33. יש לכם תועלת (מבהמת הזבח) רק לזמן מסוים, עד שתגיע למקום הקרבתה אצל הבית העתיק.

קטע 4

34. קבענו לכל אמה טקסי פלחון למען יזכירו שם אלה על הקרבות מבהמות המקנה שהעניקו להם, אכן אלהיכם הוא אלה אחד, לכן התמסרו לו. בשר טובות לצנועים,

35. אשר בהזכר אלה לפניכם, פחדו מענשו, והנושאים בסבלנות כל צרה שפוגעת בהם, והמקימים את התפלות, והמוציאים (בצדקה) ממה שהעניקו להם.

36. ועשינו לכם (הקרבת) הגמלים ממנהגי אלה הקדושים. לכם בהם תועלת, וזכרתם את שם אלה עליהם לעת שחיתתם, בעמדם על שלוש רגלים והרגל הרביעית עקודה, וכאשר יפלו על צדס מתים, אכלו מבשרם והאכילו את העני ואת הסבצן. כך הכפפנו אותם (הגמלים והבהמות) לכם, למען תודו.²

37. בשרם ודמם לא יגיעו אל אלה, ורק יראתכם היא שתגיע אליו. כך הכפיר אותם לכם למען תשבחו את אלה על כי הדריך אתכם. בשר את עושי הטוב.

38. אלה מגן על המאמינים, כי לא יאהב אלה כל בוגד וכופר.

קטע 5

39. מתר למאמינים נרדפים ועשוקים להגן על עצמם ולהלחם נגד רודפיהם. אלה יכל לעזור להם,

40. אלה אשר גרשו מבתיהם בלא צדק, רק על אומנם, רבוננו הוא אלה. לולא עצר אלה באנשים, אלה בידי אלה, נהרסו מנזרים, וכנסיות, ובתי כנסת, ומסגדים יזכירו בהם את שם אלה הרבה. אלה יעזר לאלה העוזרים לדתו, כי אלה חזק ועוז,

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצוים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפנייהם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת'מוד,
43. ובני עמו של אברהם, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדין, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שממות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחזות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בך להחיש בוא הענש. אלה לא זכרו, ואכן יום אחד אצל רבונך באלף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחת לך והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחכם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחן לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8: 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 102.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָךְ, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנָעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֵן אֵלֶּה מִדְּרִיךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (נֶדֶת הָאִסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תְּבוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוֹם, אוֹ יְבוֹאֵם עֲנֹשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוֹכָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֵלֶּה, וְהוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי נֹעַם,
57. אֵךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְכִחְשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֵלֶּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֵק טוֹב, וְאָכֵן אֵלֶּה הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֹּן עֵדֶן), כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּמֵתוּן.¹
60. כִּךְ יִהְיֶה, הֵתֵר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי אֶדֶק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֵלֶּה יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֵלֶּה חֲנוּן וְסוֹלָח.
61. זֹאת כִּי אֵלֶּה מַחְדִּיר אֶת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה, וְאֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֵלֶּה הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלֹה אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֵלֶּה הוּא הָעֶלְיוֹן וְהַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהָאֶרֶץ נִעֲשִׂית יִרְקָה? אֵלֶּה מְמַחָה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאֶרֶץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה הַכֹּפִּיר לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאֶרֶץ, וְאֵת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בַּיָּם בְּפִקְדָתוֹ, כֵּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לְבַל יִפְּלוּ עַל הָאֶרֶץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֵלֶּה חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אשר העניק לכם חיים, והוא אשר ימית אתכם, ושוב יחיה אתכם. אולם האדם הוא כופר.¹
67. קבענו לכל אמה סדרי עבודת אלה שְׁלָה לפיהם הם נוהגים, ולכן אל תרשה להם להתנכח בעניינים אלה, והמשד לקרא להם לעבד את רבונך, כי אתה הולך בדרך מישרים.²
68. ואם יתנכחו אתך, אמר, אלה היודע את אשר תעשו.³
69. אלה ישפט ביניכם (בין המסלמים והכופרים) יום תחית המתים בכל אשר נחלקים בו.⁴
70. הלא תדע כי אלה יודע את כל אשר בשמים ובארץ. כל זה רשום בלוח השמימי! אכן נקל הוא לאלה.
71. ובכל זאת עובדים הכופרים מבלעדי אלה אשר הוא לא הוריד להם כל סמכות,⁵ ואת אשר אין להם דעת בו. ואולם אין מושיע לכופרים.
72. כאשר קוראים לפניהם את אותותינו באפן גלוי, תכיר בפניהם את התנכרותם והם כמעט מתנפלים על הקוראים. אמר להם, האם אגלה לכם מה שגורע ממעשיכם? זוהי אש הגיהנם שהועיד אלה לכופרים וביש יהיה סופכם.

קטע 9

73. הוי בני אדם! נמשל לכם משל. על פן הקשיבו לו. הנה אלה (האֵלִילִים) אשר אתם תקראו אליהם במקום אלה, לא יבראו אפלו זבוב, ואם יתאספו כלם לשם כך. ואם זבוב אחד ישלל מהם דבר מה לא יוכלו להצילו ממנו. אכן חלש הוא הדורש והנדרש.
74. הם לא העריכו את אלה כראוי לו,⁶ ואולם אלה חזק ועוז.
75. אלה יבחר לו מן המלאכים שליחים, ומבני האדם. אלה שומע ורואה.
76. הוא יודע את אשר לפניהם ואת אשר אחריהם, ואל אלה חוזרים הדברים.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'אתיה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
78. וְקוּמוּ לְהֶאָבֶק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כָּרְאוּ לֹו. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קָשִׁי בְּדַת¹, דָּתוֹ שֶׁל אֲבִרָא הֵימֶם אֲבִיכֶם. כָּבֵר הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנֶימָם, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲיִדוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכֵן קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וּתְנוּ זָכָאת, וּבִקְשׁוּ מִחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּךְכֶם. כָּמָה טוֹב הַמְּגִן וְכָמָה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוֵּרַת אֶל-מוֹאֲמִנִין הַמֹּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמִנִין», הַמֹּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמֹּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. כָּבֵר הַצְּלִיחוּ הַמַּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִין,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעֻלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִאֲשָׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשֻׁקִים מֵעֵבֶר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הָעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבְּטָחוֹת,
9. וְהַמְּקַפְּדִים עַל מוֹעֲדֵי הַתַּפְּלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפָּרְדּוֹס,³ וְשֵׁם יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מִשּׁוֹשְׁלַת שֵׁל טִין (שְׁנִלְקַח מִכָּל הָאֶרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפַּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶה לְדָם קְרוּשׁ, וְאַחֵר כֵּן לְעֵבֶר עִם עֲצָמוֹת, וְאִזּוּ כִּסִּינוּ אֶת הָעֲצָמוֹת בָּשָׂר. וְכֵן נּוֹצְרָה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תְּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים תּוֹקְמוּ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מָה שֶּׁבְּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִים בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֲגַרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכָי הָאֲדָמָה, אֶךְ אֲנַחְנוּ נוֹכַל לְגַרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנוֹת עֲצֵי תָמָר וְעֵנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וַיִּמָּהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֹאֲכִילָה.²
21. וְאָכֹן בַּמִּקְנֶה לָכֶם לֶקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנִים,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעָלְיוֹ וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשְׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוּחַ שְׁלַחְנוּ לְבְנֵי עֵמּוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זּוֹלָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֲפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֶךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֵמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אֲמָרוּ, אֵין זֶה אֱלֹהַ אִישׁ כְּמוֹכֶם הַרוֹצֶה לְהַתְּנִשָּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אַבּוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אֵין הוּא אֱלֹהַ אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעַתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְּנִשֵּׁב עָלָיו דַּעַתּוֹ, אוֹ שְׁיָמוּת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחְשִׁים לִי,
27. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאָתְנוּ, וְכַאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדָתְנוּ, וְיִתְּפָרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּר תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בַּיַּחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מֵהַכּוֹפְרִים שֶׁגִּזְרָנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְּבַר אֵלַי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תין 95 : 1 - 2.
3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֵׁב לְבֶטֶחַ בְּתִבְּהָ, אַתָּה וְאֲשֶׁר עִמָּךְ, אָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רַבּוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשָׁב מְבָרָךְ (בְּאַרְץ), כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשָׁבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוֹנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקְרָבָם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיוֵּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְחוּמָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתָה כְּמוֹכֶם,
34. וְאִם תִּשְׁמָעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֲאִם יִבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שִׁתְּמוֹתוֹ וְתִהְיוּ עֹפֵר וְעֶצְמוֹת אַתֶּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דְּבַר כְּזֶה מְאֹד רְחוּק מִלְּהַתְּנָשָׁם!
37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֶלָּא אָדָם בָּדָה עַל אֱלֹהָ שִׁקְרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלָחָם), רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹהָ), עוֹד מַעֵט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּנַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַיָּם,
- שְׁיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבְרָאנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֵדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שִׁיגְלֻכוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֵנָם.
45. אַחֲרֵי שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אֲחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי, אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הַסַּמְעָא, וְהָיוּ שֹׁחֲצִימִים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַר לְשָׁנִי אֲנָשִׁים כְּמוֹנִי, וּבְגִי עִמָּם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁנְיָהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (טָבְעוּ בָּיָם).
49. וּכְבָר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגִי עִמּוֹ אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲסָא בְּן מָרִים וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנָתַנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גִּבְעָה בְּעֵלֶת דְּשָׂא וּמִמֶּם זֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּא הַשְּׁלִיחִים! אֲכָלוּ מִן הַמִּטְעָמִים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אֲנִי עַל מַעֲשִׂיכֶם.
52. וְהַדָּת שֶׁלְכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאֲנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרָאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מִחִזְקָה בִּדְעוֹתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגְיַע זְמַן (עָנָשׁ).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֶּהָרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רַב טוֹבָה? לֹא, אֲמַנָּם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רְבוּנִים,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנִים,
59. וְאִינֵם מִצְרָפִים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנִים,
60. הַנוֹתְנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתְנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כְּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנִים בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֶּהָרִים וּמִתְחָרִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אֲנוּ לֹא נָטִיל עַל נַפְשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יִכְלָתָה לְשֵׁאת, וְאִתְּנוּ פְּנִקֵּס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבַל לַבּוֹתִיָּהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲזִיָּה וְאֵינִם מַאֲמִינִים בְּקוּרָאן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינֶם כְּמַעֲשֵׂי הַיְּרָאִים,
64. אוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְגַּע בְּאַלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעָקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֵל תִּצְעָקוּ, הַיּוֹם לֹא תַעֲזְרוּ עַל יָדֵינוּ,
66. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפִנְיֶכֶם, אַךְ שִׁבְתֶּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְלִים אֶת לִילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חִשְׁבוּ עַל הַקּוּרָאן, אוֹ אוּלִי בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֵל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְּׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם אֵינוֹ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַכְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפוּ שְׁגֵעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאָמַת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאָמַת.
71. אֱלֹהֵי הָאָמַת (אֱלֹלָה) הִתְנַהֵּג לִפְנֵי יִצְרִיָּה, הָיוּ נִחְרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִלּואִם. אֲנַחְנוּ הִבָּאנוּ לָהֶם אֶת הָאִזְהָרָה הַמֵּיַעֲדָת לָהֶם (הַקּוּרָאן), אַךְ הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הָאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתָּה מֵהֶם שֶׁכָּר? הֲלֹא שֶׁכָּר רַבּוֹנָךְ טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֶל דֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁרָה.
75. אֱלֹהֵי אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסְיֵר מַעֲלִיָּהֶם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲזִיָּה מִתְעַנֶּנֶת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּר מִקֵּדָם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אַךְ הֵם לֹא נִכְנָעוּ לְרַבּוֹנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵינוּ.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אִזּוֹ יָבוֹאוּ לִידֵי יָאוֹשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת ינוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשֹּׁמֶעַ, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֲדָּ מַעֲט הוּא שְׁתוּדוֹ (לְאַלְלָהָ).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְאֲשֶׁר אֱלֹו תִּאֲסֹפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלִּלָּה וְהַיּוֹם, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוּלַם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרֹאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הָאֵם לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָ לְעַפְר וְעֶצְמוֹת, הָאֵם נָקוּם לְתַחֲיָה?¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלָה כָּבֵר שְׁמַעְנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הוּ אֶלֹא אֲגָדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאֲרָץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ. אָמַר, הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רִבּוֹן שְׁבַעַת הַשָּׁמַיִם, וְרִבּוֹן כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת הָעֶצוּס?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, הָאֵם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלוֹ אִם לֹא תִאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שְׁיִבְקֶשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, אִם כֵּן כִּי־צַד אַתֶּם מְכַשְׁפִּים?
90. כָּבֵר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוּלַם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלָלָה לֹא עָשָׂה לְעֶצְמוֹ כָּל וְלָד, וְאִין כָּל אֵלָה אֲתוֹ. אֵלוֹ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִז הִיָּה כָל אֵלָה הוֹלִיד לוֹ עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהִיוּ מִתְחַרְשִׁים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלָלָה וְיִתְעַלָּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיַּחֲסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעֱלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מִשְׁתַּפִּים לוֹ.

קטע 6

93. אָמַר, רִבּוֹנִי אִם אֲמַנֶם תִּרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם,
94. רִבּוֹנִי, כִּי אִז אֵל תִּשָּׂא אוֹתִי בֵּין קְהַל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֹם טוֹבָה תַּחַת רָעָה.² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רִבּוֹנִי! בְּדָ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשָּׁטָנִים,³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבוני! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֵתִי.
99. וּבָבֹא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רְבוּנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְץ),¹
100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹהִים רַק מְלִים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנֶה מֵאַחֲרֵיהֶם מִחֲצָה שְׁתֵּשְׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים.
101. וְאִזּוּ כְּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּפְסְקוּ קִשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֻגּוּ אֶחָד לַשָּׁנִי.
102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ כְּבָדִים יְהִיו,² אֱלֹהִים יְהִיו הַזּוֹכִים בָּנוּ.
103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ קָלִים יְהִיו, אֱלֹהִים יֹאבְדּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָנָם,
104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.
105. הָאֵם לֹא נִקְרָא בַּפְּנִיכֶם אוֹתוֹתִי, וְאַתֶּם הַתְּכַחֲשֶׁתֶם לָהֶם?
106. אָמְרוּ, רְבוּנוֹ! הָאֲמִלּוּת שֶׁלָּנוּ גְבַרָה עָלֵינוּ, וְהֵינּוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.
107. רְבוּנוֹ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאֵם נָשׁוּב לַתְּעוֹת, נְהִיָּה פּוֹשְׁעִים.
108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מִנְּדִים בְּתוֹכָהּ וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלַי.
109. הִיָּה חֶלֶק מֵעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רְבוּנוֹ! הָאֲמֵנוּ, סֵלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמֶיךָ,
110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיִּחַקְתֶּם מֵהֶם,
111. הַיּוֹם גִּמְלַתִּי לָהֶם עַל סִבְלָנוּתָם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.
112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהֵיְתֶם בְּאַרְץ?
113. אָמְרוּ, שֶׁהֵינּוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמֶּנּוּ. שְׂאֵל אֶת הַמוֹנִים.
114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהֵיְתֶם זְמוֹ קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.
115. הָאֲמֵנִים חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָרָאנוּ אֶתְכֶם לִשְׂוֹא, וְכִי לֹא תַחֲזְרוּ אֵלֵינוּ?
116. אֱלֹהִים יִתְעַלֶּה הוּא הַמִּלֵּךְ הָאֲמִתִּי שֶׁאִין אֱלֹהִים זֵולָתוֹ, רְבוּן כֹּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.
117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים אַחֵר זֵולַת אֱלֹהִים, בְּלִי כָל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חֲשָׁבוֹנוֹ הוּא עִם רְבוּנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.
118. אָמַר, רְבוּנִי! סֵלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 8 - 9.

24

סורת אֶן-נור האור

סורה זו נקראת «אֶן-נור, האור», משום שהשם «אֶן-נור, האור» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חשר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «האור» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וצוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבעלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (הייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאשה, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחִיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גְּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִיָּה פּוֹגֵעַ בָּכֶם עֲנֹשׁ עֲצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילַתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבַּלְתֶּם אוֹתוֹ אִישׁ מִלְשׁוֹן רָעָהוּ, וְאִמְרַתֶּם בְּפִיֹּתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיָּתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קָל הוּא, אַךְ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עֲצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אִמְרַתֶּם כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כָּד, אֲסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ! זֹהִי עֲלִילַת שׁוֹא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לְבַל תַּחֲזְרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מְבַהֵיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֱלֹהָ הַמִּשְׁתַּוְּקָקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֲנֹשׁ מְכַאִיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הַיִּיתֶם נֶעֱנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חַנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לוֹיֵא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הִיָּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירָצָה. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעֲלֵי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֲמִצְעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וּלְמַהֲגָרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לִשְׁכַּח וּלְסַלֵּחַ לָהֶם. הָאִם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׂאֱלֹהָ יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאִישָׁה, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאִישָׁה. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאם דבה על נשים טהורות, תמימות, ומאמינות, יקללו בעולם הזה ובעולם הבא, ויענשו ענש עצום,
24. ביום שלשונותיהם, ידיהם, ורגליהם יעידו על אשר (אמרו) ועשו,
25. ביום ההוא ימלא להם אלה באמת את המגיע להם, ואז ידעו כי אלה הוא האמת הגלויה.
26. נשים משחתות תנשאנה רק לאנשים משחתים, ואנשים משחתים ינשאו רק לנשים משחתות. והטובות לטובים, והטובים לטובות. אלה נקיים ממה שיידברו עליהם, להם סליחה ופרנסה ביד נדיבה (בגן עדן).¹

קטע 4

27. הוי המאמינים! אל תכנסו אל בתים זולת בתיכם לפני שתקבלו רשות, ותדרשו בשלום תושביהם, זה טוב יותר לכם למען תזכרו.
28. ואם לא תמצאו בהם איש, אל תכנסו אליהם עד אשר יתר לכם. ואם יאמר לכם לחזור, עשו כן, זה מוסרי וטוב יותר לכם, כי אלה יודע את מעשיכם.
29. אבל לא יחשב לכם לחטא אם תכנסו אל בתים בלתי מישבים, שאתם שומרים רכוש שלכם, כי אלה יודע מה שתגלו ומה שתסתירו.
30. אמר למאמינים שישפילו את עיניהם, וישמרו ערוותם, משום שזה יותר טהור להם, כי אלה בקיא במעשיהם.
31. אמר למאמינות שתשפלה את עיניהן, ותשמרנה ערוותן, ולא תחשפנה את קשוטיהן מלבד הנגלה מהם, ותעטפנה את חזותיהן בצעיפיהן. ולא תחשפנה את קשוטיהן אלא בפני בעליהן, או אבותיהן, או אבות בעליהן, או בניהן, או בני בעליהן, או אחיהן, או בני אחיהן, או אחיותיהן, או נשותיהן (המסלמיות), או שפחותיהן, או עבדיהן (הזקנים) המחסרים כוח גברא, או ילדים שאינם מבחינים בענייני מין, ואל להן לחבט ברגליהן על האדמה למען יודע מה שהן מסתירות מקשוטיהן. חזרו כלכם בתשובה אל אלה, אתם המאמינים, למען תהיו מצליחים.
32. השיאו את הבתים נשואים מכס, ואת הישרים מבין עבדיכם ושפחותיכם.² אם עניים הם, יעשירם אלה מחסדו. כי אלה רב-חסד ויודע.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יָצָרָם
עַד שְׁיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הָעֶבְדִּים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹת אֶת עַצְמָם, כְּתַבּוּ לָהֶם אֶת תִּנְאֵי הַשְּׁחָרוֹר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הָעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוֹן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שִׁפְחוֹתֵיכֶם לְזָנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צְנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּ אִם הוּא הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוּת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אָכוּ הוֹרְדָנוּ לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבָהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שִׁקְדָמוֹ
לָכֶם וְהַזְהִרָה לְיִרְאִים.¹

קטע 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְנוּרָה בְּתוֹךְ כָּלִי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזָהִיר, וְדוֹלָקֶת
בְּשִׁמּוֹן עַץ הַיָּדִית הַמְבֻרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שִׁמּוֹן
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנְחָה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שְׁיִרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לִבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְּחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הֵיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלְהַזְכִּיר בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבְּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרֶב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינָם מְסִיחִים דַּעֲתָם מִלְּהַזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתַּפְּלָה, וּמִלְשָׁלִם זְכָאֵת.⁴ וְחִרְדִּים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהָעֵינַיִם (מִפְּתָד),⁵
38. לְמַעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסָדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרֹגֵם אֶת מִי שְׁיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יִחְשְׁבוּ הַצָּמָא
לְמִים, וְאוֹלָם בְּהִגְיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בַּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצֻלוֹ, וְיִשְׁלַם לוֹ אֶת מְלוֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 29, ופי' 31; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומועה 62 : 9; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42; סורת עיאפר 40 : 18; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 245, ופי' 261; סורת אנ-נסא' 4 : 40; סורת אל-אנעאם 6 : 160; סורת את-

תובה 9 : 121; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כחשקה בים מאוד עמק אשר הגלים מעליו גבוהים, גל מעליו גל, ומעליהם עננים, שכבות מחשכים זו על גבי זו, אשר אם יושיט אדם את ידו לא יוכל לראותה. ומי שלא יתן לו אלה אור, אין לו כל אור.

קטע 6

41. האם לא תראה כי אלה ישבחו אותו כל שוכני השמים והארץ וגם הצפורים פורשי הכנף, וכך אחד יודע את תפלתו ותשבחתו? אלה יודע את כל אשר יעשו.¹
42. לאלה מלכות השמים והארץ, ואל אלה ישוב הכל (ביום הדין).
43. האם לא תראה כי אלה יוליד עננים, אחרי כן יחברם יחד, ויעשה אותם ערמה, והנה תראה את הגשם יוצא ממנה, ויוריד מן השמים מתוך הררי הענן בדרך, ומשקה בו את מי שירצה, או מונע אותו ממי שירצה, כמעט יחטוף נגה ברכו את הראות.
44. יתפד אלה את הלילה ואת היום. אכן בזה לקח לאנשי ראות.²
45. ואלה ברא כל חיה רומשת מן המים. יש בהם הזוחלים על גחונם, ומהן הולך על שתי רגלים, ומהן הולך על ארבע רגלים, כי אלה בורא מה שהוא רוצה. כי אלה הכל יכל.
46. אנחנו הורדנו (בקוראן) אותות ברורים מן השמים, ואלה ידריך את מי שירצה בדרך הישר (האסלאם).
47. יש (הצבועים) האומרים, אנחנו מאמינים באלה ובשליח (מוחמד) ואנחנו מציתים להם, ואולם אחר כך סוטה חלק מהם משום שאין הם מאמינים.
48. כאשר קוראים להם לפנות אל אלה ושליחו (מוחמד) לשפט ביניהם, גם אז סוטה חלק מהם,
49. אך לו היה הצדק אתם, הם באים כאלו בהכנעה אל השליח,
50. האם יש מחלה בלבבותיהם, או הטילו ספק, או פחדו פן אלה ושליחו יעשקו אותם? הם עצמם חוטאים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושלחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ונעשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשלחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשון), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ונעשו את הטוב מכס, שהם ישלטו בארץ באשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ונעניק להם בטוחו במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שקבר אחרי כן, אלה הם המשתתפים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכניס אליכם שלוש פעמים (לחדרכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותכנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואללה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות באשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואללה יודע וחכם.

1. ר' סורת את-תובה 9: 96; סורת אל-חשר 59: 11 - 12; וסורת אל-מנאפון 63: 2.

60. ובאֲשֶׁר לְנָשִׁים זְקֻנוֹת וְאֲשֶׁר תֵּאָוְתוּן לְמִשְׁכָּב חִלָּפָה, אֵין עֲלֵיהֶן חֲטָא אִם יִסִּירוּ אֶת בְּגָדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּיֵיהֶן, וְאוֹלָם כָּכָל שְׂיִצְנִיעוּ לָכֶת כֵּן יִיטֵב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

61. אֵין עֲבָרָה עַל הָעוֹר, וְעַל הַפֶּסֶחַ, וְעַל הַחוּלָה, וְאַף לֹא עֲלֵיכֶם אַתֶּם, כִּי תֹאכְלוּ מִבְּתִיכֶם אוֹ מִבְּתֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אִמּוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אַחֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֶחָיוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי דוֹדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בְּבָתִּים אֲשֶׁר מִפֶּתַח־חֲתִימָם הִפְקְדוּ בְּיַדְכֶם, אוֹ מִבְּתֵי יְדִידֵיכֶם. אֵין עֲבָרָה עֲלֵיכֶם בֵּין אִם תֹּאכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אַף בְּהַכְנָסְכֶם לְבָתִּים (מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ לְשִׁלוֹם אֶת הַתּוֹשְׁבִים),¹ אִמְנַם אִם תִּכְנְסוּ לְבָתִּים בְּלֹא מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ אֶת עַצְמְכֶם,² שְׂאֵלַת שְׁלוֹם מֵאֵת אֱלֹהָ, מִבְּרָכַת וְטוֹבָה. כְּזֹאת יִבְאָר לָכֶם אֱלֹהָ אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

62. אַכֵּן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמִּשְׁתַּתַּפִּים אֹתוֹ בְּאַסְפָּה בְּעֶנְיֵן צְבוּרִי, לֹא יִלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רְשָׁיוֹן. אַכֵּן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִבְקִשׁוּ מֵאַתָּה רְשָׁיוֹן אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר יֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יִבְקִשׁוּ רְשׁוֹת מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד) לָלֶכֶת לְכָל עֶנְיֵן הַנוֹגֵעַ לָהֶם, הַרְשָׁה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה, וּבִקֵּשׁ לְמַעַנָם אֶת סְלִיחַת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.

63. אֵל תִּקְרָאוּ אֶל הַשְּׁלִיחַ כְּשֶׁם שְׁאֵתֶם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי מִכֶּם מִתְנַגֵּב לְצִאת בְּסִתֵּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ. יִזְהָרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לְדַבְּרֵי פֶן יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן קִשָּׁה, אוֹ יִפְגַּע בָּהֶם עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

64. אַכֵּן לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וּבְאַרְץ. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַצְבְּכֶם וְאֶת הַיּוֹם שְׁבוּ יוֹחֲזֵרוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאֵז יוֹדֵיעַ לָהֶם מַה צְפוּי לָהֶם בְּעַד מַעֲשֵׂיהֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. באומרכס : אס-סלאמו עליכום : שלום עליכם.

2. באומרכס : שלום עלינו ועל עבדי אללה הטובים.

25

סִוֵּרַת אֶל-פּוֹרְקָאן

הַקּוֹרְאָן (הַמַּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשָׁקֶר)

סורה זו נקראת «אֶל-פּוֹרְקָאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אֶל-פּוֹרְקָאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אֶל-פּוֹרְקָאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בַּקְרָה 2 : 53, ופ' 185 ; סורת אאל עמראן 3 : 4 ; סורת אל-אנפאל 8 : 41 ; וסורת אל- אנביא' 21 : 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אֶל-פּוֹרְקָאן», הקוראן המבחין בין אֱמֶת וְשָׁקֶר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר הוריד מן השמים את הפורקאן (הקוראן המבחיין בין אמת ושקר) אל עבדו (מוחמד)¹ למען יהיה מזְהִיר לְשׁוֹכְנֵי הָעוֹלָמִים, אשר לו מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,² ולא הוליד זָלָה, ואין לו שִׁתָּף בְּמַלּוּכָה,³ וברא כָּל דָּבָר וְהַשְׁלִים אוֹתוֹ לְפִי מִדָּה מְדִיקָה.
2. וַיִּקְחוּ (הַפְּגָנִיִּים) לָהֶם מִבְּלַעַדֵּי אֱלִים אֲחֵרִים, לֹא יִבְרָאוּ דָבָר, וְהֵם עֲצָמָם נִבְרָאוּ,⁴ שֶׁאֵין בְּכֹחָם לְהִרְעֹ אוֹ לְהַעֲלִי אֶפְלוֹ לְעֶצְמָם. וְלֹא יִשְׁלְטוּ בְּמִנּוֹת וְלֹא בַּחַיִּים, וְאֵינָם יְכוֹלִים לְהַחְיֹת מֵתִים.⁵
3. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא שִׁקְר שֶׁבָּדָה אוֹתוֹ בְּעִזְרַת אַנְשִׁים אֲחֵרִים.⁶ וְהֵם כָּפְרוּ וַיָּבֹדוּ שִׁקְר.
4. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא לִקְט אַגָּדוֹת קַדְמוֹנִיּוֹת שֶׁהוּא רָשָׁם מִפִּי מִיִּשְׁהוּ אֲשֶׁר הִכְתִּיב לוֹ אוֹתוֹ, בָּקָר וְעֶרֶב.
5. אָמַר, הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הַיּוֹדֵעַ אֶת סוּדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
6. אָמְרוּ, מַה לוֹ לְשַׁלִּיחַ זֶה יֹאכַל הַמֶּאֱכָל וַיִּתְּהֵלֶךְ בְּשׁוּקִים (כְּשֶׁאֵר בְּנֵי הָאָדָם)? לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֵלָיו מִלְאָךְ מִן הַשָּׁמַיִם לְהִיּוֹת מְזַהֵר אוֹתוֹ?
7. אוֹ יִשְׁלַךְ אֵלָיו אוֹצָר (מִן הַשָּׁמַיִם),⁷ אוֹ יְהִי לוֹ גֵּן אֲשֶׁר יֹאכַל מִמֶּנּוּ?⁸ אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אִישׁ מְכַשֵּׁף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20.

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

19 : 37 ; וסורת יא. סין 36 : 53.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105.

7. ר' סורת הוד 11 : 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופ' 101.

9. רֵאָה לְמָה הֵם מַדְמִים אוֹתְךָ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוּכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׂבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מְזֵה, גְּנוֹת שְׁמִתְחַתֵּן זֹרְכִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.
11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּכְשׁוֹ בְּשַׁעַת הַדִּין, וְלִמְכֻחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדֵנוּ אִשׁ בּוֹעֶרֶת.
12. בְּרֹאוּתָהּ אוֹתָם מִמְּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַּת זַעֲמָה וְנִשְׁיַפְתָּהּ,
13. וְכֹאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מְקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהֶנֶם,² וְשָׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׁיִהְיֶה קֶץ לִישׁוּרִים).
14. אִזּוֹ נֹאמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פֶּעַם אַחַת אֲלֹא הִרְבֵּה פְעָמִים.
15. אֲמַר לָהֶם, הָאֵם מְקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן עַדן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,
16. וְשָׁם יִנָּתֶן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצַּח. זֹה הִבְטַחַת רַבּוֹנְךָ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.
17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֵף אוֹתָם וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, יֵיאַמֵּר, הַתַּאֲתָם הַתַּעֲיִיתָם עֲבַדִּי אֱלֹהִים, אוּ הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ!³
18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשְּׂבִיחַ! אֵין לָנוּ סִמְכוּת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נָתַתָּ לָאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לַחֲיוֹת חַיִּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתְךָ, כִּי אֲבוּדִים הָיוּ.⁴
19. הִרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעָבַדְתָם) כִּכְשׁוֹ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לְמַנֵּעַ אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעְזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָה. וְכָל חוּטֵא מִכֶּם, נָתַן לוֹ לְחוּשׁ עֵנֶשׁ עֲצוּם.
20. וְלֹא שֶׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלֶּא הָיוּ אוֹכְלִים הַמַּאֲכָל וּמְהַלְכִים בְּשׁוּקִים. כִּדְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרֹאוֹת אִם תִּהְיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, כִּי רַבּוֹנְךָ רוּאָה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124; סורת יוסוף 12 : 109; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינִם מַצְפִּים לַפְּגִישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רְבוּנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בִּיהִירוֹתָם.
22. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוּרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֲלֵלֶּה אֶסֶר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לָנוּ עֵדוֹ.
23. אִזּוֹ נִפְנָה אֶל כָּל מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֲבָק פּוֹרַח. ²
24. אוֹלֵם בְּעֵלֵי גֹן עֵדוֹ יִמְצְאוּ בְּיוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר. ³
25. וּבְיוֹם שָׁבוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמַּלְאָכִים יִרְדּוּ, ⁴
26. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלֵטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹו, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לַכּוֹפְרִים. ⁵
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁךְ הַכּוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחָתִי אֶת פְּלוּנִי (הַכּוֹפֵר) לְיָדִיד לִי, ⁶
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוּרְאָן שֶׁבֵּא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רְבוּנִי! בְּנִי עָמִי זָכְשׁוּ אֶת הַקּוּרְאָן הַזֶּה. ⁷
31. כִּךְ הִקְמֵנוּ לְכָל נְבִיא לַפְּנִיד אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוֹלֵם רְבוּנָךְ דִּיו לָךְ כְּמִדְרִיד וְתוֹמֵד.
32. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹו הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בְּבֵת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהִדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לִבָּךְ. וְעֲשִׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמִלָּה. ⁸
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכּוֹפְרִים יִבְיִאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוּרֵי אֶמֶת מִפְּרָשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֲדָהּ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנִיָּהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל
הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאִמְרָנוּ לָהֶם, לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי
שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עָם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְשִׁלְחֵיהֶם הַטְּבַעְנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל),
וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהִכְנוּ עֹנֶשׁ מִכְאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִּי מוֹד וּבַעֲלֵי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הִבָּאנוּ מִשְׁלִים (אֶסְמִכְתָּאוֹת וְהוֹכְחוֹת), וְאֵת כָּל־הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר², הֲלֹא
רְאוּ אוֹתָהּ! אָבָל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתַּחֲתִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֹאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָדָה הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶלְהָהּ
לְשַׁלְּחִי?³

42. הוּא כְּמַעַט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחְזַקְנוּ בָּהֶם, אֲדָהּ סוּפָם
שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הִרְאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקַח לוֹ אֶת תַּאֲנוֹתוֹ לֵאלֹ! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ?⁴

44. הָאֵם אַתָּה סָבוּר כִּי מִרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבִהְמוֹת,
אֶפְלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רְאִיתָ אִידָהּ רְבוּנָדָה פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפָּסִיק אֶת
תְּנוּעָתוֹ,⁵ וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֲרֵי כֵן אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֵלֵינוּ לֵאמֹר לֵאט לֵאט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה כְּלָבוּשׁ,¹ וְאֶת הַשָּׁנָה לְמִנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵג מַחִיָּה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֵמָה מִמָּה שֶׁבָּרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בֵּינֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפְּרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְהִיר,⁵
52. לָכֵן אֵל תִּשְׁמַע לְכוֹפְרִים, וְהִלַּחֵם בָּהֶם מִלַּחְמָה גְּדוֹלָה (בְּעֶזְרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבָּב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיו מִתּוֹקִים וְעֶרְבִים, וְהַשְׁנִי שְׁמִימִיו מְלוּיָחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצַּר בֵּינֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמִסְגָּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחְסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָדָה הַכֹּל כָּלִל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֲלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק לָהֶם, וְכָד נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ.⁸
56. אוֹלָם אוֹתָדָה (מוֹחֲמַד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקָשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וְלָכֵל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ.⁹
58. סִמָּד עַל הַחִי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תְּהִלָּתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עַבְדָּיו.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת בְּיִנְיָהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּדְּ עָלָה עַל כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת, הוּא הָרַחֲמָן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׂאֵל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּא בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לְרַחֲמָן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הָרַחֲמָן? הֵאֵם נִסְגֵּד לְמִי שְׂאֵתָה תִצְנָה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהִתְרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבַּרַךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוֹרָה (הַשֶּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפּוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הָרַחֲמָן הַמֵּהֲלָכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינוֹת, וּבַדְּבָרָם אֵתֶם הַנִּבְעָרִים בְּגִסּוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹,
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לַיְלֹתֵיהֶם מִתְפַּלְּלִים אֶל רְבוּנָם בְּסִגִּידָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתְפַּלְּלִים לְרְבוּנָם, רְבוּנָנוּ! הָרַחֵק מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֹשׁ גִּיהֵנָם, כִּי עֲנֹשׁוּ נִצְחִי,
66. מֶה רַע לִשְׂכֹּן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכֹאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנִם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דֶּרֶךְ בֵּינֵנָם,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתְפַּלְּלִים לְאֵל אַחֵר זֹלַת אֱלֹהָ, וְלֹא יִהְיֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אִסַּר אֱלֹהָ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עַל עֲנֹשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים יִכְפַּל עֲנֹשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מֵלֹא חֲרָפָה בְּגִיהֵנָם לְנִצָּח,
70. אוּלָם אֱלֹהָ אֲשֶׁר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֱלֹהָ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
71. הַחֲזֹזִרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתַּחֲרֻטִּים אֶל אֱלֹהָ,
72. וְאֵלֶּה שְׂאֵינָם מַעֲדִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבַעֲוִבָרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא 17 : 29.

73. וְהֵם אֲשֶׁר אִם יִזְכִּירוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחַרְשׁוֹת וְעִוְרוֹן (אֶלָּא מְקַשְׂיָבִים אֲלֵיהֶם בְּעִין וּבִאֵזֶן פְּתוּחָה),
74. וְהֵם הָאוֹמְרִים, רַבּוֹנֵנוּ! תָּן לָנוּ קוֹרַת עֵין (נַחַת) בְּנִשְׁוֹתֵינוּ וּלְדִינוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ דְּגִמַּת מוֹפֵת לִירָאִים,
75. כֹּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ כְּגִמּוּל עַל סִבְלָנוּתָם הַחֲדָר הָעֲלִיּוֹן (בְּגוֹ עֵדוֹ), וְשֵׁם יִתְקַבְּלוּ בְּבִרְכָּה וּדְרִישַׁת שְׁלוֹם,
76. וְשֵׁם יִשְׁכְּנוּ לְנֶצַח, יָפָה הוּא לְמַכּוֹן וּלְמָקוֹם.
77. אַמֵּר, לֹא הִיָּה רַבּוֹנִי שֵׁם לֵב אֲלֵיכֶם לוֹלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוֹלַם אַתֶּם הַכַּחֲשָׁתָם, וְלָכֵן אֵין לָכֶם מְנוּס מִהֶעֱנֵשׁ.

26

סִוֵּרַת אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 5 : 21 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא' 26

בָּשֶׁם אֱלֵלָה הִרְחֵמוֹן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֱלָה אוֹתוֹת הַסֶּפֶר הַגְּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלְל (שְׁאֲנִשִּׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשְּׁמִים שְׁיִהְיוּ צִוְּאֲרִיָּהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הִרְחֵמוֹן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֶרְף,⁵
6. וּמִתְכַּחֲשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמְהָ הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפְּאָר?
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֲדָרְבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רְבוּנָד הוּא הָעֶזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 2

10. זָכַר כְּאֶשֶׁר קָרָא רְבוּנָד אֶל מוֹסָא, לֵד אֶל הָעַם הַכּוֹפֵר,
11. הָעַם שֶׁל פְּרַעָה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יֵרָאוּ (הָעֶנֶשׁ שֶׁל אֱלֹלָה)?
12. אָמַר, רְבוּנָד! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוֹת,⁷ וְלִשׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרֵהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שְׁלַח (הַנְּבוּאָה) אֶל הָאֲרוֹן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִי, וּמִפִּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונוס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 27: 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנֵיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאָנוּ אֶתְכֶם מְקַשִּׁיבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסֵא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מִחַיֶּיךָ,
19. וְעָשִׂיתָ מָה שֶׁעָשִׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסֵא), מָה שֶׁעָשִׂיתִי אִזּוֹ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲרִיחַ,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעָשָׂה אוֹתִי כְּשִׁלִּיחַ,
22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדְּלָתָ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֲסֵד שֶׁעָשִׂיתָ לִי בְּזִמּוֹן שֶׁשֶׁעָבַדְתָּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסֵא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלְהָ שֶׁהָיוּ מְסֻבִּיב לוֹ, הֲלֹא שִׁמְעֶתֶם?
26. (וּמוֹסֵא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנוֹכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁגָּע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסֵא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם מְשִׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן אִם תִּקַּח לָךְ אֶלֶּה זולָתִי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסֵא), אֲפֹלוּ אִם אָבוֹא אֵלֶיךָ בְּהוֹכָחָה חוֹתְכָתָ?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵא אוֹתָהּ אִם בָּאָמַת אֶתָּה צוֹדֵק,⁵
32. אִזּוֹ הַשְּׁלִיךְ מוֹסֵא אֶת מִטָּהוּ וַיְהִיָּה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וַיּוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וַהֲנִה לְבָנָה הִיא לְרָאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוהירוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פֿרעֶלֶה) לַמִּנְהִיגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתַי, אַכֹּן זֶה הוּא מִכְשָׁף אֲמֹן,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְם מֵאַרְצְכֶם בְּכַשְׁפָּיו. מָה עֲצַתְכֶם?
36. אֲמָרוּ, עֲכָב אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו לְזִמּוֹן מָה, וְשָׁלַח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מִכְשָׁף אֲמֹן.¹
38. וְהַמִּכְשָׁפִים בִּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וַנֵּאמֶר לְאַנְשֵׁים, הֲאֵם אַתֶּם מֵתֵאסְפִּים?
40. אוֹלֵי גִלְדֹּ אַחֲרֵי הַמִּכְשָׁפִים אִם הֵם מְנַצְחִים.
41. וְכֹאֲשֶׁר בָּאוּ הַמִּכְשָׁפִים אֲמָרוּ לְפֶרֶעֶה, הֲאֵם נִקְבַּל פָּרֶס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנִּם כֹּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמְּקֻרְבִּים לָנוּ.³
43. אַזְ אֲמַר מוֹסֵא לַמִּכְשָׁפִים, הֲשִׁלִּיכוּ מָה שֶׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיד,
44. וְהֵם הֲשִׁלִּיכוּ חֲבִלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהִשָּׁבָעַם, בְּעֹז פֶּרֶעֶה אָנוּ מְנַצְחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹסֵא הַשְׁלִיד אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחִיזַת הָעִינִים שְׁלֶהֶם,⁴
46. וַנִּפְּלוּ הַמִּכְשָׁפִים מִשְׁתַּחֲוִים,
47. וְאֲמָרוּ, כָּבֹד הָאֲמָנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹסֵא וְהָאֲרוֹן.
49. וְאֲמַר (פֿרעֶלֶה), הֲתֵאֲמִינוּ לוֹ לִפְנֵי שְׁהֲרִשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, כִּנְרָאָה שְׁהוּא הַגְדוֹל שֶׁבָּכֶם שְׁלֵמִיד אֲתָכֶם אֶת הַכְּשׁוֹף! סוֹפְכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרִגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כֵּךְ אֶצְלֵב אֲתָכֶם יַחְדוֹ,⁵
50. אֲמָרוּ, אִין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאַנְחָנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיּוֹתָנוּ מֵרָאשׁוֹנֵי הַמֵּאֲמִינִים (מִבְּנֵי עַמֶּד) יִסְלַח לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שְׁהָאֲמָנוּ).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20: 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20: 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7: 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7: 125.

7. ר' סורת טא. הא 20: 73.

קטע 4

52. אחר כֶּךָ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, צָא עִם עֲבָדֵי בְלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם.
53. וְשָׁלַח פְּרָעָה בְּעָרִים מְאַסְפִּים (לְאַסֹּף חִילִּים).
54. (וְאָמַר פְּרָעָה), אֱלֹהֵה הֵם עֲדָה קִטְנָה,
55. אֲשֶׁר הִרְגִּיזוּ אוֹתָנוּ.
56. וְאִנְחָנוּ בְּלָנוּ מוֹכְנִים וְעוֹמְדִים עַל הַמִּשְׁמֶר.
57. וְנוֹצִיא אוֹתָם (פְּרָעָה וְאֲנָשִׁיו) מִגְּנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
58. וּמֵאוֹצְרוֹת וּמִקוֹם מִפְּאָר,
59. כֶּךָ עָשִׂינוּ, וְהוֹרְשָׁנוּ כָּל אֱלֹהֵה (הָאוֹצְרוֹת) לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל,¹
60. וְרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בִּבְקָר (עִם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ),²
61. וְכֹאֲשֶׁר רָאוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת זֶה אֶת זֶה, אָמְרוּ אֲנָשֵׁי מוֹסָא, הֵם עוֹמְדִים לְהַשִּׁיג אוֹתָנוּ.
62. אָמַר (מוֹסָא), לֹא וְלֹא, כִּי רַבּוֹנִי עָמִי וְהוּא נִנְחָנִי מִיִּשְׁרָיִם.
63. אִזּוּ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הִכָּה בְּמִטְדָּ אֶת הַיָּם, וְהַיָּם נִקְרַע, וְכָל חֵלֶק (מִן הַיָּם) כָּהָר עָצוֹם הִנָּשָׂא.³
64. וְנִמְשָׁד שְׂמָה (אֶל תּוֹדֵ הַיָּם) אֶת הָאֲחֵרִים (פְּרָעָה וְאֲנָשִׁיו),
65. וְהִצְלָנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ יַחַדּוּ,
66. וְהִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים (פְּרָעָה וְאֲנָשִׁיו).
67. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
68. רַבּוֹנָךְ הוּא הַעֲזִיז וְהִרְחוּם.

קטע 5

69. וּקְרָא לְפָנֶיהֶם עַל דְּבַר אֲבִרָהִים,
70. בְּאוֹמְרוֹ אֶל אָבִיו וּבְנֵי עָמוֹ, מַה זֶה אַתֶּם עוֹבְדִים?
71. אָמְרוּ, אֲנוּ עוֹבְדִים פְּסָלִים וְנִשְׂאָר מִסּוּרִים לָהֶם.⁴
72. וְאָמַר, הִישָׁמְעוּ אֶתְכֶם כֹּאֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם לַעֲזָרָה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 137 ; סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 77.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 78.

4. ר' סורת אל-אנביאי' 21 : 52.

73. או שָׁמָא יוּעִילוּ לָכֶם או נִזְיָקוּ?
 74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מָצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׁים כֵּן,¹
 75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
 76. אַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרָאוּנוּ,
 77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
 78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
 79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וְיִשְׁקֵנִי,
 80. וּבִמְחֻלָּתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
 81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֲרֵי יַחֲיֵנִי,
 82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְּיוֹם הַדִּין.
 83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֲכָמָה וְצִרְפָּנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
 84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
 85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִי שְׂיִירְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּלֶם,
 86. וְסִלַּח לְאַבִּי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
 87. וְאֵל תְּבַיְשֵׁנִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים,
 88. בְּיוֹם שְׁלֹא יוּעִילוּ נְכָסִים וּבָנִים,
 89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
 90. וַיִּקְרַב גַּן עֵדֶן לְיִרְאִים,
 91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
 92. וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפָה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
 93. מִבְּלָעָדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכְלוּ לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם, או לְהִגֹּן עַל עַצְמָם?
 94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
 95. וּגְדוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
 96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינֵיהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונוס 10 : 71 ; סורת הוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוח'רופ 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אז-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֱלֹהִים! כִּי הִינֵנו בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה,
98. בְּהַשְׁוִיתֵנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתֵנוּ,
100. אֵין לָנוּ עֲתָה מְלִיצִים,
101. וְלֹא יָדִיד חֵם,
102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִינֵנו מִן הַמַּאֲמִינִים.
103. אַכֵּן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
104. וְרַבּוֹנֶךָ הוּא הָעֶזּוּז וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 6**
105. וּבְנֵי עַם נוּחַ גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשָׁלִיחִים,
106. בְּאָמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוּחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִים?
107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,
108. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שָׂכָר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שָׂכָרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
110. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
111. אָמְרוּ, כִּיצַד נֶאֱמִין לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הִלְכוּ אַחֲרֶיךָ?
112. אָמַר (נוּחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מֶה הֵם עוֹשִׂים.
113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנַי רַבּוֹנִי בְּלִבָּד, לוֹ תַחֲוֹשׁוּ,
114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנַי אֶת הַמַּאֲמִינִים,
115. אֵין אֲנִי אֶלָּא מְזַהֵר גְּלוּי.
116. אָמְרוּ, נוּחַ! אִם לֹא תִפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.
117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מְכַחֲשִׁים לִי,
118. שֹׁפֵט אֶתְּהָ בֵּינִי לְבִינֵם, וְהִצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתִּי.
119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּתִבְהָ הָעֲמוּסָה,
120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרָי כֹּן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),
121. אַכֵּן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
122. וְרַבּוֹנֶךָ הוּא הָעֶזּוּז וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גס אנשי צאד התפחשו לשליחים (ובמיחד לשליחם הוד),
 124. באמור להם אחיהם הוד, הלא תיראו את אלה!
 125. שליח נאמן אני לכם,
 126. יראו את אלה ושמעו בקולי,
 127. ולא אשאל מכם כל שחר על הדבר הזה, כי כל שכרי מרבון העולמים,
 128. התבנו לכם על כל מקום גבוה בנינים מפארים לשעשועים?
 129. ותקימו מבצרים, כאלו תחיו לנצח?
 130. ובתקפכם (אנשים) תתקפו (אותם) כעריצים.
 131. יראו אפוא אלה ושמעו בקולי,
 132. ויראו את זה אשר העניק לכם את אשר תדעו,
 133. העניק לכם מקנה, ובנים,
 134. וגנות, ומעונות.
 135. אכן מפחד אני פן יבוא עליכם ענש יום עצום.
 136. אמרו, אחת היא לנו אם תזהיר או לא תזהיר אותנו,¹
 137. אין זה (מה שאנחנו עושים) אלא מנהג הראשונים,
 138. ואנחנו איננו נענשים.
 139. הם התפחשו לו, ואנחנו השמידנו אותם. אכן בזה אות, אך מרביתם לא
 יאמינו,²
 140. רבונך הוא העוז והרחום.

קטע 8

141. בני ת'מוד הכחישו לשליחים,
 142. באמור אחיהם צאלח, האם לא תיראו את אלה?
 143. אני שליח נאמן לכם,
 144. יראו אפוא את אלה ושמעו בקולי,
 145. אין אני דורש מכם שחר, כי שכרי על רבון העולמים.

1. ר' סורת אל-בקה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת פוצלת 41: 15; סורת אל-אחקאף 46: 25; סורת אנ-נגים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7;
 וסורת אל-פג'ר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
147. בגנות ומענות,
148. ושלדות תבואה ועצי תמרים בשלים,
149. ותחצבו בתים בהרים בכשרון,
150. יראו אפוא את אלה ושמעו בקולי,
151. ואל תציתו לדברי המשחיתים,
152. אשר ישחיתו על הארץ ולא יעשו הישר.
153. הם אמרו, אכן, אתה מן המכשפים,
154. אין אתה בלתי אם אדם כמונו, הבא אפוא אות אם אתה צודק.
155. אמר, הנה נאקה (גמלה), לה משקה ולכם משקה יום קבוע,
156. ולא תגעו בה לרעה, פן יאחו בכם ענש יום עצום,
157. ואולם הם הרגו אותה, אך למחרת התחרטו,¹
158. משום שבא עליהם הענש. אכן בזה אות, אך מרביתם לא יאמינו.
159. רבונך הוא העוזי והרחום.

קטע 9

160. גם בני עם לוט התכחשו לשליחים,
161. אמר להם אחיהם לוט, הלא תיראו את אלה?
162. אכן אני שליח נאמן לכם,
163. יראו אפוא אלה ושמעו בקולי,
164. אין אני דורש מכם שחר, כי שכרי על רבון העולמים.
165. התבואו אל הזכרים בתאווה מבני אדם,
166. ומזניחים את נשותיכם שברא אלה עבורכם? אכן, אנשים עוברים חק אתם.
167. אמרו, לוט! אם לא תפסיק, תהיה מן המוצאים (מן העיר שלנו).²
168. אמר, אני שונא מה שאתם עושים,
169. רבונני! הצל אותי עם בני ביתי מאשר יעשו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאִמָּנֶם הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ,
171. חוּץ מֵאִשָּׁה זִקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
172. אַחֲרֵי הִרְסָנוּ אֶת הָאַחֵרִים,
173. וְהִמָּטְרָנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמּוֹזְהָרִים.
174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מְרִבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
175. רְבוּנָד הוּא הָעִזּוּז וְהִרְחוּם.

קטע 10

176. אֲנִשִּׁי אֶל-אֵיכָה (הַיַּעַר שֶׁל מְדִין)² הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְיָהִים.
177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
180. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שְׂכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שֶׁלָּמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
183. וְלֹא תַחֲסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
185. אָמְרוּ, הִנֵּד מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
186. וְאֵינְךָ אֱלֹא אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שְׂקָרוֹ,
187. הִפֵּל עָלֵינוּ פְּסוֹת רָקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
189. הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וְיֵאֱחָזֵם עֲנָשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֵרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה עֲנָשׁ יוֹם עֲצוּם.
190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מְרִבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
191. רְבוּנָד הוּא הָעִזּוּז וְהִרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל: באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאָכֵן הוּא (הַקּוּרְאָן) הִירַד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 193. יֶרֶד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
 194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמְזֵהִירִים,¹
 195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִית בְּרוּרָה,
 196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתּוּבִים שְׁקֻדָּמוֹ.²
 197. הָאֵם אֵין בְּזָה אוֹת בְּשִׁבִּילֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזֶר, לֹא עֲרַבִי,
 199. וְהִיָּה קוֹרֵא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
 200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
 201. לֹא יֵאֲמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְכָאִיב,
 202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם כְּתֹאזֹם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ,
 203. וַיֹּאמְרוּ, אֲפֹשֶׁר לָתֵת לָנוּ אֲרֻכָּה?⁵
 204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחִישׁ אֶת עֲנִשְׁנוּ?⁶
 205. הִרְאִיתִי! אִם נֹאֲרִיד יִמִּיהֶם בְּנִעִימוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
 206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מִה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
 207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
 208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מְזֵהִירִים,⁸
 209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
 210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
 211. מִשּׁוּם שֶׁזֶּה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
 212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 97.

2. ר' סורת אל-אֶעְרָאף 7 : 157 ; וסורת אֶצ-צַף 61 : 6.

3. ר' סורת אל-אֶנְעָאם 6 : 111 ; סורת יוֹנוֹס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חִגִּיר 15 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חִגִּיר 15 : 12.

5. ר' סורת יוֹנוֹס 10 : 88 - 90, ופ' 90 - 91 ; סורת אֶבְרָאָהִים 14 : 44 ; וסורת עִיֶּאֶפֶר 40 : 84 - 85.

6. ר' סורת אל-עֶנְכַּבּוֹת 29 : 29, ופ' 53.

7. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 96 ; סורת אֶנְאֻזְעָאֵת 79 : 46 ; וסורת אל-לִיל 92 : 11.

8. ר' סורת אל-אֶסְרָא' 17 : 15 ; וסורת אל-קֶצֶצ 28 : 59.

9. ר' סורת אל-חֶשֶׁר 59 : 21.

10. ר' סורת אל-גִּין 72 : 8 - 10.

213. אַל תַּעֲבֹד אַפּוֹא עִם אֱלֹהָ אֱלֹהֵי אַחֵר, פֶּן תִּהְיֶה מִן הַנֶּעֱנָשִׁים,
214. וְהִזְהַר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהִטָּה כְּנֶפֶךָ לְאַשֶׁר הָלַכְוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמַּאֲמִינִים.¹
216. וְאוּלַם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וְסִמַּךְ עַל הָעִזּוֹז וְהַרְחוּם,
218. הַרְוָאָה אוֹתְךָ בְּקוֹמָךָ לַתַּפְלָה,²
219. וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁלְּךָ (עוֹמֵד וְכוּרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְלִים לְאֱלֹהָ,
220. כִּי הוּא הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.³
221. הַאֲגִיד לָכֶם לְמִי מִשְׁרִים הַשְׁטָנִים?
222. הֵם מִשְׁרִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשַׁע,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מְרִבִּיתֶם מְכַזְּבִים.
224. וְהַמְשׁוֹרְרִים, יִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשׁוֹגִים),
225. הָאֵם לֹא תִרְאָה, כִּי הֵם בְּכָל אֲמָנוֹת הַשִּׁירָה יִשׁוּטְטוּ (לִפְעָמִים מִשְׁבַּחִים וְלִפְעָמִים מְגִנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כֵן אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבוּ לְהַזְכִּיר אֶת אֱלֹהָ, כִּי הֵם יִנָּצְחוּ אֶת עוֹשְׁקֵיהֶם שְׁיִרְגִּישׁוּ בְּמַהֲרָה אֶת תַּהֲפּוּכוֹת גּוֹרָלָם.

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת ינווס 10 : 61.

27

סִוֵּרַת אֶן-נִמֶּל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נִמֶּל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נִמֶּל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס.¹
- אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגְּלוּי.²
2. הַמְדָּרִיד וּמִבְּשָׁר טוֹבוֹת לְמַאֲמִינִים,
3. הַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוֹחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוֹלֵם אֱלֹהָ שְׁאִינָם מַאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם,
- וְאִינָם יוֹדְעִים אֶת דֶּרֶכָם,⁴
5. לָהֶם נוֹעַד הַעֲנֵשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאָכְנוּ אֶתָּה מִקֶּבֶל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהָ) הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם
- הַוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעַר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
8. כַּאֲשֶׁר בָּא אֵלֶיהָ,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יְבִרְדָּה זֶה אֲשֶׁר בָּאֵשׁ וְזֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ,
- וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֱלֹהָ הָעִזִּז וְהַחֶכֶם.
10. הִשְׁלַדְתִּי אֶת מִסְדִּי! כַּאֲשֶׁר רָאִהוּ כְמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמְּקוֹם, וְלֹא שָׁב
- אֵלָיו. (קְרָא לוֹ אֱלֹהָ לְהַרְגִּיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ
- אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֱלֹהָ אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ
- הַטּוֹב בַּמְּקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלַח וְרוּחוֹם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19 : 97; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 114; וסורת הוד 11 : 1.

6. ר' סורת טא. הא 20 : 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 110; וסורת טא. הא 20 : 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהָיָא תִצָּא לִבְנֵה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁעָּה אוֹתוֹת אֲשֶׁר תִּבְיָאֵם אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בְּבוֹא אֱלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחָשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטָאִים וַיְהִירִים. וַיֵּרָאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמֵּאֲמִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֱלֹהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הַעוֹפּוֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֵּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהַעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְּקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְאוֹדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שִׁיחוּשׁוֹ.
19. וַיַּחֲק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מִלּוֹת תוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִיקָתָ לִי וְלַהּוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצֶנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיִּשְׂרָיִם.
20. אַחֲרַי כֵּן הוּא עָרַךְ מִפְּקָד לְגְדוּד הַעוֹפּוֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רוֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אֶעֱנִישָׁהּ קֶשֶׁה אוּ אֶזְבְּחֶנָּה אִם לֹא תִבְיָא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עֲבַר זְמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לִמַּדְתִּי לְדַעַת דָּבָר שֶׁאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבְּאִיתִי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאַרְצְךָ שְׂבָא.
23. מִצָּאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כֶּסֶם מִלְכוּת מִבְּאָר.
24. מִצָּאתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֱלֹהָ, וְהִשְׁטֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כְּיָפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסְרִים מִן הַדָּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, אֵין הֵם מוֹדָרִים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. ולא יסגדו לאללה המוציא את החבוי בשמים ובארץ, ויודע מה שמסתירים ומה שמגלים,¹

26. אללה, אין אלה זולתו, רבון כס המלכות המפאָר.

27. ואמר סולימאן, עוד נראה, אם אמת או שקר דברת.

28. הוליכי מכתבי זה והטילי אותו אליהם, ואחר רחקי מהם וראי מה יעשו.

29. (המלכה) אמרה, הוי הנכבדים! הגיע אלי מכתב נכבד.

30. מסולימאן הוא. והוא, בשם אללה הרחמן והרחום,

31. אל תתנשאו עלי, ובואו אלי מתמסרים לאללה.

קטע 3

32. (המלכה) אמרה, הוי נכבדים! אבקש את עצתכם בעניני זה, איני מחליטה בלי שאתניעץ עמכם ותהיו עדים להחלטתי.

33. אמרו, אנחנו אנשי כוח ואנשי חיל רב, אך בגידך ההחלטה וראי מה תצוי לנו.

34. אמרה, הנה המלכים בבוּאָם אל עיר יחריבו אותה וישפילו את נכבדיה, כי כך מנהגם,

35. והנה אני שולחת להם מתנה, ואחכה לאשר יחזרו השליחים.

36. כאשר בא (שליח המלכה) אל סולימאן, ואמר (סולימאן), הברצונכם להוסיף לי הון? אשר נתן לי אללה טוב מאשר נתן לכם, לא כי אתם תשמחו במתנה אשר תקבלו ממני שהוא.

37. חזר אליהם (שולחיד), ואנחנו נתקף אותם בצבאות אשר לא יוכלו לעמד בפניהם ונגרשם מארצם ונכנעים ומשפלים.

38. אחר כך פנה סולימאן אל שריו ואמר, מי מכם יביא אלי את כס מלכותה לפני שיבואו אלי מתמסרים?

39. ואמר שד² מהג'ו, אני אביא אותו אליך עוד לפני שתקום ממקומך. יש בכוחי להביאו, ונאמן אני לעשותו.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפרית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין. וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני, לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש, הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נברו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הכזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבצעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של) הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר (סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה, והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אלה אשר אתך.³ והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה ונהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 8 ; סורת אר-רום 30 : 44 ; וסורת פוצלת 41 : 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 75 : 76.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 78 ; סורת אל-אעראף 7 : 131 ; וסורת יא. סין 36 : 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 29 ; וסורת אש-שמש 91 : 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וַיֵּרָא אֶפְרָא אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתָם. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִרְסָנוּ אוֹתָם וְאֵת בְּנֵי עַמָּם כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֶשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֶשֶׁר הֵאֱמִינוּ וַיִּרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וַיִּזְכֹּר אֶת) לוֹט, אֶשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עָמוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאֵתֶם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתִאָּוָה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֲתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עָמוֹ הִיתָה רַק, גִּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֵת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבַּד אֲשֶׁר גָּזְרָנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטִרְנוּ עָלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הָיָה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטִירוּ הַמוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאֲזִהְרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחֲמַד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עֲבָדָיו אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גִּנִּים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתֶם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלֹתֶם לְגַדְלָם? הִנֵּשׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵדָּה הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהֶם הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשָׁם חִיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יֵשׁ אֵלֶּה מִלִּבַּד אֵלֶּה? וְאוּלַּם מְרִבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת ע'אפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויגביר את הרעה? ומוריש לכם את הארץ? ² ה'יש עוד אלה עם אלה? מעט הוא אשר תזכרו.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת היבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הגשם)? ה'יש עוד אלה עם אלה? יתעלה אלה על אשר ישתפו לו.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)? ³ ומי יתן לכם פרנסה מן השמים ומן הארץ? ⁴ ה'יש אלה עם אלה? אמר, הביאו הוכחותיכם אם צודקים אתם. ⁵
65. אמר, אין מי שבשמים ובארץ אשר ידע את הנסתר, מבלעדי אלה. ⁶ ואינם יודעים מתי יוקמו לתחייה, ⁷
66. דעתם לא יכלה להשיג את האחרית, וגם הם מטילים בה ספק, יתר על כן, הם לא יכולים לחשב עליה.

קטע 6

67. והכופרים טוענים, האם לאחר שנהיה לעפר וגם אבותינו, נוצא (חיים) מקברינו)?
68. אכן כבר הבטחנו לנו ולאבותינו כזה לפנינו, אין זה אלא אגדות הקדמונים.
69. אמר, התהלכו בארץ, וראו איך היה סופם של הפושעים,
70. ולא תעצב בגללם ולא יצר לך על הדבר אשר זממו.
71. הם אומרים, מתי יתגשם האיום הזה, אם באמת אתם צודקים?
72. אמר, יתכן כי כבר התקרב אליכם חלק מאשר בקשתם להחיש. ⁸
73. אמנם, רבונד הוא רב-חסד לבני אדם, ואולם מרביתם לא יודו לו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 53; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 30; וסורת אל-אנעאם 6: 165.

3. ר' סורת אר-רום 30: 23; וסורת אל-בורוגי 85: 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20: 54; סורת אל-חדיד 57: 4; וסורת אט-טארק 86: 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23: 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31: 34; וסורת אל-אעראף 7: 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 51; וסורת אל-ענכבות 29: 54.

74. אַדְּ רַבּוֹנָד יוֹדַע מַה שֶׁתִּסְתִּיר לְבוֹתֵיהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתָּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נֶרְשָׁם בְּפִנְקֹס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֻמָּת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאַכֵּן הוּא הַדֶּרֶךְ וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים בּוֹ.
78. רַבּוֹנָד יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הִסְמִךְ עַל אֱלֹלָהּ, כִּי אֵתָּה עַל (דֶּרֶךְ) הָאֻמָּת הַגְּלוּיָהּ.
80. אֵין בִּיכְלִתֶּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשִׁמּוֹעַ, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשִׁמּוֹעַ אֶת הַקְּרִיאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וַיִּפְּנוּ לָךְ עֶרְף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיִתָם. רַק בְּאַזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁהָרִי מִסְלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצֵיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, וְתִדְּבַר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קִטְעַ 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אֻמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְנַעֲרַךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכְּאֲשֶׁר יִבְאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹלָהּ), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבְנַתֶם אוֹתָם? אוֹ מַה הַדָּבָר אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם?⁴
85. אַז יוֹטֵל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְּבְרוּ.
86. הָאֵם לֹא יִרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֵת הַיּוֹם לַפְעֻלָּהּ? הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלֻעֲדֵי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹלָהּ, וְהִכָּל יִבְאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תַּחֲשֹׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אַךְ הֵם יִחְלְפוּ כְּחִלּוֹף הָעֲנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹלָהּ אֲשֶׁר תִּקְוֶן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיֵא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֶׂה), וַיְהִי בְּטוּחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיֵאוּ מַעֲשֶׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹהָה) קִדַּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לְהִיּוֹת מִן הַמְּסַלְּמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאִין. כָּל הַמְּקַבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְּרִיּוּ אוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרַבּוֹן מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוְרַת אֶל-קַצַּץ הַסְפוֹר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצַּץ, הַסְפוֹר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הַסְפוֹר שהופיע בסורה הוא הַסְפוֹר שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְפוֹר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹
2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²
3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בְּאֵמֶת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים (בְּקוֹרְאָן הַזֶּה).
4. הִנֵּה פְרָעָה הַתִּנְשָׂא בְּאֶרֶץ וְעָשָׂה אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהַשְׁפִּיל שְׂכָבָה אַחַת בָּהֶם (בְּנִי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חָיָה, כִּי הָיָה מִן הַמִּשְׁחִיתִים.
5. אֵד אֲנַחֲנוּ הַחֲלָטְנוּ לְהַטּוֹת חֶסֶד לַחֲלָשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיֹרְשִׁים,
6. וּלְכוֹנֵן אוֹתָם בְּאֶרֶץ, וְלַהֲרֹאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הַמֶּן) וְאֶת גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חָשְׁשׁוּ מִן יְקָרָה לָהֶם.
7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אֵד אִם אֶת דּוֹאֶגֶת לַחֲיִיו, הַשְּׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאֵל תַּפְחָדִי וְאֵל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחֲנוּ נַחְזִירָהוּ אֵלַיִךְ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאַחַד הַשְּׁלִיחִים.
8. אַחֲדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׁוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יְהִיָּה אוֹיֵב לָהֶם וְלַהֲבִיא עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מָשׁוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הַמֶּן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.
9. וְאִמְרָה אֵשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וְלָךְ, אֵל תַּהַרְגוּהוּ, וְאוֹלֵי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִאֲמָצָהוּ לְבָן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחֲוִשׁוּ (שֶׁסּוֹפָם יְהִיָּה עַל יָדוֹ).
10. וְלָבָה שֶׁל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקִרְבָּה,³ וְכִמְעַט שֶׁגָּלְתָה אֶת סוּדוֹ, לוֹיֵא חִזְקָנוּ אֶת לָבָה, לְמַעַן תַּהֲיֶה מִן הַמֵּאֲמִינִים.
11. אֲזִי אִמְרָה לְאַחֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתִבֵּט בּוֹ מִן הַצָּד, וְהֵם לֹא יַחֲוִשׁוּ.
12. וְאִסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לְפָנָי (שֶׁהַחֲזָרְנוּ אוֹתוֹ לְאֲמוֹ), עַל כֵּן אִמְרָה (אַחֹת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דַּעְתָּהּ וְלֹא תַעֲצֹב, וּלְמַעַן תִּדַּע, כִּי הַבְּטָחְתּוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמָּת הִיא. וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הֶעֱנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וּבֹא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יִשְׁמְעוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְּקוּטָטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֲדָתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וּבֶן עֲדָתוֹ בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, אֲזַי הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגָּה אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אַכֹּן, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעָה גְּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוֹא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גִּמְלַת עָמִי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לַפּוֹשְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאַר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמְשׁ קָרָא לְעֲזָרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, וְאֵז אָמַר לוֹ מוֹסָא, אַכֹּן, שׁוּגָה גָּמוֹר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֹּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוֹי מוֹסָא! הִרְוָצָה אֶתָּה לְהִרְגֹּת אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הִרְגַּת נָפֶשׁ אֶתְמוֹל! אִין רוֹצָה אֶתָּה אֵלָּא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְצְךָ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמַּהֵר, וְאָמַר, הוֹי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדֵי הָעִיר הַחֲלִיטוּ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוֹא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הִצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּין, אָמַר, אוֹלִי יִנְחֵנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּין, מִצָּא שָׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדֵרֵיהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמְרוּ, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהִשְׁקוֹת (אֶת עֲדֵרֵיהֶם). וְאֵבִינוּ זָקוֹן מֵאֵד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא' 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כִּד פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כָּעֵת לְחִסְדָּךְ,

25. אִזּוּ בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְּׁתִּים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כִּדִּי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוֹר הַשְּׁקָאָת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסְּפוּר (שֶׁלוֹ עִם פְּרָעָה וְאֲנָשָׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבֵּר נִצַּלְתָּ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

26. אִזּוּ אָמְרָה אַחַת מִשְׁתִּיָּהּ, אָבִי! שִׁכַּר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאֲשֶׁר שָׁכַרְתָּ הוּא, הַחֲזָק וְהַנָּאֵמָן.

27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוּצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׁתִּי בְּנוֹתֵי אֵלָה, בְּתַנְאִי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלִי שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשְׂרֵי שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלָלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

28. אָמַר (מוֹסָא), דְּבַר זֶה יִהְיֶה בִּינִי וּבִינָךְ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמָנִים אֲשֶׁר אִמְלֵא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלַי, וְאֵלָלָה עָרַב לְדִבְרֵינוּ.

קטע 4

29. כְּאֲשֶׁר מִלֵּא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשְׂרֵי שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאֵשׁ לְצַד הָהָר. אָמַר לְבָנָי בֵּיתוֹ, חֲכוּ פֹה. כִּבֵּר רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אֲבִיא לְכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אֲבִיא לְכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַכְּמוּ,

30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגִּדַּת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֹרָכֶת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלָלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נָחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלָלָה לְהִרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאַל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.

32. הַכֵּנס יָדְךָ אֶל חִיקְךָ, וְהִיא תֵּצֵא לְבָנָה מִבְּלִי פָּגַע. וְאַסּוּף אֵלֶיךָ כְּנָפֶךָ (זְרוּעֶךָ) וְכֹךְ לֹא תִפְחַד. אֵלָה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנוֹךְ אֵל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.

33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגִּיתִי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לְבַל יִהְרָגוּנִי,

34. וְהָאֲרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שְׁלַחְהוּ אֶתִּי לְתַמְדָּ בִּי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.

35. אָמַר (אֵלָלָה), נִחֲזַק אֶת זְרוּעֶךָ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנֶּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגִּיעוּ אֵלֶיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמְּנַצְּחִים.

36. אולם כַּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֵלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֱלֹה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׂמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאֵתָה מִזְמִין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
37. וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדַע טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הֵבִיא הַהֲדָרָכָה מֵאֲתוֹ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.
38. וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֶם אֱלֹה מִבִּלְעָדִי. הַאֲמֹאן! הֵכֵן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגְדָּל, לְמַעַן אֶרְאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי הוּא מִשְׁקָר.
39. הוּא (פְּרָעָה) וְחִילּוֹ הָיוּ יְהִירִים בְּאַרְץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ.
40. וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילּוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאָה אֲפּוֹא, אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.
41. וְעֲשִׂינוּ מֵהֶם דָּגְמָא לְאֱלֹה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזָר.
42. כָּבֹד שֶׁלַּחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלְהָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ מֶן הַמְּשֻׁפָּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.

קטע 5

43. כָּבֹד נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבָנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדָּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.
44. וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמֵד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כַּאֲשֶׁר מְסַרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהֲרָאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמַּעֲיָדִים לְכָךְ.
45. כִּי אַחֵר כָּד הִקְיֵמוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גֵרַת בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֶיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֵלֶיךָ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.
46. וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שֶׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנְךָ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלִי יִזְכְּרוּ.

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. (וְשַׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֵמֶד) כִּדִּי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כִּדִּי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ אִזּוּ, רְבוּנֵנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן יִלְךְ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיֶה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֵלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לּוֹ כָּפִי שֶׁנָּתַן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלְּפָנֶיךָ? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֵמֶד), הִבִּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאִזּוּ אֵלֶיךָ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
50. אַךְ אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאֵין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדֶּרֶכָּה מֵאֵת אֱלֹהָ? וְאֱלֹהָ לֹא יְדַרִּיךְ אֶת קֹהֶל הַחוֹטְאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹר הִבֵּאנוּ לָהֶם אֶת חִלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאַלֶּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בְּפִנְיָהֶם, יֹאמְרוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנֵנוּ, וּכְבֹר לְפָנָיו הֵינּוּ מִסְלָמִים.
54. אֵלֶּה יִנָּתֶן לָהֶם שְׁכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלָנוּתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוֹמָתָם מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׂוֹמֶעַם לְהִגִּי הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֹּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אֵין אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים אֶת חֲבֵרְתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ יָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אַבְּל אֱלֹהָ יְדַרִּיךְ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְהוּא מְכִיר אֶת הַמְדַּרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם יִלְךְ אַתָּה לְפִי הַדֶּרֶכְתְּךָ, נִנְשֵׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוּז קְדוֹשׁ וּבִטּוּחַ שְׁאֵלָיו מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מַצִּדְנוּ! אַךְ רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.
 2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.
 3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.
 4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.
 5. מונהגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מַחֲנֵתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלֵתִי אִם מַעֵט, וְאֶנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.
59. רְבוּנָדָה לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.
60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֵלָּא תַעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמוֹר אֵצֶל אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחֵי. הָאִם לֹא תִשְׁכַּחוּ?

קטע 7

61. הָאִם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מַחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבָיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?
62. בָּיוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הֵיכֵן שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם?¹
63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצִדֵּק הָעֹנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹהֵי שֶׁהִתְעַנוּ, הִתְעוּ עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאֲנַחְנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפִנִּיךָ כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מַחֲבִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשְּׁטָנִים).
64. אֲזִי יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׁתֵּפִים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהֵה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֹנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלוֹאֵי וְהֵיינוּ מַדְרִכִּים.
65. בָּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עָנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים?
66. בָּיוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.
67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחָזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהֶאֱמִין וְעָשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.
68. וְרְבוּנָדָה יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בַּחֲרִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.
69. וְרְבוּנָדָה יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.
70. וְהוּא אֱלֹהֵה, אֵין אֵלָּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמִּשְׁפָּט וְאֵלֹיו תַּחֲזְרוּ (בָּיוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים 81: 82; סורת אל-ענכות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה, שְׁאִם אֵלֶּלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יָדִי לַיְלָה אַרְךָ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֵלֶּה זִוְלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר! הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה, שְׁאִם אֵלֶּלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְךָ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֵלֶּה זִוְלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמִּיו נָתַן לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ (לָכֶם פְּרָנְסָה) מִחֲסִדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִיו לוֹ טוֹבָה.¹
74. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתָּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אָמָה עַד (הַנְּבִיא שְׁלֵהֶם) וְנֹאמַר, הִבִּיאוּ אֶת הוֹכְחוֹתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הַהוֹכְחָה הָאֲמִתִּית הִיא לְאֵלֶּלָה, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדוּ בְּלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹ² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֶמְנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִים מִנְּשֹׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אֵל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֵלֶּלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֵלֶּלָה אֶת מַעֲוֹן הָאֲחֵרִית, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת חֲלֻקָּךְ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֵלֶּלָה, וְאֵל תִּבְקֵשׁ לְהַשְׁחִית בְּאַרְץ, כִּי לֹא יֹאהֵב אֵלֶּלָה אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹ), אֲכֹן אֲדָּ בִדְעֵתִי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כָּבֶד הַשְׂמִיד אֵלֶּלָה לְפָנָיו דּוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעֲשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוֹטָאִים לֹא יִשְׁאַלוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם.
79. אֲזִי יֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקִּשְׁט בִּתְכֵשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַלּוֹאִי וְהֵינּוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹ. אֲכֹן בַּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גָּמוּל אֵלֶּלָה טוֹב יוֹתֵר לְמֵאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁיִגּוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹ: קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אַז הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָהּ, וְלֹא כָל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצָמוֹ.

82. אַז אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לַהֲיוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֹר, אֱלֹהָהּ מִרְחִיב וּמְצַמֵּץ אֶת פְּרָסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירָצָה מִעֲבָדָיו, וְלֹא חָסַד אֱלֹהָהּ עָלֵינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֵלֶּה שְׂאִינָם רוֹצִים לְהַתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהַשְׁחִית, וְהָאֲחֵרִית לִירְאֵי אֱלֹהָהּ.

84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רָע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוֹ.¹

85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עֲלֵידָה לְמַסֵּר אֶת הַקּוֹרְאָן וְשִׁיבָדָה הַשֵּׁב (יַחְזִירָדָה אֶל מִכָּה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרָדָה וּמִי נָתַן בְּתַעֲזִיחָה גְּמוּלָה.

86. אַתָּה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) יִנָּתֵן עַל יָדָדָה וְרַק רַחֲמָנוּת מִרְבוּנָדָה. עַל כֵּן אַל תִּסְיַע בְּיַד הַכּוֹפְרִים.

87. וּבַל יִרְחִיקוּדָה (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֱלִידָה מִן הַשָּׁמַיִם. וּקְרָא אֶל רְבוּנָדָה, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְשַׁתְּפִים (לוֹ),

88. וְאַל תִּפְגֹּחַ בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחַר זוּלָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זוּלָתוֹ. כָּל דָּבָר יַחְלָף מִבְּלַעֲדֵי פְּנֵיו. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלֵטוֹן וְאַלְיוֹ תַחְזֹרוּ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוֵּרַת אֶל-עֵנֶכְבוֹת הָעֶכְבִּישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֵנֶכְבוֹת, הָעֶכְבִּישׁ» משום השם «אֶל-עֵנֶכְבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אללה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אללה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶכְבִּישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחֹם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בְּנֵי הָאָדָם כִּי יַעֲזֹבוּ לֵאמֹר, הָאֱמֵנוּ, מִבְּלִי שְׁיַעֲמְדוּ בְּמִבְחָן?²
3. הֲרִי כָּבֵר נָסִינוּ אֶת אֱלֹה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצּוֹדְקִים וּמִי הֵם הַכּוֹזְבִים.
4. האם חושבים עוֹשֵׂי הָרָעוֹת כִּי יוּכְלוּ לַעֲבֹר אוֹתָנוּ, הֲרִי לִקּוֹי כּוֹחַ שְׁפוּטָם.
5. מִי שֶׁמְקוֹה לְהַפְגֵּשׁ עִם אֱלֹהָ, הִנֵּה עַת מוֹעֵד אֱלֹהָ בּוֹא יָבוֹא, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
6. מִי שֶׁמְשַׁקֵּיעַ מֵאֶמֶץ עֲלָאִי, הוּא עוֹשֶׂה זֹאת לְמַעַן עֲצֻמוֹ,³ כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זָקוּק לְבְנֵי אָדָם.
7. וְאֱלֹה שֶׁהָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר, לָהֶם נִכְפָּר עַל חַטָּאֵיהֶם וְנִגְמַל לָהֶם עַל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴
8. אֲמַנָּם צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִתְנַהֵג בְּנֹעַם וְחֶסֶד עִם הוֹרָיו.⁵ אֵךְ אִם יִתְאַבְּקוּ אֶתְדָּ לַצָּרָף לִי שֶׁתִּפְּסִים אֲשֶׁר אֵינָךְ מִכִּיר, אֵל תִּשְׁמַע לָהֶם. אֵלֵי שׁוּבְכֶם, וְאוֹדִיעֶכֶם אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
9. אֵךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס (לְגֹן) עִם הַיָּשָׁרִים.
10. בֵּין בְּנֵי הָאָדָם יֵשׁ הָאוֹמְרִים, הָאֱמֵנוּ בְּאֱלֹהָ, אֵךְ אִם הֵם נִפְגָּעִים בְּשִׁבְלִי אֱלֹהָ, יִשְׁמִימוּ פְּגִיעַת בְּנֵי הָאָדָם כְּעִנֵּשׁ אֱלֹהָ.⁶ וְאוֹלָם בָּבוֹא נִצְחוֹן (לְמֵאֲמִינִים) מֵעַם רְבוּנָךְ, יֹאמְרוּ, עִמָּכֶם הֵינּוּ. הֵאִין אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹת בְּנֵי הָאָדָם?⁷
11. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַמֵּאֲמִינִים, וְהוּא יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצְּבוּעִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדֶרֶכְנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכָם. אַךְ הֵם לֹא יִשְׁאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדָבָר, וְהֵם רַק מְשַׁקְרִים.¹
13. הֵם יִשְׁאוּ אֶת מִשְׂא הַחַטָּאִים שֶׁל עֶצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסְפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים יִשְׁאָלוּ עַל אֲשֶׁר בָּדוּ.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלֶף שָׁנִים פְּחוֹת חֲמִשִּׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמַּבּוּל עַל הַיּוֹתֵם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנו אוֹתָהּ לְאוֹת לְבְנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָאֵהִים כְּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבְדוּ אֱלֹהָ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֶתֶם.
17. אַכֵּן אֲשֶׁר תַּעֲבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כְּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוּ בִקְשׁוּ אֶת פְּרִנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבְדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כְּבֹר הַכְחִישׁוֹ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמִסֹּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּיצַד וַיִּבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִתְזַיֵּר אוֹתָהּ (לַחִיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אַכֵּן נִקַּל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ יִצַר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִיצַד בּוֹרָא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֻדָּשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֹּל-יִכְל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וַיִּרְחַם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).
22. אֵין בִּיכְלֻתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָ, לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מִגֹּן וּמוֹשִׁיעַ זוּלַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-חל 16 : 25.

3. ר' סורת ינווס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בני עמו (של אברההים), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברההים לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתפחש איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברההים), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העוזז והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שכו בועולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברההים.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברההים), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה: על חולדת חבו אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שֶׁלַחֲנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבֹדוּ אֵלָּה, וְצִפּוּ לַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחַתּוּ אֶת דִּרְכָּכֶם בְּאַרְצָךְ.
37. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ, וְאָז בָּאָה עֲלֵיהֶם הָרַעֲיָדָה הַחֲזָקָה, וְלֹא־חָרְיָה כָּרְעוּ וַנִּפְּלוּ מֵתִים בְּבִתְיָהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֵד וְת' מוֹד, הָרִי בְּרוֹר לָכֶם מִחֲרֻבוֹת מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם מֵה שֶׁקָּרָה לָהֶם. וְקִשָּׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעִים), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמָנָם הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנִּכּוֹן.
39. (וַיִּכְדֶּה הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פְּרַעָה וְאֶת הָאֲמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסֵא בָּא עֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַהְּגוּ בִּיהִירוֹת בְּאַרְצָךְ, אַךְ לֹא יָכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם הֶעֱנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שֶׁלַחֲנוּ עָלָיו סוֹפֵת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בִּקְעָנוּ תַּחְתֵּיוֹ אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלָּה לֹא עָשָׂקָם, אֲלֹא הֵם אֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם עָשָׂקוּ.
41. אֵלֶּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מְגָנִים זוֹלָת אֵלָּה דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הָעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלָּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר עַל הָאֱלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוֹלָתוֹ, כִּי הוּא הָעֹזֵז וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְּנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקוֹחַ רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלָּלָה בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַקִּימָם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), וְקִיִּם אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה מוֹנֵעַת הַתּוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכַר אֶלְלָה גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אֵל תִּתְנַכְחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנָגָת, ¹ פָּרַט לְחוּטָאִים שְׂבָהָם. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלוֹ אֲנַחְנוּ מִסְלָמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאָמְרוּ בּוֹ, וּמֵאַלְהָ (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאָמְרוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמֵד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן) כֹּל סֶפֶר, וְלֹא כְּתַבְתָּ אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹאִל כֵּן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אָבֵל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלִבּוֹת אֵלְהָ אֲשֶׁר נָתַנָּה לָהֶם הַדַּעַת. רַק הַחוּטָאִים מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאָמְרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרְדוּ אֱלֹוֹ אוֹתוֹת (נִסִּים) מִרְּבוּנוֹ? אָמְרוּ, אָכּוּ הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אֶלְלָה הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.⁴
51. הֵאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אָכּוּ בְּזָה רַחֲמִים וְהִזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אָמְרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאֶלְלָה כַּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שְׂבָשָׁמִים וּבְבָאֲרָ. וְאַלְהָ אֲשֶׁר הֵאָמְרוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאֶלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָ לֹאִל הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מִסִּים, הִיָּה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוֹם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ.
54. יִבְקָשׁוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכּוּ גִיְהֵם מְקִיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהן 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הֶעֱנֵשׁ מַעֲלִיָּהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אִזּוֹ יֹאמַר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֲבָדֵי הַמַּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבָדוּ אֶפּוֹא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
58. אֱלֹהִי שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהִי נִשְׁכָּנִים בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יַחֲיוּ. מִה טוֹב שְׂכָר הַעֲמִילִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאָזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסָמְכוּ עַל רְבוֹנָם.
60. מָה רַבִּים הַיִּצּוּרִים, שְׂאִינָם מְסֻגָּלִים לְפָרְנִס עֲצָמָם, אֱלֹהִי וּפְרִנֵּס אוֹתָם וְאֶתָּכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַעֲמִיד אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְוֹתָכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אִם כֵּן, כִּי צֶדֶד הֵם סוֹטִים (מַעְבֹּדֶת אֱלֹהִי)?
62. אֱלֹהִי מְרַחֵב וּמַגְבִּיל אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירָצָה מַעְבָּדִיו, כִּי אֱלֹהִי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתָה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אָמַר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהִי. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכָּלוּ.

קטע 7

64. חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שָׁוָא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הַאֲמִתִּיִּים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרַכִּיבָתֶם (הַכּוֹפְרִים) עַל סִפִּינָה הֵם מִתְּפַלְּלִים אֶל אֱלֹהִי בְּמִסִּירוֹת וּמַאֲמִינִים בּוֹ, אֵךְ לְאַחַר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיִּבְשָׁה, יִצְרְפוּ לוֹ שִׁתְּפִים,
66. וְיָשׁוּבוּ לְכַפֵּר בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אֵךְ לְבִסּוּף יִדְעוּ.
67. הָאֵם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מְקַדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הַאֲנָשִׁים סָבִיבִם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאֵם רַק בְּהֶבֶל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהִי יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדָה כָּזָב עַל אֱלֹהִי, אוֹ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שְׁבָאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִיָּהֶם מוֹשֵׁב לְכוֹפְרִים?
69. אֱלֹהִי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכוֹחוֹת הַשָּׁטָן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאָכֵן אֱלֹהִי הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סִוֵּרַת אֶךְ-רוֹם

הָרוֹמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אֶךְ-רוֹם, הָרוֹמִים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלימים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו : זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוֹמִים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נצחו,
3. בארץ הקרובה ביותר,² אולם לאחר שנצחו הם נצחו,
4. בעוד שנים אחדות, הענינו שיך לאללה מלפני ומאחורי (נצחו הרומים).
וביום ההוא ישמחו המאמינים,
5. בנצחון אללה. הוא עוזר בנצחונו למי שירצה, כי הוא העוזר והרחום.
6. זו הבטחתו של אללה, ואללה לא יפר הבטחתו, ואולם מרבית בני האדם אינם יודעים.
7. יודעים הם רק את חיי העולם הזה הנראים לעין, ומסיחים דעתם מן העולם הבא.
8. האם לא חשבו על עצמם, איך אללה ברא אותם? אולם אללה ברא באמת ולזמן קצוב (יום הדין) את השמים ואת הארץ ואת אשר ביניהם, מרבית בני האדם כופרים בפגישת רבונם.
9. האם (הכופרים) אינם מסירים בארץ ורואים מה היה הסוף של קודמיהם, שהיו יותר חזקים מהם, ועבדו ופתחו את הארץ יותר מאשר פתחיה הם (כופרי מכה). ושליחיהם הופיעו אליהם עם הוכחות? לכן אללה מעולם לא עשק אותם, כי הם עשקו את עצמם.
10. וסופם אלה אשר הרעו תהיה הרעה ביותר, כי הכחישו את אותות אללה ולעגו להם.

קטע 2

11. אללה אשר ברא את הבריאה בראשית, והוא אשר ברא אותה בשנית, ואתם תחזרו אליו.
12. וביום אשר תקום שעת הדין יתגאשו הכופרים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאס. מים.

2. בארצות פלסטין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. ולא יהיה להם מן השתתפים אשר שתפו לאללה מתעבדים לטובתם, ואז יכפרו בשתתפיהם שצרכו לאללה,
14. וביום אשר תקום שעת הדין, ביום ההוא יפרדו (המאמינים והכופרים).
15. אלה אשר האמינו ועשו הטוב, הנה הם שמחים ומאשרים בגן.
16. אך באשר לכופרים ומכחשים באותותינו ובפגישת האחרית, הנה אלה יובאו לענש.
17. ושבחו אפוא לאללה בעת תעריבו ובעת תשכימו.
18. לו השבח בשמים ובארץ, ובעת שיחשיך היום ובעת הצהרים.
19. מוציא את החי מן המת, ומוציא את המת מן החי, ומחיה את הארץ אחרי מותה, וכזאת אתם מוצאים (מן הקברות ביום תחיית המתים).¹

קטע 3

20. ומאותותיו, אשר ברא אתכם מעפר, והנה אתם בני אדם מתרבים ונפוצים על פני הארץ,
21. ומאותותיו שיצר בשבילכם בנות זוג מנפשותיכם, למען תשכנו עמהן וקבע ביניכם רגשות אהבה ורחמים. אכן בזה אותות לבני אדם חושבים.²
22. ומאותותיו בריאת השמים והארץ והבדלי לשונותיכם וצבעיכם. בזה אותות לאנשי דעת.
23. ומאותותיו שנתתם בלילה וביום, ובקשכם מחסדו (ביום). בזאת אותות לאנשים שומעים.
24. ומאותותיו שהוא מראה לכם את הכרך שמעלה בלבבותיכם פחד ותקוה, והוא מוריד מים מן השמים, ויחיה בהם את הארץ אחרי מותה. אכן בזה אותות לאנשים ישפילו.
25. ומאותותיו, שהשמים והארץ מתקיימים בפקדתו.³ אחרי כן בקוראו אליכם קריאה, תצאו מן האדמה (הקברים).⁴
26. ולו כל אשר בשמים ובארץ, וכלם נכנעים לו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 57; סורת אל-חג' 22: 5 - 7; וסורת יא. סין 36: 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22: 65; וסורת פאטר 35: 41.

4. הכוונה לתחיית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17: 52; סורת יא. סין 36: 53; וסורת אנ-

נאזעאת 79: 13 - 14.

27. והוא אֲשֶׁר בָּרָא בְּרֹאשִׁית וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא בְּשֵׁנִית, וְקַל הוּא לוֹ, וְלוֹ
הַמָּשָׁל הַנֶּעֱלָה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲסֵק.

קטע 4

28. והוא מָשַׁל לָכֶם מָשַׁל מִנְפָּשְׁכֶם, הָאֵם עֲבָדֵיכֶם שֶׁתַּפִּים לָכֶם בְּמָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ
לָכֶם! וְאַתֶּם שְׂוִים לָהֶם בְּזִכְיוֹתֵיכֶם! אוֹ הַתִּירָאוֹ אוֹתָם כִּי־רִאתֶכֶם אִישׁ
אֶת רֵעֵהוּ? כִּזְאת נִפְרַשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.

29. אָבֵל הַחוּטָאִים הִלְכוּ אַחֲרֵי תַאֲוֹתֵיהֶם מִבְּלִי דַעַת. וּמִי הוּא אֲשֶׁר יִדְרִיךְ
אֶת זֶה שֶׁאֵלָּה גִזַּר שְׂנִישָׁאָר בַּתַּעֲיָה? לֹא־אֵלָּה לֹא יִהְיוּ עוֹזְרִים.

30. שָׂא אֶת פְּנִיךָ לְדַת (הָאֶסְלָאם) כְּחִנִּיף.¹ בְּרִיאַת אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת בְּנֵי
הָאָדָם עָלֶיהָ. אִין לְשִׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אֵלָּה. זוֹהִי הַדַּת הָאֱמֶתִית, וְאוֹלָם
מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים.

31. שׁוּבוּ אֵלָיו וְיִרְאוּהוּ וְקִיְמוּ אֶת הַתַּפְּלָה, וְאֵל תִּהְיוּ מִן הַפְּגִיִּים,

32. וְלֹא מֵאֵלָה שֶׁנִּתְפַּלְגּוּ בְּאַמוֹנָתָם לְסִיעוֹת וְכָל סִיעָה מִהֶן שֶׁמַּחָה בְּשִׁלָּה.

33. אִם תִּפְגַּע בְּבְנֵי הָאָדָם צָרָה, הֵם מִתְפַּלְלִים אֶל רְבוּנָם, וְחוֹזְרִים אֵלָיו
בַּתְּשׁוּבָה. וְאוֹלָם כְּשִׁיטְעִים אוֹתָם מִרְחֻמִּיו, וְהִנֵּה חֶלֶק מֵהֶם מְצַרְפִּים
שֶׁתַּפִּים לְרְבוּנָם,

34. וְהֵם כּוֹפְרִים בְּחֶסֶד אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם. הַתַּעֲנִיגוּ זְמַנִּית, לְבִסּוֹף תִּדְעוּ.

35. הָאֵם הוֹרְדֵנוּ לָהֶם הוֹכְחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר הִיא תִּדְבֵּר בְּעַד הַשִּׁתְפִּים
אֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ?

36. אִם מַעֲנִיקִים אֲנַחְנוּ לְבְנֵי אָדָם חֶסֶד, הֵם מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּשִׁמְחָה, אֲדָּא
תִּפְגַּע בָּהֶם צָרָה בְּשָׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ יְדֵיהֶם הֵם מִתְנַאֲשִׁים.

37. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים כִּי אֵלָּה מִרְחִיב אוֹ מַגְבִּיל אֶת הַפְּרָנְסָה לְמִי שִׁירְצָה?
אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.

38. תֵּן לְקִרּוֹב מִשְׁפָּחָה אֶת הַחֶלֶק הַמַּגִּיעַ לוֹ (מִן הַצְּדָקָה), וְגַם לְמִסְכָּן וּלְנֹעַ
וְנָד. זֶה טוֹב יוֹתֵר לֹאֵלָה הַמְבַקְשִׁים פְּנֵי אֵלָּה. וְאֵלָּה הֵם הַמְצַלִּיחִים.

39. כָּל אֲשֶׁר תִּלְווּ בְּרִבִּית לְהַגְדִּילת הוֹנָכָם מִרְכּוּשׁ אַחֲרִים, לֹא יוֹסִיף לָכֶם דְּבָר
אֶצֶל אֵלָּה, וְרַק הַצְּדָקָה שֶׁאַתֶּם תּוֹרְמִים לְרִצּוֹת פְּנֵי אֵלָּה הִיא שֶׁתְּכַפִּיל
אֶת גְּמוּלָּכֶם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיִּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וּלְאַחַר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחַר יַחֲיֶה אֶתְכֶם, הֵיטֵשׁ מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דְּבָר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּכּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִיָּם עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעִמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵים. מִרְבִּיתֵם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פְּנִיךָ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרֶם יָבֹא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לְעֻכְבּוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיָּשָׁר, הַצִּיעוּ לְעֻצָּמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹ),
45. כִּדּוּ יִגְמַל מִחֲסִדּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלְמַעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלְמַעַן יִשׁוּטוּ הָאֲנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ מִחֲסִדּוֹ, וְלְמַעַן תִּודּוּ לוֹ.
47. כִּבֶּר לִפְנִיךָ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמָּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בְּחוֹטָאִים, וְחוֹבָה עָלֵינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמֵּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מְפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם קָטָעִים קָטָעִים, וְאִזּוּ אֶתְּהָ רוֹאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגִּיעוֹ לְאֶדְמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ,³ וְהִרְיָהוּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחַר שֶׁהָיוּ מֵיֵאֲשִׁים לִפְנֵי שְׁיָרֵד עֲלֵיהֶם (הַגֶּשֶׁם).
50. הַתְּבוֹנֵן אֶפְּוֹא אֶל עֻקְבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, כִּי־צַד יַחֲיֶה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר שֶׁהִיְתָה כְּמִתָּה. אֲכֹן כֶּכָּה הוּא מַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכְלֹל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשָׁה עַל זֶרְעִם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאִכּוּ אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר הֵם פּוֹנִים עָרְף.
53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְעִיָּתֶם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתַיִנוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²

קטע 6

54. אֵלֶּה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִחֲמַר חֲלֹשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלֹשָׁה נָתַן כּוֹחַ, אַחֵר נָתַן רַפְּיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיָּכוֹל.
55. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כָּכָה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֵּדָם.
56. אֲזִי יֹאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם הַיָּדֵעַ וְהָאֲמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאַם לְלוֹחַ הַשְּׂמִימִי שֶׁל אֵלֶּה, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יוֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוּעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתֶם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לְבָנֵי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מָשָׁל. אִכּוּ אִם תִּבְּיֵא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֶלָּא שְׂקָרָנִים.
59. כֵּן חוֹתֶם אֵלֶּה אֶת לְבוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֵלֶּה הִיא הַבְּטַחַת אֶמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֶל יַחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינֶם מְשַׁכְנְעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סִוֵּרַת לִוְקֵמָאן לִוְקֵמָאן

סורה זו נקראת «לוקֶמָאן» משום שהשם «לוקֶמָאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוקֶמָאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוקֶמָאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אלה אותות הספר החכם,²
3. שהם הדרכה ורחמים לעושי הטוב,
4. המקימים את התפלה והנותנים זכאת (צדקה) ומאמינים בעולם הבא,
5. והם המדרכים מרבונם והמצליחים.
6. ויש מבגי האדם אשר יקנה התולדי הספורים, כדי להתעלות מדרך אלה מבלי דעת ויהתל בה, לאלה צפוי ענש משפיל (בגיהנם).
7. כאשר קוראים לפגיו את אותותינו, יפנה ערף מתנשא, כמו מעולם לא שמע אותם, כאלו היה חרש. לפיכך בשר לו ענש מכאיב.³
8. אך אלה אשר האמינו ועשו טוב, להם גנות הנעם,
9. לגנצח יהיו בהם. זאת הבטחת האמת של אלה, והוא העזוז והחכם.
10. והוא ברא את השמים בלי צמודים שגוראים לעין, וקבע בארץ הרים רמים ונטועים איתן לבל תנוע בכם, והפיץ על פניה מכל רמש. והורדנו מים מן השמים, והצמחנו כל זוג תאנה לעינים.
11. כל אלה הם בריאה של אלה, הראוני מה בראו האחרים זולתו. ואולם הפגניים שרויים בתעיה גלויה ובכורה.

קטע 2

12. וכבר נתנו ללוקמאן את החכמה, (ומאמרנו לו), הודה לאלה, כי כל המודה, רק לנפשו יודה, ומי שאינו מכיר תודה הרי אלה אינו זקוק לתודתו, כי הוא בעצמו רב-תהלה.
13. ויזכר) באמור לוקמאן לבנו והוא מטיף לו מוסר, בני! אל תשתף לאלה שתפים, כי אכן השתוף (לאלה) הוא עול עצום.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת מוצלת 41: 44.

14. אַמַּנְס צױנו על האַדס לְכַבֵּד אֶת הוֹרִיו.¹ כִּי אָמוּ נְשָׂאָה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעַמֶּל וְכָאֵב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנַתִּים² עַד שְׁגָמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִיר טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרִיךְ.³ אֵלֵי הַדֶּרֶךְ.
15. אַךְ אַם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיךְ) לְאַלֵּץ אוֹתְךָ לְשִׁתֵּף אֵלֵי שְׁתִּפִּים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אַל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִגִּינוֹת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנֵתִיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֵלֵי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֵלֵי חֲזָרְתְּכֶם, וְאִזּוֹ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבִנוֹ), בְּנִי! גַּם אַם (הַטוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין שֶׁל חֶרֶדֶל, בְּתוֹךְ סֵלַע, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרְץ, יְבִיאֲנָה אֶלְלָה (בְּיוֹם הַדִּין).⁴ כִּי אֶלְלָה מִמַּחָה וּבִקְיָא בְּמַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הָרָעָה, וְשֹׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׁיִפְגַּע בְּךָ, כִּי אֵלָה הֵן הַמַּצּוּוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֶלְלָה צָנָה).
18. וְאַל תִּפְּנֶה אֶת פְּנִיךָ בְּבוֹז לְבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עָלֵי אָדָמָה, כִּי אֶלְלָה אֵינּוּ אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הַצַּנֵּעַ לָכֵת וְהַנִּמֵּךְ קוֹלְךָ, כִּי אַם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.

קטע 3

20. הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֶלְלָה הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ לְשִׁרְוֹתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוּי וּבִסְטֵר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַכְּחִים בְּדָבָר אֶלְלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדֶּרֶכָה וּבְלִי סֵפֶר מֵאִיר.
21. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, נִהְיָו בְּהִתְאַם לְמַה שְׁאַלְלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׁמַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶנֶם.⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֶלְלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשְׁרֵי הָאֲמִיץ הַבְּלָתִי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֶלְלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֶל תִּצְטָעַר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֶלְלָה יוֹדֵעַ מַה שְׁבִלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 233 ; וסורת אל-אחֲקָאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זִלְזֵלָה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 170.

24. לְאַחַר שֶׁנָּתַן לָהֶם לְהִתְעַנֵּג לְזִמּוֹ קֶצֶר (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נָטִיל עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ קָשָׁה.¹
25. אִם תִּשְׁאַלְם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? יַגִּידוּ, אֱלֹהָה. אָמֹר, הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהָ, אַךְ רַבִּים אֵינִים יוֹדְעִים,
26. כִּי לְאֱלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָה אֵינוֹ זָקוּק לְבְרִיּוֹתָיו, וְהוּא רַב-תַּפְאֶרֶת.
27. אֱלוֹ הָיוּ כָּל עַצֵּי הָאָרֶץ לְעֵטִים, וְהָיָם לְדִיּוֹ, וְעוֹד שְׂבָעָה יָמִים מְסַפְּקִים לוֹ דִּיּוֹ (לְכֹתֵב אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָ), לֹא יֵאָזְלוּ דְּבָרֵי אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ עֲזָז וְחָכָם.²
28. אֵין בְּרִיאַתְכֶם וְאֵין תְּקוּמַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) אֶלָּא כְּנֶפֶשׁ אַחַת, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.³
29. הָאֵינְךָ רוֹאֶה בְּיַצַּד אֱלֹהָ יַחֲדִיר אֶת הַלִּילָה לְתוֹךְ הַיּוֹם וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם לְתוֹךְ הַלִּילָה? וְהוּא הַכֹּפִיף לְפָקוּדוֹ אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יָנוּעַ בְּמַסְלולוֹ עַד עֵת מוֹעֵד. כִּי אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.⁴
30. זֹאת כִּי אֱלֹהָ הוּא הָאֱמֶת, וְאֵלָה אֲשֶׁר קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵּי שָׁקֶר הֵם, וְאֱלֹהָ הוּא הָעֲלִיּוֹן וְהַכְּבִיר.

קטע 4

31. הָאִם לֹא תִרְאֶה, כִּי הָאֲנִיּוֹת יְרוּצוּ בַּיָּם בְּחֶסֶד אֱלֹהָ, לְמַעַן יִרְאֶה לָכֶם מֵאוֹתוֹתָיו! בְּזֶה אוֹת לְכָל בַּעַל סִבְלָנוֹת וּמַכִּיר טוֹבָה.
32. וְאִם יִכְסּוּ אוֹתָם גְּלִים גְּבוּהִים (כְּהָרִים) וְקוֹדָרִים פְּעֻנִים, מִתְּפַלְלִים (הַנוֹסְעִים הַכּוֹפְרִים) אֶל אֱלֹהָ תִמְיָמִים עֲמוּ בְּתַפְלָה. אַךְ כְּאֲשֶׁר יֵצִילֻם אֶל הַיָּבֵשָׁה, וּכְבָּר יֵשׁ בָּהֶם מִתְמַהֲמָהִים בְּאֲמוּנָתָם. אוּלָם אֵין מִי שְׂכֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו חוּץ מִבּוֹגֵד כּוֹפֵר.⁵
33. בְּנֵי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רְבוּנְכֶם, וְהִרְתְּעוּ מִיּוֹם (יּוֹם הַדִּין) בּוֹ לֹא יוֹעִיל אָב לְבָנוֹ, וּבֵן לֹא יוֹעִיל לְאָבִיו בְּמֵאוּמָה. אַכֵּן הַבְּטַחַת אֱלֹהָ אֱמֶת. וְאֵל יִתְעוּ אֶתְכֶם חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵל יִתְעָה אֶתְכֶם (הַשָּׁטָן) הַמִּתְעָה מִדֶּרֶךְ אֱלֹהָ.⁶
34. אַכֵּן אֱלֹהָ רַק אֶצְלוֹ יִדְיעַת מוֹעֵד שְׁעַת הַדִּין, וְהוּא מוֹרִיד אֶת הַגֶּשֶׁם מִן הָעֲנָנִים, וְיוֹדַע מַה שְּׂבָרְחָם (כָּל נִבְרָה), וְלֹא תִדַּע נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר תִּרְכַּשׁ לָהּ מִחֵר, וְלֹא תִדַּע נֶפֶשׁ בְּאִיזוֹ אָרֶץ תָּמוּת. כִּי אֱלֹהָ יוֹדַע וּבָקִיא.

1. ר' סורת יונוס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-חגי 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סַגְ'דָּה הַסַּגְ'דָּה

סורה זו נקראת «אֶס-סַגְ'דָּה, הַסַּגְ'דָּה» בגלל מה שנוכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפנייהם. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסַּגְ'דָּה» מפסוק חמשה-עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרְדַת הַסֶּפֶר הִזָּה (הַקוֹרְאָן) הִיא מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הַמַּצִּיא אוֹתוֹ (הַנְּבִיא) מִלְּבּוֹ.² אֲדַרְבָּה, הוּא (הַקוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָךְ, כְּדִי שֶׁתִּזְהֵיר עִם שְׂלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לִפְנֵיךְ לְמַעַן יִדְרֹכוּ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁת יָמִים. וְאִזּוּ עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת. וְאִין לָכֶם מִבְּלַעַדְיוֹ כָּל מִגּוֹ וְלֹא מִמְּלִיךָ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ?³
5. הוּא מְנַהִיג אֶת כָּל הָעִנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אַחַד שְׁעָרָכֶם כְּאֵלֶּף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתָּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הַעֲזוּז וְהֶרְחֹם,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרֵאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטִּין,
8. וְאִזּוּ יִצַּר אֶת זָרְעוֹ מִמִּים מְאוּסִים,
9. וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁלִימוֹ וְנָפַח בּוֹ מִרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׂמִיעָה, וְהִרְאָיָה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אִךְ מַעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנּוּ טְמוּנִים בְּאֲדָמָה, נִחְזָר לְבְרִיאָהּ חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בְּפִגִּישָׁה עִם רַבּוֹנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאֱסַפְכֶם מִלְּאֲד הַמּוֹת אֲשֶׁר הִפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל רַבּוֹנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת ינוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים (בְּיוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מֵרְכִינִים רֹאשָׁם בְּפָנֵי רְבוֹנָם,¹ וְיִגִּידוּ, רְבוֹנֵנוּ! רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ.² הִחֲזַר אוֹתָנוּ (לַחַיִּים) נַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי כָעַת אֲנַחְנוּ מְשֻׁכְּנִים.
13. אֱלוֹ רִצִּינוּ, הֵינּוּ מִדְּרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוֹלָם בְּצֶדֶק גִּזְרָתִי, לְמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם מִן הַג' וְהָאָדָם (הַכּוֹפְרִים) יִחָדּוּ.³
14. (בְּיוֹם הַדִּין יֹאמַר לַכּוֹפְרִים), טַעְמוּ אִפּוּא (אֶת הָעֵנֶשׁ), בְּאֶשֶׁר שְׁכַחְתֶּם פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁכַחְנוּ אֶתְכֶם,⁴ וְטַעְמוּ עֵנֶשׁ הַנֶּצֶחַ בְּמַה שֶׁעָשִׂיתֶם.⁵
15. הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בְּהִזְכִּירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרְבוֹנָם בְּצִנִּיעוֹת, וְיִשָּׁבְחוּ אֶת רְבוֹנָם, וְאֵינֶם מִתְנַשְּׂאִים.
16. יָקוּמוּ מִשְׁנָתָם, יִקְרְאוּ אֶל רְבוֹנָם בִּירְאָה וְתַקְוָה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהֵעֲנִקְנוּ לָהֶם.
17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגְּמוּל הַטּוֹב הַמִּצְפָּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
18. הָאֵם שְׁוֹה מַאֲמִין לַכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שְׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.⁶
19. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גְּנוֹת הַמַּעֲוֹן לְמִשְׁכָּן (לְנֶצַח) עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ,
20. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סָרְבוּ לְהֶאֱמִין מַעֲוֹנֵם הָאֵשׁ (הַגִּיהֶנֶם). כָּכָל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאת מִתּוֹכָהּ, יוֹחֲזְרוּ אֶל תּוֹכָהּ,⁷ וְיֹאמַר לָהֶם, טַעְמוּ עֵנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר כִּחֲשָׁתֶם בּוֹ.
21. אוֹלָם לִפְנֵי הָעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין) נִטְעִימָם עֵנֶשׁ קָל יוֹתֵר (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאוֹלֵי יִחֲזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה.
22. הֵינֶשׁ חוֹטֵא גָדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הִזְהַר בְּאוֹתוֹת רְבוֹנוֹ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אֲנוּ נִנְקָם בַּכּוֹפְרִים.

1. בטוי זה «تَكْسُوا زُوسَهُم» נמצא במובן אחר «تَكْسُوا عَلَى زُوسَهُم» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת ינוס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'את'יה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחִמֵד) בְּסַפֵּק
בְּדָבָר פְּגִישְׁתּוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מְקוֹר הַדָּרָכָה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יְדָרִיכוּ בַּפְקָדָתָנוּ כְּאִשֶּׁר הֵם עֲמָדוֹ בְּסִבְלָנוֹת
וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֵן רְבוּנָךְ הוּא יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֱמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵיהֶם) בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּאִשֶּׁר נִחְלָקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׂיִבִּינוּ כְּמָה הַשְּׁמָדָנוּ לַפְּנִיָּהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אֲפּוּא?
27. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּיצַד נוֹבִיל מִים אֶל אֲדָמָה יְבֵשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִים) זֶרַע
שְׂיֵאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבוֹא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהַעֲנֹשְׁתָם), אִם אַתָּם צוֹדִיקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֲמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מַחֲכִים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אַחְזָאב

הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְזָאב, הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהֶה, וְאֵל תִּשְׁמַע לְפִוְּפָרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהֶה יוֹדֵעַ וְחָכָם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלִיד מִרְבוּנָד, כִּי אֱלֹהֶה בָּקִיא בְּמַה שֶּׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעָן עַל אֱלֹהֶה. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהֶה לְמִשְׁעָן.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהֶה לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזְהוּ, וְלֹא עָשָׂה נְשׁוּתִיכֶם שְׁאַתֶּם עוֹמְדִים לְגִרֵּשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מְאֻמָּצִים נְחֻשְׁבִּים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהֶה מְדַבֵּר הָאֻמָּת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָךְ הִנְכוֹנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתֶם (הַבְּנִים הַמְאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיהֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִיני אֱלֹהֶה. אוּלָם אִם אֵין אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיהֶם, אַחֲיָכֶם בְּדַת הֶם, אוֹ וִידִידִיכֶם. וְאוּלָם לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלָם (לְחֻטָּא הוּא) אִם הִתְכַּוְּנֶתֶם לָכֶד בְּלַבְּכֶם, כִּי אֱלֹהֶה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הִנְבִּיא אַחֲרָי יוֹתֵר לְמַאֲמִינִים מְאַחְרִיּוֹת לְעַצְמָם,⁴ וְנִשְׁוֹתִיו אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוִי דָם יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לְרִשְׁתָּה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהֶה (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמְהַגְרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלֶּא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וִידִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בַּלּוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הִנְבִּיא זִכֹּר) שְׁאַנְחֶנוּ כְּכֹר כְּרַתְנוּ בְּרִית עִם הִנְבִּיאִים, וְאַתָּךְ (מוֹחֲמִד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וְיֻסָּא וְעִיסָא בֶן מֵרִים, כְּרַתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשותיכם... ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار, טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהור, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בניס מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נסא' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהָ) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיְכִין לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׂ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהָ אִתְּכֶם בְּבֹא אֲלֵיכֶם גְּדוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיֵּרָאָה אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. עַת הַסִּתְּעָרוּ נִגְדְּכֶם, מַלְמַעְלָה וּמַלְמָטָה, בְּאֲשֶׁר הֶעֱנִינִם כְּהוּ, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגְּרוֹן (מִפְחָד), וַתַּחֲשְׁבוּ עַל אֱלֹהָ מַחֲשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אַז הָעַמְדוֹ הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבּוּעִים וְאֵלֶּה שְׁחוּלֵי בְּלַבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֶלָּא הִבְטַחְתָּ שְׁוֹא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ'ר⁴ בְּשָׁבִיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאַמְנֶם בִּקֵּשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לִסְגָת, בְּאַמְתָּלָה, בְּתִינוּ חֲשׁוּפִים לְלֹא מָגֵן, וְאוּלָם הֵם אֵינָם חֲשׁוּפִים, רַק לְבֶרֶחַ הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלָם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוֹתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לְצִבּוּעִים) לְהַתְּמַרְדַּ נִגְדָד וּלְחֹזֵר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נֶעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמָהִים אֶלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָרְתוּ בְרִית עִם אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַמּוֹת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אַז לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מָעֻט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מַחֲסֶה בְּפָנֵי אֱלֹהָ, כִּי יִרְצָה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצָה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעְדֵּי אֱלֹהָ לֹא מִגֵּן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבת עיטפאן ושבתים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נציר וקוריטיה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-ח'נדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'ר, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 72.

18. אֱלֹהָ מִכִּיר אֶת אֱלֹהַ הַמַּעֲקָבִים אֶת אַחִיהֶם מִצֵּאת לִקְרֹב, בְּהִזְמִינִם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעַט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִיוֹעַ לָכֶם. בַּעַת סִפְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבֵּיטִים אֵלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפֶּחַד הַמּוֹת. אוּלָם כַּאֲשֶׁר חוֹלְפֶת הַסִּפְנָה יִכּוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינִים בָּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהָ לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָ יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אִין קַל מִזֶּה לְאֱלֹהָ.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ פָּאוּ מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמִדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֵׁם לְשָׂאֵל מֶה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מַעַט.
21. (הָיוּ הַמֵּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָ דִגְמָא טוֹבָה לְאֲשֶׁר תֵּלֶה אֶת תַּקּוּוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָ וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הֶרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ הַמֵּאֲמִינִים אֶת מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתָּ. וְהַדְּבָר הַזֶּה הוֹסִיף לָהֶם אֱמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאִכּוּ יֵשׁ בֵּין הַמֵּאֲמִינִים כֹּאֲלֵה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתַּחֲיִבוּתָם כְּלָפִי אֱלֹהָ, כִּמְהָ מֶהֱם קִיְמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי לְמַעַן אֱלֹהָ.¹ וְכִמְהָ מֶהֱם עוֹדִם מִמֵּתִינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחִיבוּ לְאֱלֹהָ.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָ לְאִנְשֵׁי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָ הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁיִגּוּ טוֹב לְעַצְמָם, וְאֱלֹהָ חִסַּף לְמֵאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָהּ, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהַ מִבְּעָלֵי הַסֶּפֶר (יְהוּדֵי בְּנֵי קוּרִיטָה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לְכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חִלַּק מֶהֱם הֶרְגָּתָם, וְחִלַּק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיָּהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דִרְכָּה בָּהּ רִגְלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הִיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וְנִפְלו חֲלָלִים בְּקִרְבִּי עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; וסורת מוחמד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיאַ! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוֹצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאֻוֹתַי, בֹּאנָה וְאַעֲנִיק לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָן בְּשָׁלוּחֵינִי הוֹגְנִים, וְאוֹלָם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הֵכִין אֶלְלָה לְמִיטִיבוֹת מָכֵן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִם יוֹכַח שְׁאַחַת מִכֵּן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנֹשָׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב, שְׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוּל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תִּדְבַּרְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרָר חֲשָׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלִי בְּלָבוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת, וְשִׁבְנָה בְּבִתִּיכֵן, וְאַל תִּתְּהַדְרֶנָּה כְּהַתְּהַדְרוֹת יְמֵי הַבְּעִרוֹת הַקְּדוּמָה. קִימָנָה אֶת הַתַּפְּלָה וְשִׁלְמָנָה זָכָאֵת, וְצִיִּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוֹצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֵן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּגֵי הַבִּית (מִשְׁפַּחַת הַנְּבִיאַ) וּלְטַהֲרֶכֶן טְהוֹר,
34. וְזָכְרָנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְסֹרֶת שֶׁל הַנְּבִיאַ) בְּהַקְרָאָם בְּבִתִּיכֵן, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוּקִים וְהָאֲדוּקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת וּבַעֲלוֹת הַסִּבְלָנוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּוֹת, וְהַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת צִדְקָה, וְהַצְּמִים וְהַצְּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הֵכִין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעֲצוּם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוג'וראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאֶשֶׁר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לֹאף מֵאֲמִין אוּ
מֵאֲמִינָה הַבְּרָרָה לְהַחְלִיט בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ
וּשְׁלִיחוֹ הָרִיחוּ תוֹעָה תַּעֲזֶינָה בְּרוּרָה.¹
37. וּכְשֶׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֶשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֶשֶׁר אָף אֶתָּה
נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שְׁחֲרוּר מַעֲבָדוֹת), «הַחֲזִק בְּאֶשְׁתֶּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³
וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֶשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֻלָּה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי
הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֶשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאֶשֶׁר
זִיד גִּרֵּשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב לְחֹטָא
לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ
נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לְחֹטָא לְנְבִיא אִם הוּא מְקִים אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ
בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֶשֶׁר חָלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֶשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֶשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּינְדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא
יִירָאוּ אֶחָד בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמָד אָבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם
(אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
- קִטְעַ 6**
41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקוֹר וְעָרַב,⁵
43. הוּא אֶשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמְלַאֲכִיו מִתְּפִלָּלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שְׂיוּצִיא
אֶתְכֶם מִחֲשֹׁךְ הַתַּעֲזִיבָה לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְרוּחוֹם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בְּיוֹם אֶשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הִכִּין לָהֶם גָּמוֹל נִכְבָּד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעֵד וּלְמַבְשֹׁר טוֹב וּלְמַזְהִיר,
46. וּלְקִרְאָה אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁוֹר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הֵבֵן הַמֵּאֲמֹמֶץ שֶׁל הַנְּבִיא.

3. אִשְׁתּוֹ שֶׁל זִיד הִיתָה זִינָבָה בְּנַת גִּיחֶשׁ. הִיא הִיתָה בַּת דּוּדָה שֶׁל הַנְּבִיא מִצַּד אֲבִיו.

4. מִה שֶׁאֱלֹהָ צָנַח עָלֶיךָ לְהַנְשֹׂא לְזִינָב.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתְּעַלֵּם מִפְּגִיעַתְּם, וְהִשְׁעֵן עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֵלְהָהּ לַמִּשְׁעָן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּדְרָשׁוּ לְמָנוֹת,¹ וְלָכֵן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִגִּינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הִתְרַנּוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרֶן, וְהִשְׁפָּחוֹת, שְׁאֵלְהָהּ נָתַן לָךְ מִשְׁלַל הַמַּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּידִיד וְדוֹדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהִגְרוּ אֶתְךָ (מִמִּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנָבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבַדֶּךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שְׁאֵת זְכוּתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּבָר קִבְּעֵנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שֶׁלֹּא יָבֹאוּ מִיִּשְׁהוּ אֵלֶיךָ בְּטַעֲנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן (מִהַנְּשִׁים), וְיִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן, וְכֵן לֹא יִחָשֵׁב לָךְ לְחֹטָא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כֹּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכָלן תִּשְׁבַּעְנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תַּחֲלֹק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּלִבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חוֹ בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מְשַׁגֵּחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בֵּיתִי הַנְּבִיא, אֵלֹא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲדָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעַדּוּ תִתְפָּאֲרוּ מִבְּלִי לְהַתְמַהֲמַה לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנָבִיא, אֲדָּה הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵיכֶם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֲדָּה אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מָסָךְ, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְבָבוֹתֵיכֶם וּלְבָבוֹתֵיהֶן. אֲסוּר לָכֶם לְהַצִּיק לְשָׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתָיו אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֹטָא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נא' 4: 3, ופי' 24 - 25.

קטע 7

54. אם תגלו דבר מה או תסתירוהו, הנה אלה יודע כל דבר.
55. לא יחשב להן (נשות הנביא) לחטא (להראות את פניהן לפני) אבותיהן ובניהן, ואחיהן ובני אחיהן, או נשים (מאמינות) ולשפחות אשר בבעלותן. ויראנה את אלה, כי אלה עד בכל.
56. אלה ומלאכיו מברכים את הנביא. הוי המאמינים! התפללו בעדו וברכו אותו בשלום.¹
57. אכן אלה הפוגעים באלה ושליחו, אלה יקלל אותם בעולם הזה ובעולם הבא. ובעולם הבא צפוי להם ענש משפיל.
58. ואלה הפוגעים במאמינים ובמאמינות בלי כל הצדקה, ישאו (עוון) מוציא שם רע ואשמה גלויה.²

קטע 8

59. הוי הנביא! אמר לנשותיך ולבנותיך ולנשות המאמינים, כי עליהן לעטרן עצמן בגלימותיהן (בצאתן מבתיהן). בזה תכרנה (כנשים צנועות הן) יותר ולא תפגענה. אלה סולח ורחום.
60. אכן אם לא יחדלו הצבועים ואלה אשר חולי בלבם ומפיצי השמועות (הכוזבות) במדינה ממעשיהם נעויד אותך לפגע בהם. ואז לא ישארו בשכונתך אלא זמן מועט,
61. מקללים יהיו, ובכל מקום שימצאו, יתפסו ויהרגו,
62. זה נהג אלה בתוד אלה שקדמו להם, ולנהג של אלה אין שנוי.
63. ישאלוך בני האדם על מועד שעת הדין, אמר, רק אלה יודע אותו.³ מי יודע, אולי קרוב הוא.
64. אלה קלל את הפופרים והכין להם להבה,
65. שבה ישארו לנצח ולא ימצאו לא מגן ולא עוזר.
66. ביום אשר יתפכו פניהם באש (הגיהנם), יאמרו, הלואי וציתנו לאלה וציתנו לשליח (מוחמד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלה וישם לו שלום», או «תפילת אלה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנוּ! אֲנַחְנוּ הִלְכְנוּ שׁוֹלָל אַחֲרֵי אֲדוֹנֵינוּ וּמִנְהִיגֵינוּ וְהֵם הִתְעוּ אוֹתָנוּ מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר,

68. רְבוּנוּ! אֲנֵא הִכְפֵּל אֶת עֲנָשָׁם וְקַלַּל אוֹתָם קָלְלָה נִמְרָצָת.

קטע 9

69. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְיוּ כְּאֵלָה אֲשֶׁר הִצִּיקוּ לְמוֹסָא, וַיִּנְקְהוּ אֵלָלָה מֵאֲשֶׁר דִּבְרוּ. הוּא הִיָּה נִכְבָּד אֶצֶל אֵלָלָה.

70. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלָלָה וְדִבְרוּ דְּבָרִים אֲמִתִּיִּים,

71. וְאִזּוּ יִצְלִיחַ לָכֶם אֵלָלָה מַעֲשֵׂיכֶם, וַיִּסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם. כִּי מִי שֶׁמַּצִּיחַ לְאֵלָלָה וְלִשְׁלִיחוֹ יִזְכֶּה זְכִיָּה עֲצוּמָה.

72. הִצַּעְנוּ אֶת הָאֱמוּנָה¹ לְשִׁמִּים, לְאֶרֶץ, וּלְהָרִים, אֲדָהּ הֵם סָרְבוּ לְקַבֵּלָה וּלְשִׂאת בְּחוּבוֹתֶיהָ, וְנִשְׁמְרוּ מִמֶּנָּה. וְרַק הָאָדָם קִבֵּלָה עַל עֲצָמוֹ, אֲכֹן הוּא הִבִּיא עוֹל לְעֲצָמוֹ מִתּוֹךְ בְּעָרוֹת,

73. עַל כֵּן יַעֲנִישׁ אֵלָלָה אֶת הַצְבוּעִים וְהַצְבוּעוֹת וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְהַפְּגָנוּיִת, וּמִקְבֵּל תְּשׁוּבָת הַמֵּאֲמִינִים וְהַמֵּאֲמִינוֹת, כִּי אֵלָלָה סוֹלַח וְרוּחוֹם.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אללה.

34

סִוֵּרַת סָבְאָ שָׁבְאָ

סורה זו נקראת «סָבְאָ», שָׁבְאָ» משום שהסיפור של אנשי סָבְאָ נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן ומלכת סָבְאָ, ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44. הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבְאָ» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵ אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, ¹ וְלוֹ הַשִּׁבַּח בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֲכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיֻצָּא מִתּוֹכָהּ, ² וְאֵת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, ³ וְהוּא הָרַחוּם וְהַסּוֹלֵחַ.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תִבּוֹאֲאֶכֶם. ⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנֶעְלָם, דָּבָר לֹא נִסְתֵּר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין מִמָּה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קֶטָן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רָשׁוּם בְּכִרוּשׁ בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמֵנִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּשִׁפְעָה.
5. אֵד לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִסִּיתוּ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנָשׁ הַמִּכְאִיב בְּיֹתֵר. ⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנֶךָ הוּא הָאֱמֶת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכָו שֶׁל הַעֲזוֹז וְהַמְּשִׁיבָה. ⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבְיָא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר יִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפוּרוֹרֵי לַעֲפָר, תִּקְוָמוּ לַתַּחִּיָּה מִחֻדָּשׁ. ⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵ אוֹ מְטָרָף הוּא? אֲדַרְבֶּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית יְבוֹאוּ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה רְחוּקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תעיאבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתכלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרפך לו את הברזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה) ומשפחתך את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסולימאן העמדנו את הרוח שהיתה ממקרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדוֹתו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסורבים, היו טועמים את ענש הלהבה.
13. יעשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כבירות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטרימית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתר, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפירות רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדרך הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, ונצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וקבענו בינים לבין הערים אשר ברכנו,¹ ערים אחרות הנראות לעין, בתחנות בינים, להקל על השירות את הנסיעה ביניהן: עברו ביניהן לילות וימים בטוחים.
19. ואולם הם אמרו, רבוננו! הגדל המרחק בין תחנות מסעינו. כך חטאו לנפשם, ונשימם לשיחה, והפצנו אותם לכל רוח וקרוע קרענו אותם. בזאת יש אותות ולקח לכל בעל סבלנות מכיר תודה.
20. אכן מצא אבליס את מחשבתו עליהם אמת, והלכו אחריו, פרט לחבורת מאמינים.
21. ולא היה לו עליהם כל שלטון, כי למען נדע בין המאמין באחרית לאשר הוא מטיל בה ספק. רבונך משגיח על כל דבר.

קטע 3

22. אמר, קראו אל אלה אשר טענתם לקיומם זולת אלה, אשר אינם שולטים אפלו על דבר שמשקלו כגרעין, לא בשמים ולא בארץ, ואין להם כל חלק בהם,² ואין לאלה מהם כל עוזר.
23. (ביום הדין) לא תועיל כל המלצה בלי רשות אלה.³ ועם חלוף הפחד מלבם, יאמרו, מה אמר רבונכם? יענו, האמת, והוא העליון והכביר.
24. אמר, מי יפרנסכם מן השמים והארץ? אמר, אלה. לכן ברור שאנחנו מדרכים בדרך הנכונה, ואתם נמצאים בתעיה ברורה.
25. אמר, אתם לא תשאלו על חטאינו, ואנחנו לא נשאל על מעשיכם.
26. אמר, רבוננו יאסף אותנו וישפט בינינו בצדק, והוא השופט והיודע.
27. אמר, הראו לי את אלה שצברתם אליו כשתפים. לעולם לא תוכלו לעשות זאת, כי אלה הוא העוזר והחכם.
28. אותך (הנביא), שלחנו רק כמבשר ומזהיר לכל בני האדם, אך רב בני האדם אינם יודעים,
29. הם (הפגניים) אומרים, מתי יקום האיום הזה, אם אתם צודקים?⁴
30. אמר, לכם מועד יום לא תאחרו אותו אף בשעה ולא תקדימו אותו.⁵

1. הערים אשר אלה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35: 13.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; וסורת אנ-נבים 53: 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 18.

5. ר' סורת הוד 11: 104 - 105; וסורת נוח 71: 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִין בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשְׁרֵי לִפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלָם לֹא תִרְאֶה בְּאִשְׁרֵי יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לִפְנֵי רַבּוֹנָם, יָשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמְּתִיָּהִרִים, לֹא־לֹא אַתֶּם, הֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמְּתִיָּהִרִים יֹאמְרוּ לַחֲלָשִׁים, הֲאִם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר בְּאִשְׁרֵי הִרְאָתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵייתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמְּתִיָּהִרִים, אֲדַרְבָּה! מִזְמַת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאַלְלָהּ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכַאֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ בְּאִשְׁרֵי נָשִׁים מִסְּגֻרוֹת בְּצוּאֵרֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵייתְגְּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵינּוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֵיהָ הָעֲשִׁירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׂפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בְּדָבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנֶשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירְצָה.⁶ אֵךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֵכֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הִם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֲצִלָּנוּ, וְכִי רַק לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בְּחִדְרֵי הָעֲלִיּוֹנִים (בְּגוֹ עֵדוֹ).
38. אֵךְ אֶת אֵלֶּה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה יִצְגּוּ לְעֵנֶשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירְצָה מֵעַבְדָּיו.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרְמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שוערא 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֶפֶס (אֵלֶּלֶה) כָּלֶם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֶתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אַתָּה הֶאֱדוֹן שָׁלָנוּ וְלֹא אָנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַגֹּ'ן. מִרְבִּיתֶם הֶאֱמִינוּ בָּהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעֲמוּ אֶת עֹנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מִכְחִישִׁים אֶת קִיּוּמוֹ.¹
43. כְּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָּא בֶן אָדָם הָרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֵן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָּא שֶׁקֶר בְּדוּי. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נָתַנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם לְפַנֵּיךְ כָּל מְזִהִיר.
45. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלֶּה לֹא הִשְׁיגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נָתַנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁלְחִי, וַיִּמָּה נֹרָא הָיָה עֲנָשִׁי.
- קִטְעַן 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֶטִּיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפִנֵּי אֵלֶּלֶה, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אֶחָד, וְתַחֲשְׁבוּ, כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגָעוֹן, אֵלָּא שְׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהַזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשָּׂאֵלְתִּי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לַעֲצֹמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֶצֶל אֵלֶּלֶה שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רְבוּנִי מִתְקוּמָם בְּאֱמֶת (נִגְדַּת הַשִּׁקָּר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשִּׁקָּר אֵין לוֹ יְסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֶתְעָה, אֶתְעָה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֶדְרֹךְ, הֲרִי הִדְרָכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרְבוּנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתׁ לְרֹאוֹתֶם כְּאֲשֶׁר יִבְהִלּוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזּוּ יֵאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ (בְּאֵלֶּלָה וּסְפָרְיוֹ וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵד אֵיכָּה יִשְׁיִגּוּ (אֶת הָאֲמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה קָבֵר, וְיִטִּילוּ דָּפִי בְּתַעֲלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהוֹקֵם חֵיץ בִּינֵיהֶם וַיְבִין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּקְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה קָבֵר. כִּי הָיוּ בְּסִפְּקָ עִמָּךְ.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֵר הַבּוֹרֵא

סורה זו נקראת «פֶּאטֵר, הַבּוֹרֵא», משום שהתחילה בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ. התיאור הזה בא רק בפתחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם הביטוי «פֶּאטֵר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים 14 : 10 ; סורת פאטר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ; וסורת אש-שורא 42 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרֵא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שתים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיך תרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התיחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמעים לו להיות מבני הלהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 47.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 48.

3. ר' סורת אל-חגי 22 : 5 - 7 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 48 - 49.

10. הַרוּצָה בָּעוֹ, הִנֵּה הָעוֹ כָּלוּ לְאַלְלָהָ.¹ אֱלֹיו יַעֲלֶה הַדְּבִיר הַיָּפֶה, וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב יִרְמִנּוּ עָלָיו. וְהַזֹּמָמִים רָעוֹת, לָהֶם עֲנֹשׁ כָּבֵד וְכִשְׁלוֹן זִמְמֵיהֶם.

11. אֲלֶלָה יִצַּר אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֲרֵי כֵן מִטְפָּה, אַחֲרֵי כֵן עֲשֶׂה אֶתְכֶם זֹגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה), אִין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלֶדֶת כִּי אִם בְּדַעְתּוֹ.² וְחִי אָדָם לֹא יֵאָרְכוּ וְלֹא יִקְצְרוּ אֶלָּא כְּכֹר הַחֵלֶט מִקֹּדֶם וְנִשְׁמַר בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.³ אָכֵן נִקָּל הוּא לְאַלְלָהָ.

12. שְׁנֵי הַיָּמִים אֵינֶם שְׁנֵים זֶה לָזֶה, כִּי הָאֶחָד מִיָּמָיו טְעִימִים, מִתּוֹקִים וְנִעִימִים לְשִׁיתָהּ, וְהַשְּׁנִי מִיָּמָיו מְלוּחִים וּמָרִים. אַךְ מִשְׁנִיָּהֶם תֹּאכְלוּ בְּשׂוֹר טָרִי (כָּל מִינֵי דָגִים), וְתוֹצִיאוֹ לָכֶם תִּכְשִׁיטִים אֲשֶׁר תַּעֲנֹדוּ,⁴ וְתִרְאֶה אֶת הָאֲנִיּוֹת מִכְּלִיגוֹת בָּהֶם לַחֲפֹשׁ פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ טוֹבָה.

13. אֲלֶלָה מִחֲדִיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וּמִחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה. וְהוּא הַכְּפִיף לִפְקוּדוֹ אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנּוּעַ בְּמִסְלָתוֹ עַד יֵת מוֹעֵד.⁵ זֶה אֲלֶלָה רְבוּנוֹכֶם, לוֹ הַמְּלָכוֹת, וְאוֹלָם אֵלָה שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵיכֶם, בְּמָקוֹם אֲלֶלָה אִין לָהֶם שְׁלִטוֹן, אֲפֹלוּ עַל קַלְפָּה שֶׁל גִּלְעָין תִּמָּר.

14. אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת קְרִיאַתְכֶם, וְלוֹ הִיוּ שׁוֹמְעִים לֹא הִיוּ יְכוֹלִים לַעֲנוֹת לָכֶם. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִכְחִישׁוּ אֶת קְשָׁרֵיהֶם אֶתְכֶם. וְלֹא יוֹדִיעַ לָךְ כִּמוֹ בְּקִיָּא.⁶

קטע 3

15. הוּי בְּנֵי אָדָם! אַתֶּם הָעֲנִיִּים הַזְּקוּקִים לְאַלְלָהָ, וְאַלְלָהָ הוּא הָעֹשִׂיר וְהַמְּשַׁבֵּחַ.

16. אִם יִרְצֶה יַעֲבִירְכֶם מִן הָעוֹלָם וַיָּבִיא בְּמָקוֹמְכֶם בְּרִיאָה חֲדָשָׁה.⁷

17. לֹא יִקְשֶׁה עַל אֲלֶלָה לַעֲשׂוֹת כֵּן.⁸

18. וְלֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ נוֹשֵׂאת מִשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֲרֵת, וְאִם תִּקְרָא נֶפֶשׁ עֲמוּסָה (לְאַחֲרֵים) לְשֵׂאת אֶת מִשָּׂאָהּ, לֹא יִשָּׂאוּ אֶתָּה מִמֶּנּוּ מְאוּמָּה וְלוֹ הָיָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה. אָכֵן תִּזְהִיר רַק אֶת הַיָּרְאִים אֶת רְבוּנוֹם בְּסִתֵּר וְאֶת הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה. וְאַשֶּׁר יִזְכָּה, לְנֶפֶשׁוֹ יִזְכָּה. וְאַל אֲלֶלָה הַדֶּדֶךְ.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 139; סורת יונוס 10: 95; וסורת אל-מונאפקון 63: 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; וסורת אר-רעד 13: 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13: 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55: 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 2.

6. כלומר, אללה הבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19: 81 - 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14: 19.

8. ר' סורת אבראהים 14: 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶח,¹
20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחֲמָה (הַשְּׂרֵבִית),²
22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאוֹלָם אֶתָּה לֹא תִּוָּכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלָה שֶׁבִּקְבָרֵיהֶם,
23. אִין אֶתָּה אֵלָא מְזָהִיר.
24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כַּמְבֹּשֶׁר וּמְזָהִיר. אִין אִמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ מְקַרְבָּה שְׁלִיחַ מְזָהִיר.³
25. וְאִם יִתְכַּחֲשׂוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּכַחֲשׂוּ קוֹדְמֵיהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.⁴
26. אַזְ הָעֲנִשְׁתִּי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נֹרָא הִיָּה עֲנִשִּׁי!

קִטְעַ 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׂאֵלָלָה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָהֶם כָּל מִינֵי פְרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מִשְׁעוּלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים כְּעוֹרֵב?
28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמְּקָנָה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אִמָּנָם הַמְּלַמְּדִים הֵם הַיְּרֵאִים אֶת אֵלֶּלָה מִבֵּין עַבְדָּיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלַח.
29. אֲכֹ, אֵלָה הַקּוֹרְאִים בְּסֵפֶר אֵלֶּלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְּקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֲנֻקָּנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפּוּ לְקַנְיֵן לֹא יִתְפַּלֵּה,
30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מִחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה.
31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁקָּדַם לוֹ (מִן הַסֵּפֶרִים), כִּי אֵלֶּלָה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂה עַבְדָּיו וּמִשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרְשָׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלָה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מִעוֹבְדֵינוּ. אִדְּ יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׂק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹהֵג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים לְעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדֶן יְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשֵׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבָּח לֹאֲלֵלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנֵנוּ סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֵלֵינוּ עֶמֶל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֵלֵינוּ תִּלְאָה.²
36. אֵד הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוֹת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנָשָׁה. כִּד נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנֵנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאִזְנֵנוּ נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיִּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרוּצָה לְהִזְכֹּר שְׂיָכַל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְּזַהֵר! לָכֵן טַעְמוֹ (הָעֵנֶשׁ)! אֵין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשְׁלַל בָּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לִשְׂאֵת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירְתּוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנֵאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֵל אֲלֵלָה? הַרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוֹלֵי נְתָנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחְזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לַרְעָהוּ רַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אֲלֵלָה מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְבַל יַחְדְּלוּ מַלְהֶתְקִינִם,³ וְאֵם יַחְדְּלוּ מַלְהֶתְקִינִם, לֹא יַחְזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלַח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבְּעוּ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה בְּאֲלֵלָה, כִּי אִם יְבוֹא אֲלֵיהֶם מְזַהֵר יִישְׁרֵיו לְכַתּ מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוֹלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזַהֵר, גְּבָרָה הַתִּנְגְּדוֹתֶם וְיִהִירוֹתֶם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשֵׁי שֹׁחֵץ בָּאָרֶץ וְזָמְמוּ לַרְעָה, אֵד לֹא תִקְיָה הַמְּזַמָּה הָרָעָה אֶלָּא בִּבְעָלָהּ. הַיּוֹכֵל לַצָּפוֹת שֶׁנִּהְגָּה בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם? אֲלֵלָה לֹא יַחְלִיף וְלֹא יִמִּיר לְעוֹלָם אֶת נִהְגָּו.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סירו בארץ וראו מה היה גורלם של הדורות אשר קדמו להם? הם היו חזקים מהם, ואולם אין דבר שאללה לא יכל להתגבר עליו, לא בשמים ולא בארץ. הוא יודע והכל-יכול.

45. לו היה אללה מעניש את בני האדם לפי פעלם, לא היה משאיר כל בריה על פני האדמה, אך הוא דוחה את עונשם עד למועד קבוע, אולם באשר יגיע המועד הקבוע להם, הנה אללה יודע את מעשי עבדיו.

36

סִוֵּרַת יֵא. סִין.

יֵא. סִין.

סורה זו נקראת «יֵא. סִין» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט». ה. 20; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יֵאסִין, יֵאסִין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יֵא. סִין» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְהַקּוֹרְאֵן הֶחֱכֵם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמֵד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בָּאֵרֶח מִיִּשְׁרָאִים.
5. הוּא (הַקּוֹרְאֵן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֶזְוִי וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהִירוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינֶם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֵּר נַחְרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתֶם בְּצִדְקָה, אֲדָהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוֹאֲרֵיהֶם מִסְגְּרוֹת⁵ עַד הִזְקֹן יִגְעֵוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חִיץ, וַיִּמְאַחֲרֵיהֶם חִיץ, וְעֹרְנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יֵרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירוּם אוֹ לֹא תִזְהִירוּם, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תִּצְלִיחַ לְהִזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלָּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֶּר, בְּשֵׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְעֵדוּ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אֲמָרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.
 2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.
 3. ר' סורת אל-בקרה 2: 252.
 4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.
 5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבא' 34: 33.
 6. ר' סורת אל-בקרה 6: 2; וסורת ינוס 10: 96 - 97.
 7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.
 8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מְדַבְּרִים שְׁקָר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רַבּוּנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכֹן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבֵּאתֶם לָנוּ מִזֶּל רַע. אָכֹן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָם אַתְּכֶם וְיִפְגַע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֶּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וּתְאַיְמוּ עָלֵינוּ)?¹ כִּי עִם מְשַׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וְיָבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאַלוּ מִכֶּם שְׁכָר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוּעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי, וְאֵלֹו תוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצְתֶם בְּמֵאוּמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָכֹן מֵאַמִּין אֲנִי בְּרַבּוֹנְכֶם, שְׁמְעוּ אִפּוֹא לִי.²
26. וְאָמַר (אֶלְלָה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יִדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רַבּוֹנִי וְקִבַּע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבְּדִים בְּגֹן עֵדֹן.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהִרְגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נִאֲלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מַה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כִּמָּה דוֹרוֹת הַשְּׁמַדָנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיֻבָּאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בְּיוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 131; סורת אנ-נמל 27: 47; וסורת אנ-נסא' 4: 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21: 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6.

5. ר' סורת הוד 11: 111.

קטע 3

33. וְאוֹת הוּא לָהֶם, הָאֶרֶץ הַמַּתָּה הַחַיִּינוּ אוֹתָהּ וְנוֹצִיא מִמֶּנָּה דְּגָנִים אֲשֶׁר יִמָּהֶם יֹאכְלוּ,
34. וְנִטְעֵנוּ בָּהּ גִּנּוֹת תְּמָר וְעֵגֶב, וְהִבְקַעְנוּ בְּתוֹכָהּ מַעֲנִנּוֹת,
35. לְמַעַן יֹאכְלוּ מִפְּרִי, אֲף כִּי לֹא יֵדִיָּהֶם עָשׂוּ זֹאת. הָאֵם לֹא יָכִירוּ תוֹדָה?
36. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר בָּרָא אֶת כָּל הַמִּינִים מֵאֲשֶׁר תִּצְמַח הָאֶרֶץ, וּמֵהֶם עֲצָמִם (בָּרָא זְכָרִים וְנִקְבוֹת), וּמֵאֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ.¹
37. וְאוֹת הוּא לָהֶם הַלֵּילָה, נִפְרִיד מִמֶּנּוּ אוֹר הַיּוֹם, וְהִנֵּה חֲשׂוֹכִים הֵם.²
38. וְהַשְׁמֵשׁ הִיא נָעָה בְּמִסְלּוּלָה עַד מְקוֹם אֲשֶׁר נִקְבַּע לָהּ, לְפִי קְבִיעֶת הָעֲזוֹז הַיּוֹדֵעַ.³
39. לִיָּרֵחַ קִצְבָנוּ תַּחֲנוּת, עַד שֶׁהוּא חוֹזֵר וְנִרְאָה כְּעֵנֶף דָּקֵל נוֹשֵׁן.⁴
40. הַשְׁמֵשׁ לֹא תוּכַל לְהַדְבִּיק אֶת הַיָּרֵחַ, וְלֹא הַלֵּילָה עוֹבֵר אֶת הַיּוֹם, כִּי כָּל אֶחָד מֵהֶם מְהַלֵּךְ בְּמִסְלּוּלוֹ הַקְּבוּעַ.⁵
41. וְאוֹת לָהֶם אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ אֶת צֶאֱצָאֵיהֶם עַל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,⁶
42. יִצְרָנוּ לָהֶם עוֹד כְּדִגְמָתָהּ לְמַעַן יִרְכְּבוּ עָלֶיהָ,⁷
43. וְאִם נִרְצָה נְטַבִּיעִם וְאִין עוֹזֵר לָהֶם וְהֵם לֹא יִנָּצְלוּ,
44. אֲלֹא בְּרַחֲמִים מֵאֲתָנוּ וְנָתַן לָהֶם לְהַתְעַנֵּג לְזֶמֶן קָצֵר.
45. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם (לְכוּפְרִים), יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וְאֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיכֶם,⁸ לְמַעַן תִּירוּחֲמוּ. (הֵם פּוֹנִים עֲרָף).
46. וְאֲכֹן לֹא בָּא אֵלֵיהֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רְבוּנִם, יִפְנוּ לוֹ עֲרָף.
47. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם, תִּרְמוּ (לְנִצְרָכִים) מִמָּה שֶׁהָעֵנִיק לָכֶם אֱלֹהֵי הַכּוּפְרִים יֹאמְרוּ לְמֵאֲמִינִים, הָאֵם נֹאכִיל אֶת מִי שֶׁאֱלֹלָה כָּל לְהֹאכִיל אִם יִרְצָה? אֲכֹן, רַק אַתֶּם (הַמֵּאֲמִינִים) נְתוּנִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה (לְשֹׂאֵל מֵאֲתָנוּ לַעֲשׂוֹת כְּדָבָר זֶה).

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 189 ; סורת יונוס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים?¹
 49. לֹא יָרְאוּ בְלָתִי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאחֲזֶז בְּעוֹדָם מִתּוֹכָחִים.
 50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֶפְלוּ לְצוּת לֹאֲף אֶחָד, אוֹ לָשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִה הֵם מִן הַקְּבֻרוֹת אֶל רְבוֹנִים יִמְהָרוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הֵקִים אוֹתָנוּ מִמְקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (נַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמֹן, וְצָדִקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִה הֵם כָּלֵם יוֹבָאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְפַּח נֶפֶשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בְלָתִי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוּלַם בַּעֲלֵי הַגֹּן, נְהַנִּים הַיּוֹם מִהִתְעַנּוּגוֹת,
 56. הֵם וַיִּשׁוּתִיָּהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרִשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכּוֹ כָּל מִינֵי הַפְּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֹל נֶפֶשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רַבּוֹן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבָדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הָאֵם לֹא צוּיָתִי אַתֶּכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשָּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי! כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.⁶
 62. אָכֹן, כִּבֶּר הִתְעָה מִכֶּם הַמוֹן רַב. הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפְרֶתֶם.⁷
 65. הַיּוֹם נַחֲתוֹם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאִסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲנֶה אֶת עֲיִנֵּיהֶם, וַיִּתְחַרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּי־צַד יָרְאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 44.

5. ר' סורת יונוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֶז לֹא לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לַחֲזוֹר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אַרְבָּכִים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?¹
69. לֹא לִמְדָנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא בְּלִתִּי אִם הִזְהִרָה וְקוֹרְאָן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חִי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרָץ הַדְּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצֶדֶק עַל הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ לְמַעַנֵם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יָדֵינוּ אֶת הַמִּקְנָה, וְהֵם אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעֲבַדְנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לָרְכִיבָה, וּמֵהֶם לְאֶכִּילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָה אוֹלִי יַעֲזְרוּ (לָהֶם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֱלִילִיָּהֶם) חִילִים. הֵם וְאֱלִילֵיהֶם מִצְגִים לַעֲנֵשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוֹד אִפּוּא דְבָרֵיהֶם, כִּי אָכְנוּ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגִלּוֹי.
77. הָאֵם לֹא יֵרָאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גְּלוֹי (לָנוּ).
78. הוּא שָׁכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מָשָׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכֵל לְהַחֲיוֹת אֶת הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרַאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא תְּהוֹפֵד עַץ יָרֵק לְלֶהֱבֵת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדַלִּיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לִבְרָא בְּנֵי אָדָם דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכֵן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דָּבָר הוּא רַק מְצוּה לֵאמֹר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהָה אֲשֶׁר בָּיְדוּ מַלְכוּת כָּל דְּבָר וְאֵלָיו תוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוְרַת אֶץ-צַחֲכָאִת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צַחֲכָאִת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אֶץ-צַחֲכָאִת», המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה». הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֶשְׁבַּע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמַשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרִקִּיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכְבִּים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לַגְרֹשׁם מִכָּל צֶד וְכוּיוֹ, וְצַפּוּי לָהֶם עֵנֶשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיֹגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר לְבְרָא, הֲאֵם אוֹתָם אוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרָאנוּ?⁴ הֵן בְּרָאנוּ אוֹתָם מִטִּין דְּבִיק.
12. אֲכֹן, אֶתָּה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעֲגִים לָךְ,
13. וּבַהֲזָכִיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבִרְאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֶלָּא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֲאֵם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהֵיִינוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוּיִם נִקּוּיִם לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמֹר, אֲמַנְסִי כֹן! וְאַתָּם מִשְׁפָּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכֵן רַק תִּרְוָעָה אַחַת וְעֵינֵיהֶם יִרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אֹזִי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אֶסְפוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׂנִיגֵיעוֹ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אֲזִי פָנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאתֶם אֵלֵינוּ מִזִּמִּין.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתֶם מֵאֲמִינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתֶם.

31. וַיָּבֹא בְצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבוּנָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתַּעֲזִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמֵנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּפּוּ בְּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמַנֵם כָּכָה נַעֲשֶׂה בְּפוֹשְׁעִים.

35. כִּי כַּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֱלֹהַ מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וַאֲמָרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִלַּל מִשְׁוֹרֵר מִטְּרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאֲמַת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם יִשְׁלַם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהַ הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשווע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מְזֻנָּם בְּשֹׁפֶעַ.
42. פְּרוֹת וְהֵם מְכַבְּדִים,
43. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם,
44. נָחִים עַל סָפוֹת, זֶה לְעֵמֶת זֶה,
45. וְגִישׁוֹ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבֹן תַּעֲנוּג לַשּׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֵּל רֹאשׁוֹ מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרָה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שֶׁכְּלִי,¹
48. וְאַתָּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צְנוּעוֹת מִבֶּטֶן² וּבְעֵלוֹת עֵינִים גְּדוֹלוֹת וְכֹפּוֹת,
49. כְּמוֹ הָיוּ בִּיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וְנִגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וְיִגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִזֵּה לִי פֶעַם עֲמִית,
52. אֲשֶׁר נִהַג לִדְמוּת, הֵאֵם אֶתָּה מֵאֲמִין,
53. כִּי לְאַחֵר שְׁנֵמִיּוֹת וְנִהְיָה לְעֶפֶר וְעֲצָמוֹת נַעֲמָד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הֵאֵם אַתָּם מִבִּיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאֶמְצַע שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חַי אֱלֹהֵי! כְּמַעַט אֲבִדְתִּנִּי.
57. וְלֹא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמּוֹת הָרָאוּ, וְאֵין אֲנִיחֵנוּ נֶעֱנָשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוֹם,
61. וּלְגֹרֶל כְּזֶה יַעֲמְלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הֵאֵם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוּ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִבְּחֵן לְכּוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוֹתָיו כְּאֵלוֹ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאַכֹּן הִם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבֶּטֶן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגָּאֵל מִמֵּי־רֹתְחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן יִתְּשׁוּבָתָם אֶל הַשָּׂאוֹל.
69. כִּי אֲכֹן מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמִהָרֹךְ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲוֶה מִרְבִּית הַקּוֹדְמִים,
72. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מְזִהִירִים.
73. וְרָאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָה הַמְּסוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹּר נֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וַיִּמָּה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים,
76. וְאַמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיְּגוֹן הָעֶצּוּם,
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זֶכֶר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
79. שְׁלוֹם עַל נֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נֹחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָהִים,
84. כְּאִשֹּׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הָאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָה אַתֶּם רוֹצִים לַעֲבֹד?
87. וַיִּמָּה תִּחְשְׁבוּ עַל רַבּוֹן הַעוֹלָמִים?
88. אִזּוֹ הַבֵּיט בְּכּוֹכְבִּים (כְּאֵלֹו שֶׁהוּא מְתַיַּעַץ עִם הַכּוֹכְבִּים לְפִי מִנְהַגָם),
89. וְאָמַר, הֲנִי חוֹלָה.
90. אִזּוֹ פָּנּוּ עֵרֶף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מִיָּהֵר אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתְּנַפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׁבָרָם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הַתַּעֲבָדוֹ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אֵף כִּי אֵלֶּלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בְּנוֹ לֹו בְּנִין (כְּבָשׁוֹ) וְהַשְׁלִיכוּהוּ בַּשָּׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהַתְּנַפֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הַשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הַנְּנִי הוֹלִיךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יִדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מִצֶּלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אָז בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מָתוֹן.²

102. וְכִאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לְגִיל שָׁל יָשׁוּב הַדַּעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשָׁנָתִי כִּי עָלִי לְזַבַּח אוֹתָךְ (קָרְבָּן), רְאֵה אֲפֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, תִּמְצָא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֶּלָה מִבְּעָלֵי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וְכִאֲשֶׁר שְׁנִיָּהֶם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֶּלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוּךְ עַל צֵד פָּנָיו,

104. קָרְאוּ אֵלָיו, הוּי אָבְרָאָהִים!

105. כְּכֹר קִימַת אֶת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנִּסְיוֹן הַקָּשֶׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זָבַח גָּדוֹל (כְּבֶשֶׂת שֶׁשָּׁלַח אֵלֶּלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהַנִּצְחָנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אָבְרָאָהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.

111. כִּי הוּא מַעֲוִבֵּדִינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב,

113. וַיִּבְרְכֵנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וַיִּמְצָאֵצְאֵיהֶם יִצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעֶצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאִפְן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 51 - 73.

2. הבן המתון בערבית חלימ, חלים, הוא איסמאעיל (ישמעאל).

3. ר' סורת מרים 19 : 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצלנו את שְׁנֵיהֶם וְאֵת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנִתְּנוּ לַשְּׁנֵיהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמְּבֹאֵר,¹
118. וְהִדְרִכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לַשְּׁנֵיהֶם זֵכֶר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאָרוֹן,
121. כֹּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאָס (אֱלִיהוּ הַנָּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִי?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בִּיּוֹצְרִים,
126. אֱלֹהִי, רְבוּנְכֶם וְרִבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאִמָּנֶם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכֹן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהִי הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זֵכֶר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאָסִין,
131. כֹּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחַד,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאַחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֲתֵם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבְלִילָה, הָאֵם לֹא תִשְׁכְּלוּ אִפּוּא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלך וחזור בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵה) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרָל, וְהָיָה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אִשָּׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵא הָיָה מִן הַמִּשְׁבָּחִים (לְאֱלֹהֵה),
144. כִּי אִזְ נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהָדָג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמִם כְּשֶׁהוּא חָלָשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כִּד שֶׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בַּעֲלַת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הִיאֲמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוּא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הֲאֵם לְרִבּוֹןִךְ הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הֲאֵם בְּרָאוּ אֶת הַמִּלֵּאָכִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ יָדִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהֵה, וְהֵם שִׁקְרָנִים בְּטַעֲנָתָם זֶה.
153. הֲאֵם אֱלֹהֵה הִעֲדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מָה לָּכֶם אֵינֶךָ תִּשְׁפָּטוּ?
155. הֲאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הֲאֵם לָכֶם שֶׁלִּטּוֹן גְּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהֵה וְהַשְּׂדִים, אֵד הַשְּׂדִים יוֹדְעִים שְׂיוֹבָאוּ לַדִּין (בִּפְנֵי אֱלֹהֵה).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וְיִתְעַלֶּה מַעַל לָמָה שֶׁמִּיַּחְסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים,
160. אֵד לֹא כֹ עֲבָדֵי אֱלֹהֵה הַנְּאֻמָּנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונוס : 10 : 98.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוח'רופ 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהָאֱלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצְלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתֶּנּוּ מְקוֹם קְצוּב,
165. וְאַנְחֲנוּ מִתִּנְצָבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכַן אֲנַחְנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
168. לוֹ הִיְתָה אֲתֵנּוּ הַזֹּהֶרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אַז הִיְיִנו עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.⁴
170. (אָבֵל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כָּפְרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְעוּ.
171. כָּבֵר יֵצֵא דְבָרְנוּ לְפָנִים אֶל עֲבָדֵינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצָּחִים,
173. וְכִי גִדּוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
175. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מֵה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוֹא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנֻשָׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֲצָר שְׁלָהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
179. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבַּח לְרִבּוֹנָה, רִבּוֹן הָעוֹז, הַנֶּעֱלָה מֵעַל לְכָל מֵה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבַּח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 197 ; וסורת אד'ד'אריאת 51 : 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35 : 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 156 - 157.

38

סִוְרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת : צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ».¹

אֲשַׁבַּע בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בְּעַקְשָׁנוֹת רַבָּה וּבְמַחֲלָקָת.

3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלָה שֶׁקָּרְאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תָּמְהוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזֶּהִיר מִקֶּרְבָּם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקָּרָו,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלִים אֱלֹהֶ אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדָּבָר.

6. וְנִצָּאוּ מִנִּהְיָיָהֶם וְאִמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לַהֲחִזִּיק בְּאֵלֵהֶיכֶם כִּי דָבָר כְּוָנָה הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנֵנוּ כְּזֹאת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֱלֹא הַמִּצָּאָה.

8. הַהוֹרְדָה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסֶּפֶק הֵם בְּדָבָר הַזֶּהֱרֵתִי, לֹא כִּי טָרָם טָעְמוֹ אֶת עֲנָשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הָעֶזִּיז וְהַמַּעֲנִיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפְּוֹא בְּמַדְרָגוֹת הַשָּׁמַיִם.⁵

11. גָּדוֹד הוּא מַעוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שְׁמָהּ (כְּמוֹ גְּדוּדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וְכִבֵּר קִדְמוֹ לָהֶם בְּכִפְיָהּ בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְנֵי עָאֵד, וּפְרַעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֶצוּם,

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונוס 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין»: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כד'אב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עיאר 40: 36 - 37.

13. וּבְנֵי תִמְנָד, וּבְנֵי עֲמֹד שֶׁל לוֹט, וְאֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה¹. אֱלֹה עֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֱלֹה הַכְּחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי.

קטע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֱלֹה אֶלָּא לְצִפּוֹת לְצֹחָה יַחֲדָה שְׁאִין לָהּ דְּחִיָּה².

16. וַיֹּאמְרוּ, רַבּוֹנֵינוּ! הַחֹשׁ לָנוּ אֶת חֻלְקָנוּ מִהֶעֱנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה לְפָנֵי יוֹם הַחֲשָׁבוֹן³.

17. קִבֵּל בְּסִבְלָנוֹת אֶת דְּבָרֵיהֶם, וַיִּזְכֹּר אֶת עֲבֹדָתוֹ דְּאוֹדֵד אִישׁ הַחִיל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַכּפִּפְנֵי אֶת הַהֲרִים לְשִׁבְחָה אֹתוֹ בְּעָרֵב וְעַם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ⁴.

19. וְהָעוֹף אֲסוּפִים, וְכָל־נִשְׁמָעִים לוֹ.

20. וְאֶת מַלְכוּתוֹ חֲזָקְנוּ, וְנִתְּנוּ לוֹ אֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת כְּשָׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַהִבְחָה וְהַשְּׁפוּט בְּדִין.

21. הָאֵם שְׁמַעְתָּ עַל מִקְרָה שְׁנֵי הַיְרִיבִים שֶׁטִּפְסוּ מֵעַל גִּדֵּר מְקוֹם עֲבֹדָתוֹ (שֶׁל דְּאוֹדֵד).

22. וְנִכְנְסוּ אֶל דְּאוֹדֵד, וְהוּא נִבְהַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! שְׁנֵי יְרִיבִים אֲנַחְנוּ, אַחַד מֵאֲתָנוּ עֲשָׂק אֶת רַעְהוּ. שִׁפְט בִּיגִינוּ בְּצֶדֶק וְאֵל תִּסְטָה מִן הַצֶּדֶק, וְהַדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר.

23. הִנֵּה זֶה אַחִי לוֹ תִשְׁעִים וְתִשְׁעַת כְּבָשׂוֹת וְלִי כְּבָשָׂה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שְׁתַּתֵּן לִי אוֹתָהּ. וְלַחֹץ אוֹתִי מֵאוֹד.

24. אָמַר דְּאוֹדֵד, אֲכֹן הוּא עֲשָׂק אוֹתָדָּ בְּבִקְשׁוֹ כְּבָשׂוֹתָדָּ עַל כְּבָשׂוֹתָיו. שְׁתַּפִּים מְרַבִּים לְהַתְנַחֵל זֶה לָזֶה, אֲדָּ לֹא הַמְּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, וְאוֹלָם הֵם מַעֲטִים. לְבִסּוֹף הַבֵּין דְּאוֹדֵד כִּי רַק הֶעֱמַדְנוּ אוֹתוֹ בַּמִּבְחָן. אֲזִי בִקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רַבּוֹנוֹ, וְסָגַד, וַיִּחַזַּר בְּתְשׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעַת מִקְרָב לָנוּ, וַיִּחַזַּר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבא' 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הַי דַּאוּוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שְׁפֹט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלְךְ אַחֲרֵי תְשׁוּקָתְךָ, כֹּן תִּתְּנָה אוֹתָךְ מִן הַשָּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשָּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֵנֶשׁ כְּבֹד מִשׁוֹם שֶׁהֵם שָׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. זֹאת מִחֲשָׁבַת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הָאֵם נִשְׁוָה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב לַמִּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמִּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֹךְ, לִמְעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי אֲנָשֵׁי תְבוּנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּוּד אֶת סוּלִימָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחוּזָר בְּתִשְׁבּוּחַ.

31. לַפְנוֹת עֶרֶב הִצְגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוּסִים הָאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוּסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֵר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשָּׁמֶשׁ בַּמִּסְדָּ.

33. וְהוּא אָמַר, הָשִׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלִטֹּף אֶת צוּאֲרֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וּכְבֹר הָעֶמְדָנוּ סוּלִימָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבָנוּ עַל כִּסְאוֹ גּוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הָרָמִז),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתִשְׁבּוּחַ.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סֶלַח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹהָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אֵתָה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאֵז הָעֶמְדָנוּ לְרִשׁוֹתָו אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֵת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלָלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאַזְקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּע בְּלִי חֲשָׁבוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבָּתָנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסולימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֶיךָ אֵיּוֹב (אֵיּוֹב), כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטֹן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִנְעָה), הִכָּה (אֶת הָאֲדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מִיָּם קָרִים לְרַחֲמָהּ וּלְשִׁתָּהּ.
43. וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהַכְּפִלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֶסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקָה לְאִנְשֵׁי בֵּינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאֵל תַּחֲלֹל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאָנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהִים), הוּא חֲזָר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֶיךָ, אֲבִרָאִים, אֶסְחָאִק, וְיַעֲקֹב, בַּעֲלֵי הַכּוֹחַ וְהָרָאִי הָעֲמֻקָּה (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהִים),
46. אַכֵּן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לְעוֹלָם הַבָּא,
47. וְאֵכֵן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִד אֶל-כַּפֹּל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִנֵּה הוּא הַזֶּהרָה וְכָבוֹד (לְךָ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאֵכֵן לִירְאֵי אֱלֹהִים הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גִּנֵּי יַעֲדוֹ, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֲלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְּצַדִּים עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחֵר יוֹם הַחֲשִׁבּוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִּתְּחַדֵּל לְעוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיהָם בּוֹ יִצְלוּ. מָה רַע הִיצוּעַ!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְעִנְשָׁם) אַחֲרֵים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אללה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל : 16 ; 96 ; סורת הוד : 11 ; 108 ; סורת פוצלת : 41 ; 8 ; וסורת אר-רעד : 13 ; 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מְנַסֶּה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יַגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבֵּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ. רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִבִּיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנִשָּׁם בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חֲשַׁבְנוּ אוֹתָם לְרִשְׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֹּלְתָנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אָכֵן אֶמֶת הִיא, כִּךְ יִתּוּכְחוּ בַעֲלֵי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר, אֵין אֱלֹהֵי מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהֵה, הָאֶחָד, הַמְּנַצֵּחַ,
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הַעֲזִיז וְהַסֹּלֶחַ.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דָּבַר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם),²
68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרֶף.
69. אֵין לִי כָּל יָדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאוֹתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר וּמְטִיף לְפִי מַה שֶׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּדָה לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מִטֵּיִן.³
72. וְהִזָּה בַּעֲשׂוֹתֵי אוֹתוֹ וְנִפְחָתֵי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסָגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סָגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְרָהָם שֶׁהִתְיַהֵר וְהִזָּה בְּכּוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהֵה), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתָד לְסָגֵד לְאֲשֶׁר יַצַּרְתִּי בְּיָדִי? הַתְּנַשְׂאֲתִי, אוֹ מִן הָעֲלִיּוֹנִים אֲתָה?
76. וְאָמַר אֲבָלִים, טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצַּרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצַּרְתָּ מִטֵּיִן.
77. אָמַר (אֱלֹהֵה), יֵצֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֶּן)! כִּי אֲרוּר אֲתָה.
78. וְעֲלִידָה קִלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 2. {النَّبَأُ الْعَظِيمُ} : אנ-נבא' אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן.

3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקה 2 : 30 - 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חגיר 15 : 26 - 43 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת

אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרָכָה עַד יוֹם קוּמָם לַתְּחִיָּה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיְדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אַשְׁבַּע) בְּעֶזְדִּי! כִּי אַתָּעָה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְּבַד עַבְדִּיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבְּיָנֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֻמָּת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ מִבְּיָנֵיהֶם אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שְׂכָר, וְאֵינִי
בְּמַתִּימָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אֲזַהְרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ וְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אץ-זומר, החבורות» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «החבורות» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.¹
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הדת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנתלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמכם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרי, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה : מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה : גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמראן 3 : 97.

אחרת, כי בסופכם אל רבונכם תחזרו, ואז יודיעכם את אשר עשיתם. כי הוא יודע חביני הלב.

8. כאשר תפגע באדם צרה, הוא יקרא אל רבונו ושב אליו,¹ אך כאשר אללה מעבירה בחסדו ממנו, הוא שוכח שקרא אליו לפני כן,² ומצטרף לאללה אלילים למען התעות מדרכו. אמר, התענג לד מעט על כפירתך, כי אתה בין אנשי האש.³

9. (הדומה כופר כזה) למי ששומר על מועדי התפלה במשך הלילה, בסגידה או בעמידה, ונזהר מפני העולם הבא ומקוה לרחמי רבונ? אמר, האם דומים בעלי דעת לחסרי דעת? רק אנשי בינה ודעת יזכרו.

קטע 2

10. אמר, הוי עובדי (עובדי אללה) אשר האמינו! יראו את רבונכם. לאללה אשר עשו הטוב בעולם הזה יקבלו טובה (בעולם הבא).⁴ וארץ אללה רחבה היא,⁵ ולבעלי הסבלנות ישלם שכרם בלי חשבון.

11. אמר, נצטויתי לעבד את אללה, תמים עמו בדת,

12. ונצטויתי להיות ראשון המסלמים.⁶

13. אמר, ירא אני מענש יום עצום אם לא אצית לרבוני.⁷

14. אמר, את אללה אעבד תמים עמו בדתי,

15. עבדו אפוא את אשר רציתם מבלעדיו. אמר, האובדים הם אלה אשר אבדו נפשותיהם ובני משפחותיהם יום התקומה. באמת זה הוא האבדון הגלוי.⁸

16. להם מעליהם צללים של האש ומתחתם צללים. זה הדבר אשר בו יפחיד אללה את עבדיו. הוי עבדי! על כן יראוני.

17. ואלה שהתרחקו מן הטאע'ות⁹ ונמנעו מלעבד אותה, וישוּבו אל אללה, להם הבשורה הטובה. על כן בשר טובות לעובדי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת ינוס 10 : 12.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת ינוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדַבֵּר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאָן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיף אֱלֹהָהּ וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דָּבַר הָעֶנֶשׁ, הָאֵתָה תַצִּיל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶנֶם)?
20. אָבֵל הִירָאִים אֶת רְבוּנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיּוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתָם זֹרְמִים נְהָרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֱלֹהָהּ שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהָהּ מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵף אוֹתָם בְּמַעְיָנוֹת.¹ וְאַחֵר כֶּךָ יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מִסּוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתַּנֵּבֵשׁ וּמַצְהִיב, וְאִזּוֹ יִהְיֶה אוֹתוֹ לְרִסְיָסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה,
לֹאֲנָשִׁי בִינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֱלֹהָהּ אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֶסְלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רְבוּנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?³ אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מִזְכוֹר אֱלֹהָהּ.
בְּתַעֲהָ גְלוּיָהּ הֵם.
23. אֱלֹהָהּ הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדָבָרִים, סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רְבוּנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֶּךָ יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלַבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֱלֹהָהּ.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיף אֱלֹהָהּ אֶת מִי שְׁיִרְצָה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעַהוּ אֱלֹהָהּ, אִין לוֹ מִדְרִיף.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגֹּן עַל נַפְשׁוֹ בְּכִנּוּי מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הָאֶכְזָרִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
(בְּגִלָּל שְׂנֵידֵי אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לָגֶן עֵדֶן?)⁵ וַיֹּאמֶר לְכּוֹפְרִים,
טַעְמוּ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּנִיָּהם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה (הַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיִּבּוֹא
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִמָּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֱלֹהָהּ נָתַן לָהֶם לְחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22 ; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האילילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עוזו ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִתְנַהֲגוּ לְפִי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לְפִי אֲמוֹנָתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֲנֹשׁ נֶחֱחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרָאן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שֶׁיִּקְבֹּל אֶת הַהִדְרָכָה יִיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְּעָה הָרִיחוּ מִתְּעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֲלָלָה יֶאֱסֹף אֶת הַנִּשְׁמוֹת בְּעֵת מוֹתָן, וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעֵת שְׁנָתָן. וְיַחֲזִיק אֶתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעֵת מוֹעֵד. אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת לְאַנְשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֲלָלָה מְלִיצִים! אָמַר (מוֹחַמַד), אֶפְלוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוּמָה, וְלֹא יִבְיִנוּ דְּבָר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחַמַד), לְאַלְלָה שִׁיכֵת הַהִמְלָצָה כְּלָה,³ בַּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵלָיו תִּחֲזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֲלָלָה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוּלָם אִם יִזְכִּירוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוּלָתוֹ, יִשְׁמָחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֲלָלָה! בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְעֵלִים וְהַגְּלוּי, אַתָּה תִשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הָיָה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הָיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֲנֹשׁ בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֲלָלָה הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הַרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֲנֹשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּוּ.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרָא אֵלֵינוּ. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאַתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֲלָלָה שֶׁאֲנִי רְאוּי לָזֶה) נָתַן לִי זֶה. אָמְנָם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוּלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֵלָה אֲשֶׁר קִדְמוּ לָהֶם אָמְרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֵלָה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם כֶּה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10 : 108 ; סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו ופגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה ונעשו.¹
52. האינם יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפרנסה למי שירצה? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתאצשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחים.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכן אחרי הטוב (הקוראן) שהירד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחישו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לוי הדריך אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לוי היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכון לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגיון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-סא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבְיָדוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֶיךָ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפָּלִים בְּיָמִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בָּהֶם בְּמָקוֹם, פָּרַט לְאֱלֹהֵה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יִקוּמוּ וְיִבִּיטוּ.

69. אֵז תֹּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקָס הָרָשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וְיִוָּבְאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וְיִשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא יִקְפְּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו (מִן הַמִּלְאָכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקֶּרְבְּכֶם, וְקָרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנָכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אָמֵן כֵּן. אוֹלָם יָבוֹא בְּצֶדֶק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכֹּסֵסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם שֶׁבּוּ תִשְׁאַרוּ לְנֶצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הַיְהִירִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן עֵדֶן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו,
יִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכִּנְסוּ וְהִשְׁאַרוּ כָּאֵן לְנֶצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18 : 49.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחוֹתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֹּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֹן עֵדֶן בְּאֲשֶׁר נִחְפָּץ. אַכֵּן מָה טוֹב שְׂכַר הָעֲמֵלִים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֵּס הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רַבּוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּיְנִיָּהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת ע' אֶפֶר הַסֵּלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמואמן, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסֵּלְחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלְחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ. ¹
2. הספֿר הַזֶּה (הקורֿאן) הוֹרֵד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחֵמַד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהָ הָעֶזְיֹז וְהַיּוֹדֵעַ,
3. הַסִּלְחָן לַחֲטָאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוִיט קִשּׁוֹת, ² וּבַעַל הָאֲמָצְעִים הָרַבִּים, ³ אֵין אֱלֹהָ בִּלְעָדָיו, וְסוּף כָּל־ס לַחֲזֹר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנַכְּחִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ, ⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָ (מוֹחֵמַד) אִפּוּא הַסֵּתוּבְבוּתָם בְּאַרְצוֹת לְמַסְחָר וְעֵסֶק. ⁵
5. כָּפְרוּ לַפְּנִיָּהֶם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים. ⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְּנָה לַפְּנֵעַ בְּשָׁלִיחַ שְׁלָחָה. הֵם הַתְּנַכְּחוּ בְּשׂוֹא כָּדִי לַהֲפָרִיד בּוֹ אֶת הָאֲמָת, וְאוֹלַם אֲנִי הָעֲנִשְׁתִּי אוֹתָם, וַיִּמָּה קָשָׁה הָיָה עֲנֹשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רַבּוֹנָדָ כִּי הַכּוֹפְרִים סוֹפֶם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהָ (הַמִּלְאָכִים) הַנוֹשָׂאִים אֶת כָּס הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רַבּוֹנָם וַיִּאֲמִינוּ בּוֹ, וַיִּבְקְשׁוּ סְלִיחָתוֹ לְמַאֲמִינִם, רַבּוֹנֵנוּ! אֶתָּה מְקִיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת, ⁷ סִלַּח אִפּוּא לַאֲשֶׁר שָׁבוּ וַיִּלְכוּ בְּדַרְכָּד, וּשְׁמַר עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׁאוֹל. ⁸
8. רַבּוֹנֵנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גְּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאֲבוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצִאֲצֵאֵיהֶם, כִּי אֶתָּה הָעֶזְיֹז וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות: ע'אפר 40; פוצלת 41; אש-שורא 42; אז-ז'ורוף 43; אד-דוח'אן 44; אל-ג'אתייה 45; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14: 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; וסורת לוקמאן 31: 24.

6. ר' סורת הוד 11: 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6: 80; סורת אל-אעראף 7: 89; וסורת טא. הא 20: 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2: 201; וסורת אאל עמראן 3: 16.

9. וַשְׁמֹר אוֹתָם מִן הָרָעוֹת, וְאַשֶּׁר תִּשְׁמֹר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הָרָעוֹת, הִנֵּה רַחֲמֵתוֹ, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה .

קטע 2

10. יִקְרָאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בְּגִיחָהֶם), שֶׁנֶּאֱתָו שֶׁל אֱלֹהָ כְּלַפִּיכֶם גְּדוֹלָה מִשְׁנֶאֱתַתְכֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהַקְרָאָכֶם לְהֶאֱמִין וּכְפָרְתֶם.

11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רַבּוֹנָנוּ! הִמֵּת אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְהַחֲלִית אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְאַנְחָנוּ מוֹדִים בְּחַטָּאֵינוּ. הֲאֵם יֵשׁ דֶּרֶךְ לְצֹאת מִכָּאן (מִן הָעֶנֶשׂ הַזֶּה)?¹

12. (וְאַזּוּ יֹאמֶר לָהֶם, לֹא!) הָעֶנֶשׂ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כְּאֶשֶׁר יִקְרָא אֱלֹהָ לְבַדּוֹ, כְּפָרְתֶם, וְאוּלַם כְּאֶשֶׁר צָרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּיִּים הֶאֱמַנְתֶּם (בָּהֶם), אַכּוּ הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר,

13. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מִזוֹן, אֵד רַק הַחוֹזֵר בְּתִשְׁבָּה יִזְכֹּר (אוֹתוֹת וּחֲסֵד רַבּוֹנוֹ).

14. קִרְאוּ רַק אֶל אֱלֹהָ וְהִיוּ מְסוּרִים בְּאַמוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מָאָסוּ הַכּוֹפְרִים.

15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלַח אֶת הַרוּחַ (הַהִשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ לְמַעַן יִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּפְגֵּשׁ (יוֹם הַדִּין),

16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשִׁיּוּפִיעוּ כֻּלָּם לִפְנָיו, לֹא יִסְתִּירוּ דִּבְרֵי מַאֲלָה. לְמִי הַמְּלוּכָה הַיּוֹם? לְאֱלֹהָ הָאֶחָד הַמִּנְצָח.

17. הַיּוֹם יִשְׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אִין כָּל עֹשֶׂק הַיּוֹם, כִּי אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.

18. וְהִזְהֵר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יִקְרַב פְּתָאוֹם (יוֹם הַדִּין), כְּאֶשֶׁר הִלְבָּבוֹת עַד לָגְרוֹן יִגְעוּ,² וְהֵם יִחַנְּקוּ מִפֶּחַד. אִין לְכּוֹפְרִים כָּל קְרוֹב רַחוּם, וְלֹא מְלִיץ יִשָּׁר אֲשֶׁר דִּבְרִיו נִשְׁמָעִים,

19. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִמִּבְט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְּכַנְּנִים לַעֲשׂוֹת וּמָה שֶׁנִּסְתֵּר בְּלִבָּבוֹת,

20. וְאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּאַמֶּת, וְאוּלַם אֵלָה (הַשְּׂתַפִּיִּים) אֲשֶׁר יִקְרָאוּ אֵלֵיהֶם מִבְּלָעָדוֹ, לֹא יִשְׁפֹּטוּ בְּמֹאוּמָה. אַכּוּ אֱלֹהָ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאָה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפנייהם! הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא הנה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברורים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברורה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארו, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הניחו לי ואהרג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבוניכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבוניכם! אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ידבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריד את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה בפאשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריד אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאייהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהֶג עִם נוֹחַ וְעָאד וְת' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחוּרֵיהֶם.¹ אֵלְלָה אֵינוֹ רוֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעִבְדֵּיו.
32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יֵרָא אֲנִי לְגוֹרְלְכֶם בְּיוֹם הַקְרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),
33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרַח (מִהֶעֱנֹשׁ), אֲבָל לֹא יִהְיֶה לְכֶם מְגוֹנוֹן מִפְּנֵי אֵלְלָה, וּמִי שִׁיתַּעָה (אוֹתוֹ) אֵלְלָה אֵין לוֹ מִדְרִיד.
34. וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְכָּנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֶתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלְלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּן מִתַּעָה אֵלְלָה אֶת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.
35. אֵלְהָ אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבֵּר אוֹתוֹת אֵלְלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְּנַהֲגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלְלָה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכֵן יַחֲתֹם אֵלְלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֵץ וְעָרִיץ.
36. וְאֲמַר פְּרַעַח, הַאֲמֹאן (הֶמָּן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשָּׁעָרִים,²
37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֶעֱלֶה אֶל רִבּוֹנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקְרוֹ. וְכֵן קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרַעַח רַע מַעֲשֵׂיו, וְהִרְחִיק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלְלָה, אֵד הַמְזַמָּה שֶׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִידוֹן.

קטע 5

38. אֲזִי אֲמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרַי וְאֲדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.
39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמַנִּית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹל הַנֶּחֱצֵחַ.
40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבַּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלְהָ יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן וְיִפְרְנְסוּ בּוֹ בְּלֵי חֶשְׁבוֹן.
41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֶתְכֶם לְבוֹא אֶל הַיְשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֶתֶם תִּזְמִינוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?
42. אֶתֶם מְזַמִּינִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאֵלְלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֶת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמִּין אֶתְכֶם אֶל הָעִזּוֹז וְהַסּוֹלַח.
43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֵלְיוֹ (עֲבוֹדַת הָאֵלִילִים) אֵינוֹ רָאוּי שִׁיקְרָאוּ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלְלָה סוֹפְנוֹ לְטוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוּאָה טוֹב אֶת עַבְדֶּיךָ,
45. וְאָכַן הֶצִּיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מִהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנָשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקֹר וְעָרֵב,¹ וּבַיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכַאֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחַיֵּינוּ הֵינּוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֶלֶק מִן הָעֵנֶשׁ?
48. וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלְנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ כָּבֵד שֹׁפֵט בֵּין הָעַבְדִּים שְׁלֹוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רְבוֹנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק לְיוֹם אֶחָד אֶת הָעֵנֶשׁ.
50. וַיֹּאמְרוּ (הַמְּלָאכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וַיֹּאמְרוּ, אָמֵן כֵּן, וַיֹּאמְרוּ, קְרָאוּ (אֶתֶם) אֶפּוֹא לְאֱלֹהָהּ, אֵד אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֵלָּא לְשׁוֹא.
- קִטְעַ 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַיּוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִידִים (יוֹם הַדִּין),
52. בַּיּוֹם לֹא תוֹעִיל לְכוֹפְרִים כָּל הַצִּטְדֻקוֹת, וְהַקְלָלָה תִּהְיֶה מִנֵּת חֶלְקִם, וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַמַּעֲוֹן הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנַקְנוּ לְמוֹסָא הַדֶּרֶכָה וְהוֹרְשָׁנוּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדֶּרֶכָה וְאוֹת הַזִּכְרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאַתָּה (הַנְּבִיא) הַתְּאָזֵר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הַבְּטַחְתָּ אֱלֹהָהּ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָד, וְשִׁבַּח וְהִלָּל אֶת רְבוֹנְךָ עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינֶם רוֹצִים אֵלָּא לְהַשִּׁיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרוּאָה.

1. הַמִּקּוֹם הַזֶּה נִקְרָא «אֶל-בְּרוּחַ» וְהוּא מַעֲיִן מַחֲצִיחָה בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא.

2. הַהִבְטָחָה לְנִבְיָא הִיא, שֶׁהוּא יִצָּחַ עַל כָּל אוֹיְבָיו, וְדַת הָאִסְלָאִם תִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָעוֹלָם. כָּל זֶה תִּתְגַּשֵּׁם כִּבְר.

57. אָכוּ בְּרִיאת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִבְּרִיאת הָאָדָם,¹ וְאוֹלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ, וְלֹא אֱלֹה שֶׁהָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לַעֲוִשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאוּד אַתֶּם שָׁמַיִם לֵב לֹאזְהָרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא לֹלֵא כָּל סֶפֶק, אָבֵל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מֵאֱמִינִים בָּזָה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קְרָאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֵד השִׁחְצָנִים הַרוֹאִים עֲצָמָם גְּדוֹלִים וְחֲשׁוּבִים מְדִי לַעֲבֹד אוֹתִי, וְכִנְסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה לַמְּנוּחָתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטָה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֵד רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעְדּוֹ. כִּיצַד אִפּוּא תִסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאִמָּנֶם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָ סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וְיִצֹר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יְפוֹת, וְהִעֲנִיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לְאֶחָל וְלִשְׁתוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחַי, וְאֵין אֱלֹה זוֹלָתוֹ. קְרָאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאֱמוּנָתוֹ. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלֵי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֱלֹהָ, לְאַחַר שֶׁבָּאוּ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוֹיֵתִי לְהִתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יִצֹר אֶתְכֶם מִעֶפֶר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶה, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְבַּגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וְיֵשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיַעֲשֶׂה שְׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מְסִיָּם, וְלִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.³
68. הוּא הַמַּחְיָה וְהַמְמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבָרָא דָּבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.⁴

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חִגִּי 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינך רואה את המתוכחים בדבר אותות אלה כיצד יסטו (מן האמת)?¹
70. אלה שכחשו בספר (הקוראן) ובאשר שלחנו את שליחינו, סופם שיכירו בטעותם.
71. כאשר הכבלים בצואריהם והשלשלאות (ברגליהם), אז יגרו, ואל תוך המים הרותחים, ובאש ישרפו,
72. אז יאמר להם, איפה הם אשר הייתם משתפים
73. לאלה? הם יאמרו, תעו מאתנו,² אך אנחנו לא קראנו לפני כן אל דבר, כזאת יתעה אלה את הכופרים.
74. זה לכם עקב אשר חטאתם והייתם שמחים בארץ בלי צדק, ועקב אשר הייתם גאים במעשיכם.
75. הכנסו משערי גיהנם להשאר בו לנצח. אכן רע מושב השחצנים.
76. (ואתה הנביא) התאזר בסבלנות כי הבטחת אלה אמת היא. בין אם נראה לך חלק מהענש שהבטחנו להם, או נחזיר אותך אלינו (תמות לפני בואו), סופם שכלם יוחזרו אלינו.
77. לפניך שלחנו שליחים, מהם אשר ספרנו לך, ומהם לא ספרנו לך. ואין לו לשליח להביא אות אלא ברשות אלה. לכן, כאשר תבוא פקדת אלה, יתקדם משפט צדק, ועובדי השוא יהיו המפסידים.

קטע 9

78. אלה הוא אשר נתן לכם את המקנים, מהם אשר תרכבו (עליהם) ומהם אשר תאכלו,³
79. וכן לצרכים אחרים כחפץ לבכם, ולמען תגיעו עליהם אל חפץ אשר בלבבותיכם. ועליהם ועל האניות תסעו.
80. כך מראה לכם אלה את אותותיו, לאיזה מאותות אלה תכחשו?

1. ר' סורת ינוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) בָּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם? הִם הָיוּ רַבִּים וְחִזְקִים מֵהֶם וּמִבְּסָסִים בָּאֶרֶץ יוֹתֵר מֵהֶם,¹ וְלֹא הוֹעִיל לָהֶם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ.
83. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים שִׁמְחוּ בְּמַה שֶׁבְּרָשׁוּתָם מִן הַדַּעַת, אֲדָּ לְבַסּוֹף הִקִּיף אוֹתָם הָעֶנֶשׂ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ.
84. כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת עֲנִשְׁנוּ, אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאַלְלָה לְבָדּוּ, וְכוֹפְרִים בְּמַה שֶׁהֵינּוּ מְשִׁתָּפִים עִמּוֹ.
85. אֲדָּ לֹא תוֹעִיל לָהֶם אֱמוּנָתָם כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת הָעֶנֶשׂ שֶׁלָּנוּ, דִּרְכּוֹ שֶׁל אֱלֹלָה בְּעַבְדּוֹ בְּצִדָּק, לָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם הַמִּפְסִידִים.

1. רבים יותר מאנשי מכה.

41

סִוֵּרַת פּוֹצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים

סורה זו נקראת «פּוֹצְלַת, הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים» משום שהמונח «פּוֹצְלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְךָ וְהֶרְחֵם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הִזָּה) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת הֶרְחֵמְךָ וְהֶרְחֵם,²
3. (הוא) סִפֵּר שֶׁבָּאָרוֹ אוֹתוֹתָיו מִפְּרָשִׁים, קוֹרָאן עֲרַבִּי לְבִנֵּי אָדָם יוֹדְעִים,³
4. מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר, אָבֵל מִרְבִּיתָם פָּנוּ עֵרָף וְלֹא רָצוּ לְשִׁמְעַ לּוֹ.
5. וְאָמְרוּ, לְבוֹתֵינוּ מְכַסִּים בְּכֹסֵי עֶבֶה אֲשֶׁר מוֹנֵעַ אוֹתָנוּ לְהִבִּין אֶת אֲשֶׁר
אֵתָהּ מְזַמִּין אוֹתָנוּ אֵלָיו, וְאֶזְנֵינוּ כְּבִדּוֹת מִשְׁמוֹעַ אֲשֶׁר אֵתָהּ אוֹמֵר,⁴ וּבִינָנוּ
וּבִינְךָ יֵשׁ מְחִיצָה. עֲשֵׂה אִפּוֹא, וְאֵף אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים.
6. אָמַר, אָכֵן אֲנִי אָדָם וְאֲנִי כְּמוֹכֶם, אֵף מִן הַשָּׁמַיִם הוֹשֶׁרָה לִּי כִּי אֱלֹהֵה הוּא
אֱלֹהֵה אֶחָד,⁵ הֵיוּ אִפּוֹא נְכוֹנִים עֲמוּ וּבִקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ. אוֹי לְפָגְנִיִּים,
אֲשֶׁר אֵינִם נוֹתְנִים אֶת הַצִּדְקָה, וּבְעוֹלָם הִבָּא הֵם כּוֹפְרִים.⁶
8. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב לָהֶם שָׁכַר בְּלָתִי מִגָּבֵל.

קטע 2

9. אָמַר, הָאֵם אַתֶּם כּוֹפְרִים בּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הָאָרֶץ בְּיוֹמִים,⁷ וַתַּעֲשׂוּ לוֹ
שְׁוִים! (הַבּוֹרָא) הִזָּה הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
10. וְקָבַע בָּהֶם הָרִים יַצִּיבִים,⁸ וַיִּבְרָךְ אוֹתָהּ, וְקָצַב בָּהֶם מְזוֹנוֹתֶיהָ בְּאֶרְבָּעָה יָמִים,
לְמִי שֶׁבָּרְצוֹנוּ לְלִמּוֹד עַל כָּךְ.⁹
11. אַחֲרֵי כֵן הִתְנַשָּׂא אֶל הַשָּׁמַיִם, וְהֵם עָשׂוּ, וְאָמַר אֲלֵיהֶם וְאֵל הָאָרֶץ, בּוֹאוּ
בְּרָצוֹן אוֹ בְּהִכָּרַח, אָמְרוּ, נִבּוֹא מִרְצוֹנֵנוּ הַטּוֹב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכך רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קישט במאורות ובמשקם, לפי פקדתו של העוזר והיודע.
13. אם יסורו (הכופרים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות' מוד,
14. כבאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אלה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בדבר אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אלה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עם ת' מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בעורון במקום הדרכה, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו ויראו את אלה.

קטע 3

19. וביום שאובי אלה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אלה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליה תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אלה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברים זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלה, האש. להם בזה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלה הוא רבוננו, והיו ישרים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאוו נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך לידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משגת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באלה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וימאותותיו, הלילה והיום והשמש והירח. אל תסגדו לא לשמש ולא לירח וסגדו לאללה אשר יצר אותם. אם אתם עובדים אותו.
38. ואם יתנשאו (מעבדו), הנה אלה (המלאכים) אשר את רבונך משבחים אותו לילה ויום ולא ימאסו.
39. וימאותותיו, הנך רואה את האדמה צחיחה. וכאשר נוריד עליה את המים היא חיה ומתפתחת (ומצמיחה גדולים). אלה המיחה אדמה כזו יחיה גם את המתים כי הוא הכל-יכול.
40. אכן אלה אשר יכפרו באותותינו לא יעלמו מעינינו. מי יותר טוב? זה אשר ישלך אל האש, או זה אשר יבוא בבטחה ביום תחיית המתים? עשו כרצונכם כי הוא רואה את מעשיכם.
41. אכן אלה אשר כחשו לאזהרה (הקוראן) כאשר באה אליהם (יענשו ביום הדין). ואכן הוא ספר רב-עצמה,
42. לא יבוא בו השקר לא מלפניו ולא מאחוריו, הוא הורד מן השמים מאת החכם ורב-תפארת.
43. כל אשר יאמרו לך, כבר נאמר לשליחים אשר היו לפניך, רבונך הוא אמנם רב-סליחה אולם גם רב-ענש מכאיב.
44. לו הורדנו את הקוראן בשפה זרה,¹ היו אומרים, למה לא פורשו אותותיו (בערבית)? (ספר) בשפה זרה (ונביא) ערבי? אמר, למאמינים הוא הדרך ומרפא, ואלה אשר לא יאמינו כבדו אזניהם משמוע, עורו הוא עליהם.² אלה כמי שקוראים אליהם ממקום רחוק.

קטע 6

45. כבר נתנו את הספר (התורה) למוסא, ואולם נחלקו בו. ולולא החלטה קודמת מרבונך היה כבר פוסק בחלוקי הדעות שביניהם. הם אכן מעוררים בו (בקוראן) ספקות.
46. העושה טוב מיטיב לעצמו והעושה רע מזיק לעצמו, ואין רבונך מקפח את עבדיו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 103; וסורת אש-שוערא' 26: 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 171; וסורת אל-אסרא' 17: 82.

חלק 25

47. אֱלֹו תָשׁוּב דַּעַת «שְׁעַת הַדִּין». ¹ אֵין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֲטִיפִיו, ² וְאֵין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלְדֵת אִם לֹא בְדַעְתּוֹ. ³ בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֶלְלָה) אֲלֵיהֶם (לְפָנַיִם), «הֵיכֵן שְׁתַּפִּי?» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אֵין בֵּינֵינוּ מִי שְׁיַעִיד».
48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם לְפָנַי כּוֹ, וְרָאוּ כִי אֵין לָהֶם מִפְּלֹט.
49. אֵין בּוֹ אֶדָם מִתַּעֲנִיף לְבִקֵּשׁ טוֹב לְעַצְמוֹ, אֶדָם כְּשִׁפּוֹנְעַת בּוֹ רָעָה הוּא מִמָּהֵר לְהַתִּיאֵשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.
50. וְאִם נִטְעִים אוֹתוֹ מִרְחֲמֵינוּ אַחֲרֵי שְׁפָנְעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמֶר, זֶה לִי, וְאֵינִי חוֹשֵׁב כִּי «שְׁעַת הַדִּין» תִּקּוּם, אִם אֲנִי אָשׁוּב אֶל רְבוּנִי, תִּהְיֶה לִי אֶצֶלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֶדָם אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנִטְעִים אוֹתָם עֲנֵשׁ קֶשֶׁה.
51. כְּשִׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאֶדָם הוּא סוּטָה, אֶדָם כְּשֶׁהֲצָרָה פּוֹנְעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תִּפְלָה רַבָּה. ⁴
52. אָמַר, הַחֲשִׁבְתָּם עַל זֶה שָׁאֵם הַקּוֹרְאָן הוּא מֵאֶלְלָה וְאַתֶּם כִּפְרָתֶם בּוֹ, הֵיטֵב תוֹעָה גְדוֹל יוֹתֵר מִן הַמִּפְלִיגִים בְּמַחְלוֹקֶת?
53. אֲנוּ נִרְאָה לְכוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פְּנוֹת הָאָרֶץ וּבִהֶם עֲצָמָם, עַד שְׁתִּתְּבָרֵר לָהֶם הָאֶמֶת. הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם שְׁאֶלְלָה עַד לְכָל דְּבָר? ⁵
54. הֵם מְטִילִים סֶפֶק בְּפִגִּישָׁה עִם רְבוּנָם, אֶדָם הוּא מְקִיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דְּבָר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינוס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 166.

42

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּרָא הֶהֱתִיעָצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתִיעָצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתִיעָצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהוס פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התיעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הֶהֱתִיעָצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהֵ הָעֶזֶז וְהַחֲכָם הוֹרִיד אֵלַיִךְ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגִּלּוֹת) לְנִבְיָאִים שֶׁקָּדְמוּ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הָעֲלִיּוֹן וְהָעֶצוּם.
5. כִּמְעֵט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מַעְלֵיהֶם (מַעְצָמַת אֱלֹהֵ), וְהַמַּלְאָכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתַהֲלֵת אֱלֹהֵ וּמִבְקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אַכֵּן אֱלֹהֵ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקַחוּ לָהֶם מַגְנִים מִבְּלַעַדְיוֹ, אֱלֹהֵ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עָלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכִד גְּלִינוּ לָךְ קוֹרְאָן עֲרַבִי, כִּדִּי שְׁתִּזְהִיר אֶת אִם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הָאֶסְכָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סֶפֶק בּוֹ. חֶלֶק בְּגוֹ וְחֶלֶק בְּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהֵ הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מַגֵּן וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקַחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדְיוֹ מַגְנִים? הֵן אֱלֹהֵ הוּא הַמַּגֵּן, וְהוּא הַמַּחְיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
10. וְכִל דְּבַר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהֵ. זֶה אֱלֹהֵ רַבּוֹנִי, עָלָיו סִמְכָתִי וְאֵלָיו אָשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִיג מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִיגוֹת (נֶזְכָּר וְנִזְכָּרָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזְדַּוְּגוּת אֶתְּךָ). אֵין כְּמוֹהוּ דְּבַר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5: 48; וסורת הוד 11: 118.

12. אֲשֶׁר בָּיְדוּ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִנְבֵּלָה לְאֲשֶׁר יִרְצֶה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
13. חֶקֶק לָכֶם לִדְת לִפִּי מֶה שְׁצִנָּה לְנוֹחַ (נח), וּמֶה שְׁגָלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָהָהִים וְאֵת מוֹסָא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְּמוּ אֵת הַדֵּת וְלֹא תַחֲלִקוּ בָּהּ, לִפְנֵינִים קֹשֶׁה לְקַבֵּל אֵת מֶה שְׁאַתָּה מַצִּיעַ לָהֶם. אֲלֵלָה יִבְחַר לְקָרֵב אֱלֹהֵי אֵת מִי שְׁיִרְצֶה מִעֲבָדָיו, וּמִדְרִיד אֱלֹהֵי אֵת הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
14. וְלֹא נַחֲלִקוּ (הַפְּגָנִיִּים) אֶלָּא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֱלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינֵיהֶם,² וְלֹלָא הַחֲלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מְסִים, כְּכֹר הִיָּה פּוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָה שְׁיִרְשׁוּ אֵת הַסִּפְרָא מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְּמוּת סִפְקוֹת וְנִשְׁדוּת בִּיחֹס אֱלֹהֵי (הָאֶסְלָאִים).
15. וּלְזֹאת קָרָא אֲפּוֹא (לְעִבּוּדֵת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאֵל תִּלְוֵךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סִפְרָא שֶׁאֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטִיּוֹתֵי לְנֶהֱג בְּצִדֵּק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, לְנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכְחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֵאָסֶף אוֹתָנוּ יַחַד, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֱלֹהֵי.
16. וְאֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדִבְרֵי אֲלֵלָה אַחֲרֵי שְׁנַעְנוּ לוֹ, טַעְנַתָּם בְּטִלָּה אֲצֵל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצַפּוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵת הַסִּפְרָא (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמְתָּה, וְהוֹרִיד אֵת הַמַּאֲזִנִּים,⁶ וּמִנִּין לָךְ לַדַּעַת שְׁשַׁעַת הַדִּין קְרוּבָה?
18. אֵלָה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שְׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחֲיִשָּׁה, וְאוֹלָם הַמַּאֲמִינִים בָּהּ מִלֵּאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיִוְדָעִים כִּי הִיא אֻמָּת. אֲבָל אֵלָה הַמִּתְנַפְּחִים בְּדִבְרֵי שְׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בְּתַעֲיָה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֻמָּת).

קטע 3

19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעֲבָדָיו וְהוּא מְפָרְנֵס אֵת מִי שְׁיִרְצֶה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם תִּבָּא, נִרְבָּה לוֹ אֵת זִרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת חוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אלהה? לולא דבר הפסיקה (שפסק אלהה לדחות את ענשם), אז הנה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיצרצו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אלהה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אלהה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אלהה? אם ירצה אלהה, יחתם על לבד. אלהה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, ויודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו הנה אלהה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזות בארץ ועושקים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוחכם להתנגד (לאלה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובה
לקח לבגלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק להם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה
הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעס
יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי
התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמותה.¹ אך מי שישלח וישלים, שכוזר על אלה, כי הוא
אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ
בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים
המעלים והמקבילים אצל אלה.
44. כל מי שיתענה אלה, לא יהיה לו מושע. ותראה את הפושעים כאשר
יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנום), והם נכנעים מן ההשפלה
ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם
המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים.
הכופרים יהיו נתונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתענה אלה
אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שִׁבּוּא יום מֵאֵת אֵלֶּה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לִמְנַע בּוֹאוֹ. אֵין לָכֶם כָּל מִקְלָט בַּיּוֹם הַהוּא, וְלֹא תוּכְלוּ לְהִסְתַּתֵּר.¹
48. וְאִם יִפְנוּ עֲרָךְ, הִנֵּה לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.² אֵין עֲלֶיךָ אֵלָּא לְהִזְהִיר אוֹתָם.³ כָּכָל שְׁנִטְעִים אֶת הָאָדָם מִרְחֻמִּינוּ, כֵּן יִשְׁמַח, אֲדָּא אַחֵר כִּד תִּפְגַּע בָּהֶם רָעָה בְּאֶשֶׁר קִדְמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, אִזּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר בּוֹ.
49. לְאֵלֶּה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, יִבְרָא אֶת אֶשֶׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצֶה נִקְבוֹת, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצֶה זְכָרִים,
50. אוֹ יִתֵּן לָהֶם מַשְׁגִּי הַמַּיִנִּים, זְכָרִים וּנְקִבוֹת, וַיַּעֲקֹר אֶת אֶשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ וְיָכוֹל.
51. אֵלֶּה לֹא יִדְבֵּר לְאָדָם אֵלָּא בְּהִתְגַּלּוּת אוֹ מֵאַחוּרֵי מָסָךְ, אוֹ יִשְׁלַח שְׁלִיחַ (מִלְאָךְ כְּמוֹ ג' בְּרִיל) יִגְלֶה בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּה (אֶת מֶה שְׂאֵלֶּה רוֹצֶה לְגַלּוֹת), כִּי הוּא עֲלִיוֹן וְחָכָם.
52. כִּד גְּלִינוּ לָךְ רוּחַ מֵאַתְנּוּ (הַקּוֹרְאָן). לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ (לִפְנֵי כֵּן) מֶה הוּא הַסֵּפֶר וּמֶה הִיא הָאֱמוּנָה, וְאוּלָּם עָשִׂינוּ אוֹתוֹ לְאוֹר אֶשֶׁר בּוֹ נִדְרִיךְ אֶת אֶשֶׁר נִרְצֶה מִבֵּין עַבְדֵּינוּ, וְאַתָּה תִּדְרִיךְ בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר,
53. דִּרְכוֹ שֶׁל אֵלֶּה אֶשֶׁר לוֹ כָּל מֶה שְׁבִשְׁמִים וּבְאָרֶץ. וְאַל אֵלֶּה חוֹזְרִים כָּל הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶזְ-זוּחִ'רוּף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶזְ-זוּחִ'רוּף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פ' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רוף 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותנו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שילעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשא אל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזוז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אוס אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאִכּוּ אֶנְחֵנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹
15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעַדְדֵי חֶלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אִכּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר גָּלוּי.²
- קטע 2**
16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וַיְבַרֵךְ אֶתְכֶם בְּבָנִים?³
17. וְאִכּוּ בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טַעַנּוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלֵּא בְּכַעַס.⁴
18. מִהֲסוּג שֶׁמִּגְדָּלִים אוֹתָן בְּקִשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׂאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.
19. הֵם טַעַנּוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים עוֹבְדֵי הַרְחָמָן הֵם נִקְבוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאִיָּה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).
20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרְחָמָן לֹא עֲבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלָם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בַּדְּבָר הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.
21. הָאֵם נָתַנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סִפֵּר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?
22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֶנְחֵנוּ נוֹהֲגִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
23. אִכּוּ לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל מְזִהִיר בָּעִיר, אֲלֹא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֶנְחֵנוּ הוֹלְכִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
24. אָמַר, וְאַפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוּנְכֶם) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדָּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֶנְחֵנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.
25. לָכוּ, הִתְנַקְמְנוּ בָּהֶם, וִרְאֵה מָה הִיָּה סוּף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.
- קטע 3**
26. בְּאֶמּוֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עֵמוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים,
27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יִדְרִיכֵנִי.
28. וְהַשָּׂאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיַּמְתָּ בְּתוֹךְ צָאצָאִיו לְמַעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).
29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שְׂבָאָה אֵלֵיהֶם הָאָמֶת (דַּת הָאִסְלָאָם) וְשִׁלַּחַם (מוֹחֲמַד) גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וּכְאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֲמָת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף וְאֶנְחֵנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתֵּי הָעָרִים?¹
32. הָאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוּאָה)? אֶנְחֵנוּ חִלְקֵנוּ בֵּינֵיהֶם אֶת מַחֲתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמֵנוּ אַחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלָּתָם,² כְּדִי שְׁיִקְבֹּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׂרִוֹת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלָם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר יֵאָסֶפוּ.
33. וְלֹא שִׁיחִיו בְּגִי הָאָדָם לֵאמֹה אַחַת (כָּלָם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גִּגּוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהֵחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זָהָב, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבֹּא אֵצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרַחֲמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדָּרֶךְ הַיְשָׁרָה וְיִחַשְׁבוּ כִּי הֵם מַדְרִכִּים.
38. אוֹלָם כְּאֲשֶׁר גִּיעַ אֵלֵינוּ יַגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמְרַחֵק בֵּינִי לְבִינֶךָ כְּמֶרְחַק מִזְרַח מִמַּעֲרָב, כִּי חֵבֵר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בְּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אֶתֶם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תֻּכַּל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בְּתַעֲיָה מַחֲלֻטָּה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֶאֱסַף אוֹתָךְ אֵלֵינוּ (מוֹחֲמַד), אֶנְחֵנוּ נִנְקֵם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאֶה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֲדֵנוּ לָהֶם כִּי חֲזָקִים אֶנְחֵנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזָק בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדָרֶךְ הַיְשָׁר,
44. וְאָכֵן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) לָךְ וּלְבִנֵּי עַמּוֹךְ, וְעַתִּידִים אֶתֶם לְהִשָּׁאֵל (אֵיךְ הַתִּיַחֲסִתֶם אֵלָיו?)
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבְדֵם מִבְּלַעַדִּי הַרַחֲמָן?

1. שְׁתֵּי הָעָרִים : מִכָּה וְאֶט-טֶאֱאִיף. וְאִישׁ נִכְבָּד, הַכוֹוֹנָה הִיא לֹא-וּלִיד בֶּן אֶל-מוֹעִיִּירָה מִנְכַּבְדֵּי מִכָּה, אוֹ עֲרוּה בֶּן מִסְעוֹד הַתִּיִּקְפִי, מִנְכַּבְדֵּי אֶט-טֶאֱאִיף.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענישנו אותם (במכות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בבירת אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחת? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכל?
53. מדוע לא קשט בצמיד יזהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמד³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתוכח. אכן עם של מתוכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקדו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 23 - 25.

3. בני עמד : בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 159.

62. ולא ימנע אתכם השטן (לציית לי) הן הוא אויב גלוי לכם.
63. וכאשר בא עיסא באותות הבהירים, אומר, הבאתי אליכם את החכמה, ולמען אברר לכם את אשר נחלקתם בו. לכן יראו את אלה וציתו לי.
64. כי אלה הוא רבוני ורבוניכם לכן עבדוהו כי זוהי הדרך הישרה.
65. ונחלקו הסיעות השונות ביניהן. אוי לכופרים אלה מיום הענש המכאיב.
66. המחכים הם כי שעת הדין תבוא עליהם לפתע מבלי שפלו יגישו זאת?
67. האהובים יהיו ביום ההוא זה לזה כאוֹיִבִים, חוץ מן היראים.

קטע 7

68. הוי עובדי! לא פחד עליכם היום ולא יגון,
69. אלה אשר האמינו באותותינו והיו מסלמים.
70. הכנסו לגן עדן, אתם ובנות זוגכם, מאשרים תהיו.
71. יגישו להם כלים וגביעים של זהב, ובהם כל אשר תתאווה הנפשות וכל אשר יתענגו העינים עליו, שם תשארו לנצח.
72. זהו הגן אשר נחלתם בזכות מעשיכם.
73. לכם בתוכו פרי רב אשר ממנו תאכלו.
74. אולם הכופרים יהיו בענש בגיהנם לנצח,
75. ולא יוקל (הענש) מעליהם ויהיו אמללים ומיאשים לעולמים.
76. לא קפחנו אותם, כי הם קפחו את עצמם.
77. ויקראו, הוי מאלכי! שיעשים רבונך קח לנו. יאמר, אכן אתם נשארים (לנצח ביסורים).
78. כבר הבאנו לכם את האמת, ואולם רבכם היו שונאי אמת.
79. אם הם חרצו דבר (רע נגדך)? הנה אנחנו חורצים (מכינים להם ענש).
80. או אם הם חושבים שלא נשמע את סודם ודברי לחישתם? לא כן, ושלחינו (המלאכים) נצבים לידם ורושמים.
81. אומר, אלו הנה לרחמן בן, הייתי אני ראשון העובדים (אותו),
82. ושתבח שמו, רבון השמים והארץ, רבון כס המלכות, הוא נעלה מעל למה שהם מיחסים לו.

83. הנח להם אפוא להשית ולשחק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תחזרו.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם יתפללו מבלעדי לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעין.
87. אם תשא אל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבוני! אלה עם אשר לא יאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

44

סִוְרַת אֶדְ-דּוּחַ'אן הַעֲשֹן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דּוּחַ'אן, הַעֲשֹן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דוּחַ'אן, עֲשֹן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲשֹן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵקְנוּ וְהֶרְחִיבְנוּ

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אֲשַׁבַּע בְּסֵפֶר הַבְּרִיר (הַקּוֹרְאָן)!
3. הוֹרְדְנוּ אוֹתוֹ מִשְׁמַיִם בְּלִילָה הַמְבַרֵּךְ,² כִּי אָמַנְסָם הֵינּוּ מִזְהִירִים.
4. בּוֹ (בְּאוֹתוֹ לִילָה) מַעֲבִירִים מִהֲלוֹחַ הַשְּׁמַיִמִי לְמַלְאָכִים לְבַצֵּעַ כָּל עֲנָן אֲשֶׁר נִגְזַר,
5. צוֹ מֵאֲתָנּוּ, מֵאֲזוּ וּמֵתֵמִיד שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים,
6. בְּרַחֲמִים מִרְבוֹנָךְ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
7. רְבוֹן הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינִיָּה, אִם בְּטוֹחִים בְּאַמוֹנַתְכֶם אַתֶּם.
8. אִין אֱלֹהֵ זולָתוֹ, הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְהוּא רְבוֹנְכֶם וְרְבוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרַאשׁוֹנִים.³
9. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִשְׁתַּעֲשָׁעִים בַּהֲטֹלַת סֶפֶק בְּאַמָּת.
10. לָכוּ חֲכָה לְיוֹם בּוֹ יְבִיאוּ הַשְּׁמַיִם עֶשֶׂן גְּלוּי,
11. יִכְסֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם. זֶה עֲנֵשׁ מְכָאִיב.
12. רְבוֹנִי! הִסֵּר מֵעֲלֵינוּ אֶת הָעֶנֶשׁ, כִּי מֵאַמִּינִים אֲנַחְנוּ.
13. אוֹלָם בְּיוֹם הַהוּא לֹא יוֹעִיל לָהֶם, אִם הֵם יִזְכְּרוּ לְאַחַר שֶׁכָּבַר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחֲמִיד) שֶׁהִזְהִיר בְּרוּרוֹת,
14. אֲבָל הֵם פָּנוּ לוֹ עֶרֶךְ וְאָמְרוּ, מִלְּמַד (מִיִּשְׁהוּ לְמַד אוֹתוֹ) וְהוּא מִשְׁגָּע.
15. אוֹלָם אִם יִדְחָה הָעֶנֶשׁ לְזִמְן מָה, אַתֶּם תַּחֲזִרוּ לְכַפֵּירָה.
16. בְּיוֹם (הַהוּא) וְנִעְנֵשׁ (אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים) אֶת הָעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל, כִּי אֲנַחְנוּ נוֹקְמִים בָּהֶם.
17. וְכָבַר נִסִּינוּ לְכַנִּיָּהֶם (אֲנִשֵּׁי מִכָּה) אֶת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל פְּרָעָה, כֹּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מוֹסָא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמזיאן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נִאָּמַר אֲנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְנַשְּׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם בְּהִזְכָּחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי מִחֲסָה אֶצֶל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שֶׁלֹּא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאֲבָנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לִי, הִרְפוּ מִכִּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנִי, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אֲחֵרֵיכֶם,
24. וְעֵבֶר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אֲחֵרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנִנוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבֵּד,
27. וְחֵזִי רוֹחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כִּד הָיָה, וְאֶנְחֵנו הוֹרְשָׁנו כָּל זֹאת לַעֲמִים אֲחֵרִים.
29. וְלֹא בָּכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הַעֲנֵשׁ).

קטע 2

30. וּכְבֹר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנֵשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּד פְּרָעָה כִּי הָיָה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבֹר בְּחֵרְנוּ בָּהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוּ בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמָּד) אוֹמְרִים,
35. אֶנְחֵנו נְמוֹת פַּעַם אַחַת וְלֹא נִקּוּם לְתַחֲיָה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבֹר מִתּוֹ מִזְמָן) אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
37. הָאֵם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבֵעַ,² אוּ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֶיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָּרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאֵמֶת וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמּוֹעֵד לְכֻלָּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תּוֹבֵעַ: תּוֹאֵר שֶׁל מַלְכֵי חֲמִיר הַקְדוּמִים בְּתִימָן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה,¹ והם לא יוכלו להנצל,

42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזיז והרחום.

קטע 3

43. הנה עץ הזקום,²

44. מאכל לכופר,

45. רותח בבטנו של הכופר כמתכת צוקה,

46. כרתיחת המים החמים מאוד.

47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,

48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.

49. טעם (את הענש), הן אתה העזיז והנכבד.³

50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו.⁴

51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,

52. בגנות ומענינות,

53. ללבשו משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,

54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין,⁵

55. ויזמינו בהן (בגנות עדר) כל מיני פרות, והם בטוחים.

56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,

57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.

58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.

59. לכן המתן כי הם ממתינים.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 37.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוֵּרַת אֶל-גִּ'אֶתְיָה הַפּוֹרְעִים בְּרָדָּה

סורה זו נקראת «אל-ג'את'יה, הפורעים בְּרָדָּה», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «ג'את'יה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «ג'ת'י» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הפורעים בְּרָדָּה» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'את'יה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זְהוּ סִפֵּר (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעוֹזִיז וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבְבְרִיאַתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחֵיָה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאֶרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבַחֲלִיפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַנֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיָה בּוֹ הָאֶרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכּוּן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לָעַם מִשְׁכִּיל.
6. אֵלֶּה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לִפְנֵיךָ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָּה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבֹן מִרְכָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה וְקִרְאִים בְּפִנּוֹ וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשֹׁר לוֹ עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שֵׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶּה לָהֶם עֲנֹשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוּמָה, וְאִף לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
11. זְהוּ (הַקּוֹרְאָן) מְדַרִּיד מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנִם יַעֲנִשׁוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֶת הַיָּם, לְמַעַן יִשׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית : חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לַמַּאֲמִינִים לְסַלַּח לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שְׂבוּ יִגְמַל אֱלֹהֶה לְאֶנְשִׁים כָּרְאוּי לָהֶם.
15. הָעוֹשָׁה טוֹב מִיִּטִּיב לַעֲצָמוֹ, וְהָעוֹשָׁה רַע מְזִיק לַעֲצָמוֹ, וּבִסּוּף כֻּלְּכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
16. וּכְבָּר נָתַנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכָמָה וְהַנְּבוּאָה, וּפְרָגְסוּ אוֹתָם מִן הַמְטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמָנוּ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנָם).
17. כֵּן נָתַנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שְׁהָעֲנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכֵן רְבוֹנְךָ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.
18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּטָּה אַחֵר תֵּאֲוֹת אֱלֹהֶה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בְּפָנֶי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאֱלֹהֶה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
20. (הַקּוֹרְאֻ) הִנֵּה, הוּא אוֹר לִבְנֵי אָדָם וְהַדֶּרְכָה וְרַחֲמִים לְאֶנְשִׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֵלֶה שֶׁבִּחְרוּ בַּכְּפִירָה, כִּי דִינָם אֲצִלְנוּ כְּדִין הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב? כִּי בַחֲיֵיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קטע 3

22. וְאֱלֹהֶה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבִכְדֵי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
23. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיו אֶת תַּאֲוָתוֹ? הַתַּעֲהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעֵין וְיַחֲתֵם אֶת אֲזָנָיו וּלְבּוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיף אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נִמּוֹת וְנַחֲיָה בַחַיִּים אֱלֹהֶה, וְרַק הַזִּמְן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּכִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבּוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לַתַּחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִים.
26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחֲיָה אֶתְכֶם, אַחֵר כֵּךְ מִמֵּיתְכֶם, אַחֵר יֶאֱסַפְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סָפֵק בּוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אִז תִּרְאֶה וְהִנֵּה כָּל אִמָּה כּוֹרַעַת, וְכָל אִמָּה תִזְמֹן אֶל פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָה, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׁיכֶם.
29. זֶה פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמָּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיֵּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׁיכֶם.
30. וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, יִכְנִיס אוֹתָם רְבוֹנָם (אֶל גֶּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזְכִּיָּה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכוֹפְרִים יִשְׁאָלוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִינֵיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלָם אַתֶּם הַתִּנְשְׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִקְוִים, וְאֵין סֶפֶק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מָה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דִּמְיוֹן שׁוֹא וְאֵין אֵנוּ מֵאֱמִינִים בְּבוֹאָה.
33. וְאִז נִתְּגַלוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְיִקְיף אוֹתָם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אִז נֵאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שְׂאֵתָם שִׁכְחָתֶם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכוֹ מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִיהֶנֶם וְאֵין מִי שִׁיעֶזֶר לָכֶם,
35. מִשּׁוּם שֶׁשְׂמָתָם אוֹתוֹת אֵלֶּה לָלַעַג, וְחִיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לָעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְרְבוֹן הָאָרֶץ, רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזִּז וְהַחֲכָם.

46

סִוֵּרַת אֶל-אַחְקָאף גְּבָעוֹת הַחֹל

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְקָאף, גְּבָעוֹת הַחֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אֶל-אַחְקָאף» היה מקום מגורם של בני עַאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גְּבָעוֹת הַחֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם אֱלֹהֵי הָעֶזְרִי וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסֻסִּים,³ אֵךְ הַכּוֹפְרִים מַתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי? הָרָאוּ לִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הִבִּיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׁאֵרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵי קוֹרָא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמִים לֵב אֶל הַקּוּרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכַאֲשֶׁר יֵאָסְפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַּעֲבוּדָתָם.
7. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְגִּיָּה אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָה אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, אִם אָמְנָם בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֵּן עָלַי בְּפָנַי אֱלֹהֵי בְּמֹאמָה. הוּא הִיּוֹדַע בְּמָה אַתֶּם מְרַחֲבִים הַדְּבוּר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 2.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח כְּשָׁלִיחַ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בְּכֶם. אִין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי,¹ וְאִין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וַיִּבְרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוּתְכֶם! אֵלֶּלָה אֵינּוּ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹו הִיָּה טוֹב (בְּאַמּוּנָה בַּקּוֹרְאָן), לֹא הָיוּ מְקַדִּימִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכִּינּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרָכוּ בוֹ, הִרְיָהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקִּדְמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הִיָּה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דָּרָךְ וְרַחֲמִים, וְסִפְרָה זֶה (הַקּוֹרְאָן) מַצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשְּׁפָה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׁוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוּנָתְם בְּאֵלֶּלָה,² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם יָגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֶן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכּוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב וַיִּלְדָּה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב. תִּקּוּפַת הָרִיוּנוֹ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה אָמַר, רְבוּנִי! לְמַדְנִי וְהַדְרָךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדָה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמַּלְתָּ לִּי וּלְהוֹרִי,³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרָצוֹן לָךְ. וּבִרְכָנִי בְּאֲשֶׁר לְצִאֲצָאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לָךְ (הַמְסַלְמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֶן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֻמַּת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם!⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׂאָקוּם (מִקְבְּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲחָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֲמִן! הֵן הַבְּטַחַת אֵלֶּלָה אֻמַּת הָיָא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אִין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקִּדְמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת ינוס 10 : 15.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפנייהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יצגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.
- קטע 3**
21. וזכר את אחי עאד³ בהזיירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי ירא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפיחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבגרים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבוה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אונים לשמע, ועינים לראות, ולבבות להבין. אך אוניהם ועיניהם ולבבותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. הכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף : גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וּכְבֹר הַשְׁמִדְנוּ אֶת אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֲדָד וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוֹט), וּנְבָאָר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתִקְוָה שְׁיִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה.
28. וְלָמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִי אֶלְלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֶלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשִּׁקָּר אֲשֶׁר שָׁגוּ בּוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חֲבוּרָה מִן הַג' (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ סִפְרָא אֲשֶׁר הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוּסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
31. הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הֵעֵנוּ לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה (מוֹחֲמַד) וְהָאֲמִינוּ בּוֹ, כְּדֵי שְׁיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיָגוּ עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לְחִמֵּק בְּאַרְצָא, וְאִין לוֹ מִבְּלַעַדִי מִגְנִים. אֶלְלָה הֵם בְּתַעֲזִיחַ בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֶלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרָא לָהֶם), הֲאִין זֹאת אֱמֶת? וְיֵאמְרוּ, אֲמָנָם כֵּן, חֵי רְבוּנָנוּ. וְיֵאמְרוּ, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֵב אֲשֶׁר כָּפַרְתֶּם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוּת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיְצִיבִים בְּרוּחָם, וְאֶל תִּבְקֵשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שְׁיִרְאוּ מֶה שְׁנוֹעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יִחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאָרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוּפּוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אֲפּוֹא (זוֹ הַזְהָרָה לָהֶם) אֶלָּא הַמְשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-גין 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 106 : 3 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סורת מוחמד מוחמד

סורה זו נקראת «מוחמד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוחמד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוחמד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהֶרְחִיקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהֶאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יִכְפֹּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אֲכֹן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כִּכֶּה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לִבְנֵי אָדָם אֶת מִשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוֹאֲרָם² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הַיָּטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כְּזֹאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בְּעַצְמוֹ מְכַנֵּיעַ אוֹתָם, אֵד הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וְיִשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בְּעוֹלָם הַבָּא),
6. וְיִכְנִיס אוֹתָם לְגֹן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵד הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וְיִתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצְחוֹן).
8. אֵד הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאַרְץ וְרָאוּ מָה הֵיְתָה אַחֲרֵית קוֹדְמֵיהֶם! אֱלֹהָ הַשָּׁמִיד אוֹתָם, כִּד תִּהְיֶה גַם אַחֲרֵית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֵּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 167 ; וסורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 67.

קטע 2

12. אֱלֹהִים יִכְנִס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לַגִּנוּת זֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אֲדָּה הַכּוֹפְרִים יִתְעַגְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מְשַׁכָּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָךְ הַשִּׁמְדָּנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עֹזֶר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבִּגְדּוֹ הוֹכְחָה מִרְבוּנוּ לָזֶה שֶׁמַּעֲשָׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הֵלֶךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו?
15. הַמֶּשֶׁלׁ שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִיְרֵאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מְזֻכָּךְ. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לָאֱלֹהִים הַשּׁוֹהִים לְנַצַּח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מְעִיהֶם?
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתָה? הֵם אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֵטֶם אֱלֹהִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אֲדָּה אֱלֹהִים אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַהִדְרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֱלֹהִים לְהִדְרִיךְ וַיִּתֵּן יָרְאֵתָם אֶת אֱלֹהִים.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לַשַּׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע? הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהִזְכֵּר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זוֹלָת אֱלֹהִים, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֱלֹהִים יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַסִּתּוּבּוֹתֶיכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בְּלִילָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלֹאִי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַמִּצְוָה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאֶה אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עָלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפְּחַד הַמָּוֶת.² הֵן רְאוּיִים יוֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לְצִיַּת וּלְדַבֵּר בְּכִנּוּיָּה, וְכַאֲשֶׁר נִחְרַץ הַדָּבָר וְעָלִיָּהֶם לְצֹאת לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֱלֹהָה, הִזָּה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיתְכּוֹן כִּי כָּל פַּעַם שֶׁפָּנִיתֶם עֲרֹף תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְנַכְּלוּ לְקִרְוֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֱלֹהֵהּ הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֱלֹהָה, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוֹרְאָן? אוֹ הָאֵם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֱלֹהֵה שְׁנֻטְשׁוּ אֶת הַהִדְרָכָה וְהָאֻמוּנָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהִדְרָכָה, הַשִּׁטָּן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדָדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לְאֱלֹהֵה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מֶה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָה (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמַקְצֵת הַדְּבָרִים, וְאוּלַם אֱלֹהָה יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִידֵי יִהְיֶה הַמַּצָּב שְׁלָהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמְּלָאכִים אֶת נְשָׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוֹם שֶׁהִלְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁמְרָגִזוּ אֶת אֱלֹהָה וְדָחוּ אֶת מֶה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכֵן יִתְבַטֵּל עִמָּהֶם.
29. הָאֵם חֲשָׁבוּ אֱלֹהֵה אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֱלֹהָה אֶת מִשְׁטָמָתָם?

קטע 4

30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיִּית מַכִּיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמִּיִּחֶדֶת. כִּי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיהֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אֶתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹג' אֶהְדִּין (הַנְּאֻבָּקִים בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאַזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחֹן אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אָכֵן, אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְּלַכֵּת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהִדְרָכוּ, לֹא יִזְיקוּ לְאֱלֹהָה בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִינִים! צִיְתוֹ לְאֱלֹהָה וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיהֶם (בְּכַפִּירָה).
34. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֱלֹהָה.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֵקָת הַמְּלַחְמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיוֹנִים (הַמְּנַצְחִים), וְאַלְלָה עִמָּכֶם וְלֹא יִפְחִית אֶת שְׁכָר מַעֲשֵׂיהֶם.

36. אֲכַן חַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תִּאֲמִינוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאַל מִכֶּם הוֹנָכֶם.
37. אֲכַן אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הִיִּיתֶם מְקַמְּצִים וַיִּגְלֶה מִשְׁטֶמֶתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנָכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְּצִים. כָּל הַמְקַמְּץ, מְקַמְּץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָהּ הוּא הַעֲשִׂיר וְאַתֶּם הַעֲנִיִּים. אִם תִּפְנּוּ עֲרֹף יְמִירְכֶם בְּאַחֲרִים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוֵּרַת אֶל-פֶּתַח הַנִּצָּחוֹן הַמְּזֻהָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנִּצָּחוֹן הַמְּזֻהָר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר בכיבוש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.
הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הַנִּחְלָנוּ לָךְ (מוֹחַמַּד) נִצְחוֹן מִזְהִיר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהֵי לְרֵאשׁוֹנִים מִרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וַיְשָׁלִים אֶת חֲסִדוֹ עָלֶיךָ, וַיְדַרִּיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נִצְחוֹן אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְׂכִּינָה בְּלִבּוֹת הַמֶּאֱמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהֵי גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵי יוֹדֵעַ וְחָכָם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זִרְמִים תַּחֲתֵיהֶן הַנְּהָרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאַרוּ בָּהֶן, וַיְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זְכִיָּה עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהֵי.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוֹת הַחוֹשְׁבִּים עַל אֱלֹהֵי מַחֲשָׁבָה רָעָה, וַיְשִׁיב רָעָתָם בְּרֵאשָׁם. אֱלֹהֵי כָּעַס עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהִכִּין לָהֶם אֶת גִּיהֶם, הַמַּעֲוֹן הַגְּרוּעַ בִּיּוֹתָר.
7. לְאֱלֹהֵי גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵי עִזּוֹ וְחָכָם.
8. (הוּי הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלִמְבַשֵּׁר, וְלִמְזִהִיר,³
9. לְמַעַן תִּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהֵי וּבִשְׁלִיחוֹ וְתַעֲזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וְתִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ (אֱלֹהֵי) בְּקֹר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אֲכֹן לְאֱלֹהֵי יִשְׁבְּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהֵי עֲלִיזָה עַל יְדֵיהֶם. כָּל הַמִּפְרֵי הַתַּחֲבִּיבוֹתוֹ לְאֱלֹהֵי בְּעָצֵם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל הַמִּקְיִים אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲבִּיב לְאֱלֹהֵי, יִתֵּן לוֹ שָׁכָר עֲצוּם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאַרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הָייְנוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקֵּשׁ סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לָמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חוזה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקהר 2 : 248 ; וסורת את-תובה 9 : 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 45.

תַּעֲמֹד זְכוּת לְמַעַנְכֶם אֲצֵל אֱלֹהָ, אִם יִרְצֶה לְהַזִּיק לָכֶם אוֹ יִרְצֶה לְהוֹעִיל לָכֶם! אָכֵן, אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. חֲשַׁבְתֶּם כִּי הִשְׁלִיחַ וְהִמָּאֲמִינִים לֹא יַחֲזִרוּ אֶל בְּנֵי בֵיתָם לְעוֹלָם, וַיִּהְיֶה

הַדָּבָר יָפֶה בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וַתַּחֲשֹׁבוּ מַחֲשָׁבָה רָעָה וַתִּהְיוּ עִם אֲבוֹד.¹

13. לְכָל מִי שְׁאִינוּ מֵאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה הוֹעֲדֵנוּ לְכּוֹפְרִים לְהַבָּה.

14. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, סוֹלַח לְאִשֶּׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת אִשֶּׁר

יִרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.²

15. כַּאֲשֶׁר תֵּצְאוּ לְקִרְאָת שָׁלָל, יִגִּדּוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּבִתְיָהֶם, הֲרָשׁוּ לָנוּ לְהַצְטָרֵף

אֵלֵינוּ. הֵם רוֹצִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַבְּטָחַת אֱלֹהָ לָכֶם. אָמַר לָהֶם, לֹא תִצְטָרְפוּ

אֵלֵינוּ כִּי כֵּךְ אָמַר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם. וְהֵם יֹאמְרוּ, לֹא כִּי מְקַנְאִים אַתֶּם בָּנוּ

(שֶׁנִּקַּח חֵלֶק מִן הַשָּׁלָל). כִּי מַעֲט הוּא אִשֶּׁר יָבִינוּ (מִהַחֲלָטוֹת אֱלֹהָ).

16. אָמַר לְשֹׁבְטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ לְקָרֵב

(בְּמִקְרָאִים קוֹדְמִים), אַתֶּם תִּקְרְאוּ לְהַלְחֵם בְּאֲנָשֵׁי עִז חֲזָקִים,³ אֲלֵא אִם

יִקְבְּלוּ דַת הָאִסְלָאם בְּלִי מַלְחָמָה. אִם תִּצְיָתוֹ וַתִּלְחַמּוּ לְמַעַן אֱלֹהָ, הוּא

יַעֲנִיק לָכֶם שָׂכָר טוֹב, וְאִם תִּפְנוּ עֲרָף כְּמוֹ שֶׁפָּגִיתֶם עֲרָף לִפְנֵים, יַעֲנִישְׁכֶם

עֲנֵשׁ מְכָאִיב.

17. אֵין עַל הָעוֹר חֲטָא, וְאֵין עַל הַפֶּסֶח חֲטָא, וְאֵין עַל הַחוּלָה חֲטָא⁴ (אִם לֹא

יָצְאוּ לְמַלְחָמָה). וּמִי שֶׁמָּצִית לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ אוֹתוֹ יִכְנִס אֱלֹהָ לְגִנִּים

שֶׁמִּתְחַתֶּם נְהִרוֹת זוֹרְמִים. אֲמַנֶּם, הָאָדָם הַבָּרִיא הַמְּשִׁתַּמֵּט הוּא יַעֲנִישׁ

אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ מְכָאִיב.

קִטְעָה 3

18. אֱלֹהָ מִרְצָה מִהִמָּאֲמִינִים אִשֶּׁר נִשְׁבָּעוּ לָךְ (מוֹחֲמַד) שְׁבוּעַת אֲמוּנִים תַּחַת

הָעֵץ,⁵ וְהוּא יָדַע אֶת אִשֶּׁר בְּלִבּוֹתֵיָהֶם וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם⁶ וְגַמַּל

לָהֶם בְּנִצְחוֹן מִהִיר (קְרוֹב),

19. וּבִלְקִיחַת שָׁלָל רַב, כִּי אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא

נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֵלֶּלָה הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה,¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כְּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִּיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֵלֶּלָה (לָכֶם). וְאֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָּכֶם הַכּוֹפְרִים (תּוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצְאִים כָּל מְגֹן אוֹ עוֹזָר.
23. כִּד הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְאִין לִשְׁנוֹת אֶת מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעֶמְק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֵלֶּלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקֶּרֶן וּמָנְעוּ מִמֶּנּוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקֶּרְבָּתוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלֹא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבִּיא עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שֶׁתִּדְעוּ, לְמַעַן יִכְנִיס אֵלֶּלָה מִי שֶׁיִּרְצֶה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוּ אֶת עַצְמָם מִהַכּוֹפְרִים, אִזּוֹ הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לְבָבוֹתֵיהֶם הַתְּלַהֲבוֹת, הַהִתְלַהֲבוֹת שֶׁל הַג' אֶהְלִיָּה,⁴ וְאֵז הוֹרִיד אֵלֶּלָה אֶת הַשְּׂכִינָה⁵ שֶׁלּוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבַת הַיִּרְאָה שֶׁהֶם זִכָּאִים וְרֹאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אִכּוּ מִלֹּא אֵלֶּלָה לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאֶמֶת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצֶה אֵלֶּלָה, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאִשֵׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹא פֶחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתֶם, וּמַעֲבִיר לִזְאת נֶתָן לָכֶם נֶחֱחוֹן קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש ממגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהִדְרָכָה וְעִם הַדֵּת הָאֲמִתִּית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטָהּ עַל כָּל הַדֵּתוֹת, ¹ וְאֵלֶּה מִסְפִּיק כְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֵלֶּה).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֵלֶּה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אִתּוֹ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אֵד רְחוּמִים בִּינִיָּהֶם לְבִי עֶצְמָם, תִּרְאֶה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מִבְּקָשִׁים חֹסֵד מֵאֵלֶּה וְרִצּוֹן. סִימְנִיָּהֶם בְּפִנִּיָּהֶם מִרְשָׁמֵי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יֵל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנוֹשֵׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹוג'וֹרֶאת הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אֶל-חֹוג'וֹרֶאת, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אלהה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי המאמינים! אל תמהרו להחליט בענין שההחלטה בו היא רק בידי אלהה ושליחו, ויראו את אלהה, כי הוא שומע ויודע.
2. הוי המאמינים! אל תרימו קולכם מעל קולו של הנביא (מוחמד), ואל תדברו אליו בקול רם כהרמתכם קולכם איש אל רעהו, פן יבטלו מעשיכם מבלי שתרגישו.
3. אכן, אלהה המנמיכים את קולותיהם בפני שליח אלהה הם אלה אשר בחרו אלהה את לבותיהם ביראתו, להם סליחה ושכר עצום.
4. הנה אלהה הקוראים אליך מאחורי החדרים רבם חסרי בינה הם.
5. לו היו מחכים בסבלנות עד שתצא אליהם היה טוב להם יותר, אך אלהה הוא סולח ורחום.
6. הוי המאמינים! בבוא אליכם אדם משחת למסור לכם ידיעה על מישהו, עליכם לחקור היטב את אמתותה לבל תפגעו בשוגג באנשים חפים מפשע, ותתחרטו על כל שעשיתם.
7. ודעו כי שליח אלהה (מוחמד) בקרבכם, ולו נשמע לכם במרבית הענינים, הייתם סובלים הרבה. אלהה חבב עליכם את האמונה, ועשה אותה יקרה ללבבותיכם והמאייס עליכם את הכפירה ואת השחיתות ואת המרי. ואלהה הם המדרכים.
8. (והטוב שזכו בו הוא) חסד מאללה וברכה. אלהה יודע וחכם.
9. וכי יריבו שתי קבוצות מן המאמינים עשו שלום ביניהם, ואם תתנגל האחת לאחרת, קימו עליה לחץ עד שתסכים לצית למשפט של אלהה, וכאשר תסכים, פיסו ביניהן בישור ועשו צדק. אלהה אוהב את השומרים צדק.
10. המאמינים אחים הם, על כן השלימו אפוא בין אחיכם, ויראו את אלהה כדי שירחם עליכם.

קטע 2

11. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַה אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְשִׁמוֹת גְּנָאִי. מָה רַע לְקָרָא מִשְׁחַת לְאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יַחֲזִרוּ בְתִשׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֲשֹׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדָנוֹת הִיא חֲטָא. אֵל תִּרְגְּלוּ וְאֵל תִּשְׁמִיצוּ בְּסִתֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאִם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֶאֱכֹל אֶת בֶּשֶׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאַסּוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂכִים בְּתִשׁוּבָה וְרַחוּם.
13. הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בָּרֵאוּ אֶתְכֶם מִזְכֹּר וּנְקָבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הִזְרָא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֵר הָאֱמִנּוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הֵאֱמַנְתֶּם, אֲמַנְסֵם אָמְרוּ, הִתְאַסְלָמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהֵאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיָתוֹ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְחוֹ, לֹא יִקַּח אֱלֹהָ אֶת הַגִּמּוּל עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
15. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם רַק אֱלֹה שֶׁהֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְחוֹ (מוֹחִמַד) וְלֹא יִפְקְדּוּ, וְהַמוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֱלֹה הֵם הַמִּדְבָּרִים אֲמַת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבְרֵי דִתְכֶם! הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מִתְנַהֲגִים כְּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֲסֵד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֲסֵד שֶׁקִּבְּלַתֶּם אֶת הָאִסְלָאם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֲסֵד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכֹו אֶתְכֶם לְאֵמוּנָה, אִם הֵייתֶם מֵאֲמִינִים בְּאֲמַת.
18. אֲכֹן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. «ק»¹.
- אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן הַנֶּעֱרָץ².
2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֲלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרְבָּם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דְּבַר פֶּלֶא הוּא,³
3. שֶׁנִּחְזָר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמִתְנוּ וְהֵינּוּ לְעֶפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחִּיָּה?) זֹאת שִׁיבָה רְחוּקָה!
4. כָּבֹר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תִּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְדִיקָה, הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.
5. אֲדָהּ הֵם כִּחְשׁוּ בְּאֶמֶת בְּבֹאָהּ אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וְנִבּוֹכִים.
6. הֵאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטָנוּ אוֹתָם, וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?
7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה לַעֲיִנִּים,
8. לַהֲתַבּוֹלֵן וּלְזַכְרוֹן לְכָל עֶבֶד (בְּן אָדָם) שֶׁבַּ בְּתִשׁוּבָה.
9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיַּם לְבָרָקָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעִינֵי הַקֶּצִיר,
10. עִם עֲצֵי תִמְרָה גְבוּהִים עֲמוּסֵי אֲשָׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָה,
11. כְּמִזֹּון לְעַבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאֻמָּצְעוּתָם אֲדָמָה מֵתָה,⁵ כְּזֹאת הִצִּיאָהּ (מִן הַקִּבְרוֹת בַּיּוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג' 85: 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת יא. סין 36: 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38: 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56: 77, «إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38: 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25: 48.

12. לפניהם¹ כָּבֵר לֹא הָאֱמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נֹחַ (נח), בְּעָלֵי אֶרֶץ-רֶס (הבַּאֲר), עִם ת' מוֹד,²
13. עִם עֶאֱד,³ פָּרַעַה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עִם לוֹט,
14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אֶל-אִיכָה),⁴ וּבְנֵי עִם תוֹבַע.⁵ כָּלֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשִׁלְיָחִים, וְיָבֹא בְּצֶדֶק עֲנֹשֵׁי שְׁהִזְהָרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
15. הָאֵם הִתְעַיְפֵנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרִאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְקָפְקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרָאֵם מִחֲדָשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין)?

קִטְעַ 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְנִדַּע מָה שֶׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הַחֲרִיד,⁶
17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
18. לֹא יוֹצֵא הֵגָה מִבְּלִי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מִלְּאָד מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
19. וְבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הֵייתָ מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפָּנָיו.
20. וְאַזּוּ תִקַּע בְּשׁוֹפָר,⁷ זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
22. (וְיֹאמְרוּ לוֹ), כָּבֵר שִׁכַּחְתָּ אֶת כָּל זֶה, אֵד הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרֹאיתֶךָ חֲדָה.
23. וְבִן לִוְיָתָן יֹאמֵר, זֹהִי הַעֲדוֹת שֶׁהִכַּנְתִּי נִגְדֶּךָ.
24. (וְיֹאמֵר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁגִיכָם אֶל תוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֲרָף,
25. שֶׁהִיא מְסֻרָב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפּוּ, וּמִפְקָפֶק (בְּאֶמּוֹנָתוֹ בְּאֶלְלָה),
26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֶלְלָה אֶלְלָה אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תוֹךְ הָעֲנֹשׁ הַכָּבֵד.

1. לפנייהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לִוְיָתָן שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמֶר, רְבוּנִי! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעֶצְמוֹ נָטָה לְתַעֲיָה מִרְחִיקֵת לָכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקּוֹדֵמִתִּי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרֹתִי לֹא יִשְׁתַּנֶּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עַבְדִּי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֹאמַר לְגִיהֵנִם, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמֶר, הִיֵּשׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב גַּן הָעֵדֶן לִירָאִי אֶלְלָה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הַרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיְבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכִּנְסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיִּוְתֵר מְזָה יִהְיֶה שְׁמוֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַיִּרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מַפְלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ! אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֵזֶן שׁוֹמַעַת וְאֶלָּה הַרְוֵאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סְבִיבָם.

38. בְּרֹאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעֵיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמַת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהֵאָזֶן לַיּוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲעָקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיאָה (יוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מֵעֲלִיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֹאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵד אֵין זֶה תִּפְקִידָד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יִירָא אֶזְהָרֹתִי.

51

סִוֵּרַת אֶדְ-דְּאַרִיאַת הַרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד'רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק
אחד.

סורת אד'-ד'אריאת 51

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשָּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמִּים,
4. וּבְ(הַמְלָאָכִים) הַמִּמְחָלָקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מֶה שֶׁהִזְהִירְתֶּם בּוֹ הוּא אָמַת,
6. וְהַדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקַיֵּם.
7. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים הַמִּתְכַּנְנִים הַיָּטֵב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נִחְלָקִים בְּדָבָר (הַקּוֹרְאֵן וְשָׁלִיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמִּרְחָקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְׁקוּעִים בְּמַעְרַבְלֵת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאָלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בְּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֲדָּהּ הִירָאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מִים,
16. וַיִּקְבְּלוּ מֶה שֶׁרְבוּנֶם הָעֲנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתֶם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחֵר הַתְּפִלָּלוֹ לְסִלִּיחָה (מֵאֲלֹהָ),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבְּצוֹ וְלִמְחֹסֶר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.

אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.

2. ר' סורת ינוס 10 : 50 - 51.

3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובָּאֶרֶץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאֶמוּנָתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הָאֵם לֹא תִתְבּוֹנְנוּ אִפּוֹא?
 22. בְּשָׂמִים פִּרְסִיתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ! כִּי אֶכּוֹ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הָאֵם שְׂמַעְתָּ עַל סִפּוּר אוֹרְחֵי אֶבְרָאָהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבּוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֶנְשֵׁים נְכָרִים».
 26. אַז סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עֵגֶל שָׂמֶן וְצִלּוּי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הָאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אַז יָרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יִדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בְּצוֹחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעֵקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, אֶכּוֹ הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֶבְרָאָהִים לְמִלְאָכִים), וּמָה אַתְּכֶם, הוּי הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבְנֵי חֶמֶר,
 34. הַמֵּיַעֲדוֹת עַל יְדֵי רַבּוֹנְךָ לְאֵלֶּה הָעוֹבְרִים כָּל גָּבוּל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמַּאֲמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מִצָּאנוּ בָּהּ אֵלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנִעְזָב בָּהּ אוֹת לֹאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שִׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁעֵּר.
 40. וְנֹאחַז בּוֹ וּבְחִילוֹ וְנִשְׁלִיךְ אוֹתָם בַּיָּם, וְהוּא אָשֵׁם (לְכָל מֶה שֶׁקָּרָה לוֹ וְלֹאֲנִשְׁיוֹ).

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15 : 51 וכו'.

2. הבן הוא אסתאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנֵּי עַד (אוֹת) כְּאִשֶּׁר שְׁלַחְנוּ אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,

42. אֲשֶׁר שָׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.

43. גַּם לְבִנֵּי עַם ת' מוֹד נֹאמֵר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּנוּ עַד עֵת מוֹעֵד.

44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לָצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,

45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוֹם וּלְבָרֵת, וְלֹא יָכְלוּ לַעֲזֹר לְנַפְשָׁם.

46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.

קטע 3

47. וְאֵת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעַז, וְאַנְחָנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.

48. וְאֵת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמָה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלָלִים.

49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרֹאנוּ זוּגוֹת שְׁנַיִם, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.

50. לָכוּ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסָה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אֱלֹהָ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

52. כִּד הָיָה תְּמִיד, לֹא בָּא אֵל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.

53. הֵאֵם צוּוּ זֶה לָזֶה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל שָׁמַיִם הֵם!

54. לָכוּ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוֶנָה עָלֶיךָ.

55. אַךְ הוֹסֵף לְהִזְכִּיר, כִּי הָאֲזַכָּרָה תוֹעִיל לְמַאֲמִינִים.

56. וְלֹא בְּרֹאֲתִי אֵת הַג' וְאֵת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,

57. אִינִי רוֹצֶה מֵהֶם כָּל פְּרִנְסָה, וְאִינִי רוֹצֶה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.

58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמִּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיֶתָן.

59. אַךְ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשִׁלְיָחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדְמֵיהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוּ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחִישׁ אֶת הָעֲנֵשׁ).

60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֲנֵשׁ שֶׁהִזְהָרוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוֵּרַת אֶטְ-טוֹר

הַר הַטּוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «וּאֶטְ-טוֹר, אֶשְׁבַּע בְּהַר הַטּוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקהר 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 20 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּהֵר הַטּוּר,
2. וּבִסְפָּר (הַקּוּרְאָן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קֶלֶף פָּרוּשׁ.
4. וּבִבִּית אֲשֶׁר תָּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבִשְׁמִים הַמּוֹרָמִים.
6. וּבִיָּם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֹנֵשׁ רְבוּנָד יִקְרָה,
8. וְאִין לְמַנַּע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשְּׁמִים יִנוּעוּ וַיִּזּוּעוּ,
10. וְהֶהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
12. הַמְּשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוּא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֻפוּ בְּאַכְזָרִיוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זוֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֱמָנָם כְּשִׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵּרְאוּ?
16. הֲצִלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם
נִעְנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אֵד הִירָאִים בְּגִנִּים וְנַעֲם,
18. מִתַּעֲנָגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֹנֵשׁ הַשָּׂאוֹל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ לַעֲנָגָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סָפוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֲנוּ אוֹתָם חוֹרִיּוֹת¹ יְפוֹת עֵינַיִם.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צָאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאֱמוּנָה, נִצְרָף אֶת צָאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרַב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנָהוּ נִפְשָׁם.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לְשָׁנִי כּוֹס מִשְׁקָה שְׁאִינוּ מְבִיא לְדַבֵּר לְהַג וְחִטָּא.²
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כְּפִנְיָנִים חֲבוּיּוֹת (בְּצִדְפִּיהֶן).
25. וּפְנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵינּוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חֲסֵדוֹ לָנוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֶנֶשׂ אֵשׁ לוֹהֻטָּת.
28. כִּי הֵינּוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קטע 2**
29. הַזֶּהֱר אוֹתָם אַפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחֶסֶד רְבוּנָךְ, לֹא כֹה וְלֹא מִשְׁגָּע.
30. או יֹאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שְׁנַחֲכָה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מַחֲכָה עִמָּכֶם (לְעֶנֶשׂ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).³
32. הָאֵם הַגִּיּוֹנִם מִצְּנוֹה אוֹתָם לֹאמַר דְּבַר בְּלִתֵּי הַגִּיּוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. או יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֹאמְרִינוּ.
34. וְבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֵקִים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מִלֵּא דְּבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאָרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֶנֶשׂ שֶׁל אֱלֹהָ).
37. הָאֵם אֶתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָךְ, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכֹּל)?
38. הָאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבּוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתָּר לִישִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה? יִבִּיא מִקְשִׁיבִם אֶסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מִשָּׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא, אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שְׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֻבּוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד עניש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חכה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עליית השחר).

53

סִוֵּרַת אֶן-נֶגְ'ם הַפּוֹכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְׁבַּע בְּפֹכֵב בְּשִׁקְיַעְתּוֹ!». הביטוי «אֶן-נֶגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּכֹכַב בְּשִׁקְיַעְתּוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכְכֶם (מוֹחֲמַד) לֹא תַעֲה וְלֹא שְׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֶלָּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הַשְׂרִתָּה לוֹ,
5. לְיָמַד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלֶאךָ גְּבִרְיָאֵל),
6. בַּעַל תּוֹכְנוּת, וְהַתְגַּלָּה (לְנִבְיָא בְּצוּרְתוֹ כְּמֶלֶאךָ),
7. וְהוּא בְּאַפְקֵי הָעֲלִיּוֹן,
8. אַחֵר קָרַב וְנָגַשׁ,
9. עַד שֶׁהָיָה כְּמֶרְחַק שְׁתֵּי קָשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אֲזִי גָלָה (אֱלֹהֵי) לְעַבְדּוֹ מֶה שְׁגָלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הַתְתַּנְּכַחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֵר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצֵל עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוֹפִי,
15. אֲצֵלוֹ גִּנַּת הַמַּעֲוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֵר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזְזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכויר 81 : 23.
 5. אל-לאת : אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאיף.
 6. אל-עוזזא : אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?

21. הלכם הזכר ולו (לאללה) הנקבה?

22. זוהי חלקה בלתי צודקת.

23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאלה. אין הם הולכים אלא אחרי השערה, ואות נפשו. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.

24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אללה)?

25. הן רק לאללה האחרית והראשית.

קטע 2

26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאללה ירשה זאת למי שיירצה ויחפץ.

27. אלה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.

28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.

29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.

30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.

31. כי לאללה כל מה ששמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,

32. אלה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,

34. אשר נתן מעט אבל הוא הפסיק מלתת?

35. היודע ורואה הוא בנעלם?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודיל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אבראהים אשר מלא את כל מה שאללה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש משא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עמלו,
40. ולבסוף עמלו יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונך הקץ של כלם,
43. וכי הוא אשר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אשר המית והחיה,
45. וכי הוא אשר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלט,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אשר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונו של אברק (כוכב הכלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת'מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוט) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שפסה.
55. באיזה מחסדי רבונך אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מז'היר מן המז'הירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אללה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפללו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאללה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוֵּרַת אֶל-קָמַר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קָמַר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדיו ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות יפנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויזכו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההזרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדיו).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפניהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיך היה ענשי לאחר הזרת?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת חוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת חוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזֻהָרוֹת, וְאִידֹה הָיָה עֲנָשִׁי וְהִזְהָרְתִּי?
19. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרַף בְּיוֹם שְׁאִין בּוֹ טוֹב,
20. שֶׁתִּלְשֶׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
21. וְאִידֹה הָיָה עֲנָשִׁי וְהִזְהָרְתִּי?
22. וְהִקְוִירָאן כְּבֹר הִבְהֵרְנוּ לְמַעַן הָאֲזֻהָרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהָרָה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזֻהָרוֹת,
24. וְאָמְרוּ, הָאֵם יִלְךְ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתָּנוּ?¹ זֹאת תַּעֲזִיב וְשִׁגְעוֹן.
25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיָנֵינוּ שֶׁהוֹרְדָה עָלָיו הַהִשְׁרָאָה? לֹא כִּי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
26. בְּקָרוֹב יִזְדַּע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים עֲלֵיהֶם אֶת הָנֶאֱקָה² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלָח), חִכָּה (לָמָּה שִׁיקְרָה לָהֶם) וְהַמָּתָן.
28. וְהִגַּד עֲלֵיהֶם, כִּי הַמִּים חִלַּק כְּחִלָּק בֵּינֵיהֶם, יוֹם לִנְאֻקָה וְיוֹם לָהֶם לְשִׁתוֹת.
29. אֵדֹה הֵם קָרְאוּ לְאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהַרְגָה), וְהוּא אָחִז בָּהּ וְעָקְרָה.
30. וְאִידֹה הָיָה עֲנָשִׁי וְהִזְהָרְתִּי?
31. וְלָכֵן הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעֲקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִיָּד הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹךְ הַמִּכְלָאָה.
32. וְהִקְוִירָאן כְּבֹר הִבְהֵרְנוּ לְמַעַן הָאֲזֻהָרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהָרָה?
33. בְּנֵי עָמּוֹ שֶׁל לוֹט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזֻהָרוֹת.
34. וְלָכֵן שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֶצֶץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט הִצַּלְנוּ עִם שֹׁחַר.
35. חֶסֶד מֵאַתָּנוּ. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
36. וּכְבֹר הִזְהִיר אוֹתָם (לוֹט) מִפְּנֵי הַתְּקַפְתָּנוּ, אֵדֹה הֵם הִטִּילוּ סֶפֶק בְּאֲזֻהָרְתּוֹ.
37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוֹ אִפּוֹא עֲנָשִׁי וְהִזְהָרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר אללה שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

38. עס בָּקָר, פֿקד אוֹתֶם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,
39. טעמו אַפּוֹא עֲנֵשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.
40. וְהִקּוּרְאוֹ כָּבֵד הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הַאֲזַהֲרָה, אוֹלָם הֵיִשׁ מִי שֶׁיִּקְבֵּל הִזְהָרָה?
- קטע 3**
41. יִכְבֵּר בָּאוּ אֶל בֵּית פֶּרְעָה הָאֲזַהֲרוֹת.
42. וְאוֹלָם הֵם כִּחֲשׁוּ בְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוֹ פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּמִכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.
43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנֵשִׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקִּדְמוּ), אוֹ שְׂמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹
44. וְאוֹלִי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בְּלִתִּי מִנְּצַח.
45. אוֹלָם, בְּקִרּוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
46. לֹא כִי שַׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשַׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמָרָה יוֹתֵר.
47. אָבֹן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרִיִּים בְּתַעֲזָה וְשִׁגְעוֹן,
48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּגִיעֵיהֶם, (וְיֹאמְרוּ לָהֶם), טַעְמוּ מִגַּע הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
49. אָבֹן כָּל דָּבָר בָּרָאוּ לְפִי חֹק נִחְרָץ.
50. וְאֲנַחְנוּ מַצּוִים רַק פֶּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְגַּשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²
51. וְיִכְבֵּר הַשִּׁמְדָנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסָר?
52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).
53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
54. וְאוֹלָם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלֶה) בְּגִנוֹת וּנְהָרוֹת,
55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמְּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזובור היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 117.

3. ר' סורת סבאי 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶךְ-רַחֲמָאן הַרְחָמֹן

סורה זו נקראת «אך-רחמאן, הרחמן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הרחמן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהִבְחִין וּלְהַבִּיעַ עַל מַה שֶּׁבִּלְבּוֹ.
5. הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֶשְׁבוֹן מְאֹד מְדִיק.¹
6. וְהַצִּמְח וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וְיִצַּב אֶת הַמַּאֲזָנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדִי שֶׁלֹא תִפָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזָנִים,⁴
9. שִׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאַל תִּפְחִיתוּ בַּמֶּשְׁקֶל.
10. אֶת הָאֶרֶץ קִבַּע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פְּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תָּמָר,
12. וּתְבוּאוֹת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֵשְׂבֵי בָשָׂם.
13. בְּאַיִזָּה מִחֲסָדֵי רְבוּנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּין יָבֵשׁ בְּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגֹּ'ן מִתַּעֲרַבֶּת שֶׁל לְהֶבֶת יֵשׁ.⁷
16. בְּאַיִזָּה מִחֲסָדֵי רְבוּנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «نَبَاتِيَّ آلاءِ رَبُّكُمَا تَكْذِبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופי' 28, ופי' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזָרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְתּוֹק),²
20. וְשֵׁם בִּינִיהֶם מִצֵּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְבּוּ).
21. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פְקָדְתּוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְפִּינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וַיִּשְׁאָרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לַעֲזָרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְצֵעַ עֲנָן.
30. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפָּנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֲתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וְהַי' הָאֲנוֹשׁ).
32. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבֵּרַת הַג' וְהַי' הָאֲנוֹשׁ! אִם יְכוּלִים אַתֶּם לְהַתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אַפּוֹא. אֵדךְ לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָ).
34. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלַחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לְהַבּוֹת אֵשׁ וְנִחַשְׁתָּ נִתְכַּת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכַאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִי אֲדָמִים כְּוָרֵד.
38. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאַל עַל חֲטָאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וּשְׁתֵּי הַשְׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵׁיהֶם וּבִרְגָלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאָמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לִבֵּין הַמֵּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוֹלָם לֹאֲשֶׁר יֵרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִיַּעֲדִים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנָפִים.
 49. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֹרְמִים.
 51. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִיָּנִים.¹
 53. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמוּךְ (קַל לְקַטֹּף).
 55. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תּוֹכֶם עֲלָמוֹת קִצְרוֹת מִבֶּט, ² שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן עֲדִין אָדָם אוֹ גִּן.
 57. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גָמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֵלָא הַטּוֹב?
 61. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנִיָּהֶם יִרְקִים כְּהִים.
65. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנִי מַעֲנֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
68. בְּשְׁנִיָּהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹוג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
72. בַּעֲלוֹת עֵינִים יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהְלִים.
73. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ ג'ן.
75. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וְשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בְּעַל הַהוֹד וְהַכְּבוֹד הָרַב.

56

סִוְרַת אֶל-נָאֶקְעָה הַמְאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-נָאֶקְעָה, הַמְאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר יֵאָרֶע הַמֵּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׁאִין סֶפֶק שְׁיֵאָרֶע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמֵּאֲמִינִים).
4. וְכֵאֶשֶׁר הָאֲרֶץ בְּזַעְזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבִהֲנִיף הָהָרִים,
6. כְּאֶשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזַר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּתְּהוּ,
8. בְּעָלֵי הַיָּמִין כְּמָה (מֵאֲשֶׁרִים) בְּעָלֵי הַיָּמִין!
9. וּבְעָלֵי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֵמֶלִים) בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמְקַדִּימִים הַמְקַדִּימִים (הַחֲלוּצִים) בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֱלָהָה),
11. אֱלֹהֵם הֵם הַמְקַרְבִּים,
12. בְּגִנוּת הַנַּעֲם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוֹנִים,
14. וּמַעֲטִים מִן הָאֲחֵרוֹנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עָלֵיהֶם זֶה לְעַמֹּת זֶה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְלִים⁵ וְקִנְקִנִּים וְכוֹס מִמַּעַן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אד-ד' אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאֵב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֶשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבָשָׂר עוֹפוֹת מֵאֶשֶׁר יִתְּאוּ.
22. וּבָנוֹת זֹוג בְּעֻלּוֹת עֵינַיִם שְׁחֻרוֹת וְנִפּוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוּל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִּי הֶבֶל וְחֹטֵא,⁵
26. אֶלָּא אֲמַרִּי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעַלֵּי הַיָּמִין?
28. (מִתְּעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׁאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פְּרִי,
30. בָּצַל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵךְ,
31. וּמִים שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרִי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סֻפּוֹת מִשְׁקָב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשּׁוֹת הַגֵּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גִּיל אֶחָד (נְעֻרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעַלֵּי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשָׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצֹל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצִנּוּ וְלֹא מְרַעֲנּוּ.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפִּירְתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֹפֶר וְעֲצָמוֹת, קוּם נָקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאוּשׁוּנִים³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרָאוּשׁוּנִים וְהָאֲחֵרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְמוּ לַפְּגִישָׁה בְּיוֹם קְבוּעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזּוּ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחֲשִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שֶׁבּוּ תִמְלָאוּ אֶת בִּטְנֵיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמִלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבְּלַת הַפָּנִים שְׁתוּכוּ לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בְּרָאוּנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בְּתַקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשִׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׁוֹפְכִים?
59. הֵאֵתֶם יִצְרְתֶם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כְּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמְּוֹת, וְאִין מִי שֶׁיַּעֲצֹר אוֹתָנוּ,
61. מִלְּהַחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בַּצּוֹרָה שֶׁאִינָהּ יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יַדְעֲתֶם אֶת הַבְּרִיאָה הָרָאוּשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שֶׁנוֹכַל לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבִּיא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החֲשַׁבְתֶּם עַל הַזֶּרַע שְׁאַתֶּם זֹרְעִים?
64. האַתֶּם מַצְמִיחִים אֶת הַזֶּרְעִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמַּצְמִיחִים?
65. אִם נִרְצָה, נִשְׁמִיד אוֹתוֹ, וְנִשְׁאַרְתֶּם תּוֹהִים וְאוֹמְרִים,
66. אֲכֹן אֲנַחְנוּ מַחֲסָרִים מְכֹל,
67. וְנִשְׁאַרְנוּ חֲסָרֵי פִּרְנָסָה.
68. הֲרֵאִיתֶם אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּשְׁתּוּ?
69. האַתֶּם הוֹרִדְתֶּם אוֹתָם מִן הָעֲנָנִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמּוֹרִידִים?
70. לוֹ רָצִינוּ, נִהַפֵּד אוֹתָם לַמְּלוּחִים, וְלָמָּה לֹא תִכְּרִירוּ תּוֹדָה?
71. הֲרֵאִיתֶם אֶת הָאֵשׁ אֲשֶׁר אַתֶּם מְדֹלִיקִים?
72. הָאֵם יִצְרַתֶּם אֶת הָעֵצִים לְהַדְלִקְתָּהּ, אוֹ אֲנַחְנוּ הַיוֹצְרִים?¹
73. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אוֹתָהּ לְאוֹת הַזִּכָּרָה (עַל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם), וְלִסְפּוֹק צָרְכֵי הַנוֹסְעִים.
74. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעָצוּם.

קטע 3

75. אֲשַׁבַּע בַּמִּקּוֹמוֹת הַשְּׁקִיעָה שֶׁל הַכּוֹכָבִים,
76. שֶׁהִיא אִם יוֹדְעִים אַתֶּם שְׁבוּעָה עֲצוּמָה.
77. זֶהוּ קוֹרְאֹן מִפָּאָר,
78. גָּנוּז בַּסֶּפֶר (בַּשְּׁמַיִם),²
79. שְׁאִין נוֹגְעִים בּוֹ אֵלָא הַמְטַהֲרִים (הַמְלַאֲכִים),
80. וְהוּא הוֹרֵד מִן הַשְּׁמַיִם מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
81. וְעַם דְּבוּר (קוֹרְאֹן) זֶה אַתֶּם נוֹהֲגִים בַּצְּבִיעוֹת?
82. הָאֵם תּוֹדוּ לְאַלְלָהָ עַל חֲסָדָיו עַל יְדֵי כְּפִירָה וְהִתְכַּחְשׁוֹת?
83. הָאֵם כְּאֲשֶׁר (נִשְׁמַתוֹ שֶׁל הָאֶחָד מֵכֶם יוֹצֵאת) וּמִגִּיעָה אֶל הַלַּעַ (וּתִכְּלוּ לְמַנַּע מִמָּנָה לְצֵאתוֹ)?
84. וּבְאוֹתוֹ רָגַע אַתֶּם מִבִּיטִים?
85. וְאֲנַחְנוּ (מִלְאֲכֵי הַמַּוֹת) קְרוֹבִים אֵלָיו מֵכֶם, וְאוֹלָם אֵין אַתֶּם רוֹאִים אוֹתָם).

1. ר' סורת יא. סין 26 : 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גָּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לַמְּקוֹמָהּ (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְּקוֹרְבִים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִנְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וְצִלָּהּ בְּשֵׂאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאָמֶת הַיּוֹדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

57

סִוֵּרַת אֶל-חֵדִיד הַבְּרָזֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֵדִיד, הַבְּרָזֶל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרָזֶל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזֹז וְהַחֲכָם,
2. לֹו מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיֶה וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֵאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לֹו מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהֵה יוֹחֲזֵרוּ כָל הָעַנְיָנִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחֲדִיר אֶת הַלְיָלָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלְיָלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לְצִדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הַפְּקִיד בְּיָדֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מֵהוֹנָם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלִמָּה לֹא תֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה כְּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שֶׁעָמְדוּ בְּאֵתָם בְּבִרְיָתָא אִם מֵאֱמִינִים אֵתָם?
9. הוּא הַמוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֲפֶלֶת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהֵה אֶתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלִמָּה לֹא תִתְרַמּוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהֵה?³ הֵן לְאֱלֹהֵה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחֲמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחָרוּר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שׁוּה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וּנְלַחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֶלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֶלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכַר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
12. בְּיוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֵאִיר לְפָנֵיהֶם וְלִמְיָנָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת וְזֶרְמִים תַּחֲתֵיהֶם. לִנְצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זֶה הִזְכִּיחַ הַעֲצוּמָה.
13. וּבְיוֹם הַהוּא יֹאמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנֵאִיר לָנוּ מֵאוֹרָכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבִקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מְחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הֶעֱנֵשׁ.
14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הֲאֵם לֹא הֵיינוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, אֲמֵנָם כֵּן, אֵד לֹא הָיִיתֶם צוֹדְקִים בְּאִמוּנֵיכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לְאִסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַע בְּנָבִיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּכְפַקְתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֶלְלָה (הַמָּוֶת). הִתְעָה אִתְּכֶם הַמְתָּעָה (הַשָּׁטָן) מַעַל אֶלְלָה.
15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרִיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.
16. הֲאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנְעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכַר אֶלְלָה וּלְאִמַּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לְפָנִים, וַיִּצְרְדוּ לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וּרְבִים מֵהֶם מִשְׁחָתִים.
17. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה יִחְיֶה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כָּבֵד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטָח לָהֶם גְּמוּלָה כְּפוּלָה, בְּנוֹסֶף לְשָׁכַר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 40.

3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. ואלה אשר האמינו באללה ובשליחיו, הם נחשבים בעיני רבונם צדיקים, והחללים שגפלו בקרב בשביל אללה, להם שכרם ואורם.¹ אך אלה אשר כפרו והכחישו את אותותינו, הם בעלי השאול.

קטע 3

20. דעו כי חיי העולם הזה רק משחק ושעשועי שוא הם,² וקשויים,³ והתגדלות ביניכם, והתהוללות בהון העצום ובבגדים, כגשם אשר הפליא את הזורעים צמחו, אחרי כן ייבש ותראה אותו מזהב, ואחרי כן יהיה רסיסים.⁴ ובעולם הבא צפוי ענש כבד (לכופרים), וסליחה מעם אללה ורצון (למאמינים), כי אין חיי העולם הזה אלא תענוג של השליה.⁵
21. הזדרזו אפוא לזכות בסליחה מרבונכם, ובגן רחבו כרחב השמים והארץ. הוכן לאלה אשר האמינו באללה ובשליחיו. זה הוא חסד מאללה, שהוא מעניק למי שיירצה,⁶ כי אללה רב-חסד.⁷
22. לא יכה אתכם כל אסון לא בארץ ולא בכם בעצמכם אשר איננו רשום בלוח השמימי לפני שבראנו את הבריה. אכן קל הוא לאללה.⁸
23. בכדי שלא תצטערו על אשר לא השגתם (מחיי העולם הזה),⁹ ולא תשמחו באשר השגתם,¹⁰ כי אללה אינו אוהב כל מתנשא ומתגאה.¹¹
24. וכן את הקמצנים ואת המצוים על אחרים לקמץ. כל הפונה ערף, הנה אללה הוא העשיר ורב-השבח.¹²
25. אכן כבר שלחנו את שליחינו באותות בהירים, והורדנו להם מן השמים את הספר (החק) ואת המאזנים, למען יבצעו בני האדם את הצדק, והורדנו את הברזל בו עז רב ותועלת לבני אדם, וכך אללה מגלה מי עוזר בסתר לדתו ולשליחיו, כי אללה חזק ועזוז.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונוס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וְכָבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נח) וְאֶת אֲבִרָאֵהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאָצְאֵיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מְרִים אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֶנְג'ֵיל, וְנִטְעָנוּ בְּלִבּוֹת אֱלֹה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֶמְלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צִוִּינוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבָקֵשׁ אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹה, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינֵיהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֵד רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹה וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), יִתְּנוּ לָכֶם כְּפָלִים מֵרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תִּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹה סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעַלִּי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֱלֹה, וְכִי הַחֲסִיד בִּיד אֱלֹה הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שְׁיִרְצֶה, כִּי אֱלֹה בַּעַל הַחֲסִיד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אֲדָלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אל-מוג' אדלה, המתנכחת (עם הנביא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «המתנכחת (עם הנביא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּבֵר שְׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְנַחֲחָה אֵתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִיָּשָׁה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כְּבֵר שְׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמְּגֹרְשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אֲסוּרָה עָלֶי כִּגְבַּ אֲמִי», אִין הֵן אֲמָהוּתֵיהֶם, כִּי אֲמָהוּתֵיהֶם,² הֵן רַק אֵלֶּה שְׂיָלְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אֲמָרָה נוֹרָאָה וְדָבַר שֶׁקָּר, וְאוֹלַם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלֵחַ.
3. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גּוֹפֶן אֲסוּר עֲלֵיהֶם כִּגְבַּ אֲמָהוּתֵיהֶם, וְאַחַר יַחְזִירוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שְׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֲרַר עֶבֶד לִפְנֵי שְׂיָגְעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּוָה) לְהַזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאַלֶּה בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֲדָּ מִי שְׂאִינוּ יָכוֹל לְשַׁחֲרַר עֶבֶד, עָלָיו לְצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יִגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאֵם אִינוּ יָכוֹל לְקַיֵּם גַּם זֹאת, עָלָיו לְהַאֲכִיל שְׁשִׁים מִסְכְּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנֵם בְּאֱלֹהָ וְשִׁלְחוּ (מוֹחֲמֵד). אֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וְכִבֵּר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שֶׁאֱלֹהָ יִקְיָם אֶת כָּלָם לְתַחֲיָה, וְיֻדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֲדָּ הֵם שֶׁכְּחוּהוּ,⁷ וְאַלֶּה עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז:

«אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג

זהה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינך רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! באשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם שוחחו בצדק ובראית אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שיח הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! באשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג ידכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקה, ושלמו את הזכאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שקרתו ברית עם אנשים שקעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכין להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכו להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשפיתם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתנגדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקהר 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא «לחוב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוְרַת אֶל-חֹשֶׁךְ הַגָּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֹשֶׁךְ, הַגָּלוּת». הגלית בני אֶל-נַצ'יר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אֶל-נַצ'יר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגָּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בָּשֶׁם אֵלֶּה הֶרְחֵמוֹ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמִים וּבָאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אֵלֶּה, כִּי הוּא הָעֶזֶז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶלֶּה שְׂכָפְרוּ מִבְּעֵלִי הַסֶּפֶר² מִבְּתִיָּהֶם, בַּהֲגָלָה הָרְאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֵלֶּה. אֲדָּהּ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁהִחְרִיבוּ אֶת בְּתִיָּהֶם בְּיָדֵיהֶם וּבִידֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעָלֵי בִינָה! לְמָדוּ לָקַח.
3. כִּי לֹוֹלָא הִטִּיל אֵלֶּה עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מִחֻכָּה לָהֶם עֲנֹשׁ הָאֵשׁ,
4. מֵשׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֵלֶּה וּלְשָׁלִיחוֹ (מוֹחִמֵּד), וְאֵלֶּה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עַץ תִּמָּר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרָצוֹן אֵלֶּה הוּא, וְלִמְעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמְּשַׁחֲתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֵלֶּה לְשָׁלִיחוֹ מִכְּרוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שָׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גַמְלִים. אֵלֶּה הוּא הַמְּשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֵלֶּה הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֵלֶּה לְשָׁלִיחוֹ מִ(כְּרוּשׁ) אֲנָשֵׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֵלֶּה, וּלְשָׁלִיחַ, וְלִקְרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וְיִתּוּמִים, וְעֲנָנִים, וְלַנְּעִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הָעֹשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתּוּ לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קָחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, כִּי עֲנֹשׁ אֵלֶּה קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלָל גַּם מִיַּעַד) לַעֲנָנִים הַמְּהֻרָּים (מִמְכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתִיָּהֶם וְנִשְׁלוּ מִכְּרוּשָׁם, הַמְּבַקְשִׁים אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּה, וְהַעוֹזְרִים לְדַת שֶׁל אֵלֶּה וּלְשָׁלִיחוֹ. אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדְקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אן-נצ'יר.

9. וְאֲשֶׁר לֹא־לָהּ שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָהּ וּרְכָשׁוֹ הֶאֱמוּנָהּ לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אִנְשֵׁי מִכָּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֱלֹהֵי שְׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאִינָם חֲשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לִקְבֹּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְהֻגָּרִים), וְיַעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וְיִי שִׁישְׁמֹר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמַצְנוּתָהּ, אֱלֹהֵי הֵם הַמַּצְלִיחִים.
10. וְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! סִלַּח לָנוּ וּלְאַחֵינוּ אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָנוּ לְאַמוּנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנָנוּ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הֲאִם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאַחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר, אִם תִּגְלוּ נִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֲשֶׁר לָכֵם. וְאִם תִּתְקַפוּ נִעְזֹר לָכֵם. אֲלֵלָהּ עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבּוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עָרֶף וְעִזְרָתָם הִיָּתָה בְּטִלָּה.¹
13. הִיָּרָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוּלָּה מִיִּרְאָתָם אֶת אֲלֵלָהּ, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.
14. אִינָם יִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָּכֶם אֶלֹא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוּ מֵאֲחֻרֵי חוֹמוֹת. הָאִיבָה בִּיעִינֵיהֶם לְבִין עַצְמָם מְאֹד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחֻדִים, אֲךָ לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינָם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֵלֹהֵי אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת כֶּבֶד הָעֲנֹשׁ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֲלֵלָהּ וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֲנֹשׁ מִכְּאִיב (בַּיּוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לָבֵן הָאֲדָם, כָּפָר! וְכַאֲשֶׁר (הָאֲדָם) כָּפָר, אֲמַר, אִינֵנִי אַחֲרָאִי לְמָה שֶׁעָשִׂיתָ, כִּי גֵרָא אֲנִי אֶת אֲלֵלָהּ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנִצָּחַ בְּאֵשׁ. זֶה עֲנִשָּׁם שֶׁל הַחוּטָאִים.
18. הוּי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֲלֵלָהּ! עַל כָּל נֶפֶשׁ לִבְחֹן וּלְבִדָּק מִה הַקְּדִימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יּוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵלָהּ (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֲלֵלָהּ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפניכם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם, אֱלֹהֵם הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלִי הָאֵשׁ וּבְעָלִי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֱלֹהֵ לְאַלֶּה. בְּעָלִי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָר, הִיִּית רֹאָה אוֹתוֹ נִכְנַע וְנִבְקַע לְרִסְסִים מִירָאת אֱלֹהֵה. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם, לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר אֵין אֵלֶּה אֲלֹא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר אֵין אֵלֶּה אֲלֹא הוּא, הַמְּלֹךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנִּיָּאֵם, הַמְּהִימָן, הַעֲזוּז, הַגִּבּוֹר, וְהַנִּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְנַשֵּׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהֵה הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.

60

סִוֵּרַת אֶל-מוֹמֶת־חֲנָה הַנִּבְחָנֶת

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹמֶת־חֲנָה, הַנִּבְחָנֶת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הַנִּבְחָנֶת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֶל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵי¹ וְאוֹיְבֵיכֶם לִידֵידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֹר כְּפָרוּ בְּאֶמְתִּי שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) וְאֶתְכֶם (מִמְכָּה), בְּגִלַּל שְׁהֲאֲמַנְתֶּם בְּאֱלֹהֵי רַבּוֹנְכֶם. (אִךְ) כִּי תִחַלְצוּ לְהַאֲבֵק בְּשָׂבִילִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסִתֵּר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְּפֹשׁוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וְיִשְׁלְחוּ בָכֶם יְדִיהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתַּהֲיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׁאָרֵי בְשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֱלֹהֵי) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵי רוּאָה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֹר הִזָּה לָכֶם דִּגְמָה טוֹבָה⁵ בְּאַבְרָהָם וּבְאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמְרָם לְבָנִי עֲמִם, נִקְיִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי, כְּחִשְׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלַתָּה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשְׁנָאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהֵי לְבָדוֹ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אַבְרָהָם לְאָבִיו, אֲנִי אֲנֹסָה לְבַקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵי סְלִיחָה לָךְ, אִךְ אֵין בְּכוּחִי לְהַבְטִיחַ לָךְ דָּבָר בְּפָנֵי אֱלֹהֵי. רַבּוֹנִנוּ! עֲלִיד סִמְכָנוּ וְאֲלִיד חֲזָרְנוּ בְּתִשּׁוּבָה וְאֲלִיד סוֹפְנוּ לַחֲזוֹר.
5. רַבּוֹנִנוּ! אֶל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ,⁶ וְסִלַּח לָנוּ רַבּוֹנִנוּ. הֵן אַתָּה הַעֲזֹז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.

2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לכל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.

3. באמת: בקוראן.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 89.

5. ר' סורת אל-אחזאב' 33: 21.

6. ר' סורת ינווס' 10: 85.

6. אִכּוֹן כְּבֹר הָיָה לָכֶם בָּהֶם דְּגָמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֶלֶּה וְחִיוִם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עֲרָף, הִנֵּה אֶלֶּה הוּא הָעָשִׂיר וְרֵב-הַשֶּׁבַח.²

קטע 2

7. אוּלִי יַעֲשֶׂה אֶלֶּה יְדִידוֹת בֵּינִיכֶם לְבִין אוֹיְבֵיכֶם מִבֵּינֵיהֶם (הַקְּרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֶלֶּה הַכֹּל-יָכֵל, וְאֶלֶּה סוֹלֵחַ וְרוֹחוֹם.

8. אִין אֶלֶּה אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵּג בְּהִגִּינוּת וּבִצְדָק עִם אֶלֶּה שְׁלֹא נִלְחָמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גָרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֶלֶּה אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בִּצְדָק.³

9. אַךְ אֶלֶּה אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֶלֶּה שֶׁנִּלְחָמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְגָרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֶלֶּה אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שְׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הִמְתִּידַד עִם אֶלֶּה הוּא מִבִּין אֶלֶּה הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! בָּבוֹא אֲגִלֵּכֶם הַמֵּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחָנוּ אוֹתָן. אֶלֶּה יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוֹנָתָן. וְאִם תִּדְעוּ כִּי מֵאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחֲזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְּרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְּרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֶטֶא בָכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אִתָּן לְאַחַר שֶׁתִּשְׁלְמוּ אֶת הַמִּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵה). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֹׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵה) שְׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֵׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵה שְׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמֵּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפֵּט אֶלֶּה. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֶלֶּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בִּקְרֵב, שְׁלְמוּ לָכֵל אֶלֶּה (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר יִבְרָחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסְּכּוֹם שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה). וְיִרְאוּ אֶת אֶלֶּה אֲשֶׁר בּוֹ אֶתֶם מֵאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהַשְׁבֵּעַ אֵלֶיךָ אַמּוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאֵלֶּהָ דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנָּאֲפְנָה, וְלֹא תִהְרַגְנָה אֶת יַלְדֵיהֶן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תִרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֵתָהּ מִצְוָה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֲמוּנִים שֶׁלָּהֶן, וּבִקֵּשׁ מֵאֵלֶּהָ לְסַלֵּחַ לָהֶן, כִּי אֵלֶּהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
13. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּהָ רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבָר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אֵלֶּהָ) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכָּבָר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֶרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סִוֵּרַת אֶץ-צֶף

הָעוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוּ הֵם בְּנִין מִלֶּכֶד

סורה זו נקראת «אץ-צף, העומדים בשורה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «העומדים בשורה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הָעֶזֶז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמְּאֻמִּינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ?²
3. אֱלֹהָ שׁוֹנֵא מְאֹד אֶת הַמְּדַבְּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַלּוֹחֲמִים בְּשִׁבִּילוֹ, וְהֵם עוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מִלְכָּד.
5. בְּאֹמֹר מוֹסֵא לְבִנֵּי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ אֲנִי מְדַרִּיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְּשַׁחֲתִים.
6. וּבְאֹמֹר עִיסָא בֶן מְרִים, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבָשָׁר עַל שְׁלִיחַ שְׁיָבֹוא אַחֲרֵי וְשִׁמּוֹ «אַחְמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר.
7. וּמִי חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהָ כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם! אֲכֹן אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהָ מְשַׁלֵּם אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר (הַקּוֹרְאָן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַפְּגָנִיִּים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֵאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעַנֶשׁ מִכְּאִיב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְמַעַן אֵלֶּה, בְּרַכּוֹשְׁכֶם וּבְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבֶתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֵל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגֹן עֵדֶן, זֹהִי הַהֲצֻלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֹסֵד אֲשֶׁר תֹּאדְּהוּ, עֲזָרָה מֵאֵלֶּה וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרָא זֹאת לְמֵאֲמִינִים.
14. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֵלֶּה! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶּן מֶרְיָם אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְמַעַן אֵלֶּה? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֵלֶּה.² וְתֵאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עֲזָרְנוּ לְמֵאֲמִינִים לְנִצָּחַן אֶת אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֵאֲמִינוּ, וְהֵם נִצָּחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוְרַת אֶל-ג'וּמּוּעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג'וּמּוּעָה», שפירושו הוא, יום הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור, משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יום הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמְלִיךְ, הַקְדוֹשׁ, הַעֲזוּז, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרָבִים) הֵלֵא קוֹרָאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיִּטְהַר אוֹתָם, וַיִּלְמְדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמִּסְתָּר שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֶל עַמִּים אַחֲרִים שְׁעוּדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.
4. וְזֶהוּ חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעְנִיק לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֶסֶד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהְגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמור נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמְתִּיחֵדִים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּנֵי הָאָדָם יִדְרִיכוּ שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אֲזִי שְׂאֵפוֹ לְמוֹת, אִם צוֹדִקִים אַתֶּם.
7. אִךְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׂאֲפוּ לָכֵךְ, בְּאֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמְּנוֹת אֲשֶׁר תִּנְסוּ לְבָרַח מִמֶּנּוּ הוּא מַחֲכָה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכְרֵ אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעִזְבוּ אֶת עֶסְקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתַּפְּזָרוּ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֶסֶד אֱלֹהֵה, וְהִרְבוּ לְזַכֵּר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יִרְאוּ (אַחֲדִים מִן הַמִּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שְׁעִשׂוּעִים, נִפְּצוּ (מַעֲלִיד) אֵלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשְׁעִשׂוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִים.

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאֶפְקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאֶפְקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביעות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מְעִידִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כִּי אַכּוֹן שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָהּ יַעֲיֵד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקַחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לָמְנוּ,¹ וְכָד הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מַעַל שְׁבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָאֱמִינוֹ אַחֲרֵי כֵן כָּפְרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחָדְלוּ לְהִבִּין.²
4. בְּרִאוּתָךְ אוֹתָם, וַפְּלִאוֹ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבִדְבָרְסָהּ תִשְׁמַע לְדְבָרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֹרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר.³ יִחַשְׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וַיִּגְרֹשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת!⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לִמְעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאָה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּהִירוֹת.
6. אִין הִבְדֵּל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לְסַלַּח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אִינוּ מְדִרִיד אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֵאלֹהָ (הַמְהַגֵּרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לִמְעַן יַעֲזִיבוּהוּ. הֵן לֵאלֹהָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינָם מְבִינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הַעֲזוּזִי אֶת הַשֹּׁפֵל מִמִּנְהָ,⁵ הֵן לֵאלֹהָהּ הַעֲזוּ וּלְשְׁלִיחוֹ וּלְמַאֲמִינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאצלו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזְכֹּר אֱלֹהָהּ.¹ אֲשֶׁר
כָּדָּ יַעֲשֶׂה, אֱלֹהֵהּ הֵם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁישִׁיגְכֶם הַמּוֹת,² לְבַל תֵּאֲמְרוּ אִזּוּ, רַבּוֹנִי!
יֵתָן לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צֹדֶקָה וְאַהֲיָה מִתְמַיְמֵי הַדֶּרֶךְ.
11. אוּלַם אֱלֹהָהּ לֹא יֵתֵן אֲרֻכָּה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֲדָהּ (קְמוּת), כִּי אֱלֹהָהּ
בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סִוֵּרַת אֶת-תַּע'אֲבֹן הָרוּחַ וְהַהֶפֶסֶד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶת-תַּע'אֲבֹן, הָרוּחַ וְהַהֶפֶסֶד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הָרוּחַ וְהַהֶפֶסֶד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, ¹ לֹו הַמַּלְכוּת וְלֹו הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעְשֵׁיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, ² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּשָׁמַיִם וּמַה שֶּׁבָּאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים, ³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּלִבְבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹה שֶׁכִּפְרוּ לִפְנֵים! הֵם טָעְמוּ כֶּבֶד מַעְשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֹנֵשׁ מִכְּאִיב (בְּיוֹם הַדִּין). ⁴
6. כִּזְאֵת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתֵנוּ! וְכִפְרוּ וּפְנוּ עָרְף. אֵד אֵין אֱלֹהָ זְקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זְקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנֵּם כֹּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֹמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהָ.
8. לָכֵן הֵאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ וּבְאֹזֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָ בְּקִיָּא בְּמַעְשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָ יֵאָסֵף אֶתְכֶם לַיּוֹם הָאֵסוּף יִהְיֶה יוֹם הַרוּחַ וְהַהֲפָסָד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעְשָׂיו הַרְעִים וְיִכְנִיס אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶחֱח, וְזֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה. ⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-גיומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופי' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 13.

10. אַךְ אֱלֹהִים שֶׁכִּפְּרוּ וְהִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנֶצַח יִהְיוּ שָׁם, וְכֵן רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִכְנַע כָּל פֶּגַע אֱלֹהִים בְּרִצּוֹן אֱלֹהִים, וּמִי שֶׁמֵּאֱמִין בְּאֱלֹהִים, הוּא יִדְרִיךְ אֶת לְבוֹ, וְאֱלֹהִים יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיְתוֹ לְאֱלֹהִים וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ, וְאִם תִּפְנוּ עֲרֹף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לְמִסַּר הַיּוֹדֵעָה בְּרוּרָה.

13. אֱלֹהִים, אֵין אֱלֹהִים אֲלֵהָ הוּא, וּבְאֱלֹהִים יִבְטְחוּ הַמֵּאֱמִינִים.

14. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבֵיכֶם לָכֵם, הַשְׁמֵרוּ אִפּוֹא מִפְּנֵיהֶם. אַךְ מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וּתְוַתְּרוּ וְתִמְחֲלוּ, כִּי אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

15. אַכֵּן הוֹנֵכֶם וּבְנֵיכֶם אֵינֶם אֱלֹהִים מִבְּחֵן לָכֵם, וְאֱלֹהִים אֲתוֹ שָׁכַר עֲצוּם.

16. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהִים כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצִיְתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמּוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמְצָלִיחִים הֵם אֱלֹהִים הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יָצָר הַקִּמְצָנוֹת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְמִילוֹת חֶסֶד לְאֱלֹהִים, יִחְזִיר לָכֵם אֱלֹהִים כְּפָלִים וַיִּסְלַח לָכֵם, כִּי אֱלֹהִים מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתֵּר וּבְגָלוֹי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוֵּרַת אֶט-טֵלָאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶט-טֵלָאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בָּשֵׁם אֵלֶּה הֶרְחָמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! אִם תִּגְרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גִּרְשׁוּ אוֹתָן כְּאִשֶּׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַנִּסְתָּ, דִּיקוּ אֶפְּוֹא בְּחֹשֶׁב הַ«עֵדָה»¹, וַיִּרְאוּ אֶת אֵלֶּה רְבוּנָכֶם. אֵל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבֵּיתֶיהָ, וְלֹא יֵצְאוּ אֵלָּא אִם תַּעֲשִׂינָהּ מַעֲשֶׂה זִנוּת בָּרוּר. אֵלֶּה חֻקֹּת אֵלֶּה, וְאִשֶּׁר יַעֲבֹר חֻקֹּת אֵלֶּה,² יִגָּרַם עוֹל לְעַצְמוֹ. לֹא תִדַּע, אוֹלִי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אֵלֶּה דְּבַר מָה.³
2. וְכְאִשֶּׁר יִמְלֹאוּ יְמֵיהֶן, עֲלֵיכֶם לְהַחֲלִיט אִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְהַפְרֹד מֵהֶן בְּחֶסֶד,⁴ וְהַקִּימוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִכֶּם כְּעֵדִים, וְעֲרְכוּ הָעֵדוּת לְאֵלֶּה. עַל זֹאת מְזַהֵר כָּל מִי שֶׁמֵּאַמִּין בְּאֵלֶּה וְהַיּוֹם הָאֶחָד.⁵ כָּל הַיָּרֵא אֶת אֵלֶּה, יַעֲשֶׂה לוֹ אֵלֶּה מוֹצָא, וַיִּפְרֹגֵם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיַחֲשֵׁב מֵאִין. כָּל הַבוֹטֵחַ בְּאֵלֶּה, הִנֵּה הוּא חִלְקוֹ. הֵן אֵלֶּה מִבְּצַע אֶת כָּל פְּקֻדוֹתָיו, וְלִכְל דְּבַר קִבַּע אֵלֶּה מִדָּה קְצוּבָה.
3. וְאֵלֶּה מִנְּשׁוֹתֵיכֶם אִשֶּׁר הִתְיַאֲשׁוּ מִן הַנִּדָּה, כִּי תִהְיֶה בְּסִפְּךָ (בְּנוֹגַע לְתַקוּפַת הַמִּתְנַתֵּן), תְּקוּפַת הַהִמְתַּנֵּה תִהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלֶּה אִשֶּׁר עוֹד לֹא הִתִּיה לָהֶן נִדָּה. אֵד הַנָּשִׁים הָהֵרוֹת תִּמְשֹׁךְ תְּקוּפַתָּן עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. וְאִשֶּׁר יִירָא אֶת אֵלֶּה, הוּא יִקַּל עָלָיו אֶת עֲנִיָּיו.
4. זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אֵלֶּה אִשֶּׁר הוֹרִידוּ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִשֶּׁר יִירָא אֶת אֵלֶּה, הוּא יִכְפֹּר לוֹ מִרְעוּתָיו וְיִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם (בְּיוֹם הַדִּין).
5. (בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַהִמְתַּנֵּה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בְּאִשֶּׁר תִּשְׁכְּנוּ אִתָּם, וַיִּפְרֹגֵם אוֹתָן כְּפִי שְׂיַעֲלֶה בִּידֵיכֶם, וְלֹא תִצִּיקוּ לָהֶן בְּמִשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אִשֶּׁר תִּלְדְּנָה. אִם יִנִּיקוּ אֶת יִלְדָּכֶם, שְׁלֹמוֹ לָהֶן אֶת שָׂכָרָן לְפִי הַסֵּכֶם וְהַתִּיעָצוּת הַדִּדִית בְּצִדִּיק, אֵד בְּהַעֲדֹר הַסֵּכֶם כְּזֶה תִינִיק לוֹ (הָאֵב) אִשָּׁה אַחֲרָת.

1. הַכוֹנָה הִיא לֹא לְשֹׁלֹחַ אוֹתָן חֲפְשִׁיּוֹת גַּם אַחֲרֵי הַגְּרוּשִׁין עַד אִם תַּעֲבוּרְנָה שְׁלוֹשׁ וְסִתּוֹת, לִמְעַן יִתְבָּרַר אִם הָרוֹת הֵן מִבְּעִלְיָהֶן. וְזֹאת לֹא תִנְשָׁאנָה עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. אֵד אִם אִינָן הָרוֹת תּוֹכֵלְנָה לְהַנְשֵׂא לְאַחֵר מִלִּיאָתָן פֶּרֶק זְמַן.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 229.

3. הֵייוֹן בְּמִשְׁךְ שְׁלוֹשֶׁת חֳדָשִׁים אֵלֶּה יִשְׁלִימוּ בִּינֵיהֶם וְלֹא יִשְׁלַחֲנָה.

4. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 231.

5. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמן והענשנו אותן בענשים קשים.
9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.
10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,
11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.
12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הכל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תְּחָרִים

הָאָסוּר

סורה זו נקראת «אֶת-תְּחָרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג'וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! לָמָּה תִּאָסֵר (עַל עֲצָמָךְ) אֶת אֲשֶׁר אֱלֹהֵה הִרְשָׁה לָךְ, בְּבִקְשְׁךָ לִפְנֵים אֶת נִשְׁוֹתֶיךָ? אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרַחוּם.
2. קָבַר צוּה לָכֶם אֱלֹהֵה הַתֵּרַת שְׁבוּעוֹתֶיכֶם, וְאֱלֹהֵה הוּא הַמְּגֹן עֲלֵיכֶם, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
3. וְכַאֲשֶׁר לַחֵשׁ הִנְבִּיא לְאַחַת מִנִּשְׁוֹתַי דָּבַר סֵתֶר, אֵדָּה הִיא גִּלְתָּה אוֹתוֹ (לְאִשָּׁה אַחֶרֶת מִנִּשְׁוֹת הִנְבִּיא), וְאֱלֹהֵה הוֹדִיעַ לוֹ עַל כָּךְ, (הִנְבִּיא) הוֹדִיעַ לָהּ מִקְצָתוֹ וְנִמְנַע מִהוֹדִיעָהּ מִקְצָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיד לָהּ הַדָּבָר, אָמְרָה, מִי הִגִּיד לָךְ זֹאת? וְהוּא אָמַר, הִגִּיד לִי הַיּוֹדֵעַ וְהַבִּקִּיא בְּכָל דָּבָר.
4. אִם תַּחֲזֹרוּ שְׁתִּיכּוּ בַּתְּשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֵה, הֵן תַּעֲוֹ לְבוֹתֶיכֶן. אֵדָּה אִם תַּעֲזֹרְנָה אִשָּׁה אֶת אַחוֹתֶיהָ לָקוּם עֲלֵיו, הִנֵּה אֱלֹהֵה הוּא מְגַנּוֹ, וְגִ' בְּרִיל (גְּבִרְיָאֵל), וְהַיִּשְׁרִים בְּמֵאֲמִינִים, וְהַמְּלָאכִים יַעֲזְרוּ לוֹ.
5. יִתְּנוּ שָׂאֵם יִתְגַּרְשׁ מִכֶּן, יִתְּנוּ לוֹ רְבוּנוֹ בְּמִקְוֵמֶכֶן בְּנוֹת זֹוג טוֹבוֹת מִכֶּן, מִסְּלֵמִיּוֹת, מֵאֲמִינֹת, אֲדוּקוֹת, בְּעֻלוֹת תְּשׁוּבָה, עוֹבְדוֹת לְאֱלֹהֵה, צְמוֹת, לֹא בַּתּוֹלוֹת (גְּרוּשׁוֹת אוֹ אֲלֻמְנוֹת), וּבַתּוֹלוֹת.
6. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! שְׁמְרוּ עַל נַפְשְׁכֶם וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם מֵאִשׁ אֲשֶׁר הַדֶּלֶק שָׁלַח הֵם הַאֲנָשִׁים (הַכּוֹפְרִים וְהַחוֹטְאִים) וְהָאֲבָנִים. מִפְּקָדִים עֲלֶיהָ מִלְּאָכִים אֱלִימִים וְאִיתָנִים, אֲשֶׁר לֹא יִמְרוּ אֶת פְּקֻדַּת אֱלֹהֵה, וַיַּעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר יִצְווּ.
7. הוּי הַכּוֹפְרִים! אֵל תִּתְּנָצְלוּ הַיּוֹם (יּוֹם הַדִּין), אֲכֹן יִגְמַל לָכֶם אֱלֹהֵה כְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

8. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! שׁוּבוּ אֶל אֱלֹהֵה בַּתְּשׁוּבָה כְּנֵה, אוֹלֵי יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם מִרְעוּתֵיכֶם וַיִּכְנִיסְכֶם אֶל גְּנִים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, בַּיּוֹם הַהוּא (יּוֹם הַדִּין) לֹא יִכְלִים אֱלֹהֵה אֶת הִנְבִּיא וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ אוֹתוֹ, אוֹרֶם מֵאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינֶם, וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנְנוּ! הַשֵּׁלֶם לָנוּ אֶת אוֹרְנוֹ וְסִלַּח לָנוּ, כִּי אֵתָּה הַכֹּל-יָכֹל.

9. הוּי הַנְּבִיא! הִלָּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְּבֻעִים וַיַּהַג בָּהֶם בְּחִמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֵם וְסוֹפָם בִּישׁ.
 10. אֵלֶּלָה נָתַן כְּמֹשֶׁל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשֶּׁת נֹחַ (נֹחַ) וְאִשֶּׁת לוֹט, שְׁתֵּיהֶן הָיוּ נָשִׁים לְשָׂנִים מַעֲבֻדֵּינוּ הַיִּשְׂרָאִים, אֲדָה הֵן בְּגָדוּ בָהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֵיהֶן לַעֲזֹר לָהֶן בְּמֵאוּמָה אֶצֶל אֵלֶּלָה, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהֶן, הַכְּנִסוּ שְׁתֵּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכֻנָּסִים אֵלֶיהָ.
 11. אוּלָם כְּמֹשֶׁל לְמַאֲמִינִים הֵבִיא אֵלֶּלָה אֶת אִשֶּׁת פְּרָעָה, שְׁאִמְרָה, רְבוּנִי! בָּנָה לִי אֶצֶלְךָ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוּטָאִים.
 12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֲמֵרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרַת רַחֲמָה, וְאֶנְחֵנוּ נִפְחָנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מִרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדַבְרֵי רְבוּנָה וּבִסְפָּרֶיו וְהִיתָה מִן הַמַּצִּיתִים לְאֵלֶּלָה.

67

סִוְרַת אֶל-מַלְכַּ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֶל-מַלְכַּ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזוז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. כאשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומריהם, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. יאמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצעי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאיהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברו דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקטיפי⁵ והבקי.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 110.

5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְהַלְכוּ בְּמִרְחָבָהּ, וְאַכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרִנְסַתְכֶם, וְאֵלֶיךָ תִּחַיֵּית הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁקַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִז תִּתְחִיל לְהִתְנַעֵשׂ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִז תִּבְיִנוּ אֶת אֲזֵה־רֵתִי.
18. כִּבְר הַכְחִישׁוּ אֵלָה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מְעֻלֵּיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? בַּק הִרְחֲמוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִיר), כִּי הוּא רוֹאֶה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעְזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחָמוֹ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאִשְׁלָהּ.
21. וּמִי יִפְרִיֵּס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פְּרִנְסַתּוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמִרְסִּים וּסְטִיֵּתִם.
22. הָאֵם זֶה הַהוֹלֵךְ מִתְהַפֵּךְ עַל פָּנָיו מִדְּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ בָּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?
23. אֲמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשִּׁמְעַ וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּין). אֵךְ מַעַט הוּא אֲשֶׁר תוֹדוּ (לוֹ).
24. אֲמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶם בְּאָרֶץ וְאֵלֶיךָ תֵּאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אֲמָרוּ, מָתִי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תִּחַיֵּית הַמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים?
26. אֲמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) בַּק אֲצַל אֵלָה הַיָּא, כִּי אֲנִי בַק מְזַהֵר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׁ אֵלָה) קָרוֹב, יִתְקַדְרוּ פְּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִז נֶאֱמַר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אֲמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, בֵּין אִם יָמִית אֵלָה אוֹתִי וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר אֵתִי, וּבֵין אִם יִרְחֹם עָלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מִעֲנֵשׁ מְכַאֵב?
29. אֲמֹר, הוּא הִרְחֲמוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ וְעָלִיו סִמְכָנוּ. עוֹד תִּדְּעוּ מִי הוּא בַתְּעִיָּה גְלוּיָהּ.
30. אֲמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבָּד אֵלָה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲזָן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. «נ»¹. אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמְלָאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אִין אַתְהָ (מוֹחֲמַד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁנְע,
3. וְאָכּוּ יֵשׁ לָךְ שָׁכֵר (מֵאֱלֹהָ) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֵק,
4. וְכִי אַתְהָ בַּעַל אִפִּי וּתְכוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוּא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחוּז בְּחֶבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדַע טוֹב מִי סוּטָה מְשֻׁבִּילוֹ, וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. לָכֵן אֵל תִּצְיֵית לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אֵד, אֵל תִּצְיֵית לְנִשְׁבָּע לְשׂוּא, נִבְזָה,
11. מוֹצִיא דְבָהּ וְהוֹלִךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפֶן וְחוּטָא,
13. אֶכְזָרִי וּמַלְבֵּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מְשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קִדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֶסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּכִי שֶׁנִּסְיֵנוּ אֶת בְּעָלֵי הַגֶּן, שֶׁזָּמְמוּ לְאַסּוֹף אֶת
פְּרוֹתָיו לְפָנוֹת בִּקְרָ (כְּדִי לְמַנַּע מִהֶעֱנִיִּים אֶת חִלְקֵם בְּלִקּוֹט),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ.
19. וְאוּלָם בְּלִילָה בְּהִיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֶן שְׁלֵהֶם אֵשׁ מִרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקִרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבֶּקֶר,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְּׂכִימוּ אֶל הַגֹּן אִם בְּרִצּוֹנְכֶם לִקְטוֹף.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוֹא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִיחַ מִזְמָתָם.
26. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבִדְנוּ!
27. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ מְחַסְרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבָּהֶם, הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהִים?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רְבוּנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הֵיינוּ.
30. אַחֵר כָּךְ, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבֹי לָנוּ כִּי הֵיינוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רְבוּנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוֵמוֹ. מִרְבוּנֵנוּ אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים.
33. כִּזָּה הִיָּה הַעֲנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אִךְ הַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יִדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֶצֶל רְבוּנֶם גְּנוֹת הַנַּעַם.
35. הֵאֵם אֶפְשָׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיךְ תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הֵאֵם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִימִים) אֲשֶׁר מִמָּנוּ אַתֶּם לוֹמְדִים?
38. שֵׁיט לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבֻעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים, שֶׁלְּפִיָּה אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוּטָכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתָם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכָךְ?
41. אוֹ שֶׁתִּפְּסִים לָהֶם? וַיִּבִּיאוּ נָא אֶת שֶׁתִּפְּיָהֶם אִם הֵם צוֹדֻקִּים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹךְ וַיִּזְמְנוּ לִסְגֹּד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעֲיִיגֵיהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגֹּד וְהֵם שְׂלֵמִים (אֲבָל הֵם סִרְבוּ),
44. הִנֵּה לִי אִפּוֹא לְטַפֵּל בַּמִּתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹאת. אֲנַחְנוּ נוֹלִיד אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אֵיךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הִתְנַכְּלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוֹבוֹת?
47. הָאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוּדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכֵן, חִפָּה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֵּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקֶרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלוֹלֵא הִשְׁיֵג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבָחַר בּוֹ רְבוּנוֹ וְעָשָׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָאִים.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגָעוּ בְּדָבָר בְּמִבְטֵיהֶם, כְּאַשֶּׁר שִׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָן, וְאַמְרוּ, הוּא מְשַׁעֵר,
52. הֵינָה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֲלֵא הַזְהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ).

69

סִוֵּרַת אֶל-חֶאקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-חֶאקָה, יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין : היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת'מוד ועאד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת'מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עאד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אלה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אן
- את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. כאשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת אנו ערנית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום יארע המארע (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם
- ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלים מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בַּאֲשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שֶׁעָלִי לָתֵת דִּין וְחֶשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עַצְמִי בְּאִמּוֹנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֶּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגוֹ הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וְקְרוֹבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנֹגָה בַּאֲשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמֵיכֶם שֶׁעָבְרוּ.
25. וְאוּלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקְסִי,
26. וְלֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חֶשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עָזַר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַ וַיֹּאמֶר), תִּפְסּוּ אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנְאוֹר,
31. אַחֵר כֵּךְ בְּשֹׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלַת שְׂאֲרָכָה שְׁבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאֵלֶּה הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאֱיֵץ אַחֲרִים לְהֶאֱכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמֶּסְכָּן,
35. לְפִיכָךְ אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מִגְלָה שֶׁל אֲנָשִׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמֵּאֲכָל הַמֵּיַעֵד לַחוֹטָאִים.

קטע 2

38. אֲשָׁבַע בְּמָה שֶׁאַתֶּם רוֹאִים,
39. וּבְמָה שֶׁאֵינְכֶם רוֹאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דִּבְרוּ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֵּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תִּתְאַמֵּינוּ,
42. וְלֹא דִבֵּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מָה מָעַט זֹכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוּרְאָן הוּא) גִּלּוּי אֲמַתִּי מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלֹהֵי הָהָה (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֵּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵייוֹנוֹ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לְבָבוֹ,
47. לֹא יוּכַל אִישׁ מִכֶּם לִמְנֹעַ בַּעֲדָנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בָּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אֵךְ יִגּוֹן הוּא (הַקּוּרְאָן) לְכּוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעְאֲרֵג מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אל-מעארַג», מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם, השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארַג», אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. שָׂאֵל שׂוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׁ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שְׂיִכַּל לְמוֹנֵעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעֲלֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גַּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמֻשִּׁים
אֶלָּף שָׁנָה (מִשְׁנֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכוּ, הַתְּאֵזֵר בְּסִבְלָנוֹת בְּאִפּוֹ יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׁ) רַחוּק,
7. וְאַנְחָנוּ נִרְאָהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֹׁת מִתְּכַת,
9. וְהַהָרִים רַכִּים כְּצֶמֶר מְנַפֵּץ.
10. וְלֹא יִשָּׂאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשִׁלּוּם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לְפָדוֹת עַצְמוֹ מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא תַּמּוּרֹת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְצָ יִחַדּוּ לְמַעַן יִנָּצֵל,
15. אֵד לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְּלֵשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוּג אַחוֹר וּפָנָה עָרְף,
18. וְצָבֵר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נָתַן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכוּ, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חָרַד,
21. אֵד בְּהִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפְלָתָם,

24. שְׁמֵרְכוּשָׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לְקַבְּצוֹ וְלִנְצֹרָה,

קטע 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאִשָּׁר הֵם מַעֲנֵשׁ רְבוּנָם מִלְּאִים פָּחַד,

28. אֲכֹן עֹנֵשׁ רְבוּנָם הַבִּלְתִּי נִמְנַע,

29. וְאִשָּׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִן,

30. אֶלֶּא עִם בְּנוֹת זֹגָם אִז עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אִשָּׁר בְּבַעְלוֹתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יִגְנוּ.

31. אַבֵּל הַחוֹשְׁקִים מַעֲבֵר לָזָה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעֹבְרִים חֶק,

32. אִשָּׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וּלְבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲיָדִים עֲדוֹת אָמַת,

34. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל תַּפְלוֹתֵיהֶם,

35. כָּל אֵלֶּה בְּגָנִים מְכַבְּדִים.

36. מִה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמְמַהֲרִים לְקִרְאָתָהּ,

37. בְּהַמוֹנִיָּהֶם מִזְמִין וּמְשַׁמָּאֵל?

38. הַמְשִׁתּוֹקֵק כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֹן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בָּרָאנוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמְזֹרֵחַ וְהַמַּעֲרָב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מַעֲנִשְׁנוּ,

42. הֵנַח לָהֶם אִפּוֹא לְפִטְפֹּט וְלִהְשִׁתַּעֲשֹׁעַ עַד אִשָּׁר יִכְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אִשָּׁר הִבְטַח לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחָקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, תִּכְסָּה אוֹתָם הַשְּׁפָלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אִשָּׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבוֹן המְזֹרֵחַ וְהַמַּעֲרָב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», לחי משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אללה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נֹחַ) אֶל בְּנֵי עֲמוֹ (וְאֶמְרֵנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיִבּוּא עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהֵה וְיִרְאוּ אוֹתוֹ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחַטָּאֵיכֶם וְיִתֵּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קָבוֹעַ, אוּלָם כְּאֲשֶׁר מִגִּיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְּחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֻתֶם.
5. אָמַר, רְבוּנִי! אֲנִי קִרְאֲתִי לִבְנֵי עַמִּי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֵד קִרְיָתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לִבְרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאֲכֹן כָּכָל אֲשֶׁר אֶקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוּ אֲצַבְעוֹתֵיהֶם בְּאֲזְנֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בִּבְגְדֵיהֶם וְהִמָּשִׁיכוּ בְּסִטְיָתָם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקִרְאֲתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהַרְתִּי אוֹתָם בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר,
10. וְאֶמְרֵתִי, בְּקִשׁוֹ מִרְבוּנְכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מִרְבָּה לְסִלַּח.
11. וְיִשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גִּשְׁמִים בְּשִׁפְעַ,
12. וְיַעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לְמָה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשָׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִרְאוּ כִּי־צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׁבַעַה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּלִי עֲמוּדִים בֵּינֵיהֶם)?²
16. וְעֲשֵׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהָאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יַצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצִמְחָ,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזִירְכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמָּוְנָה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. וְאַלְלָהָ פָּרַשׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ כְּשִׂטִּיחַ,

20. לְמַעַן תַּעֲבְרוּ בָּהּ בְּשִׁבְלִים רַחֲבִים.

קטע 2

21. וְאָמַר נֹחַ (נח), רְבוּנִי! הֵם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי, וְהִלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹה שְׂרָכּוּשִׁם וּבְנִיָּהֶם הוֹסִיפוּ רַק עַל אֲבָדָנָם.

22. וְזָמְמוּ מִזְמָה עֲצוּמָה,

23. וְאָמְרוּ, אֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת אֱלִילֵיכֶם, וְאַל תַּעֲזֹבוּ אֶת «וֹד» וְלֹא אֶת «סֹנְאֵעַ» וְלֹא אֶת «יַע'וֹת» וְלֹא אֶת «יַעוֹק» וְלֹא אֶת «נִסְר»,¹

24. הֵם הִתְעוּ רַבִּים, אֵל תּוֹסִיף לְכּוֹפְרִים אֲלֹא תַעֲיָה.

25. וּמִפְּנֵי חֲטֵאֵיהֶם הִטְבְּעוּ, וּבִסּוּף יִכְנָסוּ אֶל הָאֵשׁ, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם עוֹזְרִים כְּנֶגֶד אֱלֹהָ.

26. וְאָמַר נֹחַ, רְבוּנִי! אֵל תִּשְׁאִיר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה אֶפְלוֹ אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה.

27. כִּי אִם תִּשְׁאִירֵם, יִתְּעוּ אֶת עֲבָדֶיךָ וְלֹא יוֹלִידוּ אֶלָּא מִשְׁחַת וְכוֹפֵר.

28. רְבוּנִי! סֶלַח לִי וּלְהוֹרֵי וּלְכָל אֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּיתִי וְהוּא מֵאֲמִין, וְלִמְאֲמִינִים וְלִמְאֲמִינוֹת, אֲדָּ תוֹסִיף אֶל תּוֹסִיף אֶלָּא כָּלָה.

1. וד, סואע, יעיות', יעוק, ונסר: חמישה אלילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוְרַת אֶל-גִּ'ן הַשְּׁדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-גִּ'ן, הַשְּׁדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הג'ן לבין בני אנוש. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׁדִים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. (הוּי מוֹחַמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבוּצַת שְׂדִים הֶאֱזִינָה (לִקְרִיאָתִי הַקּוֹרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֹן שְׁמַעְנוּ קוֹרְאָן מִפְּלָא,
2. הַמְדִּירָךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאָמֶת, וְאַנְחֵנוּ הֶאֱמַנּוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוּנֵנוּ,
3. וְאָכֹן הוּא יִתְעַלָּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלָד.
4. הֶאֱוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמַר דְּבָרִים לֹא אֲמַתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֹן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מִחִפְּשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכַךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחֲיָה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֹן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֹן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אֵד מִי שֶׁיִּבְקֹשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצֵא לוֹ שִׁלְהָבַת אוֹרְבָּת,
10. לָכוּ, אִינוּ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגַד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאַרְץ, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוּנָם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָבֵד הִתְפַּלְּגְנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאַרְץ, וְלֹא נוּכַל לְבָרַח מִמֶּנּוּ,
13. לָכוּ, בְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוֹרְאָן) הֶאֱמַנּוּ בָּהּ, כִּי הַמֵּאֲמִין בְּרְבוּנוּ אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִקְפוּת וּמַעֲשֶׁק.
14. אֲמַנָּם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֵלֵה הַמְּסֻלָּמִים, וְאֵלֵה הַמְּשֻׁחָתִים, הַמְּסֻלָּמִים הֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אֵד הַסּוֹטִים וְשִׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיהֶם,
16. אֵלוֹ (הַכּוֹפְרִים) הֵלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסּוֹתֶם בְּזֹאת, וְכָל מִי שֶׁיִּרְחַק מִהֲזָכֶרֶת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרְאוּ עִם אֱלֹהָה אַחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָה (מוֹחֲמֵד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפָפוּ עָלָיו.

קִטְעַ 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֲשַׁתַּף בּוֹ אַחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמֵי אֵין בְּכוֹחִי לְהַזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגֹּן עָלֵי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחֲסֵה מִפְּנֵיו, לֹא אוֹכַל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתָיו שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַצִּיֵּת לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיִּהְיֶה בָּהּ לְנֶצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְּעוּ אֲזִי מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעֲט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכוּפָרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכוּפָרִים אֲרָכָה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוֹמְרִים (מְלֹאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יָדַע כִּי הוֹדִיעָנוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנֵם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתֶם, וְהוּא הַקִּיף וַיִּדַּע אֶת מַסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזַמֵּל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזַמֵּל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים.
קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְעַטֵּף!¹
2. עָמַד בְּתַפְלָה בְּלִילָה מִבִּלְתִּי מַעֵט,
3. או חָצִיו או פְּחוֹת מִמָּנוּ קֶצֶת,
4. או הוֹסֵף עָלָיו, וּקְרָא אֶת הַקּוּרְאָן בְּרוּר מֶלֶה בְּמֶלֶה,
5. הוּ אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דְּבוּר עֲצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הָעֲבוּדָה הַמִּתְקִימָת בְּאַמְצֵעַ הַלִּילָה מִשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלַם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אַתָּה מְאוּד עָסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וְזָכַר אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ, וְהִתְמַסֵּר לְעֲבוּדָתוֹ, וְסִמָּךְ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רַבּוֹן הַמַּזְרֵחַ וְהַמַּעֲרֵב, וְאִין אֵלֶּה זּוּלָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אִפּוּא לָךְ לְמִשְׁעָן.
10. הִתְיַחֵס לְדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסִבְלָנוּת, וְהִתְרַחַק מֵהֶם בַּצּוּרָה נְאוּתָה,
11. הִנִּיחֵנִי וְאֶת הַמַּכְחִישִׁים, עֲתִירִי הַנִּכְסִים, וְתוֹ לָהֶם אֲרָכָה קֶצֶרָה.
12. כִּי אֲצִלְנוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשְׁלָאוֹת כְּבִדּוֹת וְאֵשׁ הַשְּׂאוֹל,
13. וּמֵאַכַּל מִחֲנֵק בּוֹ וְעָנֵשׁ מִכְּאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעַד הָאָרֶץ וְהַהָרִים, וְהַהָרִים יִהְיוּ רַכִּים כְּעֶרְמַת חוֹל.
15. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֵלֶיכֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) שְׁלִיחִים אֲשֶׁר יַעֲיִד עֲלֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֶל פְּרַעָה שְׁלִיחִים,
16. אוּלַם פְּרַעָה הִתְנַגֵּד לְשְׁלִיחִים, וְאֲנַחְנוּ הַשְּׂמִדְנוּ אוֹתוֹ הַשְּׂמִדָה מוֹחֶצֶת.
17. וְאִידֶּךָ תִּבְטָחוּ אִפּוּא, וּכְבֹּר כְּפִרְתֶּם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיִּלָּדִים לְשִׁיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשְּׂמִים נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֵּׁם אִיוָמוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵה)?
19. אֲכֹן זֹאת הִיא הַזְּהָרָה, הַחֲפֶץ לְהַזְהִיר יִקַּח לוֹ שְׁבִיל אֶל רַבּוֹנוֹ.

1. הוּי הַמִּתְעַטֵּף : קריאה מכוונת לנביא מוחמד.

קטע 2

20. אָבן רבונָד יודע כי אתה קם לתפלה קרוב לשני שלישי הלילה וחציו ושלישו, עם קבוצה מאלה אשר אתך. ואללה הוא העורך מידת הלילה והיום. יודע הוא כי לא תוכלו למנותו, ולכן הוא הקל עליכם, על כן קראו בקוראן ככל שתוכלו. יודע הוא כי יהיו מכם חולים, ואחרים המתהלכים בארץ להשיג פרנסה מחסד אלה, ואחרים הלוחמים בשביל של אלה. על כן קראו בו (הקוראן) ככל שתוכלו, וקיימו את התפלה ותנו זפאת (צדקה),¹ ותגמלו לאללה גמילות חסד,² וכל טוב אשר תקדימו לנפשותיכם תמצאו אצל אלה טוב יותר ממנו בתוספת שכר עצום. בקשו אפוא את סליחת אלה. כי הוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמֵּתִכָּסָה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמֵּתִכָּסָה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמֵּתִכָּסָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רַבּוֹנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הָרַחֵק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מִחֹסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רַבּוֹנְךָ.
8. וְכַאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בְּיוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קֵל.
11. עֲזַב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרֵאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעַנְקָתִי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הִמְלִוִים אוֹתוֹ כָּל הַזָּמָן,
14. וְאֵת דָּרְכָיו יִשְׁרָתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתַּוְּקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לָכֵן אֶכְבֵּיד עֲנָשׁוֹ עָלָיו,
18. הוּא חֹשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,

1. אבן כתייר, תפסיר אל-קוראן אל-עטיים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מוע'ירה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אִיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאִשֶּׁר הוּא תִכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצְחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֶרְף וְנִמְלָא יְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקִּדְמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּן צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סָקַר),
27. הַתִּדְעַ מַה הִיא הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת (סָקַר)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶכֶת הַבָּשָׂר,
30. מַפְקִדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבְּעֵנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְמַעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכְחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֹאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מָה רָצָה אֵלֶּה לְמַשֵּׁל מְשָׁל
כָּזֶה? כֵּן יִתְעָה אֵלֶּה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וַיְדַרִּיד אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּה) מַכִּיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּזֵן, רַק אוֹת הַכְּרָה הוּא לְבָנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בְּיָרַח,
33. וּבִלְיָלָה עֵת יְסוּג,
34. וּבִבְקָר עֵת יַפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת) אַחַת מִהָאֲסוּנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֶרָה לְבָנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵכֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּנוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּנוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלְוִיָּה בְּפִעֲלָה.
39. אַבָּל לֹא בְּעֲלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגִנָּים יִשְׁאָלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בדְּבַר הכּוֹפְרִים,
42. מַה הוֹבִילְכֶם לְתוֹךְ אֵשׁ לוֹהֶטֶת?
43. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, לֹא הֵיינוּ מִן הַמִּתְפַּלְלִים,
44. וְלֹא הֵיינוּ מֵאֲכִילִים אֶת הַמִּסְכָּן,
45. וְהֵיינוּ עוֹסְקִים בְּדְבָרִים בְּטָלִים,
46. וְהֵיינוּ מִכְחִישִׁים בְּיוֹם הַדִּין,
47. עַד אֲשֶׁר בָּא עָלֵינוּ הַמָּוֶת.
48. לֹאֵלֶּה לֹא תוֹעִיל הַמְלָצָה הַמְלִיצִים,
49. מַה לָּהֶם אִפּוֹא מִתַּרְחֻקִּים מִן הַהִזְכָּרָה (הַקּוֹרְאָן),
50. כָּאֵלוּ הֵם עֲרוּדִים בְּהוֹלִים,
51. אֲשֶׁר בָּרְחוּ מִפְּנֵי אֲרִיָּה.
52. אֲבָל כָּל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצֶה כִּי תִנָּתֵן לוֹ מְגִלוֹת פְּרוּשׁוֹת (מִן הַשְּׂמִים כְּמוֹ שֶׁנִּתֵּן לְמוֹחַמֵּד).
53. אֲמַת הַדְּבַר הַיָּא, הֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מִפְחָדִים מִן הָעֶנֶשׁ בְּעוֹלָם הַבָּא (מִשּׁוּם שֶׁהֵם אֵינָם מֵאֲמִינִים בְּקִיּוּמוֹ).
54. לֹא וְלֹא! הוּא (הַקּוֹרְאָן) אוֹת אֲזַהֲרָה,
55. וּמִי שִׁירְצָה יִזְכְּרֵנוּ,
56. אֲדָּ לֹא יִזְכְּרוּ אֶלָּא אִם יִרְצָה אֱלֹהִים. כִּי בִּרְק הוּא רָאוּי לִירְאָה וְרִק הוּא בַּעַל הַסְּלִיחָה.

75

סִוֵּרַת אֶל-קִיָּאָמָה תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִיָּאָמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֹום אֶל-קִיָּאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחֹס

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים!
2. וְאֲשַׁבֵּעַ בְּנֶפֶשׁ הַמִּיֶּסֶרֶת אֶת עֲצָמָה!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאֶסֶף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָו)?
4. אַכֹּן כֵּן! יְכוּלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאָדָם מִתְעַקֵּשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֹּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים?
7. אֵד כְּאֲשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְט וְיִדְהֵם (מִמָּה שְׂיִרְאָה בְּיוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקָה הַיָּרֵחַ,
9. וְיִאֲסֹפוּ הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדָּו,
10. וַיֹּאמֶר הָאָדָם בְּיוֹם הַהוּא, אֵיפָה הַמִּפְקָט?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. וַיֹּאמֶר לְאָדָם בְּיוֹם הַהוּא אֶת מָה שְׂיִהְיֻדִים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מָה שְׂאֲחֹר לַעֲשׂוֹת.
14. אַכֹּן הָאָדָם יִהְיֶה בְּיוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֶצְמוֹ,
15. וְלוֹ גַם יָבִיא כָּל תְּרוּץ שְׂיִכַּל.
16. (הוּי הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְעֵי אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרֵא בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָד), לְמַעַן מֵהֵר בּוֹ,¹
17. אַכֹּן עֲלִינוּ אֲסַפְתּוֹ (בְּלִבָּד) וּקְרִיאָתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאִמְצָעוֹת הַמִּלְאָד ג' יְבִרִיל), עֶקֶב אַחֵר קְרִיאָתוֹ (מֵאֲתָנּוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֵת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אֲכֹן, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיָחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבִיּוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָנִים מְזֵהִירוֹת,
23. מִבִּיטוֹת אֶל רְבוּנָן,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמַּהְלוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה.
26. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר תִּגְיַע הַנִּשְׁמָה עַד הַגְּרוֹן,
27. וַיֵּאמֶר, הִיֵּשׁ רוּפָא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְכַּת, (מְצוּקֶת סוּף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצוּקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא הַהוֹבְלָה.

קטע 2

31. הֵן (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
33. וַיִּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתִּיָּהָר.
34. עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הִחְשַׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טָפָה מְזָרַע אֲשֶׁר נִפְלַט,
38. וְאַחֵר כֹּד הִיָּה דָם מַעֲבָה, וְכֹד בְּרָאוּ אֱלֹהִים וְעֲצָבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הָעוֹשֶׂה אֶת כָּל זֶה לְכָל לַהֲחִיּוֹת הַמֵּתִים?

76

סִוְרַת אֶל-אִנְשָׁאן הָאָדָם

סורה זו נקראת «אֶל-אִנְשָׁאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כְּבֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמוֹ עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּבַר רֵאוּי לְצִיוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעֻרְבֶת, וּלְמַעַן נִסּוּתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֹן אֲנַחְנוּ הִדְרָכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מִכִּיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כִּפּוּי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הִגִּיהֵם.
5. אֲדָ תַמִּימֵי הַדֶּרֶךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (יֵין) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהֵה, יִפְלָגוּהוּ לְפִלְגִים (כְּרִצּוֹנִים),
7. הֵם מְקִימִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעִנְשׁוּ מְקִיף,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֵּאֲכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֵתֵם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתּוֹם, וּלְאַסִּיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהֵה. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֹן יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רְבוּנֵנוּ יוֹם עֲצוּב הִרָה אֶסוּן.
11. אֱלֹהֵה יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן לָהֶם יָפִי וְאוֹר בְּפִנְיָהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלְבוֹתֵיהֶם,
12. וַיִּגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמָשִׁי עַל סִבְלָנוֹתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מִסִּבִּים עַל סִפּוֹת מַגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וּקְרוּבִים עֲלֵיהֶם צִלָּיו, וְאֲשַׁכּוּלוֹתָיו הֵם בְּהֶשֶׁג הַיָּד,
15. וַיִּסְתַּבְּבוּ בִּינֵיהֶם בְּפִלִּים מִכֶּסֶף וּבִגְבִיעֵי זָכוּכִית,
16. זָכוּכִית מִכֶּסֶף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שִׁמְמָנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהֵל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֹּרֵם שָׁם וְשָׁמוּ «סֶלֶסְבִיל»¹.
19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עֲלָמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מַפְאֵרוֹת.
20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוֹנוּ תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוֹת גְּדוֹלָה.
21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וְקֻטִּיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי פָסֹף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רְבוֹנָם מִשְׁקָה טָהוֹר.
22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קִטְעַ 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִשְׁמִים אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשָׁךְ,
24. וְלָכֵן חֲכָה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט רְבוֹנָךְ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוּטֹא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוֹנָךְ הַשָּׂכֶם וְהַעֲרַב,
26. וּמִן הַלִּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהּוּ לְאַרְךָ הַלִּילָה.
27. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלוֹף, וּמִתְּעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנוּ אוֹתָם, וְחִזְקֵנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂכֵמוֹתָם.
29. זוֹהִי אֲזַכְּרָה! הֶחָפֵץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוֹנוֹ שְׂבִיל.
30. אֵד לֹא תַחֲפֹצוּ אֵלָּא אִם יַחֲפֹץ אֵלֶּה. כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה, אֵד לַכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֹשׁ מְכַאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (רי' מלון שגיב).

77

סִוְרַת אֶל-מוֹרְסָלַת הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹרְסָלַת», הרוחות
הַנִּשְׁלָחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זֶה אַחֲרֵי זֶה,
2. וּבְסוּעָרוֹת סְעוֹר,
3. וּבְמַפִּיצוֹת הַפֶּחַךְ,
4. וּבְמַפְרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבְמַלְאָכִים) הַמוֹדִיעִים הַהוֹכְרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הָעָנֹשׁ אוֹ לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְּׁמִים מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהָרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאַיִזָּה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתִּדַּע מֶה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בָּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
16. הֲאִם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשִׁינִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כִּד אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בָּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
20. הֲאִם לֹא בָּרָאוּנוּ אֶתְכֶם מִמֵּי עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתְם בְּמָקוֹם בָּטוּחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קָבוֹעַ.
23. וְנִכְלְנוּ לְבָרָא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמֶה טוֹב הוּא הַיָּכוֹל (אֱלֹהָ).

24. אוי ואבוי באותו יום למתכחשים.
25. האם לא עשינו את הארץ כמיכל,
26. מכילה חיים ומתים.
27. והצבנו עליה הרים גבוהים, והשקינו אתכם מים מתוקים.
28. אוי באותו יום למתכחשים.
29. לכו אל זה (הענש) אשר היתם מכחשים בו.
30. לכו אל צל בעל שלושה סעיפים,
31. שאינו מצל ואינו מגן מלהבה.
32. כי אם יירו נצים כמגדלים,
33. כמו היו גמלים צהבים.
34. אוי באותו יום למתכחשים.
35. ביום הזה לא יוכלו לדבר,
36. ולא ירשו להצטדק.
37. אוי באותו יום למתכחשים.
38. זהו יום הפסיקה, עם הראשונים נאסף אתכם.
39. ואם בינדכם תחבולה נגדי, נסוה.
40. אוי באותו יום למתכחשים.

קטע 2

41. אך יראי אלה בצללים ומעינות,
42. ופרות להם כרצונם.
43. אכלו ושתו והתענגו כגמול על מעשיכם,
44. כי כך נגמל לעושי הטוב.
45. אוי באותו יום למתכחשים.
46. אכלו והתענגו מעט, כי כופרים אתם.
47. אוי באותו יום למתכחשים.
48. ובהאמר להם, כרעו בתפלה, לא יכרעו.
49. אוי באותו יום למתכחשים.
50. לאיזה אמר אחרי זה (הקוראן) יאמינו?

78

סִוְרַת אֶן-נָבֵא' הָאֲרוּעַ הָעָצוּם

סורה זו נקראת «אֶן-נָבֵא', הָאֲרוּעַ הָעָצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֲרוּעַ הָעָצוּם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתוכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר ינדע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד ינדע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבועה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנורה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צפופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1 ; סורת אל-אעראף 7 : 119 ; סורת אר-רום 30 : 31 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35 : 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91 : 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהָהָרִים יִפְצְצוּ וַיְהִיו כְּמִקְסֵם שָׂוָא.²
21. גִּיהֶלֶם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֶלֶיָּה יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שֵׁם יִשְׁאָרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קְרִירוֹת וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מִיָּם רוֹתְחִים וְלַחָה,³
26. כְּתִגְמוּל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיּוֹם הַדִּין,
28. וּכְחֹשׁ כִּחְשׁוֹ בְּאוֹתוֹתֵינוּ,
29. וְאוֹלָם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקֵס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲנֵשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קֶטֶע 2

31. אוֹלָם לִירָאִים יֵשׁ זִכְיָה,
32. גִּנִּים וְכַרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צְעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מֵרִבּוֹן, וּמִתֵּת לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מֵרִבּוֹן הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, הַרְחֲמֹן, שְׂאִין לְדַבֵּר אֵלָיו אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 – 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵילַת מִי שְׁיִרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת,
39. וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצֶּדֶק, וְכָל מִי שְׁיִרְצָה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצָא לוֹ שָׂבִיל.
40. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מַה שֶׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוֹ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֹקֵר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוְרַת אֵן-נַאזְעַאת מִלְאָכִי הַמּוֹת

סורה זו נקראת «אֵן-נַאזְעַאת, מִלְאָכִי הַמּוֹת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות. הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמּוֹת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֶשְׁבַּע בַּמִּלָּאכִים הַמוֹשְׁכִים נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמִּפְרִידִים (נְשָׁמוֹת הַמֵּאֲמִינִים) בְּעֲדִינּוֹת,
3. וּבַמִּלָּאכִים הַמְּחִישִׁים לְרֵדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְקָדוֹת רְבוֹנָם,
5. וְהַמְּכַוְּנִים אֶת הָעֲנָנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמִבְטִיָּהֶם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כֹּאֲשֶׁר הֵינּוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהֵינּוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִוּוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלָם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עָרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רְבוֹנוֹ בְּעֵמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהִזְדַּכֵּד?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתְךָ אֶל רְבוֹנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פגיר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לוֹ (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
 21. אַךְ הוּא כַחַשׁ וְהִמָּרָה.
 22. וּמָהָר לָפְנוֹת עֲרֹף,
 23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עַמּוֹ, וְהִכְרִיז,
 24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיוֹן!²
 25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֶלְלָה בְּעֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֵנֶשִׁים כְּבָדִים בְּעוֹלָם
 הַבָּא,³
 26. וּבִזָּה מָשָׁל וּמוֹסָר לִיִּרְאִים.
- קִטְעַת 2**
27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיאָה מִחֻדָּשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֶלְלָה בָּנָה?⁴
 28. וְאֵת רִקְעֵיהֶם רוֹמֵם וְאֲזוֹן?
 29. אֶת לַיְלָם הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמָם הָאִיר?
 30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ,
 31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מִיָּמֶיהָ וּמִרְעֵיהָ?
 32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יַצַּב,
 33. לְהִנָּאֲתָכֶם וְהִנָּאֲתָ מִקְּנִיכֶם.
 34. כְּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
 35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
 36. וְנִגְלָתָה שְׁאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
 37. וְאִזּוֹ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
 38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
 39. הִנֵּה שְׁאוֹל הִיא הַמַּעֲוֹן.
 40. וְאוֹלָם לְמִי אֲשֶׁר יֵרָא לַעֲמֹד בְּפָנָי רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תַּאֲוֹתֶיהָ,
 41. גּוֹ עֲדוֹן יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת חוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת עיפאר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלְוּךָ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתִי עֵת בּוֹאָהּ?
43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָהּ.¹
45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרָא מִפְּנֵיהָ.
46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּהָ, יִחְשְׁבוּ כְּאֵלֹו נִשְׁאַרוּ בְּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בֶּקֶר.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵבֶס קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵבֶס, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נג'ס 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. קִמַּט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עָרָף,
2. בָּבוֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלַי יִזְדַּכֵּךְ?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוּלַם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּךְ.
8. וְאוּלַם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לָבוֹא אֵלֶיךָ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵי,
10. אֵינֶדֶךְ שֵׁם יָב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הָרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נִעְלוֹת וּמְטַהְרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בִּידֵי סוֹפְרִים (מְלַאָּכִים),
16. נִכְבְּדִים וַיִּשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאָדָם! כִּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵי?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטְּפַת זֶרַע לְפִי תִכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה. 2. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהן 28: 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהָרַע,¹
21. אַחֲרֵי הַמִּיתוֹ וְקִבְּרֵהוּ אוֹתוֹ,
22. וְשׁוּב יְקִימֵהוּ (אֶלְלָה) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוֹלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵּג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׂתִּיבּוֹנוֹן הָאָדָם אֶל מַאֲכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גֶּרְעִין,
28. וְעֹנְבִים וְתִלְתָּן,
29. וְעֹצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרִי וּמִרְעָה,
32. לְהַנְאֹתְכֶם וְלְהַנְאֹת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבּוּא קוֹל הַשָּׂאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאֲחִיו,
35. וּמֵאִמּוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֵׁתוֹ וּמִבְּנָיו,
37. אִזִּי יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֵיהֶן אֶבֶק,
41. תִּכְסֶּה אוֹתָן אֶפְלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

81

סִוֵּרַת אֶת-תְּכֻוִּיר הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶת-תְּכֻוִּיר, הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתִאָּפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהַהָרִים יַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִיץ,²
5. וְתִאֲסַפְנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוּתוּ),³
6. וַיַּעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לִסְוִיגִים תִּחְלַקְנָה (הַמַּאֲמִין עִם הַמַּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנִקְבְּרָה בְּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאִיזָה חֲטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמְּגֻלוֹת תִּפְרָשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחֲשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לַמַּאֲמִינִים),
14. אִזְ תִּדְעַ עַל נֶפֶשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכָבִים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִים וּמִסְתַּתְרִים,
17. וּבְלִילָה כְּשֶׁהוּא מִחְשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקוֹת בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהייה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנִבְיָא מוֹחֲמִיד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מִלְאָךְ ג' בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אַצֵּל רַבּוֹן כֶּסֶּם הַמְלָכוֹת,
21. (הַמְלָאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמִיד) מִשְׁגָּע,
23. וּכְבֵּר רָאָהוּ (הַמְלָאָךְ גְּבִרְיָאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמְלָאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפֶעַם אַחֲרֵת), בְּאַפְקַ הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צַר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהֲתַגְלוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.
25. וְאִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) דְּבָרֵי שְׁטוֹן אָרוּר.
26. לָאֵן יֵאָפוּא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לִבְנֵי אָדָם,
28. אֵל אֵלָה מְכֶם הָרוֹצִים לְהִישִׁיר דֶּרֶכְכֶם (לְפִי הַדְּרָכַת אֵלָה).
29. וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֵלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92: 1 - 2; סורת אצי-ציוחא 93: 1 - 2; וסורת אל-אנעאם 6: 96.

2. ר' סורת אנ-נגים 53: 5 - 6.

3. ר' סורת אנ-נגים 53: 6 - 10.

4. ר' סורת אל-אנסאן 76: 30; וסורת את-תכויר 81: 29.

82

סִוֵּרַת אֶל-אֶנְכַּטָּאר הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אל-אֶנְכַּטָּאר, ההִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «ההִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפטאר 82

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאַשֶּׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַקְּעוּ,¹
2. וְכַאֲשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִנָּזְרוּ,
3. וְכַאֲשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכַאֲשֶׁר הַקְּבָרִים יִתְפָּכוּ,
5. אִז תִּדְעַ כֹּל נֶפֶשׁ אֵת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן) הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּא בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגַע לְרַבּוֹנָךְ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיְצַר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וּבְכָל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחָשׁוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנָם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנַעֲמֻמוֹת (בְּגֹן עֲדֹן),
14. וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהָנָם,
15. יִצְלוּ בָּהּ בְיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נִעְדָּרִים מִן הָעֶנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצַמַת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצַמַת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כֹּל הַשְּׂפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֲרָת, וְהַחֲחֻלָּה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאַלְלָה.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאפר 40 : 16.

83

סִוֵּרַת אֶל-מוֹטַפְּפִין הַמַּחְסִירִים בַּמַּשְׁקָל וּבַמִּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטַפְּפִין, הַמַּחְסִירִים בַּמַּשְׁקָל וּבַמִּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוֹטַפְּפִין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחְסִירִים בַּמַּשְׁקָל וּבַמִּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אוי למחֲסִירִים בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,
2. הַנוֹטְלִים לְעֶצְמָם בְּקוֹנוֹתָם מֵאַחֲרִים מִדָּה מְלֵאָה,
3. וְאוֹלָם בְּמוֹכָרָם לָהֶם, יַחֲסִירוּ בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,¹
4. הָאֵם לֹא יַחֲשֹׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לְתַחִיָּה,
5. לְיוֹם עֲצוֹם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם יַעֲמְדוּ בְּגִי הָאָדָם לִפְנֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
7. לֹא וְלֹא! אוֹלָם פִּנְקֵס הָרְשׁוּם שֶׁל הָרָשָׁעִים הוּא בְּ«סֶג' ין»,²
8. הַתִּדַּע מֵהוּ «סֶג' ין»?
9. זֶהוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם.
10. אוי בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֵׁק וּפּוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בִּהְקָרָא לִפְנֵי אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמֶר, אֲגָדוֹת הָרֵאשׁוֹנִים.
14. לֹא וְלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֶעָכִירוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וְלֹא! בְּיוֹם הַהוּא יִמְנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מִ(רֵאוֹת) רַבּוֹנָם,
16. וּבִגְיָהֶם יִצְלוּ.
17. אֲזִי יֹאמֶר לָהֶם, זֶהוּ הָעֵנֶשׁ שֶׁבּוֹ כִּפְרָתָם.
18. לֹא וְלֹא! אָכֵן פִּנְקֵס הָרְשׁוּם שֶׁל הַיִּשְׁרִים הוּא בְּ«עֵלְיוֹן»,
19. הַתִּדַּע מֵהוּ «עֵלְיוֹן»?
20. זֶהוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם,
21. רַק הַמְקַרְבִּים (מִבֵּין הַמְלָאָכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אָכֵן הַיִּשְׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם ישקו יין צלול משמר וחתום,
26. בחותם מושק. ולזה ישתוקו המשתוקקים.
27. אשר נמהל במי «תסנים»¹,
28. מעין ישתו ממנו המקרבים (לאללה).
29. אכן אלה אשר פשעו היו צוחקים על המאמינים,
30. ובעוברם על פניהם היו רומזים איש לרעהו,
31. והם היו מתלוצצים עליהם בחוזרם לבתיהם,
32. ובראותם אמרו, אלה הם התועים.
33. ואולם הם לא נשלחו לשומרים עליהם.²
34. ואמנם היום יצחקו אלה אשר האמינו על הכופרים.
35. מעל הכרסות הם מביטים,
36. לראות האם שלם לכופרים באשר היו עושים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סִוֵּרַת אֶל-אִנְשַׁקָּאק קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אֶל-אִנְשַׁקָּאק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כָּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וּלְרִבּוֹנָם יִצְיָתוּ כְּכִי שְׁצוּי לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקֶרְבָּהּ וְתִתְרוֹקוּ,
5. וּלְרִבּוֹנָהּ תִּצְיָת כְּכִי שְׁצוּתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּא בֶן הָאָדָם! אַתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּדָהּ, וְאַמְנֵם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסַר לוֹ פִּנְקָס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שְׁמִיחַ.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסַר לוֹ פִּנְקָס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בַּהֲיוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שְׁמִיחַ בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לַחֲשָׁבוֹן.
15. אוּלַם רְבוּנוֹ יֵדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאוֹר בֵּין הָעֶרְבִים,
17. וּבְלִילָהּ וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרִיחַ הַמִּלָּא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלָב לְשָׁלָב,
20. אֲזִי מַה לָּהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ,
21. וּבַהֲקִירָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אֲבָל אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחֲשׁוּ.
23. אֲדָּ אֵלֶּלֶה יוֹדַע הַיָּטֵב מֶה שֶׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֵׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בְּלִעָדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שְׁכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.¹

85

סִוֵּרַת אֶל-בּוֹרוּג׳

תַּחֲנוֹת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אל-בורוג׳», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים», משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמס 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים» מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחֵם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמִים הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לָבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבַעֲדָ יַעֲיֵד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלָלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֵק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יֵשְׁבוּ סְבִיבָהּ,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בְּמַאֲמֵינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלָּל שְׁהָאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לֹאֲלֹה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמַּאֲמֵינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתַשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַגִּיהֵנוֹם וְלָהֶם עֹנֶשׁ הַשְׂרָפָה.
11. אוּלַם לַמַּאֲמֵינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מֵיַעַד גֵּן עֵדֶן שֶׁמִּתְחַתְּיוּ זִזְרִימִים הַנִּהְרֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֵף רְבוּנָד חִזָּק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיִמִּית), וְיָשִׁיב לַתַּחֲיָה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוֹן כֶּסֶם הַמַּלְכוּת וְהַמְּהַלֵּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֱלִידָ סְפוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְת' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה: הם יוסוף ד'ו נואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני ג'יראן והוציאום להורג בשרפה בחפירה.

19. אֵדְּ הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.
20. אֵדְּ אֱלֹהָהּ מִקִּיף בָּהֶם.
21. זֶהוּ קוֹרְאֹן מְהֻלָּל,
22. שְׁמוֹר בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוְרַת אֶטְ-טָאֲרִיק הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶטְ-טָאֲרִיק, הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתירת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשִׁמִּים וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַּע מֵהוּ אַט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נִפְשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמֶּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים נִשְׁפָּכִים בְּרָחִם,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. וְ(אֱלֹהֵי) כָּל לְהַשִּׁיבוֹ (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחֲנוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבַּע בְּשִׁמִּים וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֶרֶץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאֻ) דְּבוֹר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתַלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזֻמּוֹת,
16. וְאֲנִי אֲזַמֵּם מְזֻמּוֹת.
17. תֵּן אֲרָכָה לַכּוֹפְרִים, הָאֶרֶץ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קֶצֶת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

87

סורת אל-אעלא אללה העליון

סורה זו נקראת «אַל-אַעְלָא, אֱלֹהַּ הָעֶלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אֱלֹהַּ הָעֶלְיוֹן» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הַעֲלִיּוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרֵץ וְהַדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחַר עָשָׂהוּ קֹשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא תִשָּׁכַח,
7. אֵלָּא מֶה שֶׁאַלְלָה יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּגְלָה וְהַנְסֻתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עֲנִינֶיךָ קָלִים.
9. הִזְהַר אִפּוּא כִּי הָאֲזִהְרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכָּר,
11. אֲדָּהּ הָאֲמָלָל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יִצְלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכָּל,
13. שָׂבָה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיָה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכָּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוּלָם אַתֶּם מַעְדִּיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֲדָּהּ הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּדְּרָשׁוֹם בְּמַגְלוֹת הַקִּדְמוֹנִיּוֹת,
19. מַגְלוֹת שֶׁל אֲבִרָאֵהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-עֶ'אֶשְׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אֶל-עֶ'אֶשְׁיָה, יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» את הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה. המונח, «עֶ'אֶשְׁיָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107. הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה עשרים וששה. קיבלה את שמה «יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיָּךְ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפְּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מִתְעַנִּיפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַן רוֹתַח,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בְּפָנֶי רַעֲב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פְּנִים מִתְעַנִּיגִים,

9. מִרְצִים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֹן נֶעֱלָה,

11. וּבּוֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכּוֹ מַעַן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרָשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְכָרִים עָרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֵל הַשָּׂמִים אֵיךְ הוֹרְמוּ?³

19. וְאֵל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֵל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אֲפּוֹא כִּי אֵתָּה מִזְהִיר הַנֶּדֶךְ.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. אִין אַתָּה שְׁלִיט עָלֶיהֶם,¹
23. וְאַשֶׁר לְאַלֶּה שְׁפָנוּ עָרְךָ וְכִפְרוּ,²
24. אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֶלְלָה בְּעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,
25. אֲכֹן אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,
26. וְאַזְ נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁוֹנוֹם, (וּנְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוְרַת אֶל-פַּגְ'ר עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פַּגְ'ר», עמוד השחר, משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרֵת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִנְחִיד,²
4. וּבִלְלָהָ כְּאֶשֶׁר יַחֲשִׂיף!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׂבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עָאד,³
7. וּבְאָרֶם בַּעֲלַת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְנָה בְּאֶרֶץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי תִ' מוֹד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְקָם,⁵
10. וּפְרָעָה בַּעַל הַיְּתֻדּוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמַיִם בְּאֶרֶץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהִשְׁלִיט עֲלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמְּשָׁמֶר תָּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבֹן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
- רְבוּנִי כִבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵךְ אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מִמֶּנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש דיו אל-חגיה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה

האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של דיו אל-חגיה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של דיו אל-חגיה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 203.

3. עאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.

4. יש שגורסים כי «אָכְרָם» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצ'רמות. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.

5. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 149.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְּחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמַּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הַיִּרְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאֲהִבוּ אֶת הַהוֹן אֲהַבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! בְּאֶשֶׁר הָאָרֶץ תִּתְּהַרֵס עַד הַיְסוּד,
22. וַיָּבֹא רְבוּנֶךָ וְהַמְלָאָכִים עוֹמְדִים שׁוּרֹת שׁוּרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בְּנֵי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בַיּוֹם הַהוּא גִּיהֶנֶם, וּבַיּוֹם הַהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזוֹר בְּתִשְׁבָּה, אֲדָךְ כָּל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לְחַיֵּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֵשׁ קָשָׁה כְּעֹנֶשׂוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),
26. וְלֹא יוּכַל אִישׁ לְאַסֹּר בְּכַבְלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּא הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלֵינָה!
28. שׁוֹבֵי אֶל רְבוּנֶךָ שְׂבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהִים),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עוֹבְדֵי,
30. וְהִכְנַסִּי אֶל גְּנִי.

90

סִוְרַת אֶל-בָּלַד הָעִיר (מֶכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בָּלַד, הָעִיר (מֶכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בָּלַד» נזכר בסורת אל-בַּקְרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נַמַל 27 : 91 ; וסורת את-תִּין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּעִיר הַזֶּה (מִכָּה),
2. וְקִשְׁאֲתָהּ (מוֹחֲמַד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כְּאֲנֹת נִפְשֶׁךָ בְּעִיר זֶה.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וְכָבֵר בָּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמָל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוֹכֵל לוֹ אֶף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כָּבֵר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אֶף אֶחָד?
8. הֵאֵם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׁפָתִים,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטּוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמָּץ לַעֲבֹר אֶת הַמְּכָשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַ מַה הוּא הַמְּכָשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הַאֲכָלָה בְּזִמְן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קָרְבָּה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שְׂאִין לוֹ כְּלוֹם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעוּהוּ סִבְלָנוֹת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנָשֵׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֹה אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנָשֵׁי הַשְּׂמָאֵל (רְעֵי מִזֵּל),
20. (עֲנֹשֶׁם יְהִיָּה) אִשׁ נְעוּלָה עָלֶיהֶם.

1. אֱלֹהֵה עֲשֵׂה מִמִּכָּה עִיר קְדוּשָׁה וּמוֹבֻטַחַת. אוֹמֵנִם הַפְּסוֹק מִבְּשֵׁר שֶׁאֵלֶּלָה יִתִּיר לִנְבִיא מוֹחֲמַד לְהוֹצִיא לְהוֹרֵג כְּמָה מֵאוֹיְבָיו בְּתַחֲמוֹמֵי מִכָּה הַקְּדוּשָׁה כֹּאשֶׁר יִשְׁחַרֵּר אוֹתָהּ בְּעֵתִיד. הַשְּׁחֹרֹר קָרָה בִּשְׁנַת 18 630.

2. הַכּוֹוֵנָה לָאָדָם וְהַבְּנִים שְׁלוֹ.

3. ר' סורת אל-אֲנִסָּאן 76 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אֲסִרָּא' 17 : 19 ; וְסוֹרַת אֲנִ-נַחַל 16 : 97.

91

סִוְרַת אֶשׁ-שֶׁמֶשׁ

הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶשׁ, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרֶה בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִירֵחַ כְּאֶשֶׁר יָבוֹא בְּעֶקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבַלֵּילָה בְּכִסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצַי וְשׁוֹטְחָהּ,
7. וּבִנְפֹשׁ וּבִמִי שֶׁהַשָּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּה לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכֹן הַצְּלִיחַ זֶה אֶשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֶשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוּ בְּגִי עִם תְּמוּד וְהִיוּ מְאוּד רְשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אִזְ אָמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה (צֹאֲלַח), הִנֵּיחוּ לְנֶאֱקָה שֶׁל אֱלֹהֵה לְשִׁתּוֹת אֶת מִנַּת חֲלָקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיָּתוֹ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רְבוּנָם כְּעֵס עֲלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חֲטָאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאָגָה לְאַחֲרִיתָם.

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוְרַת אֵל-לַיִל הַלֵּילָה

סורה זו נקראת «אֵל-לַיִל, הַלֵּילָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה «הַלֵּילָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֶה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֲשֶׁר יִכְסֶּה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאֹר הַיּוֹם כְּאֲשֶׁר יֹאיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבִבּוֹרָא אֶת הַזָּכֶר וְאֶת הַנִּקְבָּה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שְׁתוּרִם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֶה,
6. וּמֵאַמִּין בִּיחוד אֱלֹהֶה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחִמֵד,
7. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָּ לְעֹשִׁיר הַקִּמְצוֹ,
9. וְהַמְכָּחִישׁ בִּיחוד אֱלֹהֶה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחִמֵד,
10. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹו כְּאֲשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֶנֶם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הַנִּנִּי מִזְּהִיר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יִרְחַק מִמֶּנָּה יֵרָא אֱלֹהֶה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹו לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֵיּוֹת חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָּנֵי אֱלֹהֶה הָעֲלִיוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשָּׁבַע רָצוֹן.⁴

1. ר' סורת אדי-ד' אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוֵּרַת אֶצְ-צ'וּחָא שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אֶצְ-צ'וּחָא, שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אֶצְ-צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחֲשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהֶאֱחֶרֶתִּית תִּיטִיב לְךָ מִהֶרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לְךָ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרָצָה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יָתוֹם וְהַחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדֵעַ אֶת הַקּוֹרְאֵן וְהַאֲמוּנָה בְּאֱלֹהֵי וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עָנִי וְהַעֲשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיָּתוֹם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקִּבְצָן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסָדֶי רְבוּנְךָ הַרְבֵּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוֵּרַת אֶשׁ-שָׁרַח הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שָׁרַח», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא האֲרֵנוּ¹ לָךְ אֶת לִבְךָ,²
2. וְנִסֵּר מֵעֲלִיד אֶת מַעֲמָסֶתְךָ,
3. אֲשֶׁר הֶעֱמִיסָה לַעֲלִיפָה עַל גִּבְךָ,
4. וְהַעֲלִינוּ לָךְ אֶת זִכְרְךָ?
5. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
6. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
7. וְכֹאֲשֶׁר תִּתְּפֹנֶה נֶצֶב לַעֲבַד רְבוֹנְךָ,
8. וְאֵל רְבוֹנְךָ תִּפְּנֶה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוֵּרַת אֶת-תֵּין הַתְּאֵנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּין, הַתְּאֵנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִין» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

חורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֵנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאַרְץ) הַתְּאֵנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. וְ(בְּהַר) טוֹר סִינִי,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זֶה (מִכָּה),³
4. כִּבְר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמֶת,
5. אֵךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדֶרְגָה הַנְּחוּתָה בִּיּוֹתֵר (לְשַׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיחֵם בְּגִלְל כְּפִירָתוֹ בְּאֱלֹהָ),
6. בְּלַעְדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַךְ לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהָ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סיני הוא המקום אשר בו אלהה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אלהה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֶלְ-עֶלֶק

טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֶל-עֶלֶק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוֹנָךְ אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוֹנָךְ הוּא הַנָּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתֹּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בְּרֹאוֹתָו כִּי הוּא מְאוֹד עָשִׂיר.
8. אֲכַן אֵל רְבוֹנָךְ הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתָּךְ עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ) מִלְּהַתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרִים לְאַרְח מִיִּשְׁרָאֵל,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהָ?
13. מֶה תִּחְשַׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הָאִינוּ יוֹדַע כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה?
15. אֲכַן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׂ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רִאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֵבֶת וְחוֹטָאת.
17. וְאִזּוֹ יוֹכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אֲנִי אֶת מִלְּאָכֵי הַחֲבָלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֵל רְבוֹנָךְ).

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונויפה באבו ג'יהל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'יהל נהרג בקרב בדר בשנה שנים להגירה אל מדינה.

97

סִוֵּרַת אֶל-קֶדֶר לֵיל הַקְּבוֹד

סורה זו נקראת «אֶל-קֶדֶר, הַקְּבוֹד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הַקְּבוֹד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «לֵיל הַקְּבוֹד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קֶדֶר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וַיְמָה אֶתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קֶדֶר?
3. לִילַת אֶל-קֶדֶר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֶל-קֶדֶר).
4. הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (מִלְאָךְ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרָשׁוֹת רְבוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סִוְרַת אֶל-בִּינָה הַהוֹכְחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בִּינָה, ההוֹכְחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההוֹכְחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-בינה 98

בִּשְׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. הכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים אֵינָם נוֹטְשִׁים אֶת כְּפִירָתָם עַד בּוֹא אֲלֵיהֶם הַהוֹכְחָה,¹
2. (ההוֹכְחָה הַיָּא), שְׁלִיחַ מַעַם אֱלֹהָ יִקְרָא לַפְּנִיָּהם מַגְלוֹת מְטָהְרוֹת (הַקּוֹרְאָן),
3. וּבָהֶן כְּתָבִים נְכוּחִים.
4. וְלֹא נִחְלְקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּן לָהֶם הַסֵּפֶר² אֶלָּא אַחֲרֵי בּוֹא הַהוֹכְחָה (הַנְּבִיא מוֹחֵמֵד) אֲלֵיהֶם.
5. אוּלַּם הֵם נִצְטְווּ רַק לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ בַּמְסִירוֹת שֶׁלָּמָּה כְּחִנּוּפִים,³ וּלְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה וְלִתֵּת זָכָאת (צְדָקָה).⁴ זֹאת הִיא הַדָּת הָאֲמִתִּית (דָּת הָאִסְלָאם).
6. אַכֵּן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים בְּאֵשׁ גִּיהֶנָּם. הֵם יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, כִּי הֵם הָרָעִים שֶׁבְּבְרִיאָה.
7. אֲךָ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב הֵם הַטּוֹבִים שֶׁבְּבְרִיאָה,
8. גְּמוּלָם אֶצֶל רַבּוֹנָם גָּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זוֹרָמִים מִתְּחִתֵּיהֶם, שֶׁם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח. אֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם שְׂמֵחִים אִתּוֹ. זֶה (הַגְּמוּל הַיִּפְּהָ) לִירָא אֶת רַבּוֹנוֹ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 105 ; וסורת עבס 80 : 13 - 16.

2. התורה והאגנייל.

3. חניפים : ראה סורת אל-בקר 2 : 135.

4. זכאת : ראה סורת אל-בקר 2 : 43.

99

סִוֵּרַת אֶזְ-זִלְזֵלָה רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶזְ-זִלְזֵלָה», רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶזְ-זִלְזֵלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נסא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֹטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָד הוֹרָה לָהּ רַבּוֹנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֲשָׂה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יֵרָאֵנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֲשָׂה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יֵרָאֵנוּ.

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 84 : 5.

100

סִוֵּרַת אֶל-עֶאדִיָּאֵת הַסּוֹסִיִּים הַשּׁוֹעֲטִים

סורה זו נקראת «אֶל-עֶאדִיָּאֵת, הַסּוֹסִיִּים הַשּׁוֹעֲטִים» משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַסּוֹסִיִּים הַשּׁוֹעֲטִים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֲשַׁבַּע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדָחִים אֵשׁ בְּדֹהָרִם,
3. הַמִּתְקִיפִים בְּבִקָּר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמַצַּע גְּדוּד (הָאוֹיֵב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲיֵד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶהְבָּה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקִבְרִים,
10. וַיִּתְּגַלֶּה מֶה שֶׁבִּלְבּוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סִוְרַת אֶל-קָאֲרֵעָה הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קָאֲרֵעָה, הַהוֹלָמָת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שנזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קָאֲרֵעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31.
הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הַהוֹלָמָת!
2. מַה הִיא הַהוֹלָמָת?
3. הֲאִם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמָת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְנֵי אָנוּשׁ כְּפָרָרִים מִפָּזְרִים לְכָל עֵבֶר,¹
5. וְהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזֵנוֹ כְּבָדִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נַעַם (בְּגֹן עֵדוּ).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזֵנוֹ קְלִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
9. תִּהְיוּ תִהְיֶה מִנֵּת חֶלְקוֹ,
10. הִידְעָתָּ מַה הִיא (תִּהְיוּם)?
11. הִיא אֵשׁ מְאֹד לֹוְהָטָה (בְּגִיהָנָם).

1. ר' סורת אל-קמר 54 : 7.

102

סִוֵּרַת אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר, ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הַהִתְעַצְמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דְּעֵתְכֶם (מַלְעֵבֵד אֶת אֱלֹהָ וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שְׂיִרְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָּ סוּפְכֶם שְׂתִדְעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שְׂתִדְעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יְדַעְתֶּם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגֶתֶם בְּצוּרָה זֹו),
6. (וּלְבִסּוֹף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַזְ תִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתְּעַנּוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סִוֵּרַת אֶל-עַצְר

הַזְמֵן

סורה זו נקראת «אֶל-עַצְר, הַזְמֵן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אֶל-עַצְר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הַזְמֵן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּזִמּוֹ,
2. אֵכֹן הָאָדָם סוּפוֹ לְאַבְדּוֹ,
3. חוּץ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר יֶאֱמִינֵנוּ וְיַעֲשֵׂנוּ הַטּוֹב, וַיְצוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֶמֶת,
וַיְצוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסְּבָלָנוֹת.

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמָזָה הַמְּשֻׁמֵּיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמָזָה, הַמְּשֻׁמֵּיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמָזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְּשֻׁמֵּיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוי לְכָל מְשֻׁמֵּץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יַחֲשֹׁב כִּי הוֹנוּ יַחֲיֶיהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרַסֶּקֶת וּמִמְעָקֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאִשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה הַבּוֹעֵרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצֹאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

105

סִוְרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע
בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר
עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא
עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא
נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה
חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּי־צַד טָפַל רַבּוֹנָךְ בְּבִעְלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא הִכְשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לִהְרֹס אֶת הַכַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לַהֲקוֹת עוֹף,
4. יִזְדּוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמַר שְׂרׁוּפוֹת,
5. וְעֲשֶׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אָכוֹל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהמה, המצביא החבשי שעלה מתימן להתקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרִיֶּשׁ קוֹרִיֶּשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרִיֶּשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריש כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריש בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרִיֶּשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריִשׁ 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. בְּשֵׁל הֶסְכֶם בְּטַחֹן מַעְבֵּר הַמַּסְחָר שֶׁל שַׁבָּט קוֹרִישׁ,¹
2. הַבְּטָחָתָם הַמַּסָּע בַּחֲרֹף וּבִקְיָא,²
3. בְּשֵׁל כֵּךְ עָלִיהֶם לַעֲבֹד לְרַבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³
4. אֲשֶׁר הָאֱכִילָם מִרְעָב, וְהַבְטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

1. הסכם בטחון : בערבית : אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלה שהעניק לשבט קוריש.

2. מסע החורף והקיץ : מסעות המסחר של קוריש : בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואליה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 112 - 113 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

107

סִוֵּרַת אֶל-מָאֵעוֹן כָּלִי הַבֵּית

סורה זו נקראת «אֶל-מָאֵעוֹן, כָּלִי הַבֵּית» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאֵעוֹן» לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה שבעה. קיבלה את שמה «כָּלִי הַבֵּית» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּס

1. הֲרָאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַקְזָרִיּוֹת) אֶת הִיתּוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהֶאָכֶלֶת הַמִּסְכָּן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַפְלָתָם מִתְרַשְּׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לִבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנָעִים מִהִנָּזְקִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשֵׁירֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אני-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוֵּרַת אֶל-כְּנֵת'ר נְהַר אֶל-כְּנֵת'ר בְּגֹן יַעֲדֹן

סורה זו נקראת «אֶל-כְּנֵת'ר, נְהַר אֶל-כְּנֵת'ר בְּגֹן יַעֲדֹן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֶאֱל-כְּנֵת'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כְּנֵת'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נְהַר) אֶל-כֹּת'ר (בְּגֵן עֵדֶן),

2. לֵכּוּ הַתְּפַלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זִבְחִי,¹

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבֶּתֶר וְנִכְרַת מִזְרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

109

סִוֵּרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

1. אָמַר, הוּא הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אֲתֵם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אֲתֵם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵם דִּתְכֶם וְלִי דָתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סִוֵּרַת אֵן-נַצְחֹן הַנַּצְחֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נַצְחֹן, הַנַּצְחֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנַּצְחֹן» מפסוק אחד.

סורת אנ-נצר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמָן וְהָרַחֵם

1. כְּאֶשֶׁר יָבֹא הַנִּצָּחֹן מֵעַם אֱלֹהָ וְהִשְׁחָרִיר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהַמּוֹנִיָּהִם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהָ (אֶסְלָאִם),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חַוְזִירִים בְּתִשּׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סורת אֶל-מָסַד סִיבִי הַדְּקָל

סורה זו נקראת «אֶל-מָסַד, סִיבִי הַדְּקָל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אֶל-מָסַד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבִי הַדְּקָל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהִבֵּ² וְיִלְדֵּהּ הוּא לַעְזָאֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצְלָה בְּאֵשׁ לְהִבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עָצִי הַקּוֹץ (וְהִשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצוֹאָרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

سُورَةُ الْاِخْلَاقِ

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶץ טְהֶרַת הָאֶמוּנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶץ, טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אחי'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיְפִים הַנְּצָחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁנָה לוֹ אִף לֹא אֶחָד.

113

סִוְרַת אֶל-פֶּלֶק הַבֶּקֶר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבֶּקֶר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבֶּקֶר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלך 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמֵר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפָּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהִסְכָּנָה שֶׁבַחְשׁוֹךְ בְּהִחְשִׁיכוֹ,
4. וּמִפָּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפָּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קִנְאִי בְּקִנְאוֹ.

114

סִוְרַת אֵן-נָאֵס בְּנֵי אָנוּשׁ

סורה זו נקראת «אֵן-נָאֵס, בְּנֵי אָנוּשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אָנוּשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמַר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מֶלֶךְ בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהֵ בְנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעַתוֹ שֶׁל הַמַּלְחָשׁ וְנִסּוּג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ:	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
ד'ו אל-כפל	----
ד'ו אנ-נון (ר' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
ינוס	יונה

המאמינים הולכים בו **2**: 257; **57**: 28;
 סמל לאללה **9**: 32; **24**: 35; **39**: 69; **61**: 8;
 סמל לאנג'יל **5**: 46;
 סמל למוחמד **33**: 46;
 סמל לקוראן **4**: 174; **7**: 157; **8**: 22; **42**: 52;
64: 8;
 סמל לתורה **21**: 48;
 פסוק האור **24**: 35

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2**: 143; **3**: 110;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5**: 48; **11**: 118;
16: 93; **21**: 92 - 93; **23**: 52 - 53
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2**: 213; **10**: 19
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43**: 33
 גורל האומות בגיהנום **7**: 38; **45**: 28
 כל אומה הוזהרה על ידי שליח **10**: 47; **13**: 30;
16: 36; **17**: 15; **23**: 44
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5**: 48; **22**: 34, 67
 לכל אומה נקבע זמן **7**: 34; **10**: 49; **23**: 44
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7**: 157, 158;
29: 48; **62**: 2

אומיין **3**: 20, 75; **62**: 2

איכה, אנשי אל-איכה **15**: 78; **26**: 176; **38**: 13;
50: 14

אילאף קוריש **106**: 1

אימוץ, מעמד המאומצים **33**: 4 - 5; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33**: 37

איוב, **4**: 163; מזרע אברהמים **6**: 48; מקבל
 התגלות נבואית **4**: 163; צרותיו וגאולתו **21**: 83
 - **38**: 41

ב

בחירה (נאקה) **5**: 103

בדר, קרב **3**: 13, 121, 122, 124 - 127; **8**: 7 - 12,
 19, 42 - 44, שבוי בדר 67 - 71

בדוים **9**: 97 - 99, 101, 120; **22**: 11; **33**: 20;
48: 11, 15 - 16; **49**: 14

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2**: 22;
15: 19; **20**: 53; **27**: 61; **31**: 3; **40**: 64; **43**: 10;
50: 7; **51**: 48
 שבע אדמות **65**: 12; שטוחה **88**: 20

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7**: 133; **54**: 7

ארם **89**: 7

אסחאק (יצחק) **2**: 133, 140; **6**: 84; **11**: 71;
14: 39; **19**: 49; **21**: 72; **29**: 27; **37**: 112

אסלאם **2**: 112, 127, 128, 135, 140, 141, 155;
156: 208, 221; **3**: 19, 67, 68, 84, 85, 118, 125;
4: 125; **5**: 3; **11**: 116, 117; **13**: 22; **18**: 23;
21: 92, 93; **22**: 30, 39; **30**: 30; **33**: 41;
42: 13; **61**: 9; **98**: 5; **110**: 1 - 3

אסמאעיל (ישמעאל) **2**: 125, 127, 133, 140;
4: 163; **6**: 86; **14**: 39; **19**: 54 - 55; **21**: 85;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6**: 85; **37**: 123, 130 - 132

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3**: 48; **5**: 110; **57**: 27;
 מאשר את התורה **5**: 46;
 מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11**: 17; **48**: 29;
 מקור הדרכה **3**: 3 - 4; **5**: 46;
 הורד לאחר אברהמים **3**: 65

אנשים (גברים) **2**: 213, 72; **4**: 1, 28; **6**: 98;
7: 29, 189; **10**: 19; **15**: 21, 26, 27, 29 - 35;
16: 4 - 18, 65, 67, 78, 80, 81; **17**: 11, 67, 69;
70: 83; **18**: 54; **20**: 123; **21**: 37; **22**: 5, 11;
23: 12 - 14; **27**: 62; **29**: 65; **30**: 36, 41, 54;
32: 7 - 9; **33**: 72; **35**: 11, 12, 13, 15, 27, 28

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3**: 121, 122, 125, 139 - 140, 143

אור, נור **3**: 106, 107; **10**: 26; **13**: 16; **33**: 43;
35: 20; **57**: 9, 12, 13; **65**: 11; **66**: 8; **75**: 22;
80: 38; **83**: 24

מאיר על מצח המתפללים **48**: 29;

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 65, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48; 23: 49; 28: 43, 49; 32: 23; 37: 117;
 40: 53; 41: 45; 46: 12, 30; 48: 29;
 61: 6; 62: 5

מגלות מוסא 53: 36

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת'

**ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 9, 13;
 17: 50; 12: 51; 43: 45; 53: 51; 69: 4, 5;
 85: 17, 18; 89: 9
 הרגו הנאקת 7: 73 - 77; 11: 64; 17: 59; 26: 155 -
 158; 54: 27, 29; 91: 11, 15**

ג'

**ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 33; 48: 26**

**ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 98, 97; 11: 17; 19: 17;
 26: 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19, 21, 23, 64**

**גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקוף
 מחט 7: 40; מובילים את העולים לרגל 22: 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון 81: 4; נושאי
 משאות 12: 65; סוג מקנה 6: 144**

**ג'ן (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41**

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

ג'ודי, הר 11: 44

גוליית, ג'אלות 2: 249 - 251

ג'ומועה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

**ג'ירושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226 - 233, 241; 65: 1 - 7**

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי עריות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

**ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכך לדוד 34: 10**

בצל 2: 61

בעת', ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

**בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80, 88, 91,
 93, 96, 100, 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52,
 54, 67, 77, 78, 112, 181, 184, 199; 4: 46, 51,
 55, 60, 105, 107, 109, 151, 153, 157, 159,
 161, 163; 5: 12, 18, 41, 45, 51, 62, 64, 68,
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159, 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16;
 62: 5, 8; 17: 8**

ת

תאנים 95: 1

**תחיית המתים ביום הדין (בעת', ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50, 52, 104; 18: 21, 52,
 100; 19: 70; 20: 102**

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

**תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43,
 101, 102; 5: 6; 7: 55, 205; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2, 9; 25: 62, 64; 29: 45;
 30: 18, 17; 31: 4, 5; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 39: 40; 51: 15, 18; 52: 48, 49; 62: 9, 10;
 70: 22, 23, 34; 76: 25, 26; 107: 4 - 7**

**תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 16: 11; 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55;
 80: 29; 11**

תוחיד, ר' התמסרות לאלה

ג'יהאד, מאבק 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74 - 77, 84, 89, 95, 96, 101 - 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42 - 45, 60, 61, 66 - 67; 7: 72 - 74; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24 - 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73; 82, 86, 88 - 89, 91 - 99, 123; 16: 110; 29: 69; 49: 15;

לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 73: 20

דבורים 16: 68

דבש 16: 69; 47: 15

דג, דגים 7: 163; 18: 61 - 63; 37: 142; 68: 48

דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115

דוכיפת 27: 20 - 27

דוד, ר' דאוד

דיבה 24: 4, 11 - 26

דיו 18: 109; 31: 27

ד'

ד'כר, אד' - ר' קוראן

ד'ו אל-קרנין 18: 83 ואילך

ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48

ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48

ר

רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34

רס, אר- (באר) 25: 38; 50: 12

רקים, אר- 18: 9

רמצ'אן, ר' צום

רוח הקודש 2: 253, 87; 4: 171; 5: 110; 16: 2; 40: 15; 42: 52

רומים (אר-רום) 30: 2

ריבית 2: 275 - 278, 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39

רימונים 6: 99, 141; 55: 68

ז

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47 - 50; 66: 6

74: 31; 78: 21; 96: 18

זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105

זקום, (עץ בגיהנום) 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53

זכאת 2: 215, 177, 110, 43, 254, 263, 264 - 265, 267, 272, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156; 8: 3; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31; 17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 4 - 1; 25: 67; 31: 2; 57: 7, 12, 13, 18; 58: 12; 51: 19; 32: 16; 51: 19; 64: 16 - 18; 70: 24 - 25; 63: 11, 10

ח

חאמי (גמל) 5: 103

חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196 - 200, 203; 5: 1, 2, 94 - 96; 22: 25, 27, 29

חג'ר, אל- 15: 80 - 83; 27: 48 - 53

חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86 - 90, 135; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135; 9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 70, 71; 3: 39; 5 - 3: 43; 25: 66; 4: 8

חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59; 23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12; 57: 28; 85: 10

חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169 - 172; 4: 69; 9: 111; 33: 23; 47: 4 - 6

חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5; 74: 50

חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 79, 161; 12: 31; 22: 120

חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה 9: 36, 5

חור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20; 55: 72; 56: 22

חונין, קרב 9: 25 - 26, 40, 58

חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ד

דאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55; 21: 78 - 80; 34: 10, 13; 38: 17 - 20, 21 - 25; 34: 10 - 11; 34: 15

ש

שבא 27: 22 - 44; 34: 15 - 17

שבת 2: 65; 4: 47; 7: 163; 16: 124

שטן, ר' אבליס

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
 14: 4; שלל הלשונות כחסד מאללה לבני האדם
 30: 22

שכנים 4: 36; 8: 48

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2: 228, 224; 4: 35, 114, 128; 8: 1, 12,
 49: 10; 61, 47

שמש 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;
 29: 61; 31: 29; 35: 13; 36: 5, 38, 40; 55: 5;
 71: 16; 78: 13; 91: 1

שמן, ר' זית, זיתים

שהידים, ר' חללים

שועיב (יתרו) 7: 85 - 93; 11: 84 - 93; 26: 176 -
 189; 29: 36 - 37

שופר, צור 6: 73; 18: 99; 20: 102; 23: 101;
 27: 87; 36: 51; 39: 68; 50: 20; 69: 13; 78: 18

שירה, ר' גם משורר 36: 69

שילוש, תורת ה- 4: 17; 5: 73

צ

צאבאים 2: 62; 5: 69; 22: 17

צאלח, ר' גם ת'מוד 7: 73 - 79; 11: 61 - 68;
 26: 141 - 159; 27: 45 - 53; 54: 23 - 31

צאן 6: 142, 146

צדק 4: 29, 58, 127, 135; 5: 8, 42; 6: 152; 7: 29;
 10: 54, 47; 11: 85; 16: 76, 90; 55: 9

צדקה 2: 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267;
 3: 15; 12: 88; 51: 19; 57: 10; 70: 24 - 25;

21 - 18; 92: 10; 8: 76

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2: 158

זכריא (זכריה) 3: 37 - 41; 6: 85; 19: 2 - 10;
 21: 89

זמן 2: 259; 10: 45; 20: 103 - 104; 30: 55;
 46: 35; 79: 46

קוצר הזמן בעולם הזה 23: 112 - 114

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22: 47; 32: 5
 לחמישים אלף שנה 70: 4

זנגביל 76: 17

זהב 3: 14, 91; 9: 34; 18: 31; 22: 23; 35: 33;
 43: 53, 71;

זית, זיתים 6: 99, 141; 16: 11; 23: 20; 24: 35;
 80: 29; 95: 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

ס

סאאיבה (גמלה) 5: 103

סאמרי 20: 85, 87, 95 - 97

סג״ל 105: 4

סג״ן 83: 7 - 9

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53: 14; 56: 27

סלסביל (מעין בשמים) 76: 18

סואע (אליל) 71: 23

סורה (פרק בקוראן) 2: 9; 86, 124, 127;
 10: 38; 11: 13; 24: 1; 47: 20

סולימאן (שלמה) 2: 102; 4: 54, 163; 6: 84;
 21: 78 - 81; 27: 15, 16; 38: 30, 34

מלכותו 38: 35; מורתו 34: 12 - 14; 38: 31 -
 33, 36

סוסים 3: 14; 8: 60; 16: 8; 100: 1 - 6

סופר (לבלר) 2: 282

סיני (הר) 52: 1; 95: 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53 : 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9 : 30 ; 18 : 102 ; 25 : 17

צום 2 : 183 - 185, 187, 196 ; 4 : 92 ; 5 : 89, 95 ;

עומרה, ר' גם חג' 2 : 158, 196

33 : 35 ; 58 : 4

עירבון 2 : 283

ט

עיצים 6 : 143

טאע'ות (אלילים, שיקוצים) 2 : 256, 257 ; 4 : 51,

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3 : 39, 45 - 52,

16 : 60 ; 5 : 76, 60 ; 16 : 36 ; 39 : 17

54 - 59, 55 - 61 ; 4 : 157 - 159, 171 ; 5 : 17, 72,

טאלות (שמואל) 2 : 246 - 248

- 19 : 19 ; 31, 30 : 9 ; 58 : 6 ; 118 - 116, 78, 77

טוא (הואדי הקדוש) 20 : 12 ; 79 : 16

21, 34 ; 42 : 13 ; 43 : 61 - 64 ; 61 : 14, 6

פ

פרדים 16 : 8

טור, הר בסיני 2 : 63, 93 ; 4 : 154 ; 19 : 52 ; 20 : 80 ;

28 : 44, 46 ; 52 : 1 ; 95 : 2

ע

פרעה 28 : 38 ; 38 : 12 ; 40 : 26, 36, 45 - 46 ;

עא'ישה, אשת הנביא 24 : 11, 26 ; 66 : 4

66 : 11 ; 89 : 10

אשת פרעה 28 : 9

עאד, בני עם 9 : 70 ; 11 : 89 ; 14 : 19 ; 22 : 42 ;

מוכה מכות בידי אלה 3 : 11 ; 7 : 130 - 135,

25 : 39, 38 ; 29 : 51 ; 41, 42 ; 54 : 18 - 21 ;

137 ; 8 : 52 ; 22 : 44 ; 25 : 35 ; 27 : 14 - 12 ;

6, 7 ; 89 :

29 : 39 ; 43 : 48 ; 50 : 13 ; 54 : 41 - 42 ; 69 : 9 -

עדשים 2 : 61

10 ; 73 : 15 - 16 ; 85 : 18 - 17

פרפרים 101 : 4

ערבית (לשון הקוראן) 12 : 2 ; 13 : 37 ; 16 : 103 ;

19 : 97 ; 20 : 113 ; 26 : 195 ; 39 : 28 ; 41 : 3 ; 42 : 7 ;

פרה, פרות 2 : 67 - 72 ; 12 : 43 - 46

43 : 3 ; 44 : 58 ; 46 : 12

פנינים (תכשיטים) 16 : 14 ; 22 : 23 ; 35 : 33, 12 ;

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7 : 54 ; 9 : 129 ;

52 : 24 ; 55 : 22 ; 56 : 23 ; 76 : 19

10 : 3 ; 11 : 7 ; 13 : 2 ; 17 : 42 ; 20 : 5 ; 21 : 22 ;

23 : 86, 116 ; 25 : 59 ; 27 : 26 ; 32 : 4 ; 39 : 75 ;

פורקאן, כינוי לקוראן 2 : 185 ; 3 : 4 ; 25 : 1 ; (יום

40 : 15, 7 ; 43 : 82 ; 57 : 4 ; 69 : 17 ; 81 : 20 ;

אל-פורקאן) ניצחון בבדר 8 : 41 ; ניתן למוסא 2 : 53 ;

85 : 15

21 : 48

ערפאת (הר) 2 : 198

פיל, בעלי ה- 105 : 1

עט, קלם, אקלאם 3 : 44 ; 31 : 27 ; 68 : 1 ; 96 : 4

ק

עכביש 29 : 41

קאריון (קורח) 28 : 76 - 82 ; 29 : 39 ; 40 : 24

עליה לרגל, ר' חג'

קבלה (כוון תפילה) 2 : 115, 142 - 148, 145 -

עמרם, אשת עמרם 3 : 35 ; בית עמרם 3 : 33 ;

177, 150

מרים בת עמרם 66 : 12

קריאה לתפילה (אד'אן) 5 : 58 ; 9 : 3 ; 62 : 9

ענבים 2 : 266 ; 6 : 99 ; 13 : 4 ; 16 : 11, 67 ; 17 :

קלם, אקלאם, ר' עט

91 ; 18 : 32 ; 23 : 19 ; 36 : 34 ; 78 : 32 ; 80 : 28

קמפור 76 : 5

עורב 5 : 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
 173; 27: 54 - 58; 29: 26, 28 - 35; 37: 134 -
 135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
 57: 101; 6: 9

מאלכ (שוער גיהנום) 43: 77

מגיוס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
 20: 44; 22: 28; 23, 29: 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37; 42 - 47; 4: 156;
 19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסגיד אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
 52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
 177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
 124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
 93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12;
 13: 31, 11; 15: 7, 8, 24, 28, 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
 3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68, 7;
 25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155, 157; 7: 2,
 5, 204, 203; 9: 124 - 127; 10: 1, 37, 39,
 57, 58; 11: 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1, 38, 37,
 39; 14: 1, 2; 15: 1, 87; 16: 101 - 103; 17: 9,
 41, 45, 46, 82, 88, 105, 106; 18: 1, 6, 64;
 19: 15 - 10, 8, 5; 21: 114, 113, 5, 2; 20: 98,
 22: 16, 25; 26: 30, 4, 6, 1; 27: 6, 212 - 192;
 28: 2, 1; 29: 48, 2; 30: 49 - 47; 31: 7, 6, 2;
 32: 31, 30, 29; 33: 170, 167; 34: 1, 14, 87;
 35: 39, 88; 36: 1, 2, 3, 27, 28, 40, 41; 37: 5, 44;
 38: 5, 2; 39: 44, 4; 40: 2; 41: 58, 5;
 42: 17; 43: 2, 4; 44: 2; 45: 2, 18; 46: 2, 20;
 47: 31, 29, 12, 7, 4, 2; 48: 2; 49: 52 - 38;
 50: 21; 51: 87 - 75; 52: 17; 53: 17, 16;
 54: 20, 4 - 1; 55: 73; 56: 2, 1; 57: 21, 18;
 58: 16 - 11; 59: 29 - 19; 60: 21, 21;
 61: 5 - 1; 62: 87; 63: 13 - 14; 64: 5

קוריש 8: 30, 43; 9: 17 - 19; 14: 46;
 32: 3; 33: 4, 31; 34: 6; 35: 56, 60; 36: 7,
 9; 106: 1 - 6

קופים 2: 65; 167: 166

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 97, 95

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
 1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
 50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
 15: 14 - 15; 46: 15

מוהאג'רון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 95: 3; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118: 16; 41: 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביאי שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59; 17: 23, 24; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 5, 16; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 66, 14; 10: 12; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75; 40: 5;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10, 71; 1: 28

נוצרים 2: 62, 111, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 5: 14, 15; 7: 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 9: 31, 34; 10: 57, 59, 63, 65; 19: 37; 30: 9;
 37: 19; 43: 65; 57: 29

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48; מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150;
 151: 20; 90: 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

2: 16; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7; 32: 11; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5; 43: 16, 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 26, 28; 69: 17; 70: 4; 74: 28, 31; 78: 38;
 86: 4; 89: 22, 23; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 135: 7; 188: 10; 2: 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6; 17: 47, 54; 23: 70, 72; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 43: 48, 58; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46;
 81: 22, 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33: 21, 29; 48: 26

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64; 65: 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 40; 26: 10, 68;
 27: 12; 28: 7, 13, 15; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17;
 26: 32, 45, 63; 27: 10; 28: 31

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבער 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67, 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6-9, 11-12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132; 4: 140; 6: 84; 11: 71;

12: 4-6, 11-13, 76, 78, 81-87, 93-100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31, 60; 81: 8-9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19-20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63-68;

44: 23-24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4-102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90-93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11,

14, 65-66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1-4

התיעצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 38, 36

הגירה 4: 66-67, 89, 97, 98-99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163-

165; 6: 7-9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7,

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14-16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74, 9; 100,

117: 59; 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65-72; 11: 50-60; 23: 32-41;

26: 123-140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

יתרו, ר' שועיב

יתוש 2: 26

יתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

ית'רב, ר' מדינה 33: 13

יחיא (יוחנן) 3: 39-41; 6: 85; 19: 7, 12-15;

21: 90

ירח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَانَ الْمَكَانِ الَّذِي نَزَّلَتْ فِيهِ

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפרה – אל-בקה	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרם – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 הנשים – אני-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 הסעודה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין גן עדן וגיהנם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המלחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 החזרה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברהים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-חג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המסע הלילי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המקרה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרגל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מומינון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה	העמוד	מקום ההתגלות	העמוד
28	הספור – אל-קצצ	סورة القصص	במכה 339
29	העקביש – אל-ענכבות	سورة العنكبوت	במכה 349
30	הרומים – אר-רום	سورة الروم	במכה 357
31	לוקמאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה 363
32	ההשתחוויה – אס-סג'דה	سورة السجدة	במכה 367
33	הקונפדרציה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	سورة الاحزاب	במדינה 371
34	ש'בא – סבא'	سورة سبأ	במכה 381
35	הבוקע, הבורא – פאטר	سورة فاطر	במכה 389
36	י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה 395
37	המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה 401
38	צ. – צאד	سورة ص	במכה 411
39	החבורות – אז-זומר	سورة الزمر	במכה 419
40	הסולח – ע'אפר	سورة غافر	במכה 429
41	האותות המבארים – פוצלת	سورة فصلت	במכה 439
42	ההתעצות – אש-שורא	سورة الشورى	במכה 445
43	הקשטים – אז-זוח'ירוף	سورة الزخرف	במכה 451
44	העשן – אד-דוח'יאן	سورة الدخان	במכה 459
45	הכרעים כרך – אל-ג'את'יה	سورة الجاثية	במכה 463
46	גבעות החול – אל-אחקאף	سورة الاحقاف	במכה 467
47	מחמד – מוחמד	سورة محمد	במדינה 473
48	הנצחון המזהיר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה 479
49	החדרים הפקטיים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה 485
50	ק. – קאף	سورة ق	במכה 489
51	הרוחות המקפזות – אד'ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה 493
52	הר הטור – אט-טור	سورة الطور	במכה 497
53	הכוכב – אני-נג'ס	سورة النجم	במכה 501
54	הירח – אל-קמר	سورة القمر	במכה 505
55	הרחמן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה 509
56	המארע (יום הדין) – אל-ואקעה	سورة الواقعة	במכה 515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 הברזל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 המתקפת עם הנביא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 התגלה – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הנבקת – אל-מומתחנה	سورة المتحنة	במדינה	535
61 שורות המערכה – אל-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יום הכינוס – אל-גיומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הצבועים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הנחם וההפסד (ביום הדין) – את-תע'אבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הגרושין – אט-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 האסור – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 המלכות – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 העט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 הקיקות האמות (יום הדין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 המעלות – אל-מעארג'	سورة المعارج	במכה	573
71 נח – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 השדים – אל-גין	سورة الجن	במכה	581
73 המתעטף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 המתכסה – אל-מודת'ר	سورة المدثر	במכה	589
75 תחית-המתים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 האדם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הרוחות השלוחות – אל-מורסלות	سورة المرسلات	במכה	601
78 הארוע העצום – אנ-נבא'	سورة النبأ	במכה	605
79 מלאכי המות – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קמט את מצחו – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אפילת השמש – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 ההבקעות של השמים – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 המחסירים במשקל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קריעת הרקיע – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תחנות השמש, הירח, והכוכבים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-ע'אשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השקש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצ' צ'וחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבוצ – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההוכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-זלזלה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולכות (יום-הדין) – אל-קארעה	سورة القارعة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאיתור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשקמיץ – אל-הומזה	سورة الحمزة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קוריש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 קלי הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-פתיח בגן עדן – אל-כות'ר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבי הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת הממונה – אל-אח'לאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בגי אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

لِإِنْ وَزَارَةِ الشُّؤُونِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْدَّخْوَةِ وَالْإِشْدَادِ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَدِي لِبَتَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذِيسْرُهَا أَنْ يُصْدَرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةُ مِنْ

تَرْجَمَةِ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِي

خَلَامَةَ الْحَمْدِ الشَّيْخِ الْفَيْزِيِّ، الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعِزِّزِ السُّعُودِي

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ٢

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיַי הָאֶסְלָאם וְהַחֲסִבָּה וְהַכּוֹן

בְּמַלְכָּה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכּוּז הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לַהֲדַפְסַת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בְּאֶל-מִדִּינָה אֶל-מִנוּוֹרָה

שֶׁמַח שֶׁהַמִּרְכּוּז מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לשפה העברית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהֵי שִׁתְּרָגוּם זֶה יִבְיָא תוֹעֵלֶת לְבִנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדֵי לִשְׁרֵת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סִלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עִזִּיז אֶל סוּעוּד

עַל מֵאֲמָצִיּוֹ הָאֲדִירִים לַהֲפֹצֵת סֵפֶר אֱלֹהֵי הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהֵי יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

حُقُوقُ الطَّبْعِ مَحْفُوظَةٌ
لِمُجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَذَا لُطْفًا بِعَدْلِ الْمُصَنِّفِ الشَّيْخِ فَيْدِلَا

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

בעזרת אללה
וברכתו הושלמה
הדפסת התרגום הזה
למובני הקוראן המפואר במרכז
המלך פהד להדפסת הקוראן
המפואר באל-מדינה אל-מונוורה
תחת פקוחו של המשךד לענייני
האסלאם וההסברה והקוון
בממלכה הסעודית בשנת
1440 ה'ר' / 2018
לספירה.

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص

قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة

المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555